

شرح الأربعين النووية

*An-Nawawi által gyűjtött
Negyven hadís
Fordítás és magyarázat*

Magyarországi Muszlimok Egyháza

An-Nawawi által gyűjtött

Negyven hadís

Fordítás és magyarázat

*Azaz negyven közlés, amelyet
Mohamed Próféta (béké legyen vele)
példamutató, megbízható társai közvetítettek,
a Próféta-ra való hivatkozással*

شرح الأربعين النووية

Összeállította

Dr. Shubail Mohamed Eisa

MAGYARORSZÁGI MUSZLIMOK EGYHÁZA

MAGYARORSZÁGI MUSZLIMOK EGYHÁZA

Összeállította

Dr. Shubail Mohamed Eisa

Közreműködtek

Sejk Ali Futaini, Dr. Tóth Csilla, Abdul-Fattah Munif,
Sulok Szultán, Dr. Anwar Mustafáné

Tördelés, tipográfia

Komáromi Zsombor

ISBN 978-963-87469-5-5

Nyomdai munka: NestPress Kft.

Felelős vezető: Fekete Iván

FELELŐS KIADÓ:

© MAGYARORSZÁGI MUSZLIMOK EGYHÁZA, 2008
MINDEN JOG FENNTARTVA

E-mail: mme@iszlamegyhez.net

Telefon: +36 20 204 5852, +36 1 208 4040

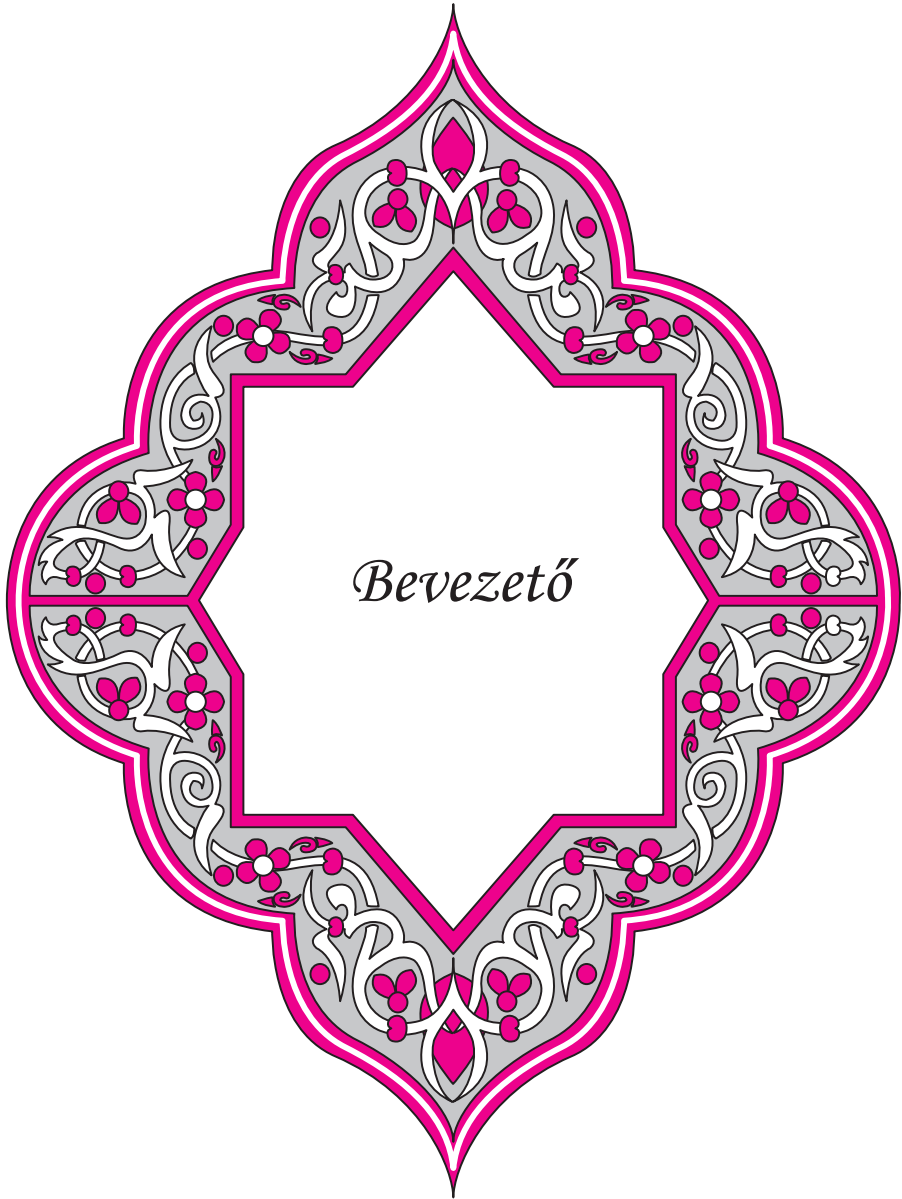
Cím: 1116 Budapest, Sáfrány u. 43.

Tartalomjegyzék

Bevezető	9
1. hadisz – A szándék jelentősége a cselekedetekben	19
2. hadisz – A vallás szintjei	31
3. hadisz – Az iszlám pillérei	41
4. hadisz – Az ember teremtése	49
5. hadisz – A vallási újítás tilalma	61
6. hadisz – A megengedettés a tilalmas dolgok	69
7. hadisz – A jóra való készség	77
8. hadisz – A muszlim jogai	87
9. hadisz – Engedelmesség Allah Küldöttének	95
10. hadisz – A megengedett dolgokból való táplálkozás	101
11. hadisz – A kétséges dolgoktól való óvakodás	111
12. hadisz – A távolmaradás attól, amihez nincs közünk	117
13. hadisz – A hittestvériség	123
14. hadisz – A muszlim emberéletének szentsége	133
15. hadisz – A hit ismertetőjeleiről	139
16. hadisz – A harag tiltása	147
17. hadisz – A jószágosságmindennel szemben	153
18. hadisz – A siker útja	159
19. hadisz – Allah megőrzi azt, aki megőrzi az Ő parancsait	169
20. hadisz – Szégyenérzet	177
21. hadisz – A hit és az egyenesség	183
22. hadisz – A Paradicsomba vezető út	191
23. hadisz – A jótett sokféle módja	201
24. hadisz – Allah hatalmassága és könyörülete	211
25. hadisz – Allah emlegetésének kiválósága	221
26. hadisz – Az emberek kibékítése és megsegítése	227

27. hadisz – A jóságos tettés a vétkezés	233
28. hadisz – A Szunnához való ragaszkodás, és az engedelmesség a muszlim vezetőknek	241
29. hadisz – A jöttetek és a Paradicsomhoz vezető cselekedetek	249
30. hadisz – Allah előírásai, határai és tilalmai	259
31. hadisz – Az önmegtartóztatás valós jelentése és gyümölcsei	269
32. hadisz – A károkozás tilalma az iszlámban	277
33. hadisz – Az igazságszolgáltatás alapjai az iszlámban	283
34. hadisz – Az elvetendő tettek megszüntetése előírt kötelesség az iszlámban	289
35. hadisz – A testvériség az iszlámban, és a muszlim jogai	299
36. hadisz – A jócselekedetek gyűjteménye	309
37. hadisz – A Magasságos Allah igazságossága és kegye	321
38. hadisz – Allah szeretetének megszerzése és a Hozzávaló közeljutás eszközei	331
39. hadisz – Az iszlám könnyűsége és a nehézségektől való mentessége	341
40. hadisz – Az evilági élet kihasználása a túlvilági boldogság elnyeréséért	345
41. hadisz – Allah törvényének követése a hit alappillére	361
42. hadisz – Allah megbocsátásának hatalmassága	367
Röviden Mohamed Prófétáról (ﷺ)	379
Ifjúkor	382
Házasság	382
Mohamed Próféta (ﷺ) próféatasága	383
Megpróbáltatások	386
Új korszak	387
Mekka megnyitása	388
Búcsúzarándoklat	389

Halál	390
Mohamed Próféta (ﷺ) után	391
Követendő útmutatás	392
Mohamed Próféta (ﷺ) legkiemelkedőbb jellemvonásai	394
Családtagjai körében	395
Az emberekhez fűződő viszonya békés időkben	396
Az emberekhez fűződő viszonya háborús időkben	411
Mit mondtak róla a nem muszlimok?	413
Életrajzok	417
Imám an-Nawawi életrajza	419
A hagyományozók életrajzának rövid leírása	420
Al-Bukhári és Muszlim tudósokról	426
An-Naszái	428
Abu Dáúd	429
At-Tirmidi	430
Ibn Mádzsah	431
Ahmed ibn Hanbal	431
A hadisz tudománya (musztalah al-hadisz)	433
Forrásjegyzék	445
Név- és tárgymutató	451

A Könyörületes és Irgalmas Allah nevében.

Hála legyen Allahnak, Neki mondunk köszönetet, Hozzá fordulunk segítségért, és Tőle kérjük a bűnbocsánatot. Hozzá menekülünk a lelkünkben lakozó gonoszság elől és a tetteinkből fakadó rossz elől. Akit Allah az igaz útra vezet, azt nem térítheti le onnan senki. Akit viszont tévútra visz, az nem talál vezetőre.

Tanúsítom, hogy nincs más isten, kivéve az Egyetlen igaz Istent. Ő az egyedüli imádatra méltó, s nincs Neki társa. Tanúsítom, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) az Ő szolgája és küldötte; Allah áldja meg Őt, háza népét, Társait, s azokat, akik jóra való módon követik, a Feltámadás Napjáig.

„Ti hívők! Féljétek Allahot igaz félelemmel és ne haljatok meg csak muszlimként!” (Korán, 3:102)

„Ti emberek! Féljétek Uratokat, aki egyetlen személyből teremtett benneteket, akiből megteremtette a párját s kettőjükből számos férfit és nőt sokasított. Féljétek Allahot, Akinek a nevében szoktátok egymást megkérni és a vérrokonságot! Allah a ti őrzőtök.” (Korán, 4:1)

„Ti hívők! Féljétek Allahot és helyénvaló szót szóljatok! Áldásossá teszi akkor a cselekedeteiteket és megbocsátja a bűneiteket. És aki engedelmeskedik Allahnak és küldöttének, az óriási diadalt arat.” (Korán, 33:70-71)

A legtisztább és a legigazabb szó a Magasztos Allah szava. A legjobb vezetés és útmutatás az Ő szolgája és küldötte, Mohamed Próféta (ﷺ) útmutatása. A legrosszabb dolog pedig az újítás a vallásban, mert minden újítás tévelygés, és minden tévelygés a Pokolba vezet. Allah azt mondta:

„Mondd: „Örvendezzenek Allah kegyelmén és könyörületességén – örvendjenek annak! Ez jobb annál, amit [a világi javakból] összegyűjtenek.” (Korán, 10:58)

Legfőképpen mi muszlimok örvendjünk, hogy Allah elhalmozott minket kegyeivel, melyek közül a legnagyobb a hit és az igaz útra vezetés, vagyis az, hogy muszlimok lehetünk. A Magasztos Allah kiválasztott bennünket az emberiségből, hogy a legjobb vallási közösséggé váljunk. Allah azt mondta:

„Ti vagytok a legjobb közösség, mely az emberek számára előhozott. Megparancsoljátok a helyénvalót, megtiltjátok az elvetendőt, és hisztek Allahban.” (Korán, 3:110)

Boldogok vagyunk, mivel Allah elfogadta számunkra az iszlámot vallásként, és teljessé tette azt. A Magasságos Allah azt mondta:

„Ezen a napon teljessé tettem vallásotokat, és kiteljesítettem kegyemet irántatok, és kiválasztottam számotokra vallásul az iszlámot.” (Korán, 5:3)

A muszlim átérzi szívében ezt a boldogságot evilági életében, miközben megtelik az Egyetlen Istenbe vetett hittel és a Neki való engedelmességgel. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Az érzi meg a hit ízét (talál rá a szépségére), aki elfogadja Allahot Úrként, az iszlámot vallásként és Mohamedet Küldöttként.” (Muszlim) Továbbá azt mondta: „Aki a következő három tulajdonság birtokában van, az megérzi a hit ízét (rátalál a szépségére): Nagyobb szeretetet táplálni Allah és Küldötte iránt, mint bárki más iránt; szeretetet táplálni egy ember iránt, egyedül Allah kedvéért; úgy gyűlölni a hitetlenséghez való visszatérést – miután Allah megmentette az embert attól –, ahogyan a Tűzbe vettetést gyűlöli.” (al-Bukhári, Muszlim)

Ezen kegy és boldogság mellett – amihez az Istenbe vetett hit által jutunk hozzá – eltöpreml minden evilági csapás és nehézség.

Mindeközben a nyugtalanság, a lelki betegségek, sőt az öngyilkosság is jellemző világunkra annak ellenére, hogy az emberek birtokában vannak minden anyagi, evilági élvezetnek. Miért van ez így? Ez az eredménye a hitetlenségnek, és annak, hogy az emberek távol vannak Istentől. A világ pedig pokoli életet él az emberek hitetlensége és bűnei miatt.

A hívőt azonban egész életében a fent leírt boldogság kíséri, majd amikor elbúcsúzik az evilági élettől, Allah megszilárdítja őt hitében, és az iszlám valláson maradva lépi át a halál kapuját, miközben utolsó szavai ezek lesznek: Lá iláha ill Allah (Nincs más isten, csak Allah).

„Allah megszilárdítja azokat, akik hívők szilárd szóval az evilági életben és a túlvilágon” (Korán, 14:27)

Ekkor eljönnek a könnyörület angyalai, és örömhírt hoznak a hívőnek arról, hogy Allah elégedett vele, és örömhírt hoznak a túlvilági Paradicsomról, majd ezek után lelke könnyedén hagyja el a testét. A Magaságos Allah azt mondta:

„Bizony, akik azt mondják: Allah az Urunk! – majd egyenesen állnak (engedelmeskednek Allahnak), azokhoz lejönnek az angyalok (azt mondván), hogy: Ne féljete, se ne szomorkodjatok, és fogadjatok örömhírt a Paradicsomról, amelyre ígéretet kaptatok” (Korán, 41:30)

„Bizony, Allah szeretett embereinek nem kell félniük, s ők nem fognak szomorkodni. (Ők azok) akik hittek és istenfélők voltak.” (Korán, 10:62-63)

A hívő lelke bebocsátást nyer az égbe, ahol az angyalok örvendezve fogadják. A sírban is tanúbizonyságot tesz szilárd hitéről, amikor az angyalok Uráról, vallásáról és a Prófétáról (ﷺ) tesznek fel neki kérdéseket. Láthatja majd helyét is a Paradicsomban, ahova feltámadása után fog kerülni Isten irgalmából.

A Feltámadás Napján a hívőt boldogságban fogják előhozni sírjából. Az angyalok fogadják majd, és nem lesz úrrá rajta a félelem ennek a napnak a rettenetes történései miatt. A hívő a hatalmas hőségben a Próféta (ﷺ) medencéjéből fog inni, és ezután többé nem szomjazik meg. Olyan gyorsan telik számára ez a nap, akár a déli és a délutáni imádkozás közötti időszak, vagy talán még annál is gyorsabban. A hívő elszámoltatása azon a napon könnyed lesz, mérlege súlyosnak fog bizonyulni, jótettei megsokszorozódnak, és jobbába kapja majd tetteinek

feljegyzését, amelyet büszkén fog mutogatni: „*Aki pedig jobbába kapja feljegyzését, azt mondja: Íme, olvassátok [a cselekedeteimről szóló] feljegyzést!*” (Korán, 69:19)

Ezt követően a hívő sebesen halad át a Tűz felett elhelyezett, hajszálnál is vékonyabb *Sziráton* (Úton), amelyen mindenkinek át kell haladni. (Korán, 19:71-72). Allah fényt ad neki, és megmenti attól, hogy a Tűzbe kerüljön, azután pedig a túlvilági Paradicsomhoz vezeti őt, amely a legnagyobb boldogság kezdetét jelenti minden hívő számára. Miután áthaladt a hívő a *Sziráton*, diadalához méltó, pompás fogadtatásban lesz része az angyalok részéről, azután kinyílnak előtte a Paradicsom kapui, és a Paradicsom angyalai fogják ekkor köszönteni, majd beengedik a Paradicsomba. Miután a hívő belép a Paradicsomba és meglátja, hogy mi mindent készített elő Allah a számára, elfelejti az evilági életet, és minden ahhoz fűződő fáradozását, kínját, baját. A Korán és a *hadíszok*¹ sok részletet tárnak elénk a Paradicsom gyönyörűségéről. (Korán, 18:30-31; 43:68-73; 54:46-78; 55:10-40; 76:5-22; 83:18-28.) Allah Küldötte (ﷺ) egy hadiszban azt mondta, hogy az utolsó embernek, aki a Paradicsomba lép, tízszer annyi lesz a jutalma, mint amennyit az evilági élet összes birodalma ér. A Paradicsomban tehát mindenki királyként fog élni. Allah azt mondta a Koránban: „*És amikor szétnézel ott, gyönyörűséget és nagy királyságot látsz.*” (Korán, 76:20)

A Paradicsomban örök élet vár a hívőkre, mindenki egészséges lesz, senki sem betegszik meg, senki sem hal meg és állandó boldogság várja a Paradicsom lakóit, akiknek teljesülni fog minden vágyuk és kívánságuk. Olvashatunk arról is, hogy a Paradicsomban aranyból és ezüsből készült hatalmas házak, paloták lesznek, mindenféle étel és ital, a hívők pedig a legszebb ruhákat viselik majd. Együtt lesznek evilági házastársaikkal, és mindegyikük páratlan szépségű lesz. Lesznek olyan férfiak, akik a Paradicsom asszonyai közül kapnak feleséget. Ám a legnagyobb boldogság és gyönyörűség, amelyben a Paradicsom lakói részesülni

1. A hadisz közlést jelent. Vallási értelemben a Próféta (ﷺ) példamutató, megbízható társai által közvetített, a Próféta (ﷺ) való hivatkozással történő közlés, amely a Küldött (ﷺ) mondását, tettét vagy jóváhagyását foglalja magában. Formailag minden hadisz két részből áll: az isnádból (névlánc vagy lánc) valamint a metnből (szövegtörzs).

fognak az, hogy megpillanthatják a Magasságos Allahot, minden szépségével, fenségével és hatalmasságával együtt. Semmi sem lesz kedvesebb számukra, mint az, hogy megláthatják Urukát.

Tehát, ha szeretnénk a túlvilági Paradicsomba kerülni, akkor tudnunk kell, hogy a Paradicsom az Isten értékes „árucikke”, amelynek meg kell fizetni az árát! Az ára nem más, mint a hit és a jócselekedet (például az imádkozásnak és mindannak a megtartása, amire Allah parancsot adott, másrészt azon tilalmak elkerülése, amelyeket Allah megtiltott, mint például a paráznaság vagy az alkoholfogyasztás). Legyünk hát türelmesek és kitartóak, cselekedjünk helyesen, és legyünk szilárdak a hitben, hogy amikor Allahal fogunk találkozni, az iszlám hiten maradjunk és Ő elégedett legyen velünk.

A Korán és a hadiszok több helyen is említik a Paradicsom lakóinak tulajdonságait, valamint cselekedeteiket, melyek által a Paradicsomba kerülnek. (Korán, 2:2-5; 13:19-24; 23:1-11; 25:63-74) Sok hadisz van, amelyek a Paradicsomba jutás útjáról, az üdvösségről, az erkölcsösségről és az iszlám életmódról szólnak. Imám Ahmed azt mondta, hogy három hadisz körül forognak az iszlám vallás tanításai, amelyek a következők:

1. Omar által hagyományozott hadisz: „A tettek csakis a szándék alapján [ítéltetnek meg], és minden embert csakis az illet meg, amit szándékozott.”
2. Áisa által hagyományozott hadisz: „Aki ezen ügyünkbe (az iszlám vallásba) új dolgot hoz, olyat, ami nem tartozik bele, az elutasítandó.”
3. An-No'mán által hagyományozott hadisz: „Bizony a megengedett [dolgok összessége] nyilvánvaló, és bizony a tiltott [dolgok összessége] is nyilvánvaló. E kettő között vannak nem egyértelmű dolgok, amelyeket (megítélésük szempontjából) sok ember nem ismer.”

Abu Dáúd pedig négy hadiszban foglalta össze a vallást, s az előbbieket a következő hadisszal egészítette ki:

4. „Az ember iszlámhitének tökélyéhez (és szépségéhez) tartozik, hogy nem avatkozik bele abba, amihez nincs semmi köze.” (at-Tirmidi)

Az igazság az, hogy az iszlám vallástudósok régtől fogva arra törekedtek, hogy a prófétai hagyományok nagy füzéréből kiemeljenek néhány olyan gyöngyöt, melyekről úgy vélték, hogy a több ezernyi hagyományt és az iszlám vallás főbb igazságait – mintegy dióhéjban – tartalmazzák.² Ezeket a tudósok azzal jellemezték, hogy összefoglalják az iszlám lényegét, vagy úgy, hogy az iszlám felét, harmadát vagy ehhez hasonlólt jelentenek. Ez a negyven hadisz is, amelyet az olvasó a kezébe vesz, egyike ezeknek a próbálkozásoknak. Alapja pedig az, hogy a kiváló tudós, Ibn Asz-Szaláh 26 hadiszban összefoglalta a Saria tudományát. Majd Abu Zakarijja Jahja an-Nawawi még 16 hadisszal egészítette ki, azaz 42 hagyományt «Al-arbaún an-Nawawija»³ állított össze, melyekről azt állította, hogy azokban található meg az iszlám veleje, és ismeretük minden muszlimra nézve elkerülhetetlen kötelesség. Célt is ért An-Nawawi ezzel a hadisz-gyűjteményével, hiszen a vallás összes kérdését tárgyalja akár hitkérdésről van szó, akár fiqh-kérdésről.⁴ Ebben a hadiszgyűjteményben minden egyes hadisz fontos vallási alapszabály. A gyűjtemény összeállítója ebben a munkában arra kötelezte magát, hogy az összes hadisz (mind a negyvenkettő) hibátlan, hiteles legyen. Többségük szerepel al-Bukhári és Muszlim „Szahíh”-jában.

A következőkben lehetőleg szó szerinti fordításban, magyarázó jegyzetek kíséretében közöljük – a hagyományozói láncolatok (szanad) mellőzésével – An-Nawawi «Negyvenes»-ét. A magyarázó jegyzetekhez forrásnak használtuk sejk Ibn Daqiq Al-Íd, al-Háfiz ibn Radzsab al-Hanbali, sejk Mohamed ibn Saleh al-Othaimen, sejk Saleh ibn Abdulaziz Ál-Sejkh, sejk Mohamed Bakkár Zakarija, és más neves tudósok magyarázatait és könyveit. Majd a teljesség kedvéért életrajzokkal egészítettük ki ezt a könyvet, amelyekben ismertettük a negy-

2. A vallástudósok számtalan művet szenteltek ennek a témának. Az első, aki ezen a területen alkotott, Abdullah ibn al-Mubárák volt.

3. Például An-Nawawi Negyvenes gyűjteménye (amely igazából 42 mondást tartalmaz, de az arabok mindig kerek számot – jelen esetben negyvenet – mondanak akkor is ha egy-kettővel többről vagy kevesebbről van szó).

4. Al-Háfiz Ibn Radzsab még 8 hadisszal egészítette ki ezeket a hadiszokat, hogy összesen 50 hadisz legyen és „Dzsámi al-ulum wal-hikem” című könyvében magyarázta meg.

ven hadisz című könyv szerzőjét, illetve a hadiszok közvetlen közlőit és lejegyezőit.

Mindazok számára, kik vágyakoznak a mennyei világ után, minde-
nekelőtt szükséges, hogy megismerjék ezeket a hadiszokat, mert ezek
kiterjednek a legfontosabb dolgokra, és szüntelenül figyelmeztetnek a
kegyes cselekedetekre. Emellett azoknak is ajánljuk a könyvet, akik
nem gyakorolják az iszlám vallást, csupán érdeklődnek iránta, és sze-
retnének hiteles képet kapni az iszlám tanításairól.

Végül, de nem utolsósorban köszönetet mondunk mindazoknak, akik
bármiféle segítséggel, támogatással hozzájárultak könyvünk megszüle-
téséhez.

És mindenek előtt Allahnak mondunk köszönetet, Aki biztosította szá-
munkra ezt a lehetőséget és tudást adott nekünk. A szándékunk e könyv
elkészítésével az Ő tetszésének és elégedettségének elnyerése volt, és
Tőle kérünk bocsánatot a tévedéseinkért.

Istenre bizzuk magunkat, Reá hagyatkozunk, és Nála van biztonsá-
gunk. Övé a dicsőség és a kegyelem, Átala lehetséges a jó eredmény
elérése és a hibák elkerülése. Az utolsó fohászuk pedig az, hogy:
„A dicsőség Allahot illeti, a teremtmények Urát!”

Budapest, 2007. augusztus 7.

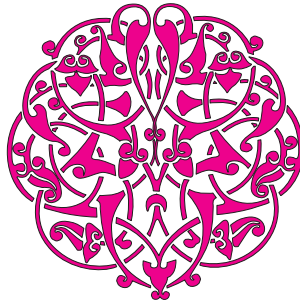
1. hadisz
A szándék jelentősége
a cselekedetekben

الحديث الأول

عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ أَبِي حَفْصِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (إِمَامًا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِمَامًا لِكُلِّ أَمْرٍ مَا نَوَى، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهَجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيَا يُصِيبُهَا، أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا، فَهَجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ).

رواه إماما المحدثين أبو عبد الله محمد بن إسماعيل بن إبراهيم بن المغيرة بن بَرْدِزِبَةَ البخاري، وأبو الحسين مسلم بن الحجاج بن مسلم القشيري النيسابوري، في صحيحيهما اللذين هما أصح الكتب المصنفة*.

* أخرجه البخاري في كتاب الإيمان ، باب كيف كان بدء الوحي إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم حديث رقم (١).
ومسلم: كتاب الإمارة، باب قوله صلى الله عليه وسلم إمام الأعمال بالنية وأنه يدخل فيه الغزو وغيره من الأعمال، حديث رقم (١٩٠٧).

Ahívők vezetőjére; *Abu Hafsz, Omar ibn al-Khattábra* hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, miszerint így szolt: Hallottam, amint Allah Küldötte – Allah dicsérete és békéje legyen vele – azt mondta: „A tettek csakis a szándék alapján [ítéltetnek meg], és minden embert csakis az illet meg, amit szándékozott. Akinek a kivándorlása⁵ [szándéka szerint] Allahért és küldöttéért történt, annak [valóban] Allahért és küldöttéért történt a kivándorlása, ám akinek a kivándorlása evilági [érdek] elérése céljából, vagy egy nővel való házasság miatt történt, annak avégett történt a kivándorlása, amiért kivándorolt.”

(Al-Bukhári és Muszlim tudósok jegyezték fel, a „Szahih” (hiteles) hadiszgyűjteményeikben, amelyek a leghitelesebbek a hadiszokról írt könyvek közül.)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A tudósok között nagy tisztelet övezi ezt a hadísz, melyet a tudás harmadának, vagy az iszlám harmadának tekintenek, mivel az ember háromféle módon – a szívével, a nyelvével és/vagy testével – cselekedhet. A szándék – mint elhatározás és őszinte odaadás – a szív egyik legfontosabb cselekedete, vagyis az említett három cselekvési mód egyike.
- A tudósok ajánlatosnak tekintették ezzel a hadísszal kezdeni írásaikat, hogy emlékeztessen az őszinte odaadásra.
- A hadísz a szándék fontosságát és jelentőségét hangsúlyozza. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Magasztos Allah nem fogad el semmit a cselekedetekből, csak azt, amit őszintén csak Érte, és az Ő orcájáért (az Ő megelégedését keresve) tettek meg.” (an-Naszái)

5. A kivándorlás (arabul *hidzsra*) a Mekkából Medinába való kivándorlást jelenti, mely az iszlám történetének egyik legfontosabb állomása. Mohamed Próféta (ﷺ) 622-ben vándorolt ki Medinába, és ez a dátum egyben az iszlám időszámítás kezdete is, melynek bevezetése Omar kalifa nevéhez fűződik.

- Ez a hadisz világossá teszi annak a jelentőségét, hogy a szándéknak őszintének, teljes mértékben Allah meglegedésére irányulónak kell lennie.
- Ebben a hadiszban buzdítás van az őszinte hitre (az ikhlászra), mivel a Próféta (ﷺ) két részre osztotta az embereket: egy részük Allahért cselekszik, a másik részük pedig nem.
- Az őszinte hit (az ikhlász) az, hogy a muszlim beszédével, tetteivel és erőfeszítéseivel el akarja nyerni Allah elégedettségét és jutalmazását anélkül, hogy földi jutalom vagy kitüntetés után vágyakozna. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki azért keresi a tudást, hogy a tudósokkal legyen (közéjük tartozzon), vagy azért, hogy az ostobákkal vitatkozzon vagy azért, hogy az emberek hozzá menjenek [tanácsért], azt Allah bejuttatja a Tűzbe.” (at-Tirmidi)
- Al-Dzsunaid azt mondta: Az őszinte hit (az ikhlász) egy titok, amely Allah és szolgája között van. Erről egy angyal sem tud, hogy leírja, egy sátán sem, hogy tönkretegye, és senki kénye-kedve nem tudja másfelé hajlítani.
- A Magasságos Allah előtt a cselekedetek elfogadásának és rangjának megítélése az őszinte odaadástól és a jutalom keresésétől függ.
- Mohamed Próféta (ﷺ) ebben a hadiszban először egy szabályt mondott, utána egy példát hozott, amely világossá teszi azt.
- Allah Küldötte (ﷺ) azért említette meg a kivándorlást ebben a hadiszban, mert a hadisz háttérben az áll, hogy amikor a Prófeta társai kivándoroltak Mekkából Medinába, az egyik férfi nem Allahnak és Küldöttének való engedelmességből, valamint Allah jutalmáért vándorolt ki, hanem azért, mert feleségül akart venni egy asszonyt, aki felvette az iszlámot majd kivándorolt Medinába, és ezért a férfit is kivándorolt. Az asszonyt 'Umm Kaisznak' hívták, ezért a férfit elnevezték 'Umm Kaisz' kivándorlójának.
- A muszlimnak kötelező megtisztítania szándékát és önelszámoltatást tartania minden cselekedetét tekintve, és folyamatosan meg kell újítania őszinte szándékát, nehogy megkörnyékezze tettét a látszatért való cselekvés. Mohamed Próféta (ﷺ) így szólt: „És tudd meg, hogy nem költesz egyetlen költeni valót sem – ami által Allah meglegedésére törekszel – anélkül, hogy ne jutalmaztatná meg

érte, még még azért az ételért is, amit feleséged szájába adsz!” (al-Bukhári, Muszlim)

- A szándék elhatározást jelent, az őszinte odaadás pedig azt jelenti, hogy az ember úgy végzi a cselekedetet, hogy közben a Magasságos Allah megelégedését kívánja elnyerni, nem pedig úgy, hogy közben az emberek dicséretére és köszönetére vágyik, vagy evilági érdekeket (például a feleség, a vagyon, az állás vagy a társadalmi rang) tart szem előtt.
- A szándék tesz különbséget az istenszolgálatok között (például az imádkozó önkéntes vagy kötelező imát végez-e), illetve az istenszolgálat és a szokás között (például a fürdés a dzsunub⁶ állapotból való megtisztulás miatt történik vagy csak a felüdülés miatt).
- A tettek érvényességének feltétele az őszinte szándék. Tehát, hogy a tettek elfogadottak-e vagy sem, csakis a szándék alapján ítéltetik meg.
- Az iszlám nagy hangsúlyt fektet az őszinte szándéokra, olyannyira, hogy a szándékot a cselekedet mértékévé tette. Minden embernek csakis a szándék szerint jut jutalma és büntetése. Allah azt mondja: *„Aki a túlvilág szántóföldjét akarja bevetni, annak gyarapítjuk a vetését. Aki azonban az evilág szántóföldjét akarja bevetni, annak adunk abból, de nem lesz osztályrésze a túlvilágon.”* (Korán, 42:20)
- Nem szabad elfeledkezni arról, hogy a szándék helye a szívben van. A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony Allah nem a testetekre vagy a formáitokra (külsőtökre), hanem a szívetekre és cselekedeteitekre néz.” (Muszlim) Hibát követ el tehát az, aki szóban fejezi ki szándékát az istenszolgálat elvégzése elején, főleg ha figyelembe vesszük azt, hogy Allah Küldötte (ﷺ) nem fejezte ki szándékát szóban, hanem minden istenszolgálatot a szívében határozott el.
- A rossz szándék (ami nem Allahért való) tönkreteszi a jócselekedetet. Allah azt mondja: *„Ti hívők! Ne tegyétek semmissé adományotokat azzal, hogy fölhánytorgatjátok és zaklattok [miatta]. [Olyan ez], mint mikor valaki azért költi a vagyonát, hogy az em-*

6. Dzsunub az ember, ha házaseletet élt – akkor is, ha nem történt magömlése – vagy ha magömlése volt, akár ébrenlét, akár alvás közben, és így tisztátlan marad, amíg nem fürdik.

berek szeme rajta legyen, s [közben] nem hisz Allahban és a Végső Napban. Olyanok ők, mint egy szikla, amelyen [egy kevés] föld van; ha felhőszakadás zúdul le rá, akkor [az eső] keményen és csupaszon hagyja hátra...” (Korán, 2:264)

- Ibn Tejmiah azt mondta: „Az őszinte hit (az ikhlász) a legfontosabb a szív cselekedetei közül, amely a hit meghatározása alá sorolható, és egyben a legértékesebb is. A szív cselekedetei nagyobbak és fontosabbak, mint a tettek, hiszen a tett végrehajtásának az Allahal szembeni hűség és őszinteség nélkül nincs értéke, sem jutalma, sőt az, aki eképpen cselekszik szörnyű büntetésnek teszi ki magát akkor is, ha szóbanforgó tettei a nagy tettek közé sorolhatók.” Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki olyan tudást tanul, amelyet [mások] Allahért keresnek, csakis azért, hogy az evilági élet forgandó javait elérje, az nem leli meg a Paradicsom illatát (nem megy a Paradicsomba) az Ítélet Napon.” (Abu Dáúid, Ibn Mádzsah)
- Ibn al-Mubárák azt mondta: Hány nagy cselekedet van, amely kicsivé válik a [rossz] szándék miatt! Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Magasztos Allah a tettek közül csak azt fogadja el, amit őszintén és kizárólag Érte tesznek.” (an-Naszái)
- Az előző gondolatot a következőképpen lehet folytatni: Hány kis cselekedet van, amely nagyvá válik a szándék miatt! Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Miközben egy ember gyalogolt az úton, talált egy tüskés ágat, és félretette. Allah meghálálta neki ezt és megbocsátott neki.” (al-Bukári, Muszlim)
- Ibn al-Qajjim azt mondta: Az, ami legjobban tönkreteszi a cselekedeteket, a beképzeltség és a magamutogatás. És az, ami legjobban javítja, leghelyesebbé teszi a cselekedeteket, hogy az ember lássa Allah iránta gyakorolt kegyeit, Tőle kérjen segítséget és csak Érte cselekedjen.
 - Áisa (رضي الله عنها) egyszer azt kérdezte a Prófétától (ﷺ) a következő ajáról: „és akik adják azt, amit adnak, s szívük elszorul a félelemtől, hogy Urukhoz fognak visszatérni” (Korán, 23:60), hogy vajon ők azok, akik paráználkodnak, bort isznak és lopnak, miközben félik a Magasztos Allahot? „Nem, Abu Bakr lánya! Hanem az,

aki böjtöl, adakozik és imádkozik, s közben attól fél, hogy nem fogadtatik el tőle” – válaszolta a Próféta (ﷺ). (Ibn Mádzsah)

- Az ember tartsa távol magát a feltűnéstől. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Milyen jó annak a szolgának [a Paradicsom várja], aki a lova gyepelőjét fogva indult Allah útján, a haja kócos, a lába poros; ha a hadsereg élén van, akkor a hadsereg élén van, és ha a hadsereg végén van, akkor a hadsereg végén van.” (al-Bukhári)
- A szerénység nagy erény. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony Allah azt sugallta nekem, hogy legyetek szerények azért, hogy ne dicsekedjen valamelyikőtök a másikkal szemben, és ne kövessen el igazságtalanságot a másik ellen.” (Muszlim) És azt is mondta: „Aki Allahért szerény, Allah felemeli őt.” (Ibn Mádzsah)
- A kivándorlás a jótettek közé tartozik, ha őszinte szándékkal teszik. Így minden tett, amivel Allahhoz akarunk közeledni, jótettnek számít. Például Mohamed (ﷺ) azt is mondta: „A jó szó adomány.” (al-Bukhári, Muszlim) Egy másik hadísban a Próféta (ﷺ) egyszer azt mondta társainak, hogy: „Mindegyikőtök házaseletében is adomány rejlik.” Megkérdezték: Ó, Allah Küldötte! Vajon, amikor kielégíti valamelyikünk a vágyát, még jutalom is jár neki érte? Ő azt mondta: „Mit gondoltok, ha tiltott módon elégíti ki, terheli-e vétkek? Ugyanígy, ha megengedett módon elégíti ki, jutalom jár neki.” (Muszlim)
- A szándék kérdésében a meghatározó az indíték, azaz mi volt az ember indítéka, mielőtt nekilát egy tettnek. Ezért mondta Mohamed Próféta (ﷺ): „ám akinek a kivándorlása evilági [érdek] elérése céljából, vagy egy nővel való házasság miatt történt, annak avégett történt a kivándorlása, amiért kivándorolt.”

Megjegyzések:

- ☞ A jó szándék áldása:
 - A cselekedet elfogadásának oka (egyik feltétele) az őszinte szándék. Allah azt mondja: „*Aki reménykedik abban, hogy Urával találkozik, az jótettet cselekedjen és ne társítson senkit Ura szolgálatában!*” (Korán, 18:110)
 - Az őszinte szándék az oka (feltétele) Allah segítségének és áldásának. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony bármit hagysz is el

a Magasztos Allahért, azt Allah valami jobbal kárpótolja neked.” (Ahmed) Allah azt mondja: „Azok példázata, akik Allah tetszésére törekedve, és a lelkükből jövő bizonyosságból fakadóan adakozzák javaikat, olyan mint egy dombon fekvő kerté, amelyre bőséges eső zúdul, s ezért kétszeres termést hoz. Ha nem zúdul rá bőséges eső, [legalább] enyhe eső [éri]. Allah látja mindazt, amit cselekszettek.” (Korán, 2:265)

- Az őszinte szándék jutalmazása igen nagy. Mohamed Próféta (ﷺ) az egyik hadiszban azt mondta: „Az ember imája a közösségben huszonötszörösen felülmúlja a házában vagy a piacon végzett imáját.” Mégpedig azért, mert ha elvégezte a mosakodást, s azt kellő módon tette, majd elindul a mecsetbe – s csak az ima készítette ki-mozdulásra –, akkor minden egyes lépésénél egy fokkal feljebb emelkedik, ugyanekkor eltöröltetik egy rossz tette. S ha imádkozik, akkor az angyalok folyamatosan fohászkodnak érte mindaddig, amíg az imahelyén van, azt mondva: „Ó, Allah, légy hozzá könyörületes, bocsáss meg neki és engesztelődj meg iránta!”, mindaddig, amíg nem lesz érvénytelen a mosakodása. (al-Bukhári, Muszlim)
- Az őszinte szándék önmagában is jutalommal jár. Allah Küldötte (ﷺ) az egyik szentséges (kudszi) hadiszban, ami az Áldott és Hatalmatlan Allahtól származik, azt mondta: „Bizony Allah megírta a jó- és a rossztetteket, és ezután érthetően elmagyarázta azt. Ha valakinek igaz szándékában áll jót tenni, azt a Dicsőséges és Hatalmatlan Allah teljes jótettként jutalmazza, és ha szándéka szerint a jót meg is teszi, akkor a jutalma tízszerestől hétszázszorosig és még többszöröséig terjedhet. Ha valaki rosszat szándékozik tenni, de mégsem teszi meg, annak szándékát Allah teljes jótettként jutalmazza. Ha szándéka szerint a rosszat meg is teszi, akkor Allah egy rossztettnak számítja azt.”⁷⁷ (al-Bukhári, Muszlim) Egy másik hadiszban azt mondta a Próféta (ﷺ): „Aki úgy fekszik le, hogy szándékában áll éjszaka felkelni imádkozni, de elalszik reggelig (a hajnali imáig), annak megírják azt, amit szándékozott (mintha megtette volna), elalvása pedig ajándék Urától.” (an-Naszái)

7. Lásd a 37. hadisz magyarázatát!

☞ Azért, hogy a tetteink elfogadottak legyenek, az őszinte szándék mellett Allah Küldöttének (ﷺ) Szunnáját is követni kell.⁸ Ezért két esetben hiábavaló a szándék:

- ha az ember például új istenszolgálatot talál ki, amit az Isten nem írt elő az embereknek. Ez rossz cselekedetnek számít. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki ebbe a mi ügyünkbe új dolgot hoz be, olyat, ami nem tartozik hozzá: az elutasítandó.” Allah azt mondja: „*Nem kaptak pedig más parancsot, csak azt, hogy hanifok gyanánt őszinte hittel szolgálják Allahot, végezzék el az imát és adják meg a zakátot. Ez a nyilvánvaló bizonyíték vallása.*” (Korán, 98:5)
- ha az ember tiltott, becstelen dolgot tesz jó szándékkal, nemes céllért. Ez is rossz cselekedetnek számít, mert ahogy az iszlám megköveteli a becsületes és nemes célokat, úgy követeli meg a nemes és a becsületes eszközt és módszert is. Tehát az iszlámban a cél nem szentesíti az eszközt. „Bizony Allah jó és csak jót fogad el.” (Muszlim)

☞ Viselkedési formák, amelyek nem ellenkeznek az őszinte szándékkal:

- A jó megjelenés. A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha Allah kegyelmet gyakorolt, bizony szereti látni kegyelmének a nyomát az Ő teremtményein.” (Ahmed) Egy másik hadiszban így szólt: „Nem megy a Paradicsomba, akinek a szívében egy porszemnyi felfuvalkodottság is van.” Ekkor egy férfi azt mondta: Az ember szereti, ha szép a ruhája és szép a cipője. A Próféta (ﷺ) így válaszolt: „Allah szép és szereti a szépséget. A felfuvalkodottság az igazság elutasítása és az emberek lebecsülése.” (Muszlim)
- Az nem riaá,⁹ ha valaki jót tesz és ezért az emberek dicsérik őt. Amikor megkérdezték erről a Prófétát (ﷺ), azt válaszolta: Ez a gyors örömhír a hívőnek.” (Muszlim)

8. Bővebben lásd az 5. hadisz magyarázatát!

9. A riaá az, ha valaki nemcsak Allah tetszéséért cselekszik jót, hanem magamutogatásból, feltűnésből, az emberek tetszéséért vagy földi javakért is.

- Az sem riad, ha valaki örül, amikor jót cselekszik, mert ez bizonyítéka a hitének. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki örül a jócselekedetének, és rosszul érzi magát a rosszcselekedete miatt, az a hívő.” (at-Tirmidi)
- Ha valaki olyan önkéntes tetteket tesz nyilvánosan, mint például az adakozás, a beteglátogatás azért, hogy bátorítsa az embereket az adott jócselekedetre és ugyanakkor le tudja győzni saját vágyait, akkor az nem baj. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki az iszlámban jó hagyományt¹⁰ hagyományozott, az megkapja érte a jutalmat és annak jutalmát is, aki utána eszerint cselekszik anélkül, hogy hiányozna valami a jutalmukból.” (Muszlim)
- Vannak olyan tettek, amelyekre Mohamed Próféta (ﷺ) – buzdításképpen – evilági jutalmat említett. Azt mondta például: „Aki azt szeretné, hogy bőséges legyen az ellátása, és hosszabb legyen az élete, ápolja a kapcsolatot rokonaival!” (al-Bukhári) Ilyenkor nem társítás, ha valaki ezért is teszi az adott jócselekedetet, de az biztos, hogy a jutalma nagyobb annak, aki csak Allahért teszi.

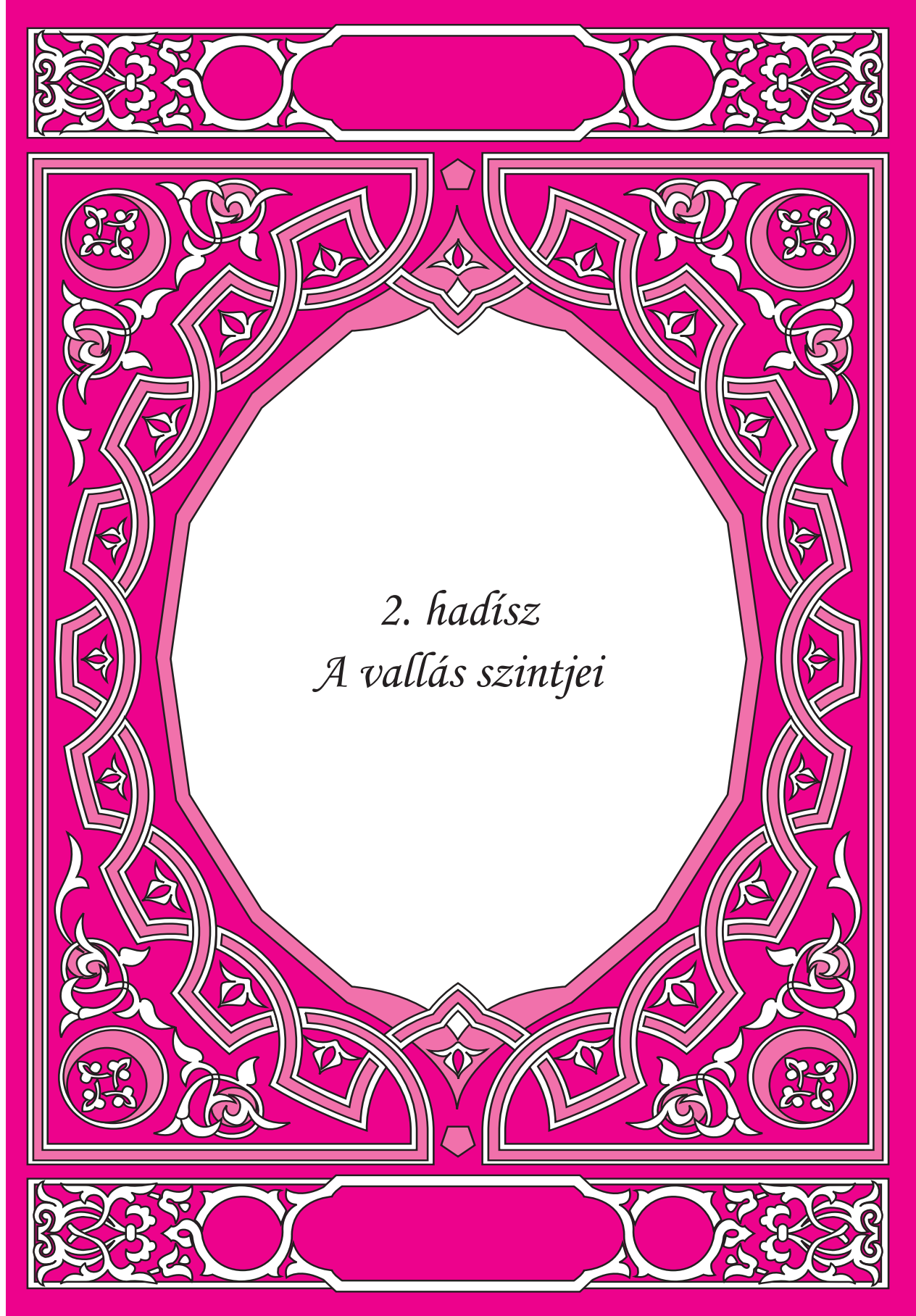
Igaz történet

Allah Küldötte (ﷺ) a következő történetet mesélte: „Három ember – az előttek éltek közül – utazásra indult, és miután rájuk esteledett, egy barlangban kerestek nyugvóhelyet. Ekkor egy hatalmas szikla a hegyről leomlott, s elzárta a barlang bejáratát. Azt mondták: 'Semmi nem menthet meg minket, csak ha a jó cselekedeteinkkel kérjük Allahot [hogy mozdítsa el a sziklát.]' Az egyikőjük azt mondta erre: 'A szüleim már nagyon idősek voltak, s ezért a családom minden tagja és a szolgálaim előtt őket kínáltam meg először tejjel. Egy napon nagyon messzire mentem legelőt keresve és nem értem haza akkorra, amikor a szüleim aludni mentek. Mikor megfejem és odavitem nekik a tejet, már mélyen aludtak. Nem akartam felkelteni őket, de azt sem láttam

10. A jó hagyomány az, amelynek a Sariában (az iszlám törvénykezésben, a Szunnában) van az eredete.

helyénvalónak, hogy a családomnak és a szolgálóimnak a szüleim előtt adjak tejet. Ezért kezemben az edénnyel vártam, míg felébrednek, egészen hajnalhasadásig, és a gyermekeim a lábamnál sírtak az éhségtől. Ezután a szüleim felébredtek, s megitták a tejüket. Ó, Allah, ha azért tettem ezt, hogy a Te tetszésedet keressem, kérlek hát, segíts meg miniket abban a bajban, amiben vagyunk a szikla ügyében!’ És a kő egy kicsit elmozdult a barlang bejáratától. Ekkor a második ember szólt: ’Ó, Allah! Volt egy nő, akit legjobban szerettem az emberek közül. Annyira szerettem, amennyire egy férfi csak szerethet egy nőt. El akartam őt csábítani, de elutasított. Aztán egy éhínséges évben szorult helyzetbe került, és ezért eljött hozzám. Százhusz dénárt adtam neki, azzal a feltétellel, hogy engedje, hogy a kedvem töltsen rajta. Bele is egyezett, de amikor a lábai között ültem, azt mondta: Féljed Allahot, s fel ne nyisd a pecsétet csak törvényesen! S én elhúzódtam tőle, annak ellenére, hogy ő volt a legkedvesebb ember számomra, s hagytam, hogy megtartsa a pénzt, amit neki adtam. Ó, Allah! Ha azért tettem ezt, hogy a Te tetszésedet keressem, kérlek, segíts meg abban, amiben vagyunk!’ És a kő ismét csak egy kicsit mozdult el, de nem annyira, hogy ki tudnának jönni. A harmadik így szólt: ’Ó Allah! Munkásokat fogadtam fel, és meg is fizettem őket, de az egyik anélkül távozott, hogy a bérét felvette volna. A pénzt befektettem, és az üzlet szépen virágzott. Sok idő múltán a munkás eljött hozzám, és azt mondta: – Ó, Allah szolgája, fizess meg nekem ami jár! Én azt mondtam: – Minden a tiéd, amit itt látsz – tevék, marhák, kecskék és szolgák. Ő pedig azt felelte: – Ne gúnyolódj velem, ó, Allah szolgája! De én biztosítottam róla, hogy nem gúnyolódok, így hát elvitt mindent, semmit nem hagyott és távozott. Ó Allah! Ha azért tettem ezt, hogy a Te tetszésedet keressem, kérlek, segíts meg abban, amiben vagyunk!’ És a kő akkor elgördült, és ők szabadon kijöhettek a barlangból.” (al-Bukhári, Muszlim)

2. hadisz
A vallás szintjei

الحديث الثاني

عَنْ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ أَيْضًا قَالَ: بَيْنَمَا نَحْنُ جُلُوسٌ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ذَاتَ يَوْمٍ إِذْ طَلَعَ عَلَيْنَا رَجُلٌ شَدِيدُ بَيَاضِ الثِّيَابِ شَدِيدُ سَوَادِ الشَّعْرِ لَا يَرَى عَلَيْهِ أَثْرَ السَّفَرِ وَلَا يَعْرِفُهُ مِنَّا أَحَدٌ حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخْذَيْهِ وَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ أَخْبِرْنِي عَنِ الْإِسْلَامِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (الْإِسْلَامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا قَالَ: صَدَقْتَ. فَعَجَبْنَا لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ، قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِيمَانِ، قَالَ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ قَالَ: صَدَقْتَ، قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الْإِحْسَانِ، قَالَ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السَّاعَةِ، قَالَ: مَا الْمَسْئُولُ عَنْهَا بِأَعْلَمَ مِنَ السَّائِلِ قَالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَمَارَاتِهَا، قَالَ: أَنْ تَلِدَ الْأُمَّةُ رَبَّتَهَا، وَأَنْ تَرَى الْحَفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالَةَ رِعَاءَ الشَّاءِ يَتَطَاوَلُونَ فِي الْبُنْيَانِ ثُمَّ انْطَلَقَ فَلَبِثَ مَلِيًّا ثُمَّ قَالَ: يَا عُمَرُ أَتَدْرِي مَنِ السَّائِلُ؟ قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: فَإِنَّهُ جَبْرِيلُ أَتَاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ دِينَكُمْ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.

* أخرجه مسلم في كتاب الإيمان باب الإيمان والإسلام والإحسان ووجوب الإيمان بإثبات قدر الله سبحانه وتعالى،

حديث رقم (٨).

Szintén *Omarra* hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy azt mondta: „Miközben egy napon Allah Küldötténél ültünk, egyszer csak megjelent előttünk egy hófehér ruhájú, koromfekete hajú férfi, nem látszott rajta az utazás nyoma, és senki sem ismerte őt közülünk. A Prófétához ült, a térdeit az ő térdeihez támasztotta, kezét pedig (saját) combjára tette, és azt mondta: Ó Mohamed! Beszélj nekem az iszlámról! Erre Allah Küldötte – Allah dicsérete és békéje legyen vele – azt mondta: „Az iszlám az, hogy tanúsítod, nincs más isten kivéve Allah, és Mohamed Allah küldötte, betartod az imádkozást, megadod a *zakátot* (kötelező adományt), böjtölsz Ramadánban, és elvégzed a *zarándoklatot* a Házhoz (a mekkai szentélyhez), ha képes vagy módot találni rá.”

[Az idegen erre] azt mondta: Igazat szóltál! Mi pedig elcsodálkoztunk azon, hogy feltesz egy kérdést, majd azt mondja neki (a Prófétának), hogy igazat szólt! [Aztán] így folytatta: Beszélj hát nekem az imánról (a hitről)! Allah Küldötte azt mondta: „(A hit az) hogy hiszel Allahban, angyalaiban, könyveiben, küldötteiben, és az Utolsó Napban, és hiszel az elrendelésben, annak jó és rossz oldalában.” [Az idegen erre] azt mondta: Igazat szóltál! Beszélj hát nekem az ihszánról (a jóságosságról, a jó, őszinte tettről)!

Allah Küldötte azt felelte: „(A jóságosság az) hogy úgy szolgálod Allahot, mintha látnád, s ha nem is láthatod Őt, hát Ő bizony lát téged!” [Akkor az idegen] azt mondta: Beszélj hát nekem az Óráról (a Feltámadás idejéről)! [A Próféta] azt válaszolta: „Akit megkérdeztek erről, nem tud többet, mint aki feltette a kérdést!”

[Az idegen erre] így szólt: Beszélj hát nekem annak jeleiről! [Allah Küldötte pedig] azt mondta: „(A jelei) hogy a rabszolganő szüli az úrnőjét, és az, hogy láthatod, hogy a mezítelen lábúak, a mezítelen testűek, akik másra vannak utalva, a birkapásztorok (versenyezve) magas épületeket építenek.” Majd [az idegen] elment, én pedig egy ideig maradtam. Ekkor [Allah Küldötte] azt mondta: „Ó, Omar! Tudod-e ki volt a kérdező?” Azt feleltem: „Allah és az Ő Küldötte jobban tudja!” Azt mondta: „Hát, ő bizony Gábriel volt. Eljött hozzátok, hogy tanítson titeket a vallásotokra.” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ez a kiemelkedően fontos hadisz tartalmazza az iszlám vallás összes külsőleg (láthatóan) megnyilvánuló és belsőleg (nem láthatóan) megnyilvánuló alaptanítását. A Saria (az iszlám vallás törvénytára) tudományágai mind ezekre vezethetők vissza és ezekből merítkeznek.
- Ez megmutatja a Próféta (ﷺ) jó erkölcsét és szerénységét, hiszen együtt ült a társaival és ők mellette ültek. Egy közlés arról számol be, hogy a Próféta (ﷺ) úgy ült a társaival, hogy az arra járó idegen nem tudta megmondani, hogy melyik ő, s kit kell kérdeznie. Ezért (a társai) megkérték, hogy építhessenek neki egy kis emelvényt, hogy megismerje őt az idegen, ha eljön hozzá. (S a Próféta jóvá hagyta ezt.) (Abu Dáúd, An-Naszai)
- A tudás keresésének vannak illemszabályai, amelyek megelőzik a tudás keresését. Ezért Gábiel angyal előbb illemtudóan megjelent, szépen leült, és csak utána kérdezett.
- A hadiszból megtudhatjuk, hogy találkozni a tudósokkal – és persze másokkal is – rendezett külsővel, szép ruhát felöltve és tisztán illik. Például olyan módon, ahogyan Gábiel érkezett a Prófétához (ﷺ).
- A kérdés feltevése a tudás egyik kulcsa. Nem szerzi meg a tudást az, aki szégyell kérdést feltenni, vagy beképzeltség, önteltség miatt nem kérdez meg másokat.
- Fontos, hogy az ember jelen legyen ilyen tanórán, hogy tanulhasson. Egyszer Abu Huraira keresztülvágott a medinai piacon, és azt mondta: – Ó piac emberei, milyen vesztesek vagytok! – Miért? – kérdezték. Azt felelte: – Ott osztják szét Allah Küldöttének (ﷺ) örökségét, és ti itt vagytok! Nem mentek hát oda, hogy ti is kivegyétek abból a részesedéseket? – Hol? – kérdezték az emberek. – A mecsetben – felelte. Mire ők sietve oda mentek, Abu Huraira pedig megvárta, amíg visszajönnek és megkérdezte tőlük: – Mi történt veletek? Azt felelték: – Ó Abu Huraira, bementünk a mecsetbe és nem láttunk semmit, amit szétosztanak. Abu Huraira újból megkérdezte: – És nem láttatok ott senkit? – Dehogynem, – mondták és így folytatták – láttunk embereket imádkozni, má-

sokat Koránt olvasni, és másokat pedig, hogy emlékeztetik egymást a megengedettre és a tilalmasra (tanulnak). Azt mondta Abu Hurairah: – Hát ez Allah Küldöttének (ﷺ) öröksége. (Szahih at-targhib)

- A tanórán való odafigyelés és koncentráció segít a tudás megőrzésében és terjesztésében. Ezért jegyezte meg Omar (رضي الله عنه) ezeket a kérdéseket a válaszokkal együtt.
- Az iszlám fontosságát hangsúlyozza a hadisz: ez legyen az első, amiről kérdezzük, vagy beszélünk, ahogy azt Gábiel angyal is tette. Mohamed Próféta (ﷺ) az volt a szokása, hogy ha küldötteket küldött azért, hogy az iszlám üzenetét vigyék, akkor azt parancsolta nekik, hogy a tanúságtétellel kezdjék mondani valójukat. Amikor a Próféta (ﷺ) elküldte Muád ibn Dzsebelt (رضي الله عنه) Jemenbe, azt mondta neki: „Egy olyan néphez mész el, akik a könyv birtokosai (zsidók és keresztények). Hívd őket annak tanúsítására, hogy nincs más isten csakis Allah, és hogy én Allah küldötte vagyok. És ha ők engedelmeskedtek annak, akkor tudasd velük, hogy Allah az Erős és a Hatalmas kötelezte őket öt imára, nappal és éjszaka. És ha engedelmeskedtek annak, akkor tudasd velük, hogy Allah kötelezte őket adakozásra vagyonukból, ami gazdagjaiktól vétetik el, és szegényeiknek visszaadatik; és ha engedelmeskedtek annak, akkor jaj neked, ha elveszed tőlük azt, amit értéknek tekintenek és óvd magad annak fohászától, akivel szemben igazságtalanul bántak, mert bizony nincs közöttük és Allah között függöny!” (al-Bukhári) Abban a híres történetben amikor Abu Szufián (رضي الله عنه) találkozott Hérakleiosszal, aki megkérdezte őt a Próféta (ﷺ) ról, mondván: Mire utasított benneteket? Abu Szufián (رضي الله عنه) azt mondta: „Azt mondja nekünk, hogy egyedül Allahot imádjuk, és ne imádjunk senki mását Rajta [Allahon] kívül és mindarról mondjunk le, amit az őseink mondtak. Megparancsolja az imádságot, az igazmondást, az erkölcsös életet és azt, hogy jó kapcsolatot tartsunk a rokonságunkkal.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Ha a kérdés általános jellegű, akkor a választ a legfontosabb dolgokra érdemes korlátozni.

- Az iszlám öt pillérből áll, mint a hitvallás kimondása, az imádkozás betartása, a zakát (kötelező adomány) megadása, a böjtölés elvégzése, valamint a zarándoklat teljesítése.¹¹
- Ebben a hadiszban egyszerre van említve mindkét kifejezés: az iszlám és az imán; tehát különbség van közöttük.¹² Az iszlám itt más, mint az imán, hisz az *iszlám* a hadisz alapján a látható, testi cselekedeteket jelenti, az *imán* (hit) pedig a szív meggyőződése a láthatatlan, rejtett igazságokról, mint például Allah létezése, a túlvilági élet léte, és a hadiszban megjelenő többi dolog léte.
- Az imán (a hit) hat pillérből áll: Hit Allahban, angyalaiban, könyveiben, küldötteiben, az Utolsó Napban és az elrendelésben (sors) akár jó, akár rossz.¹³
- Különbség van az iszlám és a hit pillérei között, hiszen hitetlenné válik az, aki akár egy pillért is megtagad a hit pillérei közül, de az iszlám megvalósítására elég a hitvallás és az imádkozás betartása.
- Az elrendelésben nincs semmi rossz, hanem a rossz abban van, ami elrendeltetett. Például ha valakinek az orvosok azt javasolják, hogy le kell vágni a lábát, különben a betegsége továbbterjed nagy szenvedést okozva neki, akkor az amputáció ugyan rossz, de hatása jó. Allah elrendelésében – Neki van a legjobb példázata – soha sincs rossz, hiszen kegyelem és bölcsesség alapján rendel el. Tehát az, amit elrendelt, rosszra és jóra van osztva. A rossz pedig azért van, hogy általa megismerjük a jót, valamint azért, hogy az emberek segítségért, illetve megbánásért Istenhez forduljanak.
- Ha az ember belenyugszik Allah elrendelésébe, megszabadul a gondtól és a szomorúságtól. Allah azt mondja:

11. Bővebben lásd „Az iszlám pillérei” című könyvet.

12. Az bizonyos, hogy ha külön-külön van említve a két kifejezés, akkor egymás szinonimáiként használhatók. Ha az iszlámról beszélünk, akkor az magába foglalja az imánt is, és fordítva is igaz. Magától értetődik, hogy e két kifejezés összekapcsolódik, hiszen nincs imán iszlám nélkül és nincs iszlám imán nélkül.

13. Bővebben lásd „A hit könyve” című könyvet.

„Egyetlen sorscapás sem esik a földön, vagy bennetek, hogy - mielőtt azt megteremtettük volna – az Írásban ne állna – könnyű ez Allahnak, hogy ne bánkódjatok azért, ami kicsúszott a kezetek közül és ne örvezzetek annak, ami néktek adatott.” (Korán, 57:22)

Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: Az erős hívő jobb és Allahnak kedvesebb, mint a gyenge hívő, de mindkettőjükben van jó. Őrizd azt, ami jó neked, kérd Allah segítségét és ne légy tétlen. Ha azonban valami ér téged, ne mondd: Ha azt tettem volna, az lett volna, hiszen (ez a) „ha” a sátán munkálkodását nyitja meg.”¹⁴ (Muszlim)

- Az ihszán azt jelenti, hogy jól, tökéletesen, precízen és őszinte szándékkal tenni valamit. Az ihszán Allahhal szemben azt jelenti, hogy őszintén Allahért és a Próféát (ﷺ) követve imádni Allahot. Két kategóriája van, és közülük az első a magasabb szintű:
 - Úgy imádni Allahot, mintha látnánk. Ha valaki úgy imádja Allahot, hogy eszében tartja azt, hogy Allah közel van hozzá, a cselekedetei Ellötte vannak és látja azokat, akkor ez maga után vonja az Allahnak való engedelmisséget, és az Ellötte való meghajlást, alázatot.
 - Úgy imádni Allahot, hogy teljesen meg vagyunk győződve arról, hogy Allah lát minket. Ha az ember eszében tartja ezt és ennek megfelelően cselekszik, akkor őszinte lesz Allahhoz, hiszen ez a tudat megvédi őt attól, hogy Allahon kívül a figyelme másra terelődjön vagy a cselekedeteivel mást akarjon, mint az Ő elégedettségét elnyerni.
- Az ihszán a legmagasabb szintje a vallásnak. Azok, akik ezt elérik, mindenki mást megelőznek a jócselekedetekben, és nekik lesz a legmagasabb helyük a Paradicsomban.
- Ha az ember úgy imádja Allahot, hogy tényleg megérti azt, hogy Ő látja és tudja minden tettét, titkát, a rejtettet, a láthatót, és Allah előtt nincsen semmi rejtve, sem a földön, sem az égben, akkor könnyebbé válik neki az alsóbb szintről feljutni a magasabbra,

14. Ez annak a szükségességét mutatja, hogy minden utat el kell zárni a sátán előtt, aki lehangelja az embert. Ezért nem szabad átadni magunkat a sugalmazásának.

azaz mindig érezni azt, hogy Allah közel van a szolgájához, vele van – ez olyan, mintha az ember mindig látná Allahot.

- Azt, hogy mikor jön el a Feltámadás Napja, nem tudja senki sem, kivéve a Magasságos Allah. Az az ember, aki azt állítja, hogy tudja, mikor fog bekövetkezni az Ítélet Nap, hazug és hitetlen.
- Nem szégyen azt mondani valamiről, hogy nem tudjuk.
- A Feltámadás Napjának azonban vannak előjelei, amelyek rámutatnak arra, hogyha közel van. Ezek közé tartoznak azok a jelek, amelyeket bemutat a hadís: a szülőkkal szembeni tiszteletlenség és engedetlenség, amely odáig fajul, hogy a gyermek úgy bánik édesanyjával, mintha a rabszolgája lenne, a szegény, pásztorkodással foglalkozó beduinok leszármazottai pedig vetélkednek egymással a minél magasabb házak építésében, és a gazdagságban.
- Az Óra hatalmasságára is rámutat a hadís, valamint arra, hogy azért vannak előjelei, hogy az emberek felkészülhessenek.
- A kérdést feltevő tanítója annak, aki hallja a választ. Hiszen Gábriel kérdezett és a Próféta (ﷺ) azt mondta róla, hogy „eljött hozzátok, hogy tanítson titeket vallásotokra.”
- Gábriel tanítóként érkezett a Prófétához (ﷺ), és kérdéseket tett fel neki, majd minden egyes felelet után elmondta neki, hogy igazat szólt, ugyanis ő tisztában volt a helyes válasszal, ám azért cselekedett ekképpen, hogy a muszlimok is tanulhassanak. A kérdés-felelet módszer a tanítás egyik rendkívül hatásos módszere.
- A vallás egymás feletti fokozatokból áll: Az iszlám, utána az imán, majd az ihszán.
- A hadísból megtudhatjuk, hogy a muszlimok különböző fokozatokon és szinteken állnak vallásuk terén, a hit pedig növekedhet és csökkenhet is az engedelmség és az engedetlenség által.
- A hadísban Mohamed Próféta (ﷺ) a „külső” cselekedetekkel magyarázta meg az iszlámot, a „belső” cselekedetekkel pedig az imánt, az ihszán pedig mind a külső, mind a belső jobbítása. Ezek együttese jelenti a vallást.
- Allahnak az emberek iránti kegyelmessége és törődése mutatkozik meg abban, hogy többféleképpen közvetítette az útmutatást. Néha közvetlenül sugallt a Prófétának (ﷺ), amelyből ő megértette, hogy

isteni parancsról, útmutatásról van szó, és megértette mit kell cselekednie. Máskor egy angyal hozott szó szerinti Isteni kinyilatkoztatást. A harmadik kinyilatkoztatási forma, amikor Isten személyesen beszélt a Prófétával (ﷺ) „függöny mögül” (azaz rejtetten). Allah azt mondja: *„Az ember számára lehetetlen az, hogy Allah beszéljen vele. Ha csak nem sugallat útján, vagy függöny mögött vagy úgy, hogy követet küld, aki az Ő engedelmével sugallatot ad neki arról, amit Ő akar.”* (Korán, 42:51)

- Bár emberi érzékszervekkel nem lehet az angyalokat érzékelni, Allah parancsára emberi formát ölthetnek, és megjelenhetnek az előtt, akihez Allah küldi őket.
- Az angyalok közül a muszlimok Gábriel angyalt különösen nagy szeretettel illetik, hiszen:
 - Ő az, aki közvetítette a kinyilatkoztatást Mohamed Prófétának (ﷺ): *„Bizony, ezt [a Koránt] a teremtmények Ura küldte le, a Hűséges Lélek hozta le a te szívedbe, hogy intő légy az intők között”* (Korán, 26:192-194)
 - Allah a Koránban megdicsérte őt a legjobb dicsérettel és legszebb tulajdonságokkal írta le: *„Bizony, nemes küldött szava ez, akinek hatalma van és a trónus Uránál méltósága, akinek engedelmeskednek ott, s aki megbízható”* (Korán, 81:15-21) Gábriel angyalt Megbízható Léleknek (ar-Rouh al-emín), illetve Szent Léleknek (rouh al-Kudsz) nevezi a Korán: *„s az bizony a Világok Urának a kinyilatkoztatása. Amit a Hűséges és Megbízható Lélek hozott le a te szívedbe, hogy az intők közül való légy!”* (Korán, 26:192-194); *„...s Jézusnak Mária fiának világos bizonyítékot adtunk és megszilárdítottuk őt a Szent Lélekkel.”* (Korán, 2:87)

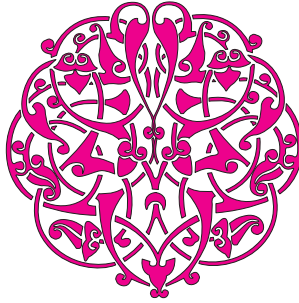

3. hadisz
Az iszlám pillérei

الحديث الثالث

عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَقُولُ: (بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَحَجِّ الْبَيْتِ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الإيمان، باب: (دعاؤكم) إيمانكم لقوله عز وجل: (قل ما يعبا بكم ربي لولا دعاؤكم) حديث رقم (٨). ومسلم في كتاب الإيمان، باب: بيان أركان الإسلام ودعائمه العظام، حديث رقم (١٦).

Abu Abdur-Rahmán, Abdullah ibn Omar ibn al-Khattábra hivatkozva – Allah legyen elégedett velük¹⁵ – jegyezték fel, hogy így szólt: Hallottam Allah Küldöttét – Allah dicsérete és békéje legyen vele –, amint azt mondta: „Az iszlám öt dologra lett építve: annak tanúsítására, hogy nincs más isten kivéve Allah, és hogy Mohamed Allah küldötte, az imádkozás betartására, a zakát adomány megadására, a (mekkai) Házhoz való zarándoklatra, és Ramadán böjtölésére.” (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A Próféta (ﷺ) az iszlám vallást egy építményhez hasonlította annak érdekében, hogy világosabbá tegye jelentését, és valódi értelmét az emberi elme számára.
- Az iszlám vallás legfontosabb alappillérei kerültek bemutatásra, amelyek az egyistenhit, az imádkozás, a böjtölés, a zakát (adományozás) és a zarándoklat.¹⁶
- Tanúsítani azt, hogy nincs más [imádatot megérdemlő] isten, csak Allah (lá iláha illa Allah), egy tagadást és egy állítást tartalmaz. Hiszen azt jelenti, hogy Allahon kívül mindentől megtagadjuk az imádat megérdemlését, és egyedül csak Allahnak tulajdonítjuk azt, és ezt igazoljuk a tanúságtételünkkel. Tehát Allah az Egyetlen Igaz Isten, Rajta kívül senki sem érdemli meg az imádatot; nincs Neki társa sem az imádatban, sem pedig a királyságában.
- Tanúsítani azt, hogy Mohamed Allah küldötte, azt jelenti, hogy hiszünk abban, hogy Mohamed Allah küldötte (azaz amit ő hozott, az Allahtól származik). Ezért engedelmeskedni kell neki mindabban, amit megparancsolt, el kell kerülni mindazt, amit megtiltott, hinni kell neki abban, amit hírül adott, és csak úgy lehet imádni Allahot, ahogyan ő előírta.

15. Ezt a többes számra utaló áldásformulát abban az esetben említik meg, ha a hagyományozó és felmenői társai voltak Mohamed Próféta (ﷺ), tekintélyes vallástudósok, akik kiemelkedő szerepet játszottak az iszlám történetében.

16. Bővebben lásd „Az iszlám pillérei” című könyvet.

- A tanúságtétel az iszlám „bejárata”, hiszen egy nem muszlim muszlimmá válik azon nyomban, amint tanúsítja, hogy nincs más isten csak Allah és hogy Mohamed az Ő Küldötte. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nincs olyan ember, aki szívből meggyőződve tanúsítja azt, hogy nincs más isten csak Allah és Mohamed az Ő Küldötte, hogy Allah ne tiltaná meg számára a Tüzet.” (al-Bukhári)
- Annak ellenére, hogy két dolgról teszünk tanúságot, ez egy oszlopnak számít, mivel a tanúságtétel (két részével) az alapja a cselekedetek elfogadásának és érvényességének. Hiszen nem érvényes egy cselekedet és nem fogadtatik el, csak ha Allahért tesszük¹⁷ és úgy, ahogyan a Próféta (ﷺ) tanította.¹⁸
- A tanúságtétel egyik részének elismerése nem elég az iszlámba való belépéshez, annak ellenére, hogy néhány hadiszban csak az egyik része van említve. A tanúságtétel mindkét része ugyanis egy oszlopnak számít, ahogy a többi hadisz magyarázza.¹⁹
- Világossá válik e hadisz által, hogy az iszlám valláshoz való tartozáshoz nem elég a szóbeli kifejezés és a szívben megnyilvánuló hit, hanem szükség van cselekedetekre is, mint például az imádkozás. Egyszer egy férfi megkérdezte a Próféta (ﷺ): „Mondj nekem olyan cselekedetet, ami bevisz engem a Paradicsomba!” Azt felelte: „Egyedül Allahot imádod és nem társítasz Vele senkit, elvégzed az imát, megadod a zakátot és törödsz a rokonaidat.” (al-Bukhári, Muszlim) Tehát a tanúságtétel három dolog által valósul meg: A szívben lévő hittel, a nyelvvvel való kimondással és a cselekedetekkel.
- Az imádkozás fontosságát az fejezi ki, hogy a sorban másodikként – a hitvallás (tanúságtétel)²⁰ után – említetik. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az első, ami számon lesz kérve az Ítélet Napján, az

17. Ez a feltétel annak a tanúsításával valósul meg, hogy nincs imádatot megérdemlő isten csak Allah.

18. Ez a feltétel annak a tanúsításával valósul meg, hogy Mohamed Allah (ﷻ) küldötte.

19. An-Nawawi megjegyzése Muszlim hiteles hadiszgyűjteményére 1/149.

20. A tanúságtételnek több neve is van: a jó szó, az egyistenhit szava, az őszinteség szava, a tanúságtétel szava, az igazság szava stb.

az imádkozás. Ha jó, akkor az összes cselekedet jó lesz, ha viszont rossz, akkor az összes cselekedet rossz lesz.” (at-Tabaráni) Egy másik hadiszban Mohamed Próféta (ﷺ) azt kérdezte társaitól: „Képzeljétek el, hogy van egy ház, ami előtt egy folyó fut, és ebben a folyóban ötször mosakszik meg az ember egy nap. Marad-e piszok az emberen?” – Nem marad semmilyen piszok – válaszoltak. „Ugyanilyen a napi öt imádkozás, Allah letörli vele a bűnöket.” – mondta Mohamed Próféta (ﷺ) („lemossa” az emberről a bűneit és rossz cselekedeteit). (al-Bukhári, Muszlim)

- Az adakozás kötelező mivolta: „Egyszer egy férfi eljött Allah Küldöttéhez (ﷺ) és megkérdezte az iszlámról. Allah Küldötte (ﷺ) azt válaszolta: ’Öt kötelező ima van a nap során.’ ’Kötelező számomra ezen kívül mást [imádkozni]?’ – kérdezte az ember. ’Nem, de szorgalomból teheted’ – felelte Allah Küldötte (ﷺ) és hozzátette: ’És böjtölnöd kell Ramadán hónapjában.’ ’Kötelező számomra ezen kívül mást [böjtölni]?’ – kérdezte az ember. ’Nem, de szorgalomból teheted’ – felelte és említette Allah Küldötte (ﷺ) a zakátot (a kötelező adakozást). – Erre az ember azt kérdezte: ’Kötelező számomra ezen kívül mást [adni]?’ ’Nem, de szorgalomból megteheted’ – felelte Allah Küldötte (ﷺ). Akkor az ember visszafordult, és azt mondta: ’Allahra esküszöm, se többet, se kevesebbet nem fogok tenni ezeknél.’ Allah Küldötte erre azt mondta: ’Boldogulni fog (a Paradicsomba kerül), ha igazat mond.’” (al-Bukhári)
- A böjtölés az iszlám egyik pillére. Allah, a Magasztos, azt mondja a Koránban: *„Ti hívők! Előíratott nektek a böjtölés, amiként előíratott azoknak, akik előttetek éltek. Talán istenfélők lesztek.”* (Korán, 2:183) Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „A Hatalmas és Fenséges Allah azt mondta: ’Ádám gyermekének minden tette őt illeti, kivéve a böjtöt, ugyanis az Engem illet, és Én jutalmazok érte. A böjt oltalom, ezért ha valamelyikőtök böjtnapot tart, akkor ne beszéljen csúnyán, ne kiabáljon veszekedve, és ha valaki szidja őt, vagy verekedni akar vele, akkor mondja azt kétszer: „Én böjtölök.” Esküszöm arra, akinek Mohamed lelke a kezében van, hogy bizony a böjtölő szájának szaga a Feltámadás Napján kellemesebb lesz Allahnak, mint a mósusz illata. A böjtölőnek két öröme van,

ami boldogságot okoz számára: amikor megtöri [a böjtjét], örül ennek; és amikor találkozni fog az Urával, [az Ítélet Napján] örülni fog a böjtjének.” (al-Bukhári, Muszlim) Egy másik hadiszban Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony a Paradicsomnak van egy kapuja, ar-Rajjának nevezik. Ezen keresztül lépnek be a böjtölők a Feltámadás Napján, és rajtuk kívül senki sem lép be azon. Az kiáltatik: „Hol vannak a böjtölők? És akkor felállnak ők és ezen az ajtón keresztül rajtuk kívül senki sem megy be. Amikor bemennek, bezáratik (mögöttük), és így senki más nem léphet be itt.” (al-Bukhári, Muszlim)

- A Házhoz való zarándoklat istenszolgálat szándékával Mekkába történő utazást jelent, meghatározott időben és meghatározott cselekedetek elvégzését, ahogyan a Szunna előírja. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Aki elvégezte a zarándoklatot anélkül, hogy reféth-t (csúnya beszéd, durva viselkedés, ill. a házaset) vagy engedetlenséget követett volna el, olyan tisztán tér vissza, mint amilyen azon a napon volt, mikor édesanyja a világra hozta.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A zarándoklatot minden felelős korban (pubertás utáni kor) lévő muszlim férfinak és nőnek csupán egyszer kötelező megtennie életében, de csak akkor, ha képes rá mentálisan (épelméjű), anyagilag (elégge tehető) és fizikailag (elég jó egészségnek örvend). „Allah Küldötte (ﷺ) egyszer beszédet tartott nekünk, és azt mondta: „Emberek! Kötelezővé lett téve számotokra a zarándoklat, tartsátok hát meg.” Valaki megkérdezte: „Allah Küldötte, tartsuk meg minden évben?” A Próféta (ﷺ) nem válaszolt erre addig, amíg az ember háromszor meg nem ismételte a kérdését. Akkor pedig azt mondta (ﷺ): „Ha igennel válaszoltam volna, kötelezővé lett volna számotokra az évenkénti zarándoklat, és nem tudátok volna betartani.” Utána azt mondta: „Ha valamit nem teszek számotokra kötelezővé, azzal kapcsolatban ne kérdezzesetek! Azokat, akik előttetek éltek, csakis sok kérdésük s a prófétáik iránt tanúsított ellenszégülésük tette tönkre. Ezért ha valamit megparancsoltam nektek, abból cselekedjetek annyit, amennyit csak bírtok, ha pedig valamit megtiltok, attól tartózkodjatok!” (al-Bukhári, Muszlim)

-
-
- Ahogy az építmény nemcsak pillérekből, oszlopokból áll, úgy az iszlám sem. Az említettek az iszlám pillérei voltak, és vannak előírások, amik ezeket kiegészítik. Ezért Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „A muszlim az, akinek a nyelvétől és a kezétől biztonságban vannak az emberek, és a hívő az, aki mellett az emberek biztonságban érzik magukat és vagyonukat.” (an-Naszái) Minden egyes cselekedet, akár ajánlott, akár kötelező, az iszlámhoz tartozik. S minden tilalmas elkerülése az iszlámhoz tartozik.²¹
 - A hadisz alapján is nyilvánvaló, hogy Allah Küldötte (ﷺ) törődött népével, hiszen megtanította őket vallásuk legalapvetőbb tanításaira.
 - Az iszlám teljes vallás, amelyhez sem hozzátenni, sem belőle elvenni nem lehet. Allah azt mondja: „*Ezen a napon teljessé tettem a vallásokat...*” (Korán, 5:3); „*A te Urad nem feledékeny.*” (Korán, 19:64)

21. Dorús min al-Korán al-karím (Leckék a nemes Koránból), dr. Saleh al-Fawzan, 107-108. oldal.

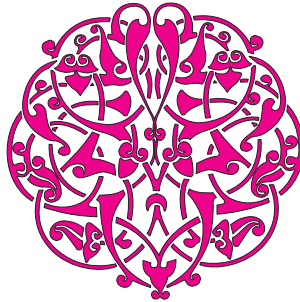

4. hadisz
Az ember teremtése

الحديث الرابع

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: حَدَّثَنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ وَهُوَ الصَّادِقُ الْمَصْدُوقُ: (إِنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا نُطْفَةً، ثُمَّ يَكُونُ عَلَقَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يَكُونُ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يُرْسَلُ إِلَيْهِ الْمَلَكُ فَيَنْفُخُ فِيهِ الرُّوحَ، وَيُؤَمَّرُ بِأَرْبَعِ كَلِمَاتٍ: بِكَتَبِ رِزْقِهِ وَأَجَلِهِ وَعَمَلِهِ وَشَقِيٍّ أَوْ سَعِيدٍ. فَوَاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ غَيْرُهُ إِنْ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ فَيَدْخُلُهَا، وَإِنْ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا ذِرَاعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيَدْخُلُهَا). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ*.

* أخرجه البخاري في كتاب بدء الخلق، باب ذكر الملائكة، حديث رقم (٣٢٠٨)، ومسلم في كتاب القدر، باب كيفية خلق الآدمي في بطن أمه وكتابة رزقه وأجله وعمله وشقاوته وسعادته، (٢٦٤٣).

Abu Abdur-Rahmán, Abdullah ibn Masz'údra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy azt mondta: Allah Küldötte – az igazmondó, aki igazról értesül – azt közölte velünk: „Bizony, mindegyikötök teremtése (megalkotása) az anyja hasában negyven napig állítódik össze csepp alakjában, majd ugyanannyi ideig vérrög alakjában, majd ugyanannyi ideig falatnyi húsdarab alakjában. Azután elküldetik hozzá az angyal, s belefújja a lelket, és négy dolog megírására utasíttatik: ellátásának, élettartamának, cselekedetének, és boldogtalanságának vagy boldogságának megírására.

Esküszöm Allahra, Akin kívül nincs más isten, bizony lesz közületek, aki a Paradicsom lakóinak tettei szerint cselekszik, olyannyira, hogy nem lesz több közte és a Paradicsom között (annyi távolság), mint egy karnyújtás, ám a megírt feljegyzés beigazolódik, s (élete végén) a Tűz lakóinak tettei szerint cselekszik, és oda jut. És bizony lesz közületek, aki a Tűz lakóinak tettei szerint cselekszik, olyannyira, hogy nem lesz több közte és a Tűz között, mint egy karnyújtás, ám a megírt feljegyzés beigazolódik, s (élete végén) a Paradicsom lakóinak tettei szerint cselekszik, és oda jut.” (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A Próféta (ﷺ) világossá tette, hogy az ember édesanyja méhében egymást követő teremtési szakaszokon megy keresztül, kezdve a 'csepp' állapotól, a 'vérrög' állapoton át, egészen a 'falatnyi húsdarab' állapotig. Ez a prófétai közlés csupán azután történhetett meg, miután Allah a Próféta (ﷺ) tudomására hozta mindezt, hiszen a teremtési szakaszok azon rejtett dolgok közé tartoznak, amelyekről a Prófétának (ﷺ) nem volt ismerete.
- A hadisz egy csodát is tartalmaz, hiszen amit Allah Küldötte (ﷺ) közölt ebben a hadiszban, azt a jelenlegi orvostudomány tudta csupán bebizonyítani a modern eszközök és a fejlett műszerek segítségével. A kérdés tehát az, hogy ki hozta mindezt a Próféta (ﷺ) tudomására egy olyan korszakban, amelyben nem volt lehetőség

az ilyen jellegű ismeretszerzésre, és modern orvosi műszerek sem álltak rendelkezésre 14 évszázaddal ezelőtt? Allah azt mondja: *„Ti emberek! Ha kétségben vagytok a Feltámadás felől, [akkor gondoljatok arra, hogy először] porból teremtettünk benneteket, azután cseppből, majd egy vérrögéből, utána egy megformált vagy formátlan húsdarabból, hogy világossá tegyünk előttetek [a hatalmunkat]. És nyugodni hagyjuk az anyaméhben egy megszabott határideig azt, amit akarunk. Majd gyermekként hozunk elő benneteket, hogy aztán felnőtté serdüljete. Akad köztetek olyan, aki [időnap előtt] elszólitatik, és akad olyan, aki a legnyomorosabb életkorba jut, hogy – miután tudott – ne tudjon semmit.”* (Korán, 22:6)

Nem férhet kétség ahhoz, hogy ezek az ismeretek Allahtól származnak és, hogy Mohamed (ﷺ) valóban Allah küldötte.

- A legtöbb tudós azon a véleményen van, hogy a százhuszadik nap után történik a léleknek a testbe való fújása.²² Ezért vetélés esetén, ha a magzat 4 hónapos volt, vagy idősebb annál, akkor meg kell mosdatni, halotti lepelbe kell csavarni, el kell végezni a halotti imát, muszlim temetőben kell eltemetni, nevet kell adni neki és az ő nevében áldozati állatot kell vágni (*a'qíqah*). 4 hónaposnál fiatalabb magzat esetén nem kell mindezt megtenni. A művi vetéléssel kapcsolatban a Vezető Tudósok Tanácsa az alábbiak szerint rendelkezett²³:
- Az abortusz általánosságban tilos, akár fiatalabb, akár idősebb a magzat 120 napnál. Csak nyomós, a Sariával megegyező indokkal és szűk határokon belül lehet megengedni azt.
 - Az abortusz megengedhető akkor, ha a terhesség az első szakaszban, azaz az első negyven napon belül van és a magzat elvetetésében Sariával megegyező érdek van vagy az abortusz valamilyen nagy kár elhárítása miatt történik. Ha azonban az abortuszt a megélhetés szűkössége, a nevelés nehézsége vagy a jövő miatt aggódva a költségek csökkentése végett akarják elvégezni vagy egyszerűen nem akarnak több gyereket, akkor nem megengedett.

22. A másik vélemény szerint a léleknek a testbe való fújása a negyvenedik nap után történik.

23. Al-Fatáwa al-Dzsámi'ah, 3/1056

- Az abortusz tilos a második (41-80. nap) és a harmadik (81-120. nap) szakaszban addig, amíg egy erre specializált, megbízható orvosi bizottság nem állapíthatja meg azt, hogy a terhesség folytatása veszélyezteti az anya életét. Ilyenkor megengedett az abortusz, miután minden lehetséges módszert megpróbáltak annak érdekében, hogy elhárítsák a veszélyt, de ez nem sikerült.
- A harmadik szakasz után, azaz 4 hónap betöltését követően, tilos az abortusz addig, amíg egy erre specializált, megbízható orvoscsoporthoz nem állapíthatja meg azt, hogy a terhesség folytatása az anya halálát okozza, s miután minden lehetséges eszközt kipróbáltak azért, hogy elhárítsák az életveszélyt, de ez nem sikerült.
- Allah nagyságát, hatalmasságát és határtalan képességét bizonyítja, hogy egy cseppből teljes embert teremt.
- Allah kegyelmét és a teremtményekkel szembeni törődését láthatjuk abban, hogy angyalokat bízott meg azzal, hogy vigyázzanak rájuk már akkor, amikor anyjuk méhében vannak, és akkor is, amikor világra jönnek, valamint akkor is, amikor meghalnak.
- A hadiszban van gyógyír a beképzeltség ellen is, mert a beképzelt ember is csak egy csepp volt kezdetben, amellyel Allah törődött és mindentől megóvta, ami tönkretette volna őt.
- Az ember gondolkozzon el a maga teremtésén, ahogy Allah mondja: *„és sajátmagatokban [is vannak jelek]. Nem akartok látni?”* (Korán, 51:21)
- Az angyalok kísérik az ember egész életét azért, hogy boldoggá tegyék őt, rávezessék az igazságra és a jóra. At-Tirmidi és an-Naszái azt jegyezte le, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony a sátán sugalmaz Ádám gyermekének, és az angyal is sugalmaz neki. A sátán sugallata a rossz ígéret és az igazság meghazudtolása, az angyalé pedig a jó ígéret és az igazság elfogadása: ha valaki közületek ezt találja meg, akkor tudja meg, hogy ez Allahtól van, ha pedig a másikat találja meg, akkor keressen menedéket Allahnál a sátán elől. Ezután [Allah Küldötte (ﷺ) a következőt] recitálta: *„A sátán szegénységgel fenyeget benneteket, és gyalázatosságot parancsol nektek. Allah azonban a bocsánatát és a kegyelmét ígéri nektek. Allah [mindent] Magában foglal és [mindent] tud.”* (Korán, 2:268)

- A lelket belefűjják a testbe, de nem tudjuk hogyan. Ez hasonlít Allah szavára: „...és Máriát, Imrán leányát, aki érintetlenül őrizte meg a szemérmét és Mi beléleheltünk a lelkünkéből.” (Korán, 66:12) Ennek mikéntjét csak Allah tudja, hisz ez a rejtett dolgok közé tartozik.
- A lélek (arabul: rúh) olyan mozgó, élő, könnyű, fényszerű teremtmény, mely áthatja a testrészeket, és úgy kering bennük, mint a víz a növényben.²⁴ A test attól érez, mozog és akar, hogy összekapcsolódik a lélekkel. A léleknek a testben nincs meghatározott helye, az ember egész testében van, ahogy Ibn Tejmiah (1263-1350) mondta: „A léleknek nincs meghatározott helye a testben, hanem az egész testben kering, ahogyan az élet is, amely a léleknek a testhez való kapcsolódásával jön létre. Az élet feltétele a lélek jelenléte: ha a lélek a testben van, akkor van benne élet, és ha elhagyja azt, akkor az élet is eltávozik.”²⁵ A léleknek két állapota van: az egyik, amikor össze van kapcsolva a testtel és ilyenkor *nefsz*nek hívjuk; a másik, pedig amikor külön van a testtől és ilyenkor *rúh*nak hívjuk. Mivel a lélek olyan dologból lett teremtve, amihez nincsen hasonló a teremtett világban, nem tudhatjuk valódi tulajdonságait. Allah azt tudatta velünk, hogy a lélek felszáll, leszáll, hall, lát, beszél stb. Ezek a tulajdonságok nyilvánvalóan különböznek az ismert lények tulajdonságaitól. Biztos például, hogy a lélek felszállása és leszállása nem olyan, mint amilyenek ezeket a fogalmakat ismerjük. Mohamed Próféta (ﷺ) tudomásunkra hozta azt, hogy az angyalok rövid idő alatt felemelik a lelket a legmagasabb égbe és visszaviszik a sírba, illetve a lélek a sírban szenved vagy jutalmat kap. De kétségtelen, hogy ez a jutalom vagy a szenvedés nem olyan, mint amilyenek ezeket a fogalmakat ismerjük.²⁶ Allah azt mondja: „Meggérdeznek téged a lélekről. Mondd: „A lélek az én Uram igéjéből való. Ám csak kevés tudás adatott néktek.” (Korán, 17:85)

24. Ezt a meghatározást Ibn al-Qajjim említte a „Lélek” című könyvében (Kitab ar-Ruh), Amman, 1985.

25. Ibn Tejmiah: „Rislat al-aql wa ar-ruh”, Bejrut, 1982

26. Dr. Omer Sulaiman al-Asqer: „Al-qiámah asszughra”, Amman, 2004

- Az angyalok tisztelettel övezett szolgák „nem szegülnek ellen Allah parancsának, és megteszik azt, amire parancsot kapnak.” (Korán, 66:6)
- Négy dolog van megírva az emberrel kapcsolatban: ellátása, élettartama, cselekedete, és boldogtalansága vagy boldogsága. Ez az írás a 40. vagy a 45. napon történik. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: Az angyal bemegy [a magzathoz] miután negyven vagy negyvenöt éjszaka eltelt attól, hogy elhelyezkedett a csepp a méhben, és azt mondja: Ó Istenem, boldogtalan lesz-e vagy boldog? És megírják. És azt mondja: Ó Istenem, fiú-e vagy lány? És megírják. És megírja a tettét, a nyomát (amit maga után hagy), az élettartamát és ellátását. Ezután összetekerednek a lapok, és nem tesznek hozzá se többet, se kevesebbet.” (Muszlim)
- Ezt a fajta írást az életre szóló elrendelésnek hívják (at-taqdír al-umri), amely abban különbözik a Megőrzött Táblán lévőtől, hogy változhat. Allah azt mondja: „Allah eltörli azt, amit akar, vagy megerősíti, és Nála van az Ősírás.” (Korán, 13:39) Ibn Abbász azt mondta: „Allah eltörli azt, amit akar, vagy megerősíti” azaz azt, amely az angyalok lapjaiban van, „és Nála van az Ősírás” azaz Nála van a Megőrzött Tábla, az nem változhat és nem is cserélődhet.
- A rejtett dolgokban való hit – természetesen olyan rejtett dolgokról van szó, ami bizonyítékkal van alátámasztva – hogy, hiszünk abban, hogy az angyal belefújja a lelket a testbe és megírja az említett négy dolgot (az ellátást, az élettartamot, a cselekedetet, és a boldogtalanságot vagy a boldogságot).
- Ebben a négy dologban nincs semmi kényszer, ami az embert eleve elrendelt dolgokra kényszerítené, és a hadisz azt bizonyítja, hogy Allah megelőző tudással rendelkezik az ember összes helyzetéről és a jövőjéről, arról, hogy kevés lesz-e evilági ellátása vagy sok, hogy rövid lesz-e életének ideje vagy hosszú, hogy jó lesz-e a cselekedete vagy rossz és, hogy a boldogság felé vezet-e az útja, vagy a boldogtalanság felé. A muszlimnak hinnie kell ebben, s nem szabad kételkednie effelől.
- Allah tudásának hatalmasságát is megérezhetjük a hadisz kapcsán. Allah tudja a teremtményről, mielőtt megszületne, hogy mikor jön

a világra, mit fog tenni, meddig marad életben, és mivel fejeződik be az evilági pályafutása. Allahnak mindenről tudomása van.

- Senkinek sem szabad a megelőző isteni tudásra hivatkoznia, amikor felhagy a cselekvéssel, azzal érvelve, hogy minden előre meg van írva, mert az ember nem tudja, hogy mi van előre megírva. Az embernek az a feladata, hogy megtegye azt, amit Allah megparancsolt, hiszen 'mindenki könnyűvé tétetett arra, amire teremtetett' (Allah megkönnyíti mindenkinek azt, ami már egyszer elrendeltetett: megkönnyíti a jótettet a jótévőknek és a rossztettet is a gonoszoknak).
- A muszlim a bátorságra nevelkedik, hiszen a halálának ideje meg van szabva. Allah azt mondja: „*Mondd: ,Nincs erőm ahhoz, hogy akár kárt [okozzak], akár hasznot [hajtsak] magamnak, csupán ha Allah is úgy akarja. Minden közösségnek [megszabott] határideje van. Ha eljön a határidő, nem késleltethetik [azt] egy órával sem és nem is siettethetik.'” (Korán, 10:49)*
- A szülőkkel való törődés fontosságát is hangsúlyozza, hiszen a hadísban említett dolgok az anya méhében történnek. Allah azt mondta: „*És elrendelte a te Urad, hogy csupán Őt szolgáljátok, és hogy [legyetek] jók a szülőkhöz! Ha kettőjük közül az egyik, vagy mindketten élemedett korba jutnak, ne mondd nekik azt, hogy ,Pfüj!' és ne becsméreld őket, hanem tisztelettel beszélj velük! És terjeszd fölējük könyörületességéből az alázatosság szárnyát és mondd: ,Uram! Légy hozzájuk irgalmas, amiképpen ők fölneveltek engem, amikor kicsi voltam!'” (Korán, 17:23-24)* Egyszer egy férfi elment Allah Küldöttéhez (ﷺ) és azt kérdezte tőle: Ó, Allah Küldötte, ki jogosult a legjobban arra, hogy jó legyek hozzá? Azt felelte: Az édesanyád! Azt kérdezte: Utána kicsoda? Az édesanyád! – felelte újból a Próféta, mire a férfi megint megkérdezte: És azután? Az édesanyád! – felelte a Próféta harmadszor is. A férfi megkérdezte: És utána kicsoda? Allah Küldötte azt mondta: Az édesapád! (al-Bukhári, Muszlim)
- A muszlim embernek nem kell aggódnia az ellátás kérdésével kapcsolatban, hisz Allah már rég elrendelte, csak Őreá kell hagyatkoznia, és igyekeznie kell igénybe venni az ellátás megszerzéséhez vezető eszközöket, és nekilátnia a szükséges munka elvégzésének.

Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha igazi hagyatkozással hagyatkoztok Allahra, gondoskodni fog Ő rólatok, ahogy gondoskodik a madarokról is, akik éhesen kelnek fel reggel, s mégis jóllakva térnek nyugovóra.” (at-Tirmidi)

- Miképpen az ember sohasem hivatkozik az elrendelésre abban a kérdésben, hogy miként jut ellátásához (ételéhez, ruházatához, vagyónához stb.) – hanem igénybe veszi a megszerzéséhez vezető eszközöket, és nekilát a szükséges munka elvégzésének – ugyanúgy igénybe kellene vennie a túlvilági boldogsághoz vezető eszközöket is, mint az imádkozást, a böjtölést és a többi jó cselekedetet.
- A sorsban való hitre is tanít a hadisz. Allah azt mondja: *„Egyetlen sorscsapás sem esik a földön, vagy bennetek, hogy – mielőtt azt megteremtettük volna – az Írásban ne állna – könnyű ez Allahnak –, hogy ne bánkódjatok azért, ami kicsúszott a kezetek közül és ne örvendeztetek annak, ami néktek adatott. Allah nem szeret senkit, aki beképzelt és dicsekvő.”* (Korán, 57:22-23)
- Mi, „Ahluszunna val-dzsamaa”,²⁷ hisszük, hogy Allah az embert szabad akarattal, a szabad választás, és a szabad cselekvés képességével áldotta meg, és ezért az Isten teljesen igazságosan teszi morálisan felelőssé őt azért, amit életében tesz, de tette Allah elrendelésén belül van. Hiszen Neki van alárendelve az egész teremtett világ. Az iszlám azt tanítja, hogy a tettekért való felelősség terhet senki sem vállalhatja át a másiktól.
- Allah azt mondja: *„És hogy nem jár az embernek csak az, amire törekszik (jóra vagy rosszra), és hogy törekvése (tette) látható lesz. Azután a legteljesebb fizetéssel lesz azért megfizetve.”* (Korán, 53:39-40) Ez azt jelenti, hogy az ember sorsa nem egy látnok vagy egy szent ember kezében, hanem saját maga kezében van aszerint, amit a tetteiről készült feljegyzések tanúsítanak, és amit megmérendő tettei határoznak meg. A Magasságos azt mondta: *„S akiknek nehezek a mérendőik (a jótetteiktől), azok a boldogulók, és akiknek könnyűek a mérendőik (a rossztetteiktől) ők azok, akik*

27. Szó szerinti jelentése: a Szunna és a muszlimok közösségének népe. Ők azok, akik a Próféta (ﷺ) tanításaihoz és a közösséghez ragaszkodnak.

elvesztették saját magukat, és örök időnkig a Gyehennában maradnak” (Korán, 23:102-103)

- A muszlimnak tartania kell végzetétől, amelyet senki sem ismer Allahon kívül. Ügyelnie kell arra, hogy engedelmes legyen Urával szemben, és hogy távol legyen a bűnöktől. Fohászzkodnia kell Allahhoz, hogy az iszlám vallás követőjeként haljon meg, ahogyan a Próféta (ﷺ) is fohászzkodott: „Istenem! Ó, szíveknek Megváltatója! Szilárdítsd meg a szívemet vallásodon!” (at-Tirmidi)
- A muszlimnak nem szabad az önteltség hibájába esnie tudását és cselekedeteit illetően, mert a hit megmaradását senki sem garantálhatja saját magának. A hit megmaradása, a hívő evilági és túlvilági sikere a Magasságos Allahra tartozik.
- Senkit nem szabad lenézni vagy kizárni Allah kegyelméből. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egy férfi így szólt: Allahra esküszöm! Allah nem fog megbocsátani XY-nak. A Magasságos Allah akkor azt mondta: Ki az, aki arra esküszik, hogy nem fogok megbocsátani XY-nak? Bizony Én megbocsátottam neki, és hiábavalóvá teszem a tetteidet!” (Muszlim) A Próféta (ﷺ) egy régen élt emberről azt mondta, hogy nagyon nagy bűnei voltak. Amikor ez az ember a halálát várta, azt mondta gyermekeinek: „Félek, hogyha meghalok, nagyon meg leszek büntetve. Ezért, mikor meghalok, égessetek el engem, és a hamvaim felét szórjátok szét a földön, másik felét a tengerben.” A gyerekei így tettek. Akkor Allah megparancsolta a földnek, hogy gyűjtse össze a rászórt hamvakat, és a tengernek is ugyanezt parancsolta. Azután Allah újra életet adott neki, és megkérdezte tőle: „Miért csináltad ezt?” Ő azt válaszolta: „Ó, Uram! Félttem Tőled és Te tudod ezt.” Allah ezek után megbocsátott neki.” (Muszlim)
- Ez a hadisz arra buzdít, hogy az ember számoljon el magával, foglalkozzon a szívének rejtett dolgaival és tisztítsa a szándékát. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az okos az, aki elszámoltatja önmagát, és arra készül, ami a halál után következik. A tehetetlen pedig az, aki magának ad mindent, amire vágyik, és csak óhajt Allahtól.” (at-Tirimidi) Al-Haszan al-Baszri azt mondta: A hit nem óhajokkal valósul meg, hanem a hit az, ami a szívben bizonyítást

nyer és a cselekedet igazolja azt. És voltak, akik jócselekedet nélkül haltak meg, és azt mondták: jót gondolunk Allahról. Bizony hazudtak, mert ha jót gondoltak volna Allahról, akkor jót tettek volna.

- A hadís végének van egy másik változata, amely így szól: „Bizony az ember a Paradicsom lakóinak tettei szerint cselekszik – ahogy azt az emberek látják –, pedig ő a Tűz lakói közül való. És bizony az ember a Tűz lakóinak tettei szerint cselekszik – ahogy azt az emberek látják –, pedig ő a Paradicsom lakói közül való.” (Muszlim) Ez azt jelenti, hogy az első embernek a cselekedete nem volt őszinte és ezért a Pokolba kerül, a másikat pedig lehet, hogy Allah az iszlámra vezeti, így hal meg és ezért a Paradicsomba megy. Éppen ezért az ember sohaem ítélné meg a másikat. Ez csakis Allahra tartozik.

Megjegyzések:

Ha valaki nemcsak Allah tetszéséért cselekszik jót, hanem magamutogatásból, feltűnésből, az emberek tetszéséért vagy földi javakért is, akkor ezt *riaának* nevezzük.²⁸ Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ó emberek! Óvakodjatok a titkok társításától! Ó Allah Küldötte! Mi a titkok társítása? – kérdezték a társai. Azt felelte: Az ember feláll imádkozni, és azért igyekszik szépíteni azt, mert látja, hogy az emberek néznek rá. Ez a titkok társítása.” (Sahihut-targhíb) Az ilyen cselekedet a következők szerint lesz megítélve:

Ha a cselekedetet kezdettől fogva ezzel a szándékkal végzi valaki, akkor ez tönkreteszi a cselekedetet. Például aki azért adományoz, hogy az emberek azt mondják róla, milyen bőkezű. Egyszer Mohamed Prófétahoz (ﷺ) elment egy férfi megkérdezni a véleményét egy olyan emberről, aki a jutalmazásért [Allahtól] és az említésért [az embereknél] harcol. Mire Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: nem jár neki semmi sem. A férfi még háromszor ismételte meg a kérdését, és a Próféta (ﷺ) azt felelte neki: nem jár neki semmi, azután azt mondta: A Magasztos Allah nem fogad el semmit a cselekedetektől, csak azt, amit őszintén csak Érte, és az Ő orcájáért (az Ő megalégedését keresve) tettek.” (an-Naszái) At-Tirmidi azt

28. Az is riaá, ha valaki az emberek miatt nem teszi meg a jótettet.

jegyezte le, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) említette azt a Korán olvasót, aki azért olvassa a Koránt, hogy az emberek azt mondják róla, hogy milyen szépen olvas, és azt az adakozót, aki azért adakozik, hogy azt mondják róla, milyen bőkezű, valamint azt a mudzsáhidot,²⁹ aki azért harcol, hogy azt mondják róla, milyen bátor. Azt mondta róluk, hogy ők lesznek az elsők, akikkel a Poklot tüzelik. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki azért keresi a tudást, hogy a tudósokkal legyen (közéjük tartozzon), vagy azért, hogy az ostobákkal vitatkozzon vagy azért, hogy az emberek hozzá menjenek [tanácsért], azt Allah bejuttatja a Tűzbe.” (at-Tirmidi)

Ha a cselekedet közepén következik be a riaá, akkor:

- Ha az ember megpróbálja eltávolítani magától, utálja ezt, akkor ez nem hat a cselekedetre. Ebben nincs rossz, sőt dicséretes dolog az ellene tett erőfeszítés. Allah azt mondja: „*aki pedig félté Ura méltóságát és visszatartotta magát a kénytől, annak a Paradicsom a lakhelye.*” (Korán, 79:40-41) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony Allah elnézte a hitközösségemnek azt, amit saját magukban beszélnek (gondolnak) addig, amíg nem teszik meg vagy nem mondják ki azt.” (al-Bukhári)
- Ha azonban az ember átadja magát ennek az érzésnek, megváltoztatva ezzel a szándékát, akkor ez tönkreteszi a cselekedetet. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: Allah (ﷻ) azt mondta: „Én vagyok az, Aki egyáltalán nem szorul rá a társításra. Ha valaki olyat cselekszik, amiben mást társít Velem, ott fogom hagyni őt a társításával együtt (nem fogadom el tőle a tettét).” (Muszlim)
- Ha az ember átadja magát ennek az érzésnek, de nem változtatja meg a szándékát, akkor megkapja az őszinte szándékáért járó jutalmat és a riaáért járó büntetést (vagy csak az megy tönkre a cselekedetéből, amit azután tett, hogy a riaá megjelent benne).
- Ha a cselekedet befejezte után következik be a riaá, akkor ez nem hat a cselekedetre, nem teszi tönkre, mert helyesen fejeződött be. Ilyen például, ha valaki örül, amikor az emberek tudnak a cselekedetéről, de ez a cselekedet befejezte után történt.

29. harcost

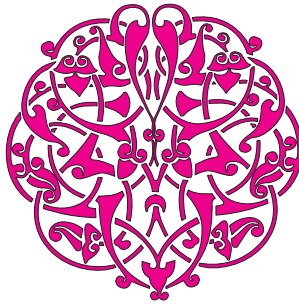

5. hadisz
A vallási újítás tilalma

الحديث الخامس

عَنْ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أُمِّ عَبْدِ اللَّهِ عَائِشَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ*، وَفِي رِوَايَةٍ لِمُسْلِمٍ (مَنْ عَمَلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ).

* أخرجه البخاري في كتاب الصلح، باب إذا اصطلحوا على صلح جور فالصلح مردود، حديث رقم (٢٦٩٧)، ومسلم في كتاب الأقضية، باب نقض الأحكام الباطلة، ورد محدثات الأمور، حديث رقم (١٧١٨).

A'hívők édesanyjára³⁰ Umm Abdullára, Áisára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy azt mondta: Allah Küldötte így szólt: „Aki ezen ügyünkbe (az iszlám vallásba) új dolgot hoz, olyat, ami nem tartozik bele, az elutasítandó.” (al-Bukhári, Muszlim)

Muszlim egy szövegváltozata szerint: „Aki egy olyan cselekedetet tesz, amelyre nem adtunk parancsot, az el van utasítva!”

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ez a hadisz a vallás egyik legjelentősebb alapszabályát tartalmazza, továbbá azon rövid szavakba tömörített, mélyreható közlések közé tartozik, amelyek megadattak a Prófétának (ﷺ).
- A hadiszból megtudhatjuk, hogy a cselekedet nem kerül elfogadtásra Allahnál, és nem szerez jutalmat a cselekvő csupán akkor, ha cselekedetével követi a Prófétát (ﷺ) cselekedetét. A kitaláció pedig – még ha jótetről van is szó – nem elfogadható, sőt el van utasítva.
- A muszlimnak ismernie kell a Prófétát (ﷺ) Szunnáját (életmódját, hagyományát) és keresnie kell a bizonyítékot annak érdekében, hogy a Prófétát (ﷺ) útján járjon. Málík ibn Anasz azt mondta: „Csak az javítja e közösség ügyét, ami javította az elején is. És az, ami akkoriban nem volt vallás, az ma sem az.”
- Ezen hadisz, valamint az első alapján (amely így kezdődik: A tettek csakis a szándék alapján ítéltetnek meg), a tudósok arra a következtetésre jutottak, hogy a helyes cselekedet elfogadásának két feltétele van:
 - Az Allahnak való őszinte odaadás.
 - A Prófétát (ﷺ) Szunnájának követése.
- Mohamed Prófétát (ﷺ) Szunnájának követése csak akkor valósul meg, ha a cselekedet a Sariával megegyezik hat dologban: okában, milyenségében, mértékében, mikéntjében, idejében és helyében, különben érvénytelen és elutasítandó. Például:

30. Így nevezik Mohamed Prófétát (ﷺ) feleségeit. (Lásd: Korán, 33:6)

- Ha valaki két rakát imádkozik amikor bemegy a munkahelyére és ezt szunnának tekint, ez elutasítandó, mivel azokban nem egyezik, hiszen az iszlámban ez a mecsetbe lépésnek a szunnája.
 - Ha valaki lovat vág le áldozatként, ez elutasítandó, mivel nem egyezett a milyenség, hiszen az iszlámban az áldozati állat csak teve, szarvasmarha vagy birka lehet.
 - Ha valaki szándékosan öt rakát imádkozik déli imának, ez elutasítandó, mivel nem egyezett a mértékben, hiszen a déli ima csak négy rakából áll.
 - Ha valaki úgy imádkozik, hogy először borul le és utána hajol meg, ez elutasítandó, mivel nem egyezett az ima mikéntjében.
 - Ha valaki az imát ideje előtt imádkozta, ez elutasítandó, mivel nem egyezett az időben.
 - Ha valaki otthon végez ittikáfot (elvonulást), ez elutasítandó, mivel nem egyezett a helyben, hiszen az ittikáf helye a mecsetben van.
- A kitaláció (a bidea) jelentése: minden olyan újítás a vallásban, amelyre nincs bizonyíték sem Allah könyvében sem pedig Allah Küldöttének (ﷺ) tetteiben vagy mondásaiban. Mejmún b. Mehrán tudós azt mondta: „Óvakodj minden kénytől-kedvtől, amelyet nem iszlámnak neveznek!”
- A bideának két fajtája van:
- Az első: újítás a hittanban. Olyanban hinni, amit sem Allah, sem a Küldött (ﷺ) nem mondott.
 - A második fajta: istenimádatban való újítás. Olyan módon imádni Allahot, amit Ő nem írt elő.
- Minden újítás a vallásban – akkor is, ha jó szándékkal teszik – tilos és tévelygés. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Minden bidea tévelygés, és minden tévelygés a Tűzbe vezet.” (Muszlim, An-Naszái)
- A hívő a vallásban követ és nem újít! Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nem hagytam olyasmit, ami közel visz benneteket Allahhoz, anélkül, hogy meg ne parancsoltam volna azt nektek. És nem hagytam olyasmit, ami távol visz benneteket Allahtól, anélkül, hogy meg ne tiltottam volna azt nektek.” (Abdurrazzák, Ibn abi Sejbah, at-Tabaráni, a hiteles láncolat 6/865)

-
-
- A bidea milyensége szerint lehet hitetlenség. Például valaki körbejár egy sír körül vagy áldozatot mutat be vagy fogadalmat tesz egy halottnak. A bidea lehet engedetlenség. Például valaki napon állva böjtöl.
 - Fontos itt megjegyezni, hogy az istenimádat cselekedeteinek tekintetében a szabály az, hogy mindaz, ami nincs előírva a Sariában, tilos, azért hogy az emberek ne vezessenek be olyan újításokat a vallásba, amelyet Allah nem rendelt el. Ezért az emberek nem újíthatják, illetve változtathatják meg az istenimádat cselekedeteit, nem adhatnak hozzá az elrendelt dolgokhoz, s nem is vehetnek el azokból saját tetszésük szerint, vagy azért, mert szerintük bizonyos dolgok jobbak.
 - Más ügyekben viszont, mint például a kereskedelemben, a kommunikációban, a tudományban és más világi ügyek esetében, megengedett az újítás, mert az iszlám szabálya az, hogy a vallási ügyekben kövessük a Próféta (ﷺ) tanításait, a világi ügyeket viszont – az iszlám keretein belül maradva – újítsuk, fejlesszük tovább tudásunkat, ahogy az iszlám előírja és követeli. A muszlimok minden korban ehhez a szabályhoz igazodtak. Követték a vallást, és megújították az életet, így alkottak fejlett civilizációt. Helyzetük azonban romlani kezdett, amikor e dolgokat megfordították: újításokat vezettek be a vallásba, és ragaszkodtak bizonyos szokásokhoz és világi dolgokhoz.
 - A bidea elfogadása azt jelentené, hogy a vallásnak szüksége van az újításra, azaz Allah hiányosan küldte le ezt a vallást. Ez pedig helytelen, hisz Allah teljessé tette a kinyilatkoztatást, és nem feledkezett meg semmiről, amire szükségünk lenne a vallás terén. Málik ibn Anasz azt mondta: Aki újítást követ (a vallásban) és jónak látja, akkor bizony azt állítja, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) nem adta át teljes egészében az embereknek a kinyilatkoztatást, amit Alláhtól kapott. Hisz Allah azt mondja: *„Ezen a napon teljessé tettem a vallásokat...”* (Korán, 5:3)
 - A bidea rosszabb, mint az engedetlenség, és a sátán jobban örül a bideának, mint az engedetlenségnek, hiszen az az ember, aki az engedetlenséget elköveti, tudja, hogy amit tesz az engedetlenség,

ezért bűnbánatot végez. Aki azonban bideát csinál, azt hiszi, hogy ez olyan kegyes cselekedet, amivel közeledhet Allahhoz, ezért nem végez bűnbánatot, sőt ezt az emberek közt terjesztheti is.

- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Allah eltakarja, (nem fogadja) a bidea embereitől (kitalálójától és követőjétől) a bűnbocsánatot, amíg el nem hagyják a bideát.” (ibn Mádzsah)
- A bidea kialakulhat úgy, hogy valaki elhagyja a hiteles szunnát, és alaptalan tanításokat kezd el követni. Úgy is el lehet hagyni a hiteles szunnát, hogy valaki más mondását követi az ember Mohamed Próféta (ﷺ) tanítása helyett. Tehát a bideához való ragaszkodás mindig a hiteles szunna rovására történik.
- Ezt a hadízt Áisa közölte, és a muszlimok a rá való hivatkozással adták tovább egymásnak, sok más hadisz mellett, ami rámutat a nők által elfoglalt rangra az iszlám vallásban. A nők tehát betöltenek tanári tisztséget is, és részt vesznek a generációk nevelésében, sőt – az iszlám szabályainak megtartásával – a férfiakat is taníthatják.

Megjegyzések:

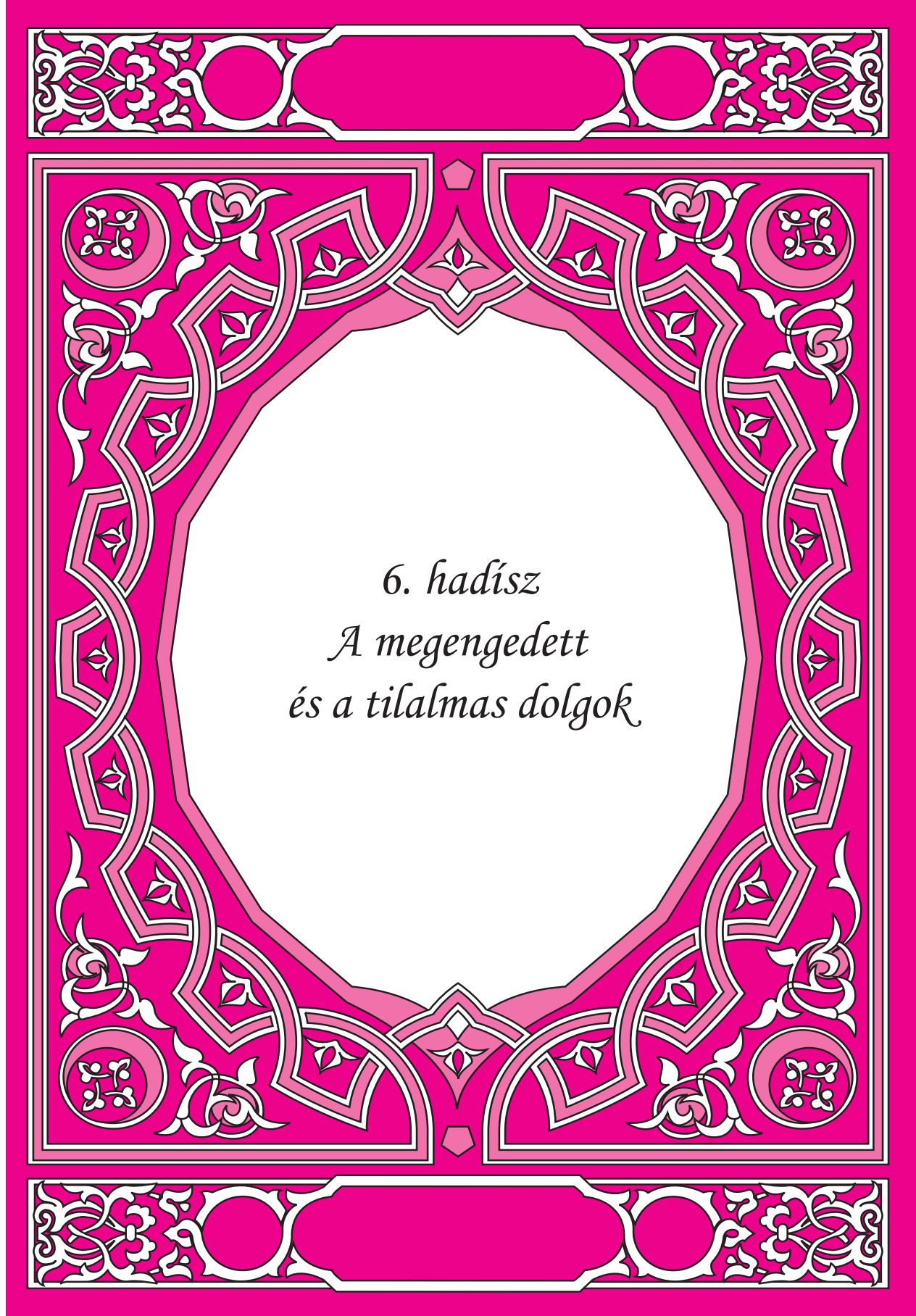
☞ A bidea megjelenésének legfontosabb okai a következők:

1. A vallási tudatlanság. Minél inkább eltávolodnak az emberek a küldetés nyomaitól, annál kevesebb lesz a tudás és elterjed a tudatlanság, ahogy a Próféta mondta: „Aki tovább él közületek, sok különbséget fog látni.” (abu Dáúd, at-Tirmidi), valamint azt mondta: „Bizony Allah nem úgy ragadja el (veszi el) a tudást, hogy kitepi a szolgálkból, hanem a tudósok halálával ragadja el (veszi el) a tudást. És ha nem marad egy tudós sem, akkor az emberek tudatlan vezetőket választanak, megkérdezik őket, és azok tudás nélkül válaszolnak. Így tévelygésbe mennek, és tévelygésbe visznek.” (al-Bukhári, Muszlim) Bizony semmi más nem áll az újítás ellen csak a tudás és a tudósok, és ahol hiány van a tudásból és a tudósokból, alkalmat kap az újítás arra, hogy terjedjen, és az újítás emberei (kitalálója és követője) arra, hogy aktivizálódjanak.
2. A kény követése. Aki elfordul a Könyvtől és a Szunnától, az a kényét követi, ahogyan azt Allah mondta: „*Ha nem válaszolnak neked, akkor tudd meg, hogy csupán a kényüket követik. És ki*

tévelyeg inkább, mint az, aki Alláhtól jövő útmutatás nélkül a saját kényét követi?” (Korán, 28:50) Továbbá: „Mi a véleményed arról, aki saját kényét tette meg istenének, és akit Allah tudván tudva vitt tévútra, és akinek lepecsételte a fülét és a szívét és leplet helyezett a szemére? Vajon ki vezérli őt az igaz útra, miután Allah [tévútra vitte]?” (Korán, 45:23) Az újítás a követett kény szövése.

3. A vélemények és az emberek vak követése. Ez a vélemények és az emberek olyan vak követését jelenti, ami az ember és a bizonyítékok követése közé lép. Allah azt mondja: „*És ha azt mondják nekik: „Kövessétek azt, amit Allah leküldött [kinyilatkoztatás gyanánt]!” – azt mondják: „Nem! Mi azokat [a szokásokat] követjük, amiket atyáinkkal leltünk föl.”* (Korán, 2:170) Sokan hivatkoznak például sejkerekre, vallási vezetőkre és irányzatokra, ha valaki a Könyv és a Szunna követésére hívja őket.

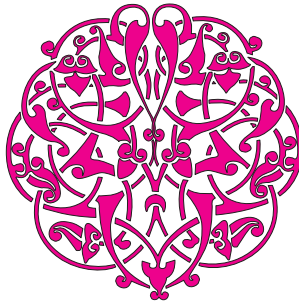

6. hadisz
A megengedett
és a tilalmas dolgok

الحديث السادس

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (إِنَّ
الْحَلَالَ بَيْنَ بَيْنٍ وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيْنَ بَيْنٍ وَبَيْنَهُمَا أُمُورٌ مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى
الشُّبُهَاتِ فَقَدْ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعِرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ كَالرَّاعِي يَرَعَى
حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يَقَعَ فِيهِ. أَلَا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمَىً . أَلَا وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحَارِمُهُ،
أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ أَلَا
وَهِيَ الْقَلْبُ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ* .

* أخرجه البخاري في كتاب الإيمان، باب: فضل من استبرأ لدينه، حديث رقم (٥٢)، ومسلم في كتاب المساقاة، باب:
أخذ الحلال وترك الشبهات، (١٥٩٩).

A*bu Abdullah, an-No'mán ibn Besírre* – Allah legyen elégedett vele – hivatkozva jegyezték fel, hogy azt mondta: Hallottam Allah Küldöttét amint így szólt: „Bizony a megengedett [dolgok összessége] nyilvánvaló, és bizony a tiltott [dolgok összessége] is nyilvánvaló. E kettő között vannak nem egyértelmű dolgok, amelyeket (megítélésük szempontjából) sok ember nem ismer. Ezért aki távol tartja magát a nem egyértelmű dolgoktól, feddhetetlenségre tesz szert vallása és jó hírneve terén. Aki pedig beleesik a kétes dolgokba, az beleesik a tiltottakba is úgy, mint az a pásztor, aki az őrzött (tiltott) terület körül legeltet, közel áll ahhoz, hogy abban legeltessen. Bizony minden királynak van őrzött területe, és bizony Allah őrzött területei az Ő tilalmai! Bizony a testben van egy húsdarab, ami ha jó, akkor az egész test is jó lesz, ha pedig elromlik, akkor az egész test romlottá válik! Ez a szív!”³¹ (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ez a hadís az iszlám Saria (az iszlám törvénykezés) egyik legjelentősebb alapszabályát tartalmazza a megengedett és a tilalmas dolgok ismeretének terén.
- Ez a hadís alapvető tanítás a megengedett dolgok és a tilalmak témájában, valamint a kétes dolgok elkerülésére vonatkozóan.
- A Sariában a cselekedetek és a tárgyak minősítésük szerint három csoportba sorolhatók:
 - A nyilvánvalóan megengedettek: mindazok, amelyeknek bizonyítható a megengedettsége, így ezek megengedettek a muszlimok számára.
 - A nyilvánvalóan tilalmasak: mindazok, amelyeknek bizonyítható a tilalmassága. Az efféléket a muszlimnak el kell kerülnie.
 - A nem egyértelmű dolgok: azok, amelyeknek megengedettsége vagy tilalmassága nem ismert. A kétség oka pedig vagy az, hogy

31. Az átvitt értelemben vett szív az iszlám vallásban az emberi lélek központja, a legrejtettebb része, amelyet csupán az Isten ismer igazán. Ez a szív rejtje az ember valódi érzelmeit, szándékait és céljait.

nincs kellő bizonyíték az adott dolog besorolásával kapcsolatban (hitelesség), vagy az, hogy nem egyértelmű, hogy a bizonyíték ráillik-e az adott kérdésre vagy sem. Például a dohányzás a nem egyértelmű dolgokhoz tartozott, amikor először megjelent. Most azonban az orvostudomány előrehaladásával kiderült, hogy a dohányzás a biztosan tiltott dolgok közé tartozik.

- A nem egyértelmű dolgok csoportjával sok ember nincs tisztában. Ennek oka az alábbiakban keresendő:
 - a) kevés a tudása
 - b) nem érti kellőképpen a kérdést
 - c) hanyag, nem fárasztja magát a kérdés megoldásával
 - d) rossz a szándéka, azaz csak a véleménye helyességét akarja bizonyítani attól függetlenül, hogy az helyes-e vagy sem. Ez a szándék ugyanakkor gátolja az embert a tudás elérésében.
- Az, hogy sok – de nem a legtöbb vagy az összes – ember nincs tisztában a nem egyértelmű dolgokkal, egyben azt is jelenti, hogy sokan tisztában vannak ezekkel. Hiszen, ha senki sem lenne tisztában ezekkel, akkor a Korán nem lett volna a világos magyarázó, és ismeretlen maradt volna néhány elem a Sariából, ez pedig lehetetlen. Az iszlám nem rejtélyes vallás, amit csak néhányan értenek meg, és a Sariában nincs olyasmi, amit senki sem ismer.
- Allah bölcsessége nyilvánul meg abban, hogy vannak úgynevezett nem egyértelmű dolgok, hiszen ezek révén válik nyilvánvalóvá, hogy ki igyekszik a tudás keresésében és ki nem.
- Ez a hadísz hangsúlyozza a tudás kiemelt helyzetét és fontosságát, hiszen a tudós (tudással rendelkező ember) előtt a dolgok világosak lesznek. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki a tudás keresése céljából útrakel, annak Allah könnyűvé teszi az utat a Paradicsomba, az angyalok pedig leeresztik szárnyaikat a tudás-keresőjére. A tudósnak bocsánatot kérnek az egekben és a földön lévőknél. A tudós előnye Allah többi imádójával szemben olyan, mint a telihold előnye a többi bolygóval szemben. Továbbá a tudósok a Próféták örökösei, hiszen a Próféták sem ezüstpénzt, sem aranypénzt nem hagytak hátra, hanem a tudást hagyták hátra. Aki ezt veszi, bőséges szerencsét vesz.” (abu Dáúd, at-Tirmidi)

- A hadisz buzdít arra, hogy a muszlim kerülje el ezeket a nem egyértelmű dolgokat annak érdekében, hogy vallása és hírneve sértetlen maradjon. Ez azonban csak azokra a dolgokra vonatkozik, melyek bizonyítottan nem egyértelműek, azaz megengedettséjük vagy tilalmasságuk nem ismert. Ha azonban egy dolognak van eredete megengedtségével vagy tilalmasságával kapcsolatban, akkor ragaszkodni kell az eredethez, és csak bizonyítékkal lehet lemondani róla. Például ha valaki wudut végez (imára mosakszik), és utána kételkedik abban, hogy érvénytelenné vált-e a mosakodása vagy sem, akkor tekintse azt érvényesnek és imádkozzon mindaddig, amíg nem tudja biztosan, hogy a mosakodása érvénytelenné vált. Tehát a szabály az, hogy ha valamivel kapcsolatban kételkedünk, akkor e kétely valószínűségének növekedésével erősödik a dolog elhagyásának szükségessége is, ha pedig gyengül a kétely valószínűsége, gyengül a dolog elhagyásának szükségessége is. Ha azonban nincs semmilyen valószínűsége a kételynek, akkor ennek a dolognak az elhagyása vallásilag tiltott.³²
- A kétséges dolgok körébe lépés a tilalmas dolgok körébe vezető út.
- A muszlimnak mindaddig nem engedélyezett megtennie egy adott dolgot, amíg meg nem tudja, hogy az megengedett-e vagy sem, és ehhez a tudósok véleményét kell kérnie.
- A Próféta (ﷺ) példázatokkal tette érthetőbbé és hatásosabbá azt, amit mondott. A kétes dolgokra a legelő határait hozta fel példaként, amelyeken a pásztornak nem szabad legeltetnie juhait, mert azok könnyen mások földjére léphetnek.
- Az iszlámban sokkal több a megengedett dolog, mint a tilalmas, hiszen a hadisz az őrzött területtel a tilalmas dolgokat példázta. Ami azon kívül van, az mind megengedett. A Saria alapállása szerint a dolgok mindaddig megengedettek, amíg nincs bizonyíték arra, hogy tilalmasak lennének.
- Minden eszközzel meg kell gátolni és meg kell tiltani azt, ami a tilalmashoz, a romláshoz vagy a rosszhoz vezet, akkor is, ha a cselekvőnek nem áll szándékában a rosszat megtenni. Allah azt

32. Ibn Othaimen: A negyven hadisz magyarázata, 6. hadisz

mondja: „*És ne becsméreljétek azokat, akikhez – Allah helyett – fohászkodnak, nehogy ellenséges érzületükben Allahot becsméreljék.*” (Korán, 6:158) Ez a Saria egyik forrása az ún. szedd ad-drá’i (a tilalmashoz vezető eszközök tiltása).

- A Saria céljai közé tartozik az, hogy az ember vallása, becsülete és hírneve tiszta maradjon.
- A vallás terén feddhetetlenségre szert tenni fontosabb, mint a jó hírnév terén (a hadísz is ebben a sorrendben említi e két dolgot).
- A jámborság illetve a romlottság központja a testrészek feletti uralkodó, a szív.³³ Ezért a muszlimnak kötelessége jobba tenni azt a jó cselekedetek által, és elkerülni mindazt a bűnt, amely romlását és betegségét okozhatja.
- Allah azt mondta: „*Azon a napon, amikor nem használ sem a vágyon, sem a gyermekek csak az, ha valaki ép szívvel jön Allahhoz.*” (Korán, 26:88-89) Nélkülözhetetlen tehát a muszlim számára a szívével való törődés és az, hogy fényesítse lelkét az istenszolgálatok elvégzése által, valamint azzal, hogy figyelembe veszi és átérzi, hogy a Dicső és Fenséges Allah látja őt éjjel-nappal, mindazért, hogy éber és figyelmes maradjon mindvégig, valamint hogy megóvja magát a sátán cselszövéseitől és pusztító sugallataitól. Ha ennek ellenére megérintené valamely gyenge pillanatában egy gondolat, amely a sátántól származik, felébreszti őt az Allahról való megemlékezés, és máris feleszmélve, éber és bűnbánó állapotban találja magát. A Magasságos Allah azt mondta: „*Bizony, akik istenfélők, amikor megérinti őket egy gondolat a sátántól, akkor megemlékeznek (Allahról), és íme ők (tisztán) látnak.*” (Korán, 7:201) At-Tirmidi és an-Naszái azt jegyezte le, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „*Bizony a sátán sugalmaz Ádám gyermekének, és*

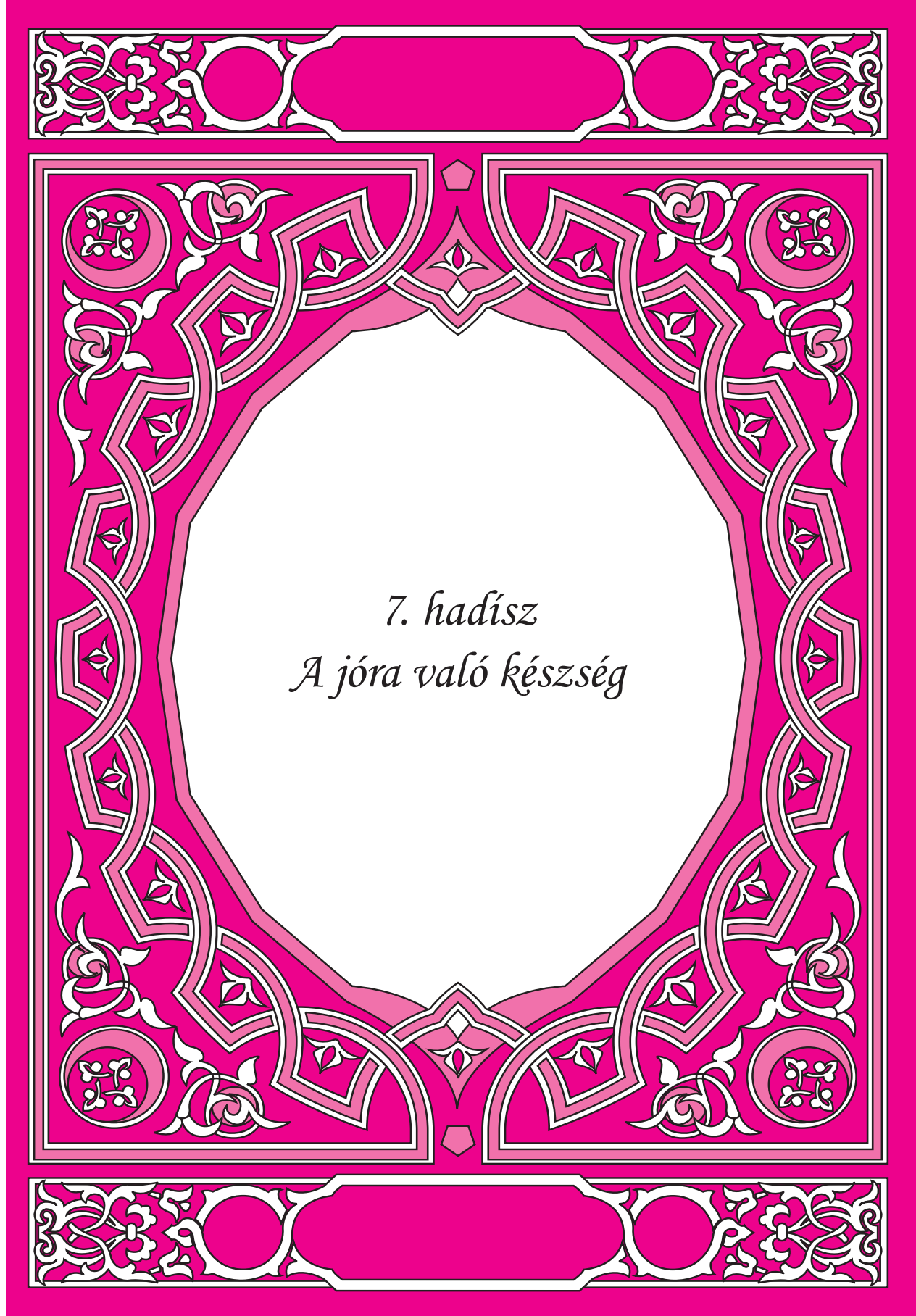
33. Az iszlám tanításaiban négy kifejezést használnak az ember azon belső tulajdonságainak és jellemvonásainak gyűjtőhelyeire, amelyből a felfogás, az akarat és a választás ered. Ezek a kifejezések a következők: a szív, az ész, a nefsz és a rúh. A nefsz a rúh – vagyis a lélek – egyik állapota, legtöbbször szinonimaként használható. Úgy lehet ezt a négy kifejezést elképzelni, mint egymásba ágyazott, koncentrikus köröket: ahol a legnagyobb kör a lélek, a közepes kör a szív, a legkisebb pedig az ész szimbóluma.

az angyal is sugalmaz neki. A sátán sugallata a rossz ígéret és az igazság meghazudtolása, az angyalé pedig a jó ígéret és az igazság elfogadása. Ha valaki közületek ezt (az utóbbit) találja meg, akkor tudja meg, hogy ez Allahtól van. Ha pedig a másikat találja meg, akkor keressen menedéket Allahnál a sátán elől. Ezután [Allah Küldötte (ﷺ)] a következő [Korán-idézetet] recitálta: *„A sátán szegénységgel fenyeget benneteket, és gyalázatosságot parancsol nektek. Allah azonban a bocsánatát és a kegyelmét igéri nektek. Allah [mindent] Magában foglal és [mindent] tud.”* (Korán, 2:268)”

- A lélek tisztításának a fontossága akkor kerül igazán előtérbe, amikor a kísértések nyomot hagynak a szíven. A kísértések – ahogy már említettük – apránként érik a szívet és ráakódnak. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha egy szolga bűnt követ el, egy fekete pont keletkezik a szíven. Ha felhagy ezzel a rossz cselekedettel, és Allah bocsánatát kéri, a szíve megtisztul. De ha visszatér a cselekedethez, az a fekete pont addig terjed, amíg befedi az egész szívet. Ez lesz az a burok, amit Allah említ az ájában: *„De nem! Erőt vett a szívükön, ami [rosszat] elkövettek.”* (Korán, 83:14) (at-Tirmidi, an-Naszai és Ibn Mádzsa) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Minden szívnek van felhője, (amely) olyan, mint a holdé: amikor rákerül, akkor eltakarja a fényét, ha elmegy [akkor fénylik].” (szahíhul-dzsámi 2682)
- A muszlim sokféle istenszolgálat elvégzésével erősítheti meg lelkét, és teheti jobbá önmagát. Például rendszeresen recitálhat a Koránból, amelyet lassan, alázattal és értelmén elmélyedve érdemes olvasni. Mohamed Próféta (ﷺ) – az istenemlegetést kihangsúlyozva – azt mondta: „Annak példázata, aki megemlékezik az ő Uráról és azé, aki nem teszi azt, olyan, mint az élő és a halott példázata.” (al-Al-Bukhári, Muszlim) A muszlimnak odafigyeléssel és alázattal kell megemlékezni Allahról és magasztalni Őt, valamint ügyelnie kell arra, hogy minden imádkozása alatt teljesítse az ima feltételeit, ott legyen elméjével, és átélje azt.
- Ha az ember nem gondoskodik a szívéről, akkor nagyon gyorsan beszívárognak abba a vágyak és megjelennek rajta a betegség jelei.: egyre jobban fogja szeretni az evilágot, olyannyira, hogy an-

nak szeretete felülmúlja Allah és a Küldötte (ﷺ) iránti szeretetét. Ilyenkor, ha az ember nem fogja vissza magát és inkább az engedtlenséghez ragaszkodik, a szíve megkeményedik, eltér az igazságtól és meghal. A szív ilyen halála a legrosszabb, mivel átviszi az embert a hitből a hitetlenségbe.

- A szív betegsége kétfajta lehet. Az egyik a kételyek betegsége. Allah azt mondta: „*A szívük beteg.*” (Korán, 2:10) Ez a kétely és a képmutatás – magyarázta Ibn Abbász. A másik betegség pedig a vágyak betegsége. Allah a Próféta (ﷺ) feleségeit megszólítva azt mondta: „*Ne legyetek alázatosak a beszédben, nehogy az, akinek a szíve beteg, vágyat érezzen [irántatok]!*” (Korán, 33:32)
- A szív épségével a test megjavul, jótetteket cselekszik és eltávolodik a rossztettektől. Muszlim jegyezte le, hogy Huzejfa ibn el-Jemán hírrül adta, hogy a Próféta (ﷺ) azt mondta: „A kísértések úgy közelednek a szívhez, ahogyan a szálak a gyékényszőnyeghez: egyenként. Azon a szíven, amelyik befogadja a kísértést, egy fekete pont keletkezik. Amelyik pedig elutasítja azt, azon egy fehér pont keletkezik. Így az egyik szív fehérré válik és olyan lesz, mint a csiszolt szikla (erős, tiszta, semmi szennyeződés nem marad rajta); semmilyen kísértés nem árt neki, amíg az ég és a föld megmarad. A másik pedig fekete lesz és olyan, mint a fejjel lefelé fordított kancsó (amibe semmit sem lehet tölteni, és inni sem lehet belőle); jót nem ismer, és a rosszat nem utasítja el, s csak azt teszi, amit a vágya elfogad.” Tehát a kétes dolgoktól való eltávolodás a szív javulásának jele.
- A megengedett dolgokhoz való folyamodás és az ezzel való törődés hat a szívre és a vallásra. Mohamed Próféta (ﷺ) mondta: „Ha azt akarod, hogy meglágyuljon a szíved, akkor etesd a szegényt és simogasd az árva gyerek fejét!” (Ahmed) Imám Ahmedtől megkérdezték: Mi az, ami lággyá teszi a szívet? Azt válaszolta: A megengedett dolgokhoz folyamodni.

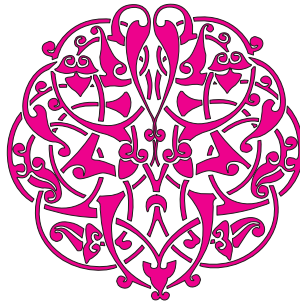
The page features a complex, multi-layered decorative border in a vibrant magenta color. The outermost border is a wide band with intricate white and magenta floral and geometric patterns. Inside this is a narrower magenta band, followed by a wide white band containing a repeating geometric motif of interlocking lines and floral elements. The center of the page is framed by a large, white, eight-sided polygon (octagon) with a decorative, slightly scalloped edge. The text is centered within this white octagonal space.

7. hadisz
A jóra való készség

الحديث السابع

عَنْ أَبِي رُقَيْةَ تَمِيمِ بْنِ أَوْسِ الدَّارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
(الدِّينُ النَّصِيحَةُ قُلْنَا: لِمَنْ يَأْرُسُوَلَّ اللَّهُ؟ قَالَ: لِلَّهِ، وَلِكِتَابِهِ، وَلِرَسُولِهِ، وَلِأُمَّةِ الْمُسْلِمِينَ،
وَعَامَّتِهِمْ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.

* أخرجه مسلم في كتاب الإيمان، باب بيان أن الدين النصيحة، حديث رقم (٥٥).

A*bu Rukajja, Temím ibn Ausz ad-Dáríra* hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy a Próféta – Allah dicsérete és békéje legyen vele – azt mondta: „A vallás őszinteség.” Azt kérdeztük: Ki iránt? Azt felelte: „Allah, a Könyve (a Korán), a Küldötte, a muszlimok vezetői (kormányzói), és közemberei iránt.” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A hadisz szerkezete az őszinteség fontosságát mutatja.
- Ez a hadisz arabul úgy hangzik, hogy „addín (a vallás [nem egyéb, mint]) an-naszíha.” Az „an-naszíha” szó a jótanácsot és az őszinteséget jelenti.³⁴
- Az őszinte tanácsadás a muszlim számára az iszlám egyik legjelentősebb alappillére, amelyre a korai muszlimok hűséget esküdtek. Dzserír ibn Abdullah azt mondta: „Hűséget esküdtem Allah Küldöttének (ﷺ) arra, hogy elvégzem az imádkozást, megadom a zakát adományt, és hogy őszinte tanácsadója leszek minden muszlimnak.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Jótanácsot kapni egyik joga a muszlimnak. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A muszlimnak hat joga van a másik muszlimmal szemben.” Megkérdezték (a társai): Melyek azok? A Próféta (ﷺ) azt felelte: „Köszönj neki, ha találkozol vele; fogadd el meghívását, ha meghív; lásd el tanáccsal, ha tanácsot kér tőled; ha tüsszent, és hálát mond Allahnak, akkor fohászkodj érte; látogasd meg, ha megbetegszik; és ha meghal, kísérd el a temetőig (a temetési menetét!)” (al-Bukhári, Muszlim)
- A tudósok – közülük Imam ibn Hadzsar (Allah legyen vele könyörületes) – következőképpen magyarázzák az Allah és az Ő Írása, az Ő Küldötte, valamint a muszlimok vezetői, és közemberei iránti őszinteséget:

34. Ebben a hadiszban a „naszíha” szó azt jelenti, hogy őszintén a jót akarni annak, akinek tanácsot adunk.

- Allah iránti őszinteség jelentése a következő: megvalósítani a tiszta egyistenhitet. Hinni az Ő istenségében (vagyis, hogy Őt illeti az imádat és a szolgálát), hinni az Ő úrságában (teremtői és uralkodói voltában), és hinni az Ő neveiben és tulajdonságaiban. Emellett az őszinteség magába foglalja az Allah iránti őszinte odaadást, a Felé irányuló szeretetet, az istenfélelmet, és a Hozzá való fohászkodást. Illetve azt is, hogy Allah jogát előnyben részesíteni másokéval szemben, keresni megelégedését a Neki tetsző tettekkel, félni büntetését, távol maradni az engedetlenségtől, és segíteni visszatérni a helyes útra mindazoknak, akik engedetlenek.
- Allah Írása iránti őszinteség jelentése: hit abban, hogy a Korán Allah kinyilatkoztatott szava, az emberi szó nem hasonlatos ahhoz, és az emberek nem képesek hasonlót alkotni. A Korán iránti őszinteség a Korán helyes recitálásában (felolvasásában) megértésében és megtanításában is megmutatkozik, valamint az abba vetett hitben, hogy az Igaz utat egyedül a Korán rendelkezéseiben és szabályain, törvényein keresztül lehet megismerni. Így az őszinteség magában foglalja a Koránban található utasításokkal szemben tanúsított engedelmességet.
- Allah Küldötte (ﷺ) iránti őszinteség jelentése: hit a Próféta által közvetített üzenetben és abban is, amit megkapott; engedelmes-ség abban, amit megparancsolt; tartózkodás attól, amit megtiltott; a felé irányuló szeretet, és az általa szeretett személyek szeretete, valamint az általa nem szeretettek elutasítása; az ő Szunnájának (életmódjának, hagyományának) megtanulása és tanítása. Továbbá a Próféta (ﷺ) szavai és tettei szerint élni, megtiltani az újítást és a szélsőségességet a vallásban.
- A muszlimok vezetői iránti őszinteség jelentése: utasítani a vezetőket (vagyis a kormányzókat, elnököket, királyokat, emíreket vagy szultánokat) arra, hogy szolgáltsanak igazságot az emberek között, adják meg és biztosítják a kormányzásuk alá eső emberek jogait; segíteni őket az igazságosságban, feladatuk teljesítésében, engedelmeskedni parancsaiknak, kivéve akkor, ha bűnre adnak utasítást; inteni őket túlvilági életükre vonatkozóan és figyelmeztetni őket, ha gondatlanok; vezetésük mellett

segíteni az embereket. A muszlimok vezetői közé tartoznak a tudósok is. Az irántuk való őszinteség azt jelenti, hogy terjeszteni kell a tudásukat és jó tulajdonságaikat, szeretni és védelmezni kell őket, segíteni kell nekik az igazság terjesztésében és illendő módon kell kérdezni tőlük vagy beszélni velük akkor is, ha egyik hibájukról van szó.

- A muszlimok közemberei iránti őszinteség jelentése: A muszlimok közembereinek tájékoztatása arról, ami az érdeküket szolgálja evilági és túlvilági életükben, megtanítani őket vallásuk ügyeire, és segíteni őket a jó cselekedetekre. A közemberek iránti őszinteség tartalmazza a feljük irányuló kedvességet, szeretetet, az irántuk tanúsított féltést és könyörületet, a velük kötött testvériességet, vagyonuk és becsületük tiszteletben tartását, a lehetőség szerinti segítségnyújtást evilági ügyeikben, valamint megkönnyíteni az utat ahhoz, ami kedvező számukra, megvédeni őket a kínzástól, azt kívánni nekik, amit az ember magának is kíván, és megvédeni őket attól, amit az ember magának sem kíván.
- A hadísza arra is tanít minket, hogy mondanivalónkat a legfontosabb dologgal kezdjük, hiszen a Próféta (ﷺ) is az Allah iránti őszinteséggel kezdte beszédét, ezután említette az Isten Könyve (a Korán), Küldötte, majd a muszlimok vezetői (kormányzói), és végül közemberei iránti őszinteséget.
- A „nasziha” szó Saria szerinti jelentése kiterjed az élet összes szférájára. Hiszen az az életrend, amelynek megvalósítása az iszlám célja, számos jogból és kötelességből áll, és mindenkinek, aki magáénak vallja ezt a vallást, ezek szerint kell élnie. Ezek a jogok és kötelességek alkotják az iszlám sarokkövét. Minden muszlimnak feltétlen kötelessége, hogy megértse ezeket, majd komolyan és gondosan valósítsa is meg őket az életben. Az iszlám teljesen világosan és egyértelműen kezeli e jogok mindegyikét, s minden részletet megmagyaráz. Megvilágítja azokat az utakat és eszközöket is, amelyek segítségével meg lehet valósítani e kötelességeket, és megmutatja, mit kell tennünk, hogy valamennyit egyidejűleg be tudjuk tartani anélkül, hogy akár egyet is megsértenénk vagy sárba taposnánk.

- Az iszlám őszinteségre inti a hívőket mind az Urukkal szembeni viselkedésükben, mind a teremtményekkel szembeni viselkedésében.
- Áthatja a testvériesség azt a társadalmat, amely a kölcsönös tanácsadáson és az őszinteségen alapul.
- A hadísz felhívást tesz az emberek jogainak megadására. Tehát kötelező Allah jogainak, Küldötte jogainak, és a muszlimok jogainak tiszteletben tartása, ami az iszlám vallás átfogó jellegét bizonyítja és azt, hogy az iszlám mindenkinek a jogait szem előtt tartja és megvédi.
- Jótanácsot adni a valláshoz tartozik, így ez minden hívőre vonatkozik, de – egyebek mellett – ez volt a küldöttek feladata is. Allah azt meséli Noéről (ﷺ), hogy népének azt mondta: *„Tudatom veletek az én Uram üzeneteit és jótanácsot adok nektek.”* (Korán, 7:62) De nem volt olyan próféta, aki ne adott volna őszinte tanácsot a népének. Például Thamúd történetében Szaleh Próféta (ﷺ) népe visszautasította a jótanácsot, és nem hallgatott az intő szóra. Allah azt mondta a Koránban: *„Akik fennhéjáltak, azt mondták: ‚Mi pedig nem hiszünk abban, amiben ti hisztek.‘ És elvágták a tevéinát és semmibe vették Uruk parancsát és azt mondták: ‚Ó Szaleh! Hozd hát ide nekünk azt, amivel fenyegetsz minket, ha [valóban] küldött vagy a küldöttek között!’ És földrengés martalékvá lettek, és reggelre kelve holtan feküdtek a házukban [arccal a földre borulva]. És (Szaleh) elfordult tőlük és azt mondta: ‚Ó népem! Pedig átadtam nektek az Uram üzenetét és jótanáccsal láttalak el benneteket. Ám ti nem szeretitek azokat, akik jótanácsot adnak.”* (Korán, 7:76-77)
- Az őszinteség egy olyan fogalom, amely magában foglalja az evilág és a túlvilág előnyét.
- Az őszinte tanácsadás fontossága fokozódik annak az embernek az esetében, aki valamilyen vezetői, kormányzói teendőt lát el, hiszen az ő esetében a Paradicsomba való bejutása múlik azon, hogy miképpen tesz eleget ennek a feladatnak. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: *„Annak az ember számára, akire Allah ráhagyja nyáját (vezetői pozíciót szán neki), és aki úgy hal meg, hogy becsapja azt, Allah megtiltja a Paradicsomot.”* (al-Bukhári, Muszlim) Egy

másik változat szerint: „Minden olyan emír (vezető), aki vezeti a muszlimok ügyeit, majd nem tesz erőfeszítést érdekükben, és nem látja el őket tanáccsal, nem lép be velük (az emberekkel) együtt a Paradicsomba.” (Muszlim) Tehát hatalmas felelősség hárul minden emberre, aki a muszlimok valamilyen ügyét irányítja és ellátja. Allah Küldötte (ﷺ) azt is mondta: „Mindannyian pásztorok vagytok, és mindannyian felelősek vagytok nyájatokért. A vezető is pásztor, a férfi is pásztor házanépe számára, az asszony is pásztor férjének háza és gyermekei számára. Így mindannyian pásztorok vagytok, és mindannyian felelősek vagytok nyájatokért!” (al-Bukhári, Muszlim)

- Jótanácsot adni jótett, és Allah megjutalmaz érte. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Ha valaki arra hív fel másokat, hogy a helyes irányítást kövessék, ugyanazt a jutalmat kapja, mint akik követik, anélkül, hogy az utóbbiak jutalma egy szemernyivel is csökkenne.” (Muszlim)
- A tanácsokat és az emlékeztetést elfogadni szintén nemes tulajdonság és tiszteletre méltó viselkedés, emellett éles elméről és belső tisztaságról tanúskodik. Azok az emberek, akik rendelkeznek ilyen tulajdonságokkal, tisztában vannak azzal, hogy az ember néha hibázik, hajlamos a bűnbe esésre. Tudják, hogy az ember csak Allah engedelmével szállhat szembe hibáival és javíthatja ki azokat, és ebben nagy segítséget nyújtanak nekik azok az őszinte hitű testvéreik, akik tanácsokkal látják el őket. Aki viszont nem fogadja el, és visszautasítja a jótanácsot, fennhéjázásával az igazságot utasítja el és elpusztítja önmagát. Akik nem fogadják el a jó tanácsot vajon nem félnek, hogy azok között lesznek, akikről Allah így szól a Koránban: *„Ha azt mondják neki: „Féljed Allahot!” – akkor bűnös gőg szállja meg őt. A gyehenna elégséges büntetés lesz neki. Milyen nyomorult fekhely!”* (Korán, 2:206)
- A hadisz megmutatja, hogy a prófétai társakat foglalkoztatta vallásuk megértése, és megmutatja, hogy érdeklődtek az iránt, amit nem tudtak vagy nem értettek.
- A muszlim társadalom olyan társadalom, amelynek összes tagja egymásnak jótanácsot ad. Allah legnagyobb adománya a hit után

egy őszinte hívő hittestvér, aki emlékeztet Allahra és tanácsot ad, amikor szükséges. Az ilyen hittestvér felhívja a figyelmet a hibákra, amiről nem tudunk, figyelmeztet és tanácsot ad, hogy el tudjuk kerülni az olyan dolgokat, amelyek a romlásba vinnének. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A hívő testvére számára olyan, mint egy tükör. Ha lát benne egy hibát, kijavítja azt.” (Al-Bukhári) Egy másik hadísban azt mondta (ﷺ): „A hívő testvére tükre, és a hívő testvére a hívőnek. Megakadályozza, hogy elveszen, és védelemmel veszi körül.” (al-Bukhári)

- A tanácsadás nem pusztán a hibákra való rámutatásból áll.
- Szeretettel és könyörülettel teli jótanácsot adni és egymás lelkére kötni az igazságot az egyik tulajdonsága a jó hívőknek, és egyik oka a boldogulásnak. Bizony nagy bölcsesség van istenfélő elődeink mondásában (Allah legyen hozzájuk könyörületes): „Tudd, hogy aki tanácsot ad neked, az igazán szeret, és aki csupán édes beszéddel álltat az, aki becsap téged.”
- A tanácsadásnak feltételei vannak, többek között a következők:
 - Az őszinte szándék, ahogyan a Próféta (ﷺ) tanította nekünk: „A tettek csakis a szándék alapján [ítéltetnek meg], és minden embert csakis az illet meg, amit szándékozott.” Tehát a tanácsadással csupán Allah kegyelmét és elégedettségét kell keresni. Ez azt jelenti, hogy gondosan meg kell vizsgálnunk gondolatainkat és indítékainkat; meg kell tudnunk, hogy milyen célok vezetnek minket. Hiszen az önbecsapás egy olyan csapda, amely összekeveri az indítékokat és elhomályosítja a tisztánlátást. Mindig emlékeztetnünk kell magunkat erre a Korán-idézetre: „*Aki ragaszkodik Allahhoz, az egyenes útra fog vezetetni.*” (Korán, 3:101)
 - A tudás. A tanácsadónak megbízható tudással kell rendelkeznie arról, amit tanácsol, illetve amitől tilt.
 - A kedvesség. Néhány muszlim testvérünk összekeveri az őszinteséget a durvasággal az igazság kimondásában, bár a kettő nem függ össze. Az az okos 'dajjah', aki szelíden adja át az üzenetet másoknak úgy, „ahogy az a legjobb”, persze megtartva az üzenet tartalmát. A tényleges tárgyi bizonyítékok azt tanítják nekünk, hogy a tartalom, bármennyire is nagyszerű, könnyen

elferdíthető durva megközelítéssel. Ezért mondják, hogy: „aki a jót parancsolja, az érzéssel tegye.” Al Ghazali Imam azt írta az „Al Amr bi al-maruf wa an-nahi an al-munkar” című könyvében: „Az, aki megparancsolja a jót és megtiltja a rosszat, irgalmat, együttérzést, rokonszenvet, bölcsességet és tudást mutasson.” Hogy ezt bemutassa, elmondott egy történetet egy férfiről, aki elment *Al-Mamun*hoz, a kiváló abbászida kalifához, és elkezdett neki – meglehetősen nyersen – „tanácsokat” osztogatni a bűnről és az erényről, figyelmen kívül hagyva a státuszát. Al-Mamun, aki nagyon jól ismerte a fiqh-et, így szólt a férfihez: „Beszélj kedvesebben! Ne felejtse el, hogy Allah egy nálad jobb embert küldött egy olyan vezetőhöz, aki rosszabb volt nálam, és azt parancsolta küldöttének, hogy beszéljen finoman; Múszát és Harúnt küldte, akik nálad jobbak, a fáraóhoz, aki rosszabb volt nálam, és ezt mondta nekik: *„Menjetek ketten a fáraóhoz! Bizony ő túlkapásokra vetemedett. Szóljatok hozzá szelíd szóval! Talán hallgat az intő szóra vagy félelem fogja el.”* (Korán, 20:43-44).” Allah azt mondta Mohamed Próféának (ﷺ): *„Ha durva és keményszívű lettél volna, akkor ők szétszóródtak volna körülötted.”* (Korán, 3:159) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Akiben nincs kedvesség (nincsenek finom érzései), az valójában minden jótól meg van fosztva.” (Muszlim) Továbbá azt mondta (ﷺ): „A kedvesség megléte bármilyen dologban, széppé teszi azt, hiánya pedig csúnyává.” (Muszlim) Valamint: „Allah kedves és szereti a kedvességet; és többet ad a kedvességre, mint a durvaságra, vagy bármi másra.” (Muszlim)

- A diszkréció és a titoktartás. Ha valaki tanácsot akar adni, akkor ezt ne mindenki előtt tegye. Áisa azt mondta: „Ha a Próféának tudomására jutott valami egy emberről, akkor nem mondta azt: Mi ütött XY-ba, hogy ezt mondja: így és így, hanem azt mondta: Mi ütött egyes emberekbe, hogy ezt mondják: így és így.” (Abu Dáúd) As-Sáfii (Allah vegye őt kegyelmébe) azt mondta: Aki titokban inti testvérét, az valójában tanácsot ad neki és ékesíti őt. De aki nyilvánosan inti testvérét, az valójában leleplezi és megalázza őt.

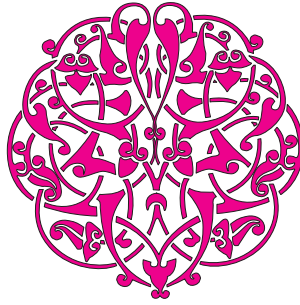
A decorative border with intricate Islamic geometric patterns, including interlocking lines and floral motifs, framing the central text. The border is composed of multiple layers, with the innermost layer being a simple white line and the outermost layer being a complex, multi-colored pattern.

8. hadís
A muszlim jogai

الحديث الثامن

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ قَالَ: (أَمَرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا
أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ
عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الْإِسْلَامِ وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ
وَمُسْلِمٌ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الإيمان، باب (فإن تابوا وأقاموا الصلاة واتوا الزكاة فخلوا سبيلهم) [التوبة:5]، حديث رقم (٢٥)، ومسلم في كتاب الإيمان، باب الأمر بقتال الناس حتى يقولوا لا إله إلا الله محمد رسول الله، وقيموا الصلاة، حديث رقم (٢٢).

Ibn Omarra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegezték fel, hogy Allah Küldötte azt mondta: „Arra kaptam utasítást, hogy mindaddig harcoljak a [bálványimádó] emberek ellen, amíg nem tanúsítják, hogy ’nincs más isten, csak Allah, és Mohamed Allah küldötte’, és amíg nem tartják be az imádkozást, és nem adják meg a kötelező adományt. Amennyiben mindezt megteszik, megóvják tőlem vérüket (életüket) és vagyonukat, kivéve azt [az esetet], ami az iszlám jogát érinti, és elszámoltatásuk Allahra tartozik.” (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

– Az iszlámra hívók feladata az üzenet átadása. Allah azt mondja:

„Mondd: „Engedelmeskedjete Allahnak és engedelmeskedjete a küldöttnek! Ha elfordultok, akkor reá csupán az tartozik, ami az ő terhe, és reátok pedig az, ami a ti terhetek. Ha engedelmeskedtek, akkor az igaz útra vezettettek. A küldött feladata csupán az, hogy az üzenetet világosan átadja.” (Korán, 24:54)

– A hadísból megtudhatjuk hogy az iszlám vallásban szükség esetén megengedett a harc,³⁵ a fegyveres küzdelem, mint például a haza felszabadításáért vívott szabadságharc, és az igazságtalan államok katonai megfékezése.

35. Az első muszlim közösség folyamatos atrocitásoknak, bántalmazásoknak és támadásoknak, valamint hosszan elnyúló gazdasági bojkottnak volt kitéve. Az üldözések elől a korai muszlimok egy csoportja Abesszinába, Mohamed Próféta (ﷺ) és hívei Medinába menekültek. Az ellenséges támadások azonban ezután sem enyhültek, sőt egyre elviselhetlenebbé váltak, így a muszlimokban felvetődött a kérdés: elégedjenek meg azzal, hogy menekülnek és túrnek, és várjanak addig, míg az ellenségeik komoly csapást mérnek rájuk, vagy védekezzenek fizikailag, és ők is harcoljanak – életben maradásuk érdekében.

- A dzsihad³⁶ fogalma, ahogy az az iszlám vallási szövegekben megjelenik, azt az erőfeszítést jelenti, amit a jó dolgok megvalósítása érdekében fejtenek ki. A dzsihad ebben az értelemben saját magunk megváltoztatásával kell, hogy kezdődjön, Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Al-Mudzshahid az, aki saját maga ellen küzd.” (at-Tirmidi), és célja az igazság és a törvényesség terjesztése az emberek között.
- A dzsihad a Saria nyelvezetében elsősorban a háborúra használatos,³⁷ amelyet egyes egyedül Isten nevében vívnak, és célja az ember felszabadítása, az országok védelme és az agresszió elleni fellépés. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A legjobb dzsihad az igazság kimondása egy igazságtalan vezető szemébe.” (abu Dáúd)
- A dzsihadnak vannak elvei és szabályai és egy olyan kivételes intézkedésnek is tekinthető, amelyhez a muszlim állam – mint legvégső lehetőséghez – fordulhat, az agresszió elleni jogos önvédelem esetén. Allah azt mondja: „*Akik harcolnak, azok engedélyt kaptak [arra], mivel jogtalanság érte őket. Allahnak megvan a hatalma arra, hogy megsegítse őket*” (Korán, 22:39) A Korán kijelenti, hogy akit vallása miatt üldöznek, jogosan bocsátkozik ellenállásba és harcol jogaiért, és ez a harc tulajdonképpen az elnyomás és az igazságtalanság megszüntetése érdekében zajlik: „*Mi lelt hát titeket, hogy nem harcoltok Allah Útján, és az elnyomottakért a férfiak, a nők és a gyermekek közül, akik azt mondják: Urunk! Vigyél ki minket ebből a településből, melynek lakói igazságtalanok! Adj nekünk Tőled való támogatót, s adj nekünk Tőled való segítőt!*” (Korán, 4:75) Ugyanakkor az iszlám nem tolerálja az agressziót

36. A dzsihadot Nyugaton általában szent háborúnak fordítják, ami egyrészt tévedés, másrészt a középkori kereszties hadjáratokat hívták így. A dzsihad szó nem jelent háborút, hanem erőfeszítést, törekvést, küzdelmet jelent. A háborút az arab nyelvben a harb, a fegyveres küzdelmet, a harcot pedig a kital szavakkal jelölik. Az iszlám jogban a háborút sosem nevezik szentnek, esetleg igazságosnak, jogosnak tartják abban az esetben, ha önvédelemről vagy szabadságharcról van szó.

37. A muszlim vallástudósok legalább négyféle dzsihadot különböztetnek meg. Létezik a szóval, az íróttal, a vagyonnal és a fegyverrel folytatott dzsihad, de ezek mindegyike kifelé irányuló dzsihad. A legnagyobb dzsihad az ember saját gonoszsága elleni szellemi küzdelem.

sem a saját, sem pedig a másik oldal részéről. A muszlimok ezért nem kezdeményezhetnek háborúkat, nem sérthetik meg mások jogait. *„És harcoljatok hát Allah útján azok ellen, akik harcolnak ellenetek! Ám ne kövessetek el áthágást [igazságtalanságot: harc a fegyvertelenekkel szemben], bizony Allah nem szereti az áthágókat.” (Korán, 2:190)*

- Az iszlám nem szereti a vérontást. Ellenkezőleg, arra törekszik, hogy megakadályozza azt. Éppen ezért az iszlám háborúra vonatkozó szabályai szerint csak az ellen lehet fegyveres harcot folytatni, aki fegyvert fog. Így például nem szabad nők, gyermekek, idősek és szerzetesek ellen harcolni. Mohamed Próféta (ﷺ) elutasította a nők és a gyermekek meggyilkolását (al-Bukhári, Muszlim) Ez pedig Abu Bakr testamentuma Uszáma ibn Zejd seregének, aki a bizánciak ellen indult harcba: „Ne legyetek ármányosak, ne legyetek gyűlöletesek, ne csaljatok, ne kínozzatok! Ne öljetek meg gyereket, sem pedig idős embert, sem asszonyt! Ne vágjatok ki pálmát és ne is égessetek! Semmilyen gyümölcsfát ne vágjatok ki, juhot és tevét csak evés céljára vágjatok le! Találkozni fogtok olyan emberekkel, akik remete cellákban élik életüket. Hagyjátok őket, hadd szenteljék életüket annak, aminek akarják! Allah nevében induljatok!”³⁸ Az ellenséges országban is kerülni kell a pusztítást, a legyőzöttekkel igazságosan és tisztelettel kell bánni. A szerződéseket – amelyek az ellenséggel kötettek – be kell tartani, és abba kell hagyni a harcot, ha az ellenség maga teszi le a fegyvert vagy felhagy agresszív és iszlám-ellenes tetteivel.
- Ha a nem-muszlimok békések a muszlimokkal, vagy legalább közömbösek az iszlámmal szemben, akkor a háborúnak nincs helye ellenük. A vallás nevében indított háború összeegyeztethetetlen az iszlám lényegével: senkire sem lehet a vallást ráerőszakolni, mert ha az iszlám nem mély meggyőződésből fakad, ha nem belülről jön, akkor Isten nem fogadja el, és nem segíti azt, aki hit és meggyőződés nélkül vallja magát muszlimnak. Allah azt mond-

38. A dzsihád szabályaihoz lásd Jamila Kolocotronis: Islamic Jihad, a Historical Perspective p.

ja: „Nincs kényszer a vallásban! Immár látván látszik az igaz út különbsége a tévelygéstől. Aki megtagadja a bálványokat, és hisz Allahban, szilárd fogantyúba kapaszkodik, amely nem szakad el. Allah mindent hall és mindent tud.” (Korán, 2:256)

- A muszlim számára nem megengedett megtámadni olyan embert, aki kinyilvánította a tanúságtételt, elvégzi az imádkozást, és megadja a zakát adományt, mivel az ilyen ember élete, vagyona és becsülete sérthetetlen.
- Az iszlám vallás szerint véleményt alkotni egy emberről csakis az ember külső megnyilvánulásai alapján lehet (vagyis a látszat alapján), mivel azt nem lehet megtudni, hogy mi zajlik a szívében.
- Az alapelv az, hogy ha valaki elmondta a tanúságtételt, imádkozott és adakozott, akkor ő muszlim, és ugyanazok a jogok illetik meg őt, mint bármely másik muszlimot.
- A hadíszt a napi öt imádkozás és a kötelező adakozás fontosságára is rámutat. Allah azt mondja: „Minden egyén (Pokolba kerülése) a maga tettének záloga, kivéve a jobb kéz felőlieket (akik cselekedeteikkel megváltották magukat a Pokoltól). Ők kertekben kérdezik majd egymást a bűnösökről. 'Mi hozott benneteket a Pokolba?' Ők azt mondják: 'Nem tartoztunk az imádkozók közé, és nem adtunk enni a szegénynek, és együtt fecsegtünk a fecsegőkkel, s hazugságnak tartottuk az Ítélet Napját, amíg el nem jött hozzánk a bizonyosság.'” (Korán, 74:38-48)

Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az egyezés közöttünk és közöttük az ima. Aki elhagyja, hitetlenné válik.” (at-Tirmidi, Ibn Mádza), valamint azt mondta (ﷺ): „Annak a kincstulajdonosnak (felhalmozott vagyonnal rendelkezőnek), aki nem adja meg annak a zakátját, amit felhalmozott, a felhalmozott kincse felhevítetik a Gyhenna tüzében, lemezek lesznek belőle és megvasaltatik velük mindkét oldala és a homloka addig, míg Allah a szolgálai között döntést nem hoz egy olyan napon, melynek mértéke ötvenezer év. Azután kiderül, hogy az útja a Paradicsomba vagy a Tűzbe vezet-e.” (Muszlim)

- Az emberi élet és a vagyon védelme egyike azoknak a dolgoknak, amelyeket a Saría garantál.

- Az alapelv az, hogy tiszta szándékot és ép hitet kell feltételezni minden muszlim emberről.
- Egyedül Allah az, Aki tudja, hogy mi zajlik az emberek szívében, hogy mi a szándékuk.
- Az elszámoltatás az iszlám szerint a Magasságos Allahra tartozik, mivel az ítélet és a fizetség a túlvilági életben fog bekövetkezni, és kizárólag Allahra tartozik.
- A cselekedet a hit egy része, hiszen a hit cselekedet nélkül halott szó csupán. Magában nem elegendő, ha nem nyilvánul meg tettekben.
- Az iszlám nem a hatalomra és a királyságra törekszik, hanem nemes célja van: az Egyetlen Igaz Isten imádatára hívni az embereket, ahogyan Rib'i ibn Ámer mondta: „Azért jöttünk, hogy kivigyük azt, aki akarja, a szolgák imádatából Allah imádatára, a vallások igazságtalanságából az iszlám igazságába, és az evilág szűkösségéből az evilág és a túlvilág bőségébe.”³⁹ Mohamed Próféta (ﷺ) megkérdezték: Melyik [ember] jár Allah útján? Vajon az, aki azért harcol, mert bátor, vagy az, aki féltékenység miatt harcol, vagy az, aki azért harcol, hogy az emberek szeme rajta legyen? Ő azt felelte: „Az jár Allah útján, aki azért harcol, hogy Allah szava legyen a legmagasabb (mindenek előtt való).” (al-Bukhári, Muszlim)
- Az iszlám szerint a Földön található látható és rejtett javak, vagyis a már kiaknázott, kitermelt és hasznosított, valamint a kitermelésre és hasznosításra váró anyagi javak, gazdasági készletek, természeti kincsek, mind az ember számára lettek teremtve. A Koránban ez áll: „Ő az, Aki megteremtette számotokra mindazt, ami a Földön van.” (Korán, 2:29) Ugyanakkor mindez azért teremtett számára, hogy hasznára hajtsa az igazság, az igazságosság és a helyreállítás, a jobbátétel korlátain belül. Ennek alapján, a Földön való pusztítás, mint például a gyengébb népek elleni agresszió, legigázásuk természeti kincseikért, javaikért, amelyeket birtokolnak, valamint a környezet pusztítása, mind-mind elítélendő az iszlám

39. Az, hogy a muszlimok Allah nevét tüzték zászlaikra, az nem nevezhető a vallások eltörlése érdekében indított háborúnak, hiszen történelmi tény, hogy a meghódított területeken az őslakosok békében gyakorolhatták vallásukat.

szemszögéből: „És ha hátat fordít, arra törekszik a Földön, hogy romlást okozzon [pusztítást végezzen] rajta, és megsemmisítse a növényzetet és az utódokat [jószágokat]. Allah bizony nem szereti a pusztítókat!” (Korán, 2:205) Vagy ahogy máshol olvasható: „és ne okozzatok romlást [pusztítást] a Földön, annak helyreállítása után.” (Korán, 7:56)

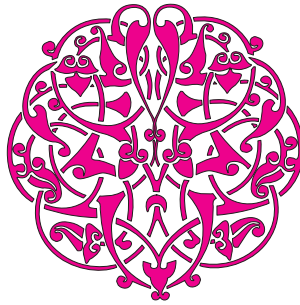
A decorative border in white and light blue on a dark blue background. It features intricate geometric and floral patterns, including repeating motifs of stylized leaves and circular designs. The border is composed of multiple layers, with a central white space containing text.

9. hadisz
*Engedelmesség
Allah Küldöttének*

الحديث التاسع

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ صَخْرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (مَا نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَاجْتَنِبُوهُ وَمَا أَمَرْتُكُمْ بِهِ فَأْتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ؛ فَإِنَّمَا أَهْلَكَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَثْرَةُ مَسَائِلِهِمْ وَاخْتِلَافُهُمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الاعتصام بالكتاب والسنة، باب الاقتداء بسنن رسول الله صلى الله عليه وسلم، حديث رقم (٧٢٨٨) ومسلم في كتاب الفضائل، باب توقيره صلى الله عليه وسلم وترك اكثار سؤاله عما لا ضرورة إليه، أو لا يتعلق به تكليف، وما لا يقع، ونحو ذلك، حديث رقم (١٣٣٧) واللفظ له.

Abu Hurejra, Abdur-Rahmán ibn Szakhr-ra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy azt mondta: Hallottam Allah Küldöttét – Allah dicsérete és békéje legyen vele –, amint azt mondta: „Amit megtiltok nektek, azt kerüljétek, és amire utasítalak titeket, abból teljesítsetek annyit, amennyit képesek vagytok megtenni. Azokat, akik előttetek éltek, csakis sok kérdésük, és prófétáikkal szemben tanúsított ellenszegülésük pusztította el.” (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A Saria megvédi az embert, hiszen Allah csak azt tette tilalmassá, ami káros az emberre nézve, és ezért az összes tilalom elkerülésére utasított.
- Az előírtakat mindenkinek legjobb tudása, képessége szerint kell teljesítenie. Allah azt mondta: „*Féljétek hát Allahot, ahogyan csak tőletek telik!*” (Korán, 64:16)
- Az ember szabadon rendelkezik a képességeivel és a választással, tehát Allah az embert szabad akarattal, választási – és cselekvőképességgel áldotta meg, és ezért az Isten teljesen igazságosan teszi őt morálisan felelőssé azért, amit életében tesz.
- A hadiszban elkülönülnek a parancsok és a tilalmak:
 - A tilalmaktól eredendően tartózkodni kell, esetükben a képességnek nincs semmilyen szerepe, hiszen a tartózkodásra vagy elkerülésre mindenkinek van eredendő képessége. Azok között, amitől Mohamed Próféta (ﷺ) eltilt, van „az utálatos”⁴⁰ és van „a tilalmas”⁴¹. Az előbbit ajánlatos, az utóbbit pedig kötelező elkerülni. A tilalmak kétfélék lehetnek: kicsik és nagyok. A kicsik

40. Nem jár értük büntetés, kategorikusan nincsenek megtiltva, viszont közelebb állnak a tilalmashoz, mint a megengedethez.

41. Az, amit a Korán és a Szunna részletez. Allah azt mondja: „Miért nem esztek abból, aminek levágásakor elhangzik Allah neve, holott Ő elmagyarázta nektek, hogy mit tiltott meg?” (Korán 6:119)

áthágása levezelhető a vallásos áhítat, mint az ima, a böjt és a jótekonkodás⁴² által. A nagy bűnöket csak őszinte bűnbánattal lehet levezelni. Ide tartozik például az egyik hadiszban említett hét legrosszabb (pusztító) bűn: más imádata Isten mellett, vagy helyett, jogtalan emberölés, mágia, kamatszedés, az árva gyerek vagyonának elvétele, meghátrálás az ellenség elől a háborúban és a tisztességes muszlim nők megrágalmazása.

- Ami viszont a parancsokat illeti, ezekkel kapcsolatban előfordulhat mulasztás, ezért az elvégzésükre való képesség feltételeként lett említve. Ez pedig bizonyíték arra, hogy az iszlám vallás könnyű. Allah azt mondta: „*Allah nem terhel meg senkit sem [súlyosabb teherrel], mint aminek [elviselésére] képes.*” (Korán, 2:286) Ez növeli az Allah iránti szeretetet, hiszen nem parancsolt nekünk olyasmit, amire nem vagyunk képesek vagy amivel túlterhelne minket.
- A muszlimnak saját képességei szerint engedelmeskednie kell annak, amit Allah Küldötte (ﷺ) megparancsolt. A parancsok lehetnek ajánlott,⁴³ hangsúlyosan ajánlott⁴⁴ vagy kötelező cselekedetek.⁴⁵ A kötelező elsőbbséget élvez a hangsúlyosan ajánlottal szemben, és a hangsúlyosan ajánlott az ajánlottal szemben.
- Ha valaki nem tudja teljesíteni az egész köteletséget, akkor tegye meg azt, amit tud. Például, ha valaki nem tud állva imádkozni, imádkozzon ülve.
- A tilalmas cselekedetek száma kevés a Sariában, ezért az összeset

42. Azt olvassuk a Koránban, hogy „A jötettek megsemmisítik a gonosz cselekedeteket.” (Korán 11:114) A Próféta (ﷺ) tanításaiból megtudhatjuk, hogy a napi öt ima, a közösségi ima (szalat al dzsamaa) és a böjt Ramadán alatt, levezelik apró bűneinket, ha a nagy bűnöket elkerüljük.

43. Az ajánlott cselekedet az, amelynek elhanyagolása nem jár büntetéssel, de elvégzéséért jutalom jár.

44. Ide tartozik a Próféta (ﷺ) olyan szunnája is, amelyet ő maga mindig megtett, de sohasem parancsolta meg másoknak az elvégzését.

45. Kötelező az, ami határozottan meg van parancsolva és kötelező teljesíteni, elhanyagolása büntetést von maga után; be nem tartása bűn (fiszq); és ha valaki nem hisz benne, hitetlenséget (kufr) követ el.

el kell kerülni. A parancsból sok van, és nem lehet az összeset teljesíteni, ezért az ember annyit teljesít belőle, amennyit tud.

- Az, amit Allah Küldötte (ﷺ) megtiltott, abból a sok is és a kevés is tilos. Csak úgy lehet elkerülni a tilalmat, ha ebből a keveset is elkerüljük. Például az alkoholfogyasztás meg lett tiltva, és ez a tiltás a kevésre és a sokra egyaránt vonatkozik.
- A tilalmat elkerülni azt is jelenti, hogy elhagyni mindent, ami a tiltott dologhoz vezet.
- Az Allah Küldöttébe (ﷺ) vetett hit velejárói közé tartozik a tartózkodás mindattól, amit megtiltott. E dolgokat kötelező elkerülni, nem szabad megközelíteni, és könnyelműen venni őket. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Olyan a példázatom és a példázatok, mint azé az emberé, aki tüzet gyújtott, és amikor a lepkék és a szöcskék kezdtek beleesni, megpróbálta (féltnév őket) elhessegetni azokat. Én próbállak benneteket eltávolítani [a Tüztől], ti pedig kikerültök engem.” (Muszlim)⁴⁶
- Az, amit Mohamed Próféta (ﷺ) megparancsolt vagy megtiltott, a Sariához tartozik, hiszen a Szunna is kinyilatkoztatás, ahogyan Allah mondja: „*Ez bizony nem más, mint sugallt sugallat.*” (Korán, 53:4) „*Aki engedelmeskedik a Küldöttnek, engedelmeskedik Allahnak.*” (Korán, 4:80) Tehát az, amit a Küldött tett vagy mondott, valójában Allahtól származik. Aki a Paradicsomba akar kerülni, követnie kell a Küldött (ﷺ) szunnáját. Egyszer Abdullah ibn Maszúd azt mondta: „Allah átkozza a tetoválást végzőt, és azt, akit tetoválnak, és aki kitépi a szemöldökét, és aki a fogait távolítja egymástól, megváltoztatva ezzel Allah teremtését.” Ez a mondás eljutott Umm Jákúbhhoz, aki elment ibn Maszúdhhoz és kérdőre vonta az állításáról. Erre ibn Maszúd a következőt válaszolta: „Miért baj az, ha átkozom azt, amit Allah Küldötte átkozott, és különben is szerepel Allah könyvében.”

46. Ez a hadisz azt mutatja, hogy a Próféta (ﷺ) mennyire törekedett arra, hogy megóvjon minket a Tüztől. Allah azt mondta: „Eljött immár hozzátok egy küldött magatok közül. Késerves néki, ha valami baj ér benneteket; tiértetek aggódik s a hívők iránt jóságos és könyörtelen.” (Korán 9:128)

Umm Jákúb azt mondta neki: „Olvastam a Koránt borítótól borítóiig, de nem találtam benne azt, amit állítasz.” Ibn Maszúd így válaszolt: „Ha olvastad volna, megtaláltad volna. Nem olvastad-e, hogy *„...amit a Küldött ad nektek, vegyétek el! És amit megtilt, attól tartózkodjatok” (Korán, 59:7)?*” Umm Jákúb azt mondta: „De olvastam.” Végül ibn Maszúd így felelt: „Allah Küldötte megtiltotta ezeket.” (al-Bukhári, Muszlim)

- A hadiszban rossz megítélés alá estek azok a múltban élt emberek, akik haszontalan kérdésekkel fárasztották prófétáikat, különösen olyan dolgokról, amit lehetetlen elérni (például a rejtett dolgok vagy Allah tulajdonságai).
- Ez a rossz megítélés azt jelenti, hogy a muszlimoknak vigyázniuk kell, nehogy hasonlóvá váljanak a múltbeliekhez, ezért csak akkor kérdezzenek, ha fontos (nem pedig jelentéktelen) dologról van szó, és higgyenek a prófétáknak. A muszlimok úgy tekintenek a prófétákra, mint példaképekre és hisznek abban, hogy ők Allah legjobb szolgálói, akiket Ő a küldetés által felemelt. Mohamed Próféta (ﷺ) pedig a próféták hosszú sorában az utolsó, akit Isten az összes emberhez küldött, és az iszlám az a vallás, amit Isten elfogad a szolgáitól.
- A prófétai tanításokon való összekülönbözés, illetve az ellenszegülés nagyon rossz és a pusztulás oka. Allah azt mondja: *„Azok, akik nem az alapján ítélik meg, amit Isten leküldött, ők a hitetlenek.” (Korán, 5:44)*, illetve *„Ők a vétkesek.” (Korán, 5:45)* Így, ha valaki úgy tekint a saját szavaira és döntéseire, hogy azok helyesek, és az Istenére pedig úgy, hogy azok helytelenek, az hitetlenség. Akik viszont helyesnek tartják az Isteni parancsokat, de szándékosan elutasítják azokat, és saját döntéseiket juttatják érvényre Istenével szemben, azok a viszályszítók és a vétkesek.
- A Próféta (ﷺ) küldetése az emberiség számára könyörület Allahtól, mivel minden olyan dologra figyelmeztette közösségét, amely oka lehet a pusztulásnak, ahogy Allah mondja: *„Eljött immár hozzátok egy küldött magatok közül. Keserves néki, ha valami baj ér beneteket; tiértetek aggódik s a hívők iránt jóságos és könyörületes.” (Korán, 9:128)*

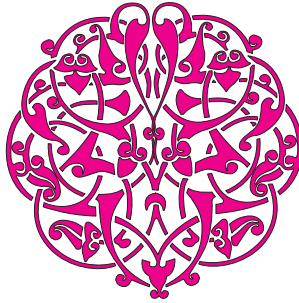

10. hadisz
A megengedett
dolgokból való táplálkozás

الحديث العاشر

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى طَيِّبٌ لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ فَقَالَ: (يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا) [المؤمنون: ٥١] ، وَقَالَ: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ) [البقرة: ١٧٢] نُمْ ذَكَرَ الرَّجُلُ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ، يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ، يَا رَبَّ يَا رَبَّ، وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ، وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ، وَغُذِيَ بِالْحَرَامِ فَأَنَّى يُسْتَجَابَ لِذَلِكَ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.

* أخرجه مسلم في كتاب الزكاة، باب: قبول الصدقة من الكسب الطيب وترتيبها، حديث رقم (١٠١٥).

Abu Hurejrára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegezték fel, aki azt mondta: Allah Küldötte így szólt: „A Magasságos Allah jó, és csakis a jót fogadja el. Allah bizony arra utasította a hívőket, amire (korábban) a küldötteket utasította. Azt mondta [Allah]: „*Ó ti küldöttek! Egyetek a jó dolgokból, és cselekedjete jót!*” (Korán, 23:51) Továbbá azt mondta: „*Ó ti hívők, egyetek azon jó dolgokból, amelyekkel elláttunk titeket.*” (Korán, 2:172) Ezután megemlítette [Allah Küldötte] azt a férfit, aki hosszadalmas utazáson vesz részt, kócos és poros a haja, felnyújtja mindkét kezét az ég felé [így fohászodván]: „Ó Uram! Ó Uram!” – miközben étele tiltott dolog, itala tiltott dolog, ruházata tiltott dolog, és [folyamatosan] tiltott dolgokkal lett táplálva – vajon hogyan nyerne meghallgatást (miként teljesítené Allah a kérését)?” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A 'Jó' Allah egyik tulajdonsága, és azt jelenti: minden hiánytól vagy hibától mentes. Hiszen Allah jó saját magában, neveiben, tulajdonságaiban, cselekedeteiben, ítélkezésében és mindabban, ami Tőle jön.
- Allah tökéletes saját magában, neveiben, tulajdonságaiban, cselekedeteiben, és ítélkezésében.
- A hadisz figyelmeztet arra, hogy törődni kell a cselekedetekkel és a mondanivalóval (beszéddel), meg kell őket tisztítani, hogy jók, és így elfogadottak legyenek Allahnál.
- A jó beszéd az, amely a Saria szerint való. A jó cselekedet az, amely Mohamed Próféta (ﷺ) szunnája szerint való, és a jó hit az, amelyre van bizonyíték a Koránban és a Szunnában.
- Allah senkire sem szorul rá a teremtményei közül, és ezért csak a jót fogadja el. Allah nem fogadja el azt a cselekedetet, amiben társítást követtek el (nem Allahért tették); ugyanúgy ahogy Allah nem fogadja el a lopott pénzből való adakozást sem.
- Allah nem fogadja el a tilalmas (tiltott forrásból szerzett) vagyomból költött adományt, és nem jutalmazza meg érte az embert. A

muszlimnak először is nem szabad magára és családjára költenie az efféle vagyonból, hanem az a kötelessége, hogy megtisztítsa vagyonát a tilalmas résztől, vagyis meg kell szabadulnia attól, méghozzá úgy, hogy szegényekre kell költenie, és ebben az esetben nem számíthat jutalomra ennek fejében. Tilalmas vagyonnak számít az uzsorából, kamatból, lopásból, és az alkohollal vagy a kábítószerrel való kereskedelemről származó vagyon is.

- A muszlim arra nevelje magát, hogy jó legyen a szíve, a nyelve (beszéde) és a teste. Az iszlámban a test és a lélek épsége, egészsége, tisztasága egyaránt fontos, és ennek meg kell nyilvánulnia a cselekedetek szintjén is.
- A „tilalmasból való evés” olyan ördögi kör, amelybe ha belekerül valaki, oda vezet, hogy étele tiltott dolog lesz, itala tiltott dolog lesz, ruházata tiltott dolog lesz, és tiltott dologgal lesz táplálva.
- A cselekedetek elfogadottra és visszautasítotttra oszthatók.
- A küldöttek is parancsokat és tiltásokat kaptak Allahtól.
- A hívők is parancsokat és tiltásokat kapnak Allahtól, s minél erősebb az ember hite, annál jobban hajtja végre Allah parancsait. Tehát ha valaki magában lustaságot érzel a parancsok teljesítésében, akkor vádolja magát azzal, hogy hiányos a hite és igyekezzen javítani magán, mielőtt késő lenne.
- Az a tudat, hogy a küldöttek ugyanazokat a parancsokat kapták meg, amelyeket a hívő ember is megkapott, megerősíti és bátorítja őt arra, hogy azokat végrehajtsa.
- Allah parancsa az, hogy a jóból egyenek a hívők és a küldöttek. Ebből az következik, hogy megvetendő dolog, ha valaki érdemleges ok nélkül távol tartja magát a megengedett dolgoktól.
- A jótétemény meghálálása a jó cselekedetekkel történik. Allah azt mondta: „*Ó ti küldöttek! Egyetek a jó dolgokból, és cselekedjétek jót!*” (Korán, 23:51) Valamint azt mondta: „*Ó ti hívők, egyetek azon jó dolgokból, amelyekkel elláttunk titeket, és köszönjétek meg Allahnak!*” (Korán, 2:172)
- Annak ellenére, hogy a küldöttek jót cselekedtek, mégis Allah azt parancsolta nekik, hogy jót cselekedjenek azért, hogy folytassák azt, amit addig is tettek.

- A hadísból világossá válik, hogy Allah megengedetté tette az embernek, hogy hozzájusson a jó dolgokhoz. Itt a tiszta, megengedett úton megszerzett dolgok (mint például a vagyon, az ingatlan) szerzéséről, valamint az iszlámban megengedett ételek fogyasztásáról van szó. Ezek nagy számban állnak rendelkezésünkre.
- Allah tilalmassá tette szolgálainak a gonosz, rossz dolgokat, és nem fogadja el azt, hogy ebből táplálkozzanak és ruházkodjanak.
- A tilalmas dolgok elkövetése árt az ember evilági és túlvilági életének is.
- Allahhoz való fohászkodás (a duáa) jelentős helyet foglal el az iszlámban. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A fohász maga az istenszolgalat.” (at-Tirmidi, Abu Dáúd) Allah pedig a következőképpen szólt erről: „A ti Uratok azt mondta: *'Fohászkodjatok Hozzám és Én felelek nektek!'*” (Korán, 40:60), valamint: „*Ha az Én szolgálaim kérdeznek Felőlem, hát Én közel vagyok [hozzájuk] és felelek annak a fohászára, aki Hozzám fohászkodik. Hallgassanak hát [ők is] az Én [hívásomra] és higgyenek Bennem! Talán az igaz úton fognak haladni.*” (Korán, 2:186) Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Nincs olyan muszlim ezen a földön, aki ha Allahhoz fohászkodik, Allah ne hallgatná meg a fohását, vagy ne tartaná távol tőle a rosszat, amíg [szolgája] nem kér valami tiltott dolgot, vagy olyasmit, ami a rokoni kötelekeket felbontaná. Valaki azt mondta [a hallgatóságból]: „Akkor gyakran fogunk fohászkodni.” Allah Küldötte (ﷺ) pedig azt felelte: „Allah még bőségesebben ad.” (At-Tirmidi)
- A fohász meghallgatásához vezető okok:
 - Azon kívül, hogy a fohászkodó teljesítse az Allah úrságában, istenségében és tulajdonságában való egyistenhitet, őszinte hittel, megbánóan és alázatosan forduljon Allahhoz a fohászkodásában. Allah azt mondta: „*Fohászkodjatok az Uratokhoz, alázatosan és titokban!*” (Korán, 7:50) Tehát alázattal, odaadással, csendes hangon, kérő szívvel fohászkodunk. A Próféta (ﷺ) idejében voltak olyan emberek, akik felemelték a hangjukat a fohászuk alatt, s Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta nekik: „Ó, emberek! Ügyeljetek magatokra! Hiszen nem sükethez, és nem is távolihoz fohászkodtok. Az, Akihez fohászkodtok közeli és [mindent] Halló!” (al-Bukhári)

- A kéz felemelése:⁴⁷ Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A ti Uratok – áldott legyen és magasztalt – bizony Bőkezű és Kedves. Ő kedvesebb annál mintsem, hogy üres kézzel engedné el a szolgáját, ha az Feléje nyújtja a kezét.” (Abu Dáud) A kéz felemelése akképpen történik, hogy mindkét tenyér egymás mellett, az ég felé fordítva a mellkas szintjében vagy ennél feljebb helyezkedik el.
- Allahhoz a legszebb neveivel és tulajdonságaival is lehet fohászkozni: „Allahot illetik meg a legszebb nevek. Fohászkozzatok Hozzá ezekkel!” (Korán, 7:180)
- Az ember törekedjen arra, hogy csakis tiszta, jó forrásból egyen, igyon és öltözzön. Ez nemcsak a fohász elfogadásában segít, hanem a jótettek elvégzésében is.
- A szívnek jelen kell lennie fohászkozáskor. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „És tudjátok meg, hogy Allah nem fogadja el a hanyag szív fohászát.” (at-Tirmidi)
- Az illemszabályok közé tartozik még, hogy a fohászkozó tiszta állapotban legyen, fohászkozáskor a Qibla felé forduljon (Muszlim) valamint, hogy Allah dicsőítésével és a Próféta (ﷺ) üdvözlésével kezdje meg fohászát. (at-Tirmidi)
- Úgy kell fohászkozni, hogy bízunk Allahban, és jót gondolunk Róla. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Úgy fohászkozzatok Allahhoz, hogy közben biztosak vagytok a meghallgatás felől!” (at-Tirmidi)
- Határozott legyen a fohász. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egyikötök se mondja azt: Ó Allah, bocsáss meg nekem, ha akarsz. Ó Allah, kegyelmezz meg nekem, ha akarsz. Teljes bizalommal, határozottsággal kérjétek, mert Allahot úgysem tudja kényszeríteni senki semmire.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Többször ismétlje meg kérését a fohászkozó. Ibn Maszúdra (رضي الله عنه) hivatkozva: a Próféta (ﷺ) háromszor mondta a fohászt, és háromszor kérte a megbocsátást. (abu Dáud, an-Naszái)

47. A kéz felemelése fohászkozáskor a fohász illemszabályaihoz tartozik. Kivételt képeznek olyan helyzetek, ahol bizonyítottan nincs említés afelől, hogy a Próféta (ﷺ) felemelte volna a kezét. Például a pénteki beszéd (khutbah) közben, a Kába körbejárásakor vagy leboruláskor.

- Abu Umama (رضي الله عنه) arról számolt be, hogy megkérdezték Allah Küldöttét (ﷺ), hogy melyik fohász talál leginkább meghallgatásra. Ő azt felelte: „Amelyiket az éjszaka utolsó harmadában és amelyiket a kötelező imák befejezése után mondanak.” (At-Tirmidi)⁴⁸
- Fohászok, amelyek – Allah engedelmével – meghallgatásra kerülnek:
 - Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Allah meghallgatja a fohását annak a muszlimnak, aki testvééréért foháskodik annak távollétében (háta mögött), amennyiben jót kér neki. Az angyalok azt mondják a fohászra: Ámen! Adassék neked is ugyanaz!” (Muszlim)
 - Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Három fohász kétségtelenül meghallgattatásra kerül: annak a fohásza, aki igazságtalanságot szenvedett el,⁴⁹ az utazó fohásza és az apa fohásza a gyermeke ellen.”⁵⁰ (at-Tirmidi)
 - Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Három embernek a fohásza nem utasíttatik vissza: a böjtölő fohásza böjtje megtörésekor, az igazságos vezető és az igazságtalanságot elszenvedő fohását pedig Allah a felhők fölé emeli, megnyílnak neki az ég kapui és az Úr azt mondja: „A hatalmamra [esküszöm] segítségemre leszek, mégha egy idő múlva is!” (at-Tirmidi)
 - Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha meghal Ádám fia (gyermeke), megszakad a cselekedete, csak három dologban nem (amit hátrahagy maga után): a folyamatos adomány, a hasznos tudás, és a jó gyermek, aki érte foháskodik.” (Muszlim) Valamint azt mondta (ﷺ): „Allah bizony emeli a jó szolga rangfokozatát a Paradicsomban. Ezért megkérdezi (a jó szolga): Ó Uram,

48. Tehát a foháskodás időpontjának kiválasztása is oka lehet a fohász meghallgatásának. A legjobb időpontok (például: a hajnali ima előtti időszak, az éjszaka utolsó harmada, pénteken a délutáni ima és a naplementi ima közötti idő, esőzés ideje, és az azán és az iqáma közötti időszak).

49. Allah meghallgatja az igazságtalanságot elszenvedő fohását akkor is, ha az illető nem muszlim (káfir). (Szahih al-Dzsami 119)

50. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Ne foháskodjatok saját magatok, a gyermekeitek és semmilyen tulajdonotok ellen, hátha éppen akkor foháskodtok, amikor a fohászotok meghallgatásra talál.” (Muszlim)

honnan van nekem ez (mivel érdemeltem meg)? Erre (Allah) azt válaszolja: Azzal, hogy a gyermeked bocsánatot kért neked.” (Ibn Mádza, Szahíhul-dzsámi 1617)

- Annak a fohásza, aki nehéz helyzetben van. Allah azt mondja: „Vagy ki válaszol annak, aki szükségben van, amikor hozzá fohászkodik, és [ki] hártja el a bajt” (Korán, 27:62)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nincs olyan muszlim, aki tiszta állapotban, Allahot emlegetve alszik el, és ha nyugtalan álmából ébred fel és bármilyen jót kér Allahától az evilágból és túlvilágból, Allah ne adná meg neki azt.” (abu Dáúd, szahíhul-dzsámi 5754)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki éjjel, nyugtalan álmából ébred fel, és [felébredéskor] azt mondja: „La iláha illá Allah vahdahu la sáríka lah, lahul-mulk, va lahul-hamd, va hua ala kulli sejin kadír. Szubhana Allah, va al-hamdu lilláh, va Allahu akbar, va lá haulá va lá kuvata illa billáh” (Nincs más isten, csak Allah. Ő az Egyetlen, nincs Neki társa, Övé a hatalom, Őt illeti meg a hála és a dicsőség, s Ő mindenre képes. Allah a magasztos, akinek nincs hiányossága, a hála és a dicsőség Őt illeti, Allah a leghatalmasabb, nincs más erő, se hatalom, csak az Allahától származó), utána azt mondja: Ó Allah bocsáss meg nekem, vagy ha bármiért fohászkodik, Allah teljesíti neki azt. Ha pedig [fölkel és] mosakszik és imádkozik, akkor imája el lesz fogadva.” (al-Bukhári)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Dhul-Nun (Jónás Próféta – ﷺ) fohásza, amivel fohászkodott, amikor a hal gyomrában volt: „lá iláhe illa ante szubháneke, inni kuntu mine zálímín.” (Nincs más isten Rajtad kívül! Magasztaltassál! Bizony, vétkes voltam a vétkesek között!). Nincs olyan muszlim, aki ha ezzel fohászkodik bármiért is, hogy Allah ne hallgatná meg a fohászatát.” (at-Tirmidi, szahíhul-dzsámi 3383)
- A fohász meg nem hallgatásának oka többek között, hogy:
 - az ember tilalmas dologból étkezik, iszik vagy ruházkodik.
 - bűnös dologért fohászkodik. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Addig meghallgatásra kerül a szolgának a fohásza, amíg

nem bűnös dologért vagy a rokonsági kapcsolat megszakításáért fohászkodik.” (Muszlim)

- fölényesen, illetlen módon fohászkodik.
- a meghallgattatást sietteti. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Addig kerül meghallgatásra a szolgának a fohásza, amíg nem sietteti azt mondván: Fohászkodtam és nem hallgattatott meg” (al-Bukhári, Muszlim) Muszlim elbeszélése szerint: „Allah teljesíti szolgája fohását, ha az nem sietteti azt.” „Allah Küldötte, mit értesz siettetés alatt?” – kérdezték tőle. „Ha valaki azt mondja: Újra és újra kértem, és Allah nem adta meg nekem. Ezért az illető elveszíti türelmét, és abbahagyja a fohászkodást.”

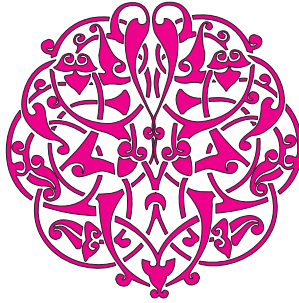

11. hadís
A kétséges
dolgoktól való óvakodás

الحديث الحادي عشر

عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سِبْطِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَرِيحَانَتِهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (دَعَا مَا يَرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يَرِيْبُكَ). رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالنَّسَائِيُّ وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيْحٌ*.

* [صحيح]. أخرجه الترمذي في كتاب صفة القيامة، باب (٦٠)، حديث رقم (٢٥١٨). والنسائي في كتاب الأشربة، باب الحث على ترك الشبهات، حديث رقم (٥٧١١).

Abu Mohamed, al-Haszan ibn Ali ibn Abu Tálibra, Allah Küldöttének unokájára és kedvencére – Allah legyen elégedett vele – hivatkozva jegyezték fel, hogy azt mondta: Megtanultam Allah Küldöttétől (a következőt): „Hagyd ott azt, ami kétséget ébreszt benned, ahhoz [fordulva] ami nem ébreszt benned kétséget!” (at-Tirmidi és an-Naszái. At-Tirmidi azt mondta róla: jó, hiteles hadisz)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Az iszlám vallás nem akarja követőitől, hogy kétségek között és aggodalomban legyenek.
- A hadiszban egy szabály van annak számára, aki két dolog között akar választani, és az egyikkel kapcsolatban kétsége van, míg a másikkal kapcsolatban nincs kétsége. Tehát, ha nyugalmat és nyugodt lelkiismeretet akar, akkor tegye félre, hagyja ott azt, amivel kapcsolatban kétsége van.
- A hívő ember csak a kétségkívül megengedett dolgokban talál nyugalmat és megnyugvást.
- A hívő távol tartja magát a kétes dolgoktól és helyzetektől.
- Sok kétség nélküli dolog van akár a beszéddel, akár a cselekedettel, akár a hittel kapcsolatban. Ezért mondta Ibn Maszúd: „Hagyd ott azt az egy dolgot, ami kétséget ébreszt benned, és fordulj ahhoz a négyezer dologhoz, ami nem ébreszt benned kétséget!” Tehát nagyon kevés kétséges dolog van.
- Az istenszolgálatokban is lehet alkalmazni ezt a szabályt. Például: ha valaki a déli ima közben kételkedik abban, hogy három vagy négy rakát imádkozott, akkor abban biztos, hogy imádkozott három rakát, és a negyedikkel kapcsolatban van kétsége. Tehát ilyenkor elfogadja a biztosat és elfordul a kétségestől, azaz még egy rakát imádkozik. Vagy ha valaki mosakodott és imádkozott, de ezután kételkedik afelől, hogy nem vált-e érvénytelenné a mosakodása az imádkozás előtt, akkor azt mondjuk neki, hogy az, hogy mosakodott, biztos, de az, hogy érvénytelenné vált-e a mosakodása, kétséges, tehát nem kell vele foglalkozni, nem kell az imádkozást megismételni.

- Mohamed Próféta (ﷺ) azt parancsolja a muszlimoknak ebben a hadíszbán, hogy maradjanak távol mindattól, aminek megengedettsége felől kétség merül fel, és hogy ahhoz forduljanak, ami egyértelműen, minden kétséget kizáróan megengedett.
- Ezt a szintet az óvakodás szintjének nevezik (al-wara’), melyet csupán az istenfélők érhetnek el. Ennek persze az a feltétele, hogy az ember nem kételkedik mindenben, hiszen az már rögeszme, nem pedig óvakodás.
- Megvetendő dolog az, ha valaki érdemleges ok nélkül távol tartja magát a megengedett dolgoktól, hiszen nincs felőlük kétség.
- Mohamed Próféta (ﷺ) óva intette a muszlimokat a tiltott dolgok elkövetésétől.⁵¹
- Ez a hadisz a Próféta (ﷺ) egyik különleges tulajdonságát mutatja be, hisz röviden és tömören hatalmas jelentésű mondanivalót fejezett ki.
- Ennek a hadísznak van egy másik változata, amely így szól: „Hagyd ott azt, ami kétséget ébreszt benned, ahhoz [fordulva] ami nem ébreszt benned kétséget! Az őszinteség biztonságot hoz, és a hazugság kétségeket okoz.” (at-Tirmidi) Ez megmutatja az őszinteség fontosságát is. A Próféta (ﷺ) azt is mondta: „Ragaszkodjatok az őszinteséghez! Bizony az őszinteség jámborsághoz vezet, és a jámborság a Paradicsomba vezet. Ha az ember mindig igazat mond és ügyel erre, akkor Allahnál igazmondóként jegyeztetik fel. Ám óvakodjatok a hazugságtól! Bizony a hazugság gonoszsághoz vezet, és a gonoszság a Tűzbe vezet. Az ember addig hazudik és ügyel erre, amíg Allahnál hazugként fel nem jegyeztetik.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Az őszinteség megnyilvánulhat a cselekedeteinkben, a mondanivalónkban és a legbensőbb énünkben is. Al-Muhászibi, a nagy tudós és etikai gondolkodó egyszer ezt mondta: „Ahhoz, hogy az őszinteség teljes legyen, három dologban kell megnyilvánulnia: a szívünkben a hit megvalósításával, a cselekedeteink mögötti szándékban, és a szavainkban.”
- A cselekedeteinkben megnyilvánuló hazugság alávalóbb és megvetendőbb, mint a szavakban megnyilvánuló hazugság, mert meg-

51. Ennek a hadísznak a jelentése megtalálható a hatodik hadisz tanulságainál.

nyilvánul benne a szándék és a ragaszkodás a hazugsághoz. Allah figyelmeztet minket: *„Ó, ti hívők! Miért mondjátok azt, amit nem tesztek? Fölöttébb gyűlöletes Allah szemében az, hogy azt mondjátok, amit nem tesztek.”* (Korán, 61:2-3)

- A szavainkban megnyilvánuló igazság az őszinteség legmegszokottabb és legnyilvánvalóbb fajtája; amíg minden állítás, ami nem tükrözi az igazságot, nyilvánvalóan hazugság. Allah azt mondja: *„Bizony azok, akik hazugságot állítanak Allahról, nem boldogulnak.”* (Korán, 10:69) Allah azt parancsolja a hívőknek: *„Ó ti hívők, féljétek Allahot és legyetek azokkal, akik igazak (szóban és tettben)!”* (Korán, 9:119) és örömhírt ad azoknak a hívőknek, akik igazak: *„Allah megjutalmazza az igaz embereket az igazukért.”* (Korán, 33:24)
- Allah arról is tudósít minket, hogy az őszinteség még az evilágon is jót hoz nekünk: *„És amikor a baj megoldódik, az lenne a legjobb számukra, ha igazak (őszinték) lennének Allahhoz.”* (Korán, 47:21) És természetesen jó lesz számunkra a Túlvilágon is, hiszen Allah azt mondta: *„Olyan ez a nap, amikor az igazaknak hasznára válik igaz mivoltuk. Kertjeik lesznek, amelyek alatt patakok folynak és örökre ott fognak időzni. Tetszését leli bennük Allah és ők is tetszésüket lelik Benne. Nagy diadal lesz ez.”* (Korán, 5:119)
- Az Allahhal való kapcsolatunkban is őszintének (igaznak) kell lennünk. Ez az őszinteség legfontosabb kifejezési formája, amelynek számos fajtája van. Az egyik a hűség Allahhoz, majd a tudat, hogy Allah mindig látja, hogy mit cselekszünk, és végül az alázatosság és a szégyen, amit Őelőtte érzünk. Ha valóban őszinték akarunk maradni Allahhal való kapcsolatunkban, akkor teljesen hűségesnek kell lennünk Hozzá, hogy a szívünkben ne maradjon más szándék és kívánság, csak az, hogy minden mozzanatunkkal és cselekedetünkkel csakis az Ő elégedettségét keressük. Ne az emberek köszönete vagy elismerése vezéreljen minket, hanem az legyen a legfontosabb tennivalónk, hogy az Ő parancsát végrehajtsuk, elnyerjük az Ő irgalmát és az Ő orcájáért cselekedjünk. Emellett sosem szabad elfelejtenünk, hogy Allah minden egyes pillanatban lát minket. Ezzel párosul a szégyen és az alázat ér-

zése úgy, hogy önként sohasem lennénk képesek ellenszegülni Allahnak, amikor tudjuk, hogy lát minket, vagy képmutatóan viselkedni, amikor tudjuk, hogy Ő tudja, mi van a szívünkben.

- Rendkívül fontos, hogy őszinték legyünk a többi emberrel szemben is, és hogy becsületesek maradjunk másokkal kapcsolatos rendelkezéseinkben. Nem szabad téves képet kialakítanunk, vagy mást mutatnunk magunkról, mint akik valójában vagyunk. A lehető legnyíltabban és legőszintébben kell viselkednünk az emberekkel. Őszintének kell lennünk, amikor beszélünk, ami megköveteli azt, hogy óvatosak legyünk azzal kapcsolatban, amit mondunk. Ha például hallunk egy hírt, meg kell bizonyosodnunk annak igaz mivoltáról, mielőtt továbbadjuk azt. A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egy embernek elég hazugság az, hogy elmond mindent, amit hall.” (Muszlim) Akkor is őszintének és becsületesnek kell lennünk, amikor tanácsot adunk valakinek, hogy a tőlünk telhető legjobb módon tudjunk segíteni neki.

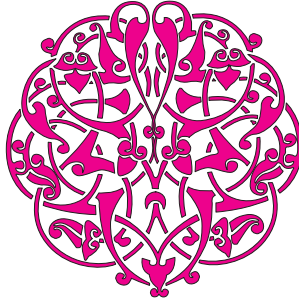
The page is framed by a complex, multi-layered decorative border. The outermost border is a wide, white band with intricate floral and geometric patterns. Inside this is a narrower pink band, followed by a wide white band with repeating circular and floral motifs. The central area is a large, white, octagonal shape with a scalloped edge, set against a pink background. The text is centered within this octagon.

12. hadís
A távolmaradás attól,
amihez nincs közünk

الحديث الثاني عشر

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (مَنْ حَسَّنَ إِسْلَامَ الْمَرْءِ تَرَكُهُ مَا لَا يَعْنِيهِ). حَدِيثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَغَيْرُهُ هَكَذَا*.

* [صحيح بشواهده]. أخرجه الترمذي في كتاب الزهد، باب (١١)، حديث رقم (٢٣١٧). وابن ماجه في كتاب الفتن، باب: كف اللسان في الفتنة، حديث رقم (٣٩٧٦). والإمام أحمد في مسند آل أبي طالب عن الحسين بن علي بلفظ «إن من حسن إسلام المرء قلة الكلام فيما لا يعينه»، حديث رقم (١٧٣٢).

Abu Hurejrára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, miszerint azt mondta: Allah Küldötte így szólt: „Az ember iszlámhitének tökélyéhez (és szépségéhez) tartozik, hogy nem avatkozik bele abba, amihez nincs semmi köze.” (at-Tirmidi, Ibn Mádzsah)⁵²

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Annak, hogy valaki jó muszlim legyen, része az, hogy nem foglalkozik azzal, ami nem tartozik rá. Ez azt jelenti, hogy gyenge a hite annak, aki olyannal foglalkozik, olyan után kérdezősködik, amihez nincs semmi köze.
- Az ember elfordul attól a beszédétől, ami nem tartozik rá: ez azt jelenti, hogy visszatartja a nyelvét a felesleges beszédétől, és a haszontalan dolgoktól.
- Az ember elfordul azoktól a cselekvésektől, melyek nem tartoznak rá: ez azt jelenti, hogy elkerüli a tilalmasat, az iszlám szerint utálatos és kétséges dolgokat.
- Az iszlám szerint az emberek abban különböznek, hogy mennyire tartják magukat az utasításokhoz. Így van közöttük élen járó, közepesen teljesítő, hanyag, és így tovább.
- A muszlim teljes hitének az egyik jele, hogy nem avatkozik bele mások dolgaiba és magánügyeibe.
- Ahogyan az ember iszlámhitének tökélyéhez tartozik az, hogy nem avatkozik bele abba, amihez nincs semmi köze, ugyanúgy az ember iszlámhitének tökélyéhez tartozik az, hogy törődik azzal, amihez van köze. Tehát a muszlim teljes hitének egyik jele, hogy saját ügyeivel van elfoglalva, azzal törődik.
- Az az ember, aki jótetteket tesz, elkerüli a rosszat, az Allahnak való engedelmességgel van elfoglalva, és távol tartja magát attól, amihez nincs semmi köze.

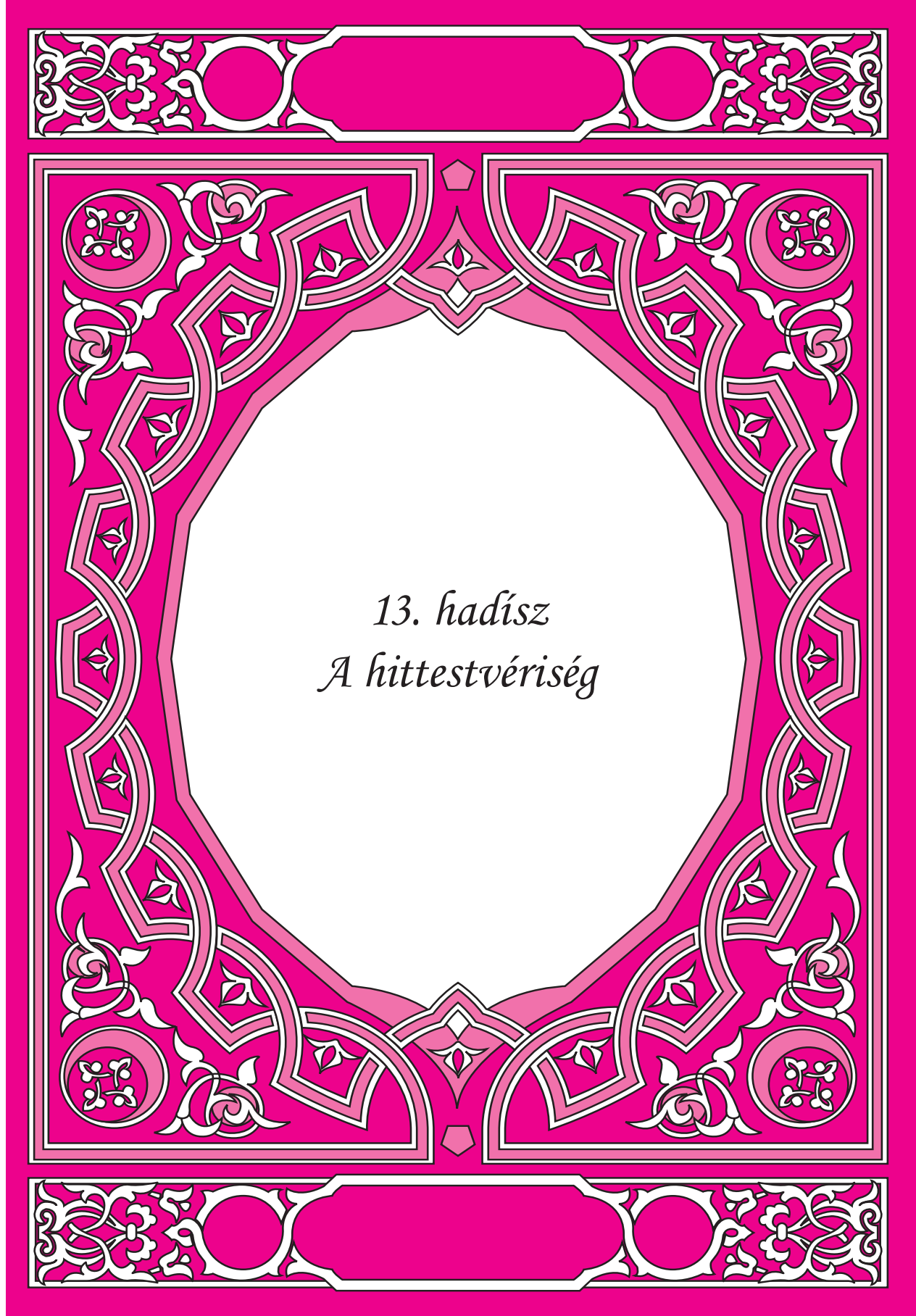
52. An-Nawawi azt mondta erről a hadísról, hogy jó hadisz. Az igazság az, hogy ez a hadisz az egymást megerősítő különböző forrásokból származó bizonyítékok alapján minősül jónak.

- A hadisz arra szólítja fel a muszlimot, hogy idejét és energiáját fontos és hasznos dolgokra fordítsa.
- Az emberek szeretik azt, aki a saját dolgaival foglalatoskodik, és nem üti bele az orrát mások dolgaiba.
- A muszlim ügyel az idejére, nem pazarolja olyan dolgokra, amelyek nem tartoznak rá. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Allah bizony hármat fogad el, és hármat gyűlöl tőletek. Elfogadja tőletek azt, hogy csak Őt imádjátok és nem társítotok Mellé semmit; erősen ragaszkodtok Allah köteléhez mindannyian és nem szóródtok szét [különböző csoportokra]. Gyűlöli tőletek az „ezt mondják, azt mondják”-ot (szükségtelen fecsegést), a folytonos kérdezősködést és a pénzpocsékolást.” (Muszlim)
- Az iszlám nagyon vigyáz az emberek magánügyeire, ezért tiltja, hogy mások után kutassunk. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Óvakodjatok a rossz feltételezéstől! Bizony a rossz feltételezés a leghazugabb beszéd. Ne keressétek egymás hibáit, és ne kémkedjete! Ne vetélkedjete, és ne irigykedjete egymásra! Ne gyűlölködjete és ne fordítsatok hátat egymásnak! Legyetek – ó Allah szolgálói – testvérek!” (al-Bukhári, Muszlim)
- A muszlimnak ügyelnie kell arra, hogy visszatartsa nyelvét a másokról szóló beszédétől, mert az ember testrészei közül a nyelv avatkozik bele legjobban mások dolgaiba.
- Az iszlámban ismert fogalom az, hogy valaki jó muszlim, valakinek jó az iszlámja, iszlámhite. A tudósok a következővel magyarázzák ezt a fogalmat:
 - Az egyik tudóscsoport azt mondja: Jó az iszlámja annak, aki a kötelességeket teljesíti, néhány önkéntes cselekedetet tesz és elkerüli az összes tilalmas dolgot. Ő a mértékletes (*muqtasid*), akiről Allah a következő ájában beszélt:

„Aztán örököül hagytuk az Írást azoknak a szolgálóinknak, akiket kiválasztottunk. És vannak köztük olyanok, akik önmaguk ellen vétkeznek. Mások mértékletesek [az ő hitükben]. És vannak olyanok, akik – Allah engedelmével – [mindenki mást] megelőznek a jócselekedetekkel.” (Korán, 35:32)

- A másik tudóscsoport azt mondja: Ahhoz, hogy valakinek jó legyen az iszlámja, el kell érnie az ihszán fokozatot, vagyis úgy kell szolgálnia Allahot, mintha látná Őt.
- Maga a „jó iszlám” (*ihszánul-izlám*) többfokozatú. Mohamed Proféta (ﷺ) azt mondta: „Ha valaki tökéletesíti (jobbítja) az iszlámját, akkor minden egyes jótettért jutalmat (haszanat) kap, tízszerestől hétszázszorosig.” (al-Bukhári) Ibn Abbász és más Korán-magyarázók azt mondták Allah szavával kapcsolatban: „*Aki [majdan] valami jótettel jön elő, annak tízszer annyi [lesz a jutalma].*” (Korán, 6:160), hogy ez az ája minden muszlimra vonatkozik. Arra viszont, akinek jó az iszlámja, a másik ája vonatkozik: „*És ha az valami jótett volt, akkor [inkább] megduplázza azt, és önmagától nagy fizetséget fog adni [érte].*” (Korán, 4:40)
- Az embernek ügyelnie kell arra, hogy tökéletesítse hitét, amennyire csak tudja.
- Az iszlám szépsége és tökéletessége két szóban van összefoglalva: Allah azt mondja: „*Bizony Allah méltányosságra (arra, hogy legyetek igazságosak), és illendő bánásmódra... szólít föl*” (Korán, 16:90)
- A jóra való parancsolás, és minden megvetendő dologtól való tiltás az egész muszlim közösségre vonatkozik, hiszen Allah azt mondja: „*És olyan közösség váljék belőletek, amely fölhív a jóra, megparancsolja, ami helyénvaló, és megtiltja, ami elvetendő. Ők azok, akik boldogulnak.*” (Korán, 3:104) És amikor Abu Bakr kalifa lett, felment a szószékre, dicsérte Allahot, majd azt mondta: Ó emberek, hallottátok, hogy Allah azt mondta: „*Ó ti, akik hívők vagytok! Foglalkozzatok magatokkal (cselekedjétek jót, és legyetek istenfélők)! Nem fog a károtokra lenni az, aki eltévelyedett, ha közben ti az Igaz Úton vagytok vezérelve.*” (Korán, 5:105) Ti ezt nem helyesen értelmeztétek. Én bizony hallottam Allah Küldöttét (ﷺ), amint így szólt: „Ha az emberek látják az elvetendőt, és mégsem változtatnak rajta, közel vannak ahhoz, hogy átfogja őket Allah büntetésével.” (Abu Dáúd és at-Tirmidi)

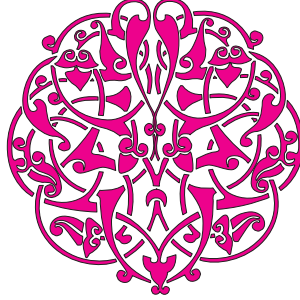

13. hadís
A hittestvériség

الحديث الثالث عشر

عَنْ أَبِي حَمْرَةَ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ خَادِمِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ:
لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الإيمان، باب من الإيمان أن يحب لأخيه المسلم ما يحب لنفسه، حديث رقم (١٣).
ومسلم في كتاب الإيمان، باب الدليل على أن من خصال الإيمان أن يحب لأخيه ما يحب لنفسه من الخير، حديث
رقم (٤٥).

Abu Hamza, Anasz ibn Málakra, Allah Küldöttének szolgájára – Allah legyen elégedett vele – hivatkozva jegyezték fel, miszerint – Allah Küldöttét idézve – azt mondta: Allah Küldötte így szólt: „Egyikötöknek sem teljes a hite, amíg nem szeretné (kívánja) azt a hittestvérenek, amit saját magának szeretne (kíván).” (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A teljes hit jelei közé tartozik, hogy a hívő azt szeretné (azt kívánja) a hittestvérenek, amit saját magának is szeretne (kíván).
- Ahogyan másnak jót akarni, jót kívánni a teljes hit egyik jele, ugyanúgy másnak rosszat és kárt akarni, romlást kívánni a hiányos hit jele. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki meg akar menekülni a Pokol tüzétől, és be akar jutni a Paradicsomba, az úgy haljon meg, hogy hisz Allahban és az Utolsó Napban, és úgy bánjon másokkal, ahogy szeretné, ha vele bálnának.” (Muszlim)
- A muszlim legkiemelkedőbb jellemvonásai közé tartozik az, hogy minden érdektől, céltől mentesen szereti hittestvéreit és barátait. Ez az igazi testvéri szeretet, amely tisztaságát, kifinomultságát a kinyilatkoztatás fényéből és a prófétai útmutatásból meríti, és ezzel egyedülálló lett az emberi kapcsolatok terén, valamint páratlan hatást gyakorolt a muszlim ember magatartására az emberi viselkedés történetében. Ez azért van így, mert az a kötelék, amely összeköti a muszlimot hittestvérel nem más, mint az Allahba vetett hit köteléke, függetlenül nemzetiségétől, bőrének színétől, anyanyelvétől: „*Bizony, a hívők testvérek.*” (Korán, 49:10)
- Az iszlám hittestvériség az emberi lelkek és szívek legszilárdabb köteléke, és a legmagasztosabb kapocs az elmék számára. Ezek után nem furcsállható, hogy ez a páratlan testvériség a szeretet egy csodálatos fajtáját eredményezi magasztosságában, tisztaságában, mélységében és állandóságában. Ez az, amit az iszlám az Allahért való szeretetnek nevez, amelyben a hívő rátalál a hit gyönyörűségére. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Van három

dolog, amelyek ha jelen vannak valakiben, ráatalál a hit édességére: (az első): hogy Allah és Küldötte iránt nagyobb szeretetet érezzen, mint rajtuk kívül bármi/bárki iránt, (a második:) és, hogy ne szeressen egy embert sem (másért), csakis Allahért, (a harmadik:) és, hogy ugyanúgy gyűlölje a hitetlenségbe való visszatérést – miután Allah kimentette abból –, mint ahogyan gyűlöli azt, hogy a Tűzbe vettessen.” (al-Bukhári, Muszlim)

- A hadiszban gyógyír van az irigységre, és ennek a tiltását is tartalmazza, mert az irigy nem kívánja a testvérének azt, amit magának kíván. Ellenkezőleg, az irigy ember azt kívánja a hittestvérének, hogy meg legyen fosztva a jótól.
- A hadisz felszólít a hívők közötti testvériségre és szeretetre, valamint a szolidaritásra és az együttműködésre. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nem mentek a Paradicsomba addig, amíg nem hisztek, és nem lesztek hívők addig, amíg nem szeretitek egymást.” (al-Bukhári)
- A vallási dolgok tekintetében a muszlimnak kötelező ugyanazt a jót kívánnia hittestvérének, amit önmagának kíván, azaz, hogy jó útra térjen és minél több jótettet tegyen. Az evilági dolgok tekintetében pedig ajánlott tett ugyanazt kívánni hittestvérünknek, mint önmagunknak.
- Ez a hadisz vetette meg az alapját annak a szabálynak, hogy úgy bánj az emberekkel, ahogyan te magad is szeretnéd, hogy bánjanak veled. (Muszlim)
- Érdemes szót ejteni az előbbre helyezésről (al-ithár), azaz arról, amikor az ember másokat előnyben részesít saját magával szemben. Itt két esetet különböztetünk meg:
 - Amikor egy kegyes cselekedetről van szó, amely közelebb visz Istenhez. Ilyenkor utálatos dolog másokat előnyben részesíteni ebben, vagyis lemondani javukra erről, hiszen ez ellenkezik Allah szavával: „*Versengve buzgólkodjatok Uratok bocsánatáért és egy olyan Paradicsoméért, amely olyan széles, mint az eget és a föld, s amely készen áll az istenfélők számára*” (Korán, 3:133); „*Versengjetek Uratok megbocsátásáért és egy olyan Paradicsoméért, amely olyan széles, mint az ég és a föld, s amely*

készen áll azoknak, akik hisznek Allahban és a küldötteiben. Ez Allah kegye. Annak adja, akinek akarja. Allah kegyelme nagy.” (Korán, 57:21)

- Amikor egy evilági dologról van szó, akkor dicséretes dolog ez. Volt olyanra is példa, hogy a medinai muszlimok egyike vendégül látta mekkai hittestvérét, miközben nem volt más étel otthon, csupán gyermekei tápláléka. Ennek ellenére előnyben részesítette vendégét saját magával és gyermekeivel szemben, és azt mondta a feleségének: Fektesd le a gyermekeket, oltsd el a lámpást, és tálald a vendégnek azt, amink van! Majd úgy tettek, mintha ők is ettek volna vendégükkel együtt, és éhesen feküdtek le azon az éjszakán. Amikor másnap megjelent a Prófétánál (ﷺ), azt mondta neki Allah Küldötte: „Bizony, csodálatra méltónak ítélte Allah azt, amit vendégeetekkel tettetek az éjjel!” (al-Bukhári, Muszlim) Allah azt mondja: „*Előnyben részesítik őket sajátmagukkal szemben, még akkor is, ha szükségét szenvednek. Akik a saját kapzsiságuktól mentesek, ők azok, akik boldogulnak.*” (Korán, 59:9)
- A hívők olyanok egymásnak, mint egy test és egy lélek: együtt fejezik ki örömüket, és együtt szomorkodnak, továbbá ami árt az egyiknek, az árt mindegyiknek. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A hívők példázata az egymás iránti szeretetükben, egymás iránti könyörületükben olyan, mint a test példázata: ha a test egy része panaszkodik (beteg), akkor a test többi része is együttérez vele álmatlansággal és lázzal.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Sok hadisz foglalkozik azoknak az embereknek a helyzetével, akik Allahért szeretik egymást. A tanítások megmutatják, hogy azon a napon, mikor Isten feltámasztja az embereket, hogy találkozzanak a Világ Urával, azok, akik Őérte szeretik egymást, nagy megbecsülést és magas jutalmat kapnak a Paradicsomban. Ezek közé a hadiszok közé tartozik az a hadisz, amely hétféle emberről szól, akiket árnyékban részesít Allah azon a napon, amikor nem lesz más árnyék, csakis az Ő árnyéka [amit teremtett szolgáltnak]. Ez a hétféle ember a következő: „Az igazságos vezető/kormányzó; a fiatal, aki az Erős és Fenséges Allah szolgálatában nőtt fel; az, aki-

nek a szíve a mecsetekhez kötődik; az a két ember, akik Allahért szerették meg egymást, Óerte találkoztak, és Óerte váltak el egymástól; az a férfi, akit magához hívott egy szépséges asszony, ám ő azt mondta: „Én bizony félem Allahot”, továbbá az, aki úgy adakozott, hogy nem tudta a bal keze, mit adott a jobb keze; valamint az, aki megemlékezett Allahról egyedülletében, s ettől megeredtek a könnyei.” (al-Bukhári, Muszlim) Tehát, két ember, akik Allahért szeretik egymást bizonyosan azok közé tartoznak majd, akiket Allah az árnyékába vesz, s könyörületével és irgalmával árasztja el őket. Milyen hatalmas megtiszteltetés! Nagy megtiszteltetés azok számára, akik Allahért szeretik egymást, hogy Mindenható Uruk köszönti majd őket a Feltámadás Napján, és így szól hozzájuk: „Hol vannak azok, akik az Én fenségemben (dicsőségemért) szerették egymást? A mai napon az Én árnyékomba veszem őket, azon a napon, amelyen nincs más árnyék, csak az Én árnyékom [amit a szolgálaimnak teremtettem].” (Muszlim)

- Nagyszerű tiszteletet és hatalmas jutalmat adományoz azon a féltelmetes Napon Allah azoknak, akik őszintén Óerte szeretik egymást. Szeretni Allahért és semmi másért, nagyon nehéz dolog ebben a kapzsisággal, vágyakkal és érdekekkel teli életben, és csak az képes rá, akinek tiszta a szíve, akinek ezen a világon semmi sem hasonlítható Allah gyönyörűségéhez. Nem meglepő hát, hogy Allah ilyen kiemelt helyzettel és áldásaival jutalmazza őket. A bizonyítékot megtaláljuk a következő hadíszban: Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Allah így szólt: 'Akik szeretik egymást az Én dicsőségemért, azoknak fényből készült székük lesz, a próféták és mártírok pedig kívánni fogják az ő helyzetüket.'” (at-Tirmidi) Allah a magas pozíciónál és az áldásoknál is nagyobb jutalmat ad azoknak, akik Óerte szeretik egymást: ez a jutalom pedig Allah becses szeretete, amelyet nagyon nehéz megszerezni. Ez kiderül abból a hadísból, amit Abu Huraira (رضي الله عنه) hallott a Prófétától (ﷺ): Egy ember elment meglátogatni a hittestvérét egy másik faluba. Allah küldött egy angyalt, hogy várjon rá az úton. Mikor az ember odaért, az angyal megkérdezte tőle: „Hová mész?” Az ember azt válaszolta: „Egy hittestvéremet jöttem meglátogatni, aki ebben a

faluban lakik.” Az angyal azt kérdezte: „Talán szívességet tettél neki, amiért most viszonzást vársz?” „Nem így van, én Allahért szeretem őt” – mondta az ember. Erre az angyal elmondta neki: „Én Allah küldötte vagyok, Aki azért küldött engem hozzád, hogy elmondjam, Allah úgy szeret téged, ahogyan te szereted a hittestvéredet Öérte.” (Muszlim) Milyen hatalmas az a szeretet, amely Allah szeretetéhez emeli az embert, és amivel elnyerheti Allah elégedettségét!

- Az Allahért való szeretet köteléke erősebb annál, hogy elszakadjon a legelső vétek okán, amelyet az egyik fél követ el a másik ellen. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Azt a két embert, akik Allahért vagy az iszlámért szeretik egymást, nem választhatja el egymástól az első vétek, amelyet egyikőjük követ el.” (Muszlim)
- A muszlim társadalomban az iszlám arra tanítja a muszlimokat a szeretet terjesztéséről, hogyha valaki szereti a hittestvérét, azt mondja el neki. A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha egy ember szereti a hittestvérét, azt mondja meg neki!” (Abu Dáud és at-Tirimidi) A Próféta (ﷺ) értette a tiszta, erős szeretet jelentőségét a társadalom és a nemzet építésében, ezért soha egy alkalmat sem szalasztott el a szeretet támogatásában, és megparancsolta a muszlimoknak, hogy hirdessék egymás iránti szeretetüket, hogy kitárulhassanak a szívek, s a tisztaság és a szeretet terjedhessen az umma népében. Anasz ibn Málik (Allah legyen vele elégedett) azt mondta, hogy egy ember volt a Próféta (ﷺ) mellett, miközben egy másik elment mellettük. Az ember, aki a Próféta (ﷺ) volt, így szólt: „Ó Isten Küldötte, én őszintén szeretem ezt az embert.” „Elmondad neki?” – kérdezte a Próféta (ﷺ). Az ember azt válaszolta: „Nem.” „Mondd el neki!” – szólt a Próféta (ﷺ). Erre az ember elment, s mikor utolérte a másikat, így szólt hozzá: „Őszintén, szeretlek téged Allahért.” A másik ember erre így válaszolt: „Allah szeressen téged, Akiért szeretsz engem.” (Abu Dáud)
- Al-Muwatta című munkájában Imam Malik hírül adta, hogy Abu Idris al-Khulani azt mondta: „Mikor beléptem Damaszkusz mecsetébe, láttam ott egy ragyogó mosolyú embert, és láttam, hogy az emberek összegyűlnek körülötte. Ha az emberek nem értettek

egyét valamiben, akkor azt elmondták neki, és elfogadták a véleményét. Megkérdeztem ki ő, mire az emberek azt válaszolták: „Ő Mu'adh ibn Dzsabal (Allah legyen vele elégedett).” Másnap korán elmentem a mecsetbe és láttam, hogy ő már előttem érkezett oda. Éppen imádkozott, ezért megvártam, amíg befejezi, majd elindultam felé, köszöntöttem, és azt mondtam neki: „Allahra, szeretlek téged.” „Allahért?” – kérdezte. „Allahért!” – válaszoltam. Megismételte a kérdést: „Allahért?” Erre újból azt válaszoltam: „Allahért!” Ekkor ő megfogta a galléromat, közelebb húzott magához, és így szólt: „Jó hírem van a számodra. Hallottam, amint a Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Mindenható Allah mondta: 'A szerettem azoké, akik Énrtem szeretik egymást, akik Érttem látogatják egymást, és akik Érttem költenek egymásra.'”

- Az emberi természethez tartozik, hogy az ember kívánja magának a jót, s ez nem baj, ha ez a jó közelebb viszi Allahhoz.
- A buzdítás, amely a hadísban van, az összes muszlimra kiterjed. Jót kell akarni és kívánni mindenkinek, azoknak is, akikkel személyes vagy evilági problémáink vannak. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A muszlimnak hat joga van a másik muszlimmal szemben.” Megkérdezték (a társai): Melyek azok? A Próféta (ﷺ) azt felelte: „Köszönj neki,⁵³ ha találkozol vele; fogadd el meghívását, ha meghív; lásd el tanáccsal, ha tanácsot kér tőled; ha tüsszent, és hálát mond Allahnak, akkor foháskodj érte;⁵⁴ látogasd meg, ha megbetegszik; és ha meghal, kísérd el a temetőig (temetési menettét)!” (al-Bukhári, Muszlim)
- A hadisz arra mutat rá, hogy a cselekedet a hithez tartozik, szorosan kapcsolódik hozzá, és nem válik el tőle, valamint a hit látható jelei közé tartozik.
- A hadisz arra is rámutat, hogy a hit lehet teljes vagy hiányos, hiszen a hit a jócselekedetek által gyarapszik, és az engedetlenség által csökken.

53. A köszöntés terjesztése az iszlámban előírt üdvözlés által, mely így hangzik: Asz-szalámu alejkum va rahmatullahi va barakátuhú (Békesség legyen veletek, Allah könyörlete és áldása).

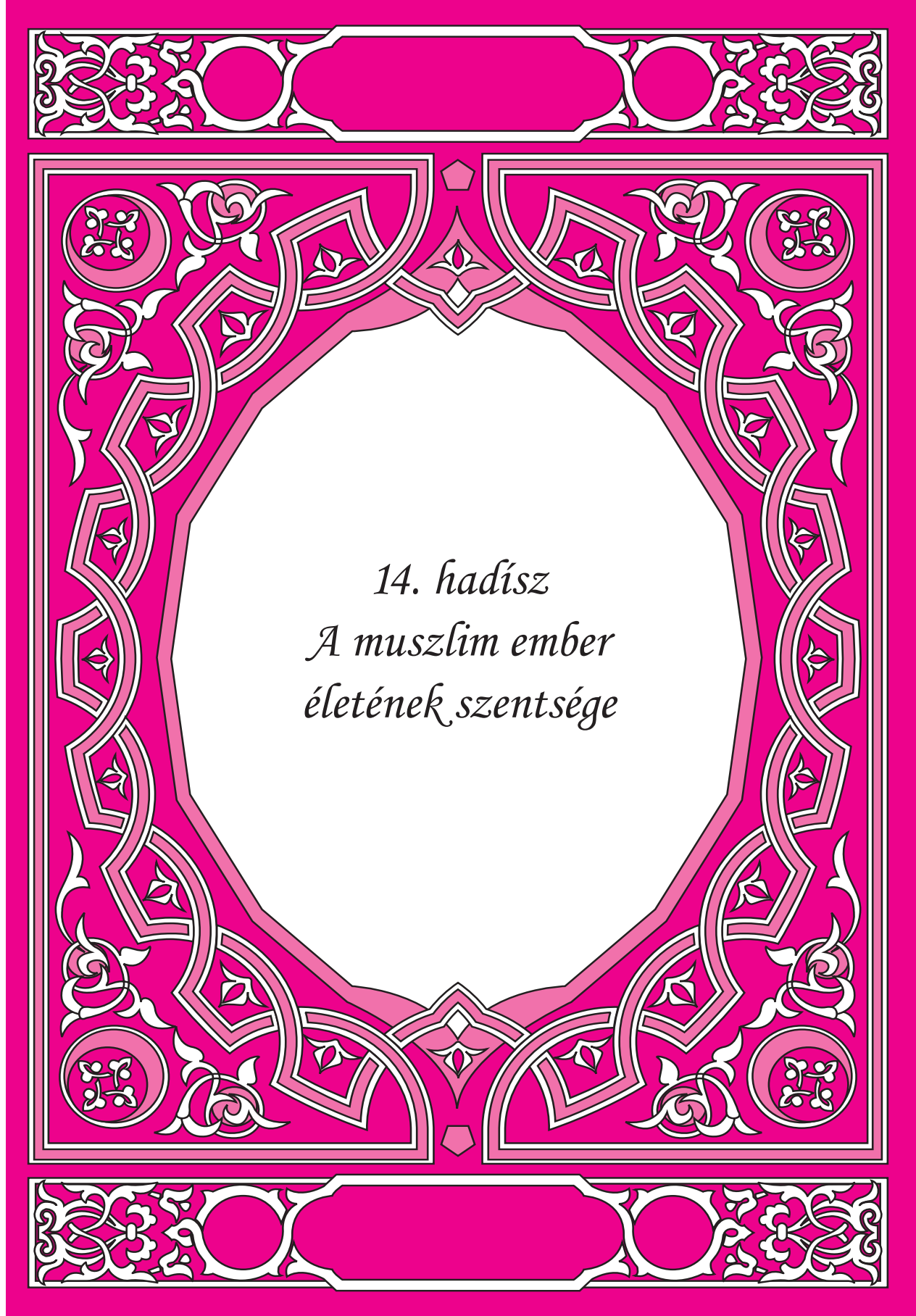
54. Így: jarhamuk Allah (Allah könyörüljön rajtad!)

Megjegyzések:

A muszlimok egymás iránti egyéb jogai:

- A vallási ismeretek megtanítása, a tudás elterjesztése a muszlimok között, mint például a Korán megtanítása: „A legjobb közöttetek, aki megtanulta a Koránt és megtanítja azt (másoknak).” (Al-Bukhári)
- A muszlimok szükségleteinek ellátása és támogatásuk: „Allah megsegíti a szolgát, amíg a szolga is segítségére van hittestvéreinek.” (Muszlim)
- Az igazságtalanságot elszenvedett testvérünk megsegítése a lehetőségekhez képest. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Segíts a testvéredet, ha igazságtalanságot követ el, vagy ha igazságtalanságot szenved el! Erre egy férfi azt mondta: Ó, Allah Küldötte! Segítek neki, ha igazságtalanságot szenved el, de ha igazságtalanságot követ el, hogy segítsék rajta? Azt mondta: „Ha megakadályozod őt az igazságtalanság elkövetésében, ez a segítség neki.” (al-Bukhári)
- Fohászolni a muszlimokért vallási és világi ügyeikben egyaránt. Például: Ó, Allah bocsáss meg a muszlim férfiaknak és a muszlim nőknek! Ó Allah vidd győzelemre a muszlimokat! Ó Allah, lásd el a muszlimok szükségleteit!
- Szeretetet táplálni a muszlimok iránt általánosságban véve, és gyűlöletük elkerülése, legyen szó akár élőkről akár holtakról, különös tekintettel a Próféta (ﷺ) társaira, a tudósokra és az iszlám hirdetőire. A Magasságos Allah azt mondta: „*akik őtánuk jöttek, azt mondják: Urunk, bocsáss meg nekünk és testvéreinknek, akik megelőztek minket a hitben, és ne támassz gyűlölséget a szívünkben azok ellen, akik hisznek! Urunk! Te jóságos és könyörületes vagy.*” (Korán, 59:10)

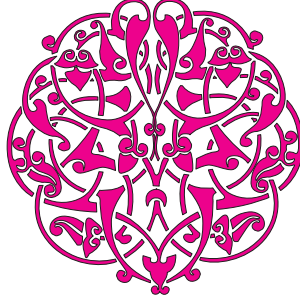
The page features a complex, multi-layered decorative border in shades of pink and white. The border consists of several concentric bands: an outermost band with intricate floral and geometric patterns, a band with repeating circular motifs containing stylized floral designs, a wide band with large, interlocking geometric shapes (like diamonds and squares) and floral elements, and an innermost band with smaller repeating geometric patterns. The central area is a white, octagonal-shaped space. The text is centered within this space.

14. hadís
A muszlim ember
életének szentsége

الحديث الرابع عشر

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (لَا يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ إِلَّا بِأَحَدٍ ثَلَاثٍ: الثَّيِّبِ الزَّانِي، وَالنَّفْسِ بِالنَّفْسِ، وَالتَّارِكِ لِدِينِهِ الْمُفَارِقِ لِلْجَمَاعَةِ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الديات، باب قوله تعالى: (أَنْ النَّفْسُ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنُ بِالْعَيْنِ...) [المائدة: ٤٥]، حديث رقم (٦٨٧٨). ومسلم في كتاب القسامة والمحاربين، باب ما يباح به دم المسلم، حديث رقم (١٦٧٦).

Ibn Maszúdra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegezték fel, hogy azt mondta: Allah Küldötte így szólt: „Nem megengedett egy muszlim vérének kiontása (megölése), csak három esetben [és pedig]: a házas ember, aki házasságtörést követ el, életet az életért, és a vallását elhagyó, aki a közösségtől elkülönül.” (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Az iszlám vallás öt alapvető, létfontosságú dolgot hivatott megőrizni:
 - 1) a vallást,
 - 2) az életet,
 - 3) a becsületet (az egyén tisztessége és a leszármazottak törvényessége),
 - 4) az elmét,
 - 5) a vagyont.Az iszlám törvényeket és rendszert fektetett le, hogy megvédelmezze ezeket.
- A muszlim ember élete az iszlám vallásban hatalmas jelentőséggel bír,⁵⁵ így nem megengedett a muszlim életére törni. (Bizonyos jo-

55. Itt nyilvánvalóan az iszlámról és a muszlimokról van szó, de az tény, hogy az iszlám garantálja annak a nem muszlimnak a védelmét, aki szerződésben van a muszlimokkal (mu'áhid), Allah azt mondja: „kivéve azokat a társítókat, akikkel egyezséget kötöttetek, és akik azután nem rövidítettek meg benneteket semmiben és nem segítettek senkit ellenetek. Velük szemben be kell tartanotok a megállapodásukat a velük megszabott határidőig! Allah szereti az istenfélőket.” (Korán, 9:4); illetve annak, akinek a népe harcban áll a muszlimokkal, de elmegy egy muszlim országba például kereskedelmi céllal, miután a hatóság engedélyt ad neki (muszta'man), annak védelmet biztosítani kell az „amán” érvényességéig. Allah azt mondja: „És ha egy társító védelmet kér tőled, akkor nyújts neki védelmet, hogy meghallhassa Allah szavát! Azután juttasd el őt biztonságos helyre! Azért [tedd] ezt, mivel olyan nép ez, amelynek nincs tudása!” (Korán, 9:5); illetve annak, aki muszlim területen él és fejadót fizet (dimmi). A három kategóriából a legtöbb rendelkezik a legtöbb joggal.

gos és indokolt esetekben azonban kiszabható halálbüntetés). Allah azt mondja: „*Aki szándékosan öl meg egy hívőt, annak a gyehenna lesz a jutalma s abban fog [égni] örökké. Allah haragszik rá, megátkozza őt és szörnyű büntetést készít elő neki.*” (Korán, 4:93)

- Az iszlám akkor ad engedélyt a muszlim életének kioltására, ha a társadalmat veszélyeztető pusztítás fenyeget részéről, vagyis amikor a halálbüntetésre valós indok áll fenn, amelyhez nem fér kétség. A hadisz három esetről beszél:
 - A házasságtörés: a házasságtörést elkövető házasságban élő ember – legyen férfi vagy nő – büntetése a halálra kövezés. A házasságtörés bizonyítása csakis kétféleképpen lehetséges:
 - a) vagy négy megbízható, szavahihető férfi tanúskodik arról, hogy saját szemükkal látták „a vödört a kútban” (tettenérés), különben nem elfogadott a tanúskodásuk és (hamis tanúskodás vádjával) büntetést érdemelnek;
 - b) vagy beismeréssel (azaz, ha maga a házasságtörő ismeri be önként a bűnét, hogy a büntetés által megtisztuljon).
 - Az emberölés: aki meggyilkolt egy muszlim embert, arra a bíróság halálbüntetést szabhat ki.
 - A hitehagyás (az iszlám vallás elhagyása): a muszlimnak eredendően meg kell maradnia saját vallásában, ezért ha elhagyja, akkor az iszlám vallás szerint meghatározott esetben kiszabható a halálbüntetés.
- A hadisz arra mutat rá, hogy milyen nagy bűnök ezek, mivel kivételt képeznek.
- Fontos tudni, hogy a hadisz nem ad utasítást arra, hogy végre kell hajtani a büntetést mindenki esetében aki ilyen tesz, csupán egy szabályt említ azzal kapcsolatban, hogy az iszlám mikor ad egyáltalán engedélyt a muszlim életének kioltására. A halálos ítélet végrehajtásáról mindig és kizárólag az iszlám állam vezetője rendelkezik, miután a bíróság megalapozott bizonyítékot talál a büntetetre és meghozza az ítéletet. Magánszemélyek senkit sem ítélni el, és főként nem hajthatják végre az ítéletet, mivel ez nagy romlás-hoz, katasztrófához és a közbiztonság elvesztéséhez vezet. Ez akkor is igaz, ha nincs olyan államfő, aki az iszlám szerint ítélkezik,

vagyis ebben az esetben nem hajthatja végre senki sem a halálos ítéletet.

- A hadisz három esetet említ az öt alapvető, létfontosságú dologból, amelyet az iszlám vallás hivatott megőrizni. Az említett büntetések indokait és céljait megvizsgálva, megfigyelhetjük, hogy:
 - A házasságtörés esetében a büntetés az ember saját érdekét szolgálja, mégpedig hogy már az evilágon megtisztuljon bűnétől, ne-hogy a túlvilágon érje el a büntetés. Emellett a házasságtörő ember megkövezésének célja a házastárs és a család tisztességének, becsületének megőrzése, valamint a gyermekek törvényessége és leszármazásuk követhetősége. Ugyanakkor ez a társadalom érdeke is egyben, hiszen megőrzi azt az erkölcsi romlottságtól.
 - Az emberölés esetében, a megtorlásképpen végrehajtott halálbüntetés amellet, hogy megtisztítja a bűnöst, megvédi mások életét is, hiszen a Magasságos Allah azt mondja: „*És a megtorlásban élet van számotokra.*” (Korán, 2:179) Aki tudja, hogy halálbüntetés vár rá abban az esetben, ha meggyilkolna valakit, akkor komolyan meggondolja, még mielőtt ilyenre vetemedne. A halálbüntetésnek komoly visszatartó ereje van.
 - A hitehagyás esetében, a hitehagyott ember büntetésének célja a muszlim társadalom vallásának és közrendjének megvédelmezése attól, hogy a vallás elhagyását jelentéktelen dolognak vegyék, továbbá célja a hitehagyott ember meggondolásra való készítése, annak érdekében, hogy megmaradjon a vallásán, és ne hamarkodja el annak elhagyását.⁵⁶ Továbbá az iszlám állam alkotmánya a Sarián alapul, a hitehagyás így az alkotmány, az államrend, a haza elárulását is jelenti.
- Az iszlám a közösséghez való ragaszkodásra hívja követőit. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Intelek benneteket az összekülönbözéstől, és legyetek a közösséggel, hiszen a sátán az egy-

56. Az említett büntetések tekintetében a közeljövőben fog megjelenni – Allah engedelmével – a Hit könyve című kiadványunk, amely részletesebben foglalkozik a hitehagyás témájával, valamint tervezzük egy tanulmány megjelentetését, amely tartalmazza a büntetések pontos vallásjogi szabályozását.

gyel van, és a kettőtől távolabb van!” (at-Tirmidi) Egy másik változatban: „Aki a Paradicsom kényelmét akarja, az a közösséggel legyen, hiszen a sátán az eggyel van, és a kettőtől távolabb van!” (at-Tirmidi) És azt mondta (ﷺ): „A sátán az ember farkasa. Olyan, mint a birkák farkasa. Azt ragadja el a birkák közül, amelyik külön, félrehúzódva van. Intelek hát benneteket az ösvényektől és legyetek a közösséggel!” (al-Hajthami) Továbbá azt mondta (ﷺ): „A közösség kegyelem és az összekülönbözés szenvedés.” (Ahmed) Valamint: „Allah Keze a közösséggel van.” (at-Tirmidi)

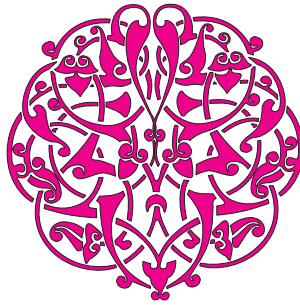

15. hadís
A hit ismertetőjeleiről

الحديث الخامس عشر

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الأدب باب من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فلا يؤذ جاره، حديث رقم (٦٠١٨)، ومسلم في كتاب الإيمان، باب الحث على إكرام الجار والضيف ولزوم الصمت إلا عن الخير وكون ذلك كله من الإيمان، حديث رقم (٤٧).

Abu Hurejrára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegezték fel, hogy Allah Küldötte – Allah dicsérete és békéje legyen vele – azt mondta: „Aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, az mondjon jót, vagy hallgasson! És aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, legyen bőkezű és nagylelkű a szomszédjával! És aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, legyen bőkezű és nagylelkű a vendégével!” (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ez a hadís felszólít minket arra, hogy ne feledjük, Allah mindig figyelemmel kísér minket, és megjutalmazza a hívőket, és hogy emlékezzünk a túlvilági életre.
- Allahban és az Utolsó Napban való hit segítséget ad a jócselekedetek elvégzéséhez.
- A cselekedetek a hithez tartoznak, a hit pedig általuk növekedhet és csökkenhet is.
- A hívő csak a jót mondja. Hiszen a hithez tartozik jót mondani, ha jó a beszéd, és hallgatni, ha jó a hallgatás.
- Allah Küldötte (ﷺ) mondta: „A szolga Allah elégedettségét nyeri el a kimondott szóval, amelynek jelentőségébe nem is gondolt bele, pedig emiatt Allah több fokkal emeli magasabbra őt. És a szolga Allah haragvását nyeri el a kimondott szóval, amelybe nem is gondolt bele, pedig emiatt a Pokolba zuhan.” (al-Bukhári)
- A hadís felhívja a figyelmet a hallgatás kötelességére abban az esetben, ha a mondanivaló önmagában rossz, vagy rosszak a következményei.
- A hadís buzdít a jó beszélgetésre és a hasznos párbeszédre, illetve figyelmeztet a rossz beszélgetés és a káros párbeszéd elkerülésére.
- Allah Küldötte (ﷺ) mondta: „Az [Allah általi] megbocsátást eredményező dolgok közé tartozik az üdvözlés és a jó beszéd.” (asszilsilah asszahiha 1035)
- Az iszlám minden olyan dologgal foglalkozik, ami hasznos és fontos az ember evilági és túlvilági élete szempontjából (például a beszéd és a hallgatás kérdése).

- A hadisz utasít a nyelv megfőkezésére, mert a nyelv feladata az Isten szolgálata, imádata, a Róla való megemlékezés, a szép beszéd és az, hogy kerülje a förtelmes beszédet, ahogy Allah Küldötte (ﷺ) mondta: „Ha valaki uralja (féken tudja tartani) azt, ami az állkapcsai között van, és azt, ami a lábai között van, az bejut a Paradicsomba.” (al-Bukhári) Ha nem indokolt a beszéd, akkor inkább hallgasson el az ember annak érdekében, hogy épen maradjon a hite, hiszen az angyalok feljegyzik az ember minden szavát. Allah azt mondta: „nem ejt ki egyetlen szót anélkül, hogy ne lenne (feljegyezni) kész őrző.” (Korán, 50:18) Ezért az ember arra törekedjen, hogy csak akkor beszéljen, ha jót akar mondani, mivel ez megerősíti a hitet és megőrzi a nyelvet.
- Allah azt mondja: „*Titkos tanácskozásaik nagyrésztében semmi jó nincsen, kivéve annak [a szavában], aki alamizsnára szólít föl, vagy olyasmire, ami [erkölcsileg] helyes, vagy megbékélésre [hív] az emberek között. Ha valaki – Allah tetszését keresvén – ilyesmit tesz, annak [majdan] nagy fizetséget fogunk adni.*” (Korán, 4:114) Tehát az emberek beszédében nincs semmi jó kivéve amit Allah említett. *Abu ad-Dardától*: Allah Küldötte (ﷺ) azt kérdezte: „Ne mondjam-e el nektek, melyik jobb a böjt, az ima és az adakozás fokánál? Azt felelték (a társai): De igen! Ó, Allah Küldötte! [Erre] azt mondta: Az egymás közötti viszony javítása. Bizony két ember viszonyának tönkretétele maga a leborotváló.” (szahíhul-dzsámi 2595) Egy másik hadiszban Mohamed Próféta (ﷺ) úgy folytatta: „Nem mondom, hogy leborotválja a haját, hanem leborotválja a vallást.” (al-Albáni, ghájatul-marám 414) Muszlim jegyezte le *Umm Kulthúm bint Uqbától*, aki hallotta Allah Küldöttét (ﷺ), amint azt mondta: „Nem az a hazug, aki a jobbítást célozza az emberek között, s jót mond és jót ad át.”
- Ha a nyelv el van foglalva az istenemlegetéssel, akkor nem lesz mással elfoglalva. Ezért a muszlim nyelvének a dicséret és a dicsőítés szavaival kell elfoglaltnak lennie. A Magasztos Allah azt mondta: „*Ó ti, akik hisztek! Emlékezzetek meg Allahról gyakori megemlékezéssel!*” (Korán, 33:31) „Egy férfi azt mondta a Prófétának (ﷺ): – Ó, Allah Küldötte! Bizony az iszlám rítusainak szá-

ma már igen nagy (s nehezen igazodom ki). Tudass hát velem egy olyat, amihez ragaszkodhatom! Ő pedig így felelt: – Nyelved ne szűnjön meg Allahról megemlékezni!” (at-Tirmidi)

- A szomszéd tisztelete az iszlám egyik jelentős erkölcsi tanítása. A szomszédokkal bőkezűnek és nagylelkűnek kell lenni, szépen kell beszélni vele, segíteni kell neki abban, ami hasznára van vallását és evilági életét tekintve, valamint nem szabad ártani neki, sem családjának. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Allah előtt a barátok közül az a legjobb, aki a barátjához a legjobb, és Allah előtt a szomszédok közül az a legjobb, aki a legjobb a szomszédjához.” (At-Tirmidi)
- Allah Küldötte (ﷺ) megerősítette, hogy a rossz szomszéd meg van fosztva a hit kegyétől, amikor azt mondta: „Allahra! Nem hívó! Allahra! Nem hívó! Allahra! Nem hívó!” Megkérdezték a Prófétától (ﷺ): „Allah Küldötte, ki az?” Azt felelte: „Az, akinek igazságtalanságától (gonoszságától) tart a szomszédja.” (al-Bukhári, Muszlim) Sőt a rossz szomszéd meg van fosztva a Paradicsomtól. Egyszer azt mondták a Prófétának (ﷺ), hogy van egy nő, aki éjszaka imádkozik, nappal böjtöl, és jót cselekszik, adakozik, de bántja szavaival a szomszédait. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Nincs semmi jó őbenne (nincs jótette), ő a Tűz lakói közül való.” Azt mondták neki: Van egy másik nő, aki elvégzi az előírt imádkozásokat, és aludtتهjet ad adományként, és nem bánt senkit. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Ő a Paradicsom lakói közül való.” (al-Bukhári)
- A vendéggel is bőkezűnek és nagylelkűnek kell lenni az üdvözléstől a rendelkezésre álló ételből való megvendégléséig.
 - Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, legyen bőkezű és nagylelkű vendégével a jutalmát illetően.” Megkérdezték (a társai): És mi a jutalma, ó Allah Küldötte? Azt felelte: „Egy nap, és egy éjszaka, a vendégül látás pedig három napra szól. Ami ezen felül van az adomány.” (al-Bukhári, Muszlim) És azt is mondta: „A vendég fogadása egy éjszakára kötelessége minden muszlimnak.” (al-Bukhári)
 - A muszlim embernek attól sem kell tartania, ha a vendég meglepetésszerűen érkezik, hiszen Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta:

„Kettőnek étele elegendő három számára, három étele pedig elegendő négy számára.” (al-Bukhári, Muszlim)

- A szomszéd és a vendég tiszteletére való utasítás rámutat, hogy eleget kell tenni a másokat megillető jogoknak, és világossá teszi, hogy milyen magas az ember rangja az iszlámban.
- A hadisz általánosságban a bőkezűsége és a jólelkűsége buzdít. Egyszer egy ember megkérdezte Allah Küldöttét (ﷺ) arról, hogy melyik cselekedet a legjobb az iszlámban. Ő így felelt: „Enni adni [az embereknek], és mindenkit köszönteni, akár ismerős, akár nem.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Egy másik hadiszban Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, legyen bőkezű és nagylelkű vendégével! És aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, ápolja a rokoni kapcsolatot! És aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, az mondjon jót, vagy hallgasson!” (al-Bukhári, Muszlim) A rokonokkal való kapcsolattartásra vonatkozóan számos Korán-idézet került kinyilatkoztatásra, amelyek mind-mind a rokonság iszlámban betöltött rangját bizonyítják, és amelyek ösztönzik a muszlimokat a rokonsággal való jóságra, és óva intenek jogaik megsértésétől: „S féljétek Allahot, Akire hivatkozva kérdőre vonjátok egymást, és a rokonságot (óvakodjatok a kapcsolatok megszakításától).” (Korán, 4:1) „És elrendelte Urad, hogy ne szolgáljatok mást, csupán Őt és [hogy bánjatok] szépen a szülőkkel!” (Korán, 17:23) „És add meg a rokonnak azt, ami megilleti, és a szegénynek, és a [nincstelen] átutazónak, és ne költekezz pazarlással!” (Korán, 17:26) „és szolgáljátok Allahot, és ne tegyetek semmit se társként Mellé és [viselkedjétek] szépen a szülőkkel, a rokonokkal, az árvákkal, a szegényekkel, azzal a szomszéddal, aki rokon, és azzal is, aki idegen, és azzal is, aki barát, és a [nincstelen] átutazóval!” (Korán, 4:36) Abu Ajjúb al-Anszárira való hivatkozással jegyezték fel, miszerint egy férfi azt mondta: Ó Allah Küldötte, közölj velem egy olyan cselekedetet, amely bejuttat a Paradicsomba és eltávolít a Tüztől! A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Allahot imádod egyedül, és nem teszel semmit se társként Mellé, betartod az imát, megadod a zakát adományt, és megtartod a kapcsolatot a rokonokkal.” (al-

Bukhári, Muszlim) *Anasz ibn Málík*ra hivatkozva jegyezték fel, hogy Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Aki azt szeretné, hogy bőséges legyen az ellátása, és hosszú legyen az élete, az tartsa rokonaival a kapcsolatot.” (al-Bukhári, Muszlim) Egy másik hadísban Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Nem lép be a Paradicsomba olyan, aki megszakítja kapcsolatát rokonaival.” (al-Bukhári, Muszlim) És azt is mondta (ﷺ): „Bizony a könnyörület nem bocsáttatik le olyan népre, amelyben van, aki megszakítja a kapcsolatot rokonaival.” (Al-Bukhári), sőt Allah Küldötte azt mondta még: „Nincs olyan bűn, amely jobban rászolgáltatna arra, hogy a büntetése előre legyen hozva az evilágba – a túlvilágra tartogatott mellett –, mint a rokoni kapcsolat megszakítása és az igazságtalanság.” (Abu Dáúd, at-Tirmidi, ibn Mádzsah, Ahmed)

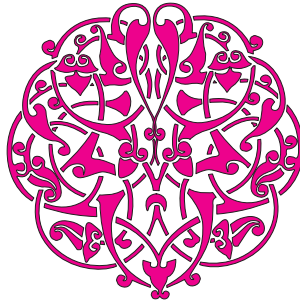
16. hadís
A harag tiltása

الحديث السادس عشر

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ ﷺ: أَوْصِنِي، قَالَ: (لَا تَغْضَبْ). رَوَاهُ

الْبُخَارِيُّ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الأدب، باب الحذر من الغضب، حديث رقم (6116).

Abu Hurejrára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy egy férfi azt mondta a Prófétának – Allah dicsérete és békéje legyen vele: Adj nekem tanácsot! Ő azt felelte: „Ne legyél haragos!” A férfi többször is megismételte kérését. Allah Küldötte pedig azt mondta neki: „Ne legyél haragos!” (al-Bukhári)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ebben a hadíszban megmutatkozik, hogy a Próféta (ﷺ) társai ügyeltek arra, hogy kérdezzenek arról, ami fontos volt nekik, és hogy tanácsot kérjenek afelől, ami hasznos volt nekik. Fontos viszont azt is tudni a Próféta (ﷺ) társairól, hogy nem elégedtek meg a kérdezéssel, hanem azután a válasz szerint cselekedtek.
- Minden emberhez úgy kell szólni, ahogy azt az illető helyzete, személyisége megköveteli. Tehát különböző embereknek különböző tanácsot lehet adni.
- A dühtől való tiltás, és az, hogy a Próféta (ﷺ) megismételte tanácsát a férfinak – így szólván: „Ne legyél haragos!” – bizonyítja, hogy a harag veszélyes és rossz következményekkel járó jellemvonás.
- Ezt a hadísz kétféleképpen lehet magyarázni:
 - Uralkodj magadon, amikor van okod a haragra! Allah megdicsérte azokat, „*akik elkerülik a súlyos vétkeket és a hitvány cselekedeteket, és amikor megharagszanak, akkor megbocsátanak*”. (Korán, 43:37) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki erőt vesz a haragváson – pedig ha véghez akarná vinni, akkor véghezvihetné –, annak Allah elégedettséggel tölti meg a szívét az Ítélet Napon.” (at-Tabaráni, Szahíhul-dzsámi) Tehát a tiltás ebben a hadíszban csupán a harag következményeire vonatkozik, vagyis a durva beszédre, a fizikai bántalmazásra, és a másokkal szembeni rossz viselkedésre, utálatra és ellenségességre.
 - De lehet azt is mondani, hogy a tiltás magára a haragra vonatkozik: vagyis ne tégy olyasmit, aminek következtében haragos leszel, kerüld el minden eszközzel azt, ami a dühhöz vezet.

- A harag bejárat a sátán számára, ami által bűnbe és meggondolatlan dolgokba viszi bele az embert. Tehát a gyógyír arra, ha valaki dühöt érez az, hogy Allahnál keres menedéket a sátán elől. A Próféta (ﷺ) látott egy embert, aki nagyon haragudott és azt mondta: „Tudok olyan szót, amit ha elmond, akkor elszáll tőle a mérge. Ha azt mondta volna: 'Menedéket keresek Allahnál a sátán elől!', akkor elszállt volna a haragja.” (al-Bukhári, Muszlim) Továbbá azt is mondta (ﷺ): „Ha valaki haragszik, de azt mondja „Audu billah” – Menedéket keresek Allahnál – akkor megnyugszik (elszáll) a dühe.” (Szahih al-dzsámi al-szaghír)
- A dühös, haragos ember olyanokat képes mondani, amiben szitkozódás, átkozódás vagy hitetlenség is lehet, ezért Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha valamelyikőtök haragszik, akkor hallgasson.” (Ahmed)
- A dühös, haragos ember képes a fizikai bántalmazásra és a másokkal szembeni rossz viselkedésre is, ezért Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha valamelyikőtök haragszik, akkor üljön le, ha áll! Ha nem száll el tőle a haragvás, akkor feküdjön le!” (Abu Dáud) A külső helyzet megváltoztatása eszköze lehet a belső állapot megváltoztatásának, továbbá az ülő vagy a fekvő helyzet meggátolja az embert, hogy olyat tegyen, amit később megbán.
- Ami segít a harag megfékezésében, az az emlékezés arra, amit Allah megígért azoknak, akik elkerülik a haraghoz vezető okokat, és erőfeszítést tesznek azért, hogy ne haragudjanak. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ne légy haragos és a Paradicsom a tiéd lesz!” (Szahíhul-dzsámi)
- Kiemelkedő helyzete és magas rangja van annak, aki uralkodni tud a dühén. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az erős ember nem az, aki másokat legyőz, hanem az erős ember az, aki uralkodni tud magán, ha dühbe gurul.” (Ahmed) És azt mondta: „A legerősebb ember az, aki le tudja győzni haragját, amikor erősödik a dühe, arca kipirul, és beleborzong az egész teste.” (Ahmed)
- Anasz ibn Málakra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegezték fel, hogy így szólt: Egyszer Allah Küldöttével mentem, amikor rajta egy durva bélésű nadzsráni köpeny volt, és megfogta

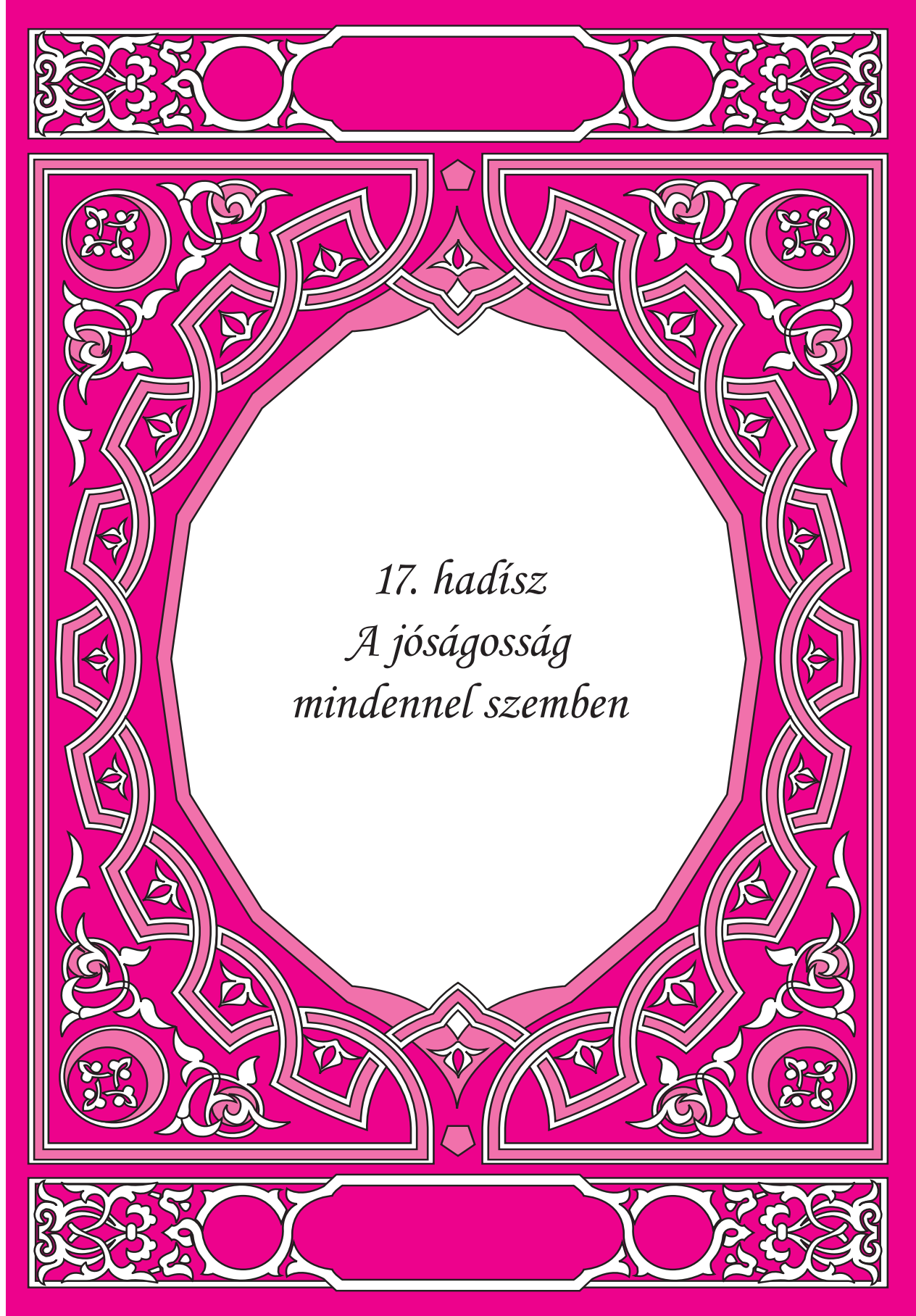
öt egy beduin, aki erősen megmarkolta a köpenyt és magához húzta. Megnéztem a Próféta nyakát és láttam rajta a köpeny nyomát. A férfi így szólt: Ó Mohamed, adjál Allah vagyonából, ami nálad van! A Próféta (ﷺ) ránézett és nevetett, azután adott neki.” (al-Bukhári, Muszlim) Így reagált hát a Próféta (ﷺ) ilyen helyzetekben, ahogy erre több hadisz utal. Vannak azonban olyan helyzetek, amelyekben a Próféta haragudott, például amikor olyan imámról értesült, aki hosszan imádkozik az emberekkel, és így taszítóvá teszi számukra az imát; vagy amikor Áisa házában olyan függönyt látott, amin lények képei voltak; vagy amikor Uszáma közbenjárt olyan nőért, aki lopott; vagy amikor olyanról kérdeztek, ami neki nem tetszett. Ez azonban dicséretes tulajdonság, mivel sosem önmagáért, hanem Allahért (az Ő parancsait sértő dolgok miatt) volt haragos.

- A harag megfékezése az istenfélők egyik tulajdonsága. Allah azt mondta: *„Versengve buzgólkodjatok Uratok bocsánatáért és egy olyan Paradicsomért, amely olyan széles, mint az egek és a föld, s amely készen áll az istenfélők számára, akik adakoznak, akkor is, ha jól, akkor is, ha rosszul megy a soruk; akik erőt vesznek haragvásukon és elnézőek az emberek iránt. Allah szereti a jóra valókat.”* (Korán, 3:133-134)
- A harag az emberi természet része, és ezzel kapcsolatban az emberek különböznek. Lehet, hogy nehéz az ember számára, hogy ne legyen haragos, de az igazak, ha haragszanak és eszükbe jut Allah vagy emlékeztetik őket Allahra, akkor megnyugszanak.
- A harag a lélek és az érzelmek háborgása, idegfeszültség valami miatt, és ez az erő ösztönös háborgás az emberben. Ez a hadisz azt mutatja, hogy a harag olyan tulajdonság, amelytől meg lehet szabadulni, különben nem tiltotta volna meg Allah Küldötte (ﷺ). A Próféta (ﷺ) tanácsának megfogadásában gyógyír van a haragra.
- Aki hamar megharagszik, és bármitől dühbe gurul, annak erőt kell vennie saját magán, el kell kerülnie a haragot kiváltó körülményeket, és fohászcodnia kell. Mohamed Próféta (ﷺ) amikor fohászcodni tanított minket, a következő fohászt hagyta ránk: „Ó, Allah! Add nekem az istenfélelmet titokban és nyilvánosan, igaz

szót haragban és elégedettségben, és add nekem a mértékletességet gazdagságban és szegénységben!” (an-Naszái, Ahmed)⁵⁷

- A Próféta (ﷺ) a dicséretes jó erkölcsöt köti a muszlim lelkére, és megtiltja az alávaló, rossz jellemvonásokat. Egyszer Ibn al-Mubáráktól azt kérték: Foglald össze nekünk a jóerkölcsöt egy szóban! Azt felelte: Ne légy haragos!

57. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Három dolog menti meg az embert: Az istenfélelem titokban és nyilvánosan, a mértékletesség szegénységben és gazdagságban, és az igazságosság haragban és elégedettségben.” (asszilsilah asszahiha 1802)

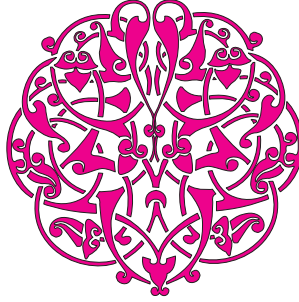

17. hadísz
A jóságosság
mindennel szemben

الحديث السابع عشر

عَنْ أَبِي يَعْلَى شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ
الإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ. فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَةَ، وَلِيُحَدِّثَ
أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ، وَلِيُبْرِخَ ذَبِيحَتَهُ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.

* أخرجه مسلم في كتاب الصيد والذبائح، باب الأمر بإحسان الذبح والقتل، وتحديد الشفرة، حديث رقم (1900)

Abu Ja'lá, Seddád ibn Auszra– Allah legyen elégedett vele – hivatkozva jegyezték fel, Allah Küldöttét idézve, aki így szólt: „Bizony, Allah minden dologra nézve előírta azt, hogy a legjobb módon cselekedjétek meg. Így ha öltök, akkor kíméletesen tegyétek azt, ha állatot vágtok, akkor szépen vágjátok le, élesítsétek meg késeiteket, és könnyítsetek állatokon levágásakor!” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Az iszlám a kedvesség, a szép bánásmód vallása minden téren: az istenszolgálat, a viselkedés és az ítélkezés terén, a baráttal és az ellenséggel, emberrel és állattal szemben egyaránt. Az egyik hadiszban Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki meg van fosztva a kedvességtől, meg van fosztva az összes jótól.” (Muszlim)
- Allah könyörületessége a szolgálakkal szemben, hogy mindenre nézve előírta a legjobb bánásmódot és a legjobb eljárást. Allah azt mondta: „*Bizony, Allah megparancsolja az igazságosságot, a szép bánásmódot, s a rokonoknak való adakozást, s eltilt attól, ami fértelem és elvetendő, és a jogtalan erőszaktól. Talán hallgattok az intő szóra!*” (Korán, 16:90) Ehhez tartozik például: az eltévedt utazónak megmutatni az utat, az éhezőt megetetni, a jót megparancsolni, vagy a rossztól eltiltani. Az, amit a Próféta (ﷺ) említett a hadiszban – az ölésről és a vágásról – csupán példa.
- A hadiszban szereplő „előírta” szó a dolog kötelezőségét mutatja.
- Ebben a hadiszban buzdítás van arra, hogy mindenben jót tegyünk, hiszen Allah előírta ezt.
- A példák említése a tanítás egyik módszere, hiszen érthetőbbé teszi a mondanivalót.
- Szépen kell bánnunk az állatokkal, egyrészt azért, mert Allah teremtményei, másrészt, mert élőlények. Nekünk nincs jogunk indokolatlanul és jogtalanul bántalmazni a Magasságos Allah teremtményeit. Allah azt mondta: „*Nincs állat a földön, sem szárnyaival repülő madár, amelyek ne alkotnának hozzátok hasonló*

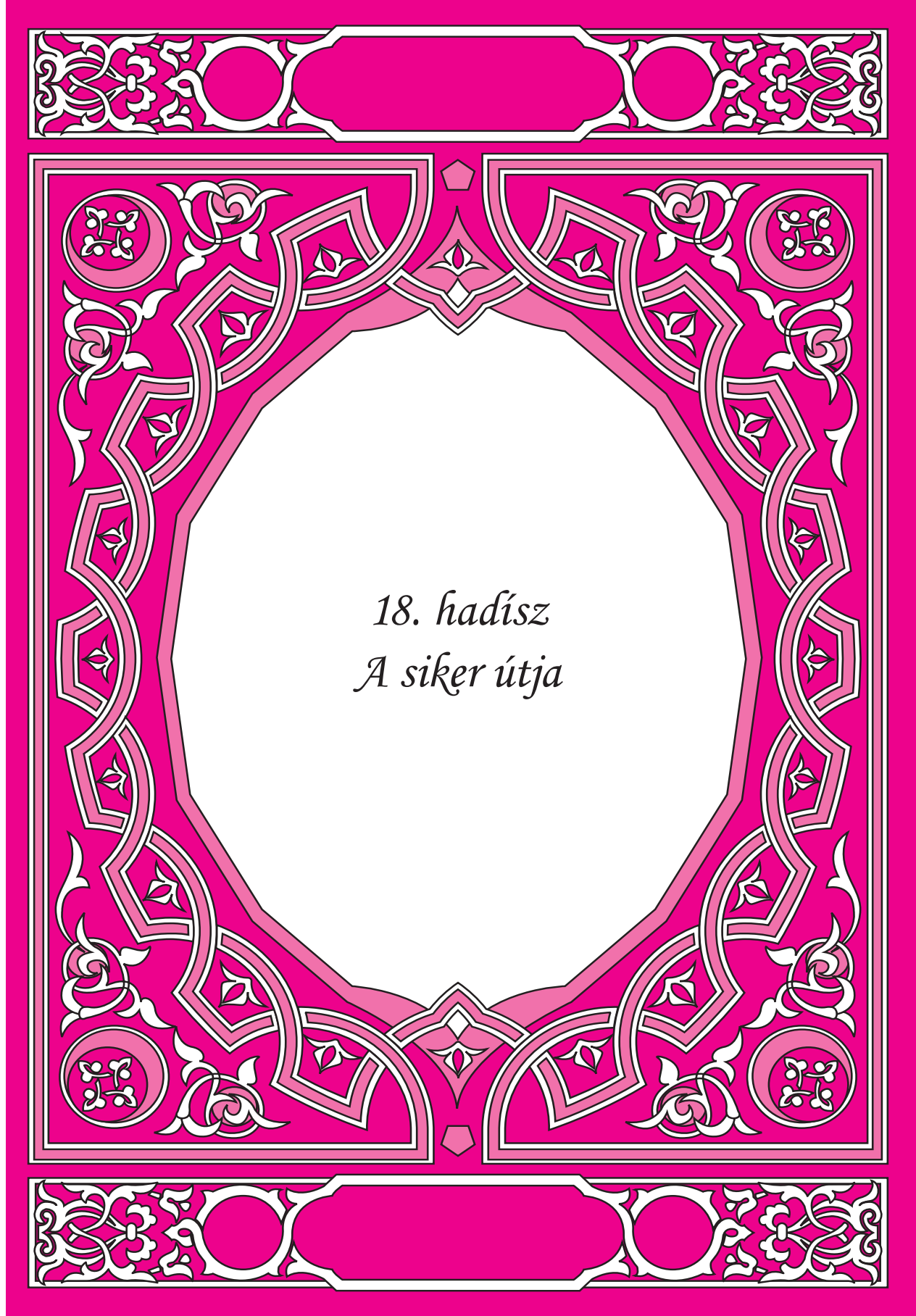
közösségeket. Nem kerülte el a figyelmünket semmi sem az Írásban. [Majdan] Allahnál lesz az ő gyülekezésük.” (Korán, 6:38)

- Könyörülettel kell bánnunk az állatokkal, hiszen Allah nap mint nap megmutatja bennük könyörületességét. Allah táplálja őket, és menedéket nyújt számukra. Ezért ha látjuk, hogy valamelyik állatnak szüksége van arra, hogy megetessük, vagy megitassuk őt, akkor ne tartson vissza minket semmi táplálásában. A Próféta (ﷺ) hírül adta, hogy egy nő Allah haragját vívta ki, mert bezárta a macskáját, amíg az éhen nem halt. Ő a Pokolba került egy macska miatt, amit bezárva tartott úgy, hogy nem etette, és nem engedte el, hogy élelemre vadászhasson. (al-Bukhári) A Próféta (ﷺ) azt is mesélte, hogy egyszer egy férfi nagyon szomjas lett, miközben sétált. Elért egy kúthoz, leereszkedett és addig ivott, amíg el nem múltott a szomjúsága. Amikor feljött a kútból meglátott egy lihegő kutyát, amint megpróbálja oltani a szomját a sarat nyalva. A férfi azt mondta: „Ezt a kutyát ugyanolyan szomjúság gyöttri, mint amilyen engem gyötört.” Visszament a kútba, teletöltötte a cipőjét és inni adott a kutyának. Isten háláját adta a férfinak és megbocsátotta a bűneit. (al-Bukhári) Egyszer megkérdezték a Prófétától (ﷺ): „Allah Küldötte, kapunk valamilyen jutalmat az állatok iránt tanúsított kedvességünkért?” Ő ezt felelte: „Minden élőlény – legyen az állat, vagy ember – iránt tanúsított kedvességért jár jutalom.” (Muszlim és al-Bukhári)
- Az állatokkal való könyörületesség nemcsak abban nyilvánulhat meg, hogy tápláljuk őket, hanem abban is, hogy ha bajba jutnak, segítünk nekik. A Próféta (ﷺ) egyszer látott egy madarat, amelyik körbe-körbe repült a kicsinyeit keresve, amelyeket kivettek a fészkeből, és azt mondta: „Ki bántotta ezt a madarat, és ki vette el a kicsinyeit? Tegyétek neki vissza őket!” (Abu Dáúd)
- Az iszlám arra tanít minket, hogy szépen bánjunk minden élőlényrel, valamint arra utasít, hogy bánjunk jól az állatokkal. Egyszer egy férfi megkérdezte a Prófétát (ﷺ): „Kapunk jutalmat az állatok iránt tanúsított jószágunkért?” A Próféta (ﷺ) ezt válaszolta: „Minden nedves májért [minden élőlény etetéséért] jár jutalom.” (al-Bukhári, Muszlim)

- Az állatok vágásánál is szép bánásmódot kell tanúsítani. Meg kell élesíteni a kést, hogy gyorsan történhessen a levágás, és a levágás után békén kell hagyni az állatot, amíg meg nem szűnik a légzése. Tilos életlen eszközzel levágni az állatot, és tilos olyat tenni vele a levágás előtt, ami fájdalmat, szenvedést okozna neki (például eltörni a nyakát, élve levágni a lábát, vagy élve megnyúzni). Utálatos dolog az állat előtt élesíteni a kést, vagy úgy vágni le, hogy közben a másik állat látja azt.
- Tehát ha valamit meg kell ölni, például veszett kutyát vagy vadállatot, akkor a legjobb módon kell megtenni azt. A halál eszköze nem lehet szenvedést okozó vagy a halált késleltető eszköz, és tilos a csonkítás is.
- A Próféta (ﷺ) amikor egyszer egy meggyújtott hangyaboly mellett ment el, azt mondta: „Csak a tűz Teremtőjének van joga bárkit is tűzzel büntetni.” (Abu Dáúd)
- Tilos az állatokat szórakozásra használni, bántalmazni. Egy nap Ibn Omar (رضي الله عنه) azt jegyezte meg látva néhány fiatalot, ahogy egy kikötözött madárra nyílve szöket dobálnak: „Ki tette ezt? Allah átkozza őt. Bizony Allah Küldötte (ﷺ) elátkozta azt, aki céltáblának használt egy élőlényt.” (Muszlim)
- Az iszlám világosan megmagyaráz és részletez minden olyan dolgot – akár kiemelkedő fontosságú akár másodlagos –, amelyre az embernek szüksége van az életében. Ez pedig bizonyítja e vallás hatalmasságát és teljességét, és azt, hogy megfelel az embernek minden időben és helyen.
- Az iszlám szerint a Földön található látható és rejtett javak, vagyis a már kiaknázott, kitermelt és hasznosított, valamint a kitermelésre és hasznosításra váró anyagi javak, gazdasági készletek, természeti kincsek, mind az ember számára lettek teremtve. A Koránban ez áll: „Ő az, Aki megteremtette számotokra mindazt, ami a Földön van.” (Korán, 2:29) Ugyanakkor azért lett mindez az ember számára teremtve, hogy hasznára hajtsa azt, az igazság, az igazságosság és a helyreállítás, a jobbátétel korlátain belül. Az egész természet Allah ajándéka – magába foglalva a legparányibb állatot vagy akár a legkisebb fűszálat is – tehát tisztelnünk kell azt,

és meg kell őriznünk a lehető legjobb formájában. *„És ne okozatok romlást a földön, miután megújítottát! És fohászodjatok Hozzá félve és remélve! Allah kegyelme közel van a jóra valókhhoz. És Ő az, aki szeleket küld, hogy örömhírként hirdessék Kegyessége előtt az esőt. Mikor aztán súlyos esőfelhővel viselősek, akkor szárazságtól halott vidékre hajtjuk azt, s lebocsátjuk reá az esőt. És mindenféle gyümölcsöt sarjasztunk általa. Így hozzuk elő majdan a holtakat a sírjukból. Talán hajlotok az intő szóra.”* (Korán, 7:56-57)

- Az iszlám arra is buzdítja az embert, hogy művelje és virágoztassa fel a földeket. A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Soha nem ültet úgy egy muszlim egy fát, hogy ne kapna jutalmat – szadaka (adomány) – mindazért, amit megesznek arról a fáról. Amit leszednek arról a fáról, az neki szadaka; amit ebből a vadállatok megesznek, az neki szadaka, és amit a madarak megesznek róla, az is szadaka lesz számára.” (Muszlim) Mohamed Próféta (ﷺ) még azt is mondta: „Az a muszlim, aki egy ültetvényt ültetett, jutalmat kap a túlvilágon minden emberért, állatért és madárért, aki eszik abból (annak gyümölcséből).” (al-Bukhári, Muszlim)
- Az ihszán (az őszinte hit) hiánya a romláshoz vezet. Allah azt mondja: *„Romlás jelent meg a szárazföldön és a tengeren azért, amit az emberek keze elkövetett, – hogy [Allah] valamilyen kóstolót adjon nekik abból, amit cselekedtek. Talán megtérnek!”* (Korán, 30:41)

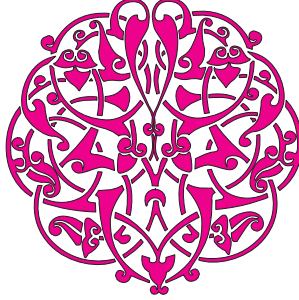

18. hadís
A siker útja

الحديث الثامن عشر

عَنْ أَبِي ذَرٍّ جُنْدَبِ بْنِ جُنَادَةَ وَأَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ، وَاتَّبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمُّحَهَا، وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقِي حَسَنٍ). رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ. وَفِي بَعْضِ النُّسخِ: حَسَنٌ صَحِيحٌ*.

* [حسن] أخرجه الترمذي في كتاب البر والصلة، باب ما جاء في معاشره الناس، حديث رقم (١٩٨٧). والإمام أحمد في مسند الانصار عن أبي ذر الغفاري، ج ٥/ص ١٥٣ ، حديث رقم (٢١٦٨١)

Abu Darr, Dzsundub ibn Dzsunádára, és Abu Abdur-Rahmán, Muád ibn Dzsebelre hivatkozva – Allah legyen elégedett velük –jegyezték fel, Allah Küldöttét idézve, miszerint azt mondta: „Féld Allahot bárhol is vagy! A rossz cselekedet után nyomban tégy jó cselekedetet, és el fogja törölni azt. S jó erkölccsel viselkedj az emberekkel!” (at-Tirmidi, jó hadisz)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A hadisz a Magasságos Allah tekintetbe vételére, szem előtt tartására utasít minden időben és helyen, hiszen nem kerüli el az Ő figyelmét semmi sem az emberek ügyeiből. Ezért az ember félje Allahot nyíltan és titokban egyaránt!
- Az istenfélelem (arabul: taqwa) azt jelenti, hogy az ember olyan védőeszközt helyez önmaga és Isten haragvása közé, amely megóvja őt attól. Ez nem más, minthogy követi Isten parancsait és tilalmait elkerüli. Ali ibn Abi Tálib (ؑ) így határozta meg az istenfélelmet: a Magasztos Allahtól való félelem a kinyilatkoztatás szerinti cselekedet, a kevéssel való megelégedettség és az (evilági életből a túlvilági életbe való) utazásra való felkészülés. Allah a Koránban több helyen említi az istenfélelmet és említi a jutalmat, amivel jár:

„Ti hívők! Féljétek Allahot és helyénvaló szót szóljatok! Áldásossá teszi akkor a cselekedeteiteket és megbocsátja a bűneiteket. És, aki engedelmeskedik Allahnak és küldöttének, az óriási diadalt arat.” (Korán, 33:70-71)

„Aki féli Allahot, annak Ő kiutat talál, és onnan gondoskodik róla, ahonnan nem is számít rá.” (Korán, 65:2-3)

„Aki féli Allahot, annak Ő megkönnyíti a dolgát.” (Korán, 65:4)

„Aki féli Allahot, annak Ő eltörli a rossz cselekedeteit és tetőzve ad fizetséget.” (Korán, 65:5)

„És ha a városok lakói hittek volna, és istenfélők lettek volna, Mi elébük tártuk volna az ég és a föld [minden] áldását.” (Korán, 7:96)

„Féljétek Allahot! Allah tanít benneteket.” (Korán, 2:282)

„Bizony, aki istenfélő és állhatatos, Allah nem veszeji el az igazak fizetségét.” (Korán, 12:90)

„Akik hittek és istenfélők voltak, azoké az örömhír az evilágon és a túlvilágon.” (Korán, 10:63-64)

„Ti hívők! Féljétek Allahot és higgyetek a küldöttében, és akkor két részt fog adni nektek az irgalmából és világosságot rendel nektek, amellyel járhattok-kelhettek, és megbocsát nektek. Allah megbocsátó és könyörületes.” (Korán, 57:28)

„Éden kertjei – oda lépnek be ők; patakok folynak alattuk; mindenük meglesz ott, amit csak akarnak. Eképpen jutalmazza meg Allah az istenfélőket.” (Korán, 16:31)

- Az iszlám tanok arra nevelik az embert, hogy legyen belső indítéka és hajtóereje, amely meggátolja őt a tilalmak megszegésében. Allah azt mondja: „Sőt, az ember nyilvánvaló bizonyíték lesz önmaga ellen, még ha előhozakodik is a mentségeivel!” (Korán, 75:14-15) Allah erről egy másik helyen így szólt: „Olvasd fel az írásodat! A mai napon elegendő vagy te egymagad, hogy számot adj önmagad ellen.” (Korán, 17:14)
- Az istenfélelem kötelessége sem időhöz sem helyhez nem kötött, minden pillanatban és minden helyen teljesülnie kell. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Olyan emberekről tudok a közösségemből, akik az Ítélet Napján olyan jótettekkel jönnek elő, amelyek fehérek és olyan nagyok, mint a Tiháma hegyei, de Allah szét-szórt porrá teszi őket. Bizony ők a testvéreitek és közületek valók, imádkoznak az éjjelből, ahogyan ti, de olyan emberek ők, akik ha egyedül vannak, akkor áthágják Allah tilalmait.” (Ibn Mádzsah)

- Az istenfélelem magában foglalja az Isten és az emberek jogainak megadását is. A hadiszban – ahogy Ibn Radzsab mondja – azért szerepel külön, hogy „jó erkölccsel viselkedj az emberekkel”, mert sok ember azt hiszi, hogy az istenfélelem csak az Isten jogainak teljesítését jelenti.
- Allah kegyelme a szolgálói iránt az, hogy lehetőséget nyitott a rossz tetteik eltörlésére. Többek között:⁵⁸
 - A bocsánatkérés (al-isztighfár). Allah azt mondja: „*Aki valami rosszat tesz, vagy önmaga ellen vétkezik, [de] utána Allahhoz fohászkodik bocsánatért, az Allahot megbocsátónak és könyörületesnek fogja találni.*” (Korán, 4:110)
 - Egy jó cselekedet egy rossz tett után. A Magasságos Allah azt mondta: „*A jótettek bizony eltörlik a rossztetteket.*” (Korán, 11:114) Ez azonban csak a kis bűnökre vonatkozik, a főbűnök csak megbánással engesztelhetők ki, mivel ezt támasztják alá a bizonyítékok.
 - A mosakodás precíz elvégzése és a mecset rendszeres látogatása. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Mutassak-e nektek olyat, ami által Allah eltörlí a bűnöket, és magasabbra emeli a rangokat?” „Igen, ó, Allah Küldötte” – válaszolták (a társai). „Ha megfelelően végrehajtatok a mosakodást, még nehéz körülmények között is, rendszeresen jártok a mecsetbe, és az ima befejeztével várjátok a következő imát.” (Ibn Mádzsah)
 - A napi öt ima, a pénteki ima, a kötelező (Ramadán havi) böjtölés. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „A napi öt ima, a pénteki ima a következő pénteki imáig, és Ramadán [böjtölése] a következő Ramadán [böjtöléséig] megbocsátást nyújt a köztük elkövetett bűnökért, amennyiben a súlyosabb bűnöktől tartózkodik az ember.” (Muszlim)
 - A sok önkéntes ima. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta Thawbánnak (رضي الله عنه), amikor ő megkérdezte az Allahnak legkedvesebb cselekedetről: „Sokat borulj le, hiszen minden egyes lebo-

58. Bővebben lásd Ibn Hadzsar al-Aszqaláni: Ma'rifat al-khiszál al-mukaffira lil-dhunub al-muqaddama wa-al-mu'akhhara, más néven: Ma'rifat al-khiszál al-muszilah liddilál.

mulásért Allah egy fokkal feljebb emel téged és egy bűnt letöröl rólad!” (Muszlim)

- Az önkéntes (Ásura⁵⁹ és Arafat⁶⁰) böjtölés: Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Arafat napjának böjtölése két évet – az elmúlt és az eljövendő évet – engesztel ki, és Ásura napjának böjtje egy elmúlt évet engesztel ki (tesz jóvá).” (Muszlim)
- Az adakozás. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Az adakozás pedig eloltja a bűnt, ahogyan a víz is eloltja a tüzet.” (al-Tirmidi) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A titokban adott adomány oltja az Magasztos Úr haragját.” (A hiteles láncolat 1908)
- Az éjszakai ima általában, illetve az éjszakai ima Ramadán idején. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Aki hittel és Allah jutalmát várván egész Ramadán havában éjszakai virrasztást végez, annak megbocsáttatnak az elkövetett bűnei.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A Kába látogatása (az umra) és a zarándoklat (al-haddzs). Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Az umra és a következő umra elvégzése a kiengesztelés arra nézve, amit az ember közöttük elkövetett, és az elfogadott (tisztá) zarándoklatnak nincs más jutalma, mint a Paradicsom.” (al-Bukhári, Muszlim) Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Aki elvégezte a zarándoklatot anélkül, hogy refeth-t, (csúnya beszéd, durva viselkedés, és a házasélet) vagy engedetlenséget követett volna el, olyan tisztán tér vissza, mint amilyen azon a napon volt, mikor édesanyja a világra hozta.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A bűnbánat eltörli az azt megelőző rossztetteket. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Aki bűnét megbánja, az olyan, mint akinek nincs bűne.” (Ibn Mádzsah)
- A nagy bűnök elkerülése. Allah azt mondja: „*Ha elkerülitek a súlyos bűnöket, amelyek tilalmasak nektek, akkor [feledést] borítunk rossz cselekedeteitekre, és megtisztelő menetben viszünk be benneteket [a Paradicsomba].*” (Korán, 4:31)
- Az evilági próbatételek. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Mindenért, amely eléri a muszlimot a nehézségből, a fájdalom-

59. Ásura: az első holdhónap (Muharram) tizedik napja.

60. Arafat: a zarándoklati hónap kilencedik napja.

ból, az aggodalomból, a szomorúságból, a bántalmazásból, a gondból – akárcsak amikor a tüske szúrja őt – Allah eltöröl a bűneiből.” (al-Bukhári, Muszlim) Egy másik hadiszban Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Addig a hívő próbára van téve saját magán, gyermekein és vagyonán (keresztül), amíg a Magasztos Allahal nem találkozik úgy, hogy egy bűn sem lesz rajta.” (at-Tirmidi)

- A Szunna követése az élet minden terén. Allah azt mondja: „*Mondd: 'Ha szeretitek Allahot, akkor kövessetek engem! Akkor Allah [is] szeretni fog benneteket és megbocsátja bűneiteket.'* Allah Megbocsátó és Könyörületes.” (Korán, 3:31)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha valaki a testvére ellen vagyoni vagy becsületbeli igazságtalanságot követ el, akkor menjen el hozzá, kérjen tőle bocsánatot, mielőtt számon lesz kérve akkor, amikor se arany-, se ezüstpénze nem lesz. És ilyenkor, ha jótettei vannak, akkor elvisznek a jótetteiből és annak adják [aki az igazságtalanságot elszenvetted], különben [ha elfogytak vagy nincsenek jótettei] annak rossztetteiből visznek [aki igazságtalanságot szenvedett] és órá teszik, utána a Tűzbe vettetik.” (al-Bukhári)
 - A hadiszban buzdítás van arra, hogy az ember erőfeszítést tegyen saját maga ellen. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Almudzsáhid az, aki saját maga ellen küzd.” (at-Tirmidi) Ezért ha rosszat tesz, akkor kövesse jótettel.
 - A hadiszban buzdítás van arra, hogy az ember kezdeményezzen jótetteket és az emberekkel jó erkölccsel bánjon. Egyik hadiszban Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki nem kegyelmez az embereknek, annak nem kegyelmez Allah.” (al-Bukhári, Muszlim)
 - A muszlim ember soha ne adja fel a reményt Allah kegyelmében. Nem szabad átadnia magát a bűnöknek, hanem mindig tegyen jót és kérjen bocsánatot Allahtól. Allah azt mondja: „*Mondd: Ti szolgálaim, akik önmagatok ellen vétkeztetek! Ne veszítsétek el a reményt Allah irgalmában! Allah minden bűnt megbocsát. Ő a Megbocsátó és a Könyörületes.*” (Korán, 39:53) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A hívő ember úgy (akkorának) látja a bűneit, mint

egy hegy és attól tart, hogy az ráomlik. A gonosz pedig úgy (akkorának) látja a bűneit, mint egy legyet, amely az orrára szállt és egyszerűen ennyit tesz vele (és elhessegette).” (al-Bukhári)

- Ez a hadís az a félelemre (féljé Allahot) és a reménykedésre (a rossz cselekedet után nyomban tégy jó cselekedetet és el fogja törölni azt) neveli az embert, hiszen a muszlim ember a remény és a félelem között él: reménykedik abban, hogy Allah a Paradicsomba juttatja, és fél attól, hogy a Pokolba kerül. „Az Ő kegyét remélik, és félnek a büntetésétől”. (Korán, 17:57)
- A hadís az embert a másokkal való szép viselkedésre utasítja, mint például az igazmondás, a megbocsátás, az alázatosság, a békétülés, a segítségnyújtás, a türelem, a derűs arc stb. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Adomány miatt nem csökken egy vagyon sem, megbocsátás miatt Allah még nagyobb tekintéllyel gyarapítja a szolgát, és azt, aki Allahért szerény, Allah felemeli.” (Muszlim) Egy másik hadísban Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta társainak: „Ne mondjam-e meg nektek, ki van eltiltva a Tüztől (vagyis: kit nem érint a Tűz)? A Tűz nem fog érinteni egyetlen [az emberekhez] közelálló, kedves, jószívű, alázatos embert sem.” (at-Tirmidi, szahíhul-targhíb 2676)
- A muszlim ember mindenkivel szemben tanúsítson erkölcsös viselkedést. A hadís is általánosságban utasít arra, hogy jó erkölccsel kell bánni az emberekkel, és ezt nem korlátozta azokra az emberekre, akik jól bánnak velünk. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „A förtelmes tett, és a förtelmes beszéd nem tartozik az iszlámhoz, és bizony az emberek közül az iszlámot legjobban követők azok, akik a legszebb erkölcsűek.” (at-Tabaráni)
- Imám Ahmed azt mondta: a jó erkölcs kilenctized része „atagháful”-ban van, vagyis abban, hogy valaki elnéző az emberekkel szemben, szándékosan elsziklik a hibáik felett, megbocsát nekik és szépen bánik velük. Allah azt mondta: „Folyamodj a megbocsátáshoz, parancsolj a jóra, és fordulj el a tudatlanoktól!” (Korán, 7:199) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ápold a kapcsolatot azzal, aki szakított veled, tegyél jót azzal, aki rosszat tett veled és az igazat mondd akkor is, ha az ellened van!” (szahíhul-dzsámi 3769)

– A hadisz három alapvető dolgot és jogot mutat, amely minden siker kulcsa:

- Az Istennel való sikeres kapcsolat alapja az istenfélelem, hiszen a Magasságos Allah az istenfélőkkel van.
- Az ember mindig próbáljon jót tenni, és ne ragadjon le a rossz tetténél.
- Az emberekkel való sikeres kapcsolat alapja a jó, erkölcsös bánásmód.

A legnagyobb siker pedig a túlvilági siker, ahogy Allah mondta: *„Minden lélek megízleli a halált. Illendő fizetségeket azonban majd a Feltámadás Napján kapjátok meg. Akit távoltartanak a [Pokol] tüzétől s a Paradicsomba vezetnek, az diadalt aratott. Az evilági élet csupán csalóka holmi.”* (Korán, 3:185)

A decorative border in white and light blue on a dark blue background. It features intricate geometric and floral patterns, including repeating motifs of stylized leaves and circular designs. The border is composed of multiple layers, with a central white area containing text.

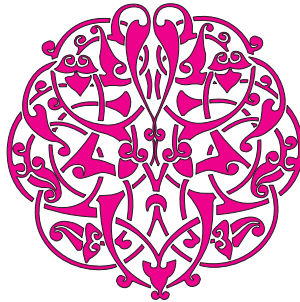
19. hadís
Allah megőrzi azt,
akí megőrzi az Ő parancsait

الحديث التاسع عشر

عَنْ أَبِي عَبَّاسٍ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كُنْتُ خَلْفَ النَّبِيِّ ﷺ يَوْمًا فَقَالَ: يَا غُلَامُ إِنِّي أَعَلَّمُكَ كَلِمَاتٍ: أَحْفَظِ اللَّهَ يَحْفَظَكَ، أَحْفَظِ اللَّهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ، وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ، وَإِنْ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ، رُفِعَتِ الْأَقْلَامُ، وَجَفَّتِ الصُّحُفُ). رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ* - وَفِي رِوَايَةٍ - غَيْرِ التِّرْمِذِيِّ: (أَحْفَظِ اللَّهَ تَجِدْهُ أَمَامَكَ، تَعَرَّفْ إِلَى اللَّهِ فِي الرَّخَاءِ يَعْرِفَكَ فِي الشُّدَّةِ، وَاعْلَمْ أَنَّ مَا أَخْطَأَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبِكَ، وَمَا أَصَابَكَ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَكَ، وَاعْلَمْ أَنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ، وَأَنَّ الْفَرْجَ مَعَ الْكَرْبِ، وَأَنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا)**.

* [صحيح] أخرجه الترمذي في كتاب صفة القيامة، باب (٥٩)، حديث رقم (٢٥١٦).

** [سنده حسن] هي رواية الإمام أحمد في المسند، حديث رقم (٢٨٠٤)، وعبد بن حميد في مسنده، حديث رقم (٦٣٦).

Abu al-Abbász, Abdullah ibn Abbászra hivatkozva – Allah legyen elégedett velük – jegyezték fel, hogy így szólt: Egy napon a Próféta – Allah dicsérete és békéje legyen vele – mögött voltam, s azt mondta: „Ó te ifjú! Én bizony megtanítalak néhány szóra: Őrizd meg Allahot (az Ő utasításait), és Ő is megőriz téged! Őrizd meg Allahot, és magad előtt találsz Őt (megsegít téged)! Ha kérsz, akkor Allah-tól kérj, és ha segítségért fordulsz, akkor Allahhoz fordulj segítségért! S tudd meg, hogy ha az egész közösség összegyűlné azért, hogy hasznodra legyen valamiben, nem lesz hasznodra, csakis abban, amit Allah már leírt a részedre! S ha összegyűlnének azért, hogy károdra legyenek valamivel, nem válnak károdra, csakis azzal, amit Allah már leírt a részedre! Felemeltettek a tollak, s megszáradtak a lapok.” (at-Tirmidi és azt mondta róla: jó, hiteles hadisz)

Egy másik – at-Tirmidi változatán kívüli – változatban: „Őrizd meg Allahot, és magad előtt találsz Őt! Emlékezz meg Allahról a bőség idején, megemlékezik rólad a szűkölködés idején. Tudd meg, hogy ami eltévesztett téged, nem érhetett volna el, s ami elért téged, az nem téveszthetett volna el! Tudd meg, hogy a türelemmel a győzelem, a csapással a megkönnyebülés, és a nehézséggel pedig a könnyebbség jön el!” (Ahmed, jó hadisz)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A hadisz bizonyítja a Próféta (ﷺ) gyermekekkel szembeni alázatosságát, továbbá azt, hogy kereste társaságukat, és ügyelt arra, hogy tanítsa és nevelje őket.
- A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ó te ifjú! Én bizony megtanítalak néhány szóra”, itt pedig olyan nyelvi eszközöket használt, melyek felkeltik a hallgató vágyakozását és figyelmét a kívánt cél elérése érdekében.
- A rövid mondatok kiválasztása a gyermekek tanításakor fontos.
- Mindenkinek joga van tanulni, akár felnőttől, akár gyerekről van szó. Mindig annyit kell tanítani, amennyire befogadóképes a tanuló.
- Az idő hasznos eltöltésének fontosságára is felhívja a figyelmet a hadisz (például tanulás, tanítás).

- A hadisz központi témája az aqida, azaz a hittan, amely e kérdés fontosságára utal. Hiszen a hadisz a hagyatkozásról, a segítség, illetve a menedékkérésről, a félelemről és a reménykedésről szól.
- Allah Küldöttének (ﷺ) példáját kell követni a gyermekek hitre és a hittételekre való nevelésében, és szívükben való elültetésében.
- Megőrizni Allahot azt jelenti: Megőrizni a Magasságos Allah utasításait, aszerint cselekedni, távol maradni tiltásaitól, és szem előtt tartani Őt, átérezni mindent átfogó tudását, illetve megtanulni a vallásból azt, ami által helyes lesz az istenszolgálat.
- Aki megőrzi Allahot, Allah megőrzi őt. És így aki elfeledkezik Allahról, Allah nem őrzi meg őt, ahogyan mondta: *„És ne legyetek hasonlók azokhoz, akik elfelejtették Allahot, s Ő ezért elfeledtette velük önmagukat. Ők a gonoszak.”* (Korán, 59:19)
- Akit Allah megőrzi, annak Allah megmutatja az egyenes utat, segít rajta, és védelmezi őt, illetve megőrzi őt a vallásban, nem árt neki se kétely, se vágy. Mohamed Próféta (ﷺ) így szokott fohászolni: *„Ó Allah! Neked rendelem alá magam, Benned hiszek, Rád hagyatkozom, Hozzád térek vissza, és Veled védekezek. Ó Allah! A Te hatalmasságodnál – [azzal, hogy tanúsítom, hogy] nincs más isten Rajtad kívül – keresek menedéket attól, hogy tévútra vigyél. Te vagy az Élő, Aki soha sem hal meg, míg az emberek és a dzsinnek mind meghalnak.”* (al-Bukhári, Muszlim)
- Az ember reménye Allahban legyen, hiszen az emberek sem ártani, sem hasznot hajtani nem tudnak neki. Ibn Abbász (رضي الله عنه) azt mondta: *„Allah elegendő nekünk és Ő milyen pompás istápoló.”* Ezt mondta Ábrahám (عليه السلام) amikor a tűzbe dobták és Mohamed (ﷺ) amikor azt mondták: *„Az [ellenséges] emberek [csapatokat] gyűjtöttek össze ellenetek. Féltetek hát tőlük!”* *Ám ez csak gyarapította hitüket, s azt mondták: „Allah teljesen elegendő nekünk. Milyen pompás istápoló!”* (Korán, 3:173)⁶¹ (al-Bukhári)

61. Allah a következő ájában azt mondta: *„És Allah jutalmával és kegyével tértek haza anélkül, hogy bármi rossz érte volna őket. [Útjuk során] Allah tetszését követték. Allah kegyelme nagy.”*

(Korán 3:174)

- Aki azt a teljes megőrzést akarja, amelyhez nem fér se aggodalom, se félelem, akkor tegye mindazt, ami Allahnak tetszik beszédben és tettben.
- Milyen hatalmas Allah kegye az ember iránt, hiszen Ő az, Aki megmutatja neki a helyes utat, segít neki végrehajtani a jótettet, ezután elfogadja tőle és megjutalmazza őt az evilágon és a túlvilágon!
- Az ember valójában nincstelen és tökéletlen, ezért nem szabad másnál menedéket keresnie, csakis Allahnál, és nem kérhet mástól csakis Allahtól, Aki Gazdag, Bőkezű, és mindenre Képes. Ha az ember mégis mástól kér valamit vagy segítséget (csakis olyasmit kérhet, amit a másik ember valóban képes megtenni, megadni), de akkor is tudnia kell, hogy a másik ember csupán ok (eszköz), és Allah az okozó. Hiszen Allah az, Aki a rászoruló útjába tette a másikat, de ha Ő úgy akarja, akkor egyetlen ember sem segíthet neki.
- Az emberek gyengék, és Allah engedélye nélkül nem képesek arra, hogy hasznot hajtsanak egy másik embernek, vagy hogy ártsanak neki, még akkor sem, ha összefognak. Csupán az történik meg, amit Allah megírt az ember számára.
- A hívő embernek büszkén kell élnie ezen a világon, mert tudja, hogy egyedül Allah a valóságos birtoklója mindennek ebben a létben, csak egyedül Ő képes életet adni és a halálba küldeni. A döntésnek, a bölcsességnek, a hatalomnak és a vezetésnek egyedül Ő a birtokosa. Ez a bizonyosságon alapuló tudás teszi lehetővé, hogy Allahon kívül minden mást számításán kívül hagyjon, s szívében csak Allah szeretete és féltése éljen, Allah teremtményei közül senki más előtt ne hajtson fejet. Allahon kívül semmiféle nagyság, hatalom nem készíti remegésre és alázatra.
- Minden meg van írva, hiszen Allah az egek és a föld teremtése előtt ötvenezer évvel írta meg a teremtmények sorsát.
- Az elrendelésbe és abba vetett hit, hogy minden dolog Istentől ered. Mindez a muszlimnak békességet és nyugalmat hoz, és azt, hogy nem kell félnie az emberektől, vagyis ez a bátorság és a remény forrása, ugyanakkor ösztönöz a jó cselekedetre, a jó sors megvalósítására, és a rossz sors elűzésére, az ezt kiváltó okok megvalósításával. „Elűzzük a (rossz) sorsot a (megfelelő) sorssal.”

- Az igaz hívő az, aki jólétben és szűkösségben is imádja Allahot, és nem pedig olyan, mint a társítók, akiről Allah mesélt a Koránban: „Ha hajóra szállnak, akkor Allahhoz fohászkodnak, hogy vallásukban őszintének mutatkozzanak iránta. Miután azonban kimentette őket a szárazföldre – íme, máris társítanak [Mellé]!” (Korán, 29:65)
- Aki Allahot megismeri – a Neki való engedelmességgel – a jólét idején, vele lesz Allah a szűkösség és a csapás idején is.
- A hadiszban nagy örömhír van a türelmeseknek, és az, hogy a türelem következménye a győzelem. Tehát a pánikba esés, a kapkodás és az ijedtség nem hoz győzelmet.
- A türelem⁶² azt jelenti: tartózkodni a panaszkodástól, az elégedetlenségtől és minden olyan tettől, amely Allahnak nem tetszik. Anasz ibn Málik azt mesélte, hogy amikor Ibrahim, a Próféta (ﷺ) fia meghalt, könnyezett a Próféta szeme⁶³ és azt mondta: „Könnyezik a szem, szomorkodik a szív és csak azt mondjuk, ami Urunknak tetszik: Allahra mondom ó Ibrahim, mi miattad szomorúak vagyunk.” (Muszlim)
- Nagy a türelem jutalma:
 - Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Magasztos Allah azt mondta: Nálam nincs más jutalma, mint a Paradicsom, annak a szolgálómnak, akinek elszólítottam a szeretettét az emberek közül, és ő ezt – a jutalmamat remélve – türelmesen elviselte.” (al-Bukhári)
 - Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Allah azt mondta: Ha próbára teszem egy hívő szolgálómat, és ő Engem dicsér, és türelmesen viseli azt, amivel próbára tettem őt, akkor a fekvőhelyéről úgy kel fel, ahogy az anyja megszülte, ami a bűneit illeti. És a Magasztos Úr azt mondja a tettek lejegyzőinek: Nehézsége-

62. Bővebben lásd a 23. hadisz magyarázatát!

63. Amikor a Próféta (ﷺ) kezében meghalt az unokája, sírt és a mikor egyik társa megkérdezte erről, a Próféta (ﷺ) azt válaszolta: „Ez kegyelem, amit Allah tett szolgálóinak szívébe.” másik változatban azt mondta: „Azoknak a szívébe teszi, akiébe akarja. Allah bizony a szolgálói közül a könyörületesekhez lesz könyörületes.” (al-Bukhári, Muszlim)

ket küldtem szolgálra, és megpróbáltam őt. Jutalmaztatók hát tovább úgy, ahogy ezelőtt is jutalmaztatók, amikor egészséges volt.” (Szahih al-dzsámi 4300)

- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Magasztos Allah azt mondta: Ha próbára teszem a szolgálmat, a látását illetően, és ő türelmesen viseli ezt, helyette kárpótlásként neki adom a Paradicsomot” (al-Bukhári)
- Egyszer egy fekete nő jött a Prófétahoz (ﷺ) és azt mondta: Görcsrohamaim vannak és ilyenkor kilátszik a testem. Fohászodj értem! Ő így válaszolt: Ha türelmesen viseled, cserébe tiéd a Paradicsom, de ha akarod, fohászokodok Allahhoz érted. Mire a nő azt felelte: Türelmes leszek – azután azt mondta: Kilátszik a testem ilyenkor, fohászodj azért, hogy ez ne történjen! A Próféta pedig fohászokodott ezért.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Minél nehezebb lesz a helyzet és hatalmasabbá válik a gond, annál közelebb van a megoldás, ahogy mondják: az éjszaka legsötétebb része az, amely a hajnalhasadás előtt van. Hiszen a csapással a megkönnyebbülés, és a nehézséggel pedig a könnyebbség jön el.
- A hadíszt arra tanít, hogy nem szabad elveszíteni a reményt Allah irgalma iránt, hiszen „*Csupán a hitetlen nép veszti el a reményt Allah irgalmában*”. (Korán, 12:87)
- Aki sikeres szeretne lenni életében, annak türelmesnek kell lennie, hiszen a gondot enyhülés kíséri, a nehézséget pedig könnyebbség. Ez az élet rendje.
- A hadísztban nagy örömhír van azzal kapcsolatban, hogy akármilyen gondjai és nehézségei is legyenek az embernek, Isten mindig készen tartja a megoldást, a kiutat, a könnyebbséget hozó fordulatot, sőt még örömet is, amíg az Ő ösvényén haladunk és hitünket és türelmünket jó tettekkal bizonyítjuk. Allah azt mondta: „*Bizony a nehézséggel könnyebbség jár. Bizony a nehézséggel könnyebbség jár*.” (Korán, 94:5-6) Tehát a bajt, a nehéz pillanatokot mindig a megkönnyebbülés, a jobb pillanatok követik.

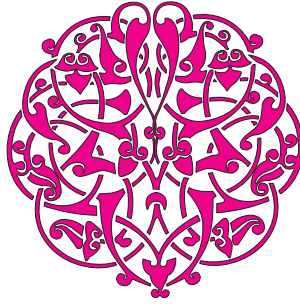

*20. hadisz
Szégyenérzet*

الحديث العشرون

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ عُقْبَةَ بْنِ عَمْرٍو الْأَنْصَارِيِّ الْبَدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (إِنَّ مِمَّا أَدْرَكَ النَّاسُ مِنْ كَلَامِ النَّبِيِّ الْأُولَى إِذَا لَمْ تَسْتَحْيِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ*.

* أخرجه البخاري في أحاديث الأنبياء، باب ٥٤، حديث رقم (٣٤٨٣).

Abu Maszúd, 'Ukba ibn Amr al-Anszári al-Bedrire hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki azt mondta: Allah Küldötte így szolt: „Az egyik mondás, amelyet megőriztek az emberek az előző próféták mondásai közül: Ha nincs szégyenérzeted, akkor tegyél, amit akarsz!” (al-Bukhári)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Az előző prófétáktól néhány híradás fennmaradhatott, amelyet a Korán vagy a Szunna említ vagy az emberek közvetítettek. Például Allah azt mondja a Koránban: „*De nem! Ti többre tartjátok az evilági életet, holott a túlvilág jobb és maradandóbb. Bizony, ez korábbi lapokon található, Ábrahám és Mózes lapjain.*” (Korán, 87:16-19) Az azonban, ami fennmaradt az előző prófétaságból, három csoportra osztható:
 - aminek igazát a vallásunk tanúsítja: ezt elfogadjuk és hitelesnek tartjuk.
 - aminek alaptalanságát a vallásunk tanúsítja: ezt elutasítjuk és alaptalannak tartjuk.
 - olyasmi, amivel kapcsolatban a vallásunk nem nyilatkozott az igazát, illetve az alaptalanságát illetően: mi is tartózkodunk megítélésében, de nem baj, ha megemlítjük az intő beszédekben példaként.
- Hatalmas erény a szégyenérzet,⁶⁴ hiszen ez az előző próféták beszédéből is fennmaradt. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A hitnek hetven és még néhány ága van. A legmagasabb: azt mondani, hogy «Lá iláha illa Allah» (Nincs más isten Allahon kívül) és a legalsó pedig eltávolítani az ártalmas dolgot az útból. A szégyenérzet is egy ága a hitnek.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A szégyenérzet itt azt jelenti: Allahot tekintetbe venni, az Ő kegyeit szem előtt tartani és az istenfélelmet gyakorolni. A szégyenér-

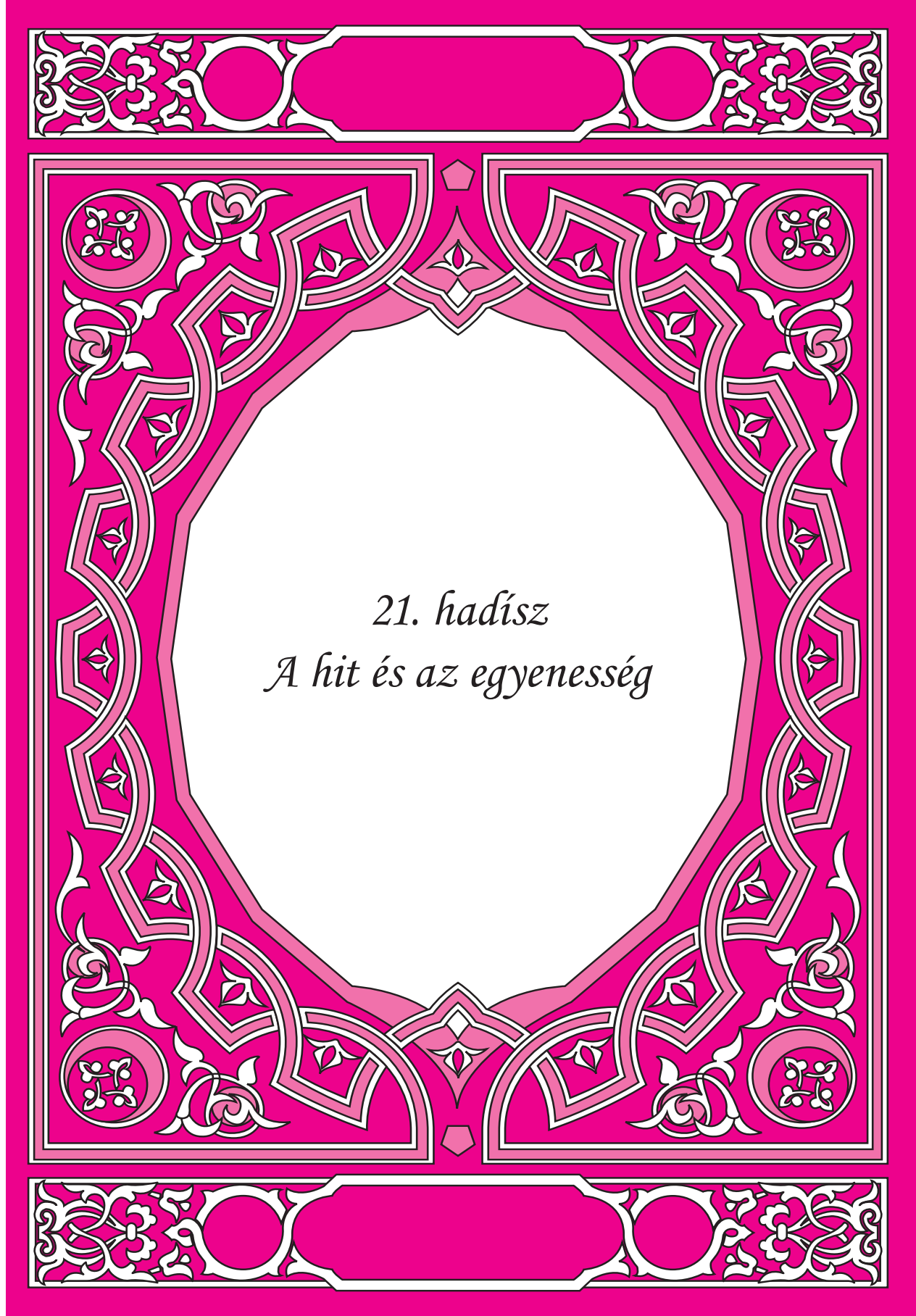
64. Al-hajáa: Ez a kifejezés számos tulajdonságot takar, úgymint: önbecsülés, szerénység, szérmesség, lelkiismeretesség stb.

zet olyan erkölcs, amely távol tartja az embert az erkölcstelenségtől, ösztönzi őt az erényekre és meggátolja őt abban, hogy Urával szemben hálátlan legyen.

- A szégyenérzetre való utasítás a szép jellemvonásokra utasít. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A szégyenérzet csak jót hoz.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A szégyenérzet dicséretes jellemvonás. Allah Küldötte (ﷺ) egyszer elhaladt egy anszári férfi mellett, aki épp a testvérét intette a szégyenérzete miatt (mert nehézséget okozott neki). Mire így szólt Allah Küldötte (ﷺ): „Hagyd őt, hisz a szégyenérzet a hit része.” (al-Bukhári)
- A hadísban fenyegetés hangzik el arra nézve, aki elhagyja a szégyenérzetet. Hiszen az, akinek nincs szégyenérzete, nyíltan követi el a bűnöket és a rossztetteket, azután pedig hatalmas büntetésben lesz része. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A közösségből mindenkinek megbocsáttatnak a bűnei, kivéve azoknak, akik nyilvánosan követik el (a bűnöket). A nyilvános elkövetéshez az is hozzátartozik, hogy valaki bűnt követ el éjszaka, és reggel felkelvén – miután a Magasztos Allah elfedte [az ő bűnét], azt mondogatja: „Ezt és ezt a bűnt követtem el éjjel.” Az éjszakát úgy töltötte, hogy Ura elfedte őt, de reggel felkelve eltávolítja Allah leplét magáról.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A szégyenérzetnek két fajtája van:
 - Allahhal kapcsolatban úgy, hogy az ember szégyelli magát, hogy Allah meglátja őt olyan helyzetben, aminek elkerülésére Ő figyelmeztetett, illetve szégyelli azt, hogy nem teszi, amit Allah megparancsolt.
 - A teremtményekkel kapcsolatban olyasmit tenni, ami ellenkezik az erkölccsel és az illemmel, és emiatt érez szégyent.
- A hadísban szép prófétai stílusban jelenik meg a jóra való irányítás tanítása.
- A szégyenérzet dicséretes jellemvonás, kivéve akkor, ha meggátolja az embert a kötelesség teljesítésében, vagy ha a bűnbeesés oka lehet. Például ha valaki a szégyenérzet miatt nem parancsolja meg a jót és nem tiltja meg a rosszat.

-
-
- Az az ember, aki nem szégyelli magát, azt tesz, amit akar.
 - Van egy másik jelentése is a hadísznak mégpedig: megengedett azt megtenni, amivel kapcsolatban nincs szégyenérzetünk.
 - A szégyenérzet veleszületett tulajdonság, de el is lehet sajátítani, ha az ember erőt vesz saját magán.
 - Ebben a hadíszban bizonyíték van azzal kapcsolatban, hogy az embernek saját akarata van.

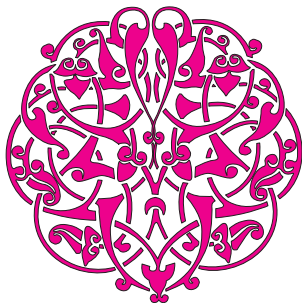

21. hadísz
A hit és az egyenesség

الحديث الحادي والعشرين

عَنِ أَبِي عَمْرٍو، وَقَيْلٍ، أَبِي عَمْرَةَ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ
قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا غَيْرَكَ؟ قَالَ: (قُلْ آمَنْتُ بِاللَّهِ ثُمَّ اسْتَقِمْ). رَوَاهُ
مُسْلِمٌ*.

* أخرجه مسلم في كتاب الإيمان، باب جامع أوصاف الإسلام، حديث رقم (٣٨).

A*bu Amr* – mások szerint *Abu Amra* – *Szufián ibn Abdullah at-Thakafíra* hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, miszerint azt mondta: Így szóltam: Ó, Allah Küldötte! Mondj nekem az iszlámban egy olyan mondást, amely felel nem kérdezek meg senkit rajtad kívül. Allah Küldötte azt mondta: „Mondd: Hiszek Allahban, azután járj egyenesen (kövesd a helyes utat)!” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A hadís rámutat arra, hogy a prófétai társak ügyeltek az iszlám vallás legfontosabb, összefoglalt tanításainak megértésére, hogy azok szerint cselekedjenek.
- A tudáskeresőnek arra kell törekednie, hogy röviden és a legfontosabb dolgokról kérdezzen.
- A kérdés a tudás megnyitója, ezért nem kell szégyellni a kérdés feltevését.
- A Próféta (ﷺ) kiváló retorikai képességét mutatja, hogy sokféle értelmet tett világossá néhány szóban összefoglalva.
- „Mondd: Hiszek Allahban” – hangzik el a hadísban, ami bizonyítja, hogy a nyelv cselekedete, vagyis az egyistenhit tanúsítása együtt jár a szív cselekedetével, vagyis az egyistenhitről való meggyőződéssel és a kételkedéstől való mentességgel.
- „Azután járj egyenesen” – az egyenességre való utasítás a cselekedetekben való engedelmességet, a bűnök elkerülését, és mindezek halálig történő folytonosságát jelenti.
- A Próféta (ﷺ) ezzel a két mondattal összefoglalta az egész vallást, hiszen az Allahban való hit magában foglalja az őszinteséget az istenszolgálatban, az egyenesség pedig a Saria követését. Allah azt mondta: „*Járj hát az egyenes úton, amiképpen parancsot kaptál, te és az, aki veled együtt megbánással fordult [Allah felé]! És ne kövessetek el túlkapásokat! Bizony, Ő látja azt, hogy mit cselekszettek.*” (Korán, 11:112)

- Az egyenesség olyan kifejezés, ami magába foglal minden jótettet, illetve magában foglalja a hithez való ragaszkodást és a hitben való megszilárdulást is. Allah azt mondja: *„Vajon azt gondolják az emberek, hogy hagyják őket, hadd mondják „hiszünk”, anélkül, hogy próbára lennének téve? És már megpróbáltuk azokat, akik előttük éltek. Allah tudván tudja majd, kik azok, akik az igazat mondják, és kik azok, akik hazudnak.”* (Korán, 29:2-3)
- A hitet a cselekedet igazolja. Allah azt mondja: *„Vagy arra számítottatok, hogy beléptek a Paradicsomba, mielőtt hasonló [sors] érne benneteket, mint azokat, akik előttetek enyésztek el? Szükség és baj sújtotta őket és [olyannyira] megrendültek, hogy a küldött [aki közöttük időzött] hívő társaival együtt így szólt: „Mikor jön Allah segítsége?” De nem! Allah segítsége közel van.”* (Korán, 2:214)
- A sikeresség és a boldogság az evilágon és a túlvilágon abban rejlik, hogy engedelmeskedünk Allah Küldöttének (ﷺ) a hitre és az egyenességre való utasításának. Allah azt mondta: *„Akik azt mondják: 'A mi Urunk Allah', aztán az egyenes úton járnak – azokhoz lejönnek az angyalok [mondván]: 'Ne féljetek és ne legyetek szomorúak! Örvendeztetek a Paradicsomnak, amelyre ígéretet kaptatok! Mi a gyámolítóitok vagyunk az evilági életben és a túlvilágon. Tiétek lesz ott, amire a lelketek áhítozik és megkapjátok ott, amit csak megkívántok, szálláshelyül a Megbocsátótól és Könyörületestől.”* (Korán, 41:30-32)
- Nem jár egyenesen az, aki hanyag a kötelesség teljesítésében. Az egyenes úttól való eltérése olyan mértékű, amilyen mértékű a hanyagsága.
- Az igaz hitben való megszilárdulás igen nehéz, de a fohász, az állandó kérés Allahtól és a Hozzá való ragaszkodás az egyik legerősebb, leghatásosabb eszköze a hitben való megszilárdulásnak. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: *„Bizony a hit elhasználdódik a szívetekben, ahogyan elhasználdódik a ruha. Kérjétek hát Allahot, hogy újítsa meg a hitet a szívetekben!”* (szahíhul-dzsámi 1590) Mohamed Próféta (ﷺ) leggyakoribb fohászja ez volt: *„Ó szívek Megváltoztatója! Szilárdítsd meg a szívemet a vallásodon!”* (at-Tirmidi)

- Az ember mindig ellenőrizze saját magát, vajon egyenesen jár-e vagy sem, és mindig javítson magán vallását illetően. Abu ad-Dardá (رضي الله عنه) azt mondta: „A szolga értelméhez hozzátartozik, hogy időnként ellenőrzi a hitét és azt, ami hiányzik belőle. Hozzátartozik továbbá annak megállapítása is, hogy vajon gyarapszik-e a hite vagy csökken.”⁶⁵
- Az egyetlen módja a hit növelésének az, ha állandóan gyakorolják, hiszen ez az, ami táplálja, életben tartja, és valóssá teszi a hitet. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A cselekedetekkel előzzetek meg olyan kísértéseket, amelyek olyanok, mint az éjszaka legsötétebb részei. Az ember hívőként kel fel reggel és káfirként éri meg az estét, illetve hívőként éri meg az estét és káfirként kel fel reggel. Egyikötök eladja a vallását egy kevés portékáért az evilágból.” (Muszlim, Ahmed)
- A hadiszban parancs van arra, hogy a hívő ragaszkodjon az egyenes úthoz és az iszlám vallás követőjeként haljon meg. Allah azt mondta: „*Ti hívők! Féltétek Allahot igaz félelemmel és ne haljatok meg csak muszlimként!*” (Korán, 3:102) Ez volt Allah parancsa és a Próféták végrendelete is, ahogyan Allah mondta: „*[Ábrahám] – Jákobbal együtt – lelkére kötötte a fainak [mondván]: 'Fiaim! Allah kiválasztotta nektek a vallást. Ne haljatok meg anélkül, hogy [Allahnak] alá nem vetettétek volna magatokat!' Vagy talán szemtanúk voltatok, amikor Jákob a halálán volt? [Akkor], amikor azt mondta fainak: 'Mit fogtok imádni, ha én már nem leszek?' Azok [azt] mondták: 'A te istenedet és atyáid: Ábrahám, Iszmáel és Izsák istenét, mint egyistent, és néki vetjük alá magunkat.'*” (Korán, 2:132-133)
- Az iszlám hitben való megszilárdulás dicséretes dolog. Ezért a muszlim embernek erőfeszítést kell tennie a hite érdekében, akár mennyire is nehéz vagy hosszú az út, amíg Allahal találkozik. Allah azt mondta: „*Vannak olyan férfiak a hívők között, akik hűek ahhoz az egyezséghez, amit Allahnak fogadtak. Vannak közöttük olyanok, akiknek a sorsa betelt, mások még várakoznak, ám semmi-*

65. Al-aqida at-Tahawijah magyarázata.

féle változtatásra nem álltak rá”. (Korán, 33:23) Egyszer Khabbáb ibn Al-Arat panaszkodott a Próféta (ﷺ) a szörnyű szenvedések miatt, amelyek az iszlám miatt érték és arra kérte őt, hogy kérje Allah segítségét, fohászkodjon értük. A Próféta (ﷺ) pedig így válaszolt neki: „Az előttek élő hívők közül [sok] olyan volt, akit megfogtak és egy verembe tettek, amit neki ástak. Ezután a fejére tették a fűrész és kettévágták, és vasvillával kaszabolták úgy, hogy egy darab hús sem maradt a csontján. Emiatt azonban soha nem adták fel a vallásukat. Allahra esküszöm, hogy Allah teljessé fogja tenni ezt az ügyet (az iszlám ügyét) [és] olyan (biztonság és béke lesz), hogy az utazónak Szanaából Hadramawt-ba menet semmitől sem kell félnie, csupán Allahtól és az állatai miatt a farkasoktól. De ti türelmetlenek vagytok.” (al-Bukhári)

- Az Allahhoz való állandó visszatérés, a fohász, a jók társasága, az eltávolodás a kísértésektől, valamint minél több jótettet cselekedni, ezek mind elősegítik a hithez való ragaszkodást és a hitben való megszilárdulást.

Igaz történet:

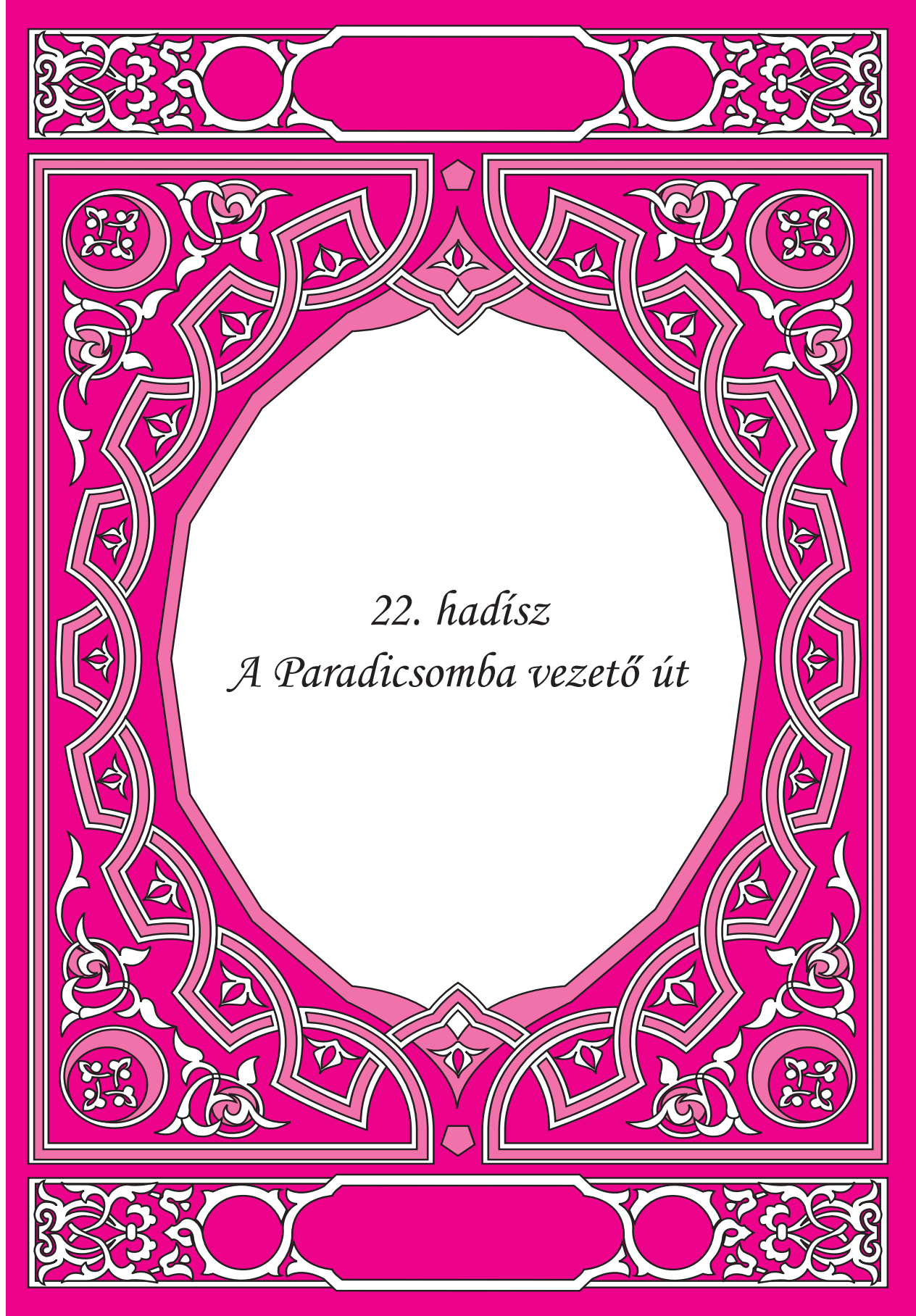
Szuhaib (رضي الله عنه) arról számolt be, hogy Allah Küldötte (ﷺ) így szólt: „Az előttek éltek között volt egy király, akinek volt egy mágusa. Amikor a mágus megöregedett, azt mondta a királynak: „Megöregedtem már, küldj el hozzám egy ifjút, akit kitaníthatok a mágia mesterségére.” És a király elküldött hozzá egy ifjút, hogy kitaníthassa. A mágus felé vezető úton volt egy szerzetes, akihez leült az ifjú, és meghallgatta a beszédét, ami meg is tetszett neki. Akárhányszor csak a mágushoz tartott, az ifjú találkozott a szerzetessel, és leült mellé, hogy a beszédét hallgassa, s ezért mindig elkésett a mágustól, aki keményen megverte emiatt. Az ifjú ezt elpanaszolta a szerzetesnek, aki azt tanácsolta: „Ha félsz a mágustól, mondd azt neki, hogy a családod tartott fel. És ha félsz a családotól, mondd azt, hogy a mágus tartott fel.” Egy nap úgy esett, hogy egy hatalmas állat állta el az emberek útját úgy, hogy az emberek nem tudtak továbbmenni. Az ifjú azt mondta: „A mai napon meg fogom tudni, hogy a mágus vagy a szerzetes jobb-e?” Felvett egy követ, és így fohászkodott: „Ó Allah, ha a szerzetes ügye kedvesebb Számodra,

mint a mágus ügye, akkor öld meg ezt az állatot azért, hogy az emberek tovább mehessenek.” Ezután elhajította a követ, és az állat egyszerűen el is pusztult tőle, s az emberek ismét szabadon járhattak az úton.

Az ifjú elment a szerzeteshez, és elmesélte neki mi történt. A szerzetes azt mondta neki: „Fiacskám, a mai napon jobb lettél nálam. Olyan pontra érkezett a te ügyed, amit látok! Bizony próbára leszel téve, és ha próbának vetnek alá, akkor ne árulj el engem!” Hamarosan híre ment, hogy az ifjú meggyógyítja a veleszületett vakokat, a leprásokat, és mindenféle más betegségekből kezeli ki az embereket. A király egyik beszélgetőtársa is – aki megvakult – hallott az ifjúról, és elment hozzá számos ajándékkal, és azt mondta neki: „Ez mind, ami itt van, a tiéd lesz, ha engem meggyógyítasz.” Az ifjú így felelt: „Én magam senkit sem gyógyítok meg. Allah, a Legmagasztosabb gyógyít meg. Ha hiszel Allahban, könyörögni fogok Hozzá, és Ő meggyógyít téged.” Az ember ekkor hit Allahban, és Allah a Legmagasztosabb meggyógyította. A történetek után ugyanúgy elment a királyhoz, mint azelőtt szokott. A király pedig megkérdezte: – Ki adta vissza a látásodat? „Az én Uram” – felelte. „Hát van más urad is rajtam kívül?” – kérdezte a király. „Az én Uram és a te Urad is Allah” – felelte az ember. A király erre elfogatta őt, és addig kínoztatta, míg el nem árulta az ifjút. Akkor a király maga elé hívatta őt, és azt mondta neki: „Te ifjú, annyira vitted a mágiában, hogy a veleszületett vakokat, és a leprásokat gyógyítod.” A fiú így felelt: „Én magam senkit sem gyógyítok meg, hanem Allah az, Aki gyógyít.” A király erre elfogatta az ifjút, s addig kínoztatta, amíg el nem árulta a szerzetest. A szerzetest a király elé vitték, s a király megparancsolta neki, hogy hagyja el a vallását. Ő azonban nem volt hajlandó erre. A király ekkor egy fűrész hozatott, a szerzetes feje közepére tetette, s addig fűrészeltette, amíg a teste kétfelé nem esett. Azután a király udvaroncát is előhozták, s a király neki is megparancsolta, hogy tagadja meg a vallását. Ő sem volt hajlandó erre, ezért a király a feje közepére tetette a fűrész, s őt is kettéfűrészeltette. Majd a király az ifjút is felszólította, hogy mondjon le a vallásáról, de ő sem volt rá hajlandó, ezért a király átadta őt az embereinek, és megparancsolta, hogy vigyék fel egy hegy tetejére, és ott szólítsák fel, hogy tagadja meg a vallását, s ha még akkor sem hajlandó erre, hajítsák le onnan. Felvitték hát a hegyre, és ő így

fohászzkodott: „Ó, Allah, ments meg engem azzal, amivel akarsz”, és akkor a hegy rázkódni, remegni kezdett, és mind lezuhantak, egyedül az ifjú maradt életben, aki visszagyalogolt a királyhoz. A király megkérdezte, hogy mi történt a többiekkel. Ő azt felelte: „Allah megmentett engem tőlük.” A király ismét átadta őt a szolgáinak, és megparancsolta, hogy tegyék egy kis csónakba, vigyék ki a tenger közepére, szólítsák fel, hogy tagadja meg a vallását, s ha nem teszi, dobják a tengerbe. Kivitték hát oda, és ő így fohászzkodott: „Ó Allah, ments meg engem azzal, amivel akarsz!” Akkor a csónak felfordult, és mind megfulladtak, csak az ifjú maradt életben, és visszament a királyhoz. A király megkérdezte, hogy mi történt a többiekkel. Ő azt felelte: „Allah megmentett engem tőlük.” És hozzátette: „Nem is tudsz megölni, amíg meg nem teszed, amit megparancsolok neked.” „Mi legyen az?” – kérdezte a király. „Gyűjtsd össze az embereket egy domboldalon, majd egy fatörzsre feszíts engem. Fogj egy nyilat a tegezemből, tedd azt az íjra, és mondd azt: „Allahnak, az ifjú Istenének nevében”, és lödd ki a nyilat. Ha így teszel, akkor meg tudsz ölni engem.” Így hát a király összehívta az embereket egy domboldalon, és az ifjút egy fatörzshöz kötöztette. A tegezéből nyilat vett elő, az íj húrjára tette, és azt mondta: „Allahnak, az ifjú Istenének nevében”, és ezzel kilőtte a nyilat, amely az ifjú halántékát találta el. Az ifjú a kezét a halántékára tette, s egyszeriben meghalt. Az emberek pedig azt mondták: „Hiszünk az ifjú Istenében!”, és a jelenlévő emberek mind hitet tettek az ifjú vallása mellett.

A királyhoz odamentek a szolgálai, és azt mondták neki: „Bizony, eljött az, amitől tartottál. Az emberek hisznek [Allahban]. A király akkor elrendelte, hogy ássanak árkokat az utak mellett. S nagy tüzet raktak azokban. Ezután kihirdette azt, hogy aki meg nem tagadja a vallását, az tüzre vettetik. És így is tettek. [Az emberek magukat a tűzbe vetve fogadták a halált, de a Legmagasztosabbat meg nem tagadták.] És akkor előjött egy asszony a gyermekével, aki [a gyermekét féltve] habozott magát a gyermekkel a tűzbe vetni, és egy helyben állt, mire a gyermek így szólt hozzá: „Ó, anyám, állhatatos légy, az igazság útján vagy!” (Muszlim)

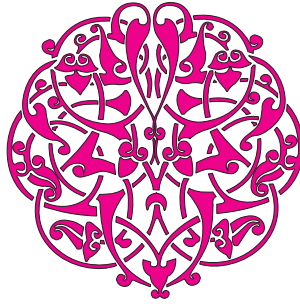

22. hadís
A Paradicsomba vezető út

الحديث الثاني والعشرون

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَ:
«أَرَأَيْتَ إِذَا صَلَّيْتُ الْمَكْتُوبَاتِ، وَصُمْتُ رَمَضَانَ، وَأَحَلَلْتُ الْحَلَالَ، وَحَرَّمْتُ الْحَرَامَ، وَلَمْ
أَزِدْ عَلَى ذَلِكَ شَيْئًا أَدْخُلُ الْجَنَّةَ؟» قَالَ: (نَعَمْ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.
وَمَعْنَى حَرَّمْتُ الْحَرَامَ: اجْتَنَبْتُهُ. وَمَعْنَى أَحَلَلْتُ الْحَلَالَ: فَعَلْتُهُ مُعْتَقِدًا حِلَّهُ.

* أخرجه مسلم في كتاب الإيمان، باب بيان الإيمان الذي يدخل الجنة وأن من تمسك بما أمر به دخل الجنة، حديث رقم (١٥).

Abu Abdullah, Dzsábir ibn Abdullah al-Anszárira hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy egy férfi feltett egy kérdést Allah Küldöttének (ﷺ): Mi a véleményed, ha imádkozom az előírtakat, végigböjtölöm Ramadánt, megengedettnek tartom a megengedett dolgot [és azt is cselekszem], s tilalmasnak tartom a tilalmasat [és el is kerülöm], és nem teszek ezen felül semmi mást, belépek-e a Paradicsomba? Azt felelte: „*Igen!*” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A hadíszt alátámasztja, hogy az embereknek fel szabad tenniük kérdéseket a Paradicsomba jutás okairól, amely arról tanúskodik, hogy foglalkoznak vele és vágynak arra, hogy belépjenek a Paradicsomba.
- Bizonyítja, hogy a Próféta (ﷺ) társai törődtek azokkal a kérdésekkel, amelyek a Paradicsomba juttatják az embert.
- A hadíszt világossá teszi a Paradicsomba jutás okait, amelyek az előírt imádkozások (a napi öt ima) teljesítése, Ramadán hónap végigböjtölése, a megengedett tettek végzése, valamint a tilalmas dolgok elkerülése. Aki viszont nem tesz eleget ezeknek, nem érdemli meg a Paradicsomba jutást.
- A hívők különböznek egymástól a hitben. Tehát vannak, akik az előírt dolgokat megteszik és elkerülik a tilalmasat, de se többet se kevesebbet nem tesznek. Vannak, akik önkéntes tetteket végeznek az előírtak után és azt is elhagyják, ami nem tiltott. Még mások maguk ellen vétkeznek. A Magasztos Allah azt mondta: „*Aztán örököül hagytuk az Írást azoknak a szolgálóinknak, akiket kiválasztottunk. És vannak köztük olyanok, akik önmaguk ellen vétkeznek. Mások mérsékletesek [az ő hitükben]. És vannak olyanok, akik – Allah engedelmével – [mindenki mást] megelőznek a jócselekedetekkel.*” (Korán, 35:32) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Miközben aludtam, láttam az embereket ingbe öltözve. Voltak, akiknek csak a mellükig ért, és voltak akiknek annál lejjebb. És láttam Omárt olyan ingbe öltözve,

amelyet maga után húz (olyan hosszú). Azt kérdezték tőle (a társai): Milyen megfejtést adsz erre? Azt felelte: Ez a vallás.” (al-Bukhári, Muszlim) Ez bizonyítja az Ahluszunna val-dzsamaá hitét azzal kapcsolatban, hogy a hit gyarapszik és csökken és az emberek szívében különbözik a hit, és eszerint előnyben részesülnek egymással szemben. A legjobbak és legmagasabb helyzetűek a Paradicsomban a „szilárd Próféták”⁶⁶ és a legalacsonyabb helyzetűek azok az egyistenhívők, akik jócselekedeteiket rossz cselekedetekkel keverték. E kettő között vannak olyan fokozatok, amelyeket egyedül Allah ismer.

- Megengedett csak a kötelező dolgokat elvégezni, de a magasabb helyzet azt illeti, aki az ajánlott cselekedeteket is megteszi. Mohamed Próféta (ﷺ) így szólt: „A Fenséges Allah azt mondta: ’És nem közeledik egy szolgálóm se Hozzám olyannal, ami kedvesebb lenne Számomra, mint az, amit előírtam neki (a kötelező cselekedetekkel). És a szolgálóm addig-addig közeledik Hozzám a szorgalmi cselekedetekkel (önkéntes istenszolgálatokkal), amíg megszeretem.’” (al-Bukhári)
- Ez a hadís a kötelező tettek fontosságát hangsúlyozza világossá téve, hogy ha valaki csak azokat teszi meg, akkor megérdemli a Paradicsomba jutást.
- A kérdést feltevő egyik mondása – „megengedettnek tartom a megengedett dolgot, s tilalmasnak tartom a tilalmasat” – azt jelenti: hisz abban, hogy amit Allah megengedettnek tett, az megengedett, amit pedig tilalmasnak tett, az tilalmas. Ez Allah és Küldöttének joga, és senkinek sem megengedett, hogy saját véleménye szerint tegyen tilalmassá vagy engedjen meg valamit.
- A megengedett dolgoktól való tartózkodás nyomós ok nélkül utálatos dolog.
- A Paradicsomba jutásnak a kötelességnek és ajánlottnak minősített cselekedetek mellett vannak más okai is, amelyeket a Korán és a Szunna is világossá tett, de a Próféta (ﷺ) nem kívánta megemlíteni itt ezeket, könnyítésképpen a kérdezőnek. Ez pedig tanítás arra, hogy tekintettel kell lenni a kérdezőre.

66. „Szilárd Próféták”: Noé, Ábrahám, Mózes, Jézus, Mohamed (béke legyen velük)

- Az a mondat, hogy „tilalmasnak tartom a tilalmasat”, magában foglalja a kötelességek betartását is, mivel ennek elhagyása tilalmas. Allah azt mondja: „*Nem lehet fölróni sem a vaknak, sem a nyomoréknak, sem a betegnek, [ha nem szállak harcba]. Aki engedelmeskedik Allahnak és a küldöttének, azt kertekbe bocsátja be, amelyek alatt patakok folynak. Aki azonban hátat fordít, azt fájdalmas büntetéssel sújtja.*” (Korán, 48:17)

Megjegyzések:

Ismerkedjünk meg a következőkben a Paradicsomhoz vezető úttal,⁶⁷ amely a Korán és Mohamed Próféta (ﷺ) hadiszainak tanulmányozása által válhat világossá számunkra. Feladatunk csupán rálépni erre az útra, és szorgalmasan végighaladni rajta, egészen az út végéig, ahol a Paradicsom kapui állnak.

Vegyük szemügyre először is Allah Küldöttének (ﷺ) két kijelentését, amelyben leírja számunkra a Paradicsomhoz vezető utat.

1. „Meghagytalak benneteket a fehér úton, amely éjjel is olyan világos, mint nappal. Nem téved le róla csupán az, aki a pusztulást választja.” (szahíh al-dzsámi 4369)
2. „Az egész [muszlim] közösségem (*umma*) be fog jutni a Paradicsomba, kivéve azt, aki nem akar.” Erre a társai megkérdezték: „Ki ne akarna?” A válasz ez volt: „Aki engedelmeskedik nekem, az bejut a Paradicsomba. Aki nem engedelmeskedik nekem, az nem akarja (hogy a Paradicsomba jusson).” (al-Bukhári)

Allah Küldötte (ﷺ) ebben a két hadiszban világossá tette a Paradicsomhoz vezető utat minden gondolkodó ember számára. Ez az út négy szó, két negatív és két pozitív körül forog. A negatív szavak: a társítás és a vétkek, a pozitívak pedig: a hit és a jótettek. E négy szó körül forog tehát a Paradicsom irányába vezető út, amely az örök tartózkodás és a méltóság otthona.

Lá iláha ill Allah, Mohammed raszúl Allah

„Nincs más isten Allahon kívül, Mohamed Allah küldötte.”

67. Abu Bakr al-Dzsazáiri: „A Paradicsomba vezető út” című könyvéből.

Ez a két kijelentés jelzi számunkra a Paradicsom irányát. Az első azt jelenti, hogy nincs olyan istenség, akit valóban megillet az imádat és az istenszolgálat, a Megbocsátó és Szerető Allahon kívül, ezért egyedül Ő jogosult arra, hogy higgyenek Benne, és Neki jár az őszinte és odaadó engedelmeskedés, valamint prófétájának. A második állítás azt jelenti, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) az, aki világossá teszi, miként kell szolgálni az egy igaz Istent, ezért Mohamed Próféta (ﷺ) útmutatása és magyarázata nélkül senkinek nem áll módjában Allahot helyesen szolgálni.

Induljunk hát el az úton, amelyen a két előző mondat lesz segítségünkre útmutatásként!

- Higgyünk megbizonyosodva abban, hogy Teremtőnk teremtette a világot, és Ő irányítja képességével, tudásával, akaratával és bölcsességével. Teremtésében nyilvánultak meg fenséges tulajdonságai és szép nevei, és képessége által jött létre a világ, tudása által egység és rend uralkodik minden részében, amelyek lenyűgöző rendezettségben haladnak céljuk felé.
- Higgyünk teljes meggyőződéssel abban, hogy a Magasságos Allahnak nem létezik társa a teremtésben, és nincs Rajta kívül más, aki irányítaná a világot. Ha ugyanis lenne társa, akkor a világ telis-tele lenne ellentmondásokkal és viszályal, ami pusztulást eredményezne. A Magasztos Allah azt mondta: „*Ha lennének istenségek e kettőben (az egekben és a Földön) Allahon kívül, akkor mindkettő elpusztulna. Magasztaltassék hát Allah, a Trónus Ura! [fölötte áll Ő] annak, amit [Róla] állítanak!*” (Korán, 21:22)
- Higgyünk teljes meggyőződéssel abban, hogy mivel nincs a Magasságos Allahnak társa a teremtésben és az irányításban, ezért nem lehet Neki társa az Őt megillető engedelmesség és istenszolgálatok terén sem. Nem szabad Rajta kívül mást szolgálni, sem angyalokat, sem prófétákat, sem egyéb teremtményeket. Nem szabad hozzájuk imádkozni, fohászolni, kedvükért böjtölni, állatot áldozni, adakozni, vagy fogadalmat tenni. Tilos engedelmeskedni nekik olyan dolgokban, amelyek bűnnek számítanak Allahhal szemben, mint például a megengedett dolgok megtiltása, a tilalmasak megengedettté tétele, vagy a kötelező cselekedetek elhagyása, és a tiltott dolgok elkövetése.

– Higgyünk teljes meggyőződéssel abban, hogy az emberiségnek küldöttekre van szüksége, a Paradicsomhoz elvezető út világossá tétele érdekében, ez pedig megköveteli a próféták küldését, valamint a kinyilatkoztatott könyvek lebecsátását. Ebből következően igaznak kell tartani a küldöttek mindegyikét, követni kell őket, valamint hinni kell a kinyilatkoztatásokban, és be kell tartani az azokban található tanításokat, amennyiben Allah nem törli el érvényüket más tanítások és szabályok kinyilatkoztatásával. Hinni kell az angyalokban, az elrendelésben, a feltámadásban, az elszámolásban és az ítéletben.

Az imént említett négy pont, amely a helyes hitet tartalmazza, a Paradicsomhoz vezető út negyedét jelenti. A második negyed a jó tettekről szól.

– Tartsuk meg az imádkozást, miután az előírt tisztálkodást elvégeztük. Idejében imádkozzunk, lehetőleg közösen és betartva az imádkozás feltételeit, pilléreit, odafigyelve a részletekre. Ezzel a Próféta (ﷺ) imádkozásához hasonlóan imádkozunk, aki azt mondta: „Imádkozzatok úgy, ahogy engem láttok imádkozni!” (szahíhul-dzsámi 893)

– Adjuk meg a vagyonunkra nézve kötelező zakát adományt azoknak, akiknek jár: a szegényeknek, a nincsteleneknek, az eladósodottaknak és azoknak, akik erőfeszítést tesznek Allah útján stb. Az adományunk legyen a legjobb minőségű, tettünkkel pedig egyedül a Magasságos Allah meglegedését keressük.

– Böjtöljünk Ramadánban, tartózkodván az ételektől, italoktól és a házaselettől, valamint a tiltott vagy kétséges dolgoktól, legyen szó beszédről, cselekedetről, gondolatokról és szándékokról.

– Zarándokoljunk el Mekkába, Allah házához, úgy ahogy Allah Küldötte (ﷺ) tette, helyes módon teljesítve, felesleges beszéd, káromkodás, vagy vitatkozás nélkül, mert csupán így érhetjük el, hogy elfogadtasson a zarándoklatunk, és hogy áldásos legyen cselekedetünk.

– A szülők iránt legyünk jószágosak, úgy hogy engedelmeskedünk nekik, a bűnt vagyis az Istennel szembeni engedetlenséget kivéve. „Nincs engedelmesség egy teremtménynek, a Teremtővel szembeni engedetlenségben.” (szahíhul-dzsámi 7520) Bánjunk szépen

velük, segítsük őket, elégedettségüket keressük, tegyünk jót velük tetteiben és szóban is. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Allah elégedettsége a szülő elégedettségében van, és Allah haragvása a szülő haragvásában van.” (szahíhut-targhíb 2501) Sohase ártsunk nekik, még akkor sem, ha bosszúságot, vagy elégedetlenséget okoznak.

- Ápoljuk a kapcsolatot rokonainkkal: részesítsük őket jóságos bánásmódban, látogassuk őket, érdeklődjünk a helyzetükről, és a lehetőségeink szerint nyújtsunk segítséget nekik.
- Bánjunk szépen a szomszédokkal, megadva nekik a tiszteletet azzal, hogy jótékonyan bánunk velük és nem ártunk nekik.
- Adjunk tiszteletet a vendégnek, ételt és szálláshelyet felajánlva számára.
- Adjunk tiszteletet muszlim hittestvéreinknek azzal, hogy megvalósítjuk a hittestvériséget, amely jogaik teljesítésével történik. Ezek a jogok: a köszöntésük találkozáskor, az áldáskérés számukra tüszentésnél, a látogatásuk betegség esetén, meghívásuk elfogadása, és részvétel temetési menetükben.
- Legyünk igazságosak beszédünkben és tetteinkben egyaránt. Az igazságosság kötelező, általa válik helyessé vallási és evilági életünk, javul az emberek és a társadalmak állapota.

Eddig tartott az út fele, így csupán a másik fele hiányzik, amely a társítástól és a vétkektől való tartózkodásban nyilvánul meg. Először is legyünk mentesek a társítástól:

- Nem szabad hinni abban, hogy valamely teremtménynek – bárki, vagy bármi legyen is az – hatalmában áll ártani vagy hasznot hajtani önmagának vagy másnak anélkül, hogy az Allah elrendelése, vagy engedélye által történne. Éppen ezért minden óhajunkkal, fohászukkal csak Allahhoz forduljunk és ne keressünk mást Rajta kívül! Ne kérjünk olyasvalamit egy teremtménytől, amelyet csupán a Teremtő képes teljesíteni, ne kérjünk közbenjárást másától, és ne kiáltsunk segítségért máshoz, hiszen nincs más adakozó, sem pedig más megmentő Allahon kívül!
- Ne fordítsuk azokat az istenszolgálatokat, amelyek Allahot illetik meg, mások irányába! Így ne esküdjünk másra, csak Allahra, ne

áldozunk (vágjunk áldozati állatot) Allah valamely kegyes szolgálójának sírjánál, ne tegyünk fogadalmat másnak, csak Allahnak, ne fohászkodjunk máshoz csak Allahhoz!

- Ne függesszünk fel fonalat, csontot, vagy fémeket (vagy bármit), amelynek segítségével szemmel verést, vagy csapást remélünk elhárítani, mert ugyanis senki más nem véd meg a szemmel veréstől, vagy hártja el a csapást, csak és kizárólag a Magasságos Allah! (Azaz ne higgyük, hogy védő vagy szerencsehozó szerepe lehet bármiféle amulettnek, talizmánnak vagy kabalának.)
- Ne higgyünk jósnak, látnoknak vagy csillagjósolást végzőnek, bármit is mond a jövőre nézve, hiszen senki más nem tudja a jövőt, csupán Allah!
- Ne engedelmeskedjünk senkinek (legyen az akár vezető, tudós, apa, anya vagy sejk), ha Allahal szembeni bűnre utasít, hiszen a megengedett dolgok megtiltása és a tilalmasak megengedetté tétele Isten úrságában való társítás!

Ezen öt lépés által a hiányzó távolság felét tettük meg, ami után nem maradt hátra más, csupán a vétkektől való tartózkodás, és ezzel a Paradicsom kapuihoz érkezünk, és beléphetünk mindazokkal, akik belépnek oda.

- Őrizzük meg eszünket: ne használjuk ártalmas dolgokra, ne törjük fejünket gonoszságon és romlás okozásán.
- Őrizzük meg hallásunkat: ne hallgassunk hazugságot, felesleges, hamis beszédet, trágárságot, pletykát, más kibeszélését a háta mögött, vagy hitetlenséget.
- Őrizzük meg látásunkat: ne legeltessük szemünket olyan valakin, akin nem szabad, legyen szó tisztességes emberről vagy tisztességtelenről, muszlimról, vagy nem muszlimról. Ne nézzünk olyasmit, ami bűn vagy bűnhöz vezethet.
- Őrizzük meg nyelvünket: ne ejtsünk ki trágárságot, hazugságot, rágalmazást, ne pletykáljunk, ne beszéljünk ki mást a háta mögött, ne sértegezzünk vagy átkozzunk senkit.
- Őrizzük meg gyomrunkat: ne együnk vagy igyunk tiltott dologból, ne étkezzünk uzsorakamatból származó vagyonból. Ne együnk döghúst, vagy disznóhúst, ne igyunk részegítő italt, és ne dohányozzunk.

-
-
- Őrizzük meg szemérmünket: takarjuk el testünk azon részét, amit Allah előírt nekünk, süssük le a szemünket, ne viselkedjünk kihívóan vagy félreérthető módon, és ne érintkezünk testileg csupán házastársunkkal, törvényes, Allah által engedélyezett házasságot követően.
 - Őrizzük meg kezünket: ne ártsunk általuk senkinek, ne szerezzünk általuk tiltott vagyont, ne játsszunk szerencsejátékot, és ne írjunk hamis tanúságot.
 - Őrizzük meg lábunkat: ne vigyen minket erkölcstelenségbe, és ne törekedjünk általuk viszály szítására és gonoszságra.
 - Őrizzük meg egyezményeinket: az igaz tanúzást és a megbízatást. Ne tagadjuk meg másnak a védelmezését, ne sértsük meg szerződéseinket, ne szegjük meg ígéretünket, ne tanúskodjunk hamisan, ne legyünk hűtlenek megbízatásunkkal szemben.
 - Őrizzük meg a vagyont, ne pazaroljuk el, ne hanyagoljuk el, ne vesztegessük el, és ne hagyjuk gyarapodás nélkül.
 - Őrizzük meg a családot, a házastársat és a gyermekeket, fizikailag, szellemileg, hit és erkölcs tekintetében. Óvjuk meg őket mindentől, ami árt nekik, rontja lelküket és értelmüket. Védelmezzük meg őket mindattól, ami öl, pusztít és boldogtalanná tesz.

Ezzel az út végére értünk. A Feltámadás Napján már csak arra kell felkészülni, hogy a Paradicsomba léphessünk, miközben várjuk Allah szólítását, amelyet angyali küldöttei hoznak, hogy beléphessünk és elfoglalhassuk helyünket. Azon a napon örvendezni fognak az istenfélők.

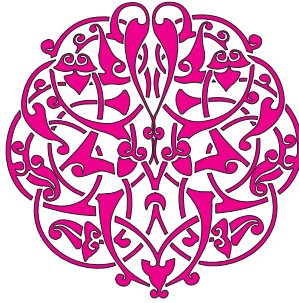
The page is framed by a complex, multi-layered decorative border. The outermost border is a wide, white band with intricate floral and geometric patterns. Inside this is a narrower pink band, followed by a wide white band with a repeating pattern of stylized floral motifs and geometric shapes. The central area is a large, white, octagonal shape with a scalloped edge, set against a pink background. The text is centered within this white area.

23. hadís
A jótett sokféle módja

الحديث الثالث والعشرون

عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْحَارِثِ بْنِ عَاصِمٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُنِ - أَوْ تَمْلَأُ - مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو فَبَائِعٌ نَفْسَهُ فَمُعْتِقُهَا أَوْ مُوبِقُهَا). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.

* أخرجه مسلم في كتاب الطهارة، باب فضل الوضوء، حديث رقم (٢٢٣).

Abu Málík, *al-Háarith ibn Ászim al-As'arira* hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy azt mondta: Allah Küldötte – Allah dicsérete és békéje legyen vele – így szól: „A tisztaság a hit fele. Az 'alhamdu-lillah' (A dicséret és a köszönet Allahot illeti) megtölti a Mérleget, és a 'szubhána-Allah' (Magasztaltassék Allah, Akinek nincs hiányossága) és az 'alhamdu-lillah' (A dicséret és a köszönet Allahot illeti) megtöltik azt, ami az ég és a föld között van. Az imádkozás világosság; az adakozás bizonyíték (a hitre); a türelem pedig fényesség; és a Korán érv melletted, vagy ellened. Minden ember úgy éli napját, hogy eladja saját magát, s [ezzel] vagy megszabadítja, vagy pedig elpusztítja [önmagát].” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Az iszlám vallásban sokféle formája van a jó cselekedetnek, ezáltal a muszlimnak lehetősége van akár mindegyikből részesülnie, és így könnyűszerrel megtehet abból bármit, amire képes.
- „*A tisztaság a hit fele*” – ez azt jelenti, hogy:
 - a társítástól való tisztaság a hit fele, hiszen a társítás tisztátlanság,
 - vagy a tisztaság (vagyis a wudu, a mosakodás) az imádkozás fele, hiszen az imádkozás hit, és csak tiszta állapotban lehet teljesíteni, elvégezni.
- Ebben a hadiszban buzdítás van a lelki és a testi megtisztulásra.
- A hadiszban világossá válik a *zikr* (Isten említése) kiemelkedő értéke, főként az 'alhamdu-lillah' (a dicséret és a köszönet Allahot illeti) és a 'szubhána-Allah' (magasztaltassék Allah, Akinek nincs hiányossága) mondatoknak, mert ezeknek nagy súlyuk lesz a jótettek mérlegén, a Feltámadás Napján. A hadisz ezáltal ösztönzi a muszlimot arra, hogy ügyeljen ezeknek a kifejezéseknek a használatára a *zikr* során.
- Allah dicsőítésének és magasztalásának fontosságára hívja fel a figyelmet. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Annak a példázata, aki megemlékezik az ő Uráról és azé, aki nem teszi azt, olyan, mint az élő és a halott példázata.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Az istenemlegetés könnyű cselekedet, de a jutalma nagy:

- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki elmondja: „Szubhánalláh va bihamdih” (magasztaltassék Allah és Neki jár a hála), napjában százszor, annak eltöröltetik a bűne, még ha annyi volt is, mint a tenger hullámain úszkáló hab.” (al-Al-Bukhári, Muszlim)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki este és reggel százszor elmondja: „Szubhánalláh va bihamdih”, annál kiválóbball nem hozakodhat elő senki a Feltámadás Napján, csak az, aki ugyan- ezt mondta el vagy még hozzá is tett.” (Muszlim)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Van két szó, amely könnyű a nyelv számára, ám súlyosan méretik a mérlegben, s kedves a Könyörületes számára: „Szubhánalláh va bihamdih” és „Szubhánalláh alázim” (magasztaltassék Allah, s Neki jár a hála, magasztaltassék a Hatalmas Allah) (al-Al-Bukhári, Muszlim)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki elmondja: „SzubhánAllah alázim va bihamdih”, annak egy pálmafa ültet- tetik a Paradicsomban.” (at-Tirmidi)
- Mohamed Próféta (ﷺ) egyszer megkérdezte a társaitól: „Van-e köztetek, aki nem képes napi ezer jótettet végrehajtani?” Valaki a társaságból azt kérdezte: „Hogyan hajthatna végre valaki ezer jótettet naponta?” „Ha valaki százszor magasztalja Urát, annak ezer jótettet írnak [a feljegyzéseihez], és ezer bünt törölnek el belőle.” (Muszlim)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Allah számára a beszéd leg- kedvesebb négy szava: „SzubhánAllah, alhamdu-lillah, lá iláha illál-lah, és Allahu akbar.” (Muszlim)
- *Abdullah ibn Amrra* hivatkozva – Allah legyen elégedett velük – jegyezték fel, hogy azt mondta: Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Van két tulajdonság (cselekedet), amit ha egy muszlim rendszer- en megtesz, be fog lépni a Paradicsomba. Könnyű cselekedetek ezek, és mégis csak kevesen teszik meg őket: Ha valaki a napi öt ima (minden ima) után Allahot magasztalja tízszer (mondván szubhanAllah), Allahot dicsóíti és Neki ad hálát tízszer (mondván alhamdulillah), és az Ő nagyságát magasztalja tízszer (mondván Allahu akbar). Ez naponta százötven a nyelven, de ezerötszáz a Mérlegen (amin a jótettek méretnek meg). És én láttam, hogy a

Próféta (ﷺ) a kezén mutatta ezeket. És mielőtt lefeküdt aludni Allahot magasztalta harmincháromszor (mondván szubhanAllah), Allahot dicsőítette és Neki adott hálát harmincháromszor (mondván alhamdulillah) és Allah nagyságát magasztalta harmincnégy-szer (mondván Allahu akbar). Ez naponta száz a nyelven, de ezer a Mérlegen (amin a jótettek méretnek le).” Az emberek azt kérdezték: „Ó, Allah Küldötte, hogy lehet, hogy ezeket nem tudjuk megtenni (pedig könnyű tettek ezek)?!” Ő pedig azt felelte: „A sátán odamegy az emberhez, imája alatt is, és eszébe juttatja a dolgokat [ezért gyorsan befejezi imáját és feláll evilági dolgait végezni], valamint odajön hozzá az, ahol aludni akar, és álmat küld rá [mielőtt még elmondhatná].” (an-Naszái, Abu Dáud)

- Az imádkozás világosság a muszlim ember számára, amely megátolja a bűnök elkövetésében, és világosságot ad arcának az evilágon és a túlvilágon.
- Az adakozás bizonyíték az Istenbe, és a jutalmába vetett hitre, amelyet Istentől kap az adakozásért. Allah azt mondta: *„Ti hívők! Adakozzatok azokból a becses dolgokból, amiket szereztek”* (Korán, 2:267)
- Kétségtelen, hogy a vagyon kedvelt és szeretett dolog az ember lelkének, és abban, hogy valaki Allahért költi, bizonyíték van a hitére. Allah azt mondta: *„Az [igazi] jámborságot mindaddig nem éritek el, amíg nem adakoztatok olyasvalamiből, amit szerettek. Bármit is adakoztok, Allahnak tudomása van arról.”* (Korán, 3:92) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egyetlen vagyon sem csökken az adomány miatt...” (Muszlim) Allah Küldötte (ﷺ) csupán az Allah útján elköltött vagyont tekintette valódi vagyonnak. Áisa (رضي الله عنها) azt mondta egy hadís szerinti, hogy miután levágtak egy bárányt és ő adakozott belőle, a Próféta (ﷺ) megkérdezte: „Mennyi maradt belőle?” Áisa azt felelte: Nem maradt más, csak a vállrésze. Erre a Próféta (ﷺ) azt mondta: „Megmaradt az egész, kivéve a vállrésze.” (at-Tirmidi)⁶⁸

68. Mivel a hús nagy részét szétosztották a szegények között adományként, így az megmaradt túlvilági jutalom formájában, a vállrésze – amit megtartottak – azonban nem.

- Az adakozás gyógyír a lelki betegségekre,⁶⁹ ahogy Mohamed Próféta (ﷺ) mondta: „Ha azt akarod, hogy meglágyuljon a szíved, akkor etesd a szegényt és simogasd az árva gyerek fejét!” (Ahmed)
- Az adakozás megvéd sokféle bajtól.⁷⁰ Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Yahya [János (عليه السلام)] elrendelte Izrael fiainak: 'És parancsolom nektek, hogy adakozzatok, mert ennek olyan a példázata, mint annak az embernek, akit az ellenség fogolyul ejtett és a nyakához bilincseltek a kezét, ezután előhozták, hogy lefejezzék, de ő azt mondta: megváltom magam tőletek, bármit kértek is, és így is tett.'” (Szahíhul-dzsámi 1724)
- Az iszlám ösztönzi a szegényeket is a tőlük telhető adakozásra, még ha nagyon csekély is az, amit adakozni tudnak. Az iszlám ugyanis már azzal is megelégszik a szegény ember esetében, ha feltör benne a könyörület afelé, aki még nála is szegényebb. Egyszer Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egy dirhem⁷¹ megelőzött százezer dirhemet.” Erre a társai megkérdezték: Hogyan? Azt felelte: „Egy embernek volt két dirhemje és az egyikkel adakozott, a másik ember pedig a bőséges vagyonából százezer dirhemet vett ki és adományként adta.” (an-Naszái)
- Az adakozás jobb, amikor az ember egészséges és erőnek örvend, mint akkor, amikor beteg vagy haldoklik. Egyszer egy férfi jött a Próféta-hoz (ﷺ) és megkérdezte: „Ó Allah Küldötte, melyik adomány nagyobb jutalmú?” Ő így válaszolt: „Ha akkor adakozol, amikor egészséges és mohó vagy, félsz a szegénységtől és a gazdagságra vágysz, és nem halogatod addig, amíg a halál küszöbén állsz, amikor azt mondod, adjátok ennek ezt és ennek ezt.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Ebben a hadíszban buzdítás van a türelemre és útmutatás az igazsághoz. A türelem fényesség akkor is, ha keserű. Mohamed Próféta

69. Az adakozás gyógyír a testi betegségekre is. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Gyógyítsátok a betegeiteket adakozással!” (Szahíhul-dzsámi 3358)

70. Az adakozás megtisztítja a vagyont is. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta a kereskedőknek: „Ó kereskedők! Bizony az adás-vételkor sok fecsegés és esküdözés van, ezért tisztítsátok meg (a vagyont) adakozással!” (Ahmed, an-Naszái, Ibn Mádzsa)

71. Dirhem: ezüstpénz.

(ﷺ) azt mondta: „Mindenért, ami eléri a muszlimot a nehézségből, a fájdalomból, az aggodalomból, a szomorúságból, a bántalmazásból, a gondból – akárcsak amikor a tüske szúrja meg őt – Allah eltöröl a bűneiből” (al-Bukhári, Muszlim)

- A türelem kiválóságát is hangsúlyozza a hadísz. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „És senkinek sem adatik jobb és bőségesebb adomány, mint a türelem.” (al-Bukhári, Muszlim) Ali ibn al-Huszain Zain al-Ábidin azt mondta: „Ha Allah összegyűjti az elsőket és az utolsókat (a korábban és a későbbben élteket) szólítani fog egy szó-lító: Hol vannak a kitartók, az állhatatosak, hogy beléphessenek a Paradicsomba számonkérés nélkül?” Ezt támasztja alá a Magasztos Allah szava: „*Mondd: 'Ti hívő szolgálaim! Féljétek Allahot! Akik jóra valóak, azok jóra számíthatnak az evilágon. Allah földje tágas. Az állhatatosak a nekik járó teljes fizetséget kapják meg mérték nélkül.'*” (Korán, 39:10) Ali ibn Abi Tálib azt mondta: „Olyan a türelem viszonya a hithez, mint a fejé a testhez”, azután felemelte a hangját mondván: „Bizony nincs hite annak, akinek nincs türelme!”
- A türelem vallásilag jelenthet türelmet a kötelességek elvégzésére és az utasításoknak való engedelmességre nézve, jelenthet türelmet a bűnök elkerülésére nézve és jelenthet türelmet a csapásokra nézve, amelyek az embert érhetik, és amelyeket a Magasságos Allah rendel el. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Milyen csodálatos a hívő ügye! Bizony minden ügye jó, és ez csak a hívővel történhet meg. Ha valami öröm éri, hálás lesz érte, s ez jobb neki. És ha valami csapás éri, türelemmel viseli azt, és ez jobb neki.” (al-Bukhári) Ibn Abbász azt mondta: „Allah megparancsolta a hívőknek a türelmet a harag pillanatában, a bölcs nyugalmat a tudatlansággal szemben, a megbocsátást a bántalmazás esetén. Ha ezt teszik, akkor Allah megmenekíti őket a sátántól, s aláza szorítja ellenségeiket, mintha igaz barátok lennének.” Omar ibn al-Khattáb (رضي الله عنه) azt mondta: „Nincs olyan csapás, amely ért engem, hogy nem láttam volna (benne) három kegyet: az első az, hogy az a csapás nem a vallásomat érte, a második az, hogy nem nagyobb, mint amilyen ért engem (lehetett volna rosszabb), a harmadik pedig az, hogy Allah nagy jutalmat ígért annak, aki türelmesen elviseli a csapásokat.”

- Anasz ibn Málík arról számolt be, hogy amikor Allah Küldöttének (ﷺ) súlyosbodott a betegsége, időnként elvesztette az eszméletét és amikor Fatima (Allah legyen elégedett vele) azt mondta neki: „Mennyire szenvedsz, ó apám!” – akkor azt felelte a Próféta (ﷺ): „Apád mától nem fog szenvedni soha többé.” (al-Bukhári)
- A legjobb türelem Allah által lehetséges, Allahért és Allah akaratának figyelembe vételével. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Senki ne kívánja magának a halált egy baj miatt, ami elérte őt, de ha mindenképpen ezt akarja tenni, akkor mondja inkább: Ó Allah! Adjál nekem életet, amíg tudod, hogy jó számomra az élet, és küldj engem a halálba, amikor tudod, hogy jó a halál számomra!” (al-Bukhári, Muszlim)
- Ebben a hadiszban buzdítás van a Korán tanulására, ahogyan Mohamed Próféta (ﷺ) mondta: „Az a legjobb közületek, aki megtanulja a Koránt és tanítja.” (al-Bukhári) És azt is mondta: „Az, aki szépen és folyékonyan olvassa a Koránt, a nemes és a tisztahitű angyalok közé kerül. És az, aki úgy olvassa a Koránt, hogy gyakran megakad benne (mivel nehéz neki), dupla jutalmat fog kapni.”⁷² (al-Bukhári, Muszlim) Valamint azt mondta (ﷺ): „Annak a hívőnek a példázata, aki olvassa a Koránt, hasonlatos az utruddzsához,⁷³ amelynek az illata jó és az íze zamatos. Annak a hívőnek a példázata pedig, aki nem olvassa a Koránt (mivel nem tudja olvasni), olyan, mint a datolya: illata nincs, de édes az íze. Annak a képmutatónak a példázata, aki olvassa a Koránt, olyan, mint a jácint – az illata kellemes, de az íze keserű. Annak a képmutatónak a példázata pedig, aki nem olvassa a Koránt, olyan, mint a gyom: illata nincs, és az íze is keserű.” (al-Bukhári, Muszlim) Ibn Abbászra (رضي الله عنه) hivatkozva jegyezték fel, hogy azt mondta: Allah Küldötte így szól: „Bizony az, akinek a szívében nincs semmi a Koránból (nem memorizált semmit belőle), olyan, mint a romba dőlt ház.”⁷⁴ (At-Tirmidi)

72. Az olvasás és a nehézség jutalmát.

73. Az utruddzsa olyan gyümölcs, amelynek jó az illata és az íze.

74. A romba dőlt házat lakásként nem lehet hasznosítani, sőt a csúszó-mászók és a kígyók lakhelye lesz.

- A hadisz bizonyítja a Korán hatalmasságát és azt, hogy szem előtt tartása nem lesz hiábavaló, mert vagy az ember mellett tanúskodik vagy ellene lesz. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Allah e Könyv által felemel egyeseket, másokat pedig lealacsonyít.” (Muszlim)
- A Korán a Feltámadás Napján használ annak, és közbenjár azért, aki olvassa, és aszerint cselekszik, ellenben tanúskodni fog azzal szemben, aki elhanyagolja. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Olvassátok a Koránt, mert a Feltámadás Napján közben fog az járni az olvasóiért.” (Muszlim) És „azt mondják a Korán-olvasónak (a Feltámadás Napján): Olvass, és emelkedj fel (a Paradicsomba), és recitálj, ahogyan recitáltál az evilágon. Hiszen a helyed ott van, ahol az utolsó áját elmondod” – mondta Mohamed Próféta (ﷺ). (Abu Dáúd és At-Tirmidi)
- A Korán-olvasó vagy nyertes, vagy vesztes és nincs olyan, hogy a Korán vagy vele vagy ellene ne lenne. Az ember számoljon el magával: vajon a Korán tanítása szerint cselekedett-e vagy sem.
- Azzal, hogy Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Minden ember úgy éli napját, hogy eladja saját magát”, az emberek állapotát mutatta meg. Vannak olyanok, akik jó tettel adják el magukat, ahogy Allah mondta: „*Akad olyan valaki [is] az emberek között, aki Allah tetszését keresvén, maga-magát [is] vásárra viszi.*” (Korán, 2:207) S vannak olyanok is, akik rossztettel adják el magukat.
- Az az ember, aki Allah szolgálata elől menekül, másnak a szolgálatában marad meg.
- A hívő engedelmeskedik Allahnak, ezért megszabadítja magát a büntetéstől és a Tüztől. A hitetlen azonban ellenszegül Allahnak és a sátánnak engedelmeskedik, ezért elpusztul a Gyehennában.
- Az igazi szabadság az Allahnak való engedelmességben van, hiszen ez az, ami megvalósítja az ember számára a teljes és tökéletes felszabadulást – az emberi lét és Allah iránti szolgálatának határain belül –, felszabadítja őt az alól, hogy emberek szolgálja legyen általa, hogy csak egyedül Allahot szolgálja. Ha az önuralmat vesszük, a tiltott testi vágyak esetében ez külsőségeiben megfélekezésnek és korlátozásnak tűnik, ám lényegileg felszabadulás ezen vágyak rabsága alól, s az emberi akarat felülemelkedése. S

ha az önzetlenséget vesszük egy másik példaként, amely bizony tehernek tűnhet a lélek számára, s elfordulásnak mindentől, amit birtokol, hogy másvalakit részeltessen abból, ám belső lényegét tekintve ez a fösvényiségtől való megszabadulás, a zsugoriság fölé emelkedés, s általános jó érzés, melyet nem szorítanak az egyén korlátai, lényegében tehát ez fel és megszabadulás. Az iszlám a bűnöket és az alantas dolgokat bilincseknek és láncoknak tekinti, melyek gúzsba kötik az emberiséget, s melyek ránehezdednek és a sárba, a mocsárba taszítják. E kötelékek és ezen lealacsonyító hajlamok elhagyását pedig felszabadulásnak tekinti, s egész erkölcsisége erre az alapra épül.

- Az ember törekedjen arra, hogy megszabadítsa magát a Pokoltól. Al-Haszan al-Baszri azt mondta: A hit nem óhajokkal valósul meg, hanem a hit az, ami a szívben bizonyosságot nyer, és a cselekedet igazolja azt. És voltak, akik jócselekedet nélkül haltak meg és azt mondták: jót gondolunk Allahról. Bizony hazudtak, mert ha jót gondoltak volna Allahról, akkor jót tettek volna. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Óvakodjatok a jelentéktelennek vélt bűnöktől! Bizony, ezek addig gyűlnek az emberre, amíg elpusztítják.” (Ahmed)

A decorative border in white and light blue on a dark blue background. It features intricate geometric and floral patterns, including repeating motifs of stylized leaves and circular designs. The border is composed of multiple layers, with a central white area containing text.

24. hadís
Allah hatalmassága
és könyörülete

الحديث الرابع والعشرون

عَنْ أَبِي ذَرٍّ الْغِفَارِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ فِيَمَا يَرَوِيهِ عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَنَّهُ قَالَ:
(يَا عِبَادِي إِنِّي حَرَمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا فَلَا تَظَالَمُوا، يَا عِبَادِي
كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلَّا مَنْ هَدَيْتُهُ فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِكُمْ، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ جَائِعٌ إِلَّا مَنْ أَطْعَمْتُهُ
فَاسْتَطْعِمُونِي أَطْعِمْكُمْ، يَا عِبَادِي كُلُّكُمْ عَارٍ إِلَّا مَنْ كَسَوْتُهُ فَاسْتَكْسُونِي أَكْسُكُمْ، يَا عِبَادِي
إِنَّكُمْ تُخْطِئُونَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَأَنَا أَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا فَاسْتَغْفِرُونِي أَغْفِرْ لَكُمْ، يَا عِبَادِي
إِنَّكُمْ لَنْ تَبْلُغُوا ضُرِّي فَتَضْرُبُونِي وَلَنْ تَبْلُغُوا نَفْعِي فَتَنْفَعُونِي، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَآخِرَكُمْ
وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّتُمْ كَانُوا عَلَى أَنْقَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي شَيْئًا. يَا
عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّتُمْ كَانُوا عَلَى أَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ
مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا، يَا عِبَادِي لَوْ أَنَّ أَوْلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّتُمْ قَامُوا فِي
صَعِيدٍ وَاحِدٍ فَسَأَلُونِي فَأَعْطَيْتُ كُلَّ وَاحِدٍ مَسْأَلَتَهُ مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِي إِلَّا كَمَا يَنْقُصُ
الْمِخْيَطُ إِذَا أُدْخِلَ الْبَحْرَ، يَا عِبَادِي إِمَّا هِيَ أَعْمَالُكُمْ أَحْصِيهَا لَكُمْ ثُمَّ أُوفِّيْكُمْ بِهَا فَمَنْ
وَجَدَ خَيْرًا فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ وَمَنْ وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.

* أخرجه مسلم في كتاب البر والصلة والآداب، باب تحريم الظلم، حديث رقم (٢٥٧٧).

A*bu Darr al-Ghifárira* hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki a Prófétára hivatkozott, miszerint – annak részeként, amit a Próféta a Dicsőséges és Fenséges Urát idézve mondott el – Allah így szólt⁷⁵:

„Ó, szolgálím! Én tilalmassá tettem Önmagamra nézve az igazságtalanságot, s tilalmassá tettem közöttetek is, ne legyetek hát igazságtalanok egymással szemben!

Ó, szolgálím! Mindegyikötök tévelygő, kivéve az, akit Én vezetek [az igaz útra], kérjétek hát Tőlem a vezetést, s Én vezetni foglak titeket!

Ó, szolgálím! Mindegyikötök éhező, kivéve az, akit Én táplálok, kérjétek hát Tőlem a táplálékot, s Én táplálni foglak titeket!

Ó, szolgálím! Mindannyian ruhátlanok vagytok, kivéve az, akit Én felruházok, kérjétek hát Tőlem a ruházatot, s Én felruházlak titeket!

Ó, szolgálím! Ti bizony éjjel és nappal tévedtek, és Én megbocsátom az összes vétkeket, kérjétek hát Tőlem a megbocsátást, s Én megbocsátok nektek!

Ó, szolgálím! Ti bizony nem fogjátok elérni azt, hogy ártani tudjatok Nekem, hogy káromra lehessetek. Ti bizony nem fogjátok elérni azt, hogy hasznot tudjatok hajtani Nekem, hogy a hasznomra lehessetek.

Ó, szolgálím! Hogyha közületek mindenki – az első és az utolsó, ember és dzsinn – a legistenfélőbb szívű ember szívével bírna, az nem növelné semmivel sem az uralmamat.

Ó, szolgálím! Hogyha közületek mindenki – az első és az utolsó, ember és dzsinn – a leggonoszabb szívű ember szívével bírna, az nem csökkentené semmivel sem az uralmamat.

Ó, szolgálím! Hogyha közületek mindenki – az első és az utolsó, ember és dzsinn – egy fennsíkon állna, és Tőlem kérne [bármit], és Én megadnám mindenkinek azt, amit kért, mindaz nem csökkentené azt, amivel rendelkezem, csupán annyival, amennyivel a tű csökkenti a tengert, ha belemártják.

75. Ez a hadisz egy úgynevezett hadisz kudszi (szent hadisz). A szent hadisz különbözik mind a Korántól, mind pedig a prófétai hadiszoktól. Lásd később!

Ó, szolgálaim! Csupán a ti tetteitek azok, amelyeket nektek megszámlállok, majd teljessé teszem számotokra azokat [az evilágon és a túlvilágon].⁷⁶ Így hát, aki jóra lel, az köszönje meg Allahnak,⁷⁷ és aki másra lel, az ne tegyen szemrehányást, csakis önmagának!” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ez a hadís az hatalmas jelentőségű szent hadiszok egyike, melyet a Próféta (ﷺ) az ő Urát idézve mondott el.
- Ez a hadís növeli az ember szívében az Allah iránti szeretetet, és az Előtte való szégyenérzetet, hiszen Allah abszolút és határtalan hatalma ellenére is szép szóval hívja szolgálait, hogy fohászaikkal, imáikkal és bocsánatkérésükkel forduljanak Hozzá.
- „Ó, szolgálaim”: Ez a felhívás mindenkinek szól, muszlimnak és nem muszlimnak egyaránt.
- Allah – abszolút igazságossága folytán – megtiltotta Magára nézve az igazságtalanságot, mivel Allah az igazságosságot szereti, és mindent igazsággal teremtett. Allahtól sohasem származhat igazságtalanság – Ő mentes minden hibától –, hiszen azt mondta a Magasságos: „*És Urad nem tesz igazságtalanságot senkivel*”. (Korán, 18:49)
- Allah megtiltotta az emberek között az igazságtalanságot, és óva intette őket attól. Az igazságtalanság háromféle lehet:
 - Az Istennel való társítás (valakit/valamit isteníteni, Allahal együtt, vagy Allah helyett imádni). Ez a leghatalmasabb igazságtalanság.
 - Az embernek önmagával szembeni igazságtalansága, ami a bűnök elkövetése által valósul meg.
 - Az emberek egymás ellen elkövetett igazságtalansága.

76. A teljessé tétel lehet az evilágon, a túlvilágon, vagy mind a kettőben. Allah azt mondta: „Aki a túlvilág szántóföldjét akarja bevetni, annak gyarapítjuk a vetését. Aki azonban az evilág szántóföldjét akarja bevetni, annak adunk abból, de nem lesz osztályrésze a túlvilágon.” (Korán 42:20) „Aki a tovasiető [evilági életet] akarja, annak gyorsan adunk abban azt, amit akarunk, annak, akinek szándékozunk.” (Korán 17:18) „Akik azonban a túlvilágot akarják, buzgón törekszenek utána és hívők, azok buzgalmának meg lesz a köszönete [Allahnál].” (Korán 17:19)

77. Egyrészt köszönje meg Allah segítségét, hogy a jót megtette, másrészt Allahnak köszönje meg a jutalmazást.

Az igazságtalanság tiltott, mert fájdalmas következményekkel jár az evilágon és túlvilágon egyaránt, súlyos ártalommal sújtja az embereket, és a társadalmat is.

- A helyes útra való vezetés Allah kezében van, és csak Tőle lehet kérni. Jóságossága folytán annak adja, akinek akarja, és igazságossága folytán attól tartja vissza, akitől akarja.
- Az ember Allah segítségével nélkül tévelyeg, soha nem vezéreltetett volna az igaz útra, ha Allah nem vezette volna arra.
- Az embernek az élet minden pillanatában szüksége van a helyes útra való igazításra.
- Ebben a hadiszban parancs van a fohászra, és ígéret a meghallgatásra, ahogyan Allah a Koránban mondta: *„Fohászkodjatok Hozzám és Én felelek nektek! Akik méltóságon alulinak tartják az Én szolgálatomat, azok alázatosan fognak a gyehennába menni.”* (Korán, 40:60)
- Az étel és az ellátás általánosságban Allah kezében van, és senki sem birtokolja ezeket. Allah azt mondta: *„Nincs élőlény a földön, amelyről gondoskodni ne Allah feladata lenne”* (Korán, 11:6) és azt mondta: *„Mondd: 'Ha a tiétek lenne az én Uram irgalmának minden kincse, akkor is megtartanátok [azokat magatoknak], attól féltve, hogy kiadjátok. Bizony, fösvény az ember!'”* (Korán, 17:100)
- Az ember saját erőből a megélhetést sem tudja garantálni magának, nemhogy a helyes útra vezérlést.
- Az ember nincstelen és korlátolt, Allah viszont gazdag, és mindenre képes, hiszen az útmutatás, az étel, az ital, a ruha és a bűnök megbocsátása, valamint a többi kegy, amelyekre az embernek szüksége van, mind a Magasságos Allahtól származik. A muszlimnak Allahtól kell kérnie mindezt, azután pedig köszönetet kell nyilvánítania értük.
- Ez a hadisz megtanítja az embert arra, hogy elgondolkozzon saját-magán, italán, ételén és öltözékén. *„Ha meg akarnátok számlálni kegyét, számát sem tudnátok annak. Ám az ember bizony megátalkodott az ő vétkességében és hitetlenségében.”* (Korán, 14:34) Továbbá: *„Vajon nem láttátok-e hogy szolgálatokra rendelte azt, ami az egekben és a földön van, és gazdagon részeltetett benne-*

teket látható és rejtett kegyeiben?” (Korán, 31:20) Ezzel az ájával kapcsolatban Muqátíl azt mondta: A látható kegy az iszlám, a rejtett kegy pedig az, hogy nem tette nyilvánossá a bűneiteket.

- Aki azon gondolkodik, hogy Allah mennyi kegyet tanúsított iránta, hálás lesz annak, Aki mindezt adta, elismeri kegyeit, és olyasmire fogja azokat felhasználni, ami Allahnak tetszik. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egyetek, igyatok és adakozzatok fősvénység és pazarlás nélkül! Allah bizony szereti látni kegyeinek nyomát a szolgáján.” (Ahmed, an-Naszái, at-Tirmidi) És azt mondta (ﷺ): „Allah bizony elégedett azzal a szolgálóval, aki ha a falatot megeszi, hálát ad Neki, és ha a kortyot megissza, hálát ad Neki.” (Muszlim)
- A jótéteményeket – azért, hogy megmaradjanak, sőt azért, hogy gyarapodjanak – meg kell hálálni, ahogy Allah mondta: „*Bizony, ha hálásak vagytok, még több [kegyet] fogok tanúsítani irántatok.*” (Korán, 14:7) Áisa – Allah legyen elégedett vele – azt mondta: „Allah Küldötte (ﷺ) mindig felkelt éjszaka imádkozni, és addig állt az imában, amíg a lábai teljesen feldagadtak. Egyszer azt kérdeztem tőle: ’Miért teszed ezt, Ó Allah Küldötte, hiszen neked Allah már megbocsátotta minden előző és ezután lévő bűnödöt?’ Ő azt felelte: ’Ne legyek hát hálás szolgáló?’” (al-Bukhári, Muszlim) És Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta Muádnak: „Allahra esküszöm, hogy szeretlek téged ó Muád! Ne felejtsd el azt mondani minden imát követően: Ó, Allah! Segíts nekem abban, hogy megemlékezek Rólad, hálát adjak Neked, és jól szolgáljalak!” (Abu Dáúd, an-Naszái) A jótétemények meghálásának öt pillére a következő:
 - Allah iránti alázatosság (mivel Ő az, Aki adta a jótéteményt)
 - szeretet Iránta
 - adományainak elismerése
 - az Ő dicsérete, jótéteményeinek emlegetése
 - valamint az, hogy a jótéteményeit jóra használjuk. Nem szabad olyasmire használni Allah adományát, amit Ő nem szeret.
- Allah tudása hatalmas, hiszen „*Ő tudja (mind)azt, ami az egekben és a földön van, és tudja azt, amit eltitkoltok és azt, amit kinyilvánítottok. És Allahnak tudomása van szívetek legtitkosabb gondolatairól.*” (Korán, 64:4)

- Allah türelme hatalmas, hiszen tudja az emberek bűneit, és ennek ellenére nem bünteti meg őket azonnal ezért. *„És a te Urad a Megbocsátó, és Övé a kegyelem. Ha [már az evilágon] meg akarná őket büntetni azért, amire szert tettek, akkor siettetné a büntetésüket. Ám [megszabott] határidejük van, s akkor nem lelhetnek Rajta kívül menedéket.”* (Korán, 18:58)
- Allah minden bűnt megbocsát, ha bűnbánattal fordulunk Hozzá. Allah azt mondja: *„Aki valami rosszat tesz, vagy önmaga ellen vétkezik, [de] utána Allahhoz fohászkodik bocsánatért, az Allahot megbocsátónak és könyörületesnek fogja találni.”* (Korán, 4:110) Tehát a bűnbánat eltörli a bűnöket. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: *„Aki bűnét megbánja, az olyan, mint akinek nincs bűne.”* (Ibn Mádzsah)
- Allah mindig készen áll megbocsátani. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: *„Bizony, Allah kiterjeszti a kezét az éjszaka során, hogy azok, akik nappal bűnt követtek el, megbánhassák. És kiterjeszti a kezét a nappal során, hogy azok, akik éjjel bűnt követtek el, megbánhassák. (És mindennap ezt fogja tenni,) amíg a Nap nyugaton nem kel fel (az Ítélet Napjáig).”* (Muszlim) Ez pedig arra készíti az embert, hogy mindig bűnbocsánatot kérjen Allahtól. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: *„Ti, emberek, forduljatok bűnbánattal Allahhoz és kérjetek Tőle bűnbocsánatot! Bizony, én magam naponta százszor is bűnbánattal és bűnbocsánatkéréssel fordulok Hozzá.”* (Muszlim) Allah azt mondta Magáról: *„Ő az, Aki elfogadja szolgáitól a megbánást és megbocsátja a rossz cselekedeteket. Ő tudja, mit tesztek.”* (Korán, 42:25)
- Az, hogy Allah minden bűnt megbocsát, növeli az Allahba vetett reménykedést. Allah azt mondta: *„Mondd: „Ti szolgálaim, akik önmagatok ellen vétkeztetek! Ne veszítsétek el a reményt Allah irgalmában! Allah minden bűnt megbocsát. Ő a Megbocsátó és a Könyörületes.”* (Korán, 39:53) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: *„Aki megbánja a bűnét, mielőtt a Nap nyugaton kelne fel (az Ítélet Napja előtt), annak Allah megbocsát.”*⁷⁸ (Muszlim)

78. Bővebben lásd a 42. hadisz magyarázatát!

- A jó tettek csak annak használnak, aki megtette azokat, a rossz tettek pedig csak annak ártanak, aki megtette azokat. Allah azt mondta: *„Bármilyen jó ér téged, az Alláhtól van, és bármilyen rossz ér, az saját magadtól van.”* (Korán, 4:79)
- Allah hatalma abszolút, hiszen a Magasságos Allahnak nem árt a Neki való ellenszegülés, és nincs hasznára a Neki való engedelmesség. Allahnak nincs szüksége az emberekre, így mindez nem növeli, és nem is csökkenti az Ő hatalmát.
- Allah abszolút, határtalan gazdagsággal és abszolút, határtalan képességekkel rendelkezik. Semmivel sem csökkentené gazdagságát és semmiben sem korlátozná az sem, ha minden embernek megadná mindazt, amit kíván. Allah csupán megpróbáltatás alá helyezi az embereket ebben az életben azzal, hogy visszatart tőlük vagy ad nekik valamit, és mindez az ő érdeküket szolgálja.
- Az istenfélelem és a gonoszság helye a szív, ezért az embernek törődnie kell a szívével. Allah azt mondta: *„Boldog, aki megtisztítja azt, és reményében csalatkozik az, aki megrontja.”* (Korán, 91:9-10)
- Allah nagylelkűségéből és kegyelméből következik, hogy a jó tetteket (legalább) tízszeresen jutalmazza, a rosszakat pedig csak egyszeresen bünteti. Allah azt mondta: *„Aki [majdan] valami jó tettel jön elő, annak tízszer annyi [lesz a jutalma]. Aki pedig valami rossz cselekedettel jön, annak a fizetsége ugyanannyi lesz csupán. Nem fognak jogtalanságot szenvedni.”* (Korán, 6:160)
- Minden ember a saját cselekedeteit fogja Ura elé vinni, Ő pedig aszerint fogja elszámoltatni őket. Allah azt mondta: *„Minden lélek a maga tettének záloga”* (Korán, 74:38) Megjutalmazza őket a jó tetteik szerint és megbünteti őket a rossztetteik szerint. Aki jót tett az Allah kegyessége és sikerre vitele által szerezte azt, aki pedig rosszat tett, az csakis saját magát hibáztathatja, mivel ellenszegült és gonoszul viselkedett. Allah azt mondta: *„Sőt, az ember nyilvánvaló bizonyíték lesz önmaga ellen, még ha előhozakodik is a mentségeivel!”* (Korán, 75:14-15)
- A hadiszban sok említésre kerül a szív cselekedetei közül, mint például a szeretet, a reménykedés, a félelem, a hagyatkozás, a segítségkérés, a hűség stb., és ezek mind a hithez tartoznak.

Allahot kérjük, hogy segítsen minket az engedelmisségben, és tartson távol minket a bűnöktől! Ámen!

Igaz történet:

Abu Huraira (رضي الله عنه) arról számolt be, hogy hallotta, amint a Próféta (ﷺ) azt mesélte: „Volt három ember Izrael népéből: Egy leprás, egy kopasz és egy vak. Egy napon Allah próbára akarta tenni őket, ezért leküldött hozzájuk egy angyalt, aki elment a leprához és megkérdezte: Mit szeretnél a legjobban? A leprás így felelt: „Jó színt, hibátlan bőrt és távolodjon el tőlem az, ami miatt utálatos lettem az emberek szemében.” Az angyal pedig áttörölte őt, és elmúlt a baja, szép színt kapott! Azután azt kérdezte: A vagyomból mi tetszik neked legjobban? Az ember azt felelte: A tevék. (De az is lehet, hogy a tehenet mondta.) És kapott egy vemhes, tíz hónapos nőtény tevét, és az angyal így fohászzkodott: Allah áldja meg neked ezt! Azután továbbment a kopasz emberhez, és megkérdezte: Mit szeretnél a legjobban? A kopasz így felelt: „Szép hajat szeretnék és azt, hogy távolodjon el tőlem az, ami miatt utálatos lettem az emberek szemében.” Az angyal áttörölte őt, és elmúlt a baja, szép hajat kapott. Majd azt kérdezte: A vagyomból mi tetszik neked legjobban? Azt mondta: A tehenek. És kapott is egy vemhes tehenet, és az angyal így fohászzkodott: Allah áldja meg neked ezt! Azután az angyal továbbment a vak emberhez, és megkérdezte: Mit szeretnél a legjobban? A vak így felelt: „Hogy Allah visszaadja a látásomat, hogy láthassam az embereket.” Az angyal áttörölte őt, és újra látott. Majd megkérdezte tőle: A vagyomból mi tetszik neked legjobban? A birkák – felelte. És kapott egy vemhes birkát, és az angyal így fohászzkodott: Allah áldja meg neked ezt!

Az idő múlt, és a három ember jószágai megszorodtak. Az elsőnek egész völgye lett teli tevével, a másodiknak tehenekkel, a harmadiknak birkákkal. Akkor az angyal ismét eljött ahhoz, aki egykor leprás volt, de most leprás ember képében, s azt mondta neki: „Szegény ember vagyok, s az utazás felemésztette minden pénzemet. Csak Allah kegyelmén, ezután pedig a te segítségével múlik, hogy célba érek-e. Arra kérek hát Allah nevében, akitől a szép színed, a hibátlan bőrodet és nagy vagyonodat kaptad, hogy adj nekem egy tevét, amellyel célhoz

érhetek.” De az ember azt felelte neki: „Sok adósságom van.” Az angyal így folytatta: „Úgy tűnik, felismerlek én téged. Nem leprás voltál te, akitől az emberek undorodtak, s szegény ember, aki Allah kegyelméből szerzett vagyont?” „Dehogy. Nagy tisztességben örököltem ezt a vagyont nagy tisztességű rokonaimtól” – mondta az ember. És az angyal azt mondta: „Ha hazudsz, állítsa vissza Allah a kegyelme előtti állapotot!” És elment az angyal az egykor kopasz emberhez is, de most kopasz ember képében. Ugyanazt mondta neki, mint a hajdanvolt leprás embernek és hasonló választ is kapott. Neki is azt mondta végül az angyal: „Ha hazudsz, állítsa vissza Allah a kegyelme előtti állapotot!” Aztán elment ahhoz az emberhez, aki egykor vak volt, és azt mondta neki: „Szegény ember vagyok, s az utazás felemészttette minden pénzemet. Csak Allah kegyelmén, ezután pedig a te segítségével múlik, hogy célba érek-e. Arra kérlek hát Allah nevében, aki visszaadta a látásodat, és akitől vagyonodat kaptad, hogy adj nekem egy birkát, melynek árából célhoz érhetek.” Az ember pedig így válaszolt: „Valóban vak voltam én, és Allah adta vissza a látásomat. Ezért hát azt mondom neked, vigyél bármit, amit akarsz, és bármennyit, Allah nevére mondom, soha nem fogom számon kérni rajtad, mert Allah nevéért adom!” Az angyal pedig így felelt: „Tartsd meg a vagyonodat, mert nem volt ez más, mint próbatétel. Allah elégedett veled, és megharagudott a társaidra.” (al-Bukhári, Muszlim)

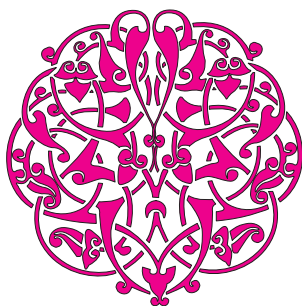
A highly decorative border in a vibrant magenta color with intricate white and gold-toned Islamic calligraphy. The border features repeating geometric and floral motifs, including stylized leaves, diamonds, and circular medallions with floral patterns. The central area is a white, irregularly shaped frame.

25. hadís
Allah emlegetésének
kiválósága

الحديث الخامس والعشرون

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَيْضًا أَنَّ أَنَسًا مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالُوا لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا رَسُولَ اللَّهِ: ذَهَبَ أَهْلُ الدُّثُورِ بِالْأَجُورِ، يُصَلُّونَ كَمَا نُصَلِّي، وَيَصُومُونَ كَمَا نَصُومُ، وَيَتَصَدَّقُونَ بِفُضُولِ أَمْوَالِهِمْ، قَالَ: (أَوْ لَيْسَ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ مَا تَصَدَّقُونَ؟ إِنْ بِكُلِّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةٌ. وَكُلِّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلِّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ وَكُلِّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ وَنَهْيٌ عَنِ مُنْكَرٍ صَدَقَةٌ وَفِي بُضْعِ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَيَأْتِي أَحَدُنَا شَهْوَتُهُ وَيَكُونُ لَهُ فِيهَا أَجْرٌ؟ قَالَ: أَرَأَيْتُمْ لَوْ وَضَعَهَا فِي حَرَامٍ أَلَيْسَ عَلَيْهِ وَزْرٌ؟ فَكَذَلِكَ إِذَا وَضَعَهَا فِي الْحَلَالِ كَانَ لَهُ أَجْرٌ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.

* أخرجه مسلم في كتاب الزكاة، باب بيان أن اسم الصدقة يقع على كل نوع من المعروف، حديث رقم (١٠٠٦).

Ugyancsak Abu Darr-ra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy néhány (szegény) ember Allah Küldöttének társai közül azt mondta a Prófétának: Ó, Allah Küldötte! A gazdagok elviszik a jutalmat. Imádkoznak, ahogyan mi is imádkozunk, böjtölnek, ahogyan mi is böjtölünk, és adakoznak vagyonnuk feleslegéből!

Ő – Allah dicsérete és békéje legyen vele – azt felelte: „Vajon Allah nem adott-e olyat nektek, amit eladakozhattok? Bizony, adomány [jár] számotokra minden teszbíhért (azt mondani: 'szubhan Allah' azaz 'magasztaltassék Allah'), adomány [jár] minden tekbírért (azt mondani 'Allahu akbar' azaz 'Allah nagyobb mindennél'), adomány [jár] minden tehmidért (azt mondani 'elhamdulillah' azaz 'a dicséret és a köszönet Allahot illeti'), adomány [jár] minden tehlílért (azt mondani: 'le ilehe ill-Allah' azaz 'nincs más isten kivéve Allah'). Adomány [jár] egy helyénvaló tette utasításért, és adomány [jár] egy elvetendő tett tiltásáért, és mindegyikötök házasetében is adomány rejlik.”

Azt kérdezték: Ó, Allah Küldötte! Vajon, amikor valamelyikönk ki-elégíti a vágyát, még jutalom is jár neki érte? Azt felelte: „Mit gondoltok, ha tiltott módon elégíti ki, terheli-e véték? Ugyanígy, ha megengedett módon elégíti ki, jutalom jár neki.” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Azokat, akik a Prófétához (ﷺ) jöttek mondván: „a gazdagok elviszik a jutalmat”, nem az irigység motiválta, hanem azt akarták, hogy a Próféta (ﷺ) mutasson nekik olyan kaput, amin keresztül utolérik a gazdagokat a jutalomban.
- A Próféta (ﷺ) társai szomorkodtak, ha valamilyen oknál fogva nem tudtak jót tenni. Allah így írja le őket: „Azoknak sem [lehet semmit fölróni], akiknek, amikor eljöttek hozzád, hogy lásd el őket hátasállattal, [hogy tudjanak veled menni a harcra] te azt mondtad: 'Nincs miből ellátnom benneteket hátasállattal.' Akkor ők visszafordultak, miközben előntötte a szemüket a könny azért, hogy nincs semmijük, amit hozzájárulásként adhatnának.” (Korán, 8:92)

- Világossá teszi a hadíszt a megengedett (tisztá, törvényes forrásból származó) és jó célra költött vagyon kiemelkedő voltát, valamint világossá teszi, hogy az ilyen vagyon rengeteg jutalmat és fizetést hoz. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Milyen dicséretes a jó vagyon a jó embernek!” (Ahmed) A Próféta (ﷺ) társai arra használták a vagyonukat, ami hasznossá válik nekik az evilágon és a túlvilágon, azaz adakoztak.
- Az adomány fogalma az iszlámban nagyon tág: a jó eljuttatását jelenti az emberekhez. Így az iszlámban adakozni nemcsak pénz adományozásával lehet.
- Allah megnyitotta a szegények számára a jó kapuit a zikr (Allahról való megemlékezés) által. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Elmondjam-e, melyek lehetnek a legjobb cselekedetek, s a legtisztábbak a ti Uratoknál, s mi az, ami a legmagasabb fokozatokat biztosítja a számotokra, s ami jobb, mintha aranyat adakoznátok, s ami annál is jobb, mintha az ellenségetekkel találkoznátok és harcolnátok velük?” Azt mondták (a társai): „Igen!” Ő pedig így szólt: „A megemlékezés Allahról.” (at-Tirmidi)
- A hadíszt világossá teszi a teszbíh ('magasztaltassék Allah'), a tekbír ('Allah nagyobb mindennél'), a tehmid ('a dicséret és köszönet Allahot illeti'), és a tehlíl ('nincs más isten kivéve Allah') mondásának, valamint a helyénvaló tettek megparancsolásának és az elvetendőek megtiltásának, továbbá az előbbieken felsorolt cselekedetek megkedveltetésének kiemelkedő voltát.
- Az említett négy mondat (a teszbíh, a tehmid, a tehlíl és a tekbír) Allah számára a legkedveltebb négy mondat, ahogy ezt Mohamed Próféta (ﷺ) is mondta egy hadísztban, amit Muszlim jegyzett le.
- Amennyiben a megengedett szokások és vágyak által az Istennek való engedelmességet, és a bűnök elkerülését szándékozza a muszlim – még a házastársak közötti nemi élet is – jutalmat érdemel a Magasságos Allah kegyességéből.
- Az adakozás nemcsak pénzzel lehetséges. Mohamed Próféta (ﷺ) egy másik hadísztban azt mondta: „Minden muszlimra nézve van egy [kötelező] adomány.” Mire társai azt kérdezték: Mi van akkor, ha nincs semmije? Azt mondta: „Saját kezével dolgozzon, így

hasznot hoz magának és adakozik.” Azt kérdezték (erre): Mi van akkor, ha nem tud? Azt mondta: „Segítsen a segítségre szoruló szűkölködőn.” Azt kérdezték: Mi van akkor, ha nem tud? Azt felelte: „Parancsolja meg a helyénvalót vagy a jót.” Azt kérdezték: Mi van akkor, ha nem teszi? Azt válaszolta: „Ne tegyen rosszat, mert ez neki adomány.” (al-Bukhári, Muszlim)

- Ebben a hadísban Mohamed Próféta (ﷺ) a jónak több kapuját mutatta meg társainak, megkönnyítve nekik a jócselekedetek megtételét.
- Ez a hadís arra buzdítja a hívőt, hogy mindig javítsa szándékát, hiszen a házaselet, a családra való költés és a munka, a pénzkérés is adományként íratik meg a hívőnek, ha jó szándékkal, csak Allah jutalmát várva teszi meg.
- A hadís felszólít a Próféta (ﷺ) társainak követésére fennkölt igyekezetük terén, valamint az Allahnak és Küldöttének való engedelmességben való versengésük terén.
- A hadís rámutat, hogy a Próféta (ﷺ) társai szerettek jót tenni, vetélkedtek és versenyeztek ebben. Abu Hurairára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy a muhádzsirún (a kívándorlók) szegényei elmentek Allah Küldöttéhez (ﷺ) és azt mondták neki: „A gazdagokéi lesznek a legelső helyek és az örökké tartó gyönyör.” „És miért?” – kérdezte a Próféta. „Mert ők imádkoznak, ahogyan mi is imádkozunk, böjtölnek, ahogyan mi is böjtölünk, adakoznak, mi pedig nem, és rabszolgákat szabadítanak fel, de mi nem. Allah Küldötte (ﷺ) megkérdezte: „Tanítsak-e nektek valamit, amivel megelőzhetitek azokat, akik előttetek voltak, és azokat is, akik utánatok jönnek, és senki elétek nem kerülhet, hacsak ugyanazt nem cselekszi, amit ti is tettetek?” „Hát persze, ó Allah Küldötte!” – felelték neki. „Magasztaljátok Allahot, adjatok hálát Neki és dicsőítsétek Őt harmincháromszor minden ima után!” Később ismét felkeresték Allah Küldöttét (ﷺ) és azt mondták neki: „A [gazdag] testvéreink megtudták, hogy mit csinálunk, és ők is ugyanazt teszik.” A Próféta (ﷺ) azt mondta erre: „Allah kegyelmez, amit arra áraszt ki, akire akar.” (al-Bukhári, Muszlim)

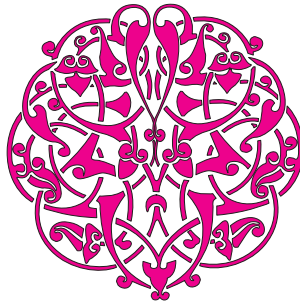

26. hadisz
Az emberek kibékítése
és megsegítése

الحديث السادس والعشرون

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (كُلُّ سَلَامَى مِنَ النَّاسِ عَلَيْهِ صَدَقَةٌ كُلُّ يَوْمٍ تَطْلُعُ فِيهِ الشَّمْسُ: تَعْدِلُ بَيْنَ اثْنَيْنِ صَدَقَةٌ، وَتُعِينُ الرَّجُلَ فِي دَابَّتِهِ فَتَحْمِلُ لَهُ عَلَيْهَا أَوْ تَرْفَعُ لَهُ عَلَيْهَا مَتَاعَهُ صَدَقَةٌ، وَالْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ، وَبِكُلِّ خُطْوَةٍ تَمْشِيهَا إِلَى الصَّلَاةِ صَدَقَةٌ، وَتُحِيطُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الصلح، باب فضل الإصلاح بين الناس والعدل بينهم، حديث رقم (٢٧٠٧). ومسلم في كتاب في الزكاة، باب بيان أن اسم الصدقة يقع على كل نوع من المعروف، حديث رقم (١٠٠٩).

Abu Hurejrára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel: Allah Küldötte azt mondta: „Az ember minden porcikájáért jár adomány minden egyes napon, amelyen felkel a Nap. Igazságot teszel két ember között (kibékíted őket), ez adomány. Segítesz egy embernek a hátasállatára felszállni, vagy felteszed rá a holmiját, ez adomány. A jó szó, adomány, és minden egyes lépésedért, amelyet az imádkozás végett megteszel, adomány [jár]. Ha eltávolítod az ártalmas dolgot az útról, ez adomány.” (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Allah kegyei mutatkoznak meg az ember testében és szerveiben, ezért köszönetet kell nyilvánítani a Magasságos Allahnak a Neki való engedelmesség útján. Mukhlid ibn el-Huszein azt mondta: „A hála az ellenszegülés elhagyása.”
- Minden nap, minden egyes csontocskáért jár köszönetnyilvánítás Allahnak. Ez a test iránt kötelezettség. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Minden ember Ádám gyermekei közül háromszázhatvan ízületre lett teremtve ...” (Muszlim) Ahmed, Muszlim és Abu Dávúd azt jegyezte le Abu Darr-tól (رضي الله عنه), hogy a Próféta (ﷺ) azt mondta: „Valamennyiőtök mind porcikájára adatik adomány. Minden magasztalás (Szubhan Allah mondása) adomány, minden hálaadás (Elhamdulillah mondása) adomány, minden hitvalló megnyilatkozás (Le illehe ill-Allah mondása) adomány, minden dicsőítés (Allah akbar mondása) adomány, minden jóra parancsolás adomány, és minden megvetendő dologtól való eltiltás adomány. És mindezekkel felér két raka, amit délelőtt végez [az ember].” A Próféta (ﷺ) amikor felkelt és amikor lefeküdt azt mondta: „Ó Allah! Minden kegy, ami nálam reggelre kelve (estére érve) találtatik, vagy bármely teremtményednél, az Tőled van egyedül, nincs Neked társad, Téged illet a hála, s Neked jár a köszönet.” Aki reggel elmondja ezt, teljesítette az azt napi köszönetét és aki este mondja el ezt, teljesítette azon éjszakának a köszönetét.” (Abu Dávúd, an-Naszái)

- Azon a napon, amikor az ember teljesíti az Allah által előírt kötelességeket és eltávolodik a tilalmaktól, teljesítette a napi köszönetnyilvánítást, amely a testéért jár.
- A legjobb adomány az, amelynek a haszna másokra is kiterjed: az emberek kibékítésére való törekvés, és a rászorultak megsegítése mind jutalmat érdemel.
- A muszlim ember segít a testvérén és figyel a szükségleteire. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Paradicsom emberei között van olyan ember, aki könyörületos, jószívű minden rokonával és minden muszlimmal.” (Muszlim)
- Milyen dicséretes dolog az emberek kibékítése! Abu ad-Dardától jegyezték fel, hogy Allah Küldötte (ﷺ) azt kérdezte: „Ne mondjam-e el nektek, melyik jobb a böjt, az ima és az adakozás fokánál? Azt felelték (a társai): De igen! Ó, Allah Küldötte! [Erre] azt mondta: Az egymás közötti viszony javítása. Bizony két ember viszonyának tönkretétele maga a leborotváló.” (szahíhul-dzsámi 2595) Egy másik hadiszban Mohamed Próféta (ﷺ) úgy folytatta: „Nem mondom, hogy leborotválja a haját, hanem leborotválja a vallást.” (al-Albáni, ghájatul-marám 414)
- Ebben a hadiszban a jó szó kimondására való buzdítás van. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Azok között a dolgok között, amelyek megbocsátást vonnak maguk után, [ott van] az üdvözlés és a jó beszéd.” (at-Tabaráni, szahíhul-dzsámi 2232)
- A muszlim jó és csak jót mond. Abdullah ibn Amr (رضي الله عنه) azt mondta: „Allah Küldötte soha nem volt förtelmes cselekvő, sem förtelmes beszédű. És mindig azt mondta: A legjobb közületek a leg szebb erkölcsű.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A kimondott szó az iszlámban felelősséget jelent, és az ember valamint a társadalom javát, érdekét kell, hogy szolgálja, hiszen egy nemzet pusztulása, vagy felemelkedése akár egy szón is múlhat.
- Az iszlám a tisztaság vallása, és arra szólítja fel követőit, hogy távolítsák el az útról mindazt, ami ártalmas az embereknek, és jutalmat ígér ezért. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Miközben egy ember gyalogolt egy úton, talált egy tüskés ágat, és félretette. Ezért Allah meghálálta neki ezt és megbocsátott neki.” (al-Bukhári, Muszlim)

Egy másik hadíszban ezt a cselekedetet a hit részei közé sorolta, amikor azt mondta Mohamed Próféta (ﷺ): „A hitnek hetven és még egynéhány foka (ága) van. A legmagasabb azt mondani: «Lá iláha illa Allah» (Nincs más isten, kivéve Allah) és a legalsó eltávolítani az ártalmas dolgot az útból.” (al-Bukhári, Muszlim)

- A muszlimnak nem szabad semmilyen jócselekedetet lebecsülnie, akármennyire kicsi legyen is az. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Óvakodjatok a Tüztől akár egy fél datolya adakozásával is, és aki azt sem talál, akkor akár egy jó szóval.” (al-Bukári, Muszlim) A szó (beszéd) jósága pedig módjában, témájában, és előadásában nyilvánulhat meg. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ne becsüljete le semmit a jótettből! Derűs arccal találkozni a testvéreddel [is jótett].” (Muszlim)
- Az iszlám felelőssé teszi a muszlimot mindenért, ami körülötte van. Ez a hadíszt arra neveli a muszlimot, hogy aktív résztvevője legyen a társadalomnak.
- Ez a hadíszt azt mutatja, hogy a muszlim hasznos ember és hasznosan tölti idejét: ha egyedül van, megemlékezik Istenről; ha embertársaival van, akkor segít nekik és jól viselkedik velük; ha pedig az utcán jár, akkor eltávolítja az ártalmas dolgot onnan.
- Ez a hadíszt szerénységre neveli a muszlimot, hiszen buzdítja őt, hogy segítsen testvéreinek cipelni a holmiját, távolítsa el az ártalmas dolgokat az útról. Ez mind eltávolítja a beképzeltséget⁷⁹ a szívből. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nem megy a Paradicsomba az, akinek a szívében egy porszemnyi felfuvalkodottság is van. Ekkor egy férfi azt mondta: Az ember szereti, ha szép a ruhája és szép a cipője. A Próféta (ﷺ) így válaszolt: „Allah szép és szereti a szépséget. A felfuvalkodottság igazság elutasítása és az emberek lebecsülése.” (Muszlim)

79. A beképzeltek olyanok lesznek az Ítélet Napon, mint a hangyák, mindenki rájuk fog lépni, és megalázottságban lesz részük. Ahogy az Isten nem szereti a beképzelteket, nem szereti a beképzeltségről árulkodó neveket sem (például a királyok királya). Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az Ítélet Napon előjön egy hatalmas, kövér férfi, de a súlya Allahnál annyi sincs, mint egy szúnyog szárnyáé.” (al-Bukhári)

-
-
- A hadisz rámutat a mecsethez gyaloglás előnyére, és arra, hogy minden egyes lépésben egy adományért járó jutalom van. Ez ösztönzően hat a muszlimokra, hogy részt vegyenek a közös imádkozásokon és látogassák a mecseteket. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az ember imája a közösségben huszonötszörösen felülmúlja a házában vagy a piacon végzett imáját.” Mégpedig azért, mert ha elvégezte a mosakodást, s azt kellő módon tette, majd elindult a mecsetbe – s csak az ima készítette kimozdulásra –, akkor minden egyes lépésénél egy fokkal feljebb emelkedik, és ugyanekkor eltöröltetik egy rossz tette. S ha imádkozik, akkor az angyalok folyamatosan fohászoknak érte mindaddig, míg az imahelyén van: „Uram! Üdvözítsd őt! Irgalmazz neki!” (al-Bukhári, Muszlim) Mohamed Próféta (ﷺ) dicsérte azokat, akik a mecsetbe járnak akkor is, ha sötét van. Azt mondta: „Örömhírt adjál a sötétben mecsetbe járóknak: a Feltámadás Napján teljes fényben lesznek.” (at-Tirmidi) Továbbá Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki elmegy egy mecsetbe vagy [onnan] visszajön, Allah egy szálláshelyet készít elő neki a Paradicsomban, valahányszor elmegy vagy visszajön.” (al-Bukhári)
 - Ebben a hadiszban a Próféta (ﷺ) csupán példákat említett, de minden olyan tett, ami Allahhoz közelít – legyen az istenszolgalat vagy a teremtményekhez való jóság –, adomány. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Minden jótett adomány.” (al-Bukhári, Muszlim)
 - Ha minden jótett adomány, akkor a muszlim embernek ügyelnie kell az idejére, hogy csak a jótettekre fordítsa azt.
 - Az előző (a 25.) hadiszban említett cselekedetek inkább az ember és az Isten közötti kapcsolatról szóltak, az ebben a hadiszban említett cselekedetek inkább az ember és környezete közötti kapcsolatról szólnak.

27. hadísz
A jóságos tett
és a vétkezés

الحديث السابع والعشرون

عن النّوأس بن سمعان رضي الله عنهما ، عن النبي ﷺ قال: (البرُّ حُسْنُ الخُلُقِ ، والإِثْمُ

مَا حَاكَ فِي نَفْسِكَ وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ). رواه مسلم*.

وعن وابصة بن معبد رضي الله عنه ، قال : أتيتُ رسولَ اللهِ ﷺ ، فقال : (جئتَ تَسْأَلُ

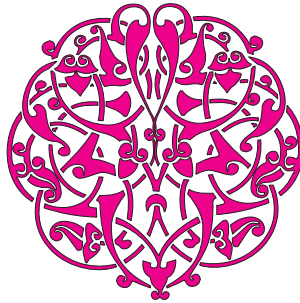
عَن البرِّ) قُلْتُ : نَعَمْ ؛ قَالَ : (اسْتَفْتِ قَلْبَكَ ؛ البرُّ مَا أَطْمَأَنَّتْ إِلَيْهِ النَّفْسُ وَأَطْمَأَنَّ إِلَيْهِ

القَلْبُ ، وَالإِثْمُ مَا حَاكَ فِي النَّفْسِ وَتَرَدَّدَ فِي الصَّدْرِ ، وَإِنْ أَفْتَاكَ النَّاسُ وَأَفْتَوْكَ). حديث

حسن ، رويناها في مسندي الإمامين أحمد بن حنبل و الدارمي بإسناد حسن** .

* أخرجه مسلم في كتاب البر والصلة والآداب، باب تفسير البر والإثم، حديث رقم (٢٥٥٣).

** أخرجه الإمام أحمد في المسند حديث رقم (١٨١٦٤ و ١٨١٦٩) والدارمي في البيوع، باب دع ما يريبك إلي ما يريبك ، حديث رقم (٢٥٧٥)، اسناده ضعيف لانقطاعه ، وللحديث شواهد يصح بها.

An-Nauvvász ibn Szem'ánra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki a Próféta^{ra} hivatkozott, miszerint azt mondta: „A jámborság, az a jó erkölcs. A bűn pedig az, ami nyugtalanságot okoz a lelkedben, és nem szeretnéd, hogy az emberek tudomást szerezzenek róla.” (Muszlim)

Vábisza ibn Ma'badra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki azt mondta: Elmentem Allah Küldöttéhez, aki azt kérdezte: „Eljöttél, hogy a jámborságról kérdezz?” Azt feleltem: Igen! Azt mondta: „Kérdezd meg a szíved! A jámborság az, ami felől megnyugszik a lélek, és ami felől megnyugszik a szív. A bűn pedig az, ami nyugtalanságot okoz a lélekben, és fel-alá jár a kebelben, bármiképpen is ítélnenek róla az emberek [akiket az ilyen tett helyességét illetően megkérdezel].” (Ahmed és ad-Dárimí)⁸⁰

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A jámborságnak két fajtája van:
 - Ami az ember és az Isten között van. Azaz a hit, a kötelességek betartása és a tilalmaktól való eltávolodás. Allah azt mondja: *„A jámborság az, ha valaki hisz Allahban, a Végső Napban, az angyalokban, az Írásban és a prófétákban, s aki javait – bármily kedvesek is azok néki – odaadja a rokonainak, az árváknak, a szegényeknek, az úton járónak, a koldusoknak, s a rabszolgák [kiváltására]; aki elvégzi az imát és megadja a zakatot; [akik] teljesítik kötelezettségüket, ha kötelezettséget vállaltak; akik állhatatosak a szükségben, bajban és megpróbáltatásban. [Egyedül] ők az igazak és ők az istenfélők.”* (Korán, 2:177)
 - Ami az ember és a teremtmények között van. Ez egy szóban összefoglalva: „a jó erkölcs.” Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az emberek közül Allah a legjobban szereti azt, aki a leghasznosabb az embereknek. A legkedvesebb cselekedet Allah előtt

80. E hadisz hagyományozó láncolata megszakadt (munqati), de az egymást megerősítő, különböző forrásokból származó bizonyítékok alapján hitelesnek minősítik.

pedig az, hogy örömet szerzel egy muszlimnak: segítesz neki egy szorult helyzetben, kifizeted helyette adósságát, vagy éhséget távolítasz el tőle. Bizony, ha a testvéremmel megyek egy szükségletét elintézni, jobb nekem, mint egy hónapig ebben a mecsetben – a medinai mecsetben – [ittikáfot végezve] tartózkodni (és csak Isten imádatával, imádkozással tölteni az időt).” (Szahihul-dzsámi 176)

- Az emberekkel való jó, erkölcsös viselkedés azáltal lehetséges, hogy szépen és bőkezűen bánunk velük, nem bántjuk őket sem szóban, sem fizikailag, türelmesen viseljük amikor bántalmaznak bennünket, és derűs arccal találkozunk velük. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nyújtsatok menedéket annak, aki Allah nevében kéri! Adjatok annak, aki Allah nevében kér! Fogadjátok el annak a meghívását, aki meghív benneteket! Jutalmazzatok azt, aki szívességet tesz nektek! Ha pedig nem találjátok azt, amivel meg tudnátok ezt tenni, akkor fohászokdjatok az illetőért addig, amíg biztosak nem vagytok benne, hogy viszonzótátok, amit tett.” (Abu Dáúd, an-Naszái)
- Az Istennel szemben is lehet jó erkölccsel viselkedni azáltal, hogy hiszünk abban, amit kinyilatkoztatott; magunkat alávetve betartjuk parancsait, valamint türelmesen és megelégedve fogadjuk el elrendeléseit.
- Minél jobb az erkölcsé valakinek, annál nagyobb a jámborsága. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A hívő jó erkölcsével elérheti annak a szintjét, aki nappal böjtöl és éjjel imádkozik.” (Abu Dáúd)
- A hadísz a jó erkölcsre buzdít minket. Abu Hurejra arról számolt be, hogy megkérdezték Allah Küldöttét (ﷺ) arról, ami leginkább bejuttatja az embereket a Paradicsomba. Azt válaszolta: „Az istenfélelem és a jó erkölcs” (at-Tirmidi)
- Az iszlámban a jó erkölcs kiemelkedő helyet foglal el. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony a hívő a jó erkölcsével eléri a nappal böjtölő és éjjel imádkozó ember helyzetét.” (Abu Dáúd) Egy másik hadíszban azt mondta (ﷺ): „Egy házat ígérek a Paradicsom külső helyén annak, aki felhagy a vitatkozással, még akkor is, ha igaza van. És házat ígérek a Paradicsom közepén annak, aki nem

hazudik, még tréfából sem. És házat ígérek a Paradicsom legmagasabb helyén annak, akinek jó az erkölcsé.” (Abu Dáúd, at-Tabaráni)

- A jó erkölcs fontosságát bizonyítja az, hogy Allah Küldöttének (ﷺ) fohásza közé tartozott a következő: „Istenem, ahogy széppé tetted a külső megjelenésem, úgy tedd széppé az erkölcsömet is!” (Ibn Hibban) Allah Küldötte (ﷺ) ezt kérte Alláhtól annak ellenére, hogy a Magasságos Allah azt mondta róla a Koránban: „*Bizony, te nagyszerű erkölccsel bírsz!*” (Korán, 68:4)
- Anasz ibn Málík (رضي الله عنه) azt mondta, hogy az összes ember közül Allah Küldötte (ﷺ) volt a legjobb erkölcsű. (al-Bukhári, Muszlim) Anasz (رضي الله عنه) mondta szintén azt, hogy „soha nem tapintottam semmilyen selymet vagy bársonyt, amely puhább lett volna, mint Allah Küldöttének (ﷺ) tenyere, és soha nem éreztem jobb illatot, mint Allah Küldöttéét (ﷺ). Tíz évig voltam Allah Küldöttének (ﷺ) szolgálatában, de sohasem mondta nekem, hogy „Pfűj!” (egyetlen rossz szót sem mondott rám). Ha valami munkát végeztem, akkor soha nem kérdezte, hogy miért tettem ezt. És ha nem végeztem el valamit, soha nem kérte, hogy csináljam meg.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Áisa bint Abu Bakr, a Próféta (ﷺ) felesége azt mondta: „[Mohamed Próféta (ﷺ)] Nem volt sem förtelmeset cselekvő, sem förtelmes beszédű. Nem hangoskodott a piacon, s nem viszonzta a rosszat, hanem megbocsátó és elnéző volt.” (at-Tirmidi) Azt is mondta: „Allah Küldötte nem ütött meg senkit sem, nem vert meg sem szolgát, sem asszonyt.” (Muszlim) Ugyancsak Áisa bint Abu Bakr mondta: „Nem láttam, hogy Allah Küldötte bosszút állt volna magáért, ha igazságtalanul bántak vele mindaddig, amíg nem sérült Allah valamely tilalma. Mert ha megsérült Allah valamely tilalma, akkor a legdühösebb ember volt. Ha választhatott két dolog között, akkor mindig a könnyebbet választotta.” (Al-Albáni, aszmáil al-muhamadiah 300)
- Az iszlámban nagyon szoros kapcsolat van a jó erkölcs és a hit között, sőt a jó erkölcs a hit teljességéhez tartozik. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A hívők közül az a legteljesebb hitű, aki a legjobb erkölcsű.” (at-Tirmidi) Ibn al-Qajjim azt mondta: A jó erkölcs maga az egész vallás, a hit valósága és az iszlám törvényei.

- Allah Küldötte (ﷺ) úgy jellemezte azokat, akik a legszebb erkölcsűek, hogy azok közé tartoznak, akiket a legjobban szeret. Azt mondta (ﷺ): „Bizony, közületek a legkedvesebbek számomra és hozzám legközelebb ülök a Feltámadás Napján a legszebb erkölcsűek. Bizony, a legutálatosabbak számomra és tőlem a legmesszebb ülök a Feltámadás Napján a szószátyárok, a lekezelően beszélők, és a nagyzolva beszélők. Azt mondták (a társai): Ó, Allah Küldötte! Tudjuk, kik a szószátyárok, és a lekezelően beszélők. De kik a nagyzolva beszélők? Azt felelte: „A beképzelték.” (at-Tirmidi)
- A jó erkölcs emeli fel a hívőket az evilágon, és ez billenti javukra a mérleget a túlvilágon. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Nincs nehezebb dolog a hívő mérlegén a Feltámadás Napján, mint a jó erkölcs. Allah bizony gyűlöli a förtelmeset cselekvőt, a káromkodót!” (at-Tirmidi)
- A jámborság az, ami felől megnyugszik a lélek, és ami felől megnyugszik a szív. Ez a tiszta fitrára (a veleszületett természetre) mutat, amellyel Allah mindenkit megteremtett. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Minden újszülött a fitrán születik, és a szülei teszik őt zsidóvá, kereszténnyé vagy tűzimádóvá.” (al-Bukhári)
- A tiszta és ép szívű hívő utálatot érez szívében azzal a bűnnel szemben, ami nem tetszik Allahnak, elfogadhatatlannak tartja akkor is, ha nem tudja, hogy az bűn.
- A hívő nem szeretné azt, hogy az emberek tudomást szerezzenek a bűneiről. A gonosz viszont dicsekszik a bűneivel. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A közösségből mindenkinek megbocsáttatnak a bűnei, kivéve azoknak, akik nyilvánosan teszik (a bűnöket). A nyilvános tethhez tartozik az is, hogy valaki bűnt követ el éjszaka, és reggel felkelvén, miután a Magasztos Allah elfedte őt, azt mondogatja: Ezt és ezt a bűnt követtem el éjjel. Az éjszakát úgy töltötte, hogy Ura elfedte őt, de reggel felkelve eltávolítja Allah leplét magáról.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A jámborság általában boldogságot, lelki megnyugvást és jó lelki ismeretet hagy maga után, a gonoszság és a bűn viszont nyugtalanságot és boldogtalanságot.

- A bűnnek két jele van, egy belső és egy külső: nyugtalanságot okoz az ember lelkében, és az ember nem szeretné, hogy mások tudomást szerezzenek róla.
- A hadíszt felkelti a vágyat a jóra és a jóságra, valamint utálatot gerjeszt a gonoszszággal és a bűnnel szemben.
- Az ember minél több jót tesz, annál több nyugalomban és boldogságban lesz része.
- Ha az ember a vallási kérdésére olyan választ kap, amely iránt nyugtalanságot érez a lelkében, akkor három esetet különböztetünk meg:
 - Ha a választ adónál (a muftinál, a tudósnál) hiteles bizonyíték van a válasza mellett, akkor el kell fogadni a választ akkor is, ha ez nem tetszik. Például a böjt megtörése az utazónak és a betegnek. Dzsáber ibn Abdullah azt mondta, hogy amikor a Próféta (ﷺ) elindult bevenni Mekkát, böjtölt, és az emberek böjtöltek vele együtt. Amikor elért Kuráa al-Ghamím nevezetű helyre azt mondták neki: „Az embereknek nehezükre esik a böjtölés. Ők azt nézik (követik), amit te csinálsz.” Ekkor a Próféta (ﷺ) egy pohár vizet kért, és megitta az emberek szeme láttára, mire néhányan közülük megtörték a böjtöt, de néhányan tovább böjtöltek. A Próféta (ﷺ) tudomására jutott, hogy néhány ember tovább böjtölt, és azt mondta: „Ők az engedetlenek, ők az engedetlenek.” (Muszlim, an-Naszái, at-Tirmidi)
 - Ha több tudóstól kapott választ a kérdésére, akkor azt kövesse, ami iránt nem érez nyugtalanságot, vagy a legnagyobb tudású tudós válaszát kövesse.
 - Ha olyan tudóstól kérdezett, akivel nem tudta kellőképpen megértetni a kérdést, akkor nem köteles követni. Erre az esetre vonatkozik a fenti hadíszt.

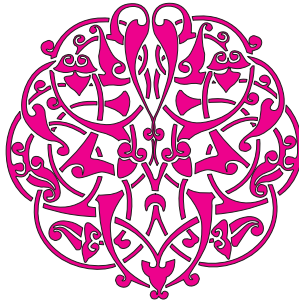
A decorative border in a light blue color with intricate Islamic calligraphy and geometric patterns. The border is composed of repeating motifs, including stylized floral and geometric shapes, arranged in a symmetrical, repeating pattern. The central area is a white, irregularly shaped frame containing text.

28. hadís
A Szunnához való
ragaszkodás,
és az engedelmesség
a muszlim vezetőknek

الحديث الثامن والعشرون

عَنْ أَبِي نَجِيحٍ الْعَرَبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: وَعَظَنَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَوْعِظَةً وَجَلَّتْ مِنْهَا الْقُلُوبُ وَذَرَفَتْ مِنْهَا الْعُيُونَ. فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ كَأَنَّهَُا مَوْعِظَةٌ مُودِعٍ فَأَوْصِنَا، قَالَ: (أَوْصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ عِزِّ وَجَلِّ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسَيَرَى اخْتِلافًا كَثِيرًا؛ فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْتَدِينَ عَضُوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ، وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ) رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ*.

* [صحيح]. أخرجه أبو داود في كتاب السنة، باب لزوم السنة، حديث رقم (٤٦٠٧). والترمذي في كتاب العلم، باب ما جاء في الأخذ بالسنة واجتناب البدع، حديث رقم (٢٦٧٦).

Abu Nedzsíh, *al-Irbád ibn Szárijára* hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki azt mondta: Allah Küldötte – Allah dicsérete és békéje legyen vele – olyan intéssel intett bennünket, amelytől megremegtek a szívek, és amelytől könnyeztek a szemek. Erre azt mondtuk neki: Ó, Allah Küldötte! Olyan ez, mintha egy elbúcsúzó ember intése lenne, tarts hát számunkra végrendelkezést! Erre azt mondta: „Meghagyom nektek a Dicsőséges és Fenséges Allahtól való félelmet, és a [vezető] meghallgatását és a [neki való] engedelmességet, még ha egy rabszolga állítatik is vezetőtökül. Bizony, aki élni fog közületek, sok eltérést (nézeteltérést, véleménykülönbséget) fog látni! Tartsátok hát magatokat az én szunnámhoz, és az igaz úton járó és helyesen vezérelt kalifák (utódok) szunnájához, harapjatok rá az őrlőfogaitokkal (vagyis ragaszkodjatok hozzá erősen), és óvakodjatok az újonnan behozott dolgoktól [a vallás terén], mert minden kitaláció újítás, és minden újítás tévelygés!” (Abu Dáúd és at-Tirmidi, aki azt mondta róla: jó, hiteles hadisz)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Az intés megengedett, de ki kell választani a megfelelő időt, és mondanivalót. Nem szabad, hogy hosszú vagy unalmas legyen, hiszen ha az emberek megunják, akkor unni fogják az intőt és az intést is. Ezért a Prófétának (ﷺ) az volt a szokása, hogy időnként intette társait. A Próféta (ﷺ) társai között volt olyan, aki csak csütörtökönként intette társait, azaz hetente egyszer.⁸¹
- A Próféta (ﷺ) intő és megrendülést kiváltó nyelvi eszközöket használt, amelyek hatással vannak a szívre, és ösztönzik az embert a jóra és hibáinak javítására. Ezért az intőnek úgy kell megválogatni a szavait, amelyek a témának és a célnak megfelelnek.
- A prófétai társak szíve élt, meghatódott és félelmet érzett, és ezért az intés hallatára gyakran sírtak. Tehát ha a szív megrendül, a szem könnyezni fog. Ha azonban kemény a szív – Allahtól kérjük,

81. Ibn Othaimen, a 40 hadisz magyarázata c. könyv. A 28. hadisz magyarázata

hogy tartson távol minket a szívünk megkeményedésétől – a szem nem fog könnyezni.

- Az intés hasznos a szívnek, mert meglágyítja azt, ezért az embernek időnként el kell mennie, hogy meghallgassa az intést.
- Az őszinte, szívből jövő, hasznos beszéd az, amely pozitívan hat a szívre.
- Az elbúcsúzó ember intése általában lényegre törő és hatásos, mert az elbúcsúzó ember nem marad sokáig a népénél, így nem tudja megismételni intését.
- A prófétai társak arra kérték a Prófétát (ﷺ), hogy tartson számukra végrendekezést akkor, amikor meg voltak hatódva, és megragadták a lehetőséget arra, hogy hasznosat tanuljanak.
- Az istenfélelemre való utasítás a leghatalmasabb, a legfontosabb és a legelső rendelkezés, amit a hívő lelkére kell kötni. *„Bizony, meghagytuk azoknak, akik tielőttetek kapták az Írást és nektek [is], hogy féljétek Allahot!” (Korán, 4:131)* Mohamed Próféta (ﷺ) a búcsú zarándoklaton elhangzott beszédében azt mondta: *„Féjétek Uratokat, imádkozzátok a napi öt imát, adjátok meg a vagyontok zakátját (adakozzatok) és engedelmeskedjétek vezetőiteknek, akkor bementek Uratok Paradicsomába!” (at-Tirmidi)* Az istenfélelem az Istennek való engedelmességet jelenti úgy, hogy parancsa szerint cselekszünk, és elkerüljük a Vele szembeni ellenszegülést. Talq ibn Habib azt mondta: Az istenfélelem az, hogy Allahnak engedelmeskedve cselekszel, Allah fényében, Allah jutalmazását remélve, valamint az, hogy elhagyod az Allahhal szembeni engedetlenséget, Allah fényében, Allah büntetésétől tartva.
- A Próféta (ﷺ) fontosnak tartotta a muszlimok egységét azért, hogy az istenfélelemre és a vezetőknek való engedelmességre utasította őket.
- Mohamed Próféta (ﷺ) ebben a hadísban a vezetőnek való engedelmességre utasított – még akkor is, ha a vezető nem felel meg a kormányzás összes feltételének –, mindaddig, amíg nem parancsol Allahnak való ellenszegülést. Allah azt mondja: *„Ti hívők! Engedelmeskedjétek Allahnak és engedelmeskedjétek a Küldöttnek, és azoknak, akik jogosultak közületek a parancsolásra!” (Korán,*

4:59) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki nekem engedelmeskedik, az Allahnak engedelmeskedik, és aki a vezetőnek engedelmeskedik, az nekem engedelmeskedik. Aki pedig nekem ellenszegül, az Allahnak szegül ellen, és aki a vezetőnek ellenszegül, az nekem szegül ellen.” (Muszlim)

- A vezetőnek való engedelmesség általános érvényű. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha három ember együtt utazik, akkor válasszanak maguk közül egy vezetőt!” (Abu Dáúd) Tehát a vezetőnek való engedelmesség kötelező, bármennyire nagy vagy kicsi az az ügy, amit vezet.
- A vezetőnek való engedelmesség jóban, rosszban, könnyebb-ségben és nehézségben is meg kell, hogy valósuljon. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha valaki olyasmit lát a vezetőjétől, ami nem tetszik neki, akkor legyen türelmes. Hiszen ha valaki elhagyja a közösséget és így hal meg, akkor a tudatlanság korszakára jellemző halállal hal meg.” (al-Bukhári)
- Az engedelmesség csak helyénvaló, megengedett dolgokban köteleesség. Az a vak engedelmesség, amely a tudatlanságon, és Allahnak való engedetlenségen alapul, elutasítandó.
- Az engedelmesség, amire az iszlám parancsol, összhangban van Allah és a Küldötte (ﷺ) tanításaival, és megvalósítja az iszlám és a dáwa érdekeit. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A muszlim embernek kötelező meghallgatnia [a vezetőt] és engedelmeskednie [neki] abban, ami tetszik és ami nem, kivéve, ha engedetlenség parancsoltatik. Ha engedetlenség parancsoltatik, akkor nincs se meghallgatás, se engedelmeskedés.” (Muszlim)
- Allah a Próféta (ﷺ) tudomására hozta – az emberiség számára ismeretlen dolgokból azt – hogy az iszlám nemzetét szakadások és problémák fogják sújtani. Ezek bekövetkezése bizonyítja próféta-ságát, igazmondó voltát.
- A hadisz figyelmeztet a Szunnához való ragaszkodás kötelezettségére, különösen összekülönbözéskor és nézeteltérés esetén. Allah azt mondja: „*És ha valamiben összekülönböztök, azt Allahhoz és a Küldöthöz vigyétek vissza, ha hisztek Allahban és a Végző Napban. Ez jobb és illendőbb értelmezés*” (Korán, 4:59)

- Ebben a hadísban gyógyír van a muszlimok között kialakult és kialakuló összekülönbözésekre, szakadásokra és nézeteltérésekre. Ez a gyógyír a következőkben van összefoglalva:
 - az istenfélelem,
 - a vezető meghallgatása és a neki való engedelmeskedés,
 - a Szunnához való ragaszkodás,
 - a bideától (az újítástól) való eltávolodás.
- Tanulni kell a Próféta (ﷺ) szunnáját, hiszen csak akkor valósulhat meg a hozzá való ragaszkodás.
- Általánosságban szeretjük Allah Küldöttének (ﷺ) társait⁸² és tisztelettel beszélünk róluk. Az irántuk tanúsított szeretet a hit, a meggyőződés és a jámborság egyik jele, ahogyan az irántuk tanúsított gyűlölet nem más, mint hitetlenség, képmutatás és igazságtalanság. Allah azt mondta: *„Akik őutánuk jöttek, azt mondják: Urunk! Bocsáss meg nekünk és testvéreinknek, akik megelőztek bennünket a hitben, és ne támassz gyűlölséget a szívünkben azok ellen, akik hisznek. Urunk! Te jóságos és könyörületes vagy.”* (Korán, 59:10)
- A hadísban megjelenik Allah Küldötte (ﷺ), és a négy kalifa (a Próféta utódai) – Abu Bakr, Omar, Oszmán és Ali – szunnája (vallási hagyománya) követésére való utasítás, és az attól való eltérés tiltása.
- A bideára való figyelmeztetés is megjelenik a hadísban. A bidea olyan újítás a vallásban, ami nem szerepel a kinyilatkoztatásban (a Koránban és a Szunnában). Fontos hangsúlyozni, hogy ez az újítás a vallási kérdésekre vonatkozik.
- A bideától a Küldött (ﷺ) óvta a követőit: *„Minden bidea tévelygés, és minden tévelygés a Tűzbe vezet.”* (Muszlim, An-Naszái) És azt mondta még: *„Aki olyan dolgot tesz, ami nem tartozik a mi ügyünkbe, az elutasítandó.”* (Muszlim) Tehát minden újítás a vallásban tilos és tévelygés.
- A Szunnához való ragaszkodásban menedék van az újítástól és a tévelygéstől. Allah azt mondja: *„És [elrendelte még], hogy 'Ez az én utam – egyenes [út]. Kövessétek azt! És ne kövessetek [más] ös-*

82. A szahábi azt a prófétai társat jelenti, aki találkozott a Prófétával (ﷺ), hitt benne és ezen a hiten halt meg.

vényeket, nehogy elváljanak veletek az Ő útjától!’ Talán istenfélők lesztek.” (Korán, 6:153) Ibn Maszúd azt mondta: Allah Küldötte (ﷺ) egy egyenes vonalat rajzolt és azt mondta: „Ez Allah útja” és e vonal jobb és bal oldalán vonalakat rajzolt és azt mondta: „és ezek ösvények, minden ösvényen egy sátán áll, akik oda hívják [az embereket].” Ezután azt recitálta: „És [elrendelte még], hogy 'Ez az én utam – egyenes [út]. Kövessétek azt! És ne kövessetek [más] ösvényeket, nehogy elváljanak veletek az Ő útjától!’ Talán istenfélők lesztek.” (Ahmed, Ibn Hibbán, al-Hákim)

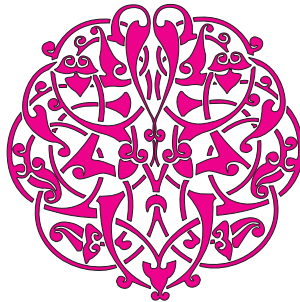

*29. hadís
A jótettek és a
Paradicsomhoz vezető
cselekedetek*

الحديث التاسع والعشرون

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يُدْخِلُنِي الْجَنَّةَ وَيُبَاعِدُنِي مِنَ النَّارِ قَالَ: (لَقَدْ سَأَلْتُ عَنْ عَظِيمٍ وَإِنَّهُ لَيْسِيرٌ عَلَى مَنْ يَسَّرَهُ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ: تَعْبُدُ اللَّهَ لَا تَشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ، وَتَصُومُ رَمَضَانَ، وَتَحُجُّ الْبَيْتَ. ثُمَّ قَالَ: أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى أَبْوَابِ الْخَيْرِ: الصَّوْمُ جَنَّةٌ، وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ، وَصَلَاةُ الرَّجُلِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ ثُمَّ تَلَا: (تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ حَتَّى بَلَغَ: (يَعْلَمُونَ) [السجدة: ١٦-١٧] ثُمَّ قَالَ: أَلَا أُخْبِرُكَ بِرَأْسِ الْأَمْرِ وَعَمُودِهِ وَذِرْوَةِ سَنَامِهِ؟ قُلْتُ: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: رَأْسُ الْأَمْرِ الْإِسْلَامُ وَعَمُودُهُ الصَّلَاةُ وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ الْجِهَادُ ثُمَّ قَالَ: أَلَا أُخْبِرُكَ بِمَلَكَ ذَلِكَ كُلِّهِ؟ قُلْتُ: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. فَأَخَذَ بِلِسَانِهِ وَقَالَ: كَفَّ عَلَيْكَ هَذَا. قُلْتُ يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَإِنَّا لَمُؤَاخِدُونَ بِمَا نَتَكَلَّمُ بِهِ؟ فَقَالَ: ثَكَلْتُكَ أُمُّكَ يَا مُعَاذُ. وَهَلْ يَكُوبُ النَّاسَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ أَوْ قَالَ: عَلَى مَنَاخِرِهِمْ إِلَّا حَصَائِدُ أَلْسِنَتِهِمْ). رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ*.

* [صحيح]. أخرجه الترمذي في كتاب الإيمان، باب ماجاء في حرمة الصلاة، حديث رقم (٢٦١٦).

Muád ibn Dzsebelre hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki azt mondta: Így szóltam: Ó, Allah Küldötte! Mondj nekem egy cselekedetet, amely bejuttat engem a Paradicsomba, s eltávolít a Tüztől! Azt felelte (a Próféta): „Bizony hatalmas dolgról kérdeztél! De ez bizony könnyű annak, akinek Allah megkönnyíti: Allahot szolgálod, nem társítasz Vele senkit, elvégzed az imádkozást, kiadod a zakátot, végigböjtölöd a Ramadánt és elzarándokolsz a [Mekka]i Házhoz.”

Majd azt mondta: „Vajon ne mutassam-e meg neked a jóság kapuit? A böjtölés védelem, az adakozás pedig eloltja a bűnt, ahogyan a víz is eloltja a tüzet, és az ember imádkozása az éjszaka közepén.” Majd azt recitálta, hogy: „*Távol maradnak oldalaik a fekvőhelyektől*”, egészen addig, amíg el nem ért ahhoz (a szóhoz), hogy „*cselekedtek*.”⁸³

Azután azt kérdezte: „Vajon ne tudassam-e veled az ügy (a vallás) fejét, oszlopát, és legmagasabb csúcsát?” Azt feleltem: Dehogynem, ó Allah Küldötte! Azt mondta: „Az ügy feje az iszlám,⁸⁴ az oszlopa az imádkozás, s a legmagasabb csúcsa a dzsihád (erőfeszítés, harc).”

Majd azt mondta: „Vajon ne tudassam-e veled azt, ami mindezeket összefoglalja?” Azt mondtam: Dehogynem, ó Allah Küldötte! Erre ő megfogta a nyelvét, s azt mondta: „Tartsd vissza ezt!” Azt kérdeztem: Ó Allah Próféta, vajon számon leszünk kérve azért, amit mondunk? A Próféta azt mondta: „Hát milyen hatalmas dolgról nem tudsz,⁸⁵ ó Muád! Vajon mi másért esnek az emberek arccal – vagy másik közlés szerint azt mondta: orral – a Tűzbe, mint amit a nyelvük arat?” (at-Tirmidi, azt mondta róla: jó, hiteles hadisz)

83. A Korán-idézet teljes egészében: „Távol maradnak oldalaik a fekvőhelyektől: Urukhoz fohászknak félve és remélve. És adakoznak abból, amivel gondoskodtunk róluk. Egy lélek sem tudja, hogy milyen öröm rejtőzik fizetségképpen az [emberek] számára azért, amit cselekedtek.” (Korán, 32:16-17)

84. Azaz az Allahnak való alávetés nyíltan és titokban, szívvel és testtel.

85. Az eredeti szöveg szó szerinti fordítása így hangzik: „Gyászoljon meg anyukád”, amely figyelmeztető, figyelemfelhívó kifejezés, semmiképpen sem az átkozó fohászt fejezi ki, hanem a csodálkozást.

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A tudás megszerzése érdekében a kérdés feltevésének fontossága igen nagy.
- A hadisz mutatja, hogy a Próféta (ﷺ) társai számára a tudás megszerzése milyen fontos volt, hiszen gyakran tettek fel kérdést azokkal a cselekedetekkel kapcsolatban, amelyek a Paradicsomba juttatják a cselekvőt, és azokkal a cselekedetekkel kapcsolatban is, amelyek a Tűz elkerüléséhez vezetnek.
- Muád jóra való törekvése és igyekezete tükröződik abban, amit a túlvilágról kérdezett.
- A cselekedetek között vannak olyanok, amelyek a Paradicsomba juttatják, és a Tűztől eltávolítják az embert. Nem szabad viszont elfeledkezni arról, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Legyetek mértékletesek és ragaszkodjatok az Allahnak való engedelmességhez, és tudjátok meg, hogy senki nem menekül meg a cselekedeteinek köszönhetően. Te sem, ó Allah Küldötte? – kérdezték. Én sem, csak ha Allah kegyelmességgel és jósággal fordul hozzám.” (Muszlim)
- Milyen hatalmas kérdést tett fel Muád! Mert valóban ez az élet és a lét titka, mivel minden létező végcélja vagy a Paradicsom, vagy a Pokol.
- Muád ugyan hatalmas dologról kérdezett, de ez mégis könnyű annak, akinek Allah megkönnyíti. Ezért az ember kérje Alláhtól a könnyítést, hiszen nincs könnyű csak az, amit Allah könnyűvé tesz. Allah azt mondta: „*Aki ad és istenfélő, és hisz a legjobban,*⁸⁶ *annak könnyűvé tesszük (az utat) a legkönnyebb sorsra.*” (Korán, 92:5-7)
- A hadisz rávilágít arra, hogy Allah Küldötte (ﷺ) nagyra becsülte a Paradicsommal kapcsolatban feltett kérdéseket, és rávilágít arra is, hogy senki sem cselekszik a Paradicsomba vezető cselekedeteknek megfelelően, csupán az, akit Allah sikerre visz, és akinek a számára megkönnyíti a Paradicsomhoz vezető utat, és megsegíti abban.

86. „és hisz a legjobban” azt jelenti, hogy hisz abban, hogy nincs más isten Allahon kívül; hisz Isten jutalmazásában, a Paradicsomban.

- A Paradicsomba jutáshoz vezető cselekedetek közé tartozik: Allah imádata és a Vele való társítás elkerülése, továbbá az imádkozás, az adakozás, a böjtölés és a zarándoklat.
- A hadiszban a Próféta (ﷺ) rávezeti Muádot olyan dolgokra is, amelyek felől nem kérdezett. Ebben Allah Küldöttének (ﷺ) társai és nemzete iránti szeretete, valamint a számukra hasznos dolgok felé való irányítása nyilvánul meg.
- A jótékonyság kapui:
 - 1) A böjtölés, amely megóv a Tüztől. Allah Küldötte (ﷺ) mondta: „A böjt oltalom, amivel a szolga oltalmazza magát a Tüztől.” (Ahmed) És azt is mondta: „Nincs olyan szolga, aki ha Allahért egy napot böjtölt, akkor Allah ne távolítaná el ezért a napért az arcát a Tüztől hetven összel.”⁸⁷ (al-Bukhári, Muszlim) Más közlésben: „Aki Allahért egy napot böjtöl, száz év járásnyi távolsággal távolodik el tőle a Tűz.” (at-Tabaráni)
 - 2) Az adakozás, amely eltörli a rossz tetteket. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Minden nap – amely az emberekre virrad – két angyal jön le. Az egyik azt mondja: Istenem, kárpótold azt, aki adakozik! A másik azt mondja: Istenem, bocsáss romlást arra, aki visszatart (szűkmarkú)!” (al-Bukhári, Muszlim) És azt mondta Allah Küldötte (ﷺ): „A szűkmarkú és a bőkezű ember olyanok, mint két ember, akit mellkasuktól vállukig páncél fed. Amikor a bőkezű ember adakozik, a páncél [védelmezőn] beburkolja egész testét, egészen az ujjai hegyéig. Ha a szűkmarkú rászánja magát, hogy valamit adakozzék, [úgy érzi], hogy a páncélja összeszűkül, és minden egyes gyűrűje a testébe vág. Hiába próbálja meglazítani, a páncél nem enged.” (al-Bukhári, Muszlim)
 - 3) Valamint az éjszakai imádkozás, amely a Paradicsom legmagasabb fokozatainak elnyeréséhez vezet. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Az éjszaka során van egy olyan óra, amikor bármit is kérjen egy muszlim ember erre a világra vagy a túlvilágra vonatkozóan, megadatik az neki. És ez minden éjszakában megvan.”

87. Vagyis hetven évvel.

(Muszlim) Amr ibn A'nbaszah (رضي الله عنه) arról számolt be, hogy Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Az Úr az éjszaka utolsó részében van legközelebb a szolgálóhoz. Ha azok között tudsz lenni, akik Allahot emlegetik azon az órán, akkor legyél!” (At-Tirmidi)

- Az adakozás, a böjtölés és az éjszakai imádkozás olyan cselekedetek, amelyeket az ember titokban meg tud tenni.
- Ebben a hadiszban buzdítás van arra, hogy az ember minél több és különböző fajta jótettet cselekedjen, hogy megkaphassa a különböző jutalmakat.
- Allah Küldötte (ﷺ) elmagyarázta az ügy (az iszlám vallás) fejét és alapját, amely az iszlám (az egyistenhit kinyilvánítása, tanúságtétel) és amelynek az Istennek való engedelmesség a fő ismertetője. Az ügy fontos oszlopa az imádkozás, és a legjelentősebb része a dzsihád (az erőfeszítés) amelynek többféle módja van az iszlám-ban, például erőfeszítés a beszéd által (például a tanácsadás és a tanítás útján), vagy a vagyon által (például az iszlámot ismertető könyvek nyomtatásával), vagy a fegyveres harc által.⁸⁸
- A muszlimnak vissza kell tartania nyelvét a beszédétől, kivéve ha jóról beszél. „Aki hisz Allahban és az Utolsó Napban, az jót mondjon, vagy hallgasson.” (Muszlim)
- Az ember legveszélyesebb szerve a nyelve, amelyet ha megőriz, akkor megőrzi a jótetteit, ha pedig elhanyagolja, akkor elvesznek a jótettei, és gyarapodnak a rossztettei, és ezzel a Tűzbe kerülhet. Ezért mondta Mohamed Próféta (ﷺ): „Ne beszéljetek hosszasan anélkül, hogy Allahról emlékeznének meg, mert a sok beszéd Allahról való megemlékezés nélkül megkeményíti a szívet, és azok vannak a legtávolabb Allahtól, akiknek kemény a szívük.” (At-Tirmidi) A következőkben néhányat említünk a nyelv ártalmi közül:
 - 1) Olyasmiről beszélni, ami nem tartozik ránk: Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az ember iszlámhitének tökélyéhez (és szépségéhez) tartozik, hogy nem avatkozik bele abba, amihez nincs semmi köze.” (at-Tirmidi, Ibn Mádzsah)⁸⁹

88. Bővebben lásd a 10. hadisz magyarázatát!

89. Bővebben lásd a 12. hadisz magyarázatát!

- 2) Engedetlenségekről vagy feleslegesen fecsegni. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Van olyan szolga, aki mondja a szót nem figyelve a következményeit, és ezzel mélyebbre zuhan a Pokol tüzébe, mint amilyen messze a kelet van a nyugattól.” (al-Bukhári) És azt mondta (ﷺ): „Allah, bizony hármat fogad el, és hármat gyűlöl tőletek. Elfogadja tőletek azt, hogy csak Őt imádjátok és nem társítotok Mellé semmit; erősen ragaszkodjatok Allah kötelékéhez mindannyian, és ne szóródjatok szét [különböző csoportokra]. Gyűlöli tőletek az „ezt mondják, azt mondják”-ot (szükségtelen fecsegést), a folytonos kérdezősködést és a pénzpocsékolást.” (Muszlim)
- 3) Felvágva, illetve flegmán beszélni. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Közületek a legutálatosabbak számomra és tőlem a legmesszebb állók a Feltámadás Napján a legrosszabb erkölcsűek, a szószátyárok, a lekezelően beszélők és a beképzelték.” (at-Tirmidi)
- 4) Szentelenül, rondán beszélni, szidalmazni és szitkozódni. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A hívő nem szidalmazó, se nem átkozódó, se nem szemtelenül beszélő, se nem ronda beszédű.” (at-Tirmidi)
- 5) A túlzott viccelődés. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Jaj annak, aki azért hazudik, hogy az embereket nevettesse! Jaj neki, és jaj neki!” (Abu Dáúd) A mérsékelt és tiszta viccelődés azonban megengedett.
- 6) A gúnyos beszéd. Allah azt mondja: *„Ti hívők! Ne gúnyolódjon az egyik [férfi]nép a másikon! Lehet, hogy ezek jobbak, mint ők. És a nők se gúnyolódjanak más nőkön! Lehet, hogy ezek jobbak, mint ők. És ne rágalmazzatok egymást, és ne illessétek egymást csúfnevekkel! Kárhozatos a gonoszság neve a hit után! Akik nem fordulnak bűnbánóan Allahhoz, azok a vétkesek.”* (Korán, 49:11)
- 7) A titok feltárása, az ígéret megszegése és a hazugság. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Négy tulajdonság van, ami ha egy emberben megvan, akkor ő teljes mértékben képmutató. Ha az egyik van benne, akkor a képmutatás egy tulajdonsága van

benne: Ha rá bíznak valamit, akkor visszaél vele; ha beszél, hazudik; ha egyezséget köt, megszegi; és ha vitázik, letér az igazság útjáról.” (al-Bukhári, Muszlim) És azt mondta (ﷺ): „Ám óvakodjatok a hazugságtól! Bizony a hazugság gonoszsághoz vezet, és a gonoszság a Tűzbe vezet. Az ember addig hazudik és ügyel erre (ragaszkodik ehhez), amíg Allahnál hazugként fel nem jegyeztetik.” (al-Bukhári, Muszlim) És azt kérdezte (ﷺ) a társaitól: „Ne beszéljek-e nektek a legnagyobb (legsúlyosabb) bűnről?” „De igen, ó Allah Küldötte!” – felelték. „Allahon kívül mást imádni, és a szülőkkel szemben engedetlennek lenni.” Ekkor felült, miután oldalára támaszkodott, és hozzátette: „És a hamis beszéd és a hamis tanúskodás. És a hamis beszéd és a hamis tanúskodás.” Allah Küldötte (ﷺ) annyiszor ismételte ezt, hogy [őt féltvén] azt mondtuk: Bárcsak elhallgatna. (al-Bukhári, Muszlim)

- 8) Valakit kibeszélni a háta mögött (al-ghiba). Allah megtiltotta ezt és szörnyű hasonlattal adott példát rá. Azt mondta: „*Ti hívők! Kerüljétek a sok feltételezést! Nem egy feltételezés bűn! És ne kémkedjétek és ne feketítsétek be egymást a másik háta mögött! Vajon bárki is közöttetek meg szeretné-e enni holt fivére húsát?! Az bizony ellenetekre lenne! Féltétek Allahot! Bizony, Ő kiengeztelődő és könyörületes.*” (Korán, 49:12) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mesélte: „Amikor a mennybe utaztattak (Miraádzs), láttam egy embercsoportot, akik saját rézkörmeikkel hasogatták saját mellkasukat és arcukat. Megkérdeztem, hogy kik ezek, ó Gábiel? Gábiel azt felelte, hogy olyan emberek, akik az emberek húsát ették (kibeszélték őket).” (Abu Dáúd) Egyszer Mohamed Próféta (ﷺ) megkérdezte társaitól: „Tudjátok-e mit jelent valakit kibeszélni a háta mögött? Allah és a Küldötte tudja – felelték. Azt mondta: „[Azt jelenti] olyasmivel emlegetni a testvéredet, ami neki nem tetszik. Azt kérdezték: „És ha igaz az, amit mondok a testvéremről?” Azt felelte: „Ha benne van az abban, amit mondasz róla, akkor kibeszélted őt, és ha nem igaz, akkor megrágalmaztad őt!” (Muszlim) Az ilyenkor elvárt kötelességről pedig Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki védi a

testvérének becsületét, amikor kibeszélik őt előtte, Allah bizony megszabadítja azt a Tűztől.”⁹⁰ (at-Tirmidi, Ahmed)

- 9) A pletyka. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nem lép be a Paradicsomba a pletykálgató.” (al-Bukhári, Muszlim) Egyszer a Próféta (ﷺ) elment két sír mellett, és azt mondta: „Bizony, kínoztatnak, és nem nagy dolog miatt! Egyikőjük nem fedte el (nem tisztította) magát saját vizeletétől, a másik pedig pletykálkodva járt az emberek között.” Ezután kért egy zöld ágat, és kettéhasította, majd egyik részét az egyik sírra a másikat pedig a másik sírra helyezte, majd azt mondta: „Talán könnyítenek rajtuk, amennyiben el nem száradnak.” (al-Bukhári, Muszlim)
- 10) A kétszínűség. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A legrosszabb ember a kétarcú, aki egyik embernek az egyik arcát mutatja, a másiknak a másikat.” (al-Bukhári, Muszlim)
- 11) A túlzott hízelgés, dicséret. Abu Bakr-ra való hivatkozással jegyezték fel, aki azt mondta: Megdicsért egy férfi a Próféjánál egy másik férfit, mire a Próféta (ﷺ) azt mondta neki: „Jaj neked! Elvágtd a társad nyakát! Elvágtd a társad nyakát!” Háromszor ismételte meg, majd azt mondta: „Ha valaki közületek mindenképpen meg akarja dicsérni testvérét, akkor mondja azt: 'Én (ilyenek) tartom [XY-t], de Allah fogja elszámoltatni, és nem dicsérek túl Allah előtt senkit, ilyenek és ilyenek tartom.' – ha [a dicsérő] tudja azt [amit a dicsértről állít] –” (al-Bukhári, Muszlim) Radzsára való hivatkozással jegyezték fel, aki Mihdzsan al-Aszlamira hivatkozott, miszerint

90. Ez azt mutatja, hogy a kibeszélés meghallgatása is tilos, illetve ilyenkor kötelesek vagyunk megállítani ezt, és megvédeni nem jelenlévő hittestvérüket, vagy legalább otthagyni azt a helyet, ahol ilyen előfordul. Allah azt mondja: „És ha üres fecsegést hallanak, elfordulnak attól.” (Korán 28:55). Allah Küldötte (ﷺ) így szólt: „Azt az embert, aki cserben hagy egy muszlimot olyan helyzetben, amelyben lekicsinylik becsületét, és megsértik tiszteletét, Allah is cserben hagyja egy olyan helyzetben, amelyben szeretné, ha győzelmet aratna. És azt az embert, aki diadalra visz egy muszlimot olyan helyzetben, amelyben lekicsinylik becsületét, és megsértik tiszteletét, Allah is diadalra viszi egy olyan helyzetben, amelyben szeretné, ha győzelmet aratna.” (Ahmed és Abú Dáúd).

Allah Küldötte és Mihdzsan a mecsetben voltak, amikor Allah Küldötte meglátott egy férfit, amint imádkozott, meghajolt és leborult. Megkérdezte: „Ki ez?” Erre elkezdte Mihdzsan túlzottan dicsérni, és azt mondta: Ó Allah Küldötte, ez XY, aki ilyen és ilyen. Azt mondta neki (a Próféta): „Állj meg, nehogy hallja, mert pusztulásba viheted!”⁹¹ (al-Bukhári) Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta Ámir törzsének – akik eljöttek elé, így dicsérvén őt: Te vagy az urunk! – „Allah az Úr.” Azt is mondták: Te vagy a legkegyesebb közöttünk, és a legtöbbet adakozó. Erre azt mondta: „Mondjátok azt, amit tanúsíthattok, és ne legyetek a sá-tán szóvivői. Nem akarom, hogy feljebb emeljetez annál a rangnál, amelyre a Magasságos Allah emelt engem. Én Mohamed, Abdullah fia vagyok, Allah szolgálója és küldötte.” (as-Sawkáni)

12) A vitatkozás. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egy házat ígérek a Paradicsom külső helyén annak, aki felhagy a vitatkozással, még akkor is, ha igaza van. És házat ígérek a Paradicsom közepén annak, aki nem hazudik, még tréfából sem. És házat ígérek a Paradicsom legmagasabb helyén annak, akinek jó az erkölce.” (Abu Dáúd, at-Tabaráni)

Istenem, tedd nyelvünket megemlékezővé Terólad, és őrizd meg a bűnőktől! Ámín.

91. Mohamed Próféta (ﷺ) pusztításnak nevezte a túlzott dicséretet, mert beképzeltséget, vagy legalábbis a dicséret szeretetét hagyja maga után az emberi lélekben.

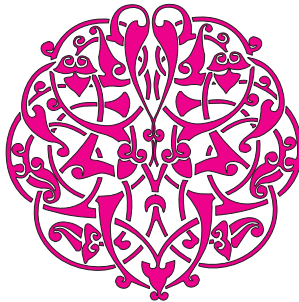
The page is framed by a complex, multi-layered decorative border. The outermost border is a wide, white band with intricate floral and geometric patterns. Inside this is a narrower pink band, followed by a wide white band with repeating circular and floral motifs. The central area is a large, white, octagonal shape with a decorative, scalloped border. The background of the entire page is a solid, vibrant pink color.

30. hadís
Allah előírásai,
határai és tilalmai

الحديث الثلاثون

عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُسَنِيِّ جُرْثُومِ بْنِ نَاشِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (إِنَّ اللَّهَ فَرَضَ فَرَائِضَ فَلَا تُضَيِّعُوهَا، وَحَدَّ حُدُودًا فَلَا تَعْتَدُوهَا وَحَرَّمَ أَشْيَاءَ فَلَا تَنْتَهِكُوهَا، وَسَكَتَ عَنْ أَشْيَاءَ رَحْمَةً لَكُمْ غَيْرَ نَسِيَانٍ فَلَا تَبْحَثُوا عَنْهَا). حديثٌ حسنٌ رواه الدارقطني وغيره.

* أخرجه الدارقطني ، باب الصيد والذبائح والأطعمة وغير ذلك ج ٤/ص ٢٩٨، حديث رقم (١٠٤)، وقال حديث حسن ، وكذلك حسن قبله الحافظ أبو بكر السمعاني في أماليه وقد روى معنى هذا الحديث مرفوعاً من وجوه أخر أخرجه البزار في مسنده والحاكم من حديث أبي الدرداء رضي الله عنه وقال الحاكم صحيح الإسناد. وخرجه الترمذي وابن ماجه من رواية سيف بن هارون عن سليمان التيمي عن أبي عثمان عن سلمان رضي الله عنه. قال الشيخ ناصر الألباني رحمه الله: (حسن لغيره، رواه الدارقطني وغيره، ثم تبين أن الشواهد التي رفعت إلى الحسن ضعيفان جداً لا يصلحان للشهادة كما أوضحته في غاية المرام [حديث رقم ٤]) ولهذا ذكره في ضعيف الجامع الصغير، وقد ضعفه من رواية أبي ثعلبة التي أخرجه الدارقطني والحاكم والبيهقي، ولكن معنى الحديث الإجمالي مقرر في قواعد الدين وأصوله ، ومحل استشهاد وقبول عند أهل العلم.

Abu Ta'labá al-Khusení, Dzsurthúm ibn Nászirra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki Allah Küldöttére hivatkozott, miszerint azt mondta: „A fenséges Allah kötelességeket írt elő, hát ne hanyagoljátok el azokat! És határokat szabott meg, hát ne lépjetez túl azokon! És megtiltott dolgokat, hát ne szegjétek meg azokat! És néhány dologról hallgatott – könyörületből irántatok, nem pedig feledésből –, hát ne kutassatok utánuk!” (ad-Dárkutni)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ezt a hadíszet sejk al-Albáni először jónak minősítette, de „Ghajatulmaram” című könyvében gyengének ítélte. A hadísz jelentése viszont elismert alap a vallásban, ezért sok tudós elfogadta és bizonyítékként használja. Mi azért magyaráztuk, mert ez a hadísz a „Negyven hadísz” című gyűjtemény része.
- Az iszlámban egyedül Allah az, Aki kötelességeket, előírásokat határozott meg, és tilalmakat állított fel. A vallásban Allahon kívül másnak nincs joga kötelességeket vagy tilalmakat megszabni. Allah azt mondja: *„És ne mondjátok arról, amiről a nyelvetek hazugságot állít: „ez megengedett, ez pedig tilalmas”, hogy hazugságot koholjatok Allah ellen! Bizony, akik hazugságot koholnak Allah ellen, azok nem boldogulnak.”* (Korán, 16:116) Tehát nem szabad magunktól tilalmassá tenni azt, amit Isten megengedett, sem pedig megengedetté nyilvánítani, amit Isten megtiltott. Ebből kifolyólag milyen nagy bűn az, ha valaki tudás nélkül fatwát (vallási kérdésre válasz, vallásjogi döntvényt) mond ki. *„Bizony, akik hazugságot koholnak Allah ellen, azok nem boldogulnak.”*
- Az iszlám teljességét és könnyűségét mutatja a hadísz, hiszen teljesítendő kötelességekből és mellőzendő tilalmakból áll.
- Az Allah által meghatározott kötelességek azok a feladatok, amelyekre utasítást adott. Ezeket a muszlimnak nem szabad elhanyagolnia, mint például az imádkozást és a böjtölést.
- Bűnt követ el, aki a kötelességeket elhanyagolja.

– A határ, a „hadd” szó, a Koránban és a Szunnában háromfajta jelentéssel fordul elő:

1) Ha a határok az előírásokat jelentik, Allah az előírások említése után azt mondja: „*Ezek Allah előírásai (hudúd). Ne szegjétek meg azokat!*” (Korán, 2:229)

2) Ha a határok a tilalmakat jelentik, Allah a tilalmak említése után azt mondja: „*Ezek Allah tilalmai (hudúd). Ne jöjjetek közel hozzájuk!*”⁹² (Korán, 2:187)

3) A határok azokat a büntetéseket is jelentik, amelyeket a Saria meghatározott azokkal szemben, akik tiltott dolgot követnek el, mint például a paráznaság, amelynek a házas ember esetében megkövetés a büntetése, nem házas ember esetében pedig korbácsolás, mind a férfi mind a nő számára. A lopás büntetése a kéz levágása és a gyilkosság megtorlása a halálbüntetés. Ezeket nem szabad átlépni, vagyis megnövelni, túlkapásra vetemedni a büntetésben.

Ebben a hadíszban a határok azok, amelyeket nem szabad átlépni, vagyis Allah előírásait és tilalmait jelentik. Tehát a muszlim a megengedett dolgok körében legyen, ne lépje túl azok határait, és a tilalmas dolgok köréhez ne is közeledjen.

– A tiltott dolgok azok, amelyeket Allah megtiltott, mint például az uzsorakamat, a paráznaság, a lopás stb. Ezeket a muszlimnak nem szabad megtennie és nem szabad az ilyenekhez közelednie.

– Azok a dolgok (amelyek nem az istenimádathoz tartoznak), s amelyekről hallgatott a Saria, azoknak sem megengedettségére, sem tiltottságára nincs bizonyíték. Az ilyeneket minden további nélkül meg szabad tenni, vagy el lehet hanyagolni, hiszen a megengedett dolgok közé tartoznak.⁹³ Ez a Magasságos Allah szolgáltaival szembeni könyörületéből fakad, Aki megkönnyítette ezeket számukra, de nem feledékenység miatt hagyta ki ezeket, hiszen Allah nem felejt. A Magasságos Allah azt mondta: „*A te Urad nem feledékeny.*” (Korán, 19:64)

92. Tehát nem csak a tilalmast kell elkerülni, hanem el kell távolodni mindentől, ami a tilalmas-hoz vezet.

93. Ahogy többször hangsúlyoztuk, a dolgok eredetileg megengedettek és csak bizonyítékkal lehetnek kötelezőek, vagy tilalmasak.

- A hadisz tiltja a még meg nem történtek és a haszontalan dolgok kutatását.
- A hadisz megemlítette az iszlám vallás szabályainak összes csoportját, ezért egy hatalmas jelentőségű hadísról van szó, amelyet minden muszlimnak tanulmányoznia kellene és meg kellene értenie.
- A hadisz nem említette a megengedett dolgokat, mivel a megengedett dolgok az iszlámban sokkal többen vannak, mint a tilalmasok, hiszen a Sariában a dolgok eredetileg megengedettek, amíg nincs bizonyíték arra, hogy tilalmasak lennének.

Megjegyzések:

Abdullah b. Maszúd (ؓ) azt mondta: „Akit örömmel töltene el, hogyha megnézhetné Mohamed Próféta (ﷺ) végrendeletét, amin rajta van a pecsétje, olvassa a következő Korán-idézeteket: *„Mondd: 'Jertek ide! Hirdetem azt, amit Uratok megtiltott nektek: Nem szabad semmit sem társítanotok [Mellé]! Bánjatok jól a szülőkkel! Ne öljétek meg a gyermekeiteket szegénység miatt – mi ellátunk benneteket és őket! Tartsátok távol magatokat a hitvány cselekedetektől, legyenek azok láthatóak vagy rejtettek! És ne öljétek meg – csak jogosan – [ember]életet, amit Allah tilalmasnak nyilvánított! Íme, ezt rendelte el Ő nektek. Talán éltek az eszetekkel. És ne nyúljatok az árva vagyonaéhoz – kivéve a legáldásosabb módot – mindaddig, amíg el nem éri a nagykorúságát! Adjatok igazságos mértéket és teljes súlyt – ahogyan a méltányosság megköveteli! Senkitől sem követelünk többet, mint amire képes. És ha kijelentetek valamit, legyetek igazságosak, még ha egy rokonról van is szó! És teljesítsétek egyezségeteket Allah iránt! Íme, ezt rendelte el Ő nektek. Talán hajlotok az intő szóra.’ És [elrendelte még], hogy 'Ez az én utam, egyenes [út]. Kövessétek azt! És ne kövessétek ösvényeket, nehogy elváljanak veletek az Ő útjától! Íme, ezt rendelte el Ő nektek. Talán istenfélők lesztek.’” (Korán, al-Anaám szúra 6:151-153) [Szunan at-Tirmidi, 3070 és al-Bejhaqi, Súab al-Imán, 7539. At-Tirmidi szerint ez egy jó hadisz].*

Hasonlóképpen, Ibn Abi Sajbah „Al-Muszanaf” című munkájában a 35844. szám alatt Kaáb al-Ahbárt idézi, aki azt mondta: „Ami először kinyilatkoztatásra került a Tórából, az tíz idézet, és az a tíz, amelyet

a Koránban az al-Anaám szúra vége felé találhatunk az, amelyet „Tíz Parancsolat”-nak szoktak nevezni.” E körül forognak az égi küldetések. A próféták (béke legyen velük) küldetése bizonyos kérdésekben megegyezett, más kérdésekben különbözött egymástól. Amiben mind megegyeztek, az éppen a fent említett „Tíz Rendelet”, amelyek biztosítják a jólétet az emberiségnek vallási és evilági szempontból egyaránt. Amiben pedig különböztek egymástól, azok olyan másodlagos fontosságú jogi kérdésekkel kapcsolatos dolgok, amelyek időlegesen, változtathatóak, helyettesíthetőek vagy eltörölhetőek.”

Ezért mondta Ibn Abbász (رضي الله عنه): „Az al-Anaám szúrában vannak egyértelműen meghatározott ájak. Ezek a Könyv alapjai” – azután recitálta az al-Anaám szúrából: „*Mondd: „Jertek ide! Hirdetem azt, amit Uratok megtiltott nektek”.* (al-Hákim, 329, és Ibn Abi Hátim a Korán-magyarzatban) Úgy tűnik, hogy Ibn Abbászt megkérdezték arról a Korán-idézetéről, amelyben Allah azt mondja: „*Ebben vannak [egyértelműen] meghatározott idézetek (ajátun muhkamatun) – ezek a Könyv alapjai (umm alkitáb)*” (Korán, 3:7), ő pedig az imént említett választ adta. Ibn Abbász egy hasonló kijelentését idézi at-Tabaráni Korán-magyarzatában, mi szerint azt mondta: Az egyértelműen meghatározott idézetek az al-Anaám szúrában levők (a 6. szúrában említett részek 151-153), és az Izraá szúrában lévők (ezek pedig a következő részek): „*És elrendelte a te Urad, hogy csupán Őt imádjátok, és hogy [legyetek] jók a szülőkhöz! Ha kettőjük közül az egyik, vagy mindketten élemedett korba jutnak, ne mondd nekik azt, hogy „Pfüj!” és ne becsméreld őket, hanem tisztelettel beszélj velük! És terjeszd fölējük könyörületességből az alázatosság szárnyát és mondd: „Uram! Légy hozzájuk irgalmas, amiképpen ők fölneveltek engem, amikor kicsi voltam!” A ti Uratok a legjobb tudója annak, mi van a lelketekben, vajon igazak vagytok-e. Bizony, Ő megbocsátó azokkal szemben, akik készek a bűnbánatra. És add meg a rokonnak, ami megilleti őt, és a szegénynek és annak, aki úton van! De nyakló nélkül ne pazarolj! Akik pazarolnak, azok a sátán fivérei. Bizony, ő nagyon hálátlan Ura iránt. És ha elfordulsz tőlük, azt kívánva, hogy – mint reméled – Urad megkönyörül, akkor [legalább] nyájas szót szólj hozzájuk! És ne hagyd a kezed megbilincselve a nyakadon, ám ne is terjeszd ki túl bőkezűen a markodat, nehogy ott maradjál gyalázatban, nincstelenül! A te*

Urad bőkezűen gondoskodik, akiről akar, és szűkmarkúan mér [máskor]. Bizony, Ő ismeri és átlátja a szolgálait. És ne öljétek meg a gyermekeiteket a szegénységtől félve, – Mi ellátjuk őket és benneteket! Bizony, nagy bűn az ő megölésük! És tartsátok távol magatokat a paráználkodástól! Szégyenletes dolog az! Milyen rossz út! És ne oltsatok ki – csak jogosan – [ember]életet, amit Allah tilalmasnak nyilvánított! Ha valakit jogtalanul ölnek meg, akkor a legközelebbi rokonának adunk hatalmat [a megtorlásra]. Ám tartson mértéket az ölésben! [Az elégtétel során] segítséget fog kapni. És ne nyúljatok az árva vagyonához – kivéve a legáldásosabb módot – mindaddig, amíg el nem éri a nagykorúságot! És teljesítsétek az egyezséget! Az egyezségről [majdan] számot kell adni! Ha kimérték, adjatok igazságos mértékkel, és mérjétek pontos mérleggel! Ez jobb [nektek] és kedvezőbb kimenetele lesz. És ne járj annak nyomában, amiről nincsen tudásod! A hallásról, a látásról és a szívről – minderről számot kell majd adni! És ne járj kevélyen a földön! Nem fogod tudni áttörni a földet és a hegyek magasát sem éred el. Mindaz, ami ebből rossz, gyűlöletes a te Urad előtt. Ez annak a bölcsességnek a része, amelyet az Urad sugallt néked. És ne helyezz Allah mellé más istent, különben a gyehennába vettetsz gyalázatban, félredobva!” (Korán, 17:23-39)

Ezek a Korán-idézetek meghatározzák a tisztán egyértelmű, a kétségbevonhatatlan és nélkülözhetetlen fontosságú kérdéseket, amelyek minden egységnek alapjául kell, hogy szolgáljanak.

Tíz egyértelműen meghatározott alapelv körvonalazódik a fent említett Korán-idézetben:

1. A kötelesség, hogy egyedül Allahot imádjuk, és annak a tilalma, hogy társítunk Mellé valamit vagy valakit.
2. A kötelesség, hogy jól bánjunk a szüleinkkel.⁹⁴ Allah elrendelte a szülőkkel szembeni tiszteletet, engedelmisséget és jó bánásmódot. „Meghagytuk az embernek szüleivel kapcsolatban – [hiszen] az édesanyja kínos-keservesen hordozta őt, s az elválasztásig két év telt el –, hogy légy hálás Nekem és a szüleidnek!” (Korán, 31:14)

94. A legnagyobb bűn a társítás után a szülőkkel szembeni rossz bánásmód. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A nagy bűnök: Bármit társítani Allah mellé, hálátlannak lenni a szülőkkel, az emberi életet kioltani és a hazug esküt (tenni).” (al-Bukhári)

„Meghagytuk az embernek, hogy jó legyen a szüleivel szemben. Ha azonban ők ketten azon igyekeznek, hogy olyasmit társíts Mel-lém, amelyről nincsen tudásod, akkor ne engedelmeskedj nekik! Hozzám lesz majd a visszatérésetek, és közlöm akkor veletek, hogy mit cselekedtetek.” (Korán, 29:8) Abdullah b. Amr b. Ász mesélte, hogy jött egy férfi a Prófétához (ﷺ), hogy engedélyt kérjen tőle a dzsihádban való részvételre. A Próféta (ﷺ) megkérdezte tőle, hogy élnek-e még a szülei. A férfi igennel válaszolt. „Gondoskodj róluk! Ez a te dzsihádot!” – mondta a Próféta (ﷺ). (al-Bukhári, Muszlim) Ezek a jogok megilletik a szülőt, függetlenül attól, hogy muszlim-e vagy sem. Ennek alátámasztására ismét egy hadíszet idézünk. Esmáa – Abu Bakr lánya – azt mondta: „Eljött hozzám az édesanyám, amikor még nem volt muszlim. Megkérdeztem a Prófétától (ﷺ), hogy az anyukám kéréssel jött hozzám, bánjak-e vele jó módon. A Próféta (ﷺ) azt mondta: Igen, bánjál jól az anyukáddal.” (al-Bukhári, Muszlim)⁹⁵

3. A kötelesség, hogy védelmezzük az életet, és a gyilkosság tilalma független attól, hogy kiről van szó, legyen az saját gyermek vagy idegen.
4. Az illetlen tettek tilalma, akár megnyilvánuló, mint például alkoholvás, paráználkodás, uzsorakamat; akár rejtett, mint például rosszindulat, gyűlölet, irigység, képmutatás vagy más rossztett, amelyeket az ember titokban tesz.
5. A kötelesség, hogy védelmezzük a vagyont és megadjuk a szükségét szenvedőknek azt, ami jár nekik. Ez magába foglalja az árvák vagyona elleni bűn tilalmát is.

95. Hogy a szüleinkkel szembeni magatartásunk mindenkor a lehető legmegfelelőbb legyen, emlékezzünk gyakorta a Próféta (ﷺ) szavaira: „Az ember nem tudja meghálálni szülőjének azt, amit érte tett, csak akkor, ha szülőjét rabszolgaként találná, megvinné és felszabadítaná.” (Muszlim) Egyszer egy férfi azt kérdezte Allah Küldöttétől (ﷺ): Ó, Allah Küldötte! Maradt-e valami, ami által jószágos lehetek a szüleimmel, miután ők meghaltak? Ő azt felelte: „Igen (négy jellemvonás van): Az értük való fohászoklás és a bocsánatkérés számukra, az egyezményük (a végrendeletük) betartása, a kapcsolattartás azokkal a rokonokkal, akikhez csupán a szülőkön keresztül fűz téged rokoni szál; és barátjuk tisztelése.” (Abu Dáúd)

6. A kötelesség, hogy betartsuk, amit a szerződésekben és az egyezségekben ígértünk, akár Allahhal, akár embertársainkkal kötöttük azt.
7. A kötelesség, hogy mind szavakban, mind tettekben igazságosan járjunk el – ez az egyik legnagyobb alapelv – és a kötelesség, hogy igazságosan állítsuk föl a súlyt, ahogy a Magasztos Allah mondta: *„és állítsátok föl igazságosan a súlyt, s ne rövidítsétek a mértéket”*. (Korán, 55:9)
8. A beképzeltség és fennhéjázás tilalma, és a megvetett tulajdonságok tilalma. Az ilyen tulajdonságokat a Saria, az ész és a velünk született képességeink alapján felismerjük.
9. Annak a szükségessége, hogy Allah egyenes útját kövessük, és elkerüljük a tévutakat, ahogyan Allah mondja: *„Ez az én utam, egyenes [út]. Kövessétek azt! És ne kövessétek az ösvényeket, ne-hogy elváljanak veletek az Ő útjától!”* (Korán, 6:153)
10. Annak a szükségessége, hogy ne nyilvánítsunk véleményt olyan dolgokról, amelyről nincs tudásunk. Felelősségünk tudatában kell lennünk azzal kapcsolatban, hogy mit hallgatunk, nézünk, mondunk, és mi van a szívünkben, mert Allah azt mondja: *„Ne kövesd hát azt, amiről nincsen tudásod! A hallásról, a látásról és a szívről – minderről számot kell majd adni!”* (Korán, 17:36)

Az utolsó pontba beletartozik az, hogy sok ember úgy érzi, hogy neki mindennel kapcsolatban véleményt kell alkotnia, még akkor is, ha ehhez nincs meg a kellő tudása vagy tapasztalata. Ilyen esetben vagy utána kell járni a témának, tudást szerezni arról, vagy – ha valójában nem lényeges a kérdés, akkor – tovább kell lépni, és fontosabb, elsőbbrendű dolgokkal foglalkozni, mert véleményt csak megfontoltan, körültekintően és felelősségteljes módon szabad alkotni. Óvakodjunk attól, hogy felelőtlen kijelentéseket tegyünk, vagy felelőtlenül cselekedjünk, mert minderről számot kell majd adnunk Allah előtt. Mohamed Próféta (ﷺ) mondta: „Bizony Allah nem úgy veszi el a tudást, hogy kitépi a szolgálkból, hanem a tudósok halálával veszi el a tudást. És ha nem marad egy tudós sem, az emberek a tudatlanoktól kérdeznek. Ők pedig tudás nélkül válaszolnak, és így tévelyegnek és tévelyegésbe visznek.” (al-Bukhári, Muszlim) Ibn Tejmiah azt mondja: „Az összes küldött (béke legyen

velük) megegyezik a hit olyan kérdéseiben, mint a hit Allahban, az angyalokban, a Könyvekben, a prófétákban. Megegyeznek továbbá az életvitel olyan alapvető kérdéseiben, mint amelyeket az al-Ánám szúra említ. Ezek annak az egyenes vallásnak a részei, amelyeket az összes küldött (béke legyen velük) hozott.”

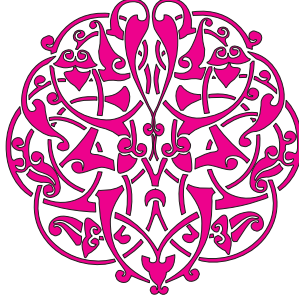

31. hadís
Az önmegtartóztatás
valós jelentése és gyümölcsei

الحديث الحادي والثلاثون

عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ سَعْدِ بْنِ سَهْلِ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ: دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ إِذَا عَمَلْتُهُ أَحَبَّنِي اللَّهُ، وَأَحَبَّنِي النَّاسُ؟ فَقَالَ: (ازْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبَّكَ اللَّهُ، وَازْهَدْ فِيمَا عِنْدَ النَّاسِ يُحِبَّكَ النَّاسُ). حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ وَغَيْرُهُ بِأَسَانِيدٍ حَسَنَةٍ.

* [حسن]. أخرجه ابن ماجه في كتاب الزهد، باب الزهد في الدنيا، حديث رقم (٤١٠٢).

Abu al-Abbász, Szehl ibn Sza'd asz-Sza'dira hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki azt mondta: Egy férfi jött a Prófétahoz, és azt mondta: Ó, Allah Küldötte! Mutass nekem egy olyan tettet, melyet ha megcselekszem, Allah megszeret engem, és az emberek is megszeretnek. Azt felelte: „Mondj le az evilágról, akkor megszeret téged Allah, és mondj le arról, amit az emberek birtokolnak, akkor megszeretnek téged az emberek!” (haszan, Ibn Mádzsah, jó hadisz)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A Próféta (ﷺ) társa olyan cselekedetek felől érdeklődött, amelyek Allah és az emberek szeretetének elnyeréséhez vezetnek, ez pedig azt bizonyítja, hogy a Próféta (ﷺ) társait foglalkoztatta mindaz, ami hasznos volt számukra evilági és túlvilági életükben.
- Ez a kérdés a nagy dolgok elérése utáni vágyra jellemző, hiszen Isten szeretetének elnyerése a legnagyobb cél. Az iszlám arra neveli követőit, hogy nagy, nemes célok elérésére törekedjenek, és ha kérnek Alláhtól valamit, akkor a legjobbat kérik. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha kértek Alláhtól valamit, akkor kérjétek Tőle „al-firdeusz”-t, hiszen ez a legjobb és a legmagasabb hely a Paradicsomban!” (al-Bukhári)
- A vallás azon alapszik, hogy teljesítsük Allah iránti kötelességeinket és adjuk meg az emberek jogait. Tehát az, aki teljesíti kötelességeit Allahhal szemben, elnyeri Allah szeretetét, és az, aki megadja az emberek jogait és szépen, kedvesen bánik velük, elnyeri az emberek szeretetét.
- A muszlim embernek arra kell törekednie, hogy elnyerje Allah és az emberek szeretetét. Ha a kettő ellentétbe kerülne egymással, akkor Allah szeretetének elnyerését kell előnyben részesíteni. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki Allah megelégedését keresi, cserébe az emberek haragjáért, Allah megsegíti őt az emberek bántalma ellen. Aki viszont az emberek elégedettségét keresi,

cserébe Allah haragjáért, az ilyet ráhagyja Allah az emberekre.”
(At-Tirmidi)

- Azt bizonyítja Allah Küldöttének (ﷺ) a kérdésre vonatkozó jóváhagyása és válasza, hogy elfogadta a kérdést és elégedett volt vele.
- Nem elég Allahot szeretni, hanem el kell nyerni az Ő szeretetét. Ezt úgy lehet elérni, hogy Érte tesszük azt, amit Ő szeret, és ami Neki tetszik. Az ember figyelme és törekvése elsősorban erre irányuljon.
- Az evilágról való lemondás, az önmeztartóztatás eszköz a Magaságos Allah szeretetének elnyeréséhez, ugyanúgy mint a kötelesek teljesítése és a minél több jótett megtétele. Allah azt mondta a szent hadiszban: „És a szolgám addig-addig közeledik Hozzám a szorgalmi cselekedetekkel (önkéntes istenszolgálatokkal), amíg megszeretem.” (al-Bukhári) És a legcélravezetőbb eszköz Allah szeretetének elnyeréséhez Mohamed Próféta (ﷺ) követése. Allah azt mondja: „*Mondd: 'Ha szeretitek Allahot, akkor kövessetek engem! Akkor Allah [is] szeretni fog benneteket és megbocsátja bűneiteket.' Allah Megbocsátó és Könyörületes.*” (Korán, 3:31)
- Az-zuhd szó szerint tartózkodást, mértékletességet, lemondást jelent, vallásilag pedig több jelentéssel bír:
 - 1) Abi Szabih al-Khawláni azt mondta: „Az-zuhd az, hogy sokkal nagyobb legyen a bizalmad és a bizonyosságod abban, ami Allahnál van, mint abban, ami nálad van.”
 - 2) Az-zuhd meglegedni azzal, ami megengedett és elkerülni azt, ami tiltott.
 - 3) Ibn Tejmiah azt mondta: „A zuhd olyan dolgokról való lemondást jelent, amelynek nincs haszna a túlvilágon, az Ítélet Napján.” Tehát a záhid (aki a zuhdhoz folyamodik) az, aki olyat cselekszik, ami hasznára lehet az Ítélet Napján, a többit pedig elkerüli. Ez a zuhd helyes meghatározása.
- Al-Haszan al-Baszri úgy határozta meg a „záhid”-ot, hogy ő az, aki ha lát valakit a muszlimok közül, akkor azt gondolja róla, hogy az jobb nála. Tehát a „záhid” az, aki nem függ az evilági élettől, és nem tartja magát többre más muszlimoknál. Ez csak annak a muszlimnak az esetében valósul meg, akit Allah elárasztott ke-

gyelmével, és akinek a szíve vágyik a túlvilági életre és Allah jutalmára.

– Tudni kell, hogy az evilági élet jelentéktelen a túlvilági – jobb és maradandóbb – élethez képest. Allah azt mondja: *„Az evilági élet csak játék és mulatozás. A túlvilági lakhely, az örök élet. Bárcsak tudnák!”* (Korán, 29:64) Ezért az ember ne örvendezzen akkor, ha az evilág tárt karokkal fogadja őt, és ne szomorkodjon, ha hátat fordít neki. Ibn Maszúd azt mondta: *„Az evilág annak a háza, akinek nincs háza, és annak a vagyona, akinek nincs vagyona, és neki (az evilági életnek) gyűjt, akinek nincs tudása.”*

– Az evilági életet az iszlámban kétféleképpen lehet megítélni:

1) Dicsérendő, ha elősegíti az Allahnak való engedelmisséget és az istenszolgálat teljesítését.

2) Megvetendő, ha elvonja a figyelmet az Allahnak való engedelmisségről és az istenszolgálatról.

Az evilág tehát nem megvetendő abból a szempontból, hogy Isten teremtményeinek és kegyeinek a tárháza. Az evilág negatív megítélésében kizárólag az emberek tettei, viselkedésük, valamint a vágyak és az anyagi dolgokhoz való viszonyulásuk játszik szerepet.

– Az evilágról való lemondás (az-zuhd), amiről a hadisz beszél, nem a szegénységet vagy a pénz elkerülését jelenti, hanem olyan szívbeli állapotot, amelynek fókuszában a túlvilág van. Ilyenkor megtisztul az ember szándéka és minden cselekedetével arra törekszik, hogy az hasznos legyen neki az Ítélet Napján, és ilyenkor az evilági dolgok az ember kezében lesznek, nem pedig a szívében. Imám Ahmedtől megkérdezték, hogy a gazdag ember lehet-e „záhid.” Azt válaszolta: „Igen. Akkor, ha nem bánkódik azért, ami kicsúszott a kezei közül az evilági haszonból, és nem örvendezik annak a többletnek, ami neki adatott belőle.”

– Az evilágról való lemondás (az-zuhd), amiről a hadisz beszél, nem jelenti a megengedett és jó dolgok elhagyását, mint például az ételek, a Föld benépesítése, építése és a Földön való „uralkodáshoz” szükséges eszközök felhasználása, és az emberiség érdekében való hasznosítása. Allah azt mondja: *„Ti hívők! Ne tartsátok tilalmasnak azokat a jó dolgokat, amelyeket Allah megengedett nektek! És ne*

hágjátok át Allah parancsait! Allah nem szereti azokat, akik áthágják a parancsait. És egyetek abból, amivel Allah ellátott benneteket – megengedett és jó táplálék gyanánt. És féljétek Allahot, akiben hisztek!” (Korán, 5:87-88)⁹⁶ Anasz ibn Málík mondta el: „A Próféta (ﷺ) feleségeinek házához egy csoport férfi ment el és a Próféta istenszolgálatáról kérdezték őket. Amikor megtudták, akkor – mintha kevésnek találták volna – azt mondták: Hol vagyunk mi a Prófétahoz képest, hiszen neki Allah már megbocsátotta minden előző és ezután lévő bűneit! Egyikük azt mondta: 'Egész éjszaka imádkozni fogok, örökké.' A másik így szólt: 'Egész évben böjtölni fogok és nem szakítom meg a böjtömet'. Egy harmadik így szólt: 'Soha nem fogok megnősülni.' Amikor megérkezett Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta nekik: „Ti vagytok azok, akik ezt mondták? Allahra mondom, én engedelmesebb vagyok Allah irányában, mint ti és jobban félem Őt. Én böjtölök és megszakítom a böjtömet, imádkozom és alszom éjjel, és házasodom a nővel. Aki elfordul az én szunnámtól, az nem tartozik hozzám (nem az én követőm!)” (al-Bukhári) A Próféta (ﷺ) szunnája kifejezi a hit értelmét, tartalmazza a Próféta (ﷺ) kötelességeit Istennel, önmagával, családjával, követőivel szemben – mindenben megmutatva a mértékletes utat. Abdullah ibn Amr ibn al-’Ászra (رضي الله عنه) való hivatkozással jegyezték fel, hogy a Próféta (ﷺ) tudomást szerzett arról, hogy Abdullah túlzásba esett az istenszolgálatokban, ezért a következőket mondta neki: „Jól tudom-e, hogy nappal böjtölsz, az éjszakát pedig imádkozással töltöd?” Ő azt felelte: „Igen, ó Allah Küldötte.” Azt mondta neki a Próféta (ﷺ): „Ne tedd! Böjtölj és törd meg a böjtöt, aludj és imádkozz éjszaka, hiszen a testednek vannak jogai veled szemben, a szemednek is vannak jogai veled szemben, a feleségednek is vannak jogai veled szemben, és a látogatódnak is vannak jogai veled szemben...” (al-Bukhári, Muszlim)

- Az evilágról való lemondással ugyanakkor ellenkezik az, ha valaki teljesen el van foglalva a megengedett dolgokkal, vagyis minden

96. Fel van jegyezve, hogy ezeknek az ajáknak a kinyilatkoztatása akkor történt, amikor a Próféta (ﷺ) társaságában volt egy olyan csoport, melynek tagjai elhatározták, hogy kasztráltatják magukat és szerzetesként fognak kóborolni a földön.

megengedett dolgot igénybe vesz, élvez, és csak ezzel tölti az idejét. Hiszen nem minden megengedett dolog hasznos a Túlvilági Élet szempontjából, hanem csak néhány közülük. *„És ne mereszd a szemed arra, amit az evilági élet csillogásaként egyes csoportjaiknak haszonélvezetre adtunk, hogy azzal próbára tegyünk őket. A te Urad gondoskodása jobb és maradandóbb.”* (Korán, 20:131) Tehát a „zuhd” az evilági élvezetektől való elfordulást jelenti Allah jutalmazásában reménykedve. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az evilági élet édes és üde, Allah viszont benneteket nevezett ki az evilág kormányzójává, hogy meglássa, mit cselekedtek. Óvakodjatok hát az evilági élettől és a nőktől (hogy ne vigyenek csábításba), hiszen Izrael gyermekeinek első kísértései a nők voltak.” (Muszlim)

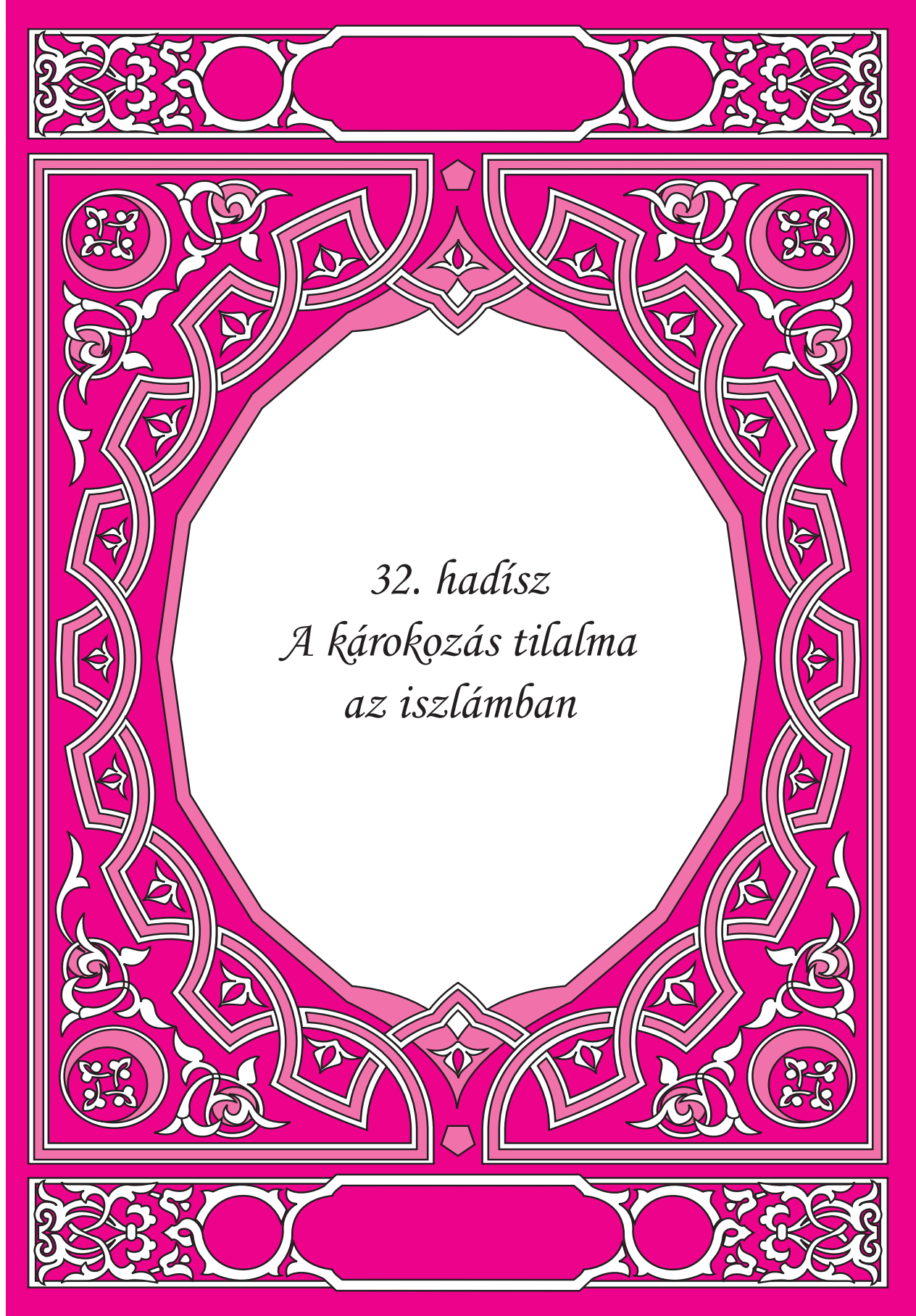
- Dicséretes dolog mindentől eltávolodni és megszabadulni, ami gátat szab az ember és az Isten között. Hiszen nem érdemli meg Isten szeretetét az az ember, aki az evilági élettől függ és Isten parancsa elé helyezi azt.
- Az emberek tulajdonáról való lemondás eszköz az emberek szeretetének és tiszteletének kiérdemléséhez. Ebben a hadísban buzdítás van arra, hogy tartózkodjunk attól, ami az emberek kezében van.
- Az emberek birtokáról való lemondás azt jelenti, hogy nem szabad a vagyonukhoz nyúlni tiltott módon, s nem szabad irigyelni tőlük azt, amit Allah adott nekik kegyességéből, és nem szabad vágnyi arra, ami az ő kezükben van.
- Ha az ember lemond arról, amit az emberek birtokolnak, akkor nem fog függeni tőlük és nem lesz szüksége arra, hogy nekik hízelegjen, és ezért hazudjon. Ez ugyanakkor nem zárja ki a velük való kereskedést és együttműködést.
- A hadís világossá tette, hogy az emberek szeretik azt, amit birtokolnak, és nem szeretik azt, aki ezt kívánja tőlük, és mindent megtesznek, hogy megőrizzék azt. Ezért az ember ne tápláljon túlzott reményeket az emberek iránt, és a megelégedettségük fontosságát ne helyezze előbbre Allah elégedettségénél. Ibn Abi Hatim jegyezte le Ibn Abbastól, megszakadt hagyománylánccal: „Aki azt szeretné, hogy ő legyen a legerősebb ember, az Allahra hagyatkozzon! S aki a leggazdagabb ember akar lenni, akkor legyen

számára sokkal biztosabb az, ami Allah kezében van, mint az, ami az övében van! S az, aki a legkegyesebb ember akar lenni, félje a Magasztos Allahot!”

- Nincs semmi rossz abban, ha az ember keresi más emberek szeretetét.

Igaz történet

Al-Bukhári imám jegyezte fel a következő hadíszot, Abu Dzshajfára való hivatkozással, aki azt mondta: „A Próféta (ﷺ) testvériséget kötött Szalmán al-Fáriszi és Abu ad-Dardá között. Egyszer, amikor Szalmán meglátogatta Abu ad-Dardát, meglátta, hogy Abu ad-Dardá felesége elhanyagolt ruhában jár, és megkérdezte tőle: Mi történt veled? Azt felelte az asszony: Testvéred, Abu ad-Dardá nem tart igényt az evilági életre. Majd amikor Abu ad-Dardá ételt készített Szalmánnak, azt mondta Szalmán: Egyél te is! Azt felelte: Én böjtöt tartok! Erre Szalmán azt mondta neki: Ha nem eszel, én sem eszek! Így aztán Abu ad-Dardá is evett. Amikor beesteledett, Abu ad-Dardá fenn akart maradni egész éjszaka imádkozni, ám Szalmán azt mondta neki: Feküdj le aludni! Később újra felkelt, hogy imádkozzon, ám Szalmán újból arra kérte, hogy aludjon. Amikor már csak kis idő maradt az éjszakából, azt mondta neki Szalmán: Most kelj fel imádkozni! Ezután mindketten imádkoztak, majd így folytatta Szalmán: Bizony, Uradnak vannak jogai veled szemben, és saját magadnak is vannak jogaid önmagaddal szemben, és a családodnak is vannak jogai veled szemben, ezért add meg mindenkinek azt, ami jár! Ezek után Abu ad-Dardá a Prófétához ment, és elmondta neki a történeteket, mire a Próféta (ﷺ) azt mondta: „Szalmán igazat mondott!” (al-Bukhári)

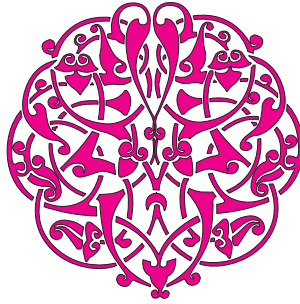

32. hadís
A károkozás tilalma
az iszlámban

الحديث الثاني والثلاثون

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ سَعْدِ بْنِ مَالِكِ بْنِ سِنَانِ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ) حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ، وَالِدَارَقُطْنِيُّ وَغَيْرُهُمَا مُسْنَدًا، وَرَوَاهُ مَالِكٌ فِي الْمَوْطَأِ مُرْسَلًا عَنْ عَمْرٍو بْنِ يَحْيَى عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَسْقَطَ أَبُو سَعِيدٍ، وَلَهُ طُرُقٌ يُقَوِّي بَعْضُهَا بَعْضًا*.

* [حسن بطرقه وشواهده]. أخرجه ابن ماجه في كتاب الأحكام ، باب من بنى في حقه ما يضر بجاره، حديث رقم (٢٣٦٩)، من حديث عبادة بن الصامت رضي الله عنه.

Abu Szaid, Sza'd ibn Málík ibn Szinán al-Khudrira hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy Allah Küldötte azt mondta: „Nincs kár, sem pedig károkozás!” (ibn Mádzsah, ad-Dárkutní, Málík Muvatta c. művében)⁹⁷

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ez a hadíszt több bölcsességet tartalmaz, és hatalmas jelentőségű alapszabályt foglal magába.
- A hadísznak több jelentése van:
 - 1) A „nincs kár” azt jelenti, hogy az iszlám törvénykezésében nem található egyetlen olyan rendelkezés sem, amely kárt okozna követőjének. Például a beteg állva imádkozik, ha ez árt neki, akkor ülve imádkozhat, illetve vízzel mosakszik, de ha ez árt neki, akkor tajamumot⁹⁸ végezhet stb. A hadíszt másik része pedig a károkozás tilalmát mutatja.
 - 2) A „nincs kár, sem pedig károkozás” azt jelenti, hogy tilos olyasmit tenni, ami kárt okoz másoknak, akár hasznunkra válna ez a dolog, akár nem.
 - 3) A „nincs kár, sem pedig károkozás” azt jelenti, hogy a véletlen és szándékos károkozást egyaránt el kell hárítani.
 - 4) Nem szabad kárt okozni, se viszonzni a kárt. Tehát az ember ne kezdeményezze a károkozást, és olyan személynek se okozzon kárt, aki előzőleg kárt okozott neki.
- A iszlám vallás egyik célja az, hogy elhárítsa mindazt, ami árt az embernek e világi vagy túlvilági életére nézve, legyen szó saját magával, vagy másokkal szembeni ártalomról. Ezért tiltotta a károkozást, és – ha mégis kár történik – kötelezővé tette a kár elhárítását.

97. Jó hadíszt, a különböző forrásokból származó, egymást megerősítő bizonyítékok alapján.

98. A tajamum: víz nélküli, tiszta homokkal való tisztálkodás, ami helyettesítheti a mosakodást (wudu) vagy akár a fürdést (ghuszl) is.

- Az iszlám az ember érdekeit érvényesítő vallás, illetve az enyhítés, a könnyebbség és a nehézség megszüntetésének vallása.
- A Saria követelményei megvalósítják és megőrzik az emberek érdekeit. Ezért a Saria öt alapvető, létfontosságú dolgot hivatott védelmezni: 1. a vallást, 2. az életet, 3. az elmét (a racionalitást), 4. a becsületet (a leszámazást), 5. a tulajdont.
- A tilalom mindenféle károkozásra vonatkozik. Ebből a szempontból is tilos például a dohányzás, és a kábítószer.
- Ez a hadisz arra neveli a muszlimot, hogy ne legyen önző.
- Ez a hadisz a többiek jogainak tiszteletére utasítja a muszlimot.
- Ebből a hatalmas jelentőségű alapszabályból az iszlám vallás tudósai olyan vallásjogi szabályokat dolgoztak ki, amelyek figyelembe veszik az ember érdekeit, mint például:
 - 1) az ártalmat a lehetőségekhez mérten el kell háráítani
 - 2) az ártalom megszüntetendő
 - 3) nem lehet elhárítani a rosszat ugyanolyan rosszal
 - 4) a nagyobb ártalom elhárítható a kisebb ártalom által:
 - a) két rossz közül a kevésbé rosszat kell választani
 - b) két kár esetében a nagyobbikat kell elkerülni a kisebbik okozásával
 - 5) az egyént érő ártalom elviselendő az általános (a közösséget érő) ártalom elhárítása érdekében
 - 6) a romlást okozó dolgok elhárítása előbbre való, mint az érdekek érvényesítése
 - 7) a véletlenül okozott ártalmat meg kell szüntetni; a szándékosan okozottat is meg kell szüntetni és meg kell büntetni a károkozót.
- Az iszlám törvénykezésében nem található egyetlen olyan rendelkezés sem, amely kárt okozna valamely teretmtménynek. Allah azt mondja: *„akik követik a küldöttet, az írástudatlan prófétát, akit megtalálnak maguknál írással [hírül adva] a Tórában és az Evangéliumban – aki megparancsolja nekik, ami helyénvaló, és megtiltja nekik, ami elvetendő, aki megengedi nekik a jó dolgok [élvezetét] és tilalmasnak nyilvánítja nekik a tisztátalan dolgok [élvezetét], és aki leveszi róluk a súlyos terhet és a bilincseket, amelyek rajtuk voltak. Akik tehát hisznek benne, támogatják és*

segítik őt, és követik a fényt, ami leküldetett vele – azok boldogulnak.” (Korán 7:157)

- Az iszlám törvénykezés nem fogadja el a kárt, és elutasítja a károkozást. Ibn Tejmiah azt mondta: „A Saria azért jött, hogy érvényesítse az érdekeket és teljesítse azokat, valamint azért, hogy háttalanítsa a károkat és enyhítse azokat.”⁹⁹ Ibn al-Qajjim pedig azt mondta: „A Saria a bölcsességen alapszik és azon, amely megvalósítja az emberek érdekeit az evilágon és a túlvilágon. A Saria rendelkezései mind igazságosok, mind kegyelmesek, mind érdekek (az emberek érdekében álló dolgok) és mind bölcsességek.”¹⁰⁰

99. Minhádzs asz-szunna an-nabawiah c. könyvében

100. Ilám al-muaqiín c. könyvében

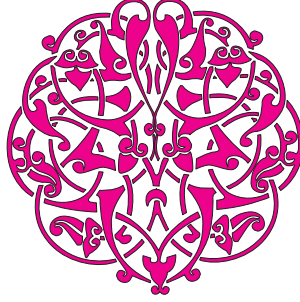
The page features a complex, multi-layered decorative border in a vibrant magenta color. The border consists of several concentric bands. The outermost band is a wide, intricate pattern of interlocking floral and geometric motifs. Inside this is a narrower band with repeating circular and diamond shapes. The central area is a large, white, octagonal frame with a scalloped edge, containing the text. The background of the page is a solid, deep magenta color.

33. hadís
Az igazságszolgáltatás
alapjai az iszlámban

الحديث الثالث والثلاثون

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (لَوْ يُعْطَى النَّاسُ بِدَعْوَاهُمْ لَادَّعَى رِجَالٌ أَمْوَالَ قَوْمٍ وَدِمَاءَهُمْ، وَلَكِنَّ الْبَيِّنَةَ عَلَى الْمُدَّعِي، وَالْيَمِينُ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ). حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ هَكَذَا* بَعْضُهُ فِي الصَّحِيحِينَ**.

* [صحيح]. أخرجه البيهقي في البيوع ، باب اختلاف المتبايعين ج 5/ص 541، حديث رقم (10803).
** رواه البخاري في كتاب: التفسير، باب: (إن الذين يشترون بعهد الله وأيمانهم ثمناً قليلاً) ، حديث رقم (4002).
ومسلم في كتاب الأفضية، باب اليمين على المدعى عليه، حديث رقم (1711).

Ibn Abbászra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy Allah Küldötte azt mondta: „Ha az emberek pusztán követelésük alapján kapnák meg [ami szerintük jár nekik], akkor bizony egyes emberek¹⁰¹ valótlanul állítanak, hogy ők rendelkeznek mások vagyona és élete felett. Azonban kötelező a bizonyítás arra nézve, aki követel (a felperesre), s az eskütétel arra, aki tagadja azt (az alperesre).” (al-Bejhaqi, hiteles hadisz. A hadisz egyes részei a két Szahíh gyűjteményben is megtalálhatók.)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A Saria védi az emberek jogait a szélhámoskodástól. Mohamed Próféta (ﷺ) azt kérdezte a társaitól: „Ne beszéljek-e nektek a legsúlyosabb bűnről?” „De igen, ó Allah Küldötte!” – felelték. „Allahon kívül mást imádni, és a szülőkkel szemben engedetlennek lenni.” Ekkor felült, miután oldalára támaszkodott, és hozzátette: „És a hamis beszéd és a hamis tanúskodás. És a hamis beszéd és a hamis tanúskodás.” Allah Küldötte (ﷺ) annyiszor ismételte ezt, hogy [őt féltvén] azt mondtuk: Bárcsak elhallgatna. (al-Bukhári, Muszlim)
- Ehhez az irányadó hadíshoz kell fordulni a muszlimok között felmerülő viták és viszályok idején.
- Az iszlám szabályozza az ember életét minden téren: a hit és ideológia, az istenszolgálat, a törvénykezés és a kormányzás területén egyaránt. Az iszlám nem hagyott figyelmen kívül semmit sem, mindenről világossá tette rendelkezését.
- Nem mindenki mond igazat, amikor azt állítja, hogy jogos követelése van valakivel szemben, ezért nem lehet kitérni a bizonyítás elől,¹⁰² hiszen ellenkező esetben a társadalomban káosz és pusztulás lesz úrrá. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az, aki azt állítja magáénak, ami nem az övé, nem közülünk való és foglalja el a helyét a Tűzben.” (Muszlim)

101. akik nem félik Allahot

102. ami tanú, vagy tárgyi bizonyíték lehet

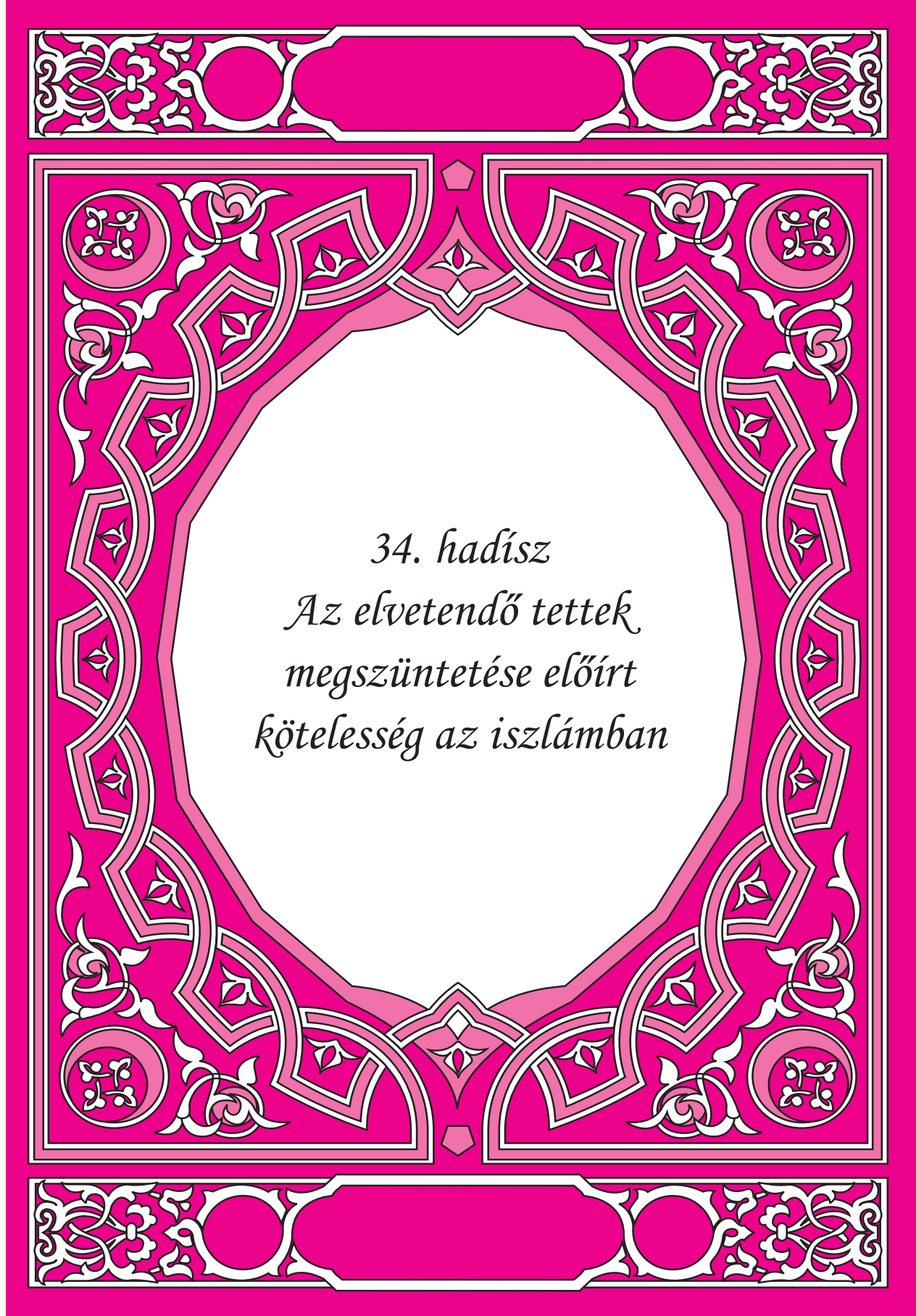
- Az alapelv az, hogy akivel szemben vádat emelnek ártatlan, amíg nincs bizonyíték ellene.
- A hadisz arra buzdít, hogy az ember először győződjön meg a vád valóságáról, mielőtt bármit is tesz vagy mond. Allah a Koránban azt mondja: *„Ti hívők! Ha egy gonosz ember jön hozzátok valami híreszteléssel, akkor tudjatok különbséget tenni, [ne]hogyan tudatlanul sújtsatok le emberekre és megbánjátok azt, amit cselekedtetek!”* (Korán, 49:6)
- Ebben a hadiszban két bírósági és igazságszolgáltatási alapszabály rejlik, ami szerint ítélik a bíró, vagy az az ember, aki az emberek között békít.
 - 1) Az első alapszabály: Aki valós váddal hozakodik elő (felperesként), annak bizonyítékkal kell alátámasztania állítását, ami lehet tanú, tárgyi bizonyíték, illetve a gyanúsított (alperes) beismerő vallomása.
 - 2) A második alapszabály: Ha a gyanúsított, akivel szemben az állítás fennáll, tagadja a vádat, esküvel kell azt alátámasztania.¹⁰³ A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki esküszik, s közben hazudik az esküjében azért, hogy egy muszlim ember vagyonát eltulajdonítsa, úgy fog találkozni Allahhal, hogy Ő haragszik rá.” (al-Bukhári) Allah azt mondta: *„Akik potom áron elkótyavetyélik Allah iránti egyezségüket és esküvéseiket, azoknak nem lesz részesedésük [a jóból] a túlvilágon. Allah nem szól majd hozzájuk, s nem néz majd rájuk a Feltámadás Napján és nem tisztítja meg őket [a bűntől]. Fájdalmas szenvedés lesz osztályrészük.”* (Korán, 3:77)
- Feltételezés alapján nem lehet vádat emelni, és minden vád, ami nélküli a bizonyítékot, ejthető.
- A hadisz arra neveli a muszlimot, hogy fogadja el az Allahra való esküvést, nagyra becsülve az esküt. Mohamed Próféta (ﷺ) azt

103. Esküdni pedig a Magasságos Allahra kell, másra nem megengedett az eskütétel. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki Allahon kívül másra esküdött, társított.” (Ahmed) Tehát nem szabad esküdni sem a Kábára, sem a megbízhatóságra, sem a becsületre, sem valaki áldására, sem valaki életére, sem a Prófétára (ﷺ), sem szent életű emberekre, sem a gyermekek fejére, sem apákra, sem anyákra stb.

mondta: „Aki Allahra esküszik, igazat mondjon, és az pedig, akinek Allahra esküsznek, fogadja el [az eskü tartalmát]! Aki nem fogadja el, az nem tartozik Allahhoz.” (Ibn Mádzsah)

- Az iszlám Allah nevének nagyra becsülésére neveli a muszlimot. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egyszer Jézus, Mária fia (عليه السلام), látott egy embert lopni, és megkérdezte tőle: Te loptál? Mire az ember így válaszolt: Nem, Allahra esküszöm, Akin kívül nincs más Isten. Ekkor Jézus (عليه السلام) azt mondta: Hiszek Allahban és meghazudtolom a szememet.” (al-Bukhári)
- Az iszlám az igazságos ítélkezés vallása, és ebben a vallásban az emberek egyenlőek a bíróság előtt. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha két ember eljön hozzád, hogy dönts közöttük, akkor ne ítéld az elsőnek, mielőtt meghallgatnád a másikat, mert csak akkor fogod tudni, hogyan dönts!” (at-Tirmidi)
- A bíró nem a véleménye vagy a megérzése alapján dönt, hanem a bizonyítékok szerint. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A bírók három fajták, egy a Paradicsomban és kettő a Tűzben van. Az, aki a Paradicsomban van, olyan ember, aki felismerte az igazságot és eszerint ítélkezett. Az olyan ember viszont, aki felismerte az igazságot, de igazságtalan volt az ítélkezésben, a Tűzben van. És az olyan ember, aki az emberek között tudatlanul ítélkezett, szintén a Tűzben van.” (Abu Dáúd) És azt is mondta (ﷺ): „A bíró ne hozzon ítéletet két ember között, miközben dühös!” (al-Bukhári, Muszlim)
- A bíró nem követ el bűnt, ha mindent megtesz azért, hogy helyesen ítélkezzen, de mégis hibásan dönt. A bűnös az, aki jogtalanul eltulajdonítja azt, ami nem az övé. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Én csupán egy ember vagyok. Ti pedig hozzám jöttök, hogy dönts közöttetek, és lehet, hogy valaki közületek az ellenfelénél jobban el tudja mondani az érvelését, és ezért az alapján ítélek neki, amit hallottam. Ha a testvére jogos részből ítélek neki valamit, akkor ne vegye el azt, hiszen a Tűz egy darabját adom neki.” (al-Bukhári, Muszlim) Tehát a bíró ítélkezése nem teszi jogszerűvé azt, ami nem jogos, hiszen azt mondta a Próféta (ﷺ): „a testvére jogos részből valamit.”

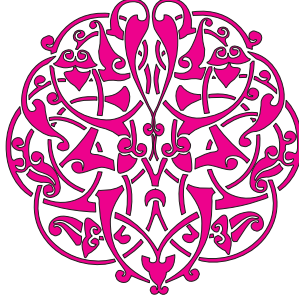
The page is framed by a complex, multi-layered decorative border. The outermost border is a wide, white band with intricate, symmetrical floral and geometric patterns. Inside this is a narrower, solid red border. The central area is a white, octagonal shape with a scalloped edge, containing the text. The background of the page is a deep red color.

34. hadís
Az elvetendő tettek
megszüntetése előírt
kötelesség az iszlámban

الحديث الرابع والثلاثون

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: (مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.

* اخرجہ مسلم في كتاب الإيمان، باب بيان كون النهي عن المنكر من الإيمان وأن الإيمان يزيد وينقص وأن الامر بالمعروف والنهي عن المنكر واجبان، حديث رقم (٤٩).

Abu Szaid al-Khudrira hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki így szólt: Hallottam Allah Küldöttét, amint ezt mondta: „Aki egy elvetendő dolgot lát közületek, az változtasson rajta a kezével, ha nem képes erre, akkor változtasson rajta a nyelvvel (beszédrel), ha nem képes erre, akkor változtasson rajta a szívével, és ez a leggyengébb hit!” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- A jóra parancsolás és a rossztól való eltiltás minden muszlim kötelessége. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nem közénk való az, aki nem kegyelmez a kicsiknek közülünk, nem tiszteli időseinket, nem parancsolja meg a jót, és nem tiltja meg az elvetendő.” (at-Tirmidi)
- A jóra parancsolás és a rossztól való eltiltás a boldogulás egyik oka, ahogy Allah mondja: *„A hívők – férfiak és nők egyaránt – egymás pártfogói. Azt parancsolják meg, ami helyénvaló, és azt tiltják meg, ami elvetendő. Elvégzik az imádkozást, zakatot adnak és engedelmeskednek Allahnak és a küldöttének. Allah irgalmas lesz hozzájuk. Allah bizony Hatalmas és Bölcs.”* (Korán, 9:71) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki jóra hív, annyi jutalmat kap, mint aki megteszi azt.” (Muszlim) És azt is mondta (ﷺ): „Aki útmutatásra hív (másokat), az annyi jutalmat kap, mint azok, akik eszerint cselekszenek (a Feltámadás Napjáig) anélkül, hogy hiányozna valami a jutalmukból. Aki viszont tévelygésre hív (másokat), az annyi büntetést kap, mint azok, akik eszerint cselekszenek (a Feltámadás Napjáig) anélkül, hogy hiányozna valami a büntetésükből.” (Muszlim)
- Aki a jóra parancsol és eltilt a rossztól, a próféták feladatát végzi, hiszen Allah úgy írta le küldöttét, Mohamed Prófétát (ﷺ), hogy azt mondta róla: *„aki megparancsolja nekik, ami helyénvaló, és megtiltja nekik, ami elvetendő”* (Korán, 7:157)
- A muszlim közösség kiválósága abban rejlik, hogy azt parancsolják meg, ami helyénvaló, és azt tiltják meg, ami elvetendő. Allah azt mondja: *„Ti vagytok a legjobb közösség, amely létrejött az em-*

bereknek. Megparancsoljátok azt, ami helyénvaló, és megtiltjátok azt, ami elvetendő, és hisztek Allahban.” (Korán, 3:110)

- Az iszlám vallás minden egyes muszlimot bevon a társadalom jobbitásáért, helyreállításáért viselt felelősségbe. Mohamed Próféta (ﷺ) az egyik hadiszban a társadalmat egy hajóhoz hasonlította és a jóra való parancsolás, és a megvetendőtől való eltiltás a megmenekülést jelentette. Azt mondta (ﷺ): „Annak a példázata, aki megtiltja az engedetlenséget és aki engedetlenséget cselekszik olyan, mint egy embercsoport, akik egy hajón osztoztak; voltak közöttük, akik fent laktak, és voltak, akik lent laktak. A lent lakóknak a vízért mindig fel kellett menniük, ezért azt mondták magukban: Mi lenne, ha lyukat vágnánk a mi részünkben (a hajó alján) és így nem zavarnánk azokat, akik fent laknak. Ha megengedik nekik, amit akarnak, akkor mindannyian elpusztulnak, de ha megtiltják nekik, akkor mindannyian megmenekülnek.” (al-Bukhári)
- Az iszlám egyaránt foglalkozik az egyénnel és a társadalommal. Ezért a jóra parancsolás és a rossztól való eltiltás először is saját magunk megváltoztatásával kell, hogy kezdődjön. Allah azt mondja: „*Jámborságra akarjátok fölszólítani az embereket, s [ugyanakkor] elfeledkeztek magatokról, holott olvassátok az Írást? Vajon elment az eszetek?*” (Korán, 2:44) Tehát az egyén javítása, a muszlim család kialakítása, illetve a társadalom építése az iszlám kitűzött célja, amíg nem lesz több kísértés, s míg a hitvallás csupán Allahé lesz!
- Az elvetendő tettek: azok a cselekedetek, amelyek az Allah által előírt kötelességek elhagyásával, vagy az Allah által megtiltott dolgok elkövetésével járnak. Ezek tehát olyan tettek, amelyek Istennek nem tetszenek, és amit gyűlöl az ember valamennyi rejtett és nyilvános beszédéből és cselekedetéből.
- Az elvetendő dolgok megváltoztatásának elhanyagolása Allah büntetését vonja maga után. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Esküszöm arra, Akinek a kezében van a lelkem, hogy vagy megparancsoljátok a helyénvalót és megtiltjátok az elvetendőt, vagy Allah elküldi rátok a Tőle származó kínzást, és Hozzá fohászkodtok, de nem lesztek meghallgatva!” (at-Tirmidi)

- Ez a hadisz világossá teszi az elvetendő tettek elleni fellépésnek, illetve azok megváltoztatásának fokozatait, amelyek:
- 1) A kézzel történő (fizikai) változtatás: ezt az végezheti, aki erővel és hatalommal rendelkezik az adott dolog tekintetében, például az állami hatóságok, vagy a családfő, vagy az iskolaigazgató stb. Ha csak ezzel a módszerrel tudja megváltoztatni az elvetendő dolgot, akkor meg kell tennie abban az esetben, ha ez nem vezet nagyobb rosszra. Az elvetendő dolgok megváltoztatásában nem használhatja akárki a kezét, nehogy igazságtalanság, viszály és szakadás alakuljon ki a társadalomban.
 - 2) A nyelvvel (beszéddel) történő változtatás¹⁰⁴: ez a tudósok, a hitre hívók és mindazon személyek feladata, akik tisztában vannak az elvetendő cselekedetekre vonatkozó rendelkezéssel, megítéléssel. Ha észrevesznek egy elvetendő dolgot, akkor nekik bölcsességgel, intéssel és jó tanáccsal kell az elvetendő tetteket cselekvőkhöz fordulniuk.
 - 3) A szívben (gondolatban) történő változtatás: ez az elvetendő tettek gyűlöletével, elutasításával történik, azzal az eltökéltséggel, hogy ha módja lesz megváltoztatni ezt nyelvvel vagy kézzel, akkor megteszi a hívó. Az a muszlim, akiben nincs jelen ez a tulajdonság, hatalmas veszélynek teszi ki magát, hiszen ahogyan a hadisz is mondja: „ez a leggyengébb hit.”
- Az elvetendő megváltoztatása az iszlám tanításainak egyik igen tárg fejezete. Értelmezése, valamint rend- és illemszabályi közül íme néhány:
- 1) Aki megváltoztatja az elvetendőt, annak rendelkeznie kell tudással, türelemmel, bölcsességgel, kedvességgel, gyengédséggel és példamutatónak kell lennie.
 - 2) Az elvetendő megszüntetése közösségi kötelesség arra nézve, aki észre veszi vagy tudomást szerez róla, és megvan a képessége arra, hogy megszüntesse. Ha nincs erre képessége, akkor minden olyan muszlim kötelességévé válik, aki tudomást szerez róla és lehetősége van arra, hogy elősegítse megszüntetését.

104. Ehhez tartozik az elvetendő dolgok írással történő megváltoztatása is.

- 3) Amennyiben az elvetendő megváltoztatása még nagyobb elvetendő dologhoz vezet (például hatalmas romboláshoz, vagy vi-szályhoz), akkor nem megengedett a megváltoztatása, vagyis a változtatás szükségessége a haszon illetve az esetleges kár mér-legelése után ítélandó meg.
- 4) Ha a kérdéses cselekmény felől a tudósok eltérő véleményen vannak, akkor nincs helye az ellene való fellépésnek, csupán olyan cselekmény esetén, amely felől megegyeztek, és egyértel-mű álláspont van.
- 5) Figyelembe kell venni a valós helyzetet és a társadalmat, mert hogyha olyan nem muszlim társadalomról van szó, amelyben muszlimok is élnek, akkor az elvetendő dolgok elleni fellépés csakis a muszlimok között történhet. A muszlimnak nem sza-bad olyanok ellen fellépni, akik nem ismerik az iszlám törvé-nyeit. Nekik az iszlám vallást kell először bemutatni. Tehát a fontossági sorrendet, illetve a fokozatosság elvét mindig szem előtt kell tartani.

Megjegyzések:

Allah azt mondja: *„És olyan közösség váljék belőletek, amely föl-hív a jóra, megparancsolja, ami helyénvaló, és megtiltja, ami elvetendő.”* (Korán, 3:104) Allah ebben a Korán-idézetben két feladatot ró a muszlim közösségre:

- 1) A jóra való hívás, amely a Koránra és a Próféta (ﷺ) tanításaira való hívást jelenti.¹⁰⁵ Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Adjatok át tő-lem [az én nevemben] akár egy Korán-idézetet is!” (al-Bukhári) És azt mondta (ﷺ): „Allah áldja meg azt az embert, aki hall tőlünk valamit, és úgy adja tovább másoknak, ahogy hallotta, mert lehet, hogy egy (mástól) értesült jobban érti, mint az, aki (elsőként) hal-lotta.” (At-Tirmidi)
- 2) A helyénvalóra parancsolás és a rossztól való eltiltás.

Ezeknek a feladatoknak illemszabályai vannak, ahogy Umair ibn Habib, a Próféta (ﷺ) egyik társa mondta a gyermekeinek: „Ha valaki

105. Fath al-Qadír 1/238.

közületek jóra akarja parancsolni az embereket és el akarja tiltani őket a rossztól, akkor gyakorolja a türelmet, viselje a bántalmazást [ami eközben érni fogja őt] és bízson Allah jutalmazásában. Hiszen nem érzi a bántalmazás fájalmát, aki bízik Allah jutalmazásában.”¹⁰⁶ Allah több helyen említi a Koránban az iszlámra hívókra, illetve a jóra parancsolóokra és a rossztól eltiltókra vonatkozó szabályokat és tulajdonságaikat. Sejk Abdullah ibn Abdul-Aziz ibn Báz a következőket hangsúlyozta¹⁰⁷:

1. Az őszinteség. Nagyon fontos az őszinte szándék, hogy csakis Allahért cselekedjenek. Ne kívánják az emberektől a jutalmat, az elismerését és ne azért cselekedjenek, hogy jó képet alakítsanak ki önmagukról a földön. Csakis Allah arcának látását áhítozva cselekedhetnek. Allah a Magasságos és Magasztos azt mondja: „*És kinek a beszéde lehet jobb annál, aki Allah útjára hív.*” (Korán, 41:33) Tehát a felelősségünk, hogy őszintén Allahért hívjuk az embereket az iszlámra, és egyben ez a legfontosabb tulajdonsága az iszlámra hívónak. A cél legyen Allah, és egy lakóhely a Paradicsomban.
2. A tudás. Tudással hívjuk az embereket Allah útjára és ne tudatlansággal. Allah azt mondja: „*Mondd: Ez az én utam. Nyilvánvaló bizonyíték alapján hívlak [benneteket] Allahhoz*” (Korán, 12:108) A tudás kötelező; óvakodjunk tehát attól, nehogy arra hívjuk az embereket, amiről nincs tudásunk. A tudatlanság tönkreteszi és gyengíti az iszlámra hívást (dawát) és romlást hoz a javulás helyett. Ó, Allah szolgálja! Féld Allahot, és ne beszélj Allahról tudás nélkül, és ne hívj semmi olyanra, amiről nincs tudásod!
3. A mértékletesség, a bölcsesség, a higgadtság és a türelem. Ó, iszlámra hívó! Légy mértékletes és türelmes a dávában, hiszen minden küldött az volt! Ne légy szigorú és durva amikor az emberekkel foglalkozol, hanem légy kedves és türelmes! Allah, a Magasztos azt mondja: „*Hívd az embereket a te Urad útjára bölcsességgel és jó útmutatással, és úgy vitatkozz velük, ahogy az a legjobb!*” (Korán, 16:125) „*Allah kegyelméből (Ó Mohamed) megnyhültél irántuk*” (Korán, 3:159) Allah Mózesnek és Áronnak

106. Az-zuhd, Ahmed 1/103.

107. Sejk Abdullah ibn Abdul-Aziz ibn Báz: Az iszlámra hívók tulajdonságai.

(Allah kegyelme és békéje legyen velük) a következőket mondta, amikor elküldte őket Fáraóhoz: „*Szóljatok hozzá szelíd szóval! Talán hallgat az intő szóra vagy félelem fogja el.*” (Korán, 20:44) A következő hiteles hadiszban a Próféta (ﷺ) azt mondja: „Ó Allah! Azzal, aki vezetőként vállal a népem ügyeiből valamit, és szelíden bánik velük, bánj Te is szelíden! De aki vezetőként vállal a népem ügyeiből valamit, és megnehezíti nekik azt, annak Te is nehezítsd meg [a dolgát]!” (Muszlim) Rajtad múlik, ó Allah szolgája, hogy szelíd légy a dáwában, és ne bánj keményen az emberekkel! Ne engedd, hogy durvaságod vagy tudatlanságod elfordítsa az embereket a vallástól! Beszéded legyen szelíd és kellemes, hogy szavaid megérintsék a testvéred szívét, és hatással legyenek azokra, akiket az iszlámra hívsz! Így az emberek jobban elfogadják majd hívásodat! A szükségtelen szigorúság csak eltávolítja az embereket, nem pedig közel hozza. Egyesülés helyett széthúzást okoz.

4. A példamutatás.¹⁰⁸ Az iszlámra hívónak olyan dolgokra kell szólítani az embereket, amelyeket ő maga is tesz. Nem szabad olyasvalamire hívnia az embereket, amit ő maga nem tesz meg, vagy valami rossz cselekedet elhagyására szólítani őket, amit ő maga nem hagyott el. Ilyet csak a vesztesek tesznek. Menedéket keresünk Allahnál ettől! Azok a hívők, akik az igazságra hívnak, s aszerint is cselekszenek, a tisztességesség felé igyekeznek és elkerülik a tiltott dolgokat. Ők azok, akik sikeresek lesznek, és jutalomban részesülnek. A Mindenható és Magasztos Allah azt mondja: „*Ó ti hívők! Miért mondjátok azt, amit nem tesztek? Főlöttebb gyűlöletes Allah szemében az, hogy azt mondjátok, amit nem tesztek.*” (Korán, 61:2-3) A dicsőséges Allah elítélte azokat, akik tisztességet parancsoltak az embereknek, miközben ők maguk megfedkeztek erről: „*Jámborságra akarjátok felszólítani az embereket, s [ugyanakkor] elfeledtek magatokról, holott olvassátok az Írást? Vajon elment az eszetek?*” (Korán, 2:44) Hiteles közlés szerint a Próféta (ﷺ) így szólt: „Egy embert az Ítélet Napján

108. Al-Haszan al-Baszri azt mondta: „Légy intője az embereknek a cselekvéssel, ne csak a mondásaiddal!” (Az-zuhd, Ahmed 1/273)

a Pokolba fognak dobni úgy, hogy kifordulnak a belei, és körbe fog járni, akár a szamár a malomkő körül. A Pokol lakói körül állják majd, és azt kérdezik: Mi történt veled? Nem te parancsoltad meg nekünk a jót és tiltottad meg a rosszat? Erre az ember így válaszol: Jóra intettelek titeket, de azt én magam nem tettem, megtiltottam nektek a rosszat, miközben én megtettem azt.”¹⁰⁹ (Muszlim) Ez lesz a sorsa azoknak, akik Allah útjára hívnak, megparancsolják a jót és megtiltják a rosszat, miközben ők szavaikkal ellentétesen cselekszenek, állításaik különböznek tetteiktől. Menedéket keresünk ettől Allahnál! Tehát a legfontosabb tulajdonságok és kötelességek közé tartozik, hogy az iszlámra hívó a szavai szerint cselekedjen, és távol tartsa magát attól, amit megtilt.

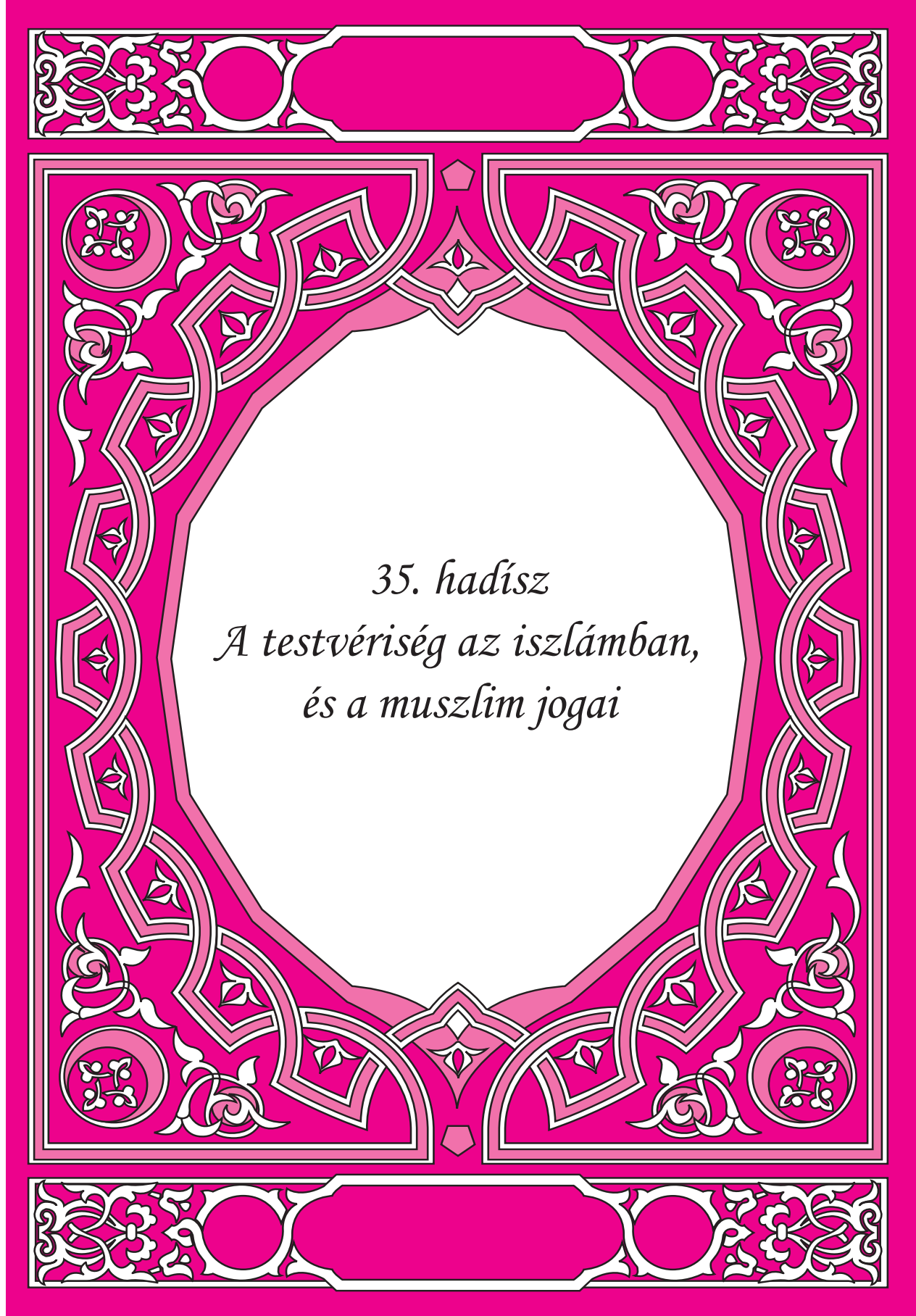
Az iszlámra hívó személyisége dicséretre méltó, viselkedése kiváló, türelmes, miközben a türelemre int. Az iszlámra hívó őszinte a dāvában, és arra törekszik, hogy terjessze a jót az emberek között, és távol tartsa őket a hibáktól. Ezért fohászcodnia kell az útmutatásért azok számára, akiket az iszlámra hív, azt mondva: Allah vezessen téged, és adjon képességet arra, hogy elfogadd az igazságot! Segítsen téged abban, hogy elfogadd az igazságot! Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha Allah általad vezet egy embert az iszlámhoz, jobb az neked, mint birtokolni a legértékesebb vagyont.” (al-Bukhári, Muszlim) És azt mondta (ﷺ): „Bárki, aki másokat hív az igaz útra, az őt követő jutalmát is elnyeri, és semmit sem csökkent az őt követő jutalmából.” (Muszlim)

Az iszlámra hívó fohászcodik, irányít, és türelemmel viseli a dáwa nehézségeit. Nem keseredhet el, nem lehet reményvesztett, és csak jó dolgokról beszélhet. Mohamed Próféta (ﷺ) mesélt Allah egyik küldötteréről, akit a népe annyira megvert, hogy elvérzett, de ő miközben a vért törölte arcáról azt mondogatta: Ó Allah! Bocsáss meg a népemnek, hiszen nem tudják! (al-Bukhári, Muszlim) Az iszlámra hívó nem lehet

109. Ennek ellenére a jóra parancsolás és a rossztól való tiltás minden muszlim kötelessége, akkor is, ha az illető az ellenkezőjét teszi, különben egy másik bünt is elkövet, mivel elmulasztja a jóra parancsolás és a rossztól való eltiltás kötelességét is. (Ibn Othaimen, Riádul-szalihín magyarázat)

durva, vagy túl szigorú, s nem mondhat olyat, ami idegenkedést vált ki az emberekből az igazság iránt. Azonban azokkal szemben, akik agresszíven, igazságtalanul viselkednek, határozottan és igazságosan kell fellépnie. Ahogy a Legmagasztosabb mondja: „*Ne szállj vitába a Könyv népeivel, csak jó módon, kivéve, ha igazságtalanságot követnek el.*” (Korán, 29:46) Tehát, akik igazságtalanságot követnek el, akadályozzák az iszlámra hívást gonoszsággal és ellenségeskedéssel, és kárt okoznak, rombolnak, azokkal tettüknek megfelelően kell bánni, és szükség esetén bíróság elé kell állítani őket, ha tetteik súlya ezt megköveteli. Addig azonban, amíg ilyesmi nem fordul elő, az iszlámra hívó feladata az, hogy türelmes legyen, a legjobb módon szóljon az emberekhez, és nyugodtan, türelmesen, intelligensen és bölcsen vitatkozzon. Ha valaki pusztán személyes sérelmet okoz neki, abban az esetben türelemmel kell viselnie azt, ahogy azt a Próféta (ﷺ) is tette.

Kérem a Magasztos Istent, hogy tegyen minket képessé arra, hogy bölcsességgel szólítsuk az embereket az igaz útra! Javítsa szívünket és tetteinket, és adja, hogy megértsük vallásunkat! Irányítsa azokat, akik másokat irányítanak, és tegye becsületessé azokat, akik másokat tanítanak becsületre! Valóban, Ő a Legmagasztosabb, a Legmagasságosabb, a Legnemesebb. Allah békéje és áldása legyen a szolgáján, küldöttén és prófétáján, Mohameden, a társain, és mindazokon, akik követik őt egészen az Ítélet Napjáig!

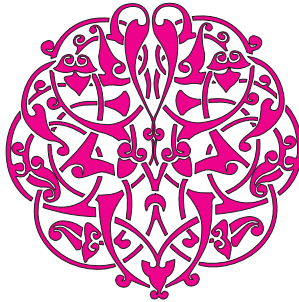
A decorative border in a light blue color with intricate Islamic calligraphy and geometric patterns, framing the central text. The border consists of a wide outer band with repeating floral and geometric motifs, and a narrower inner band with similar patterns. The central text is set within a white, octagonal-shaped area.

35. hadís
*A testvériség az iszlámban,
és a muszlim jogai*

الحديث الخامس والثلاثون

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (لَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَنَاجَشُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا، الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ، لَا يَظْلِمُهُ، وَلَا يَخْذُلُهُ، وَلَا يَكْذِبُهُ، وَلَا يَحْقِرُهُ، التَّقْوَى هَاهُنَا - وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَاتٍ - بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ، كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ دَمُهُ وَمَالُهُ وَعَرِضُهُ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ*.

* أخرجه مسلم في كتاب البر والصلة والآداب، باب تحريم ظلم المسلم وخذله واحتقاره ودمه وعرضه وماله، حديث رقم (٢٥٦٤).

Abu Hurejrára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki azt mondta: Allah Küldötte így szólt: „Ne irigykedjete egymásra! Ne adjatok el egymásnak becsapással!¹¹⁰ Ne gyűlöljétek egymást! Ne fordítsatok hátat egymásnak! Ne kereskedjen egyikőtök sem a másik adásvételének kárára! Legyetek – Ó Allah szolgái – testvérek! A muszlim testvére a muszlimnak. Nem igazságtalan vele szemben, nem hagyja cserben, nem hazudik neki (vagy nem hazudtolja meg őt), és nem veti meg. Az istenfélelem itt van – eközben háromszor a mellkasára mutatott –, elég nagy gonoszság egy személy részéről az, hogy ha lenézi muszlim testvérét. A muszlim egészében tiltott a másik muszlim számára: a vére (élete), a vagyona, és a hírneve.” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Az iszlám a szép viselkedés vallása, éppen ezért sokrétű és átfogó erkölcsi rendszert tartalmaz.
- Az iszlám a társadalom tagjai közötti testvériességre szólít fel annak érdekében, hogy az erős és összetartó legyen.
- Allah Küldötte (ﷺ) megtiltotta azokat a viselkedési formákat, amelyek megszakíthatják a muszlimok egymás közötti kapcsolatát vagy veszélyeztetik a hittestvériség megmaradását. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta egy másik hadísban: „Óvakodjatok a [rossz] feltételezéstől! Bizony a [rossz] feltételezés a leghazugabb beszéd!¹¹¹ Ne kutassatok egymás hibái után! Ne kémkedjetek egymás után! Ne adjatok el egymásnak becsapással! Ne irigykedjetek egymásra! Ne gyűlöljétek egymást! Ne fordítsatok hátat egymásnak!

110. úgy, hogy felveritek az árakat anélkül, hogy szándékotokban állna az árut megvásárolni, megkárosítva a vevőt és/vagy hasznot hajtva az eladónak

111. Ebben intés van a gyanakvástól. Mindig jót kell feltételezni a testvérünkről, mert ez erősíti a testvériséget és tisztítja a szívet. Hibázni a jó feltételezésben nem bűn, viszont a rossz feltételezésben igen. Ibn Szirin azt mondta: „Ha a testvéred felől valamiről értesültél, akkor keress mentességet neki, és ha nem találsz, akkor mondd: Lehet, hogy van olyan indoka, amit nem ismerek.”

Legyetek – Ó Allah szolgálói – testvérek!” (al-Bukhári, Muszlim)
Ezen elkerülendő viselkedési formák közé tartozik:

- 1) Az irigykedés: azt kívánni egy jóban, áldásban részesülő embernek, hogy legyen megfosztva attól a jótól.¹¹² Ibn Tejmhah azt mondta: „Az irigység azt jelenti, hogy utálni azt, amit Allah másnak adott a jóból, akkor is, ha az illető nem kívánja azt, hogy a másik meg legyen fosztva attól. Az irigység valójában Allahal való ellenkezés, hiszen az irigy ember azt hiszi, hogy az irigyelt nem érdemli meg azt, amit kapott, pedig Allah árasztja el kegyeivel azt, akit akar.” Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Együtt nem fordul elő egy hívő szívében a hit és az irigység.” (Ibn Mádzsah) Az irigység következményei közé tartozik az ellenségeskedés és a rossz hírek terjesztése. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Óvakodjatok az irigységtől! Bizony az irigység úgy eszi meg a jótetteket, ahogyan a tűz eszi meg a tűzifát!” (Abu Dáúd)
- 2) A gyűlölködés: egymás kölcsönös gyűlölete. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony Allah Sábán hónap közepén éjszaka¹¹³ a szolgálaira néz és megbocsát a hívőknek, haladékot ad a hitetleneknek, valamint hagyja a gyűlölködőket a gyűlölködésükkel, amíg nem hagyják el őket azt.” (szahíhul-dzsámi 1898) A gyűlölködést úgy lehet elkerülni, hogy az ember eltávolodik minden olyan cselekedetől, amely kiválthatja a gyűlöletet, illetve megtesz minden olyan cselekedetet, amely oka lehet a szeretetnek. Például: Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ajándékozzátok meg egymást, és szeretni fogjátok egymást!” (szahíhul-dzsámi 3004)
- 3) A becsapásos eladás (bej'an-Nadzsas): az ár koholt felerésével történő tiltott eladás, melyben az álvevő az eladóval megbeszélve becsapja az igazi vevőt, így az utóbbi magasabb áron veszi meg az árut. Ez árulásra és becsapásra épülő eladás. Az iszlám viszont

112. Az irigy azért kívánja ezt, hogy a jóban, áldásban részesülő ember (az irigyelt) ne legyen jobb nála, vagy ne legyen egyenlő vele.

113. Sajnos néhány muszlim csoport félreértelmezi ezt a hadíszot és bideát követ el, amikor külön imákkal és fohászokkal illetik ezt az éjszakát.

mindenfajta becsapást megtilt. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta „Aki becsap, nem közénk való!” (szahíhul-dzsámi 6406)

- 4) Hátat fordítani egymásnak, akár testtel, akár szívvel: megszakítani a kapcsolatot egymással, valamilyen nézeteltérés okán. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Nem szabad három napnál tovább haragban lenni egy muszlimnak hittestvérével; amikor találkoznak, elfordulhatnak egymástól, de az a legjobb közülük, aki megelőzi a másikat a köszönéssel (kezdeményezi a békülést).” (al-Bukhári, Muszlim) És azt mondta (ﷺ): „Három napnál tovább nem szabad haragban lenni egy embernek egy hívővel! Ha pedig eltelt a három nap, s találkozik vele, akkor köszöntse! Ha a másik viszonozza a köszöntést, akkor mindketten részesülnek a jutalomban, de ha nem viszonozza, akkor (a kezdeményező) mentesül a kapcsolatmegszakítás [vétkétől].”¹¹⁴ (Abu Dáúd) Mohamed Próféta (ﷺ) így szólt: „A Paradicsom kapui hétfőn és csütörtökön nyitnak ki, és megbocsátásban részesül minden szolga, aki nem helyez semmit Allah mellé társnak, azt kivéve, aki ellenségességben van hittestvérével. Az mondatik: Késleltessétek mindkettejüket [megbocsátását] addig, amíg ki nem békülnek! Késleltessétek mindkettejüket [megbocsátását] addig, amíg ki nem békülnek! Késleltessétek mindkettejüket [megbocsátását] addig, amíg ki nem békülnek!” (Muszlim)¹¹⁵
- 5) A kereskedés egy másik személy adásvételének kárára: ha valaki már megvásárolt egy árucikket, s közben odamegy egy másik ember, aki kisebb összegért kínálja ugyanazt az árut a vevőnek, hogy inkább tőle vásároljon, illetve magasabb összeget fizet az árusnak, hogy elvigye az árucikket az első vásárló elől.
- Az igazi testvériség az, amelyben nincs irigykedés, gyűlölködés, sem egymástól való elfordulás. Dicséretes dolog, ha valakiben

114. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki egy évre megszakítja a kapcsolatot a hittestvérével, olyan [bűnt követ el], mintha a vérét ontotta volna.” (Abu Dáúd)

115. Ez a fajta – három napnál nem hosszabb – kapcsolatmegszakítás megengedett, ha evilági ügyről van szó. Ha vallási ok miatt történik a kapcsolat megszakítása, akkor ez az esettől függően és a haszon-kár mérlegelése alapján történik, és ilyenkor hetekig vagy akár hónapokig is eltarthat.

nincsenek ilyen rossz tulajdonságok. Egyszer megkérdezték Allah Küldöttét (ﷺ) arról, hogy az emberek közül ki a legjobb. Azt válaszolta: „Minden igazmondó, kisöpört szívű (arabul: mekhmúm al-qalb).” Azt mondták (a társai): tudjuk mit jelent az igazmondó, de mit jelent a kisöpört szívű? Azt válaszolta: „[A kisöpört szív] az istenfélő, tiszta szív, amelyben nincs bűn, igazságtalanság, gyűlölet, sem irigység.” (Ibn Mádzsah)

- Az irigység olyasmi, ami elől menedéket kell kérni Allahnál (lásd Korán 113. szúráját).
- Az irigységnek, mint érzésnek, három fokozata van:
 - 1) Ha valaki azt kívánja magának, hogy jobb legyen, mint a többiek. Ez nem tekintendő irigységnek, és ez megengedett.
 - 2) Ha valaki utálja azt (irigységet érez a szívében amiatt), amit Allah másnak adott a jóból, de nem kívánja, hogy a másik meg legyen fosztva attól, s nem tesz olyasmit, ami lekicsinyítené, becsmérelné az (irigyelt) embert, és mindent megtesz azért, hogy eltávolítsa ezt az érzést a szívéből. Ez a viselkedés nem ártalmas.
 - 3) Ha valakinek a szívébe belekapaszkodik az irigység, s ezért azt kívánja, hogy az (irigyelt) ember meg legyen fosztva attól, amit Allahtól kapott, vagy olyat mond vagy tesz, ami lekicsinyíti a másik helyzetét, becsmérli őt, akkor ez tilos. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha feltételeztek valakiről valamit, akkor ne járjatok utána; ha irigyeltek valakit, akkor ne legyetek igazságtalanok!” (a hiteles láncolt 3942)
- Ghibtának nevezik azt, hogyha valaki azt kívánja, ami a másikonál van, de nem kívánja azt, hogy a másik meg legyen fosztva attól, és törekszik arra, hogy megvalósítsa a vágyát. Ezt Mohamed Próféta (ﷺ) egy hadiszban átvitt értelemben „irigység”-nek nevezte. Azt mondta: „Nem megengedett az irigység csak két esetben: [Irigyelni] egy olyan embert, aki Allahtól vagyont kapott, és az igazság útján költi, vagy egy olyat, aki Allahtól bölcsességet (tudást) kapott, és aszerint ítélkezik és tanítja azt.” (al-Bukhári)
- Az adás-vétellel és a házasságkötéssel kapcsolatban figyelembe kell venni a hittestvériség szempontját is. Ezért az iszlám

megtiltotta a kereskedést egy másik személy adásvételének kárára, és tiltotta azt, hogy valaki olyan lány kezét kérje meg, akit már egy másik muszlim férfi eljegyzett. (Muszlim jegyezte le) Hiszen ez tönkreteszi a kapcsolatot a muszlimok között és a gyűlölködés forrása lehet.

- A muszlimok közötti hittestvériség a Saria egyik célkitűzése. A hittestvériség kötelesség, ahogy Mohamed Próféta (ﷺ) mondta: „Legyetek testvérek!”¹¹⁶ és Allah azt mondta: „Bizony, a hívők testvérek” (Korán, 49:10) Azért, hogy megvalósítsuk és erősítsük a hittestvériséget, mindig emlékezzünk a testvérünk jó tulajdonságaira, ne gondoljunk a rosszra, adjunk ajándékot neki, imádkozzunk együtt, ünnepeljünk együtt, szóban nyilvánítsuk ki számára szeretetünket, mosolyogjunk rá, fogjunk kezét vele,¹¹⁷ segítsünk neki szükséghelyzetben, adjunk neki tanácsot, intsük őt az engedelmességre, bocsássunk meg neki, nézzük el hibáit, látogassuk meg őt, fohászokdjunk érte, hívjuk fel és kérdezzünk felőle, gratuláljunk neki egy örömteli esemény kapcsán, nyilvánítsunk neki részvétet és vigasztaljuk szomorú esemény vagy csapás idején stb.
- A hadisz világossá teszi a muszlim ember jogait hittestvéreivel szemben. Ezek közé tartoznak a következők:
 - 1) Nem szabad igazságtalannak lenni vele, hiszen az igazságtalanság sötétség az Ítélet Napon, ahogy mondta Mohamed Próféta (ﷺ). (Muszlim jegyezte le) Ezért meg kell adni azt, ami jár neki és nem szabad bántalmazni sem tettel, sem szóval. Mohamed Próféta (ﷺ) egyszer megkérdezte társaitól: „Kit tartotok közületek csődbe jutottnak?” Azt felelték: Azt, akinek se dirhemje,¹¹⁸ se holmija nincs. Azt mondta (ﷺ): „A csődbe ment az, aki eljön az Ítélet Napon olyan [hatalmas] jótettekkel, mint a hegyek, de úgy jön el, hogy ezt megverte, azt megszidta, és ettől a pénzét vette el. Ezért ez is, az is kivesz a jótetteiből, és amaz is kivesz a jótetteiből, és

116. A testvériségről bővebben lásd a 13. hadisz magyarázatát.

117. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha két muszlim találkozik és kezét fognak egymással, Allah bizony megbocsátja nekik [a bűneiket], mielőtt elválnának.” (at-Tirmidi)

118. A dirhem: ezüst pénznem.

ha nem marad neki semmi a jótettekből, akkor [a bántalmazottak] rossztetteiből adnak neki, és a Tűzbe dobják őt.” (Muszlim)

- 2) Nem szabad cserbenhagyni azt, akinek szüksége van a testvére támogatására, hanem segítségére kell sietni. Legalább fohászkozással támogatni kell őt és meg kell védeni az igazságtalanságtól. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Segítség a testvéred, ha igazságtalanságot követ el, vagy ha igazságtalanságot szenved el!” Erre egy férfi azt mondta: Ó, Allah Küldötte! Segítek neki, ha igazságtalanságot szenved, de ha igazságtalanságot követ el, hogy segítsék rajta? Azt felelte: „Ha megakadályozod őt az igazságtalanság elkövetésében, ez a segítség neki.” (al-Bukhári) Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „A muszlim a muszlimnak a testvére, nem követ el igazságtalanságot ellene, s nem hagyja cserben, segítség nélkül. Aki eljár testvérenek dolgában, annak Allah is eljár a dolgában, aki pedig valami gondot old meg egy muszlimnak, annak Allah is megold egy gondot a Feltámadás Napjának gondjai közül. Aki eltakarja egy muszlim [hibáit], annak Allah is el fogja takarni [a hibáit] a Feltámadás Napján.” (al-Bukhári, Muszlim)
 - 3) Nem szabad hazudni neki¹¹⁹ (vagy meghazudtolni őt), vagyis nem szabad a valóságtól eltérő dolgokat mondani neki, és hazugság alapján viselkedni vele szemben (vagy nem adni igazat neki, ha a tények, a bizonyítékok őt igazolják). Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „És házat ígérek a Paradicsom közepén annak, aki nem hazudik, még tréfából sem.” (Abu Dáúd, at-Tabaráni)
 - 4) Nem szabad megvetni: nem szabad lenézni, jelentéktelennek vélni, hiszen ez bőven elég ahhoz, hogy hatalmas bűnbe essen, aki ezt teszi.
 - 5) Tisztelni kell és őrizni a muszlim életét, vagyonát és hírnevét (tisztességét, becsületét), és nem megengedett ezekben ártani neki.
- A hittestvériségre való utasítás gyógyír a beképzeltségre, hiszen ez a hadisz arra buzdít, hogy a muszlim segítse testvérét, szeresse

119. Az iszlámban tilos hazudni a nem muszlimoknak is, de itt a muszlimoknak járó jogokról beszélt a Próféta (ﷺ).

őt, és ne nézze le. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nem megy a Paradicsomba, akinek a szívében egy porszemnyi felfuvalkodottság is van. Ekkor egy férfi azt mondta: Az ember szereti, ha szép a ruhája és szép a cipője. A Próféta (ﷺ) így válaszolt: „Allah szép és szereti a szépséget. A felfuvalkodottság az igazság elutasítása és az emberek lebecsülése.” (Muszlim)

- A Próféta (ﷺ) világossá teszi, hogy az iszlám vallásban a különbség mércéje az istenfélelem. Allah azt mondta: „*Bizony a legnemesebb közületek Allah előtt az, aki a legistenfélőbb.*” (Korán, 49:13)
- Az istenfélelem helye a szívben van. Ha jelen van ott, akkor külső tettekben is megnyilvánul.

Az anszári története

Imám Ahmed (3/166), al-Bejhaqi (as-Suab 6605), Ibn Abdul-Barr (at-Tamhíd 6/121-122), Ibn al-Mubárah (az-Zuhd 694) és an-Naszái (863) azt jegyezték le, Anasz ibn Málakra való hivatkozással, hogy a következőt mondta: Egyszer, amikor együtt voltunk Allah Küldöttével, azt mondta: „Egy olyan ember fog elmenni előttetek, aki a Paradicsom lakói közül való.” Ekkor elment előttük egy férfi az anszárok (a medinai muszlimok) közül, akinek a szakálláról csöpögött a mosakodás (wudu) vize, saruját pedig bal kezében tartotta.

Másnap a Próféta elmondta ugyanazt, és ugyanaz a férfi ment el előttük, mint az első alkalommal. Harmadnap, megint csak azt mondta a Próféta, amit korábban mondott, a férfi pedig az első állapotához hasonlóan ment el előttük. Amikor felállt a Próféta (ﷺ), Abdullah ibn Amr ibn al-'Ász követte a férfit, és azt mondta neki: Összevesztem apámmal, és megesküdtem, hogy három napig nem megyek be hozzá. Ezért ha úgy gondolod, hogy elszállásolnál engem magadnál, amíg le nem telik a három éjszaka, akkor tedd meg. A férfi beleegyezett ebbe.

Anasz ibn Málík azt mondta: Abdullah elmesélte, hogy az alatt a három éjszaka alatt, amit együtt töltött vele, nem látta, hogy imádkozott volna valamennyit is éjszaka, azt leszámítva, hogy ha nyugtalan álmából ébredt és megfordult ágyában, megemlítette Allahot, és Allah akbart mondott addig, amíg nem kelt fel, hogy elvégezze a hajnali imádkozást. Abdullah azt mondta: Hozzá kell tenni, hogy nem hallottam mást

mondani, csupán jót. Így folytatta: Amikor eltelt a három éjszaka, és már majdnem lebecsültem a cselekedeteit, azt mondtam neki: Ó Allah szolgálója, nem volt köztem és apám között semmilyen harag, sem szakítás, hanem hallottam Allah Küldöttét (ﷺ) háromszor is azt mondani veled kapcsolatban: „Egy olyan ember fog elmenni előttetek, aki a Paradicsom lakói közül való.” Te voltál, aki elmentél háromszor előttünk, én pedig hozzád akartam költözni, hogy megnézzem, hogy mit cselekszel, hogy követhesselek, de nem láttalak nagy dolgot tenni. Akkor mégis mivel érted el azt, amit Allah Küldötte (ﷺ) mondott? Azt felelte a férfi: Nincs más, mint amit láttál! Ám amikor Abdullah elindult, visszahívta magához a férfi, és azt mondta: Nincs más, mint amit láttál, kivéve, hogy egyetlen muszlim felé sem érzek lelkemben csalárdságot, és nem irigylek senkitől semmi jót, amit Allah adott neki! Abdullah erre azt mondta: Ezzel érted el azt, és ez az, amire mi nem vagyunk képesek.¹²⁰

120. Ibn Hadzsar rámutatott egy hibára a láncolatban (a szenedben), és Sejk al-Albáni gyengének minősítette ezt a hadíszt (daíful-Targhib 1728).

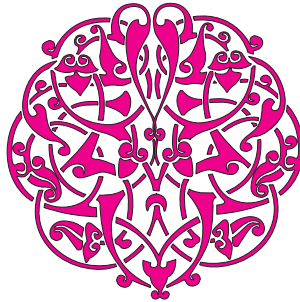

36. hadisz
A jócselekedetek
gyűjteménye

الحديث السادس والثلاثون

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (مَنْ نَفَسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ، وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ، وَمَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَعَشِيَّتْهُمْ الرَّحْمَةُ وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ وَذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ، وَمَنْ بَطَأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ). رَوَاهُ مُسْلِمٌ بِهَذَا اللَّفْظِ*.

* أخرجه مسلم في كتاب الذكر والدعاء، باب فضل الاجتماع على تلاوة القرآن وعلى الذكر، حديث رقم (٢٦٩٩).

Abu Hurejrára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegezték fel, aki a Prófétára hivatkozott, miszerint azt mondta: „Aki enyhít egy hívő gondján az evilági gondok közül, Allah annak enyhíteni fog egy gondján a Feltámadás Napjának gondjai közül. S aki könnyít egy nehéz helyzetben lévõn, azon könnyít Allah az evilágon, és a túlvilágon. S aki eltakarja egy muszlim [hibáját], annak Allah is el fogja takarni [a hibáját] az evilágon, és a túlvilágon. Allah megsegíti a szolgát, amíg a szolgál is segítségére van hittestvérének.

Aki egy olyan úton jár, amely által (hasznos) tudást keres, Allah megkönnyít számára egy utat a Paradicsomba! És nem gyűlik össze egy csoport ember sem Allah házainak (a mecsetek) egyikében azért, hogy Allah Könyvét recitálják, és egymás között tanulmányozzák, anélkül, hogy rájuk ne szállna a nyugalom, és ne borítaná be őket a könyörület, és ne vennék őket körül az angyalok, és Allah ne említené meg őket azok között, akik Nála vannak (az angyalok között). És akit késleltet (hátráltat) a cselekedete, azt nem viszi előre (nem emeli fel) a származása!” (Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ez egy nagy jelentőségű hadisz, sokféle tudást, erényt és hasznos ismeretet gyűjt egybe.
- Ebben a hadiszban buzdítás van arra, hogy enyhítsünk a hívők gondjain, és könnyítsünk a nehéz helyzetben lévõn. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha van olyan szolga, aki iránt Allah kegyet tanúsított és elárasztotta adományaival, de amikor az emberek szükségleteikkel hozzáfordultak, akkor az zavarta õt, az bizony ezáltal elveszítheti az adományt.” (szahihut-targhib 2618)
- A muszlimok olyanok a fájdalom és a szomorú dolgok átérzésében, egymás megsegítésében és a szolidaritásra valamint az együttmûködésre sietésben, akár egy test. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A hívők példázata az egymás iránti szeretetükben, egymás iránti könyörületükben olyan, mint a test példázata. Ha a test egy része panaszkodik (beteg), akkor a test többi része is

- együtt érez vele álmatlansággal és lázzal.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Az a szó, hogy „enyhít” arra mutat, hogy ha bármivel – akár egy jó szóval – tudjuk enyhíteni a hívő gondját, akkor tegyük meg akkor is, ha nem tudjuk véglegesen megoldani azt.
 - Aki kihúz egy muszlimot egy sok gondot okozó problémából, azt Allah megszabadítja a Feltámadás Napjának gondjaitól. Mohamed Próféta (ﷺ) egy másik hadísban azt mondta: „...és aki valami gondot old meg egy muszlimnak, annak Allah is megold egy gondot a Feltámadás Napjának gondjai közül.” (al-Bukhári, Muszlim)
 - Az Ítélet Napon nagyon nagy gondok lesznek, de ezek – hála Allahnak – könnyűek a hívők számára. Allah azt mondja: „*És nehéz nap lesz az a hitetleneknek*” (Korán, 25:26)
 - Minél több gondot tudunk enyhíteni, annál több lesz a jutalmunk a Feltámadás Napján.
 - A könnyítés egy nehéz helyzetben lévón magába foglal mindenfajta könnyítést, akár a pénzügyekben, akár a munkában vagy a tanulásban. Aki ilyet tesz, Allah könnyít neki a helyzetén az evilágon és a túlvilágon is. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Volt egy ember, aki kölcsönt adott az embereknek, és mindig azt mondta szolgájának: „Hogyha nehézséggel küszködő emberrel találkozol, akkor nézzd el annak a tartozását, talán Allah is elnéző lesz velünk (megbocsátja vétkeinket)!” Amikor találkozott Allahhal, Ő elnézte neki (megbocsátott).” (al-Bukhári, Muszlim) Valamint azt mondta (ﷺ): „Aki haladékat ad egy tartozását kiegyenlíteni nem tudóknak vagy elengedi azt, árnyékban részesíti őt Allah, Trónusának árnyékából, azon a napon, amikor nem lesz más árnyék, csakis az Ő árnyéka [amit szolgáinak teremtett].” (at-Tirmidi)
 - A hadís arra buzdít, hogy érdeklődjünk a testvéreink állapota felől, és igyekezzünk segíteni rajtuk. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Akit örömmel töltene el, hogyha Allah megmentené őt a Feltámadás Napjának nehézségeitől, az enyhítsen egy nehézséggel küszködőn (aki képtelen tartozását kiegyenlíteni), vagy engedje el azt (a tartozást).” (Muszlim)
 - A hadís egy hatalmas ígéretet tartalmaz azzal kapcsolatban, hogy Allah megsegíti azt a szolgáját, aki megsegíti az embereket. Tehát

arra buzdít, hogy aki Allah segítségét akarja, segítsen hittestvéreinek. Aki pedig Allah segítségét élvezzi, azt soha sem érheti rossz dolog.

- A hadisz arra buzdít, hogy takarjuk el testvéreink hibáit és nézzük el nekik azokat. Itt három esetet különböztetünk meg:
 1. Ha azt látjuk, hogy a testvérünk hibázott, és tudjuk, hogy megbánta a tettét. Ilyenkor jó, ha eltakarjuk ezt a hibát mások előtt.
 2. Ha valaki rosszat tesz és tudjuk, hogyha nem mondjuk el másnak, akkor még rosszabb lesz és több igazságtalanságot fog elkövetni. Ilyenkor nem dicséretes eltakarni a hibát mások előtt.
 3. Ha nem tudjuk, hogy jó-e vagy rossz-e testvérünk hibájának eltakarása. Ilyenkor az a helyes, ha eltakarjuk a hibát mások előtt, mert az iszlámban ez az alaphelyzet.
- A muszlim nem kutat testvéreinek hibái után, és nem terjeszti azokat. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ó mindannyian, akik nyelvükkel hittetek csupán, és nem lépett be a hit a szívetekbe! Ne bántsátok [másik változatban: ne beszéljétek ki] a muszlimokat, ne gúnyolódjatok rajtuk, és ne kutassatok hibáik után, mert bizony, aki felkutatja muszlim testvéreinek hibáit, annak Allah felkutatja hibáit (felfedi rejteni valóját), és akinek Allah felfedi hibáit, szégyenbe hozza őt, még ha házának mélyén [rejtőzködve] van is!” (szahíhul-dzsámi 7985)
- A hadisz arra buzdít, hogy siessünk testvérünk segítségére, de csak a jó és a megengedett dolgokban nyújthatunk neki segítséget, ahogy Allah mondta: „*Ám segítsétek egymást a jámborságban és az istenfélelemben, de ne legyetek egymás segítőtársai a bűnben és a túlkapásban!*” (Korán, 5:2)
- A hadiszban felsorolt illemszabályok azért lettek megemlítve, hogy magunkévá tegyük őket.
- A hadisz bemutatja a muszlim társadalom rendjét: a gazdag segít a szegényen, a jólétben élő segít a nehéz helyzetben lévón. Allah Küldötte (ﷺ) azt is mondta: „Nem hívő az, aki jóllakik, és a szomszédja éhezik mellette.” (szahíhul-dzsámi 5382)
- A hadisz arra buzdít, hogy vegyünk igénybe minden eszközt, amely a tudáshoz vezet minket, hiszen a tanulás eszközei is a Paradicsomba való bejutáshoz vezetnek, mint például a tudás meg-

szerzése céljából történő utazás, iskolába járás, egy előadás meghallgatása vagy egy könyv elolvasása stb.

- A tudásnak hatalmas rangja van az iszlámban, előnye és jutalma kimagasló. Allah azt mondta: „*Allah több fokkal emeli magasabbra azokat, akik hisznek közületek, és akiknek tudás adatott*” (Korán, 58:11) A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha meghal Ádám fia (gyermeke), megszakad a cselekedete, csak három dologban nem (amit hátrahagy maga után): a folyamatos adomány, a hasznos tudás,¹²¹ és a jó gyermek, aki érte fohászkodik.” (Muszlim) Imám Ahmed azt mondta: „Az embereknek nagyobb szükségük van a tudásra, mint az enni- és az innivalóra, mert az embernek egyszer-kétszer szüksége van enni- és innivalóra, de a tudásra annyiszor van szüksége, ahányszor lélegzetet vesz.” Ali ibn Abi Tálib (رضي الله عنه) pedig ezt a tanácsot hagyta hátra: „A tudás jobb mint a vagyon. Hiszen a tudás megőrizz téged, amíg a vagyont folyton őrizni kell, s a vagyon egyre fogy, ha költik, a tudás viszont mind jobban nő, ha szétosztják. A tudás döntőbíró, a vagyon pedig elítélt. Meghaltak a pénzgyűjtők, viszont megmaradtak a tudásgyűjtők. Elveszett a testük, de személyiségük a szívekben van.”
- Törődni kell a tudással és a megszerzésére törekedni kell. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Annak a példázata, amivel Allah küldött el engem az útmutatásból és a tudásból, olyan, mint az áradó eső példázata, ami egy földet ért. Annak volt egy része, ami befogadta a vizet, s ott zöldellő növényzet fakadt. S volt, ami nem fogadta be a vizet. Az előbbit Allah hasznossá tette az emberek számára: ihattak ott, legeltethettek, itathattak. Amelyik pedig nem fogadta be a vizet, terméketlen terület maradt, nem sarjasztott nö-

121. Az iszlám mindig arra buzdítja híveit, hogy adják át a tudást másoknak. Nem szabad elrejtetni azt. Abu Hurajra azt mondta: Ha nem lenne egy Korán-idézet, mely Allah Könyvében van, nem hagyományoztam volna senkinek semmit.” (Muszlim) A Korán-idézet pedig: „És bizony azok, akik elrejtik azt, amit kinyilatkoztattunk a világos magyarázatokból és az Igaz Útmutatásból azután, hogy megmagyaráztuk azt az embereknek a Könyvben, őket Allah átka sújtja és elátkozzák őket az elátkozók.” (Korán 2:159). Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Akit megkérdeznek valamilyen tudásról és elrejteti azt, azt a Feltámadás Napján tűzgyeplővel fékeznek meg.” (Abu Dáúd, at-Tirmidi, Ibn Mádzsah)

vényeket. Ehhez hasonlóan, aki jártassá válik Allah vallásában, s hasznosítja azt amit én hoztam el, tanul és tanít. A másik pedig nem fogadja ezt be, s nem fogadja el Allah útmutatását, amivel én küldtettem el.” (al-Bukhári, Muszlim) Egyszer, miközben Allah Küldötte (ﷺ) a mecsetben (körben) ült az emberekkel, jött három ember. Ketten odajöttek Allah Küldöttéhez (ﷺ), a harmadik pedig egy másik irányba ment. A két ember megállt Allah Küldöttét (ﷺ) hallgatni. Egyikük talált egy üres helyet a körben, ezért leült oda, a másik pedig leült mögöttük. A harmadik elfordult és elment. Amikor Allah Küldötte (ﷺ) befejezte (a beszédét), azt mondta: „Ne beszéljek-e nektek erről a három emberről? Az egyik Allahnál keresett menedéket, és Ő elfogadta és menedéket adott neki. A másik zavarban volt (szégyellte magát), ezért Allah jóságos volt hozzá és kegyelmet adott neki. A harmadik viszont elfordult Allahtól, és Allah is elfordult tőle.” (al-Bukhári, Muszlim)

- A hadísban láthatjuk, hogy milyen hatalmas a tudáskeresés előnye. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki a tudás keresés kedvéért útra kel, annak Allah könnyűvé teszi az utat a Paradicsomba, az angyalok pedig meglegedve leeresztik szárnyaikat a tudáskeresőre. A tudósért bocsánatot kérnek az egekben és a földön lévők. A tudós előnye Allah többi imádójával szemben olyan, mint a telihold előnye a többi bolygóval szemben. És a tudósok a próféták örökösei, hiszen a Próféta sem dirhemet, sem dinárt nem hagytak hátra, hanem a tudást hagyták hátra. Aki ezt veszi, bőséges szerencsét vesz.” (Abu Dáúd, at-Tirmidi)¹²²
 - Abu ad-Dardá (رضي الله عنه) szerint a tudósok és a tanulók (tudáskeresők) osztoznak a jóban, míg a többi emberben nincs jó. Azt mondta: „Légy tudós, tanuló vagy hallgató és ne utasítsd el a tudást, különben elpusztulsz!”
 - Imám Málík ibn Anasz azt mondta: „Nem illik annak, aki tudással rendelkezik, elhagynia a tudáskeresést.”

122. A tudás alatt itt elsősorban a vallástudományt kell érteni és azt, ami hozzá kapcsolódik, majd ezután a társadalom szempontjából hasznos világi tudományt, ha azt őszinte odaadással művelik Allahért.

- Imám as-Sáfii azt mondta: „Az előírt fardok (kötelező tettek) után nincs jobb, mint a tudáskeresés.”
 - Abdullah ibn al-Mubáráktól azt kérdezték: „Meddig fogod keresni a tudást?” Azt felelte: „Egészen a halálig. Lehet, hogy azt a szót, aminek hasznát látom [a túlvilágon], még nem írtam le.”
 - Szufján ibn Ujajnától megkérdezték, hogy kinek van a legnagyobb szüksége a tudáskeresésre. Azt felelte: „Annak, aki a legtöbbet tud.” Erre megkérdezték, hogy ez miért van így. Azt felelte: „Azért, mert az ilyen ember tévedése rosszabb.”
 - Egy bölcs ember azt mondta a fiának: „Ó fiam, járj és ülj együtt a tudósokkal és figyelj rájuk! Hiszen Allah a bölcsesség fényével életre kelti a szíveket, ahogyan az esővel életre kelti a földet.”
- A tudáskeresőnek akkor jár ez a jutalom, ha Allahért teszi, eszerint a tudás szerint cselekszik, terjeszti azt, és nem dicsekszik vele. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki azért keresi a tudást, hogy ezzel vitatkozzon az ostobákkal, vagy dicsekedjen a tudósok előtt, vagy azért, hogy az emberek arca feléje forduljon, az a Tűzbe kerül.” (at-Tirmidi)
- A leghatalmasabb tudomány a Korán tudománya, ennek olvasása, és a benne található ismeretek tanulmányozása, mert ez út lehet a Paradicsomba. Hiszen a hasznos tudás jó cselekedeteket szül. Sok hadísz mutat a Korán olvasásának és tanulmányozásának fontosságára, ezek közül említünk néhányat. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az a legjobb közöleték, aki megtanulja a Koránt és tanítja azt.” (al-Bukhári) És azt mondta (ﷺ): „Aki egy betűt is olvas Allah Könyvéből, annak azért jutalom jár! S a jutalom annak tízszerese. Nem mondom, hogy „alif – lám – mím” egy betű, hanem „alif” egy betű „lám” egy betű és „mím” egy betű.” (at-Tirmidi) Valamint azt mondta (ﷺ): „Rendszeresen olvassátok ezt a Koránt, hiszen arra esküszöm, Akinek a Kezében van a lelkem, bizony olyan gyorsan el lehet felejteni, ahogyan a megbéklyózott teve menekül, ha elszabadul.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Általánosságban Allah kegyelme borítja, és az angyalok körülveszik azokat, akik azért gyűltek össze, hogy recitálják, tanulmányozzák a Koránt vagy Istent emlegessék. Allah Küldötte (ﷺ) azt

mondta: „Nem gyűlik össze egy csoport ember sem Allahot emlegetni anélkül, hogy ne vennék őket körül az angyalok, ne borítaná be őket a könyörület, rájuk ne szállna a nyugalom, és Allah ne említené meg őket azok között, akik Nála vannak”¹²³ (szahíhul-dzsámi 5608)

- Allahról való megemlékezésért összegyűlni jótett. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nem gyűlik össze egy csoport ember sem Allahot emlegetni anélkül, hogy amikor befejezik, ne mondanák azt nekik: Álljatok fel, a bűneitek meg lettek bocsátva, és a rossztetteitek jótettekkel lettek helyettesítve.” (szahíhul-dzsámi 5610)
- Az angyalok elmennek minden olyan gyűlésre, ahol emlegetik Istent. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Bizony Allahnak vannak angyalai, körüljárják az utakat, keresik az istenemlegetés (zík) embereit, és ha megtalálnak egy olyan népet (összegyűlt embereket), amely Allahot emlegeti, egymásnak szólnak: 'Gyertek erre, itt megtaláljátok, amit kerestek!' És azt mondta [Allah Küldötte]: Akkor körülveszik őket a szárnyaikkal az első éjig. Allah (ﷻ) megkérdezi tőlük – és Ő jobban tudja – : Mit mondanak a szolgálaim? Azt mondják [az angyalok]: Magasztalnak Téged, dicsőítenek és hálát adnak neked. Akkor Ő megkérdezi tőlük: Látták-e már Engem? Azt mondják: Nem, Allahra nem láttak. Mire Ő megkérdezi: Hogy lenne, ha láttak volna? Azt felelik: Ha láttak volna Téged, akkor még jobban imádnának, jobban dicsőítenének, és jobban magasztalnának. Azt kérdezi tőlük: Mit kérnek Tőlem? A Paradicsomot kérik – válaszolják. Akkor Ő megkérdezi: Látták-e már? Azt felelik: Nem, Allahra, ó Urunk, nem látták. Mire Ő megkérdezi: Hogy lenne, ha látták volna? Azt felelik: Ha látták volna, akkor még jobban ügyelnének arra, hogy odamenjenek, jobban kérnék, és jobban kívánnák. Azt kérdezi tőlük: Mitől keresnek menedéket Nálam? A Tűztől – válaszolnak. Akkor Ő megkérdezi: Látták-e már? Azt felelik: Nem, Allahra, ó Urunk, nem látták.

123. A Magasztos Allah így szólt: „Ha (a szolgál) magában emlékezik meg Rólam, arról Én is magamban emlékezek meg, s aki valamilyen nyilvános gyülekezetben emlékezik meg Rólam, arról Én egy még jobb gyülekezetben emlékezek meg.” (al-Bukhári, Muszlim)

Mire Ő megkérdezi: Hogy lenne, ha látták volna? Azt felelik: Ha látták volna, akkor még jobban menekülnének és jobban félnének. Akkor Ő azt mondja: Benneteket teszlek tanúvá, hogy megbocsáttam nekik. Az egyik angyal azt mondja: Közöttük van valaki, aki nem közéjük tartozik csak valami miatt jött – mire Ő azt mondja: Ők olyan nép, hogy aki velük ül, nem lesz boldogtalan.” (al-Bukhári, Muszlim) Azzal kapcsolatban, hogy az angyalok bátorítják a tudás embereit, Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha valaki otthonából a tudás megszerzéséért útnak indul, az angyalok kiterítik neki szárnyaikat meglepedve azzal, amit tett.” (at-Tirmidi, Ibn Mádzsah, Ibn Hibbán, al-Hákim)

- A mecsetek Allah házai,¹²⁴ és a földön a mecsetek a legkedvesebb helyek Allah számára. Allah azt mondta: „*olyan épületekben van, amelyek emelésére Allah engedélyt adott és [arra], hogy az Ő neve említessék benne. És magasztalják Őt ott reggelente és este férfiak, akiknek nem tereli el a figyelmét semmiféle kalmárkodás és portéka attól, hogy megemlékezzenek Allahról, elvégezzék az istentiszteletet és odaadják a zakatot; félelem tölti el őket egy olyan naptól, amikor (a félelem és a remény között) forgolódnak a szívek és a tekintetek, hogy Allah a legjobb cselekedeteiket fizesse meg és hogy meg is tetézzék nekik a kegyelméből! Allah gondoskodik arról, akiről akar, mérték nélkül.*” (Korán, 24:36-38)
- A Magasztos Allah megparancsolta a hívőknek, hogy egyedül csak Őt szolgálják, imádják és az ima helyein csak odaillő beszéd vagy cselekedet legyen.¹²⁵ Senki más Vele együtt ne említsenek, és ne is társítsanak Mellé senkit: „*a mecsetek egyedül Allahot illetik meg. Ne fohászokdjatok hát Allah mellett senkihez.*” (Korán, 72:18)

124. Isten házai: Ezt a fajta szó szerkezetet (birtokos szerkezet) egy ún. rangot, tiszteletet adó birtokos szerkezetnek nevezzük, hiszen a megtiszteltetést hangsúlyozza ugyanúgy, mint Isten szolgálói és Isten küldötte.

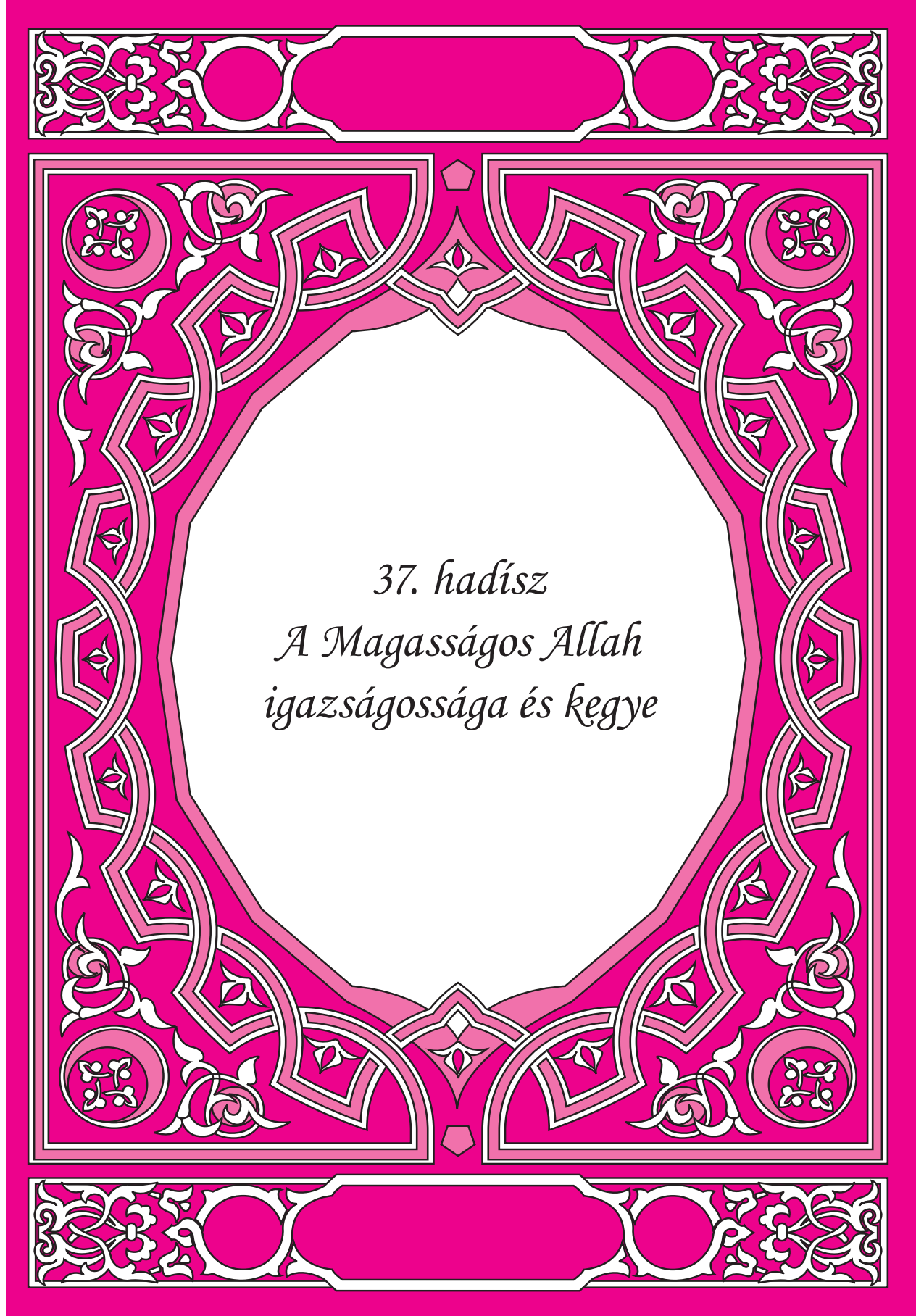
125. Például nem szabad a mecsetben árut árusítani vagy venni, vagy valamit keresni. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha valakit láttok, hogy elad vagy vesz valamit a mecsetben, mondjátok neki: Allah nem teszi gyümölcsözővé a kereskedésedet! S ha valakit úgy láttok, hogy egy elvesztett dolgot keres, mondjátok neki: Allah nem adja vissza azt neked.” (at-Tirmidi)

– Ebben a hadiszban buzdítás van arra, hogy az ember a jók társaságát keresse, akik segítik őt a jócselekedetekre és emlékeztetik, ha hibázik, ahol az emberek a hitről beszélnek, és gyakran megemlékeznek Allahról. Allah Küldötte (ﷺ) egyik hadiszban a jó társat a mósusz eladójához hasonlította, akinek társaságában jól érezi magát az ember, a rossz társat viszont a kovács fújtatójának kezelőjéhez hasonlította, akinek társaságában lángok, füst és kellemetlen szag veszi körül az embert. Azt mondta (ﷺ): „A jó társ és a rossz társ példázata olyan, mint a mósusz eladója, és a kovács fújtatójának kezelője. A mósusz eladója vagy megajándékoz téged, vagy vásárolsz tőle, vagy csupán jó illatot áraszt feléd. A kovács fújtatójának kezelője vagy megégeti ruhádat vagy rossz szagot áraszt feléd.” (al-Bukhári, Muszlim) Tehát az igazi muszlim nem barátkozik mással, csupán a legjobb emberekkel. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az ember a barátja vallásán van, ezért nézze meg, kivel barátkozik!” (Ahmed) Ezért ibn Tejmhah azt mondta: Két fajta embertől óvakodjatok: Az egyik, aki kényét-vágyát követi, és ez kísértésbe ejtette, a másik pedig, aki csak az evilági dolgok után fut, és ez megvakította őt!”

– Az előzőekből kiindulva, a muszlimmal szemben az a követelmény, hogy jó barátokat szerezzen magának, akik gyarapítják a hitét, valamint jámborabbá, istenfélőbbé és élesebb látásúvá teszik őt. El kell fordulnia a gonosz társaktól, vagyis az emberi sátánoktól, továbbá az erkölcstelen és engedetlen összejövetelektől, amelyek elsötétülnek a lelkek. A Magasságos Allah azt mondta a Koránban: „*Tarts ki türelmesen azokkal, akik reggel és este Urukhoz fohászkodnak, az Ő arca (megelégedése) után vágyódván, és ne fordítsd el tekintetedet róluk, az evilági élet ékességei után vágyódván. És ne engedelmeskedj annak, akinek szívét figyelmetlenül tettük a Rólunk való megemlékezésről, és (aki) vágyait követi, az ügye (tette) pedig veszendőbe ment!*” (Korán, 18:28) Mohamed Próféta (ﷺ) egy hadiszban az embereket a fémekhez hasonlította: van közöttük értékes és van értéktelen. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Az emberek olyanok akár a fémek, mint az arany és az ezüst. Akik a legjobbak voltak közülük a tudatlanság korában,

azok megmaradnak legjobbnak az iszlámban is, amennyiben tudással (értelemmel) rendelkeznek. A lelkek sorba állított katonák (különböző fajták). Amelyek közöttük hasonlítanak egymáshoz, azok hamar megszokják egymást, amelyek pedig egymástól idegenek, azok egymást taszítják.” (Muszlim)

- Allah jóságának és bőkezűségének köszönhetően az Ő jutalma sokkal hatalmasabb az ember cselekedeténél.
- Az iszlám vallásban a mérce az istenfélelem és a cselekedet, nem pedig a vagyon, a hatalom vagy a származás. Minél nagyobb engedelmességet tanúsít az ember Allah felé, annál nagyobb a rangja Allahnál. *„Bizony az a legnemesebb közületek, aki a legistenfélőbb” (Korán, 49:13)*
- Az embernek nem használ semmi, sem a származása, sem a vagyon, ha rossz a cselekedete. Allah azt mondta: *„azon a napon, amikor nem használ sem vagyon, sem fiúgyermek csak az, ha valaki ép szívvel jön Allahhoz.” (Korán, 26:88-89)*

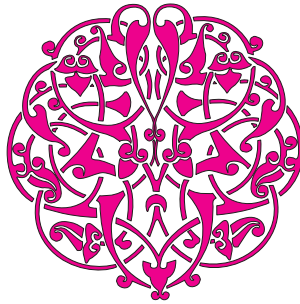

37. hadísz
A Magasságos Allah
igazságossága és kegye

الحديث السابع والثلاثون

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا يَرُوهُ عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنَّهُ قَالَ: (إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ ثُمَّ بَيَّنَّ ذَلِكَ؛ فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمَلَهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِمِائَةٍ ضِعْفٍ إِلَى أَضْعَافٍ كَثِيرَةٍ. وَإِنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللَّهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمَلَهَا كَتَبَهَا اللَّهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ فِي صَحِيحَيْهِمَا بِهِذِهِ الْحُرُوفِ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الرقاق، باب من هم بالحسنة أو سيئة، (٦٤٩١). ومسلم في كتاب الإيمان، باب إذا هم العبد بحسنة كتبت وإذا هم بسيئة لم تكتب، حديث رقم (١٣١).

Ibn Abbászra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, hogy Allah Küldötte Áldott és Magasságos Urát idézve azt mondta¹²⁶: „Bizony, Allah megírta a jó cselekedeteket és a rossz cselekedeteket, majd világossá tette azokat. Aki elhatároz egy jó cselekedetet [megtenni], majd nem teszi meg, Allah azt egy teljes jótettnek jegyzi fel Ónála. És, ha elhatározza és meg is teszi, Allah azt tíz jótettnek jegyzi fel Ónála, és akár hétszázszorosának, sőt annál is többnek. Ha pedig elhatároz egy rossz cselekedetet [megtenni], majd nem teszi meg, Allah azt egy teljes jótettnek jegyzi fel Ónála. És ha elhatározza és meg is teszi, Allah azt egy rossz tettnek jegyzi fel.” (al-Bukhári, Muszlim)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ebben a hadiszban hatalmas örömhírt találunk Allah kegyelméről, jutalmáról, igazságosságáról és könyörületéről, hiszen a jótetteket (legalább) tízszeresen jutalmazza, a rosszakat viszont csak egyszeresen bünteti. Hálát kell adni Allahnak a jóságáért!
- Az a mondat, hogy „Bizony, Allah megírta a jó cselekedeteket és a rossz cselekedeteket, majd világossá tette (részletezte) azokat” azt jelenti, hogy Allah megírta a bekövetkezését a Megőrzött Táblán és megírta az értük járó jutalmat vagy büntetést.
- Allah két angyalt bízott meg azzal, hogy írják a szolgálta tetteit. Az egyik az ember jobbján, a másik a balján van. Ők azok, akik állandóan vele vannak, figyelik őt és majdan tanúsítják az elvégzett jó vagy kevésbé jó tetteket, hallgatják a szavait és feljegyzik a beszédét. Náluk minden egyes ember tetteinek és szavainak feljegyzése megtalálható, s majd felsorolják azokat, mikor a Magasztos Allah elé kerül, s tanúskodni fognak az evilágon elkövetett tettről és kiejtett szóról – legyen az jó, vagy rossz, nyilvánosan vagy titkon megtett: *„nem ejthet ki egyetlen szót sem úgy, hogy ne lenne mindig*

126. Ez a hadisz a Kudszi (Szentséges) hadiszok közé tartozik, amely hadiszfajtának részletes magyarázata a könyv végén, „A hadisz tudománya” című fejezetben található.

kész őrzője.” (Korán, 50:18) „Vagy talán azt hiszik, hogy nem halljuk meg titkaikat és a titkos beszélgetésüket? De igen, a küldötteink feljegyzik azt.” (Korán, 43:80) „Ám fölétek Őrzők rendeltettek. Tiszteletreméltók. Akik mindent feljegyeznek, és tudják, hogy mit tesztek.” (Korán, 82:10-12) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A bal oldalon lévő Kísérő¹²⁷ hat órát emeli fel a tollát a bűnös muszlim szolgáról (mielőtt feljegyzí a rossz tettét). Ha ezalatt megbánja és Allah bocsánatát kéri érte, akkor ezt nem írja fel. Különben egyetlen egy bűnnek jegyzi fel.” (szahíhul-dzsámi 2097)

- A hadiszban szereplő „szándék” szó, a komoly elhatározást jelenti, nem pedig azt, amit az ember saját magában beszél (gondol). Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony Allah elnézte a hitközösségemnek azt, amit saját magában beszél (gondol) addig, amíg nem teszi meg vagy nem mondja ki azt.” (al-Bukhári)
- Aki meg akar tenni egy jótettet, de nem teszi meg, Allah egy jótettet számít fel neki, fizetségképpen jó akaratáért és szándékáért. De itt három esetet különböztetünk meg:
 - Valaki mindent megtesz azért, hogy végrehajtsa azt, amit szándékozott: őt a teljes jutalom illeti meg. Allah azt mondja: „És aki elhagyja házáat, hogy elvégezze a hidzsrát Allahhoz és küldöttéhez, s [útközben] éri őt utol a halál, annak a fizetsége Allah kötelessége.” (Korán, 4:100) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki úgy alszik el, hogy közben az áll a szándékában, hogy éjszaka felkel imádkozni, de elalszik reggelig (a hajnali imáig), annak megírják azt, amit szándékozott (mintha megtette volna), elalvása pedig ajándék Urától.” (an-Naszái)
 - Szándékozik a jót megtenni, de egy jobb cselekedetért nem teszi meg: Ő a jobb cselekedetért járó jutalmat kapja meg és azért is kap, amit szándékozott. Mekka megnyitása napján felállt egy férfi és azt mondta: Ó Allah Küldötte! Fogadalmat tettem Allahnak, hogy ha Allah kinyitja neked Mekktát, akkor két rakát fogok imádkozni bejt al-Meqdiszben (Jeruzsálemben). Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta neki: Imádkozz itt! A férfi többször meg-

127. Az az angyal, amelyik az ember rossz tetteit jegyzi fel.

ismételte, amit mondott, a Próféta is ugyanazt a választ mondta, és végül azt mondta neki: Tedd, amit akarsz!” (Abu Dáúd)

- Szándékozik a jót megtenni, de lustaságból vagy valami más miatt nem teszi meg: Ő csak a jó szándékáért járó jutalmat kapja meg.
- Aki egy jó cselekedetet akar tenni és meg is teszi, annak Allah tíz jótettet jegyez fel jutalmul. Allah azt mondja: „*Aki [majdan] valami jótettel jön elő, annak tízszer annyi [lesz a jutalma].*” (Korán, 6:160) A jótettért járó jutalmat Allah még megsokszorozza annak hétszázszorosáig, vagy még annál is tovább. Ennek feltételei vannak, ezek többek között a következők:
 - Az őszinte szándék megvalósítása és Mohamed Próféta (ﷺ) Szunnájának követése. Allah Küldötte (ﷺ) így szólt: „Aki Ramadán hónapot böjtöli hittől hajtva és Allah jutalmát várva, Allah megbocsátja neki az addig elkövetett bűneit.” (al-Bukhári, Muszlim) Tehát minél tisztább és őszintébb a szándék, annál több és nagyobb a jutalom. Régen azt mondták: „Légy őszinte a vallásodban, és elég lesz neked kevés is a cselekedetből!”¹²⁸
 - A hit helyessége és erőssége. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha valaki tökéletesíti (jobbítja) az iszlámját, akkor minden egyes jótettért tíz jutalmat (haszanát) kap, a hétszázszorosig.” (al-Bukhári) Ibn Abbász és más Korán-magyarázók azt mondták Allah szavával kapcsolatban: „*Aki [majdan] valami jótettel jön elő, annak tízszer annyi [lesz a jutalma].*” (Korán, 6:160), hogy ez az ája minden muszlimra vonatkozik. Arra viszont, akinek jó az iszlámja, a másik ája vonatkozik: „*És ha az valami jótett volt, akkor [inkább] megduplázza azt, és Önmagától nagy fizetséget fog adni [érte].*” (Korán, 4:40) A szahabának (a Próféta társai) ezért is nagyobb a jutalmuk és magasabb a helyzetük Allahnál. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ne szidjátok a társaimat! Arra esküszöm, Akinek a kezében van a lelkem, ha közületek valaki Uhud¹²⁹ hegynyi aranyat költene [Allah útján],

128. Ezt a mondást a Próféta (ﷺ) tulajdonítják (gyenge láncolat 2160)

129. Uhud egy hatalmas hegy Medinában, mellette történt a híres uhudi csata.

akkor (ennek a jutalma) sem érné el egyikük mudját,¹³⁰ vagy annak a felét sem!” (al-Bukhári, Muszlim)

- Ha a cselekedet az iszlám és a muszlimok érdekét szolgálja. A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha meghal Ádám fia, megszakad a cselekedete csak három dologban nem (amit maga után hagy): a folyamatos adomány,¹³¹ a hasznos tudás, a jó gyermek, aki érte fohászkodik.” (Muszlim) És azt mondta: „Aki enyhít egy hívő gondján az evilági gondok közül, Allah annak enyhíteni fog egy gondján a Feltámadás Napjának gondjai közül. S aki könnyít egy nehéz helyzetben lévőkön, azon könnyít Allah az evilágon, és a túlvilágon.” (Muszlim)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki útmutatásra hív (másokat), az annyi jutalmat kap, mint azoknak a jutalma, akik eszerint cselekszenek (a Feltámadás Napjáig), anélkül, hogy hiányozna valami a jutalmukból. Aki viszont tévelygésre hív (másokat), az annyi büntetést kap, mint azoknak a büntetése, akik eszerint cselekszenek (a Feltámadás Napjáig), anélkül, hogy hiányozna valami a büntetésükből.” (Muszlim)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki bocsánatot kér minden hívő férfinak és hívő nőnek, annak Allah minden egyes hívő férfiért és hívő nőért jutalmat ír.” (szahíhul-dzsámi 6026)
- Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki a piacra ment és azt mondta: „Nincs más Isten, csak Allah, egyedül, nincs Neki társa. Övé a hatalom, s Övé a hála. Életre kelt és a halálba küld, Ő az Élő, Aki soha nem hal meg, a Kezében van a jó, s Ő mindenre képes”, annak Allah egymillió jótettet ír, egymillió rossz tettet bocsát meg és egymillió fokkal emeli feljebb őt.” (at-Tirmidi)
- Az áldott napok vagy éjszakák kihasználása. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az önkéntes ima Ramadánban egy kötelező

130. A mud két összetett közepes méretű maréknyit jelent; például gabonából kb 750 gramm. Tehát ha az egyik szahábi csak ennyit költene Allahért, vagy annak a felét, akkor is több jutalmat kapna, mint az (a nem szahábi), aki Allahért egy hegynyi aranyat költene.

131. A folyamatos adomány az, amiért jutalmat kap az adományozó a halála után is. Például ha valaki egy ingatlana havi jövedelmét a szegényeknek adományozza örökre, vagy ha épít egy jótékonyági kórházat, iskolát, mecsetet stb.

imával ér fel, és az előírt ima hetven előírt imával egyenértékű, amit más hónapban imádkoznak.” (Ibn Khuzaimah és al-Bejhaqi) És azt mondta (ﷺ): „Aki virraszt Ramadán éjszakáin hittől hajtva és Allah jutalmát várva, Allah megbocsátja neki az addig elkövetett bűneit.” (al-Bukhári, Muszlim) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta Umm Szinánnak: „Ha eljön Ramadán, akkor umrát végezzél, mert egy umra Ramadánban annyit ér, mint egy zarándoklat velem.” (al-Bukhári, Muszlim) És azt is mondta (ﷺ): „Aki pénteken megmossa a fejét és megfürdik, korán indul a mecsetbe és korán ér oda, gyalog megy és (semmire) nem száll fel, közelebb kerül az imámhoz, hallgat és csendben marad, amíg az imám beszél, annak minden egyes lépésért egy év cselekedetének jutalma jár, egy évnyi nappali böjtölésért és éjszakai imádkozásért járó jutalom jár.” (abu Dáúd, at-Tirmidi, an-Naszái)

- Az áldott helyek kihasználása. A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egy ima elvégzése a mecsetemben jobb, mint ezer ima bárhol máshol, kivéve a mekkai Szent Mecsetet, ahol egy ima jobb, mint százezer ima bárhol máshol.” (Ibn Mádzsah, Ahmed) És azt mondta (ﷺ): „Aki tisztálkodik otthonában, majd eljön a Quba mecsetbe imádkozni,¹³² az megkapja az umráért járó jutalmat.” (Ibn Mádzsah)
- Aki egy rossz cselekedetet akar tenni és meg is teszi azt, annak Allah büntetésként egy rossz tettet jegyez fel, de nem sokasítja meg (mennységileg). Allah azt mondja: „*Aki pedig valami rossz cselekedettel jön, annak a fizetsége ugyanannyi lesz csupán. Nem fognak jogsértést szenvedni.*” (Korán, 6:160)
- A bizonyítékok azt mutatják, hogy a jótettekért járó jutalmat Allah minőségileg és mennyiségileg megtöbbszörözve adja, a rossz tettetért járó büntetést csak minőségileg többszörözi, ha többszörözi egyáltalán. Allah azt mondja: „*aki bűnös módon istentelenséget*

132. Ez a mecset Medinában van. A két hiteles hadiszgyűjteményben az áll, hogy Allah Küldötte (ﷺ) minden szombat – gyalog, vagy valamilyen közlekedési eszközön – elment a Quba mecsetbe, és ott két rakát imádkozott (al-Bukhári, Muszlim)

ott (a Szent Mecsetben) akar [elkövetni], azzal fájdalmas büntetést kóstoltatunk meg.” (Korán, 22:25)¹³³

- Aki meg akarja tenni a rossz tettet, ám nem teszi meg, annak Allah egy teljes jutalmat számít fel, fizetségképpen akaratáért és jó szándékáért. Ennek viszont részletei vannak:
 - Valaki rosszat szándékozik tenni, de Allahért nem teszi meg: őt egy teljes jutalom illeti meg.
 - A másik szándékozik és meg is akarja tenni a rossz tettet, de rajta kívül álló okból nem tudja megtenni, és ezután semmit sem tesz azért, hogy véghezvigye szándékát: ennek egy rossz tett íratik fel.
 - A harmadik pedig mindent megtesz azért, hogy végrehajtsa a rossz tettet, és csak azért nem tudja megtenni, mert nincs rá lehetősége: ennek Allah büntetesként úgy jegyzi fel a rossz tettet, mintha meg is tette volna azt. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Ha két muszlim karddal támad egymásra, pokolra jut a gyilkos és a meggyilkolt is.” Megkérdezték tőle: „Allah Küldötte! Ami a gyilkost illeti, az érthető. De a meggyilkolt miért jut pokolra?” „Mert ő is arra törekedett, hogy megölje a társát – felelte a Próféta (ﷺ). (al-Bukhári, Muszlim)
 - A negyedik csupán azért nem teszi meg, mert meggondolta magát (tehát nem Allahért nem teszi meg, és nem is azért, mert nem tudta volna megtenni): neki semmi sem íratik fel, tehát jutalmat nem kap, mert nem Allahért nem tette meg a rossz tettet, és büntetesként sem kap semmit, mert nem tett olyasmit, ami büntetéssel járna.
- Ez a hadísz kiemeli az őszinte odaadás és a tiszta szándék kiválóságát, és azt, hogy a muszlimnak mindig jó cselekedetet kell szándékoznia azért, hogy feljegyeztessen számára egy jótett.
- A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Négyfajta ember van a világon:
 1. Egy olyan szolga, akinek Allah vagyont és tudást ad, ezért ő féli Urát, ápolja a rokonsági kapcsolatait, és elismeri, hogy Allahnak joga van felette; ő van a legjobb helyzetben.

133. Tehát akármilyen bűn Mekkában nagy bűnnek számít, sőt az ájában említett büntetés annak jár, aki csak szándékozik ott istentelenséget (hitetlenséget, paráznaságot, lopást stb.) tenni.

2. (A második fajta) egy olyan szolga, akinek Allah tudást ad, de vagyont nem, ezért ő őszinte szándékkal azt mondja: 'Ha pénzem lenne, bizony úgy cselekednék, mint XY ember [aki a jámborság útján költekezik]', ő a szándéka szerint [kapja a jutalmat], ugyanazt a jutalmat fogja kapni.¹³⁴
3. (A harmadik fajta) egy olyan szolga, akinek Allah vagyont ad, de tudást nem, ezért tudatlanul költi el a pénzét [a vágyai kielégítésére], nem féli Urát, nem teljesíti a rokonsági kötelességeit, és nem ismeri el, hogy Allahnak joga van felette; ő van a legrosszabb helyzetben.
4. (A negyedik fajta) egy olyan szolga, akinek Allah sem pénzt, sem tudást nem adott, de azt mondja (ez a szándéka): 'Ha pénzem lenne, úgy költekeznék, mint XY ember [aki a vágyai kielégítésére költi el a pénzét], ő a szándéka szerint [kapja a büntetést], ugyanazt a büntetést fogja kapni.' (at-Tirmidi)
- A jó szándék áldása. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha megbetegszik a szolga vagy elutazik, ugyanannyi íratik neki (a jó tettekből), amennyit meg szokott tenni, amikor egészséges vagy otthon marad.” (al-Bukhári)
 - Ez a hadís az Allahba vetett reménységet növeli a hívő lelkében, és a jó cselekedetre buzdítja.
 - Ugyanakkor a hadís növeli az istenfélelmet is az ember szívében, hiszen aki Allahért nem teszi meg a rosszat, azt Allah megjutalmazza.
 - Allah látja azt, ami a szívünkben van, és ismeri azt, amit titkolunk, amit szándékozunk. Ez növeli az emberben a szégyenérzetet Allahal szemben, hogy Allah meglátja őt olyan helyzetben, aminek elkerülésére figyelmeztetett, illetve, hogy meglátja azt, hogy nem teljesíti, amit Allah megparancsolt.

134. Al-Háfiz Ibn Radzsab „Dzsámi al-ulum wal-hikem” című könyvében azt mondta: az első ember többszörös jutalmat kap, a másik ember megkapja a jutalmat, viszont többszörözés nélkül. Allah azt mondta: „Allah a javaikkal és személyükkel hadakozókat egy fokkal magasabbra emelte azoknál, akik - valami testi károsodásuk folytán - otthon maradtak. Allah mindegyiküknek megígérte a legjobbat.” (Korán, 4:95)

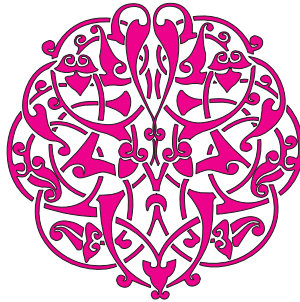
The page features a complex, multi-layered decorative border in shades of pink and white. The border consists of several concentric bands: an outermost band with intricate floral and geometric patterns, a wide band with repeating geometric motifs like diamonds and squares, and an innermost band with smaller floral designs. The central area is a white, octagonal-shaped space. The text is centered within this space.

38. hadís
Allah szeretetének
megszerzése és a Hozzá
való közeljutás eszközei

الحديث الثامن والثلاثون

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ. وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُهُ عَلَيْهِ. وَلَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحَبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا. وَلَنْ سَأَلَنِي لِأُعْطِيَنَّهُ، وَلَنْ اسْتَعَاذَنِي لِأُعِيذَنَّهُ). رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الرقاق، باب التواضع، حديث رقم (٦٥٠٢).

Abu Hurejrára hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegezték fel, hogy azt mondta: Allah Küldötte így szólt: „A Fenséges Allah mondta: 'Aki az Én egyik pártfogómmal (engedelmes szolgálattal) ellenségként bánik (utálja őt), az ellen háborút hirdetek. És nem közeledik egy szolgálom sem Hozzám olyannal, ami kedvesebb lenne Számomra, mint az, amit előírtam neki (a kötelező cselekedetekkel). És a szolgálom addig-addig közeledik Hozzám a szorgalmi cselekedetekkel (önkéntes istenszolgálatokkal), amíg megszeretem. És amikor megszeretem, akkor Én leszek a hallása, amellyel hall, és a látása, amellyel lát, és a keze, amellyel lecsap, és a lába, amellyel jár.¹³⁵ S ha kér Tőlem, bizony megadom azt neki, és ha menedéket kér Nálam, bizony megadom neki a menedéket.'” (al-Bukhári)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ebben a hadiszban „Allah pártfogóinak”,¹³⁶ igaz, engedelmes szolgálóinak kitűnőségéről és magas helyzetéről esik szó, valamint arról, hogy Allah szereti, megőrzi, megvédelmezi őket és háborút indít ellenségeik ellen.
- Nagy bűn az, ha valaki ellenségként bánik „Allah pártfogóival” a vallásuk és a jótetteik miatt.
- Allah jeleket említett a Koránban, amiről meg lehet ismerni „Allah pártfogóját” (a wali-t), ezek pedig: a hit és az istenfélelem. Erről olvashatunk a Koránban: *„Bizony az Allahhoz közel álló emberekben nincs félelem, s ők nem szomorkodnak. Akik hittek és istenfélők*

135. Ezt a mondatot nem szó szerint kell érteni. A példázat nem jelenti azt, hogy Allah megtestesülne vagy megjelenne szeretett szolgálóiban, és az ő testrészeikben. Arról van szó, hogy a muszlim ember hallását, látását, kezét és lábát mind-mind az istenfélelem vezérli, vagyis az Allahba vetett mély hit, és az a világosság, amellyel Allah utat mutat szolgálójának, és megóvjá attól, hogy rossz útra térjen, és hogy vétkezzen.

136. Ezt természetesen nem szó szerint kell érteni – hiszen Allahnak nincs szüksége pártfogóra –, hanem itt Allah ügyének/vallásának pártfogóiról (támogatóiról, védelmezőiről, képviselőiről) van szó.

voltak.” (Korán, 10:62- 63) Tehát „Allah pártfogója” (wali) az, aki hívő és istenfélő, ám az, akiben nem valósul meg e két tulajdonság, az nem wali. Ebből kifolyólag, nem állíthatjuk biztosan egy bizonyos emberről, hogy ő „Allah pártfogója” (wali), hiszen a hit és az istenfélelem megvalósítása olyan rejtett dolog, amit az emberek nem tudhatnak. Bárki, aki azt állítja magáról, hogy ő wali, annak össze kell vetni a tetteit a Koránnal és a Szunnával, és akkor, ha a tettei megegyeznek a Koránnal és a Szunnával, lehet wali, különben nem.¹³⁷

- Ebben a hadísban bizonyíték van a wali kérdéséről, valamint arról, hogy az, aki teljesíti az előírt cselekedeteket és több önkéntes jótettet tesz, eléri a wali fokát, és minél jobban törődik ezzel, annál magasabb szintet ér el, amíg el nem éri az *ihszán* (jóságosság) fokát, azt a szintet, amikor a hívő folyamatosan szem előtt tartja Allahot.¹³⁸ De ez nem azt jelenti, hogy ezek az emberek isteni tulajdonságokkal rendelkeznének, vagy hozzájuk lehetne fordulni segítségért vagy közbenjárásért. Ezt számos hadisz és Korán-idézet is bizonyítja.
- Allah szereti a jótetteket és elsősorban azokat, amelyeket Ő előírt.
- Ebben a hadísban buzdítás van arra, hogy az ember az előírt tetteken felül minél több önkéntes cselekedetet végezzen.¹³⁹ A jócselekedetek sokasága közelebb viszi az embert Allahhoz, ha őszintén, odafigyelve teszi azokat, illetve mindez ok lehet arra, hogy Allah szeretetét elnyerje.
- Az iszlám vallásban a cselekedetek súlya, megítélése különböző. A muszlimnak elsősorban az előírt kötelességeket kell betartania, mint például az imádkozás és az iszlám többi alappillére, valamint el kell kerülnie a főbűnöket és más gonosz tetteket. Ezután jönnek a szorgalmi cselekedeteket, amelyek az előírt kötelességek után következnek, mint az önkéntes imádkozások az előírt imádkozásokon felül stb.

137. Ibn Othaimen: Fontos fatwák, 83-84. o.

138. Ez cáfolja azt az állítást, hogy a wali mentesítve van a vallás előírt cselekedetei alól.

139. Például: az önkéntes ima, böjt, adakozás és mekkai látogatás.

- Aki nem érti meg az előző mércét, és nem aszerint cselekszik, hibát követ el, és vallási zűrzavarba esik. Előre helyezi azt, amit késleltetni kellene, amit pedig előre kellene venni, azt későbbre helyezi. Összekeverednek nála a kötelességek az önkéntes cselekedetekkel.
- Az ibáda (az istenszolgálat) Ibn Tejmiah szerint magában foglal minden olyan beszédet vagy cselekedetet, ami Allahnak tetszik, és amit Őérte teszünk akár rejtetten, akár nyíltan.¹⁴⁰ Például Allahhoz imádkozunk, Neki borulunk le, Érte böjtölünk, Neki teszünk fogadalmat, Tőle kérünk bűnbocsánatot és Őt emlegetjük, dicsőítjük. Ezek és más szolgálatok csak akkor lesznek elfogadva, ha őszintén, egyedül Allahért tesszük és úgy, ahogy Allah Küldötte (ﷺ) mondta vagy tette. Tehát az ibáda (az istenszolgálat), melynek végrehajtása megparancsoltatott számunkra, az, amiben teljesül a teljes alázatosság Allah előtt és ezzel együtt az Iránta érzett maximális szeretet.¹⁴¹ Három pillére van: a szeretet, a félelem és a reménykedés. A muszlim ember Allahot szeretve, a büntetésétől és a haragjától félve és a jutalmában reménykedve imádja Őt.
- Az engedelmesség alapja a szeretet. Ha valaki szereti Allahot, akkor engedelmeskedik Neki, és minél jobban szereti Őt, annál jobban engedelmeskedik Neki.
- Hűségesen és őszintén, teljes szívünkől szeressük Allahot!¹⁴² A szolga nem tesz Allah mellé mást a szeretetben, akit úgy szeret,

140. Az előzőekből világos az, hogy az istenszolgálat az iszlámban egy nagyon átfogó fogalom, amely minden tettünket és egész életünket magában foglalja, amíg az Allah törvényeivel összhangban van, szívünk az Ő tiszteletével van eltöltve, és végcélunk mindig az marad, hogy Allah tetszését elnyerjük.

141. A szeretet legfelsőbb szintje a teljes imádat (ibáda) és a legalacsonyabb szintje az érdekelttség, mert a szív a leginkább érdekelt, hogy Allah (ﷻ) által szeretve legyen. Az érdekelttség után jön a ragaszkodás, aztán a szeretet és végül a teljes imádat (ibáda). Az imádó az, aki teljesen odaadja magát a szeretettjének.

142. Annak a jele, hogy a szolga szereti Istenét az, hogy azt szereti, amit és akit Allah szeret, és azt utálja, amit és akit Allah utál, teljesíti parancsait illetve tilalmaitól eltávolodik. A Magasztos Allah azt mondta: „Mondd [Ó Mohamed!]: „Ha szeretitek Allahot, akkor kövessetek engem! Akkor Allah [is] szeretni fog benneteket és megbocsátja bűneiteket.” (Korán, 3:31)

mint Allahot, vagy akinek a szeretetét Allah szeretete elé helyezi. Aki így tesz, a társítók közé való „*Vannak az emberek között olyanok, akik Allah mellé hasonmásokat helyeznek, akiket úgy szeretnek, mint Allahot. A hívők azonban erősebbek Allah szeretetében*” (Korán, 2:165) Tehát ha valaki hasonmást tesz Allah mellé, akit úgy szeret, mint Allahot, olyan nagy társítást követ el, ami csak őszinte bűnbánattal bocsátható meg.

- Allah iránti szeretet nem jelenti az eltörlését annak a velünk született tulajdonágnak, hogy a vagyont, az országot, a szülőket és magunkat szeretjük, illetve nem jelenti azt, hogy az imént említett dolgok szeretete tilos lenne az iszlámban. Ez annyit jelent, hogy Allah és Küldötte (ﷺ) iránti szeretetnek minden más szeretetet (kény-kedy, vágy, evilág) felül kell múlnia, Allahnak kell lennie annak, akit leginkább szeretünk. Ő legyen számunkra a legnagyobb, a mindennek feletti azért, hogy könnyű legyen lemondani az evilági dolgokról vagy feláldozni őket abban az esetben, ha ellentét állna fenn közöttük és aközött, amit az Allah iránti szeretet követel tőlünk. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Elpusztul a dinár (arany pénznem), a dirhem (ezüst pénznem) és a bársony imádója.” (al-Bukhári) Az Allah és Küldötte (ﷺ) iránti szeretetnek minden más szeretetet el kell söpörnie. Allah azt mondja: „*Mondd: Ha apáitok és fiaitok, és testvéreitek, feleségeitek, nemzetségeitek, javaitok, amelyekre szert tettetek, s a kereskedelem, aminek félitek pangását, s lakhelyeitek, amikben örömtök lelitek kedvesebbek nektek Allahnál és a Küldötténél és az Ő Útján való harcnál, akkor várjatok, míg Allah el nem hozza a parancsát. Allah nem vezérli a vétkesek népét!*” (Korán, 9:24)
- Ibn al-Qajjim azt mondta Allah szeretetéről¹⁴³: „Érte versenyeznek a versenyzők és hozzá igyekeznek a cselekvők. A nyertesek nélküláltak minden olyan cselekedetnek, amivel megérdemlik Allah szeretetét. A szeretet szellőjének szellemével pihentek az istenszolgálók. A szeretet a szívek eledele, a lelkek tápláléka és a szemek nyugalma. A szeretet az élet: ha valaki meg van fosztva tőle,

143. Ibn al-Qajjim: Medáridzs asz-szálíkin: A szeretet fokozatai

akkor a halottak közé tartozik. A szeretet a fény: ha valaki elveszti, akkor ő a sötétség tengerében van. A szeretet a gyógyulás: ha valakiben nincs, akkor mindenfajta betegség lakozik a szívében. A szeretet az élvezet: ha valaki nem szerzi meg, akkor az élete tele lesz gonddal és fájdalommal. A szeretet a hit és a jócselekedet lelke, és útja annak, aki közelebb akar kerülni Allahhoz.” A következőben tíz olyan okot sorolunk fel, amellyel ki lehet érdemelni Allah szeretetét:

- 1) A Korán olvasása, és jelentésén való gondolkodás. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Akit örömmel töltene el, hogy Allahot és Küldöttét szeresse, az olvasson a Koránból!” (szahihul-dzsámi 6289)
- 2) Az előírt cselekedeteken felüli önkéntes cselekedetek sokasága oka Allah szeretetének.
- 3) Az állandó istenemlegetés és megemlékezés. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Mindenható Allah mondta: 'Én a szolgálommal vagyok, amíg Rólam emlékezik és a Nevemmel mozognak ajkai.'” (Ibn Mádzsah) Allah azt mondja: „*Emlékezzetek meg Rólam, hogy Én is megemlékezhessenek rólatok, legyetek hálásak Irántam, s ne hitetlenkedjetek Velem szemben!*” (Korán, 2:152)
- 4) Előbbre helyezni Allahot és azt, amit szeret, saját magunkkal és azzal, amit mi szeretünk. Allah azt mondja: „*aki pedig félté Ura méltóságát és visszatartotta magát a kénytől, annak a Paradicsom a lakhelye.*” (Korán, 79:40-41)
- 5) Allah neveiről és tulajdonságairól való elgondolkodás és igazi beleélés azok ismeretébe. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Allahnak 99 neve van, egy híján száz név. Aki pontosan számba veszi,¹⁴⁴ bemegy a Paradicsomba. Allah Páratlan és szereti a páratlant.” (al-Bukhári, Muszlim)
- 6) Allah rejtett és megnyilvánuló jeleit, jótéteményeit megfigyelni magunkban és a környezetünkben. Allah azt mondja: „*Bármilyen részben van részetek, az Allahtól való.*” (Korán, 16:53)

144. Aki elismeri, megjegyzi, érti, hisz benne, a jelentésén elgondolkodik, tanulságot von le belőle, eszerint viselkedik, ezzel fohászodik Allahhoz. (Fath al-Bári 13/ 322)

7) Az istenfélelem és az alázat Allah előtt. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Három dolog menti meg az embert: az istenfélelem titokban és nyilvánosan, a mértékletesség szegénységben és gazdagságban, és az igazságosság haragban és elégedettségben.” (asszilszilah asszahiha 1802)

8) Elkülöníteni időt (legfőképpen az éjszaka utolsó harmadában) arra, hogy egyedül legyünk Allahhal, fohászkodjunk és esedezünk Hozzá. *„Távol maradnak oldalaik a fekvőhelyektől: Urukhoz fohászkodnak félve és remélve. És adakoznak abból, amivel gondoskodtunk róluk. Egy lélek sem tudja, hogy milyen öröm rejtőzik fizetségképpen az [emberek] számára azért, amit cselekedtek.”* (Korán, 32:16-17)

9) Az igaz emberek társasága. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Mindenható Allah azt mondta: 'A szeretetem azoké, akik Énértem szeretik egymást, akik Értlem ülnek le egymással, és akik Értlem látogatják egymást.'” (szahíhul-dzsámi 4331)

10) Eltávolodni minden olyantól, ami gát lehet a szív és Allah között. Allah azt mondja: *„Azon a napon, amikor nem használ sem vagyont, sem gyermekek csak az, ha valaki ép szívvel jön Allahhoz.”* (Korán, 26:88-89)

- Ha Allah szereti a szolgáját, akkor sikerre viszi a dolgait és boldogulni fog.
- Az Allah szeretett szolgálói és pártfogói közé való tartozásnak gyümölcsei vannak, ezek többek között a következők:
 - Az ember minden testrészének viselkedése az engedelmességre korlátozódik. Ha Allah megszereti szolgáját, akkor megőrzi a hallását, s csak Allahnak tetsző dolgokat fog hallani; megőrzi a látását, s csak Allahnak tetsző dolgokat lát; megőrzi a kezét, s csak Allahnak tetsző dolgokat tesz; megőrzi a lábát, s csak Allahnak tetsző dolgokért lép. Tehát istenszolgálatra készíteti mindezeket, és arra, hogy távol maradjanak az ellenszegüléstől. Allah azt mondta: *„Akik azonban Érettünk fáradoznak, azokat a Mi útjainkon vezéreljük. Bizony, Allah a jóra valókkal van!”* (Korán, 29:69)
 - A fohászai meghallgatásra lelnek, és védelemben részesül az

ellenségeivel szemben. Ha Allah megszereti szolgáját, megadja neki, amit kér, és menedéket ad neki minden rossztól.¹⁴⁵

- Ha Allah megszereti szolgáját, akkor kedvesebbé teszi őt az emberek számára. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha Allah szereti a szolgát, akkor kiált Gábrrielnek, hogy Allah XY-t szereti, szeresd hát te is, és akkor Gábrriel szeretni fogja. Ezután Gábrriel kiált az ég lakóinak, hogy Allah XY-t szereti, szeressétek hát ti is, és akkor az ég lakói szeretni fogják, és elfogadást nyer a földön.” (al-Bukhári, Muszlim) Allah azt mondta: „*Akik hisznek és jótetteket cselekszenek, azoknak az Irgalmas szeretetet juttat.*” (Korán, 19:96)
- Azoknak a tulajdonságai, akik szeretik Allahot a következő két Korán-idézetben találhatók:
 - Allah azt mondja: „*Mondd [Ó Mohamed!]: 'Ha szeretitek Allahot, akkor kövessetek engem! Akkor Allah [is] szeretni fog benneteket és megbocsátja bűneiteket.*” (Korán, 3:31)
 - Allah azt mondja: „*Ti hívők! Aki eltántorodik közületek a vallásától [az az ő dolga]. Allah [a helyébe] olyan népet fog hozni, akit szeret, és akik szeretik Őt, akik szerények a hívőkkel, ám kemények a hitetlenekkel szemben, harcba szállnak Allah útján és egy gáncsoskodó gáncsoskodásától sem félnek. Ez Allah kegye. Annak adja, akinek akarja. Allah [mindent] magában foglal és [mindent] tud.*” (Korán, 5:54)
- Allah nagylelkűsége és bőkezűsége, hiszen Ő az, Aki olyan tetteket írt elő, amellyel közeledni lehet Hozzá; Ő az, Aki segíti a hívőt abban, hogy megtegye ezeket; Ő az, Aki elfogadja tőle, és Ő az, Aki szereti a szolgáját ezért.

145. A csapás és a próbatétel egyik jele annak, hogy Allah szereti szolgáját. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Akivel Allah jót akar, azt teszi próbára” (al-Bukhári) és azt mondta (ﷺ): „Bizony a hatalmas jutalom a hatalmas megpróbáltatással jár. Allah bizony, ha szeret egy embercsoportot, akkor próbára teszi őket. Aki elégedett (elfogadja, hogy Alláhtól van), azzal Allah elégedett lesz. Aki viszont elégedetlen, azt haragvással sújtja.” (at-Tirmidi, Ibn Mádzsah)

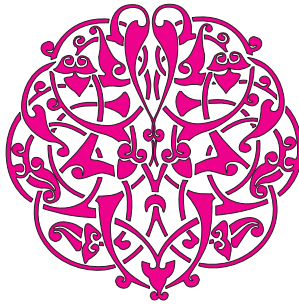

39. hadís
Az iszlám könnyűsége
s a nehézségektől
való mentessége

الحديث التاسع والثلاثون

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (إِنَّ اللَّهَ تَجَاوَزَ لِي عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأَ وَالنَّسْيَانَ وَمَا اسْتَكْرَهُوا عَلَيْهِ). حَدِيثٌ حَسَنٌ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهَ وَالْبَيْهَقِيُّ وَغَيْرُهُمَا*.

* [صحيح]. أخرجه ابن ماجه في كتاب الطلاق، باب طلاق المكره والناسي، حديث رقم (٢٠٤٥). والبيهقي في السنن الكبرى، في الخلع و الطلاق، باب ما جاء في طلاق المكره (٥٤٨/٧)، حديث رقم (١٥٠٩٤) واللفظ له.

Ibn Abbászra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegegyezték fel, hogy Allah Küldötte azt mondta: „Bizony Allah elnézte értertem a hitközösségem részéről történő tévedést, a felejtést és azt, amit kényszer alatt tesznek.” (ibn Mádzsah, al-Bejhaqi, hiteles hadisz)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Allah kegyelmének nagyságát mutatja ez a hadisz, hiszen mentessé tette szolgálait a vétektől, ha a fent említett helyzetekben követték el.
- A muszlim embert Allah három esetben menti fel a vétek alól:
 - Tévedés esetén. A tévedés a nem szándékos cselekedetet jelenti, ugyanis a szándékos cselekedet esetén az embernek számolnia kell a büntetéssel. Például, ha valaki el akar ejteni egy vadat, és ráló fegyverével, azonban embert talál el, akkor a Magasságos Allah előtt nem vétkes. Allah azt mondta: *„És nem róható föl vétketekül az, ha ebben hibáztok – ha csak nem a szívetek szándéka szerint. Allah Megbocsátó és Könyörületes.”* (Korán, 33:5)
 - Felejtés esetén. A felejtés az emlékezés ellentéte. Például, ha valaki elfelejtett imádkozni, azt sem terheli vétek, sőt azt sem, aki böjtölés alatt megfeledkezett magáról és étkezett. A Koránban az áll: *„Urunk! Ne sújts minket, ha feledékenyek voltunk, vagy hibáztunk!”* (Korán, 2:286) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: *„Aki, miközben böjtöl – elfelejti azt – és eszik vagy iszik, az folytassa a böjtöt, hiszen csak Allah táplálta és itatta meg.”* (al-Bukhári, Muszlim)
 - A kényszerítés esetén. A kényszerítés valamilyen cselekményre való erőltetést jelent, mint például kinyilvánítani a hitetlenséget kínzás általi kényszerítés miatt, miközben a muszlim szívében teljesen szilárd marad a hitében. Allah azt mondta: *„Aki nem hisznek Allahban, miután már hívők voltak – kivéve, aki kényszerből cselekszik, és nyugodt az ő szíve a hitben –, ám akik [önként] kitarják keblüket a hitetlenségnek: azokon Allah haragvása lesz és szörnyű büntetés lesz az osztályrészük.”* (Korán, 16:106)

-
-
- Ez a hadisz világossá teszi, hogy a Saria az emberrel annak legkülönbözőbb helyzeteinek figyelembevétele alapján bánik.
 - A könnyítés és a megnehezítéstől való mentesség az iszlám kiemelkedő tulajdonságai közé tartozik. Az egyik hadiszban a következőt olvashatjuk: „*Bizony könnyíteni lettetek leküldve.*” (al-Bukhári)
 - Az elnézés a vétek Allah általi megbocsátását jelenti. Annak viszont, ami a cselekményre vonatkozó vallásjogi megítélést (büntetést, jóvátételt stb.) illeti, eleget kell tenni az evilágon, mint például a vérdíj megfizetésének a tévedésből elkövetett emberölés esetén, amelyre nem vonatkozik a megtorlás (halálbüntetés), vagy például az imádkozás elvégzésének (pótlásának), ha valaki megfeledkezett róla, vagy más vagyonának a nem szándékos elpusztítása esetén, a kárpótlás megfizetése, és így tovább. A Sariában vannak olyan részletességgel tárgyalt kérdések, amelyek kifejtésére jelen könyv keretei nem adnak lehetőséget.

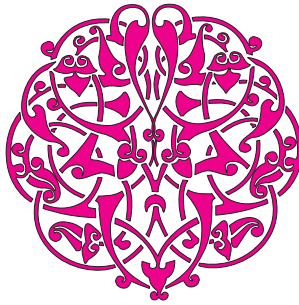
40. hadís
Az evilági élet kihasználása
a túlvilági boldogság
elnyeréséért

الحديث الأربعون

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَنْكَبِي فَقَالَ:
(كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ).

وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا يَقُولُ: إِذَا أَمْسَيْتَ فَلَا تَتَنَطَّرِ الصَّبَاحَ، وَإِذَا أَصْبَحْتَ فَلَا
تَتَنَطَّرِ الْمَسَاءَ. وَخُذْ مِنْ صِحَّتِكَ لِمَرَضِكَ، وَمِنْ حَيَاتِكَ لِمَوْتِكَ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ*.

* أخرجه البخاري في كتاب الرقاق، باب قول النبي صلى الله عليه وسلم: «كن في الدنيا كأنك غريب أو عابر سبيل»،
حديث رقم (٦٤١٦).

Ibn Omarra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki azt mondta: Allah Küldötte megfogta a vállamat, s azt mondta: „Legyél az evilágon olyan, mintha idegen, vagy átutazó lennél!” Ibn Omar azt szokta mondani: Ha megérted az estét, ne várd a reggelt, s ha megérted a reggelt, ne várd az estét! Vegyél el az egészséged idejéből (jötteteket cselekedve) a betegséged idejére, és vegyél el az életed idejéből (jötteteket cselekedve) a halálad idejére!” (al-Bukhári)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Allah Küldötte (ﷺ) mindig a legjobbat kívánta követői számára, és lelkükre kötötte tanácsait, intelmekkel látta el őket arra vonatkozóan, hogy a túlvilághoz kötődjenek. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Eljött hozzám Gábriel és azt mondta: „Ó Mohamed! Élj, ameddig akarsz, bizony meg fogsz halni. Szeresd, akit akarsz, bizony el fogsz válni tőle, és tedd, amit akarsz, bizony eszerint lesznel jutalmazva. Tudd meg, hogy a hívő becsülete: felkelése éjjeli imádkozásra, és tekintélye pedig: tartózkodása attól, amit az emberek birtokolnak.” (szahíhul-dzsámi 73)
- A muszlim a Paradicsomba vezető útnak tekinti az evilágot, nem pedig örök tartózkodási helynek. Allah azt mondja: „*Mondd: 'Az evilág portékája csekély. A túlvilág jobb annak, aki istenfélő.'*” (Korán, 4:77) Al-Haszan al-Baszri azt mondta: „Ha egy ember az evilágért versenyezik veled, akkor versenyezz vele a Paradicsoméért!” Wuhaib ibn al-Ward azt mondta: „Ha el tudod érni, hogy senki se előzzön meg téged Allahnál, akkor ne tétovázz!”
- Az evilág mulandó, rövid és jelentéktelen, a túlvilág ezzel szemben örök és szépséges, amelyhez hasonló gyönyörűség és otthon nem is létezhet. Az éles elméjű az, aki a maradandóért és a szépségeért cselekszik, és nem lehet félrevezetni a jelentéktelen és mulandó által. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Egy ostorcsapásnyi hely a Paradicsomban jobb, mint az evilág, és minden, ami benne van.” (al-Bukhári) Allah azt mondja: „*Bizony Allah ígérete igaz.*”

Ne hagyjátok hát, hogy az evilági élet elkápráztasson benneteket, és ne hagyjátok, hogy az elkápráztató (a sátán) elkápráztasson benneteket Allahot illetően!” (Korán 31:33)

- Az evilág időtartama a túlvilágéhoz képest olyan, mint az átutazó idegen egy helyen való pihenésének vagy tartózkodásának időtartama az állandó lakhelyén való tartózkodáshoz képest. Abdullah ibn Maszúd azt mondta: Allah Küldötte (ﷺ) egy gyékényen aludt és úgy ébredt fel, hogy [a gyékény] nyomot hagyott a [a Próféta] oldalán. Mi azt mondtuk neki: Ó Allah Küldötte, ne készítsünk neked [puha] ágyat? Ő azt válaszolta: Mi szükségem lenne az evilági életre? Én olyan vagyok az evilágon, mint az átutazó, aki egy fa árnyékában [egy ideig] pihent, azután elment és otthagyta.” (at-Tirmidi) Allah azt mondja: *„Tudnotok kell, hogy az evilági élet csak játék, mulatozás, sallang, kérdés egymás között és (vetélkedés) a javak és a gyermekek gyarapításában. Olyan ez, mint a záporosó, melynek áldása tetszik a hitetleneknek. Majd elszárad, és látod, hogy elsárgul. Aztán száraz kóró lesz. A túlvilágon azonban a (hitetleneknek) szörnyű büntetés, (a hívőknek pedig) megbocsátás és (Allah) tetszése lesz az osztályrészük. Az evilági élet csupán csalóka holmi.” (Korán, 57:20)*
- Az evilág értéke – a túlvilágéhoz képest – a muszlim értékrendjében kevesebb annál, hogy tőle függjön, vagy ez legyen törekvése célja. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Annak, akinek minden törekvése az evilágért van, Allah szét fogja szórni az ügyét, a szegénységét a két szemé elé teszi és csak azt fogja kapni az evilágtól, ami fel lett írva neki. Annak pedig, akinek a szándéka a túlvilág, Allah erősíteni fogja az ügyét, a gazdagságát a szívébe teszi, és behódolva jön el hozzá az evilág.” (Ibn Mádzsah)
- A hasonlóság a hívő viselkedése és az átutazó idegen között abban rejlik, hogy:
 - Az idegen nem marad véglegesen abban a helyiségben, amin átmegy. A hívő sem marad az evilágon.
 - Az idegen a kevés holmival is megelégszik, a hívő is megelégszik az evilágból kevés élvezettel.
 - Az idegen nem versenyez a helyiség embereivel a világukban, vagyonaikban és ügyeikben, mivel a legnagyobb gondja az út

megtétele. A hívőnek is a túlvilág a célja és arra készül, hogy megtegye a hozzávezető utat.

- Az idegen bármelyik pillanatban készen áll az utazásra, a hívő is készen áll találkozni Urával, akármikor is akarja Allah.
 - Az idegen akkor lesz nyugodt, ha vége van az utazásának, és eléri a célját. A hívő is akkor pihen és akkor nyugszik meg, amikor Allah a Paradicsomba vezeti őt.
 - Az idegen az ideiglenes tartózkodásából, pihenéséből segítséget merít arra, hogy megtegye útját. A hívő is segítségül használja az evilágot ahhoz, hogy megtegye útját a túlvilágra.
- Az idegen és az átutazó abban hasonlítanak egymásra, hogy egyikük sem marad örökké az átmeneti helyén és mindegyikük készen áll arra, hogy tovább menjen.
- Ebben a hadíszban buzdítás van arra, hogy az ember áldozza (illetve használja ki) idejét, vagyonát és egész életét Allah elégedettségének elnyerésére, valamint arra, hogy a túlvilágra vágyva készüljön arra. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Két jótéteményt illetően sok ember be van csapva (mivel nem értékelik igazán): az egészség és a szabad idő.” (al-Bukhári) És azt mondta (ﷺ): „Addig nem megy el egyik szolga sem az Ítélet Napon, amíg meg nem lesz kérdezve az életéről, hogy hogyan töltötte el; a tudásáról, hogy mit tett vele; a vagyonáról, hogy hogyan szerezte, és mire költötte; és a testéről (fiatalságáról), hogy mire használta fel.” (at-Tirmidi)
- Az ember ne halassa a napi teendőit másnapra. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Használj ki öt dolgot, mielőtt öt dolog bekövetkezne: A fiatalságodat, mielőtt megöregszel; az egészségedet, mielőtt megbetegszel, a gazdagságodat, mielőtt szegény leszel, a szabadidődet, mielőtt elfoglalt leszel és az életedet, mielőtt meghalsz.” (szahíhul-dzsámi 1077) Ibn Maszúd azt mondta: „Nem sajnállok semmit sem jobban, mint amikor egy nap elmegy az életemből, amely miatt az rövidebb lesz, de a (jó)cselekedetem semmivel sem lesz több.” Al-Haszan al-Baszri azt mondta: „Egy napot sem él meg Ádám fia (gyermeke) anélkül, hogy az (a nap) azt ne mondaná neki: „Ó Ádám fia (gyermeke)! Én egy újabb nap vagyok, és tanúja leszek annak, amit cselekszel! Ha elmegyek tőled, akkor

nem fogok visszajönni hozzád! Tegyéél hát bármit, magad előtt fogod találni, és halassz el bármit, soha nem tér vissza hozzád!”

- A muszlim szem előtt tartja, hogy eljön az ideje annak, hogy minden evilági öröm, élvezet és dicsőség elmúlik, elveszíti értékét és a sírba nem visz magával egyebet az ember, mint az elvégzett cselekedeteinek értékét. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Három követi a halottat: családja, vagyona és cselekedete. Kettő közülük visszamegy, és csak egy marad: családja és vagyona visszamegy és a cselekedete ottmarad.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Mindig készülni kell a halálra, illetve az elszámolásra.¹⁴⁶ Mohamed Próféta (ﷺ) egyszer azt mondta: „Bizony, én látok olyat, amit ti nem, és hallok olyat, amit ti nem. Nehéz lett (nyikorog) az ég, és jogos, hogy nehéz legyen (nyikorogjon), hiszen nincs benne négyujnyi hely, amiben ne lenne egy a fejét lehajtó, Allahnak leboruló angyal. Allahra esküszöm, ha tudnátok azt, amit én tudok, akkor keveset nevetnétek, sokat sírnátok, nem éreznétek gyönyört a nőkben az ágyban, és (otthonaitokat elhagyva) kimennétek a sivatagokba és a vadonokba Allahnál menedéket kérve.” (at-Tirmidi)
- Az evilágért való hajsza az élet végig tart. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha Ádám fiának egy egész völgynyi aranya volna, egy másik völgynyit kívánna mellé. Semmi sem tölti meg a száját, csak a sír földje.¹⁴⁷ Allah azokhoz megengesztelődve fordul, akik megbánással fordulnak Hozzá.” (al-Bukhári, Muszlim) Egyszer Mohamed Próféta (ﷺ) egy négyzetet rajzolt, egy vonalat rajzolt a közepén, amely a négyzeten túl húzódott, és kis vonalakat rajzolt a hosszú vonal két oldalán. Ezután azt mondta: Ez (a vonal a négyzet közepén) az ember, ez (a négyzet) az ember végzete, körülveszi őt. Ez (a vonal a négyzeten kívül) a reménye [hogy sokáig fog élni], és ezek (a kis vonalakat) pedig csapások (a betegség, az öregség és a megpróbáltatások), ha eltéveszti őt az egyik, eléri őt a másik.” (al-Bukhári)

146. Ahmednél, at-Tirmidinnél és Ibn Mádzsánál a hadisz így szól: „Legyéél az evilágon olyan, mintha idegen vagy átutazó lennél, és tekintsd magadat a sír emberei közé tartozónak!”

147. Azt jelenti, hogy csak a halál az, ami véget vet az ember kívánságainak.

- Az ember élete különböző szakaszokból áll: embrionális állapot, evilági élet, az evilági és a jövőbeli élet közötti köztes világ (barzakh), amely a halál pillanatától az összegyűjtés napjáig tart, valamint az örökkévalóság: az Utolsó Naptól kezdődő valódi élet. Ez az élet nem más, mint egy út, ahol egy távoli országba tartó utazóhoz vagyunk hasonlatosak, aki jól választá a hajót, megőrzi a nyugalma, és gondoskodik magáról. De vajon elkölti-e az összes pénzét a hajón önmaga kényeztetésére, hogy aztán egyetlen garas nélkül érkezzen a céljához? Vagy inkább azt mondja: „Maradok egy hetet ebben a kabinban, kevesebbel is megelégszem, és beosztom a pénzem, hogy be tudjam rendezni a házam a távoli országban, hiszen ott lesz az én otthonom.”
- Ibn Omar megértette a prófétai tanácsot. Okos és éles elméjű volt, ezért az evilágban felkészült a halálra, életét az Allahnak való engedelmességre használta, és ellátott minket ezzel a tanáccsal. Ali ibn Abi Tálib is azt szokta mondani: „Bizony az evilág távolodva megy el, és a túlvilág közeledve jön, és mindkettőjüknek vannak gyermekei. Tartozzatok hát a túlvilág gyermekeihez és tartoztatok az evilág gyermekeihez, hiszen ma cselekedni lehet elszámolás nélkül, de holnap elszámolás lesz cselekedet nélkül!” Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A cselekedetekkel előzzetek meg hét dolgot. Vajon mi másra vártok? Elfeledtető szegénységre, vagy megrontó gazdagságra, vagy tönkrevő betegségre, vagy olyan öregségre, amely elveszi az eszeteket, vagy hirtelen halálra, vagy a Daddzsálra, aki a legrosszabb, akire várni lehet, vagy az Órára és az Óra még keservesebb és keserűbb?” (At-Tirmidi)
- A hadisz nem jelenti azt, hogy a megengedett és a jó dolgokat ki kell hagyni, vagy tilalmasnak kell nyilvánítani az evilág élvezetét. Allah azt mondja: *„Ti hívők! Ne tartsátok tilalmasnak azokat a jó dolgokat, amelyeket Allah megengedett nektek! És ne hágjátok át Allah parancsait! Allah nem szereti azokat, akik áthágnak a parancsait. És egyetek abból, amivel Allah ellátott benneteket – megengedett és jó táplálék gyanánt. És féljétek Allahot, akiben hisztek!”* (Korán, 5:87-88)¹⁴⁸

148. Bővebben lásd a 31. hadisz magyarázatát.

- Az iszlám arra utasít minket, hogy vegyük kézbe a jó megélhetés eszközeit az evilágon, és azokat az eszközöket, amelyek által nem leszünk rászorulva másokra. Tehát megengedett a muszlimnak, hogy annyit vegyen az evilágból, amennyit akar, két feltétellel:
 - 1) Az iszlám által megengedett módon szerezzé meg. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Milyen dicséretes a jó vagyon a jó szolga kezében!” (Ahmed)
 - 2) Az evilág az ember kezében legyen, ne pedig a szívében, úgy, hogy bármikor készen álljon lemondani róla Allah megelégedettségét áhítózva. Abu Bakr (رضي الله عنه) Allahért egész vagyonáról lemondott, Omar (رضي الله عنه) pedig vagyona feléről.
- Ez a hadisz azt mutatja, hogy kérés nélkül is lehet tanácsot adni, valamint azt, hogy lehet olyat tenni, ami a figyelemfelkeltés eszköze lehet, mint például a váll vagy a kéz megérintése, megfogása.

Megjegyzések:

Ha lejár az ember ideje, Allah elküldi a halál angyalait azért, hogy megragadják az ember lelkét: *„Ő az, Akinek hatalma van szolgái fölött. És Ő ör[angyalokat] küld mellétek [tetteitek feljegyzésére]. Amikor aztán eljön valamelyikőtökhez a halál, a küldötteink magukhoz szólítják őt, és nem kerüli el semmi a figyelmüket.”* (Korán, 6:61)

A halál angyalai szép formában jönnek a hívő emberhez és félelmetes formában jönnek a hitetlenhez. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha a hívő az evilági életének a végén van és már a túlvilág elején áll, az angyalok leszállnak hozzá a Mennyből olyan fehér arccal, mint a Nap. Halotti leplet és balzsamot¹⁴⁹ hoznak a Paradicsomból, és tekintetnyi távolságra leülnek tőle. És jön a halál angyala, leül a halott fejéhez és azt mondja: 'Ó jó lélek! Gyere ki Allah megbocsátására és elégedettségére!'” A Próféta (ﷺ) így folytatta: „A lélek kijön olyan folyékonyan,¹⁵⁰ mint a vízcsepp a víztartó tömlőből és az angyal kiveszi...” (Ahmed)

A könyörület angyalai leszállnak a hívőkhöz jó hírekkel, azokhoz, akik halálukig a hitben szilárdak voltak és biztosítják őket arról, hogy

149. Olyan illatszert, amellyel a halottat szokták illatosítani.

150. Olyan könnyedséggel távozik.

velük lesznek a sírban, a feltámadáskor és az összegyűjtéskor. Örömhírrrel jönnek hozzájuk, hogy a Magasságos Allah elégedett velük és a Paradicsomot rendelte el nekik. A hívővel halálakor közlik ezeket a jó híreket, biztosítják őket boldog jövőjükéről és arról, hogy Allah angyalai figyelni fognak a hívő családjára, vagyonára és mindenre, amit hátrahagyott. Allah azt mondta: *„Azok, akik azt mondják a mi urunk Allah, aztán az egyenes úton járnak, azokhoz lejönnek az angyalok mondván: Ne féljete, és ne legyetek szomorúak. Örvendeztetek a Paradicsomnak, amelyre ígéretet kaptatok! Mi a gyámolítóitok vagyunk az evilági életben és a túlvilágon. Tiétek lesz ott, amire a lelketek áhítozik és megkapjátok ott, amit csak megkívántok, szálláshelyül egy megbocsátó és könyörületes Istentől.”* (Korán, 41:30) Valamint azt mondta: *„akiket magukhoz szólítanak az angyalok, miután ők jók voltak. Azt mondják nekik: 'Békesség veletek! Lépjete be a Paradicsomba [jutalmul] azért, amit cselekedtetek!'”* (Korán, 16:32) Ibn Kathír azt mondta: „Ebben a Korán-idézetben a Magasságos Allah a becsületes embereket haláluk pillanatában tisztának, hívőnek ítéli, akik mentesek a hitetlenségtől, a tisztátalanságtól és minden gonoszságtól; és akiket az angyalok üdvözlölni fognak és a Paradicsomba való belépés jó hírért hozzák nekik.”

Anasz ibn Málík (رضي الله عنه) azt közölte, hogy Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Aki szereti az Allahhal való találkozást, Allah szeretni fogja a vele való találkozást; és aki nem szereti az Allahhal való találkozást, Allah sem fogja szeretni a vele való találkozást.” Mi erre azt mondtuk: „Ó, Allah Küldötte! Egyikünk sem szeretne meghalni!” Ő azt felelte: „Ez nem a halál gyűlölete, hanem amikor a hívő meghal (a Halál Angyalai megragadják a lelkét), eljön hozzá Allahtól az örömhírt hozó és akkor a halott számára semmi más nem olyan szeretetreméltó, mint az Allahhal való találkozás. Allah ezért szereti a vele való találkozást. Amikor a gonosz ember, vagy a hitetlen meghal, az angyal közli vele, hogy rossz dolgokat fog kapni, és a többi angyallal együtt kifejezik Allah haragját. Ezért az az ember gyűlöli a találkozást Allahhal, és Allah is ennek megfelelően gyűlöli a találkozást vele.” (Ahmed és An-Naszai) (Al-Bukhári, Muszlim és at-Tirmidi pedig Áisától jegyezte fel ugyanezt.)

Mindannak az örömmek tehát, amiről a hívők esetében volt szó haláluk pillanatában, az ellenkezőjét lehet elmondani a hitetleneket illetően.

Útjukon az evilágból – amelyben valós értékek nélkül voltak boldogok, hiábavaló dolgokat fontosnak tartva – a másik világba – ahol más nem lesz számukra, csak örök nehézség és szenvedés –, ez egy meghatározó pillanat. Szervenudni fognak Allah haragjától a Pokol Tüzében, amely számukra készült. Allah a Koránban azt mondja: „Bárcsak látnád, amikor a vétkesek a halál kínjaiban [vergődnek], s az angyalok kinyújtják [feléjük] a kezüket, [mondván]: „Adjátok ki a lelketeket! Ma a megaláztatás büntetését kapjátok viszonzásul azért, hogy Allahal szemben valótlanságot mondogattatok és fennhéjázva elvetettétek az Ő jeleit. Most pedig egyes-egymagatokban idejöttetek hozzánk úgy, ahogyan először megteremtettünk benneteket és magatok mögött hagyátok [mind]azt, amivel [földi életetekben] felruháztunk benneteket.” (Korán, 6:93-94) Továbbá: „És ha látnád, amikor az angyalok [majdan] magukhoz veszik azokat, akik hitetlenek, s közben orcájukat és a hátukat ütlegelik [mondván]: „Ízleljétek meg a [Pokol] tüzének kínját! Ezt a [büntetést] azért [kapjátok], amit a kezetek korábban elkövetett és azért, mert Allah [sohasem] igazságtalan a szolgálival.” (Korán, 8:50-51)

Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Amikor a hitetlen szolga az evilági életének végén van és már a túlvilág elején áll, fekete arcú angyalok szállnak le hozzá. Érdes szövetanyagot hoznak magukkal, és tekintetnyi távolságra leülnek tőle. És jön a halál angyala, leül a fejéhez és azt mondja: 'Ó, gonosz lélek, gyere ki Allah büntetésére és haragjára!' A lélek szétterjed a testben, a halál angyala azonban úgy tépi ki a testéből, ahogy a tuskés vasat tépik ki a nedves gyapotból. és megragadja.” (Ahmed)

Al-Bará' ibn Ázib (رضي الله عنه) által közvetített hadisz pedig leírja az emberi lélek utazását a haláltól a köztes életig (amely a feltámadással ér véget). Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ha kijön a hívő lelke, fohászkodik érte minden angyal, aki az ég és a föld között van és minden angyal, aki az égben van. Az ég minden ajtaja kinyílik neki és minden ajtó lakói azért fohászkodnak, hogy ez a lélek mellettük menjen. Ha a halál angyala elragadja őt, akkor [a fehérarcú angyalok] egy szempillantásra sem hagyják a kezében a lelket, azonnal elveszik tőle, belerakják a halotti lepelbe és a balzsamba [amit magukkal hoztak a Paradicsomból]. Ekkor belőle a legjobb mósuszillat árad, amely valaha is létezett a földön. Felszállnak vele [az égbe], és akárhányszor elhaladnak egy

csoport angyal mellett, megkérdezik tőlük: 'Mi ez a kellemes illat?' és ők azt válaszolják: 'Ennek a lelke (megnevezik az embert a saját és az apja nevével)'; s a legszebb nevekkel illetik, amelyeken az embert hívták életében. Tovább szállnak felfelé, amíg elérik a legalsó égboltot. Engedélyt kérnek a belépésre, és azt meg is kapják. [A Menny minden egyes angyala elkíséri őt a következő Mennyig]. Mikor elérik a hetedik Mennyet, Allah, a Legmagaságosabb azt mondja: 'Írjátok a szolgám könyvét Illijinbe,¹⁵¹ és vigyétek vissza a földre [sírban lévő testébe]!' Hiszen a földből teremtettem őket, oda fogom visszatéríteni és onnan fogom előhozni őket.

Amikor a hitetlen szolga az evilági életének végén van és már a túlvilág elején áll, fekete arcú angyalok szállnak le hozzá. Érdes szövetanyagot hoznak magukkal, és tekintetnyi távolságra leülnek tőle. És jön a halál angyala, leül a fejéhez és azt mondja: 'Ó, gonosz lélek, gyere ki Allah büntetésére és haragjára!' A lélek szétterjed a testben, a halál angyala azonban úgy tépi ki a testéből, ahogy a tuskés vasat tépik ki a nedves gyapotból, és megragadja. [A fekete arcú angyalok] egy szempillantásra sem hagyják a kezében a lelket, azonnal elveszik tőle, berakják az érdes szövetanyagba. Ekkor belőle olyan szag árad, mint a legbüdösebb rothadó tetemnek a szaga, amely valaha is létezett a földön. Felszállnak vele, és akárhányszor elhaladnak egy csoport angyal mellett, megkérdezik tőlük: „Mi ez a bűdös szag?” és ők azt válaszolják: 'Ennek a lelke (megnevezik az embert a saját és az apja nevével)', és a legrosszabb nevekkel illetik, amelyeken őt életében hívták, amíg el nem éri a legalsó égboltot. Engedélyt kérnek a belépésre, de nem kapnak rá engedélyt. – Akkor Allah Küldötte (ﷻ) azt recitálta: „*Akik a mi jeleinket hazugságnak tartották és fennhézóan elfordultak azoktól, azoknak nem nyitattak meg az ég kapui és nem lépnek be a Paradicsomba, amíg a teve át nem megy a tű fokán.*” (Korán, 7:40)

Akkor Allah azt mondja: 'Írjátok a könyvét Sziddzsínbe¹⁵² a legalsó földben!' Ezután azt mondja: 'Vigyétek vissza a szolgám a földre [a sírban lévő

151. Az „Illijin” szó a magasság, emelkedettség, magasban lévő szóból ered. Tehát az Illijin a legemelkedettebb, legfennköltebb, legmagasabb fokú helyet jelenti.

152. Ez a kifejezés magában foglalja mindazt, ami szűk, szoros, alantas és alul lévő.

testbe]! Hiszen megígértem nekik, hogy a földből teremtettem őket, oda fogom visszatéríteni és onnan fogom előhozni őket.’ Ezután ledobják [az angyalok] a lelket. – Allah Küldötte (ﷺ) azt recitálta: „*Aki Allah mellé társít, olyan az, mintha az égből zuhanna le és madarak ragadnák el őt, vagy a szél fújná el egy ismeretlen messzi helyre.*” (Korán, 22:31) Ezután a lelke visszakerül a testébe.” (Al-Mundhirtól al-Tarhib és al-Tarhibban, és al-Háfiz azt mondta: ez a *hadís* jó és al-Bukhári *Szahíh*jában is elismert.)

Abu Hurairától (رضي الله عنه) maradt fenn, hogy a Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az ember halála pillanatában megérkeznek az angyalok. Ha becsületes volt, azt mondják a lelkének: ’Gyere ki, ó jó lélek, aki a jó testben volt! Gyere ki dicsérve, örülj a kegyelemnek, a fűszeres illatú növények kertjének és Uradnak, Aki nem mérges rád!’ Addig mondják ezt neki, amíg ki nem jön. Ezután az angyalok addig emelkednek vele, amíg meg nem érkezik a Mennybe, ahol engedélyt kérnek számára, hogy bemehessen. Megkérdezik ott: ’Ki ő?’ Az ember saját nevét mondják válaszul. Ekkor azt mondják: ’Üdvözölve légy ó, jó lélek, amely a jó testben volt, menj be dicsérve és örülj a kegyelemnek, a fűszeres illatú növények kertjének és Uradnak, aki nem mérges rád!’ Addig mondják neki ezt, amíg meg nem érkezik ahhoz az éghez, ahol a Magasságos Allah van.

Ha a halott gonosz volt, az angyalok azt mondják: ’Gyere ki, gonosz lélek, aki gonosz testben volt, gyere ki a szidalmazásra, kapjál hírt olyan büntetésről, amely forró vízből, gennyből és más szörnyű dolgokból való!’ Addig mondják neki ezt, amíg ki nem jön. Ezután az angyalok addig emelkednek vele, amíg megérkezik a Mennybe, ahol engedélyt kérnek számára, hogy bemehessen. Megkérdezik: ’Ki Ő?’ Az ember saját nevét mondják válaszul. Ekkor azt mondják: ’Ne légy üdvözölve, ó rossz lélek, amely a rossz testben volt! Menj vissza megszidva, a Menny kapui nincsenek nyitva számodra!’” (Imám Ahmed, an-Naszái és Ibn Mádzsah)

Minden ember, akár gyermek vagy felnőtt, akár nő vagy férfi, akár jó vagy rossz, amikor meghal és a sírba teszik, az össze fogja nyomni. A hívő látja majd, mit készített neki Allah jutalmul, ezért várja az Ítélet Napját, hogy minél előbb megkapja a megígért jutalmat. A hitetlenek és képmutatók viszont azt fogják kívánni, hogy soha ne következzen be a Végső Nap.

Abu Hurairától (رضي الله عنه) maradt fenn, hogy a Próféta (ﷺ) azt mondta: „Amikor a halottat eltemetik, két kékesfekete angyal jön hozzá. Az egyik

neve Munkar, a másiké Nekír. Azt kérdezik tőle: 'Mit mondtál erről az emberről?' Ő így válaszol: 'Ő Allah szolgája és küldötte. Tanúsítom, hogy nincs más isten, csak Allah és, hogy Mohamed (ﷺ) az Ő szolgája és Küldötte.' Azt mondják neki: 'Mi tudjuk, hogy te ezt mondtad.' Akkor a sírja kiszélesedik 70 ölnyire hosszúságában és szélességében és teljesen meg lesz világítva. Azután azt mondják, hogy menjen aludni. Erre azt feleli: 'Vissza akarok menni a családomhoz, hogy elmondjam nekik!' Ők azt mondják neki: 'Menj aludni, mint a vőlegény – akit csak szeretett családja ébreszt fel –, amíg Allah fel nem támaszt.' Ha a halott egy képmutató, akkor így válaszol [az angyaloknak]: 'Hallottam, hogy az emberek valamit beszélnek és én is ugyanazt mondtam. Nem tudom.' A két angyal azt mondja: 'Tudjuk, hogy te ezt mondtad.' Azután a Földnek azt mondják: 'Szűkülj össze!' és az megteszi ezt. Ennek eredményeként a bordái eldeformálódnak. S ez a kínzás addig folytatódik, amíg Allah nem támasztja fel abból a fekvőhelyéből." (at-Tirmidi és Ibn Hibban)

Al-Bará ibn Ázib (رضي الله عنه) által közvetített hadiszban Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Ott (a sírban) két angyal jön hozzá, felültetik és azt kérdezik tőle: 'Ki a te Urad?' és ő azt válaszolja: 'Az Uram Allah.' Megkérdezik: 'Mi a vallásod?' és ő azt válaszolja: 'A vallásom az iszlám.' Ekkor azt kérdezik: 'Ki az az ember, aki hozzád küldetett?' Ő így válaszol: 'Ő Allah Küldötte.' és megkérdezik: 'Honnan tudod?' és erre azt válaszolja: 'Olvastam Allah Könyvét, hittem benne és igaznak tartottam' A Mennyből egy kiáltó kiált: 'Igazat mondott a szolgám, készítetek számára helyet a Paradicsomban és nyissatok ki neki onnan egy kaput!' Ekkor érez valamit [a Paradicsom] örömeiből és illatából, a sírja kiszélesedik olyannyira, ameddig elér a látása. És eljön hozzá egy szép arcú, szép ruhájú, jó illatú férfi, aki azt mondja: 'Örvendezz annak, ami tetszeni fog neked. Ez az a nap, amely megígértetted neked.' Azt kérdezi (a halott): 'Ki vagy te? A szép arcod jót hoz.' Azt válaszolja: 'Én vagyok a te jócselekedeted.' Azt mondja (a halott): 'Ó, Uram jöjjön el az Utolsó Óra! Történjen meg, hogy visszatérhessek a családomhoz és a vagyonomhoz!'"

A hitetlen vagy a gonosz emberrel kapcsolatban a Próféta (ﷺ) azt mondta: „(A sírban) két angyal jön hozzá, felültetik és azt kérdezik tőle: 'Ki a te Urad?' Azt válaszolja: 'Jaj, jaj! Nem tudom!' Akkor azt kérdezik tőle: 'Ki az az ember, aki hozzád lett küldve?' Ezt válaszolja: 'Jaj, jaj! Nem

tudom!’ Majd azt kérdezik: ’Mi a vallásod?’ Ugyanúgy válaszol: ’Jaj, jaj! Nem tudom!’ Akkor a Mennyből egy kiáltó kiált: ’Hazugnak bizonyult, készítetek neki egy helyet a Pokolban és nyissatok ki neki onnan egy kaput!’ Ekkor megéri (a Pokol) forráságát és hevét. Sírja olyan szűk lesz, hogy a bordái elmozdulnak a helyükről. Akkor egy csúnya arcú, rossz ruházatú, rothadó szagú férfi jön hozzá és azt mondja: ’Íme itt van, ami nem tetszik neked! Ez az a nap, amiről figyelmeztetést kaptál!’ Ekkor (a halott) megkérdezi: ’Ki vagy te? A csúnya arcod rosszat hoz.’ Azt válaszolja: ’Én vagyok a te rossz cselekedeted.’ Akkor azt mondja (a halott): ’Ó, Uram! Ne legyen Ítélet Nap!’” (Al–Mundhirtól al-Tarhib és al-Tarhibban, és al-Háfiz azt mondta: ez a *hadisz* jó, és al-Bukhári *szahih*-jában elismert.)

Anasz ibn Málík (رضي الله عنه) azt mondta: „Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Amikor a halottat eltemették a sírba, és a társai otthagyják, még a cipőjük által okozott zajt is hallja, mikor azok elmennek. Két angyal jön hozzá, felültetik maguk elé és azt kérdezik tőle: ’Mit mondasz erről az emberről [Mohamedről – (ﷺ)]?’ A hívő azt mondja: ’Tanúsítom, hogy ő Allah szolgája és küldötte’, akkor azt mondják neki: ’Nézd a helyedet a Pokolban, mert az ki lett cserélve egy helyre a Paradicsomban!’ Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: s mindkettőt meglátja..” Qatadah pedig azt mondta: „Megemlítettett nekünk, hogy a sírja 70 karnyi szélessé tétetik a számára és zölddel lesz tele egészen a Feltámadás Napjáig. A hitetlen képmutatótól viszont, ha megkérdezik: ’Mit mondasz erről az emberről?’ ő azt válaszolja: ’Nem tudom. Azt mondtam róla, amit az emberek mondtak.’ Ekkor azt mondják neki: ’Nem tudtál és követtél [az embereket abban, amit mondanak].’ És egy vaskalapáccsal ütik, mire ő olyan hangos kiáltással kiált, hogy mindenki más hallani fogja, az embereket és a dzsinneket kivéve.” (al-Bukhári, Muszlim)

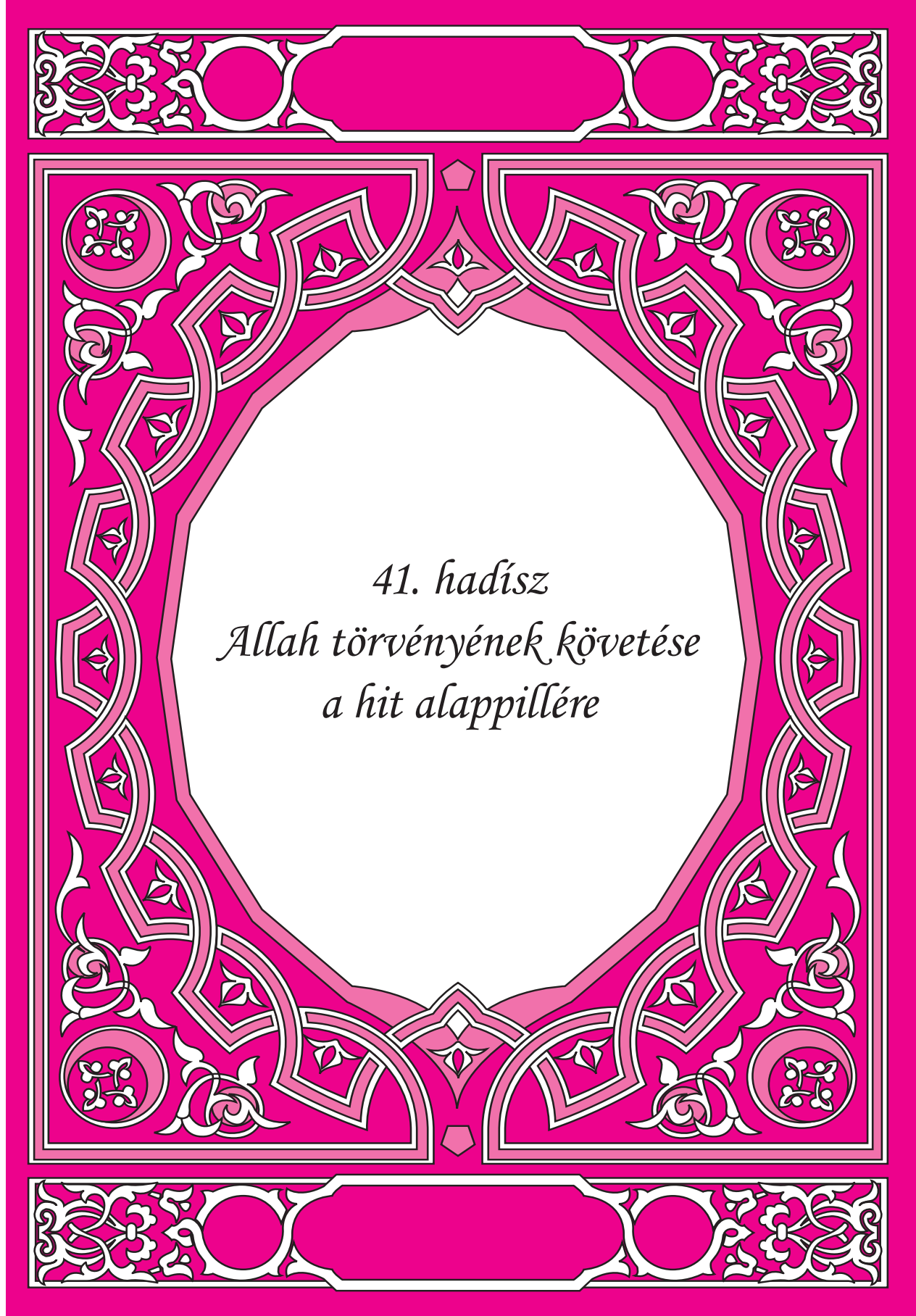
Tehát a lélek a testből való távozása után átkerül egy másik, köztes életbe, az ún. *Barzakh*¹⁵³ életbe, ahol a halott az evilági életben véghezvitt tettei alapján kap örömet, illetve szenvedést. Allah Küldötte (ﷺ) azt mondta: „Amikor a halottat ráteszik a hordágyra és az emberek a vállu-

153. Al-Barzakh jelentése nyelvtanilag: választó. A sírt hívják választónak, mert elválasztja a halottat az evilági élettől, ahová soha nem térhet vissza és elválasztja őt a túlvilágtól is, ahol nem lesz képes realizálni élete végét és a sorsát. Vallásjogilag a sírban töltött életet hájátul-barzakhnak hívják (a köztes élet). Ez a halál pillanata és a feltámadás közti lét elnevezése.

kon viszik, ha jó volt (életében), a lelke azt mondja: 'Menjetez gyorsan!' Ha azonban nem volt jó, a lélek azt mondja: 'Jaj neki! Hova mentek vele?' És ezt mindenki hallja, kivéve az embereket, akik ha meghallának, dermedten esnének össze." (al-Bukhári) A sír, vagyis a Barzakh (a köztes élet) a túlvilági élet első állomása. Ha az ember hívő volt és jót cselekedett, akkor a sír számára egy kert a Paradicsom kertjei közül, vagyis a Bazakh szép, kényelmes és könnyörületes lesz. Ha viszont hitetlen vagy képmutató volt, akkor a sír számára egy verem a Pokol vermei közül, vagyis a Barzakh rossz, fájdalmas és nehéz lesz. Ezért Oszmán (ؓ) akármikor egy sír előtt állt, annyira sírt, hogy a szakálla is nedves lett. Egyszer, amikor megkérdezték tőle, hogy miért akkor sír, amikor a sírról emlékszik és nem akkor, amikor a Paradicsomról és a Pokolról, azt válaszolta: „Hallottam Allah Küldöttét (ﷺ), amikor azt mondta: 'A sír a túlvilág első állomása. Aki onnan megmenekül, annak a többi állomás könnyebb lesz, de aki nem menekül meg, annak a többi állomás még nehezebb lesz.'” (at-Tirmidi, al-Hákim és Ibn Mádzsah)¹⁵⁴

154. Bővebben lásd „A hit könyve” és „A lélek tudománya” című kiadványainkat.

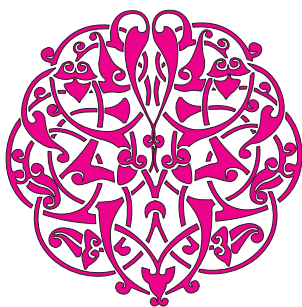
The page is framed by a complex, multi-layered decorative border. The outermost border is a wide, white band with intricate, symmetrical floral and geometric patterns. Inside this is a narrower, solid magenta band. The next layer is a white band containing a repeating pattern of stylized, interlocking geometric shapes (possibly diamonds or lozenges) with small floral motifs inside them. The innermost border is a wide, magenta band with a repeating pattern of stylized, interlocking geometric shapes, similar to the one in the white band above it. The central area is a white, roughly octagonal shape with a decorative, scalloped border. The text is centered within this white area.

41. hadisz
Allah törvényének követése
a hit alappillére

الحديث الحادي والأربعون

عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: (لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يَكُونَ هَوَاهُ تَبَعًا لِمَا جِئْتُ بِهِ). حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ رَوَيْنَاهُ فِي كِتَابِ الْحُجَّةِ بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ*.

* [ضعيف]. أخرجه البغوي في شرح السنة (٢١٣/١). وله علل بينها الحافظ ابن رجب رحمه الله في جامع العلوم والحكم (٣٩٤ - ٣٩٥)، لكن معنى الحديث - بقطع النظر عن إسناده - صحيح، وأن الإنسان يجب أن يكون هواه تبعاً لما جاء به صلى الله عليه وسلم.

Abu Mohamed, Abdullah ibn Amr ibn al-Ászra hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki azt mondta: Allah Küldötte így szólt: „Egyikötök sem lesz hívő (teljességében) addig, amíg a vágya nem követi azt, amit én elhoztam (az iszlám tanításait).” (haszan szahih, Kitáb al-Huddza)¹⁵⁵

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Figyelmeztetés van a hadiszban arra vonatkozóan, hogy az ember ne helyezze előbbre vágyait, szokásait vagy logikai érveit az Allah Küldötte (ﷺ) által hozott tanításoknál. Allah azt mondja: „*Ti hívők! Ne helyezzétek [magatokat] előtérbe Allah és a Küldötte előtt! És féljétek Allahot! Ő [mindent] hall és tud.*” (Korán, 49:1)
- A teljeshitő az, akinek a vágya, kénye-kedve Allah vallását és törvényét követi, vagyis ő az, aki engedelmeskedik Allahnak és Küldöttének (ﷺ) mindenben, aláveti magát akkor is, ha valami számára nem tetsző dologról van szó. Allah azt mondja: „*De nem, az Uadra! Mindaddig nem lesznek hívők, ameddig nem tesznek téged döntőbírónak abban, ami vita tárgyát alkotja közöttük, nem éreznek feszélyezettséget a lelkükben amiatt, amit döntöttél, s teljes alázattal alá nem vetik magukat [annak].*” (Korán, 4:65) A teljeshitő muszlim által kedvelt dolgokat a Saria (iszlám törvénykezés) szabja meg. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az egész [muszlim] közösségem (ummám) be fog jutni a Paradicsomba, kivéve azt, aki nem akar.” Erre a társai megkérdezték: „Ki ne akar?” A válasz ez volt: „Aki engedelmeskedik nekem, az bejut a Paradicsomba. Aki nem engedelmeskedik nekem, az nem akarja (hogy a Paradicsomba jusson).” (al-Bukhári)

155. Bár ez a hadisz a „Negyven hadisz” része, több tudós azt mondta róla, hogy nem megfelelő hitelességű (gyenge hadisz). Erről részletesen számol be Al-Háfiz Ibn Radzsab „Dzsámi al-ulum wal-hikem” című könyvében (394-395). Ennek ellenére a jelentését több helyes hadisz támogatja.

- A hívő arra neveli magát, hogy a vágyai a Sariát kövessék. A hiányos hitű néha előbbre helyezi a saját kényét-kedvét, a képmutató és a hitetlen pedig elferdíti a törvényt a kénye-kedve szerint. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „És a pusztítók (amik az embert elpusztítják) [a következők]: a fősvénység,¹⁵⁶ aminek engedelmesskednek; a kény-kedv, amit követnek; és az, amikor az ember el vanelve önmagától.” (szahíhul-dzsámi 3045)
- A vágy (kény-kedv; arabul: el-hawa) az iszlám szóhasználatban az igazságtól való elhajlást jelenti, a saját gondolatok kedvelését, és a behódolást ezeknek, még akkor is, ha tévesek és ellenszegülést jelentenek. Mindemellett a vágy a lélek tiltott vágyakozását is jelenti, amelyet istenségként imád az ember, ha engedelmesskedik ennek, és előbbre helyezi, mint Allah parancsait. Tehát az ilyen vágy követése eltérít Allah vallásától.
- A vágy követése a hit hiányára, és ez pedig hatalmas veszteségre és tévelygésre utal. Az okos az, aki ellenáll a lélek züllött kívánságainak és felhasználja eszét arra, hogy megismerje a jót, és aszerint cselekedjen, valamint hogy elkerülje a rosszat. Allah azt mondja: „*aki pedig félté Ura méltóságát és visszatartotta magát a kénytől, annak a Paradicsom a lakhelye.*” (Korán, 79:40-41)
- A hívő nem a kénye-kedve, a vágya után megy, hanem az Allahnak tetsző tetteket keresi, és meg is teszi azokat. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Tűz a vágyakkal van körülvéve, és a Paradicsom a nehézségekkel van körülvéve.” (Muszlim)
- A Saria követése boldogság és megmenekülés, emellett pedig jelzi Allah és Küldöttének (ﷺ) szeretetét. „*Mondd: 'Ha szerettek Allahot, akkor kövessetek engem! Akkor Allah [is] szeretni fog benneteket és megbocsátja bűneiteket.' Allah Megbocsátó és Könyörületes.*” (Korán, 3:31)
- A muszlim abból a szempontból is elszámol önmagával, hogy követi-e Allah parancsait és Mohamed Próféta (ﷺ) tanításait vagy sem.

156. Ali ibn Abi Tálib (رضي الله عنه) azt mondta: A fősvényen csodálkozok. Abban a szegénységben él, amitől menekült és elszalasztja a gazdagságot, amit keresett. Szegényként él az evilágon, de gazdagok között fog elszámolni (vele Allah) a túlvilágon.

- Ahluszunna val-dzsamaá szerint a hit gyarapszik és csökken. A vágy követése pedig csökkenti a hitet.
- A muszlim aláveti magát Allah parancsának attól függetlenül, hogy az összhangban van-e azzal, amire vágyott, vagy sem. Ábisz b. Rabija azt mondta: Láttam, amikor Omar ibn al-Khattáb (رضي الله عنه) megcsókolta a Fekete Követ, és azt mondta: „Én tudom, hogy te csak egy kő vagy. Nem segíthetsz, és nem árthatsz nekem semmit, és ha nem láttam volna Allah Küldöttét (ﷺ) megcsókolni téged, akkor én sem csókoltalak volna meg.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A hívő szereti Allahot és parancsait, és nagyra becsüli tilalmaid, ezért arra törekszik, hogy kedve és vágya kövesse azt, amit Mohamed Próféta (ﷺ) elhozott. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki engedelmeskedik nekem, engedelmeskedik Allahnak. Aki nem engedelmeskedik nekem, nem engedelmeskedik Allahnak.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Erőfeszítésre van szükség ahhoz, hogy a vágyak Allah törvényét kövessék. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A legjobb dzsihád (erőfeszítés), amikor az ember saját maga és vágya ellen küzd.” (szahíhul-dzsámi 1099)
- Az ember először hozzon bizonyítékot, utána ítélkezzen, ne pedig ítélkezzen, és utána hozzon erre bizonyítékot. Aki így tesz, az eszét teszi alapnak, és a Koránt és a Szunnát követőnek.
- A Saria által hozott rendelkezéssel való ítélkezés kötelező. Allah azt mondta: „*Aztán (a helyes) ösvényre (törvényre) helyeztünk téged a [vallás] dolgában. Kövesd hát azt!*” (Korán, 45:18) Az elfordulás attól, amit Allah Küldötte (ﷺ) hozott, viszont Allah haragját vonja maga után: „*Ekképpen mondunk el neked történeteket arról, ami korábban történt, és adtunk neked emlékeztetőt Magunktól. Aki elfordul attól, az bizony a Feltámadás Napján terhet fog hordani. Örökké abban maradnak, és borzalmas lesz a terhük a Feltámadás Napján!*” (Korán, 20:99-101)
- Az a kinyilatkoztatás, amit Mohamed Próféta (ﷺ) kapott általános érvényű, az egész emberiséghez szól és minden időre érvényes. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Arra esküszöm, Akinek a kezében van Mohamed lelke, hogy aki hall rólam ebből a közösség-

ből – akár zsidó vagy keresztény –, és ezután úgy hal meg, hogy nem hisz abban, amivel el lettem küldve, az a Pokol emberei között lesz!” (Muszlim)

- Mohamed Próféta (ﷺ) társai példát mutattak az engedelmségben és az Allahnak való alávetettségben, valamint annak szeretetében, amit Allah és Küldötte (ﷺ) szeret, és annak gyűlöletében, amit Allah és Küldötte (ﷺ) gyűlöl; továbbá a lélek kívánalmi és vágyai felett aratott győzelemben és a Saria előnybe részesítésében a saját gondolatokkal szemben, ha a kettő között ellentét vagy zavar alakult volna ki. Jelmondatuk ez volt: „*Hallottuk és engedelmeskedünk.*” (Korán, 2:285)
- Sajnos léteznek olyan emberek, akik koránistáknak nevezik magukat¹⁵⁷ és azt állítják, hogy elég csak a Koránt követni és nincs szükség a hadiszokra. Azt mondják: csak aszerint kell cselekedni, ami a Koránban van, és nem kell foglalkozni azzal, ami nincs benne. Erre Mohamed Próféta (ﷺ) már rég figyelmeztetett minket, azt mondta: „Hamarosan lesz olyan, aki hátradől a heverőjén, és ha egy mondatom eljut hozzá, azt mondja: ’Köztünk és köztetek (az ítélet forrása kizárólag) Allah könyve. Amit megengedettnek találunk benne, azt megengedjük. Amit tiltottnak találunk benne, azt megtiltjuk.’ De valójában, amit Allah Küldötte megtiltott, az olyan, mint amit Allah tiltott meg!” (szahílul-dzsámi 8186, at-Tirmidi, ibn Mádzsah, Ahmed) Valamint azt mondta (ﷺ): „Nem szeretnék senkit közületek úgy találni, hogy heverőjén hátradől, és amikor egy parancsom vagy tiltásom eljut hozzá, azt mondja: ’Nem tudom. Amit Allah könyvében találunk, azt követjük.’” (Abu Dáúd, at-Tirmidi, ibn Mádzsah, Ahmed; hiteles)

157. Bizony hazudnak, mert ha tényleg a Koránt követnék, akkor közel száz idézetet találnának benne, amelyek a Próféta (ﷺ) követésére parancsolják a hívőt, például: Allah azt mondta: „amit a Küldött ad nektek, vegyétek el! És amit megtilt, attól tartózkodjatok!” (Korán 59:7)

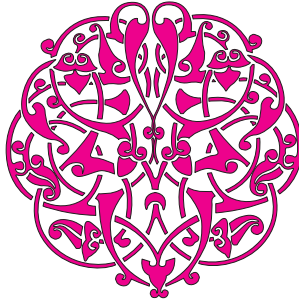
The page features a complex, multi-layered decorative border in a vibrant magenta color. The border is composed of intricate geometric and floral patterns, including interlocking lines, stylized leaves, and circular motifs. At the top and bottom, there are horizontal bands with repeating circular and floral designs. The central area is a large, white, octagonal shape with a scalloped edge, framed by a thick magenta border. The text is centered within this white space.

42. hadís
Allah megbocsátásának
hatalmassága

الحديث الثاني والأربعون

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رضي الله عنه قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ: قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: (يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ مِنْكَ وَلَا أُبَالِي، يَا ابْنَ آدَمَ لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ، يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقَرَابِ الْأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقِيتَنِي لِاتَّشِرْكَ بِي شَيْئًا لَأَتَيْنَكَ بِقَرَابِهَا مَغْفِرَةً). رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ*.

* [صحيح]. أخرجه الترمذي في كتاب الدعوات، باب في فضل التوبة والاستغفار وما ذكر من رحمة الله لعباده، حديث رقم (٣٥٤٠).

A*nasz ibn Málakra* hivatkozva – Allah legyen elégedett vele – jegyezték fel, aki azt mondta: Hallottam Allah Küldöttét (ﷺ) azt mondani: „A Fenséges Allah azt mondta: Ó, Ádám fia (gyermek)!¹⁵⁸ Bizony, amíg Hozzám fohászkodsz és Tőlem remélsz, eltekintve attól, amit elkövettél, megbocsátom neked azt, s nem törődöm vele. Ó, Ádám fia! Ha a bűneid az ég felhőiiig érnek is, majd Tőlem kéred a megbocsátást, megbocsátok Én neked! Ó, Ádám fia! Bizony, ha annyi bűnnel jönnél Hozzám, amennyi majdnem betöltené a Földet, ezután úgy találkoznál Velem (a halál után, a Feltámadás Napján), hogy nem társítasz Velem semmit, Én bizony ugyanennyi megbocsátást hoznék neked!” (at-Tirmidi és azt mondta róla: jó, hiteles hadisz)

Tanulságok és hasznos tudnivalók:

- Ez a hadisz felhívás az összes embernek arra, hogy bűnbánóan forduljon Allahhoz, s híradás arról, hogy Allah megbocsátja az összes bűnt annak, aki megbánja azokat, és Hozzá fordul megbánásával, még ha annyi bűne volt is, amennyi majdnem betöltené a Földet. Allah azt mondja: *„Add hírül a szolgálóimnak, hogy Én vagyok az, Aki a Megbocsátó és a Könyörületes!”* (Korán, 15:49)
- Ez a hadisz váltja ki legjobban a reményt és a bűnbánatot, mivel világossá teszi Allah megbocsátásának hatalmasságát bármilyen bűnről van is szó. *„Mondd: „Ti szolgálóim, akik önmagatok ellen vétkeztek! Ne veszítsétek el a reményt Allah irgalmában! Allah minden bűnt megbocsát. Ő a Megbocsátó és a Könyörületes.”* (Korán, 39:53) Ez az ája csak a megbánásra értelmezhető, hiszen a társítás csak akkor bocsátható meg, ha megbánják azt. Allah azt mondja: *„Allah nem bocsátja meg, hogy [más isteneket] társítsanak Mellé. Ami [vétek] ez alatt van, azt megbocsátja annak, aki-nek akarja.”* (Korán, 4:110)

158. Az arab nyelvben ha a „fia” (arabul: ibn) vagy „fiai” (arabul: beni) szó birtokos szerkezetben van, és a birtok törzs vagy közösség, akkor ez a szó magában foglalja a hím és nőnemüket egyaránt.

- Az iszlám nem fojtja el az emberi lelket, hanem kinyitja számára a remény kapuját Allah könyörületességével kapcsolatban, és „*Allah szereti azokat, akik készek a megbánásra és szereti azokat, akik megtisztulnak.*” (Korán, 2:222) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A Mindenható Allah azt mondja: 'Aki jót cselekszik, az tízszeresen vagy még többszörösen kapja azt vissza, és aki rosszat cselekszik, az hasonlóképpen kapja vissza, vagy megbocsátom neki. És aki egy arasznyit közeledik Hozzám, ahhoz Én egy kartávolságnyt közeledem, és aki egy kartávolságnyt közeledik Hozzám, ahhoz Én egy ölnyit közeledem, és aki Felém sétálva indul, afelé Én futva indulok el. És aki annyi bűnnel állna is elém, amennyi majdnem betöltené a Földet úgy, hogy nem társít Velem semmit, Én bizony ugyanennyi megbocsátást hoznék neki!'” (Muszlim)
- Az iszlám megnyitja az ajtót bűnbánatra a vétkeseknek. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Nincsen olyan szolga, aki ha bűnt követ el, s utána a helyes módon megtisztalkodik, majd imádkozik két rakát, majd Allah bocsánatát kéri (jasztagfirullah), hogy ezt követően ne bocsáttatna meg neki.” (Abu Dáúd, at-Tirmidi) A Magasztos Allah azt mondta: „*És akik, ha valami szégyenletes (fahsaa) dolgot követnek el, vagy sajátmaguk ellen vétkeznek, akkor megemlékeznek Allahról, és vétkeik megbocsátásáért esedeznek – és vajon ki bocsátaná meg a vétkeket, ha nem Allah? –, és akik nem átalkodnak meg [bűnös] cselekedetükben – tudván, [hogy az bűn]. Ők azok, akiknek jutalma megbocsátás lesz az ő Uruktól, és keretek, amelyek alatt patakok folynak, s örökkön ott fognak időzni.*” (Korán, 2:135-136)
- A fohászkodás reménykedéssel teli legyen, hiszen az a fohász, amit az ember szokásból tesz, a szíve jelenléte nélkül, nem érdemli meg a meghallgatást.
- Mohamed Próféta (ﷺ) majdnem minden cselekedeténél mondott egy fohászt, amelyben a Magasságos Allah felé fordult, hogy vigye sikerre elhatározását, és hogy el ne botoljon, valamint hogy megóvja és részesítse jótékony áldásban. Ezért a muszlimnak ügyelnie kell arra, hogy megtanulja ezeket a nagyszerű, hagyományozott fohászokat, követve a nemes Küldött (ﷺ) és jószágos társainak példáját, és

szorgalmasan ismétелgesse ezeket a megfelelő időben és alkalma-
kor, képességétől függően, és ezáltal szíve összekötetésben marad a
Dicső és Fenséges Allahhal, megtisztul és felemelkedik a lelke.

- A bűn elkövetése ne legyen akadálya az embernek abban, hogy fohász-
kodjon, sőt ilyen állapotban még nagyobb szüksége van a fohász-
kodásra, mint máskor. Mohamed Próféta (ﷺ) mesélve a Magasztos Uráról azt mondta: „Bűnt követett el egy szolga és azt
monda: Ó Allah, bocsásd meg a bűnömet! Erre a Magasztos Allah
azt mondta: 'A szolgálóm bűnt követett el, de tudta, hogy van neki
Istene, Aki megbocsátja a bűnt és büntet érte.' Ezután újból bűnt
követett el (a szolga) és azt mondta: Ó Uram, bocsásd meg a bűn-
ömet! Erre a Magasztos Allah azt mondta: 'A szolgálóm bűnt követett
el, de tudta, hogy van neki Istene, Aki megbocsátja a bűnt és büntet
érte.' Ezután újból bűnt követett és azt mondta: Ó Uram, bocsásd
meg a bűnömet! Erre a Magasztos Allah azt mondta: 'A szolgálóm
bűnt követett el, de tudta, hogy van neki Istene, Aki megbocsátja a
bűnt és büntet érte. Megbocsátottam a szolgálómnak, tegye hát, amit
akar.'” (al-Bukhári, Muszlim)
- Allah mindig készen áll megbocsátani. Mohamed Próféta (ﷺ) azt
mondta: „Allah jobban örül egy szolgálója bűnbánatának, mint az
utazó, aki véletlenül megtalálta tevéjét, miután elvesztette a siva-
tagban.” (al-Bukhári, Muszlim)
- Nem szabad elvenni az emberek reményét Allah könyörületével kap-
csolatban. Ibn Abbász azt mondta: „Aki a reménytelenséget sugallja
Allah szolgálóinak a megbánással kapcsolatban ezután, az vissza-
utalítja a Magasztos Allah Könyvét.” Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta:
„Bizony Allah elfogadja a szolga bűnbánatát, amíg a lelke el nem éri
a torkát (amíg nem haldoklik).” (at-Tirmidi, Ibn Mádzsah)
- A hadís azt mutatja, hogy ha Allah elfogadja az embertől a bo-
csánatkérést, s megbocsátja neki az összes bűnét, sőt Mohamed
Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki a büntől bűnbánattal válik el olyan,
mint az, akinek nincs bűne.” (Ibn Mázsa, at-Tabaráni)
- Ez a hadís arra neveli a muszlimot, hogy jót gondoljon Allahról.
Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta, hogy Allah így szólt: „Olyan
vagyok, amilyenek gondol a szolgálóm. Ha jót gondol Rólam, ak-

kor úgy lesz, és ha rosszat gondol, akkor úgy lesz.” (Ahmed) Tehát, ha valakiben hatalmas a remény Allahban és úgy fohászkodik Hozzá, hogy Allah nem hagyja őt válasz nélkül, akkor megszerzi magának, amit akar.

- A hadís bizonyítja Allah hatalmas gondoskodását a szolgálóiról. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Allah lejön minden éjszaka a földi éghez, amikor csak az éjszaka utolsó harmada marad, és azt mondja: Ki fohászkodik Hozzám? Meghallgatom őt! Ki kér Tőlem? Megadom azt neki! Aki bocsánatot kér Tőlem, megbocsátok neki!” (al-Bukhári, Muszlim)
- A hadís bizonyítja Allah hatalmas könyörületét és megbocsátását. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Amikor Allah megteremtette a teremtményeket azt írta egy könyvbe, ami Nála van a Trón felett: Bizony a könyörületem legyőzte a haragomat.” (al-Bukhári, Muszlim) Egy másik hadiszban azt mondta: „Allah könyörülete 100 részből áll. Egy részt leküldött a dzsinnek, az emberek, az állatok és a csúszó-mászók közé, ami által ők szeretetteljesek és könyörületesek lesznek, és ez az, ami miatt a vadállat szereti a kicsinyeit. Kilencvenkilenc részt pedig hátrahagyott. Ezzel lesz könyörületes a szolgálóival szemben a Feltámadás Napján.” (al-Bukhári, Muszlim)
- A hadís arra neveli a hívőket, hogy egyedül Allahtól fűggenek és Belé kapaszkodjanak.
- A bocsánatkérés és a bűnbánat. A bocsánatkérés beszédben, szavakban történik, a bűnökről való lemondással és a hozzájuk való ragaszkodás elkerülésével együtt válik bűnbánattá. A bűnbánatot tartó óvakodjon a ’hazugok bűnbánatától’, amely csak beszédben való bocsánatkérést takar, miközben az ember elhatározza a szívében a bűnök folytatását.
- A muszlim ember a remény és a félelem között él: Reménykedik abban, hogy Allah a Paradicsomba juttatja, és attól fél, hogy a Pokolba kerül. *„Az Ő kegyét remélik, és félnek a büntetésétől”* (Korán, 17:57)
- Allah megbocsát annak, aki Hozzá fohászkodik, Tőle remél, Tőle kér bocsánatot és nem társít Vele semmit:

- A fohász. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki azt mondja: ’Allah bocsánatát kérem, Akin kívül nincs más isten, az Élő, az Önmagában Létező és Hozzá fordulok bűnbánattal’, annak bűnei megbocsáttatnak, még akkor is, ha a csatamezőről futott el.”¹⁵⁹ (Abu Dáúd, at-Tirmidi)
- A remény: hiszen Allah mindig készen áll megbocsátani. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Bizony, Allah kiterjeszti a kezét az éjszaka során, hogy azok, akik nappal bűnt követtek el, megbánhassák. És kiterjeszti a kezét a nappal során, hogy azok, akik éjjel bűnt követtek el, megbánhassák. (És mindennap ezt fogja tenni,) amíg a Nap nyugaton nem kel fel (az Ítélet Napjáig).” (Muszlim) Ez arra készíti az embert, hogy mindig bűnbocsánatot kérjen Allah-tól. Allah azt mondta: „Ő az, Aki elfogadja szolgáitól a megbánást és megbocsátja a rossz cselekedeteket. Ő tudja, mit tesztek.” (Korán, 42:25)
- A bűnbocsánatkérés. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ti, emberek, forduljatok bűnbánattal Allahhoz és kérjétek Tőle bűnbocsánatot! Bizony, én magam naponta százszor is bűnbánattal és bűnbocsánatkéréssel fordulok Hozzá.” (Muszlim) Valamint azt mondta: „Allahra esküszöm, hogy naponta több mint hetven alkalommal kérem Allah bocsánatát és bűnbánattal fordulok Hozzá!” (al-Bukhári) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „A bűnbocsánatkérés ura (legjobb formája) az, hogy azt mondod: ’Ó Allah, Te vagy az Isten, nincs Rajtad kívül más isten, és én a szolgád vagyok. Megtartom a Neked tett megegyezést és az ígéretet, amennyire tudom. Menedéket keresek Nálad attól a rossztól, amit elkövettem. Elismerem a jótéteményed, amit adtál nekem, és elismerem a vétkeimet. Bocsáss hát meg nekem, bi-

159. A csatamezőről való elfutás nagy bűnnek számít az iszlámban. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Kerüljétek a hét pusztító [bűnt]!” „Mik azok, ó Allah Küldötte?” – kérdezték tőle. „Allah mellé társat állítani, a varázslást gyakorolni, jogtalanul [emberi] életet megölni, amit Allah tilalmasnak nyilvánított, behabzsolni az árva javait, uzsorából pénzt szerezni, gyáván elmene-külni a csatamezőről, és a tisztos, hívő, férjes asszonyokat rágalmazni (rossz hírüket kelteni).” (al-Bukhári, Muszlim)

zony nincs más Rajtad kívül, aki megbocsátja a bűnöket!’ [Majd így folytatta]: Aki a jelentéséről meggyőződve mondja el ezt reggel és meghal este előtt, az a Paradicsomba jut, és aki a jelentéséről meggyőződve mondja el este és meghal reggel előtt, az a Paradicsomba jut.” (al-Bukhári)

- Az egyistenhit. „*Mondd azoknak, akik hitetlenek: 'Ha abba hagyják, bocsánat adatik nekik azért, ami korábban történt.'*” (Korán, 8:38) Tehát az egyistenhitet megvalósító ember, aki beleesik a bűnbe, de közben nem társít senkit és semmit sem Allahhal, annak – ha Allah úgy akarja – megbocsát és a Paradicsomba juttatja. Ha az egyistenhívő a Tűzbe kerül a bűnök miatt, Allah kiemeli őt a Tűzből, és a Paradicsomba helyezi őt:

a) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Tanúsítom, hogy nincs más isten Allahon kívül, és én vagyok Allah Küldötte. Ha valaki úgy találkozik Allahhal, hogy hisz ebben anélkül, hogy kételkedne benne, akkor biztosan a Paradicsomba kerül.” (Muszlim)

b) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Annak, aki tanúsítja, hogy nincs más isten Allahon kívül és azt, hogy Mohamed Allah Küldötte, Allah megtiltotta a Tűzet (a Poklot).” (Muszlim)

c) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki úgy hal meg, hogy tudja, hogy nincs más isten Allahon kívül, bemegegy a Paradicsomba.” (Muszlim)

d) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki azt tanúsítja, hogy nincsen más isten, csak Allah, Ő az Egyetlen, nincs Neki társa, és Mohamed az Ő szolgája és küldötte, és azt, hogy Jézus Allah szolgája, küldötte és szava, akit Mária által küldött el, Tőle (Allahtól) jövő Lélek,¹⁶⁰ és hogy a Paradicsom igazság és a Pokol igazság, azt Allah a Paradicsomba juttatja [majd] bármilyen tetteket cselekedett is.” (al-Bukhári, Muszlim)

– A társítás veszélye. Allah azt mondja: „*Bizony, kinyilatkoztatta neked, és az előtted valóknak is: ha másokat társítasz az imádat-*

160. A Korán elmondja, hogy Mária Jézust (béke legyen vele) szűzen szülte, és úgy beszél Jézusról, mint Isten szaváról (Legyél!): „Jézus példázata olyan Allahnál, mint Ádámé, porból teremtette őt, majd így szólt: 'Legyél!' És lett.” (Korán 3:59)

ban Allah mellé, akkor bizony minden cselekedeted hiábavaló, és biztosan a vesztesek között leszel.” (Korán, 39:65)

- Allah megbocsátása hatalmasabb a bűnöknél, bármennyi is legyen belőlük, ezért az engedetlennek nem szabad reményvesztettnek lennie, bármennyi bűne is van, mert Allah megbocsátása sokkal hatalmasabb azoknál, hiszen Allah a Megbocsátó, a Megkönyörülő.
- Allahhal való találkozás valósága. *„Te ember! Minden igyekezeddel Uradhoz törekszel, s találkozni fogsz Vele.”* (Korán, 84:6) Minden embernek fel kell készülnie az Allahhal való találkozásra. *„Mondd: „Én csak hozzátok hasonló ember vagyok, aki azt a ki nyilatkoztatást kapta, hogy a ti istenetek az Egyetlen Isten. Aki reménykedik abban, hogy Urával találkozik, az jótettet cselekedjen és ne társítson senkit Ura szolgálatában!”* (Korán, 18:110)
- Egyedül Allahot imádni, az első joga Allahnak a szolgálóival szemben, és aki teljesíti ezt a jogot, megérdemli, hogy a Paradicsomba jusson. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta egyszer Muádnak (رضي الله عنه): „Ó Muád, tudod mi a joga Allahnak a szolgálóival szemben, és mi a joga a szolgálóknak Allahhal szemben? Allah és a Küldötte tudja – válaszolt Muád. Azt mondta Allah Küldötte (ﷺ): „Allah joga a szolgálóival szemben az, hogy Őt imádják és ne társítsanak Vele senkit. És a szolgálók joga Allahhal szemben az, hogy nem bünteti azt, aki nem társít Vele semmit.” (al-Bukhári) A *Szahi*hokban olvashatjuk, Ibn Maszúdtól: „Kérdeztem: Ó Allah Küldötte! Melyik bűn számít a legnagyobbnak Allahnál? Így felelt: 'Ha hasonmást (társat) állítasz Allah mellé, holott Ő teremtett meg.'” (al-Bukhári, Muszlim)

Megjegyzések:

- A társítás¹⁶¹ az iszlám szerint azt fejezi ki, hogy Allah mellé társat, hasonmást állítani, akit Allahal egyenlővé tesznek például az imádatban és a szeretetben, hozzá (is) fordulnak tetteikkel, vagy isteni cselekedeteket, neveket vagy tulajdonságokat tulajdonítanak neki. Ez a legnagyobb társítás és egyben a legnagyobb bűn, amit

161. Sirk (a társító: musrik): szó szerinti jelentése megosztani, társítani, egyenlővé tenni.

Allah nem bocsát meg annak, aki nem bánja meg: *„Valóban, Allah nem fogja megbocsátani, ha mást társítanak Mellé, de megbocsátja, ami kisebb bűn ennél, akinek akarja.”* (Korán, 4:48) Egyszer Abdullah ibn Maszúd Allah Küldöttétől (ﷺ) megkérdezte, hogy a bűnök közül melyik a legnagyobb Allahnál. Mohamed Próféta (ﷺ) azt válaszolta: „Az, hogy Allah mellé társat állítasz, miközben Ő az, Aki teremtett téged.” Erre azt mondta Abdullah: Bizony hatalmas bűn ez, és így folytatta: Ezután [milyen bűn] következik? Azt válaszolta: „Az, hogy megölöd a gyermekedet félve attól, hogy együtt fog enni veled.” Újból azt kérdezte Abdullah: Ezután [milyen bűn] következik? Azt válaszolta: „Az, hogy a szomszédod feleségével paráználkods.” (al-Bukhári, Muszlim)

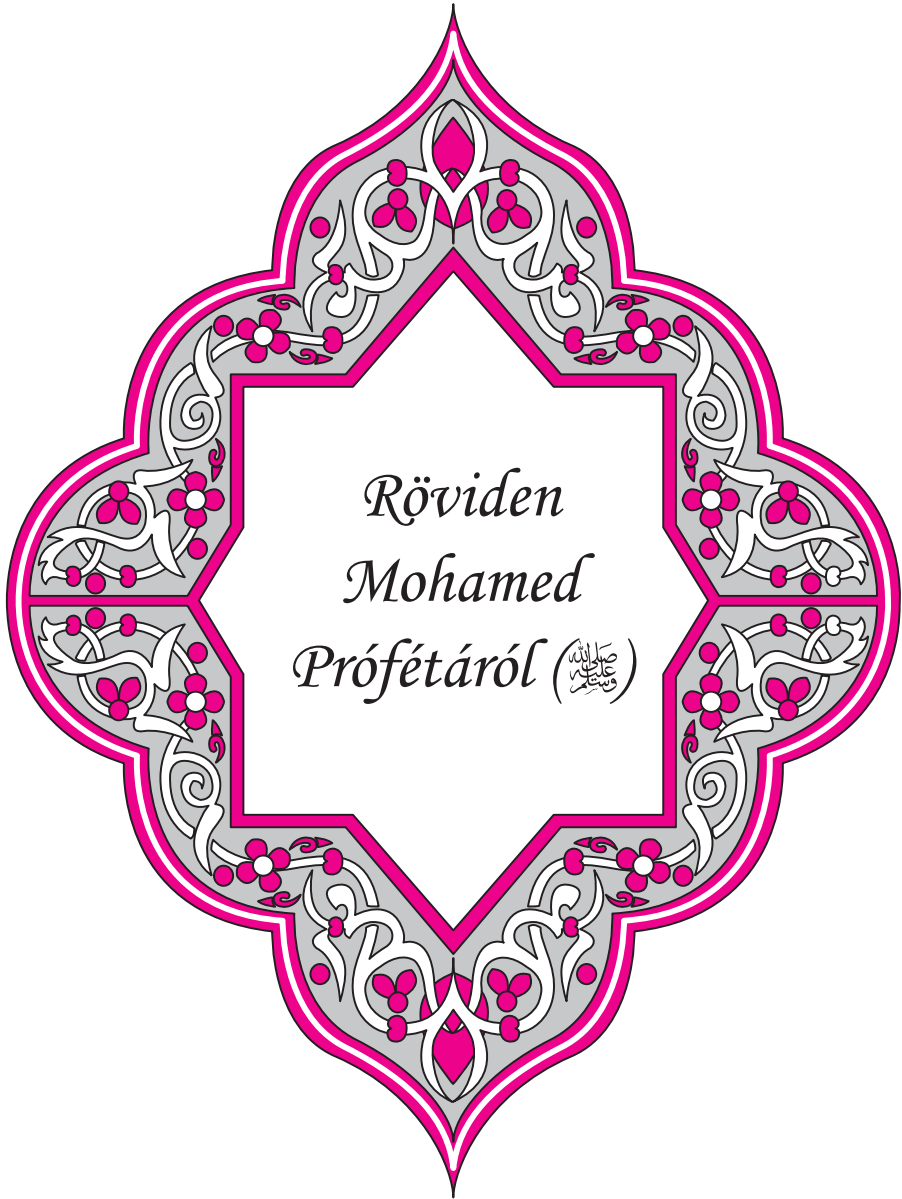
- Van kisebb társítás is, amely csorbítja az egyistenhitet és út a nagyobb társításhoz. Például Allahon kívül másra esküdni, s ha az illető nem magasztalja azt, akire esküdött (mert ha magasztalja is, akkor ez már nagy társításnak számít). Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki másnak a nevére esküszik Allahon kívül, az hitetlenséget vagy társítást követ el.” (Abu Dáúd, al-Hákim és at-Tirmidi) Például amulettekről, talizmánokról, kabalákról hinni, hogy jót vagy rosszat okoznak, szerencsét illetve balszerencsét hoznak. „Aki amuletteket visel, társítást követ el.” (Ahmed és al-Hákim)
- A kisebb társításhoz tartozik a rejtett társítás, a riaá.¹⁶² Ha valaki azonban a jócselekedeteket kizárólag az emberek tetszéséért vagy földi javakért csinálja, és nem Allah tetszéséért, akkor az képmutató. Allah azt mondja a képmutatókról: *„Ha felállnak az imára, akkor immel-ámmal állnak hozzá, s azt szeretnék, hogy az emberek szemé rajtuk legyen, s csak tessék-lássék emlékeznek meg Allahról”* (Korán, 4:142) Az ilyen cselekedet kétségtelenül értéktelen, hiábavaló, és a követője megérdemli Allah haragvását.

Igaz történet:

Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Az előttek éltek között volt egy férfi, aki kilencvenkilenc embert ölt meg, ezután [bűnbánatot akart

162. Lásd az 1. hadisz magyarázatát.

teni, ezért] kérdezősködött a Föld legnagyobb tudósáról. Egy aszkétát ajánlottak neki. Elment hát hozzá és azt kérdezte tőle, hogyha kilencvenkilenc embert ölt meg, vajon még lehetséges-e bűnbánatot csinálnia? Az aszkéta nemmel válaszolt, mire a férfi elővette kardját és megölte őt is, s vele együtt már száz embert ölt meg. Egy idő után [újból bűnbánatot akart csinálni, ezért] kérdezősködött a Föld legnagyobb tudósáról. Ajánlottak neki egy tudóst. Elment hát hozzá és azt mondta neki, hogy száz embert ölt meg, vajon még lehetséges-e bűnbánatot csinálnia? Igennel válaszolt a tudós és így folytatta: 'Ki léphetne közéd és a bűnbánat közé? Vándorolj ki ebbe és ebbe a faluba, hiszen ott olyan emberek vannak, akik Allahot imádják! Imádd Uradat velük, és ne térj vissza a faludhoz, mert rossz föld az!' Elindult hát [a jó faluhoz], de út közben elérte a halál [és úgy halt meg, hogy a szíve a jó falu felé irányult]. A kegyelem és a kínzás angyalai eljöttek, és veszekedtek érte. [Iblisz (a sátán) azt mondta: Én vagyok a legjogosultabb rá, hiszen soha nem volt engedetlen velem szemben.] A kegyelem angyalai azt mondták: Bűnbánatot mutatva, a szívével Allahhoz fordulva vándorolt ki. A kínzás angyalai pedig azt mondták: Soha nem követett el semmi jót sem. Ezért Allah elküldött egy angyalt [emberi formában], akinek elmondták a vitájuk okát. Ő azt mondta: Nézzétek meg, melyik faluhoz van közelebb, és ehhez soroljátok őt. Megmérték és azt találták, hogy ahhoz a faluhoz van közelebb, ahová vándorolni akart, és ezért a kegyelem angyalai vitték el őt." (al-Bukhári, Muszlim)

*Röviden
Mohamed
Prófétáról (ﷺ)*

Isten utolsó prófétája, Mohamed Próféta (ﷺ)¹⁶³ az Arab-félsziget közepén fekvő, kopár hegyekkel körülvett kisvárosban, Mekkában született i.sz. 570 körül, egy hétfői napon, abban az évben, melyet az arabok az Elefánt éveként ismertek. Ebben az évben kísérelte meg – sikertelenül – Abraha abesszin kormányzó az Ábrahám prófétához (عليه السلام) fűződő mekkai szentély, a Szent Ház, vagyis a Kába szentély lerombolását. A Koránban olvashatjuk: „*Allah a Kábát, a Szent Házat, menedékké tette az emberek számára...*” (Korán, 5:97)

A Kába a közhiedelemmel ellentétben nem egy kő, hanem egy nagy, kocka alakú szentély. Az egyik sarkában van a Fekete Kő, amelyet Ábrahám és Izmael próféták (béke legyen velük) helyeztek oda, miután Isten az égből bocsátotta le, jelezvén a helyet, ahol a szentélynek állnia kell. Ábrahám (عليه السلام) és a Kába szentély kapcsolatáról a következő Korán-részben olvashatunk: „*Bizony az első Ház, mely lehelyeztetett az emberek számára, az Bekkában (Mekkában) van, áldás és útmutatás gyanánt az emberek számára. Világos jelek vannak benne, [mint] Ábrahám [imádkozási] állóhelye...*” (Korán, 3:96-97)

Mohamed Próféta (ﷺ) teljes neve Mohamed ibn Abdullah ibn Abdul-Muttalib ibn Hásim ibn Abdu-Manaf ibn Kuszei ibn Kiláb. A Kurajs törzshöz tartozott, családfája egészen Ibrahim (Ábrahám) (béke legyen vele) fiáig, Izmaelig vezethető vissza. Édesanyja, Amina a Zahra családból való Wahb ibn Abd Al-Manaf lánya volt. Édesapja, Abdullah Abd Al-Muttalib fia volt.

Árvaként nőtt fel, hiszen apja még a születése előtt meghalt. Mekka hagyományainak megfelelően a gyermeket egy Halima al-Szadia nevű dajka magával vitte a falujába, ahol néhány évet töltött. Hatéves korában édesanyja meghalt, és így nagyapja, Abdul-Muttalib gondjába vette, de ő is meghalt, amikor unokája 8 éves volt, ezért Abu Talib, a legidősebb nagybátyja nevelte.

163. A Medinai Iszlám Egyetem egyik tanára, Sejk Faradz Hádí imám, „Levél a nyugatnak” című írása alapján készült.

Ifjúkor

Mohamed Próféta (ﷺ) egyszerű ember volt, nemzettsége körében még is közkedvelt és tisztelettel övezett személynek számított megbízhatósága, őszintesége és bölcsessége miatt. Könnyőrületes volt a szegényekkel, özvegyekkel és árvákkal, és osztozott a szenvedésükben azzal, hogy segítette őket. Népe már küldetése előtt is az „al-amin” nevet adta neki, mivel igazmondó és megbízható embernek ismerte. Mohamed Próféta (ﷺ) nem tanult írni vagy olvasni, saját nyelvén kívül más nyelven nem beszélt, akárcsak az akkori arabok túlnyomó része. A Korán tanúsága szerint Mohamed Próféta nem olvasott egyetlen könyvet sem, se nem írt (Korán, 29:48) és nem ismerte a korábban kinyilatkoztatott szent iratokat sem, sőt az igaz hitről sem volt fogalma (Korán, 42:52)

Ugyanakkor nem vett részt az arab törzsek bálványokhoz fűződő imádatában és sohasem borult le szobor előtt. Nem folytatott kicsapongó, az akkori fiatalokra jellemző életmódot, akik törzsi zenével, borral, szerencsejátékkal és prostituáltakkal mulatták az időt. Ehelyett családjának élt, de szabadidejében szeretett elvonulni és elmélkedni a világ dolgain. Minden évben egy időre felköltözött a mekkai Hira barlangba, ahol a maga módján kereste az igazságot és próbált közeledni Istenhez.

Munkájával kapcsolatban Mohamed Próféta (ﷺ) azt mesélte magáról, hogy kevés pénzért (qaráritt) vigyázott a mekkaiak birkáira. (al-Bukhári) Mohamed Próféta (ﷺ) tizenkét évesen megtette élete első utazását Mekán kívül, elkísérte nagybátyját Szíriába vezető kereskedelmi útján. A második alkalom huszonöt éves korában volt, amikor egy gazdag, negyvenéves özvegyasszonynál, *Khadidzsa bint Khuwajlid*nál kapott munkát, s az asszony üzleti ügyeit vezette.

Házasság

Khadidzsát annyira megragadta Mohamed Próféta (ﷺ) becsületes és vonzó egyénisége, hogy felajánlotta, feleségül megy hozzá, amit Mohamed Próféta (ﷺ) elfogadott. A korkülönbség ellenére 25 évig boldog házasságban éltek és hat gyermekük született. Khadidzsa erős akaratú, nemes jellemű, eszes nő volt. A Próféta (ﷺ) a nehézségekben, a szomorúságban mindig vigaszt lelt nála. Ő ismerte el elsőként Mohamed Próféta (ﷺ) prófétaságát, és vagyonát az iszlám hirdetésére férje rendelkezésére bocsá-

totta. Amíg Khadidzsa élt, a Próféta (ﷺ) nem vett feleségül másik nőt, halálának évét a Szomorúság Évének nevezte, és emlékéhez mindig hű volt. Későbbi feleségeinek így beszélt Khadidzsaról: „Senki sem hasonlít rá közületek. Ő vigasztalt, amikor mindenki elutasított, hitt nekem, amikor senki sem hitt és tőle ajándékozott meg Allah gyermekkel.” Mohamed Próféta (ﷺ) Khadidzsa halála után többször megnősült, és feleségei – egy kivételével – valamennyien elvált nők vagy özvegyek voltak.

Mohamed Próféta (ﷺ) próféatasága

Al-Bukári és Muszlim azt jegyezte le, hogy Áisa, Allah Küldöttének (ﷺ) felesége azt mondta: „Az első dolog, amivel a sugallat kezdődött a Próféta (ﷺ) esetében, az az 'igaz álomlátása' (*ru'jjah szádika*) volt. Bármit álmodott a Próféta, az bekövetkezett (olyan világosan), mint a hajnalhasadás. Ezután pedig kedves lett számára az egyedüllét, ezért az lett a szokása, hogy a Hira barlangjába elvonult és éjszakákon keresztül ott imádkozott, mielőtt visszatért volna a családjához, hogy felszerelje magát a szükséges élelemmel, hogy aztán hasonló módon cselekedjen. Így ment ez egészen addig, míg a Hira barlangjában egyszer csak eljött hozzá az igazság (lebocsátatott rá a sugallat).

Odajött hozzá az Angyal, s azt mondta: 'Olvass!' (*ikra*). Allah Küldötte (ﷺ) erre így válaszolt: 'Nem tudok olvasni.' (*ma ana bikari*). A Próféta hozzátette: 'Ekkor megragadott, és erősen megszorított, amíg nem bírtam tovább, majd eleresztett, és újra felszólított: 'Olvass!' Nem tudok olvasni – válaszoltam. Másodjára is megragadott, és erősen megszorított, míg nem bírtam tovább, majd elengedett és újból felszólított: 'Olvass!' Nem tudok olvasni! – válaszoltam. Harmadjára megragadott, és erősen megszorított, míg nem bírtam tovább, majd elengedett és így szólt: „*Olvass Urad nevében, Aki teremtett. Vérrögből teremtette az embert. Olvass! A te Urad a legnagyobb, Aki tollal tanított. Tanította az embert arra, amit nem tudott.*” (Korán, 96:1-5)

Ezek után Allah Küldötte remegve tért vissza Khadidzsához, és azt mondta neki: „Takarjatok be! Takarjatok be!” (*zammilúni, zammilúni*) Betakarták, míg el nem múlt róla a remegés.

'Mi van velem, ó Khadidzsa? Aggódom magam miatt!' – mondta, majd elmesélte a vele történt eseményeket.

Khadidzsa azt felelte: 'De nem! Légy nyugodt! Allahra mondom, nem fog megszegyeníteni téged Allah sohasem! Hiszen te mindig ápolod a rokonaidat, igazat mondasz, adsz az árváknak és a gyengéknek, segítesz a szűkölködőkön, megvendégeled a vendéget, és a bajba jutottak segítségére sietsz.' Ezután Khadidzsa elment vele *Waraqa ibn Naufal*hoz – ő Khadidzsa unokatestvére (nagybátyjának a fia) volt –, aki a Tudatlanság Korában keresztény lett. Járatos volt az arab írásban, és az Evangéliumból arabul le tudott írni annyit, amennyit Allah akart, hogy leírjon. Ekkor már vak öregember volt.

Azt mondta neki Khadidzsa: Ó nagybátyám fia! Hallgasd meg, mit mond testvéred fia. Mit láttál? – kérdezte *Waraqa*. A Próféta (Allah dicsérje és üdvöztse) elmesélte neki is, amit látott.

Ezek után *Waraqa* így szólt: Ez a *Námúsz* (szó szerint: törvény), mely eljött előtted Mózeshez is. Óh, bárcsak ifjú ember lennék még! Bárcsak élnék még akkor is, mikor a néped majd elűz téged! Akkor azt kérdezte a Próféta (Allah dicsérje és üdvöztse): 'Ki fognak engem üzni?' *Waraqa* azt válaszolta: 'Bizony. Még nem érkezett senki hasonló üzenettel, mint amit te hoztál, anélkül, hogy nem bántották volna. Ha megérném azt a napot, bizony segítenélek téged erős segítséggel!' Ezután nem sokkal meghalt *Waraqa ibn Naufal*."

Így lett Mohamed (ﷺ) próféta. Nem sokára megérkezett az újabb kinyilatkoztatás is: „*Te köpenybe burkolózó! Serkenj föl és ints!*” (Korán, 74:1-2)

Tehát küldetése egyik Hira barlangbeli elmélkedése során, meglepetésszerűen vette kezdetét i.sz. 610-ben, úgy negyvenéves korában. Gábiel angyallal és az isteni kinyilatkoztatással, a Koránnal való találkozása először nagyon megviselte, de hamarosan nyugalomra lelt és megértette, hogy ő az Isten küldötte. Bár az iszlám üzenete az egész emberiséghez jött, először Mekkában családtagjaival és a legközelebbi barátaival ismertette meg az Isten kinyilatkoztatását. Eleinte kevés ember hitt neki a gazdagok, a nemesek közül, követői főként a gyengék és a rabszolgák voltak.

Három évvel később nyilvánosan hirdetni kezdte az iszlám vallást. Az arabok ekkor hallhatták először a Korán szavait. Az arab törzsek kulturális életének, művészetének fénypontját a költészet jelentette. Az

arabok rendkívül kifinomult irodalmi ízléssel rendelkeztek, főként ami a költeményeket illeti. A hivatásos szavalók, költők a zarándoklati időszak alatt mérték össze tudásukat, költői képességüket, és a legjobb költeményeiket a Mekki Kába szentély falaira függesztették fel.

Az iszlám nyilvános hirdetésének kezdete után a híres pogánykori költők alkotásai hirtelen eltörpültek a Korán fenséges szavai mellett. A Korán utánozhatatlan stílusával szembeni tehetetlenség nem volt véletlen, hiszen az arab költők a sivatagi életen, az arab törzsi viszonyokon, az évekig tartó háborúk emlékein, és saját törzsük dicsőítésén, vagy más törzsek lealacsonyításán, szidalmazásán kívül másról nemigen szavaltak.

A Korán ezzel szemben magabiztosan tárt a hallgatóság elé különböző népekről, prófétákról és vallási közösségekről szóló történeteket – meghaladva ezzel az arabok hagyományos életterét –, kifejtette a világ és az ember teremtésének folyamatát és célját, szinte megfogható, érzékelhető módon mutatta be a túlvilági eseményeket. Ugyanakkor evilági téren síkra szállt a szegényekről és árvákról való gondoskodás, a nők jogai és a rabszolgák felszabadítása mellett, továbbá hadat üzent az elnyomás, a kizsákmányolás, a törzsi fanatizmus, a vérbosszú, a gyermekgyilkosság és a bálványimádás ellen.

Az akkori arábiai törzsek, akikhez a Korán elsőként szólt, nem akartak hallani a Könyörületes Istenről, mert nem tartották erénynek a könyörületet, a megbocsátást, a szeretet megnyilvánulását; ezeket inkább a gyengeség jelének vélték, így sokkal inkább támogatták a bosszút, a megtorlást, az elnyomást és az igazságtalanságot. Ezt az állapotot a Korán tévelygésnek nevezi: *„Ekképpen küldtünk el téged (ó Mohamed) olyan néphez, mely előtt népek távoztak már el (az élők sorából), azért hogy recitáld nekik azt, amit sugalltunk neked, miközben ők nem hisznek a Könyörületesben. Mondd: Ő az én Uram! Nincs más isten csak Ő! Őrá hagyatkozom, és Hozzá fordulok megbánással.”* (Korán, 13:30)

A Korán egyedi irodalmi stílusa, bölcsességgel teli szavai, valamint szeretetteljes, a védtelennel és az elesettekkel szolidáris hangvételű kijelentései, üzenetének egysége és egyetemessége, témáinak sokrétűsége már a kezdetekben lenyűgözte törzsének számos tagját, és mérhetetlen csodálatot, rajongást váltott ki. Azokból, akiknek az érdekei ütköztek a Korán tanításaival, és akiket a Korán esetenként bíralt vagy

fenyegetett, mérhetetlen ellenszenvet váltott ki, annak ellenére, hogy a Korán stílusa egyébként őket is megragadta, de a büszkeségük és érdekeik miatt nem fogadták el tanításait, ezért inkább varázslatnak nevezték, és elutasították.

Mekka bálványimádó, gazdag kereskedői számára tehát mindezek a tanítások anyagi, társadalmi és hatalmi érdekükkel ellentétesek voltak, ezért mindent bevetettek, hogy Mohamed Prófétát (ﷺ) „jobb belátásra” bírják. Amikor a tárgyalásokkal nem érték el céljukat, hamarosan üldözni kezdték az iszlám követőinek kis csoportját.

Megpróbáltatások

Amikor Mohamed Próféta (ﷺ) Allah útjára hívta az embereket, nem sok ember hallgatott a hívására. Az elsők között volt Khadidzsa, Abu Bakr, Ali és Zeid. Amikor küldetésében (dáwa: hívás az iszlámra) megerősödött olyannyira, hogy nyilvánosan hirdette a vallást, több követője lett, de ugyanakkor sok ellenállással kellett szembenéznie a nemesek és a vezetők részéről, akik fenyegetve és veszélyeztetve érezték helyzetüket. Összefogtak, hogy őseik vallásának megvédése ürügyén szembe szálljanak az iszlámmal.

A muszlimokat hitük miatt bántalmazták, sokukat megkínozták és megölték. Az üldöztetés elől sok muszlim menekült Mekkából Abesszínába, ahol egy igazságos keresztény király, an-Nadzsási uralkodott. A Mekkában töltött utolsó három évben gazdasági blokád alá helyezték a Prófétát (ﷺ) nemzetségét, és kiűzték őket Mekka külterületeire, ahol a sok nélkülözés és hanyattatás következtében a Próféta (ﷺ) elvesztette szeretett feleségét, Khadidzsát és nagybátyját, Abu Tálibot, egyetlen védelmezőjét.

Mohamed Próféta (ﷺ) 622-ben az ellene tervezett merénylet elől Medinába (a korábbi Jathrib) kényszerült kivándorolni, ahol befogadták és bizalommal, védelemmel vették körül. Medinában ekkor már kialakulóban volt az első muszlim közösség, hiszen Mekkából és hét évvel később Abesszínából folyamatosan érkeztek a kivándorlók (*muhádzsirún*). A kivándorlókat befogadó medinaiakat támogatóknak (*anszár*) nevezték. A medinai időszakban a muszlimok a medinai zsidókkal és a város körül lakó törzsekkel is egyezségeket kötöttek. Ez volt a medinai

alkotmány, amely szabályozta Medina különböző törzsekből és vallási közösségekből álló lakosságának életét, rögzítette a különböző medinai vallási közösségek jogait és egymáshoz való viszonyát, továbbá a külső támadások elleni közös fellépésben vállalt kötelezettségeket. Ezzel megalakult Arábia első szervezett városállama.¹⁶⁴ A zsidó törzsek a későbbiekben megszegték az egyezséget, aminek következménye az Arábiából való kiűzésük lett.

Új korszak

A Próféta (ﷺ) első feladatának a mecset felépítését, illetve a testvériesség kihirdetését tűzte ki a kivándorlók (*muhádzsirún*) és a támogatók (*anszár*) között. A medinai mecset azonban nem csupán az istentiszteletnek adott helyet, hanem számos társadalmi funkciót is betöltött. Egyszerre volt a vallási oktatás, a bíraskodás, a küldöttségek fogadásának helye és az ünnepek helyszíne.

Medinában az iszlámot követők száma napról napra nőtt. A mekkai arisztokrácia azonban nem törődött bele ebbe a helyzetbe, és pozíciójának visszaszerzése, érdekeinek féltése miatt rövidesen Mohamed Próféta (ﷺ) és a kis muszlim közösség nyomába eredtek, hogy döntő csapást mérjenek rájuk, de a muszlimok hitüktől vezérelve legyőzték ellenségeiket. A támadások ezután is folytatódtak és a muszlimok számos alkalommal kényszerültek megvédeni magukat a többszörös túlerővel rendelkező mekkai bálványimádók seregeinek támadásaival szemben. A mekkai Kurajs törzs, hol egymagában, hol más arabiai törzsekkel szövetségbe ostromolta Medinát és a muszlimokat. Összesen huszonhét kisebb-nagyobb ütközetre került sor, melyek közül kilencben Mohamed Próféta (ﷺ) személyesen is jelen volt. Az első írásos történeti feljegyzések, az ún. *Magházi* irodalom részletesen tárgyalja a csaták, ütközetek történetét és végső kimenetelét. Ezek a feljegyzések alapozták meg a későbbi életrajzi leírásokat, vagyis Mohamed Próféta (ﷺ) életútját (*Asz-szúra an-Nabawijja*).

164. Az iszlám előtt is létezett az araboknál kezdetleges jogorvoslat, ezért minden törzsnek volt bírója, akihez betérjesztették a vitás ügyeket. Medinában a Próféta (ﷺ) választották meg minden közösség bírójának. Így nem csupán a muszlimok, hanem a más vallásúak, például a zsidó közösség tagjai is hozzá fordultak jogi kérdéseikben.

628-ban a Próféta (ﷺ) tíz év fegyverszünetet kötött a mekkaiakkal, ami alatt lehetőség nyílt az iszlám üzenetének eljuttatására a környező arab törzsekhez, sőt a bizánci, a perzsa és az egyiptomi helytartóknak is. Ezzel a muszlim állam nemzetközi kapcsolatok építésébe kezdett. Ezt a szerződést két év múlva a kurajsiak megszegték.

Mekka megnyitása

Az iszlám a békeidőben hihetetlenül gyorsan elterjedt, hiszen az alatt a két év alatt több muszlim lett, mint az azt megelőző húsz évben. A kurajsiak szerződészegését követően így Mohamed Próféta (ﷺ) i.sz. 630-ban már egy hatalmas sereg élén, harc nélkül vonult be – méltóságteljesen, de lehajtott fővel – Mekkába, abba a szent városba, ahonnan nyolc évvel korábban kiűzték őt ellenségei. A mekkaiak nem tanúsítottak ellenállást, és az egész város megadta magát a Próféának (ﷺ), aki általános amnesztiát hirdetett minden ellenségének, és nagylelkűen bánt a város lakóival. A bálványokat viszont lerombolta és véglegesen megtisztította a Kába szentélyét a politeizmustól, s azt az egyistenhit helyévé tette az egész világ számára.

Mohamed Próféta (ﷺ) tehát megkegyelmezett mekkai ellenségeinek, a vérbosszú és a megtorlás, vagyis a pogánykor két látványos kifejeződését döntve romba. Mekka meghódításánál mutatkozott meg legjobban az iszlám diadala: különböző emberek egyesültek az Egyetlen Isten imádatában, egy vallás alá rendeződve és egy *Ummát* (közösséget) alkotva. Az iszlám véglegesen eltörölte a korábbi, származási alapon történő közösségi szerveződést, a kizsákmányolást, az elnyomást, a vallási és a törzsi fanatizmust, amely korábban uralkodott.

Ez azt jelentette, hogy mind társadalmi, mind pedig vallási téren új gondolatiság – az iszlám univerzális, egyenlőséget hirdető tanítása – jelent meg, amely nem tesz különbséget az emberek és a népek között származásuk alapján. Mekka felszabadítása után Arábia még ellenséges törzsei elkezdtek felismerni az iszlám hit valóságát. Látták az iszlám nemes tanítását: a megbocsátókészség, a tolerancia, az igazságosság, a becsületesség, az állhatatosság és más jó tulajdonságok példája, melyet a Próféta (ﷺ) és kísérői mutattak, nagy hatással volt több százezer ember szívére, akik végül muszlimok lettek. Ennek alkalmából jött a

következő kinyilatkoztatás: „Amikor eljön Allah győzelme és a megnyitás, s látod az embereket seregestül Allah vallásához csatlakozni, akkor magasztald az Urad dicsőségét és kérj Tőle bocsánatot! Ő bizony kiengesztelődő.” (Korán, 110:1-3)¹⁶⁵

Búcsúzarándoklat

Mohamed Próféta (ﷺ) a Hidzsra utáni tizedik évében (i.sz. 632-ben) társaival teljesítette a haddzsot (a zarándoklatot). Ekkor jött le a következő Korán-idézet: „Ezen a napon teljessé tettem vallásotokat, és kiteljesítettem kegyemet irántatok, és kiválasztottam számotokra vallásul az iszlámot.” (Korán, 5:3)

A zarándoklat alatt a Próféta (ﷺ) Arafat völgyében több mint százezer muszlim előtt beszédet tartott. Ez az iszlám legfontosabb alapelveiről szólt. Tevéjén ülve, tiszta hangon szólt, és megkérte azokat, akik hallják a beszédét, hogy továbbítsák a mondottakat mindazoknak, akik nincsenek jelen. Ibn Mádzsah hiteles gyűjteményében és szahíhul-dzsámi című kötetben (2068) azt olvashatjuk, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) a búcsúzarándoklaton tartott beszédében többek között:

- Hangsúlyozta a vérontás tilalmát, és arra szólította a hívőket, hogy hagyjanak el mindent, ami pogánykorból maradt vissza. Azt mondta: „Ó, emberek! Életek és vagyonotok szent, úgy ahogy ezt a napot, ezt a hónapot és ezt a várost is szentnek tekintitek. Elvetendő minden, ami a pogánykorból maradt vissza, elvetendő a vérbosszú, mely a pogánykorból maradt vissza, ezért az első vér, amit elvetek, Rabia ibn al-Hárith ibn Abdulmuttalib vérének megbosszulása (hiszen csecsemő volt még Beni Szádnál, de Huthail megölte). Bizony elvetendő minden kamat, mely a pogánykorból maradt vissza, ezért az első kamat, amit elvetek, Abbasz ibn Abdulmuttalib [a Próféta nagybátyja] összes kamata.”
- Hangsúlyozta a nőekkel való szép bánásmódot. Azt mondta (ﷺ): „Féljétek Allahot a nőekkel kapcsolatban!”

165. Áisa (رضي الله عنها) azt mondta: „Nem volt olyan ima, amit a Próféta (ﷺ) imádkozott e szúra kinyilatkoztatása után, hogy ne mondta volna benne: „Magasztaltassál, ó Uram, Neked jár a hála és a dicsőség! Ó Allah! Bocsáss meg nekem!” (al-Bukhári, Muszlim)

- Hangsúlyozta a Koránhoz való ragaszkodást. Azt mondta Allah Küldötte (ﷺ): „Olyan dolgot hagyok nektek magam után, melynek követésével soha sem kerültök tévútra: Allah Könyvét.”

Mohamed Próféta (ﷺ) úgy fejezte be beszédét, hogy azt mondta: „Még lesztek kérdezve felőlem, vajon mit fogtok mondani? Azt válaszolták (a jelen lévők): Tanúsítjuk, hogy átadtad (az üzenetet), teljesítetted és tanácsot adtál. Erre a Próféta az ég felé emelte mutatóujját majd az emberekre mutatva azt mondta: Ó Allah! Légy a tanúm! Ó Allah! Légy a tanúm! Ó Allah! Légy a tanúm!”

Halál

Mohamed Próféta (ﷺ) a búcsúzarándoklat végeztével hazatért Medinába, és néhány hónap múlva megbetegedett. Hirtelen múlni nem akaró, heves fejfájásrohamok törtek rá. Áisa (Allah legyen elégedett vele) úgy emlékezett, egyszer maga is éppen egy erős migrénnel kínlódott, s a szobájában pihent. „Jaj, a fejem!” – nyöszörögte, mikor Mohamed Próféta (ﷺ) a helyiségbe lépett. „Nem, nem Áisa – felelte a Próféta –, jaj az én fejem.” Mohamed Prófétát (ﷺ) betegsége alatt mindig valamelyik felesége ápolta, de amikor rosszabbodott az állapota, engedélyt kért feleségeitől, hogy Áisa lakrészében ápolják tovább, és ők megengedték azt neki.

Mohamed Próféta (ﷺ) az egyre elviselhetlenebbé váló fájdalom ellenére mindig a mecsetbe ment, hogy vezesse az imát, vagy beszédet mondjon az egybegyűlteknek. Egyszer, midőn a betegség teljesen elhatalmasodott rajta, Abu Bakrot kérte, hogy helyette ő vezesse a közös imát. Így Abu Bakr volt az, aki vezette az imát a Próféta (ﷺ) jelenlétében. Egyszer a Próféta (ﷺ) jól érezte magát, ezért két ember segítségével kiment a többiekkel imádkozni, és amikor Abu Bakr megérezte a Próféta (ﷺ) jelenlétét, hátralépett, hogy átadja tisztét, de a Próféta (ﷺ) jelezte neki, hogy maradjon a helyén, az imavezetőt megillető helyen, s ő mellette ült. A Próféta (ﷺ) imádkozott, Abu Bakr követte őt imájában, és a többiek pedig követték Abu Bakrot imájában.

Anasz ibn Málík arról számolt be, hogy amikor Allah Küldöttének (ﷺ) súlyosbodott a betegsége, időnként elvesztette az eszméletét, és amikor Fatima (Allah legyen elégedett vele) azt mondta neki: „Mennyi-

re szenvedsz, ó apám!” – akkor azt felelte a Próféta (ﷺ): „Apád mától nem fog szenvedni soha többé.” (al-Bukhári)

Egy csütörtöki napon a Próféta (ﷺ) kiment az emberekhez, vezette őket az imában, utána beszédet intézett hozzájuk majd hozzátette: „Bizony Allah döntés elé állította egyik szolgáját, válasszon az evilági lét és egy másik, Istenhez közeli világ között, s ő az utóbbi mellett tette le a voksát.” (al-Bukhári) Az egyetlen, aki úgy látszik megértette a Próféta (ﷺ) közelgő halálára történő célzást, a könnyekre fakadó Abu Bakr volt. A társak ezen esemény után csak hétfő reggel látták a Prófétát (ﷺ), amikor imádkozták a fadzsr imát Abu Bakr vezetésével. Akkor a Próféta (ﷺ) csak rájuk nézett, elégedetten mosolygott, jelezte nekik, hogy végezzék csak az imát és visszament a szobába. Mohamed Próféta (ﷺ) már aznap délelőtt meghalt, hatvanhárom évesen, a Hidzsra utáni tizenegyedik évben (kb. 632-ben).

Áisa azt mondta: „A Próféta (ﷺ) amikor egészséges volt azt mondta: 'Nem hal meg egy próféta sem anélkül, hogy előbb meg ne látná a helyét a Paradicsomban. Ezután döntés elé állítják.' Amikor pedig a Próféta meghalt, a combomon pihent a feje, először elvesztette az eszméletét, és amikor magához tért, a ház plafonjára szögezte a tekintetét és azután azt mondta: 'Ó Allah, a legfennköltebb társat [választom].’ Így hát tudtam (mondta Áisa), hogy nem minket választ és rájöttem, hogy ez az, amiről beszélt nekünk, amikor egészséges volt. Ezután azt mondta (Áisa): Ez volt az utolsó szó, amit kiejtett: 'A legfennköltebb társat [a Paradicsomban].’” (al-Bukhári, Muszlim)

Mohamed Próféta (ﷺ) után

A Mohamed Próféta (ﷺ) halála utáni megrázkódtatás volt talán az egyik legsúlyosabb válság, amellyel a muszlimoknak történelmük során meg kellett birkóznuk. De – ahogy akkoriban – Abu Bakr mondta: „Aki Mohamedet imádja, akkor ő meghalt. De aki Allahot imádja, akkor Ő él és soha nem hal meg.” Igaz, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) meghalt, de a vallás, amit Isten neki kinyilatkoztatott, az Ítélet Napjáig megmarad. Küldetése, amely huszonhárom évig tartott, az Egyetlen Isten imádatáról, Isten könyveiről, a korábbi próféták történeteiről, erkölcsi tanításokról, a halál utáni életről és a sorsról szólt. E kinyilatkoz-

tatások összességét foglalja magába a Korán, amely arab nyelven lett kinyilatkoztatva és kétségkívül minden betűje Istentől származik. A Próféta (ﷺ) Istentől származó mondásait, cselekedeteit és jóváhagyásait a Próféta (ﷺ) társai megjegyezték, továbbadták, majd a Próféta (ﷺ) halála után a tudósok egy külön gyűjteménybe gyűjtötték össze. Ezt a gyűjteményt prófétai tanításoknak (*Szunnának*) nevezzük. A Szunna részletezi és megmagyarázza a Koránban leírtakat, valamint gyakorlati útmutatásokat tartalmaz az élet minden területére. Minthogy a prófétai tanítások is Istentől származó kinyilatkoztatások, azok követése és betartása is ugyanúgy hozzátartozik a muszlimok életéhez, mint a Koránban leírtaké.

Mohamed Próféta (ﷺ) egy olyan államnak tette le az alapköveit, amelyben a hit, az istentisztelet, a törvénykezés és az államvezetés, mind-mind az iszlám szerves részeként jelent meg. A Próféta (ﷺ) követően négy leghűségesebb társa, Abu Bakr, Omar, Oszmán és Ali, az úgynevezett *Rásid* (igaz úton járó) kalifák vezették a muszlim államot (632-661).

Ebben az időszakban másolták át a Korán hiteles szövegét a kezdetleges feljegyzésekről egységes kötetbe, s juttatták el a muszlim állam különböző tartományába. Így az iszlám hiteles üzenete eljutott az Atlanti-óceántól egészen a Himalájáig.

Az iszlám az Arab-félsziget belsejéből elindulva, a hetedik századtól kezdve kialakított egy teljesen új világrendet, amelyhez a világ igazságtalanságtól szenvedő milliói (önként) csatlakoztak. Ennek eredményeként az iszlám – elsősorban Ázsiában és Afrikában – képes volt az egymással állandóan harcoló népeket, vallási közösségeket kibékíteni és egyetlen államban összefogni.

Követendő útmutatás

Ahogy az összes prófétának, Mohamed Prófétának (ﷺ) is az volt a küldetése, hogy az Egyetlen Igaz Isten imádatára hívja az embereket. A tanításokat, melyeket ránk hagyott, ha valódi szellemüknek megfelelően és helyes módon valósítjuk meg, boldog életet biztosítanak ebben a világban, és mindemellett a halál utáni életben kétségtelen jutalmak várnak azokra, akik hisznek bennük. A muszlimokat a világ minden

pontján fel lehet ismerni hasonló életmódjukról, s a különbözőségeik ellenére sajátjuknak vallott muszlim azonosságtudatukról, mely összetartja a hívők közösségét. A mód, ahogy imádkoznak, vagy rituális mosdásukat végzik, illemszabályaik, tisztasági előírásaik mind egyetlen közös és jól elkülöníthető szervezőelv mentén rendeződtek el. Kínától Indonézián át a Közel-Keletig a muszlimok a legeldugottabb falvakban is pontosan ugyanazon mozdulatokkal végzik az imádkozást.

A Mohamed Próféta (ﷺ) által közvetített kinyilatkoztatást a Próféta (ﷺ) társai memorizálták, majd még a Próféta (ﷺ) életében pálmalevelekre, bőrre stb. jegyezték le. A mai Korán tehát ugyanaz, mint amit Mohamed Próféta (ﷺ) Allah kinyilatkoztatott, mert amióta lejegyezték, egyetlen betű sem változott meg benne, s megőrzését maga Isten garantálta.

Mohamed Próféta (ﷺ) nem több, mint Isten megbecsült szolgája és küldötte. Vele jött Isten üzenetének átfogó, teljes és végső formája. Mohamed Próféta (ﷺ) a próféták pecsétje, hiszen ő a próféták hosszú sorában az utolsó, akit Isten az emberekhez küldött. Utána egyetlen próféta sem fog jönni e világ végzetéig. Aki megtagadja Mohamed Próféta (ﷺ) küldetését, az a többi próféta küldetését is megtagadja, így Mózesét (ﷺ), és Jézusét (ﷺ) is. Tehát annak, aki a keresztények és a zsidók közül a Paradicsomba akar menni, és az Isten, a Teremtő elégedettségét el akarja nyerni, az iszlám utolsó küldöttét, Mohamed Próféta (ﷺ) kell követnie, hogy igazi követője legyen Mózesnek és Jézusnak (béke legyen velük), hiszen mindegyikük az Egyetlen Igaz Isten imádatára hívta az embereket. Mohamed Próféta (ﷺ) feladata az volt, hogy az előző prófétákat igazolja, és kijavítsa azt, amit tanításaikban az emberek meghamisítottak. *„És csupán azért küldtük le hozzád az Írást, hogy megmagyarázd nekik azt, amiben egyenetlenség támadt közöttük, és útmutatás és könyörület gyanánt a hívő népnek.”* (Korán, 16:64)

A muszlimok tehát minden próféta küldetésében hisznek, valamint hisznek abban is, hogy az ő küldetésük bizonyos időre, helyre és népre korlátozódott. Amikor az emberek elfelejtették, vagy megváltoztatták a próféták tanításait, Allah újabb prófétákat küldött, hogy tudassa akaratát az emberekkel. Ezért van az, hogy mindegyik próféta küldetése csak addig érvényes, amíg Allah nem küld helyette újat. A Korán úgy említi

Mohamed Prófétát (ﷺ), mint Isten utolsó prófétáját. Ez azt jelenti, hogy Isten, Mohamed Próféta (ﷺ) küldetése után, csak az iszlám vallásban való hitet fogadja el az emberektől. A muszlimok továbbá hisznek abban, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) küldetése minden emberhez és minden időre szól.

Mohamed Próféta (ﷺ) legkiemelkedőbb jellemvonásai

Mohamed Próféta (ﷺ) nagyszerű, kiváló ember volt, az elveibe vetett bizalmán és a mellettük való szilárd kitartásán keresztül olyan személyiséget testesített meg, amelyet a baráttal és az ellenséggel szembeni jó erkölcs és egyenes bánásmód ékesített, továbbá jellemző volt rá a szerénység és a könnyedség, ugyanakkor távol állt a körülményeskedéstől, az alakoskodástól és a színleléstől. Ali ibn Abu Tálib (رضي الله عنه) a következőképpen írta le a Prófétát (ﷺ): „Allah Küldöttének mindig jó volt a kedve, kellemes modorú, kíméletes és elnéző volt. Sohasem volt goromba, sem durva beszédű, sem hangoskodó, sem trágárkodó vagy másokat sértegető, és nem játszotta meg a figyelmetlent, akinek ha valami nincs ínyére, úgy tesz, mintha nem tudna arról. Sohasem vesztette el reményét benne az, aki számított rá, soha nem adott elhamarkodott választ. Három dologtól kímélte meg magát a beszédben: a vitatkozástól, a sok beszédétől és mindattól, amihez nem volt köze. Az embereket is három dologtól kímélte meg beszédével: attól, hogy bárkit megalázzon és megsértsen, hogy bárkinek a hibáit kutassa, valamint attól, hogy olyan dologról beszéljen, ami nem jár haszonnal az emberek számára és nem jár túlvilági jutalommal. Amikor beszélt, társai lehajtott fejjel hallgatták, mintha madarak lettek volna a fejükön. Amikor abbahagyta a beszédet, akkor kezdtek ők beszélni; nem veszekedtek előtte. Aki pedig önála beszélt, azt meghallgatták, nem vágtak a szavába, hanem megvárták, amíg befejezte. Arról beszéltek nála, amiről a beszélgetés elején esett szó. Nevetett azon, amin nevettek és elcsodálkozott azon, amin ők is elcsodálkoztak. Eltúrta az idegen ember durva beszédét és nyers kérdéseit, még akkor is, ha a társai ezt nehezen tűrték. Azt mondta: 'Ha olyannal találkoztok, akinek szüksége van valamire, akkor adjatok bőségesen neki abból!' Nem szakította félbe senkinek sem a mondani-valóját, amíg az be nem fejezte, csak akkor, ha az a vallás védelmében

történt. Ilyenkor tiltással vagy felállással állította meg a beszélőt.” (al-Bejhaqi)

Mohamed Próféta (ﷺ) őszinte volt önmagával szemben, meg volt győződve elveiről, határozott céljai és világos elképzelései voltak. Kitartott elvei mellett egészen addig, amíg isteni küldetését be nem töltötte, az isteni üzenetet át nem adta, és nemes elveit követendő példává nem tette. Elveit, amelyekről a hozzá ellenségesen viszonyuló emberek közül soknak nincs tudása. Egybegyűjtötte azokat a jó tulajdonságokat, amelyek megfelelnek a veleszületett, emberi természetnek, és mindazokat a tökéletes tulajdonságokat, amelyeket az éles elméjű emberek óhajtanak elérni.

Küllemének szépsége erkölcsi és észbeli szépséggel párosult. Olyan forrást nyitott meg, mely visszaadta az életet az emberiségnek, kioltva a tudatlanság és az önzés minden formáját.

Családtagjai körében

Aki Mohamed Próféta (ﷺ) magánéletét veszi szemügyre, csodálatlalt tekint arra a férfira, aki a zord sivatagi és hegyvidéki környezetből származott, melyet tudatlanság és zűrzavar jellemezett, és mégis példátlanul sikeres volt családi életében. Mohamed Próféta (ﷺ) a szeretet, a kedvesség, a melegség és a kifinomult érzelmek kifogyhatatlan forrása volt családja számára. Játszott és tréfálkozott is családjával, mély érzelmeiket szólította meg, és finom módon érzékeltette szeretetét irányukba. Ügyelt például arra, hogy ugyanabból a pohárból igyon, amelyből felesége ivott, amely szinte észrevétlenül öntött örömet szívébe, és érintette meg érzelmeit.

Mohamed Próféta (ﷺ) példája volt a hűséges férjnek. Boldog családi életet élt, és sohasem felejtette el feleségét, Khadídzsát, és halála után mindig emlegette jótéteményeit, valamint jósággal fordult rokonaihoz. Ha valaki a jelenlétében megszólta őt, akkor haragra gerjedt. Abu Nadzsíh hagyományozta azt a Khadídzsával kapcsolatos történetet nővérével, Hálával, melyben Áisa, a Próféta későbbi felesége, azt találta mondani: „Isten felcserélte számodra az idős asszonyt (Khadídzsát értette alatta) egy fiatalra! Erre a mondatára olyannyira megharagudott a Próféta, hogy Áisa azt mondta: Esküszöm arra, Aki az igazsággal küldött el téged (Istenre), hogy innentől kezdve csak jót fogok mondani róla.” (a hiteles láncolat 1/426)

Annak ellenére, hogy a Próféta (ﷺ) vállára súlyos terhek nehezedtek államférfiként és hadvezérként, illetve követőinek eszmei és erkölcsi tanítójaként, nem feledkezett meg arról, hogy szerető támasz legyen családja számára. Szolgált feleségeit és segített nekik a házimunkában, éreztetve velük, hogy a nők mennyire fontosak és értékesek az iszlám vallásban. Al-Bukhári jegyezte fel al-Aszvadra való hivatkozással, aki azt mondta: „Megkérdeztem Áisát: Mit szokott csinálni a Próféta családja körében? Azt felelte: Családja szolgálatában munkálkodott, amikor pedig elérkezett az imádkozás ideje, imádkozni ment.”

Az emberekhez fűződő viszonya a békesség időszakában

- Mohamed, a Küldött: az igazság és az igazságosság embere

Olyan ember volt, aki szerette az igazságot és az igazságosságot és aszerint ítélkezett. Nem vette figyelembe a szemrehányást, ha az igazságról volt szó. Senkinek sem hízelgett hatalma, vagyona vagy származása miatt. Aki pedig társadalmi helyzetét tekintve alacsony rangú volt, annak Mohamed Próféta (ﷺ) a támasza volt mindaddig, amíg jogos követelésének érvényt nem szerzett. A magas rangú azonban mindaddig alacsony volt őelőtte, amíg vissza nem szerezte tőle mások jogos követelését.

Olyan szintű volt igazságossága, hogy még a hozzá szeretetben legközelebb álló embereknek sem hízelgett. Megtörtént, hogy egy előkelő asszony lopott és megérdemelte a büntetést. Hozzátartozói azonban a Próféta (ﷺ) egyik legszeretettebb követőjéhez, Uszáma ibn Zejdhez mentek, hogy közbenjárjon számukra a büntetés elengedésében. Allah Küldötte (ﷺ) hatalmas haragra gerjedt amiatt, hogy valaki az igazságszolgáltatás szentségét akarta megsérteni, miután megismerte az iszlám vallást, annak ellenére, hogy a bűnös egy hozzá rokonságban közel álló ember volt. Áisára hivatkozva jegyezték fel, miszerint azt mondta: A Kurajs (arab törzs) nagy gondban volt egy Makhzúm klánbeli asszony miatt, aki lopott, és azt mondták: Senki sem mert beszélni vele (a Prófétával) csupán Uszáma ibn Zejd, akit Allah Küldötte nagyon szeretett. Uszáma ibn Zejd beszélt vele, mire azt mondta Allah Küldötte: „Vajon közbenjársz Allah egyik büntetésében?” Majd felállt és beszédet mondott, így szólván: „Bizony az pusztította el azokat, akik előttetek éltek, hogy amikor

előkelő lopott közülük, akkor elengedték, ám ha a gyenge lopott, akkor végrehajtották a büntetést. Allahra esküszöm, ha Fatima, Mohamed lánya lopna, neki is levágnám a kezét!” (al-Bukhári, Muszlim)

- Mohamed, a Küldött: a szép erkölcsök embere

Mohamed Próféta (ﷺ) legjobban nagyszerű és kimagasló erkölcsével tűnt ki, azzal, ahogyan a hozzá közeli vagy távoli, ellenséges vagy barátságos emberekkel viselkedett. Minden elfogulatlan ember tanúsítja ezt.

Olyan ember volt, aki mindig jóságosan, mosolygós arccal és szép beszéddel fogadta az embereket, a gonoszságot jósággal viszonzta, és felülemelkedett a kicsinyes dolgokon.

Azt tanította követőinek, hogy az a legjobb ember, aki a legjobb erkölccsel bír. Azt mondta: „A legjobbak közé tartozik közületek az, aki a legjobb köztetek az erkölcsösségben.” (al-Bukhári)

Sőt arra tanította őket, hogy az lesz hozzá a legközelebbi helyen a Paradicsomban, aki a legszebb erkölcsű közülük. Allah Küldötte (ﷺ) így szólt: „Azok a legszeretettebbek számomra közületek és a legközelebbi helyen lévőek énhozzám a Feltámadás Napján, akik a legszebb erkölcsűek köztetek.” (szahíhul-dzsámi 2201)

Szép erkölce nem korlátozódott követőire, hanem magában foglalta ellenségeit is. Amikor azt kérték tőle, hogy fohászkodjon a bálványimádók ellen, azt mondta: „Én bizony nem átkozónak küldtettem, hanem könyörületként küldtettem el.” (Muszlim)

- Mohamed, a Küldött: a béketűrés embere

Azok az előítéleteket gerjesztő híresztelések és hamis vádak, amelyek híján vannak a legminimálisabb tudományos szavahihetőségnek, és amelyek úgy állították be Mohamed Prófétát (ﷺ), mint egy béke és párbeszéd ellenes vezért, eltorzították a valóságot. Ő a béke híve volt az élet minden terén. Élete telis-tele van a béketűrésre utaló eseményekkel. Jó példa az, amikor a medinai zsidók úgy köszöntek neki, hogy elferdítették a köszönésre használt szót (szalam alejkum), és e helyett a halálát kívánták (szaam alejkum) találkozásukkor.

El tudjuk képzelni, mit tenne ilyen helyzetben egy kormányzó és hadvezér, akinek engedelmeskednek, és akinek a parancsa szent, ha valaki

ilyen ravasz módon a halálát kívánná? Egészen biztos, hogy nem túrné szó nélkül ezt az agyafűrt sértést!

A Küldött (ﷺ) azonban, aki felismerte ezt a furfangot, nem viszonozta ezt a kívánságot, hanem nagyfokú béketűrésről tett bizonyosságot. A történet szerint, egy napon, amikor Mohamed (ﷺ), az Isten Küldötte, feleségével, Áisával ült, elment mellettük egy csoport zsidó vallású ember, akik úgy tettek mintha üdvözölték volna, miközben sértegették. Áisa rájött a furfangra, és azonnal viszonozta a sértegetést. Mit tett ekkor Mohamed Próféta (ﷺ)? Örült annak, hogy a felesége így viselkedett? Az igazság az, hogy semmi ilyen nem történt, sőt ellenkezőleg, a Próféta (ﷺ) megdorgálta szeretett feleségét, béketűrésre és kedvességre intette őt, és óva intette a keménységtől és az erőszakosságtól.

Áisára való hivatkozással jegyzték fel, miszerint azt mondta: „A zsidók amikor köszöntek a Próféta-nak – Allah dicsérete és békéje legyen vele – azt mondták: eszám alejk! (halál reád). Rájöttem erre és azt mondtam: Legyen tirátok a halál és az átok is! A Próféta azt mondta: Lassan, ó Áisa! Bizony, Allah szereti a kedvességet minden dologban...” (al-Bukhári, Muszlim)

- Mohamed, a Küldött: a tudomány és a civilizáció embere

Aki tudatlanul, vagy tisztességtelenül ítélkezik Mohamed Próféta (ﷺ) felett, azt állíthatja, hogy Mohamed (ﷺ) a tudomány és a civilizáció ellensége volt. Ennek az oka talán abban rejlik, hogy egyes muszlim közösségek helyzetéből indulnak ki, majd ennek alapján ítélik ilyennek Mohamed Próféta (ﷺ) és az iszlámot. Ez azonban a tudományos kutatás etikája szerint nem igazságos ítélet. A tárgyilagos kutatónak ugyanis el kell ismernie, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) fektette le követői számára a tudomány és a civilizáció alapjait, amelyre birodalmukat építhették, amely évszázadokig fennmaradt és meghódította az egész akkori világot.

Az emberiség még mostanáig is emlékszik arra, hogy a tudományos forradalom és a világ civilizációi, de főként az európai civilizáció sokat köszönhet az andalúziai muszlim civilizációnak.

Mohamed Próféta (ﷺ) a tudomány és a civilizáció szószólója volt, hiszen az első szó, amely kinyilatkoztatásra került az általa közvetített Szent Könyvben (a Koránban) ez volt: „Olvass!”, vagyis az olvasásra

való felszólítás. Emellett van egy Korán-fejezet (szúra), amely „az Író-toll” címet viseli, vagyis a tudomány legalapvetőbb eszközéről lett elnevezve. A tudásnak hatalmas rangja van az iszlámban, előnye és jutalma kimagasló. Allah azt mondta: „Allah több fokkal emeli magasabbra azokat, akik hisznek közületek, és akiknek tudás adatott.” (Korán, 58:11) Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Aki a tudás keresése kedvéért útra kel, annak Allah könnyűvé teszi az utat a Paradicsomba, az angyalok pedig megelégedve leeresztik szárnyaikat a tudáskeresőre. A tudósért bocsánatot kérnek az egekben és a földön lévők. A tudós előnye Allah többi imádójával szemben olyan, mint a telihold előnye a többi bolygóval szemben. És a tudósok a próféták örökösei, hiszen a próféták sem dirhemet, sem dinárt nem hagytak hátra, hanem a tudást hagyták hátra. Aki ezt veszi, bőséges szerencsét vesz.” (Abu Dáúd, at-Tirmidi) A Próféta (ﷺ) egy olyan fejlett civilizáció szószólója, amelynek szilárd alapjai vannak, és nincs olyan ember, aki képes lenne egy tudatlan és barbár népet, mely rabláson, fosztogatáson és igazságtalanságban él, olyan néppé változtatni, amely kimagaslik mind erkölcsi, mind pedig tudományos téren, csak Isten Küldötte (ﷺ).

Mohamed Próféta (ﷺ) képes volt arra, hogy népét kivezesse a tudatlanság, az elmaradottság és az igazságtalanság állapotából a tudás és a haladás állapotába. Egy olyan civilizáció alapjait fektette le számukra, amely egyensúlyt teremtett a lélek és a test követelményei között, és követőit képessé tette arra, hogy évszázadokon keresztül a világ vezetői legyenek mindaddig, amíg ragaszkodnak ezekhez az alapokhoz.

Az a tudományos és civilizációs lemaradás, ami követőit érte korunkban, egyrészt az iszlám alapjaitól való eltávolodásnak, másrészt pedig annak az európai és nyugati gyarmati örökségnek az eredménye, amely a volt gyarmatosítók ügynökeit juttatta hatalomra az iszlám világban, megakadályozva a tudományos és kulturális újjáéledést, amely Mohamed Próféta (ﷺ) civilizációjának alapjaira épül.

- Mohamed, a Küldött: Könyörület a teremtmények számára
1. Könyörülete a nők iránt

A nők jogai az iszlám megjelenése előtt el voltak tiporva. Megalázták, sőt élve eltemették őket az akkori Európa és Perzsia szeme láttára

és füle hallatára, amely birodalmak akkor saját terjeszkedési vágyálmaikkal voltak elfoglalva.

Amikor eljött Mohamed Próféta (ﷺ), visszaadta az életet a nőknek, és kimentette őket a szolgaság poklából, hiszen olyan emberként kezelte őket, akinek van méltósága, becsülete és emberi mivolta, és ugyanannyi joga és kötelessége van, mint a férfinak. Ugyanakkor elismerte azokat a különbségeket, amelyek a teremtettségből fakadnak.

Megtiltotta azt, hogy kioltsák a nő életét, élve eltemessék, bántalmazzák, igazságtalanul bánjanak vele és megsértsék. Azt, aki a legszebben bánik a nővel, a legjobb követőjének nevezte. A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Azok a legjobbak közületek, akik a legjobban bánnak asszonyaikkal.” (szahíhul-dzsámi 1232)

A Próféta (ﷺ) azt is mondta: „A hívők közül azok a legteljesebb hitűek, akik a legjobb erkölcsűek. A legjobbak közöttük pedig azok, akik a legjobbak asszonyaikhoz!” (Ahmed)

A Próféta (ﷺ) azt parancsolta a muszlim népnek (az ummának), hogy bánjanak kedvesen és gyengéden a nővel, akiket törekenységükben az üveghez hasonlított. Mohamed Próféta (ﷺ) erélyesen óva intett attól, hogy megsértsék a nők jogait. Azt mondta: „Ó, Istenem (kérem, hogy tanúsítsd): óva intek (mindenkit) két védtelen csoport, az árvák és a nők jogainak megsértésétől!” (szahíhul-dzsámi 2447)

Mohamed Próféta (ﷺ) még halálos ágyán sem feledkezett meg a nőkről, és utolsó szavainak egyike a nők jogainak megerősítésére vonatkozott. Hallott-e valaki arról, hogy a történelem nagyjai közül bárki is a nők jogait és a velük való jó bánásmódot kötötte volna az emberek lelkére életének utolsó pillanataiban? Egyetlen ilyen személyre sincs példa, hiszen mindenki saját magával van elfoglalva halálakor.

Mohamed Próféta (ﷺ) nagysága és a nők iránti tisztelete és könyörületessége azonban pont ebben a feszült és súlyos állapotban mutatkozott meg, miközben a halállal kellett megvívnia. Nem csupán utasított a nők iránti jóságra, hanem arra ösztönözte a társait, hogy egymás lelkére kössék azt. A Próféta (ﷺ) azt mondta: „Kössétek egymás lelkére az asszonyokkal való jó bánásmódot!” (al-Bukhári, Muszlim)

Abu Szaíd Al-Khudrí hagyta hátra: A nők megkérték a Próféta: „A férfiak teljesen lefoglaltak téged velünk szemben. Tégy hát meg nekünk

egy (külön) napot.” Így megígért nekik egy napot, amelyen találkozik velük, tanítja őket a vallásra, és utasításokat ad nekik. Egy ilyen alkalommal történt, hogy azt mondta nekik: „Nincs olyan nő közületek, aki ha elveszíti három gyermekét, ne lenne számára védőpajzs a pokol tüzeitől.” Egy asszony megkérdezte: „És ha csak kettőt?” Mire azt felelte: „Akár kettőt.” (al-Bukhári)

2. Könyörülete a zsidókkal és a keresztényekkel

Mohamed Próféta (ﷺ) nem csupán követői iránt volt könyörületes, hanem a zsidók és a keresztények iránt is. Volt például egy zsidó szomszédja, aki állandóan zaklatta őt. Minden nap a Próféta (ﷺ) ajtaja elé tette a szemetét, ennek ellenére ő könyörülettel, kedvesen bánt vele, és nem viszonozta a gonoszságát, hanem fogta a szemetet és elvitte messze a háztól, anélkül hogy vitába szállt volna szomszédjával.

Egy napon, amikor megszűnt a zaklatás, a Küldött (ﷺ) arra gondolt, lehet hogy valami baja esett a zsidó szomszédjának, ezért elhatározta, hogy meglátogatja és megvigasztalja. Láthatja az olvasó milyen határtalan volt a Küldött (ﷺ) könyörületessége, hiszen annak ellenére megszánta szomszédját, hogy az folyamatosan ártott neki.

Amikor elment hozzá, betegen találta, úgy ahogyan gondolta. Kedves szavakkal illetve, állapotáról érdeklődött. Ez ékes bizonyítéka a nemes erkölcsnek, az emelkedett léleknek és a nagyságnak.

Igencsak elcsodálkozott a zsidó ember azon, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) meglátogatta, eljött hozzá, hogy megvigasztalja őt betegségében, noha amikor egészséges volt, ő folyton zaklatta a Prófétát. Felismerte, hogy ilyen nemességre csak Isten Küldötte képes. Megértette hogy Mohamed (ﷺ) Allah küldötte, így képtelen volt mást tenni, mint hinni Mohamed küldetésében és felvenni az iszlám vallást, és azt mondta: „Tanúsítom, hogy nincs más isten, kivéve Allah, és Mohamed Allah küldötte.”

3. A bálványimádókkal való könyörülete

Mohamed Próféta (ﷺ) egyaránt jót akart a hozzá közel állóknak és a távoliaknak is. Barátaival és ellenségeivel is könyörületesen bánt, mert könyörületességgel és együttérzéssel volt teli a szíve, és csakis jogos esetben nyúlt a keménységhez és a szigorhoz.

A mekkai bálványimádók hiába üldözték és zaklatták, jósággal viszonzta a gonoszságukat, és olyannyira ügyelt arra, hogy a helyes útra vezesse őket, hogy szinte megszakadt a szíve a szomorúságtól, amiért nem követték őt. Allah azt mondta neki a Koránban: „*Ne pusztítsd el magad a miattuk való szomorúságban!*” (Korán 35:8)

4. Könyörülete a szegények és a rászorulóknak

Mohamedet, a Küldöttet (ﷺ), nem tette beképzeltté az, hogy követői tiszta szívéből, példátlan szeretettel övezték őt. Parancsnok volt, akinek engedelmeskedtek, barát, akit szerettek, és hatalmas ember, akit tiszteltek. Annak ellenére, hogy ilyen magas volt a rangja, Mohamed Próféta (ﷺ) szerény volt, szerette a szegényeket, együtt érzett velük, vigasztalta őket, amivel csak tudta: pénzzel, étellel, jó erkölccsel, szép szóval. Az volt a szokása, hogy kereste a társaságukat, beszélgetett velük, kedveskedett nekik és tréfálkozott velük, hogy örömet szerezzen nekik.

Az idegen személy, aki messzi földről érkezett és nem tudott tovább utazni, a Próféta (ﷺ) szemében nem volt idegen. Úgy viszonyult hozzá, ahogyan országa lakóihoz, sőt még jobban bánt vele, mint velük. A Próféta (ﷺ) az utazót nem kötelezte tartózkodási okmány vagy beutazási engedély beszerzésére, hanem parancsot adott arra, hogy bánjanak jóságosan vele, bárkiről legyen is szó, mert Mohamed Próféta (ﷺ) alkotmánya biztosította az étkezéshez, a ruházódáshoz, a lakhatáshoz, a munkához, az egészséghez és a tanuláshoz való jogot. Senki sincs elhanyagolva ezen alkotmány szárnya alatt, bármennyire szegény az illető, vagy bármilyen speciális szükségletei vannak. A Próféta (ﷺ) utat mutatott követőinek az idegenek megsegítésében és a nekik szánt ingyenes szolgáltatások területén való vetélkedésben. Igen, Mohamed Próféta (ﷺ) mindenkivel könyörületes volt.

5. Könyörülete a népeknek

Modern korunkban a népeknek rendkívül nagy szüksége van egy szilárd erkölcsi rendszer által felügyelt igazgatási rendszerre, amely megkönnyíti az emberek ügyeinek intézését, és mindenkinek megadja a jogos részét. Így az ügyintézés könnyűvé és nyugodtan elvégezhetővé válik, és az emberek kihasználhatják azokat a hosszú órákat, melyeket

a bonyolult ügyintézésel és a jogi keresetek utáni szaladgálással pocskólnának el.

Ha megvizsgáljuk Mohamed Próféta (ﷺ) tanításait, azt találjuk, hogy igazgatási rendszere az ügyintézés megkönnyítésére épül, hiszen beosztottait könnyítésre, tisztességre és az ügyfelekkel való jó bánásmódra nevelte. Amikor elküldte két társát Jemenbe, hogy bírókként dolgozzanak ott, azt mondta nekik: „Könnyítsetek, és ne nehezítsetek! Hozzatok örömhírt és ne riasszátok el az embereket!” (al-Bukhári, Muszlim)

Mohamed Próféta (ﷺ) igazgatási rendszerét határozottság és szigor jellemezte. Szigorúan megtiltotta követőinek, hogy úgy nevezzenek ki valakit, hogy közben létezik alkalmasabb személy a pozíció betöltésére.

A Mohamed Próféta (ﷺ) által alapított igazgatási rendszer szigorú elszámolás alá helyezte a beosztottakat, a hivatalnokokat. Allah Küldötte (ﷺ) a lehető legnagyobb büntetéssel fenyegette meg azon beosztottait, akik csalást követtek el munkájukban, azzal, hogy meg lesznek fosztva a Paradicsomtól, amelyről örömhírt kapott az emberiség. Azt mondta: „Minden olyan ember, akire Allah ráhagyott egy nyáját (vezetőjük lett), és (az ember) nyáját becsapva (jogukat csorbítva) hal meg, Allah tilalmassá teszi számára a Paradicsomot.” (al-Bukhári, Muszlim)

Aki a népet csapja be, annak nincs köze Mohamed Próféta (ﷺ)hoz. Erre jó példa az, amikor olyan emberrel találkozott, aki becsapta az embereket a kereskedelemben. Abu Hurejrára való hivatkozással jegyezték fel, miszerint azt mondta: „Allah Küldötte elhaladt egy ételt áruló férfi mellett, majd belenyúlt kezével az ételbe, mire kiderült, hogy az alul romlott volt. Erre a Próféta (ﷺ) azt mondta: 'Nem való közénk (nem követ engem), aki becsap!'” (abu Dáúd)

6. Könyörülete az állatok iránt

Nem kell azon csodálkozni, hogy az állatok is élvezhették Mohamed Próféta (ﷺ) szeretetét, kedvességét és könyörületét, hiszen Mohamed Próféta (ﷺ) sem embert, sem állatot nem bántalmazott, sőt megtiltotta követőinek is, hogy bántalmazzák az állatokat.

Megtiltotta például, hogy több terhet tegyenek az állatra, mint amennyit az elbír. Megtiltotta, hogy kevés ételt adjanak az állatoknak, és hogy megerőltessék őket a munkában. Megtiltotta, hogy jogtalanul öl-

jenek meg egy állatot. Megtiltotta, hogy célba lövésre használják az állatokat, mivel az kínzást jelent. Megtiltotta, hogy azon szórakozzanak, ahogyan az állatok egymással küzdenek (állatviadal).

Abdullahra való hivatkozással jegyezték fel, miszerint azt mondta: „Együtt utaztunk a Küldöttel, aki valamely dolgában útnak indult. Megláttunk egy madarat, amelynek két fiókája volt, majd elvettük tőle a fiókákat. Amikor pedig jött a madár, (kicsinyeit keresve) eszeveszetteen repkedett. Amikor visszatért a Próféta, azt kérdezte: 'Ki okozott ijedséget ennek a madárnak azzal, hogy kivette kicsinyeit? Tegyétek neki vissza őket!'” (Abu Dáúd)

Mohamednek, a Küldöttnek (ﷺ), az volt a szokása, hogy odanyújtotta a macskának a tálat könnyörületességéből és kedvességéből fakadóan, hogy a kezéből igyon. Ez egy újabb bizonyíték arra, hogy a prófétai intelmekből, tanításokból árad a kedvesség, az irgalom és a könnyörület, függetlenül attól, hogy mely teremtmény felé irányul.

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), vallási vezetőként és államférfiként

Hány vezér és történelmi személyiség próbált meg dicsőséget szerezni és emberi eszméken alapuló rendszer alapítani, ám a történelem során senkinek sem sikerült olyan egyöntetű, pontos rendszert létrehoznia, amely egyensúlyba hozza a lélek követelményét a test követelményével. Mindig valamelyik oldalára elbillent a mérleg.

Mohamed Próféta (ﷺ) azonban képes volt arra, hogy új dolgot hozzon a világ számára, amelyben példátlan összhangot alkotott a lelki és a testi oldal. Olyan államot épített fel, amelynek nincs élete vallás nélkül, és olyan vallást, mely nem ismer az állam helyett semmit, amely azt pótolhatná.

Mohamed Próféta (ﷺ) képes volt arra, hogy meggyógyítsa a lélek sebeit, amelyeket a materialista életmód okozott, és képes volt arra is, hogy megszüntesse az anyagi természetű szükségletek hiányát, melyet a lélekre való kizárólagos összpontosítás okozott. Ezáltal vált őszinte lelki tanítóvá, feddhetetlen politikussá és igazságos kormányzóvá. Vad törzseket egyesített egy civilizált nép formájában, a különböző népeket pedig egy nemzetté kovácsolta össze, amely dicsőségre tett szert az Egyetlen Istenbe vetett hit zászlaja alatt.

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), a tisztaság és a környezetvédelem embere
Mohamed Próféta (ﷺ) élete és vallása kiemelkedett a többi vallás és ideológia közül a tisztaságra és a környezet védelmére vonatkozó szigorú tanítások által, melyeket követőinek szabott meg.

Mohamed Próféta (ﷺ) előírta azon testrészek megmosását, amelyek ki vannak téve a szennyeződésnek, és amelyek a munkavégzés során igénybe vannak véve, úgymint az arc, a száj, az orr, a kezek és a lábak. Ezeket a testrészeket ötször kell minden nap megmosni.

A fürdést, a test egészének megmosását, pedig rendszeresen ajánlott Mohamed Próféta (ﷺ) követőinek elvégezniük. Követőit szigorúan arra kötelezte, hogy teljes mértékben tartsák tisztán magukat az emberi testből származó tisztátalanságoktól, amelyektől a ruházatukat is meg kell óvniuk. Emellett óva intett attól, hogy az emberek által lakott területek hulladékokkal legyenek beszennyezve.

Ugyanakkor megtanította követőinek az egészségügyi karantén elvét azáltal, hogy megparancsolta nekik azon lakott területek elkerülését, ahol járvány tört ki, és azt, hogy nem szabad elhagyniuk településüket – amennyiben fertőző betegség terjedt el – a közegészség megóvása érdekében, nehogy világméretű, az egész emberiséget fenyegető járvány törjön ki.

Ilyen és ehhez hasonló tanításokra építette Mohamed Próféta (ﷺ) az iszlám egységes társadalmi rendszerét, egy egészséges és tiszta környezetben. Tanításaiban nincs helye a piszoknak és a szennyezésnek, sem a ruházatot, sem a testet, sem pedig az ember környezetét illetően.

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), az ízlés és a szépség embere

Mohamed Próféta (ﷺ) számára az evilági dolgok közül az egyik legkedvesebb az illatszer volt, ahogy ezt egy hadísban meg is említette. Nagyon szerette a jó illatokat, és az volt a szokása, hogy sok illatszert használt és elképzelhetetlen volt, hogy bárki rossz illatot érzett volna rajta.

Ehhez társult még a példátlanul kitűnő ízlése, hiszen ő mindig a legszebben, legcsinosabban mutatkozott az emberek között. Ennek a magával ragadó látványnak tovább emelkedik a jelentősége, ha figyelembe vesszük azt az ízléstelen, tisztaságot és szépítkezést elhanyagoló közeget, melyben Mohamed Próféta (ﷺ) megjelent. Olyan volt, mint egy elbűvölő szépségű virág a sivatag kellős közepén.

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), jelmondata a mosolya volt

Korunkban, ahol egyre erősödnek a társadalmi nyomások és a lelki betegségek, az embernek nagy szüksége lenne a mosolyra, olyanra, melyet Mohamed Próféta (ﷺ) rajzolt híveinek és követőinek arcára.

Sikerült neki és tanításaihoz hű követőinek felülemelkedni az étellel járó nehézségeken, a társadalmi nyomáson, s így megmenekültek az emberek életét megrontó lelki válságoktól, biztosítva maguknak a boldogságot és a nyugalmat.

Mohamed Próféta (ﷺ) az állandó jelmondata – akár otthonlété, akár utazása alatt – a mosolya volt. Mindig ilyennek látták őt az emberek, és bárkivel is találkozott, enyhítette ezáltal annak fájdalmait és meggyógyította sebeit.

Abdullah ibn al-Háriszra való hivatkozással jegyezték fel, miszerint azt mondta: „Nem láttam senkit szebben mosolyogni Allah Küldötténél!” (at-Tirmidi) Ugyanakkor Mohamed Próféta (ﷺ) sohasem lépett volna túl az illemszabályokon, és a tekintélyét sem tette kockára a túlzott nevetéssel és hahotázással, hanem illem- és tisztelettudóan mosolygott.

Ugyancsak Abdullah ibn al-Háriszra való hivatkozással jegyezték fel, miszerint azt mondta: „A Küldött nevetése csupán mosolygás volt.” (at-Tirmidi) Ez azt jelenti, hogy nevetése nem járt hahotával, mely ellentétes a kiegyensúlyozottsággal és a tekintély megőrzésével.

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), a könnyítés embere

Mohamed Próféta (ﷺ) kedvelte és alkalmazta a könnyítést az emberek és ügyeik vonatkozásában. Ezzel szemben nem szerette a velük szembeni keménységet és ügyeikben a megszorítások alkalmazását.

Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Hozzatok örömhírt, és ne riasszatok el! Könnyítsetek és ne nehezítsetek!” (al-Bukhári, Muszlim)

Azt is mondta: „Csupán könnyítőkként lettetek elküldve, nem pedig nehezítőkként!” (al-Bukhári)

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), a békétűrés és a megbocsátás embere

Aki szemügyre veszi a nagy vezérek és történelmi személyiségek tetteit, miután győzelmet arattak egy vereséget követően, rá fog találni

egy közös tulajdonságra, amely összekapcsolja őket, s amelytől csupán a próféták mentesek. Ez a tulajdonság a bosszúállás.

Mohamed Próféta (ﷺ) azonban páratlan példát mutatott a győztes ember nemességére. Annak ellenére, hogy kiűzték Mekkából, elkobozták minden vagyonát és prófétaságának kezdetén súlyos bántalmazásban részesült a város lakóinak részéről, amikor elsőprő győzelemmel lépett be a városba, nagysága és nemes erkölce nem engedte meg neki a bosszút, hanem megbocsátott mindenkinek, aki igazságtalan volt vele szemben és amnesztiát hirdetett, miközben képes lett volna bosszút állni rajtuk.

Eképpen nevelte az iszlám Mohamed Próféta (ﷺ) és követőit erre a magas erkölcsi szintre, megszabadítva őket az egoizmus és az önzés béklyóitól.

Hogyan is lehetett volna másképp, miközben a Könyv (a Korán), mely kinyilatkoztatásra került azt mondja: „*Folyamodj a megbocsátáshoz, parancsolj a jóra, és fordulj el a tudatlanoktól!*” (Korán, 7:199)

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), a gyengéd, kedves társ

Mit tenne a Kedves Olvasó, ha tiszta szívéből szeretne és kedvelne valakit, majd jönne egy ember, aki lealacsonyítóan beszélne róla és megalázná? Mit tenne akkor, ha vallásos ember lévén, valaki durva módon bemocskolná az imahelyét? Minden bizonnyal megharagudna, indulatossá válna és sürgetné, hogy minél előbb büntessék meg a tettest. Mohamed Próféta (ﷺ) azonban nem így cselekedett, mert nem hitt a hirtelen reakciókban. Ellenkezőleg, olyan ember volt, aki irányította az indulatait és mindent meggondoltan cselekedett. Minden esetet körültekintően és hosszú távon gondolkodva kezelte. Vegyük példának a következő esetet, mely alátámasztja mindazt, amit mondtunk.

Történt, hogy egy beduin férfi érkezett Medinába, aki még nem érintkezett az új várossal, melyet Mohamed Próféta (ﷺ) épített újjá követőivel együtt. Ez a beduin rendkívül furcsán viselkedett a civilizált város lakóinak szemében. Mi volt ez a furcsa viselkedés? Ha valaki belép egy nyilvános és köztisztületben álló helyre, majd az emberek előtt vizel, az bizony igen furcsa viselkedés, és pont ezt tette a beduin férfi Mohamed Próféta (ﷺ) és társai gyülekezőhelyén, a mecsetben, amely a legszentebb hely a muszlimok szemében, s amely egyben Mohamed

Próféta (ﷺ) államigazgatásának székhelye is volt. Ennek a borzalmas látványnak hatására Mohamed Próféta (ﷺ) követői nem tudták magukat türtöztetni és rettenetesen rákiabáltak a férfire, követelve, hogy azonnal hagyja abba ezt az undorító magatartást.

Bár az esemény néhány pillanatig tartott csupán, Mohamed Prófétán (ﷺ) nem lett úrrá az indulat, hanem egy pillanat alatt átlátta a beduin férfi személyiségét, és arra a megállapításra jutott, hogy ez a férfi tudatlan és a tette nem hordozott semmilyen támadó szándékot, csupán azért viselkedett így, mert el volt maradva attól a tisztaságot és illemtudást hirdető civilizációtól, amelyet Mohamed Próféta (ﷺ) alapított a fővárosában. Ezért arra utasította követőit, hogy hagyják békén a beduint, és egy vödör vizet öntsenek a vizeletre. Az esetet követően Mohamed Próféta (ﷺ) maga ment oda hozzá, és kedvesen, gyengéden és elnézően megtanította arra, hogy ez a hely nem való az efféle cselekedetre. A beduint örömmel töltötte el a jó bánásmód és a szép erkölcs, ahogyan Mohamed Próféta (ﷺ) tanította őt.

- Mohamed Prófétát (ﷺ) nem akadályozta meg a komolysága abban, hogy jókedvű legyen és viccelődjön felnőtten és gyermekkel

Mohamed Próféta (ﷺ) nem volt mogorva, komor arcú férfi, hanem jókedvű és mosolygós, ugyanakkor illemtudó volt, és mindig megőrizte tekintélyét. Sosem tréfálgozott úgy, hogy elveszítette volna a tekintélyét és a méltóságát, vagy úgy, hogy megbántott volna másokat érzéseikben. Úgy tréfálgozott, hogy jókedvvel és örömmel töltötte meg mindazok szívét, akik körülötte voltak a családjából és a társai közül.

Anasz ibn Málakra hivatkozva jegyezték fel, hogy egy beduin emberrel, akit Záhirként hívták – s akinek az volt a szokása, hogy a pusztából hozott ajándékot Mohamed Prófétának (ﷺ), aki viszonzásképpen mindig megrakodva indította el, amikor hazafelé indult – azt mondta Allah Küldötte (ﷺ): „Záhir a mi pusztalakónk, mi pedig az ő városlakói vagyunk.” Allah Küldötte (ﷺ) szerette ezt az embert, aki rút ábrázatú volt. Egy napon odament hozzá, miközben az a portékáját árulta, és hátulról átölelte őt. A beduin viszont nem látta, így annyit mondott: 'Engedj el! Ki vagy?' Hátranézett és megismerte a Prófétát (ﷺ), s miután felismerte, már nem zavarta, hogy a háta hozzátapadt a Próféta (ﷺ) mellkasához.

Ekkor Allah Küldötte azt mondta: „Ki vásárolja meg a rabszolgát?” Erre Záhír azt felelte: Ó Allah Küldötte, Allahra esküszöm, olcsónak fogsz találni. Allah Küldötte (ﷺ) erre azt mondta: „Allahnál azonban nem vagy olcsó.” Egy másik változat szerint azt mondta: „Ám Allahnál drága vagy!” (Ahmed)

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), magas szintű testedzésre ösztönöz

Mohamed Próféta (ﷺ) arra ösztönözte követőit, hogy magas szintű testedzést végezzenek, amelynek elsősorban az a célja, hogy erősítse a testet, a lélek számára kikapcsolódást jelentsen, a társadalomnak pedig hasznot hozzon, anélkül hogy kárt okozna vagyoni vagy egészségügyi téren.

Mohamed Próféta (ﷺ) saját maga is gyakorolt néhány testedzési formát, mint például a futást, a birkózást és a lovaglást. Ugyanakkor Mohamed Próféta (ﷺ) alkotmányában a sportnak és a sportolásnak vannak feltételei: legyen sportszerű, magas erkölcsű és nemes célból üzzék.

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), különleges városépítészeti rendszer kialakítója

A kietlen sivatagban, ahol nem ismerték a civilizált, városi életet, Mohamed Próféta (ﷺ) olyan csodálatos városépítészeti rendszert dolgozott ki, amely kiemelkedett a pontos tervezéssel, az állam és a társadalom érdekeinek figyelembe vételével, s mindezeket vonzó művészi látvánnyal kötötte egybe.

A főváros központja a mecset volt, amely a kormányzás és a nép gyülekezési helyéül szolgált, ahol a fontos események és vészhelyzetek idején összegyűlhetnek. Ez a mecset volt a szegények menhelye, menekülttábora is egyben, ahol az állam és a jótékonyági szervek biztosították számukra az ételt, a ruházatot és a lakhelyet is, de emellett azoknak az idegeneknek is helyet adott, akik az államon kívülről érkeztek, s akiknek a mecset egyik részében ételt adtak és szálláshelyet.

Az a városépítészeti tervezés, amelyet Mohamed Próféta (ﷺ) dolgozott ki fővárosában, Medinában, arra alapult, hogy a piac és a lakások a mecset köré legyenek építve, hogy a piacon dolgozók és az otthonukban tartózkodók a lehető legkönnyebben jussanak el a mecsetbe, és a leggyorsabban kerülhessenek kapcsolatba a kormányzat központjával.

Mohamed Próféta (ﷺ) városában a nép egy szilárdan összefogott egyiséget, összekapcsolódó láncot alkotott, ahol mindenki az események szívében volt, megkülönböztetés nélkül.

- Mohamed, a Küldött (ﷺ), a nevelés és az oktatás embere

Az igazságos kutató csodálja azt a páratlan képességet, melynek Mohamed Próféta (ﷺ) a birtokában volt, s amellyel képes volt egy írni-olvasni nem tudó népet olyan néppé változtatni, mely büszkélkedhet a tudásával, és amelynek tagjai között a tudósok az állami és a társadalmi ranglétra legmagasabb szintjét foglalják el.

Amikor a kutató ennek a sikernek a részleteit vizsgálja, láthatja, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) az Isten olyan hatalmas nevelési képességet adományozott, mely által az irodalmi nyelvet tisztán beszélő prédikátorként, ékesszóló irodalmárként, meggyőző előadóként és sikeres nevelőként is megállta a helyét.

Talán a legjobban az segítette elő sikerességét, hogy kiválóan elsajátította a párbeszéd és a figyelem felkeltésének módszereit, valamint azt, hogy miként kell az elmét arra ösztönözni, hogy hozzáférjen egy adott információhoz.

Tekintsünk meg egy ide vágó példát. Egyszer azt kérdezte követőitől, hogy tudják-e azt ki a csődbe jutott, tönkrement ember, majd várta a válaszukat. Ezt a kérdést persze úgy tette fel, hogy közben tudta, hogy a válaszuk téves lesz, de az ésszerű párbeszéd módszerével élt, melynek célja az információ megszilárdítása.

A tanítványok, miután elgondolkodtak, téves választ adtak. Mohamed Próféta (ﷺ) meghallgatta őket, majd ismertette velük a helyes választ. Sok példa van az ehhez hasonló nevelési módszerekre Mohamed Próféta (ﷺ) tanításai között.

A történet egyébként így szól: Azt kérdezte Allah Küldötte (ﷺ): „Tudjátok ki a csődbe jutott?” Azt felelték (a társai): Az a csődbe jutott, akinek nincs se pénze, se holmija. Allah Küldötte (ﷺ) azonban így szólt: „Az a csődbe jutó a nemzetemből, aki a Feltámadás Napjára imádkozással, böjtöléssel és adakozással érkezik, de közben ezt megsértette, azt megrágalmazta, emennek a vagyonát habzsolta fel, amannak a vérét ontotta, amazt pedig megverte...” (Muszlim)

Hozzá kell tenni, hogy azok az utasítások, melyeket Mohamed Próféta (ﷺ) adott ki, kötelezik a nép minden férfi és nő tagját a tudás egy bizonyos (minimálisan előírt) szintjének elérésére, továbbá ösztönzik azokat is, akik ennél magasabb szintet kívánnak elérni. Mindezeknek tevékeny szerepük volt abban, hogy minőségi változás következett be, melyet Mohamed Próféta (ﷺ) vitt véghez a nevelés és az oktatás terén. Tanításai között olvashatjuk: „A tudás keresése előírt kötelezettség minden muszlim számára.” (szahíhul-dzsámi 3914) A muszlim szó Mohamed Próféta (ﷺ) szónoklataiban és a Koránban a férfiakra és a nőkre egyaránt vonatkozik.

Mohamed Próféta (ﷺ) emberekhez fűződő viszonya a háború időszakában

- Nagylelkűsége az ellenséges katonákkal szemben a csata közben
Mohamed Próféta (ﷺ) az ő nemes erkölcsé és a kinyilatkoztatott Könyv (Korán) által sohasem vezetett félre senkit, nem szegte meg egyetlen egyezményét sem, mindaddig amíg a másik fél meg nem szegte azt.

Hozzá kell tenni, hogy ellenségeivel vívott háborúi alatt – akár neki kedvezett a csata, akár ellenségeinek – sohasem kínozták a sebesülteket és a foglyokat, és nem engedte, hogy megbecstelenítsék, megcsönkítsák az elesett katonák holttestét. Ezt megtiltotta minden katonájának és hadserege egész vezérkarának, legyenek bármilyen körülmények között is.

Ezáltal követőivel együtt a háborúban tanúsítandó erkölcsi nagylelkűség legcsodálatosabb példáját mutatták be az emberiség számára.

- Nagylelkűsége a nőkkel szemben, akik az ellenség soraiban voltak
Olvaszuk el a következő történetet, amely mély elgondolkodásra készíti az elmét és megrázza az emberi érzelmeket:

Egy döntő csatában, melyet Mohamed Próféta (ﷺ) az ellenségeivel vívott, az egyik vezérkari parancsnok, aki Mohamed Próféta (ﷺ) katonai iskolájában nevelkedett – Ali ibn Abu Tálib, az unokatestvére –, meglátta amint egy arcát elfedő ellenséges katona a muszlimok sebesültjei és halottai között járva rettenetes módon eltorzította és módszeresen megcsönkította azokat. A tettes Mohamed Próféta (ﷺ) és Ali, a vezérkari főparancsnok, egyik közeli rokonát, Hamzát, is megcsönkította. Ez a

látvány Alit szörnyen elborzasztotta és elhatározta, hogy bosszút áll ezen a katonán. Ezért nyílsebesen utána eredt. Amikor azonban felemelte a kardját, hogy végzetesen lesújtson a katonára, meghökkentette a látvány: egy nő állt előtte, aki az ellenséghez tartozott és katonaruhába bújt.

Abban a pillanatban, amikor a hadvezér felemelte a kardot a katona feje fölé, összemérte a bosszúvágyat és azokat a kimagasló elveket, melyeket Mohamed Próféta (ﷺ) iskolájában magába szívott, s győzedelmeskedett benne a nemes erkölcs, leengedte a kardját, visszafojtotta dühét és útjára engedte a nőt, a társai ellen elkövetett szörnyű tettei ellenére!

Ez bizony jól mutatja milyen magas erkölcsi szinten állt Mohamed Próféta (ﷺ) a követőivel együtt, hiszen könyörülettel viseltettek a nők iránt, még akkor is, ha azok az ellenség soraiban voltak és ilyen rettenetes tettet követtek is el.

- Nagylelkűsége a foglyokkal

Az emberjogi szerződések és a nemzetközi egyezmények ellenére a fogoly a huszonegyedik században még mindig ki van téve lelki és fizikai kínzásnak és az emberi jogok botrányos megsértésének.

Ezzel szemben Mohamed Próféta (ﷺ) már idestova tizennégy évszázada bevezette a világ számára a foglyokkal való nagyszerű bánásmódot, amely biztosan kivezetné a világot a fogolyválságból, amennyiben az emberiség ezt a módszert alkalmazná. Ez a módszer minden élő lelkiismerettel és nemes erkölccsel rendelkező személy érzelmeit felébreszti, hiszen Mohamed Próféta (ﷺ) teljes mértékben megtiltotta a foglyok jogainak megsértését, álljon amögött bármilyen indok is.

Tilos e bánásmód értelmében a fogoly testi vagy lelki kínzása, továbbá nem szabad sértegetni és tilos megvonni tőle az ételt és az italt. Mohamed Próféta (ﷺ) és követői még saját magukkal szemben is előnyben részesítették a foglyokat az étkezésben.

Erről a Szent Korán is beszámolt, amely nagyrabecsüléssel illette ezt a viselkedést. Azt mondta Allah (az Egyedüli Isten) a Próféta (ﷺ) követőit dicsérve: „*És táplálnak az ételből – holott szeretik – szegényt, árvát, és foglyot.*” (Korán, 76:8) Vagyis a Próféta (ﷺ) és követői annak ellenére lemondtak az ételről a szegények, az árvák és a foglyok javára, hogy kevés élelemmel rendelkeztek, és nekik is szükségük lett volna a táplálékra.

A foglyoknak manapság igen nagy szükségük van Mohamed Próféta, a Küldöttre (ﷺ), hogy meggyógyítsa sebeiket és letörölje könnyeiket azáltal, hogy visszaadja nekik jogukat, emberi méltóságukat, amelyektől hazug, félrevezető elnevezések mögé bújva fosztotta meg őket a pusztító fegyverek és a becstelen háborúk „civilizációja.”

Mindezek után elmondhatjuk, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) jogosan büszkélkedhet a modern civilizációval szemben, mivel megelőzte és túlhaladta emberjogi téren azt a gyakorlatban. A modern államok ezzel szemben megmaradtak a jelmondatok és a propaganda szintjén. Ez pedig olyan tény, amely kiállja az elfogultságtól, a hazug állításoktól és az előítéletektől mentes, tisztességes tudományos vizsgálat próbáját, amely egyetlen esetet sem tud felmutatni arra vonatkozóan, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) életében sérültek volna a foglyok jogai testi vagy lelki téren.

Mit mondtak róla a nem muszlimok?

A következő mondatok elfogulatlan kutatók és tudósok mondásai Allah Küldöttéről, Mohamedről (ﷺ):

- Mahatma Ghandi azt mondta a „Young India” című napilapban:
„Meg akartam ismerni annak az embernek a tulajdonságait, aki sok millió ember szívét hódította meg. Teljes mértékben meg vagyok arról győződve, hogy nem kard által szerezte meg az iszlám az általa elfoglalt rangot, hanem a Küldött egyszerűsége, ugyanakkor pontossága és ígéretének betartása által, továbbá őszinteségével barátai és követői iránt, bátorságával, valamint az Urába és az Üzenetbe vetett teljes bizalma által. Ezek azok a tulajdonságok, amelyek előkészítették az utat, és amelyek átlépték a nehézségeket, nem pedig a kard. Miután elolvastam a Küldött életéről szóló könyv második részét is, sajnáltam, hogy nincs még több könyv, amelyből még többet tudhatnék meg erről a nagyszerű életéről.”
- Prof. K. S. Ramakrishna Rao a következőt mondta „Mohamed, a Próféta” című könyvében:
„Nem lehet minden téren megismerni Mohamed személyiségét, csupán arra van lehetőségem, hogy ízelítőt adjak az életéről szép, egymást követő képekben.

Először is létezik Mohamed, a próféta; majd Mohamed, a harcos; Mohamed az üzletember; Mohamed, a politikus; Mohamed, a prédikátor; Mohamed, a reformer; Mohamed, az árvák gyámolítója; Mohamed, a rabszolgák védelmezője; Mohamed, a nők felszabadítója és Mohamed, a bíró. Mindezek a csodálatos szerepkörök, amelyek az emberiség életének minden területét átfogják, alkalmassá teszik arra, hogy egy igazi hőssé váljon.”

- S. M. Zwemer, kanadai orientalista, azt írta „A Kelet és annak szokásai” című könyvében:

„Kétségkívül Mohamed volt a leghatalmasabb muszlim vallási vezető, és illik rá az a mondás, hogy nagy képességű reformer, ékesszóló prédikátor, bátor és vakmerő ember volt, hatalmas gondolkodó. Nem szabad e tulajdonságoknak ellentmondót tulajdonítani neki, hiszen itt van a Korán, melyet elhozott, és az ő történelme, amelyek mind tanúsítják ezen állítások igaz voltát.”

- Bertli St. Hiller, német orientalista, azt írta „A keletiek és hitelveik” című könyvében:

„Mohamed az állam vezetője volt, aki örködött a nép és annak szabadsága felett. Megbüntette azokat a személyeket, akik bünteteket követtek el, korszaka helyzetének megfelelően és azon barbár csoportok helyzetéhez mérten, amelyekkel a Próféta egy területen élt.

A Próféta hirdette az Egy Isten vallását, és hithirdetését kedvesen, könyörülettel tette, még ellenségeivel szemben is. Személyiségében van két olyan tulajdonság, melyek a legszebb tulajdonságok, amit az emberi lélek hordozhat. Ezek pedig: az igazságosság és a könyörületesség.

- G. Bernard Shaw a következőket írta „The Genuine Islam” című művében, amelyet a brit hatóságok elégettek:

„A világnak ma a lehető legnagyobb szüksége van egy Mohamedhez hasonló gondolkodású emberre. Ám az egyházi vezetők a középkorban – a tudatlanság vagy a fanatizmus miatt – sötét képet rajzoltak Mohamedről, akit a kereszténység ellenségeként tartottak számon. Tanulmányoztam őt, ezt a csodálatos embert, és véleményem szerint az

Antikrisztus helyett az Emberiség Megmentőjének kellene őt nevezni. Hiszem, amennyiben egy hozzá hasonló ember venné át a hatalmat a világ felett, akkor sikerülne úgy megoldani a világ problémáit, hogy a világ megkapná az annyira óhajtott békét és boldogságot.”

- Senrasten Asoji, a sémi nyelvek professzora, „Mohamed életének története” című könyvében a következőket írta:

„Nem lennénk igazságosak Mohameddel szemben, ha letagadnánk nagyszerű tulajdonságait és dicséretes jellemvonásait, hiszen igazi háborút vívott a tudatlanság és a barbárság ellen, ragaszkodván elveihez, és addig harcolt a zsarnokok ellen, amíg a végén valódi győzelmet nem aratott, és ezzel az ő törvénye lett a legteljesebb törvény, ő maga pedig felülmúlta a történelem nagyságait.”

- Senex, amerikai orientalista, „Az arabok vallása” című könyvében a következőt írta:

„Mohamed Jézus után ötszázhetven évvel jelent meg, és az volt a hivatása, hogy fejlessze az emberi elméket, rávezetvén őket a nemes erkölcs legelemibb alapjaira, és visszavezette őket az egy Istenben és az evilági élet utáni életben való hitre.”

- Michael H. Hart, amerikai történész, azt írta „A száz legbefolyásosabb személy a történelemben” című művében:

„Az, hogy Mohamedet választottam azon sorozat vezetőjének, ahol a világ legbefolyásosabb egyéniségei szerepelnek, néhány olvasót meglephet, és mások kétségbe vonhatják. Ám ő volt az egyetlen ember a történelem során, aki teljes mértékben sikeres volt mind vallási, mind világi szinten.

Voltak küldöttek, próféták és bölcsek, akik hatalmas küldetésekkel jöttek el, azonban úgy haltak meg, hogy nem fejezték be azokat – mint például Jézus a kereszténységben – vagy más is részt vett velük együtt abban – mint például Mózes¹⁶⁶ a zsidóságban. Csupán egyedül Mohamed tudta befejezni vallási üzenetét, még életében meg lettek határozva szabályai, és egész népek követték őt. Mivel a vallás mellett

166. És testvére Áron (arabul: Hárún). [a szerk.]

új államot állított fel, ezért ebben az evilági dimenzióban egyesítette a törzseket egy népben, a népeket pedig egy nagy nemzetben, és lefektette számukra életük alapelveit, és megrajzolta számukra világi ügyeiket, és még életében a világ felé való elindulás pozíciójába helyezte őket. Ő kezdte el a vallási és az evilági üzenetet, és be is fejezte azt.”

- Lev Tolsztoj, a világhírű író, akinek irodalmi alkotásai az egész emberiség irodalmi hagyatékának, az emberi pszichéről szóló legélvezetesebb műveknek számítanak, a következőt írta:
„Elegendő dicsőség Mohamed számára, hogy megszabadított egy alantás, vérengző népet a gonosz szokások sátánjainak karmaiból, és megnyitotta előttük a fejlődés és haladás útját. Mohamed törvénye fogja vezetni a világot, mert összhangban van az ésszel és a bölcsességgel.”
- Thomas Carlyle, Nobel-díjas angol filozófus, azt írta a „Hősök” című könyvében:
„A legszégyenteljesebb dolgok közé tartozik az, ha korunkban hallgat valaki arra, amit egyesek mondanak az iszlámról, miszerint az egy hazug vallás, és hogy Mohamed egy csaló és szélhámos! Harcolnunk kell azon híresztelések ellen, melyek ilyen ostobák és szégyenletesek, hiszen az az üzenet, amelyet ez a Küldött teljesített, megmaradt tizenkét évszázadon keresztül világító lámpásnak több millió ember számára. Van olyan Önök között, aki úgy véli, hogy ez az üzenet, amely megszámlálhatatlan milliónyi embert kísér végig életük során egészen halálukig, csupán hazugság és csalás?”
- Goethe, a világhírű német költő és irodalmár, a következőt mondta:
„Mi, Európa lakói, minden értelmünkkel együtt sem értünk fel abba a magasságba, ahova Mohamed ért fel, és nem is fog előlépni olyan, aki képes lesz meghaladni őt. Miután azt kutattam a történelemben, milyen a legkiemelkedőbb példája az embernek, Mohamed Prófétában leltem rá.
Eképpen kötelező megjelennie az igazságnak és felemelkednie, úgy ahogyan Mohamednek sikerült az egész világot az egyistenhit szavával meghódítania.”

Fontos tudnivaló a Hidzsra időszámítás és a Gergely-naptár kapcsolatáról

A Hidzsra szerinti időszámítás a holdhónapokon alapul. A holdhónapok 29 vagy 30 naposak, amit mindig a Hold tényleges állása alapján lehet csak eldönteni. Így a Gergely-naptár szerinti időszámítás és a Hidzsra szerinti időszámítás között a különbség most már nem 622 év – ahogy a „Hidzsra időszámítás” kezdetekor, 622-ben volt – amikor kivándorolt a Próféta (ﷺ) Mekkából Medinába –, hanem megközelítően 33 évente 1 évvel kevesebb, mivel a holdév általában 10-11 nappal rövidebb, mint a Gergely-naptár alapján számított év. Emiatt fordul elő az, hogy valakinek az életkora a Hidzsra szerinti időszámítás szerint például 70 év, míg a Gergely-naptár időszámítása szerint számolva 68 év.

Imám an-Nawawi életrajza

An-Nawawi, teljes nevén: Abu¹⁶⁷ Zakarijja, Jahjá ibn Saraf An-Nawawi, a szíriai Gólán fennsík Nawá elnevezésű kis településén született,¹⁶⁸ a Hidzsra¹⁶⁹ utáni 631. évben, vagyis 1233 körül.

Kiskorától fogva a vallási tanítások iránti fogékonyság, jámborság és a világi dolgokról való lemondás jellemezte.

1252 körül Damaszkuszba költözött, hogy ott folytassa tanulmányait. Orvostudománnyal kívánt először foglalkozni, majd úgy döntött, hogy inkább a vallástudománynak szenteli az életét. A damaszkuszi Omajjád Mecset szomszédságában, a Raváhijja Iskolában tanulta a jogtudományt és főként a hadisz-tudománnyal kapcsolatos, tekintélyes hadisz-gyűjteményeket. Tanulmányai során több mint húsz, nagy tekintélyű, elismert tudóstól tanult, köztük a híres Ibn Kudáma al-Makdiszitól.

1267-től az Ajjúbida dinasztia által alapított Dár al-Hadisz al-Asrafijja hadisz-egyetemen tanított, egészen 1277-ben bekövetkezett haláláig, mely szülőfalujában Nawában érte, miután hazatért 28 évi damaszkuszi távollét után.

A szerző legismertebb könyvei a Negyven hagyományon kívül: *Sarh Szahih Muszlim* vagyis Abu-l-Huszein, Muszlim al-Naiszábúri hadisz-gyűjtő tudós híres hadisz-gyűjteményének magyarázata, valamint a *Rijád asz-Szálíhín* vagyis a „Jámborok kertjei” című, hiteles hadiszokból álló gyűjteménye.

Ibn Othaimen, korunk egyik híres vallástudósa így írt róla: „*Sokféle tudományban jeleskedett. A hadisz-tudományban és annak ágazataiban, az arab nyelvtudományban, és a legnagyobb tudósok közé tartozik. Ami pedig műveinek elterjedtségét illeti, talán ez bizonyítja munkásságának odaadó és őszinte voltát, hiszen alig találni olyan mecsetet, ahol ne olvasnák valamely könyvét.*”

167. Az arab nyelvben az Abu kezdetű nevek ún. ragadványnevek, melyek általában a ragadványnevet viselő személy legidősebb gyermekének nevét tartalmazzák, például Abu Zakarijja, azaz Zakarijja atyja.

168. Innen kapta a Nawawi családi nevet.

169. A Próféta (ﷺ) Mekkából Medinába való kivándorlása, vagyis az iszlám időszámítás kezdete.

A hagyományozók életrajzának rövid leírása

- Abdullah ibn Abbász (Abu Al-Abbász): Allah Küldöttének (ﷺ) unokatestvére, Abbász nevű nagybátyjának fia. Mekka külvárosában született a Hidzsra előtt 3 évvel, 619-ben, amikor a mekkai pogányok elszigetelték Mohamed Prófétát (ﷺ) és a muszlimokat. A Próféta (ﷺ) fohászkozott érte, hogy nagy tudásra tegyen szert a vallástudományban és a Korán magyarázatában. 30 hónapon keresztül kísérte a Prófétát (ﷺ) és 13 éves volt, amikor a Próféta (ﷺ) meghalt. Omar kalifa tanácsadója volt, hatalmas tudásának köszönhetően. 1660 hadísztagyományozott. 71 évesen Táifban halt meg a Hidzsra utáni 68. évben, 687-ben.
- Abdullah ibn Amr ibn al-’Ász (Abu Mohamed): A Próféta (ﷺ) társa (szahabi) volt. Fiatalon, az édesapját, Amr ibn al-’Ásztag megelőzve vette fel az iszlám vallást. Írástudó volt, és a Próféta (ﷺ) megengedte neki, hogy leírja azt, amit tőle hall. 700 hadísztagyományozott és külön lapja volt, amelyre a Próféta (ﷺ) mondásait írta, melyeket egyenesen tőle hallott. Ezt Asszádiqának hívta. Nagyon buzgó volt a vallásban, de a Próféta (ﷺ) a mértékletességre intette, amit el is fogadott. 3 naponként végigolvasta a Koránt, minden második napon böjtölt és sokat adakozott. 72 évesen a Hidzsra után 63-ban, 683-ban halt meg.
- Abdullah ibn Masz’úd (Abu Abdur-Rahmán): a prófétai társak egyik kiemelkedő vallástudósa, aki betéve tudta a Koránt, és 848 hadísztagyományozott. Mohamed Próféta (ﷺ) nagy tudással megáldott ifjúnak nevezte (ghulámun mu’allam). Hatodikként lépett az iszlám vallásba, és elsőként hirdette nyilvánosan a Koránt Mekkában. Először Etiópiába vándorolt, majd Medinába. Olyannyira vékony testalkatú volt, hogy egyszer egy csoport kinevette Abdullah b. Maszúdot vékony lába miatt és akkor Mohamed Próféta (ﷺ) megkérdezte tőlük: „Miért nevettek?” majd hozzátette: „Arra [esküszöm], Akinek a lelkem a Kezében van, hogy Abdullah lábai az Ítélet Napon a Mérlegben nehezebbek lesznek Uhudnál.”¹⁷⁰ (Ahmed) Abdullah ibn Masz’úd volt a Próféta (ﷺ)

170. Uhud egy hatalmas hegy Medinában, mellette történt a híres uhudi csata.

megbízható és titoktartó szolgálja, aki bármikor felkereshette és bemehetett hozzá. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta róla: „Aki olyan szépen szeretné olvasni a Koránt, ahogy lejött, akkor olvassa úgy, ahogy Ibn umm Abd (Abdullah ibn Masz'úd) olvassa!” (at-Tirmidi) Mohamed Próféta (ﷺ) halála után Omar ibn al-Khattáb megbízásából az iraki Kúfa városának kincstárnoka lett. A Hidzsra után 32-ben, 653-ban, Medinában halt meg.

- Abdullah ibn Omar ibn al-Khattáb (Abu Abdur-Rahmán): Omar kalifa fia. Fiatalon vette fel az iszlám vallást, és még nem érte el a pubertás kort, amikor apjával kivándorolt Medinába. Hatalmas tudásra tett szert azáltal, hogy folyamatosan a Próféta (ﷺ) társaságában volt, és a medinai mecsetben töltötte idejének nagy részét. Rendkívüli módon tartotta magát a Szunnához, a próféta társak közül ő követte a legjobban a Próféta (ﷺ) példáját. Olyannyira, hogy mindig ott szállt le hátságállatáról, ahol a Próféta (ﷺ) életében leszállt és mindenhol imádkozott, ahol a Próféta (ﷺ) életében imádkozott. Nagy tudásra tett szert, betéve tudta a Szent Koránt és 2630 hadíszt hagyományozott. Sok zarándoklatot végzett, sokat adakozott és rengeteg (több mint 1000) rabszolgát szabadított fel. 85 évesen, a Hidzsra után 73-ban, 693-ban, Mekkában halt meg.
- Abu Darr al-Ghifári, Dzsundub ibn Dzsunáda: a Ghifár törzs tagja, Mohamed Próféta (ﷺ) egyik legkorábbi társa. Saját elmondása szerint ötödikként vette fel az iszlám vallást. Az igazmondás példaképeként tartják számon: az igazat mondta és ebben senkitől sem félt. 281 hadíszt hagyományozott. A Hidzsra utáni 32. évben, 653-ban halt meg.
- Abu Hurejra, Abdur-Rahmán ibn Szakhr Ad-Daoszi: Abu Hurejra (Hurejra: kis macska) névvel lett híres egy macska miatt, amellyel törődött, és amelyről gondoskodott. A jemeni Daosz törzsből származott. 629-ben, hét évvel a Hidzsra után vette fel az iszlám vallást, majd a Próféta (ﷺ) állandó kísérőjévé vált. Mohamed Próféta (ﷺ) fohászokodott Abu Hurejra anyjáért, aki muszlim lett. Fohászokodott azért is, hogy minden hívő férfi és hívő nő szeresse Abu Hurejrát és anyját. (Muszlim) Tehát nincs olyan hívő, aki ne szeretné Abu Hurejrát. Hatalmas tudást halmozott fel, 5374 hadíszt

hagyományozott, és több mint 800 ember tőle vette át a hadísz. Abu Hurejra nagy memorizáló képessége Mohamed Próféta (ﷺ) egyik csodája. (al-Bukhári) Omar kalifa egy időre Al-Bahrin (mai Szaúd-Arábia keleti része) kormányzójának jelölte ki. Az Omajjád dinasztia uralkodása kezdetén Medina kormányzója volt. Abu Hurejra 78 évesen Medinában halt meg a Hidzsra utáni 59. évben, 679-ben.

- Abu Ja'lá, Seddád ibn Ausz: nagy tiszteletben álló prófétai társ. Omar kalifa jelölte ki a szíriai Himsz kormányzójának. Ékesszóló, béketűrő és bölcs ember hírében állt. 50 hadísz hagyományozott. 75 évesen Jeruzsálemben halt meg a Hidzsra után 58-ban, 678-ban.
- Abu Maszud, 'Ukba ibn Amr Al-Anszári¹⁷¹ al-Bedri¹⁷²: a legelső medinai muszlimok egyike. Részesen volt a második Akabai Eskünek, hűségesküt fogadva a Próféta (ﷺ). Sok hadísz hagyományozott és az iszlám tudósa volt. Al-Kúfában élt és feltehetően a Hidzsra utáni 39. évben, 660-ban halt meg.
- Áisa (Umm Abdullah), Abu Bakr asz-Sziddík lánya és Mohamed Próféta (ﷺ) egyik leghíresebb felesége, aki nagy tekintéllyel rendelkező vallástudós volt. Betéve tudta a Szent Koránt és 2210 hadísz hagyományozott. Ő volt a Próféta (ﷺ) legfiatalabb felesége és mindössze 18 éves volt, amikor Mohamed Próféta (ﷺ) meghalt. Áisa volt a legkedvesebb ember a Próféta (ﷺ) számára, és ő a felesége az evilágon és a túlvilágon. Ő a hívők anyja, mivel Allah azt mondta a Koránban: „*A próféta közelebb áll a hívőkhöz, mint ők maguk, és feleségei az anyjuk.*” (Korán, 33:6) Mohamed Próféta (ﷺ) Umm Abdullának nevezte őt, holott nem volt gyermeke. Áisa 66 évesen Medinában halt meg a Hidzsra után 57-ben, 677-ben.
- Al-Háarith ibn Ászim al-As'arí (Abu Málík): A jemeni al-Asá'ir

171. Az anszári elnevezés utal a medinai segítőkre (anszár), vagyis a medinai muszlimokra, akik segítették és befogadták Mohamed Próféta (ﷺ) és a mekkai muszlimokat. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta róluk: „A hit jele az anszár szeretete, és a képmutatás jele az anszár gyűlölete.” (al-Bukhári)

172. Ez az elnevezés ragadványnév, amely utal arra, hogy 'Ukba ibn Amr egy Bedr nevű településen lakott Mekka és Medina között.

törzsből származott. Pestis járvány áldozata lett Omar uralkodása alatt. 27 hadísz hagyományozott.

- Al-Haszan ibn Ali ibn Abu Tálib (Abu Mohamed): Fátimának, a Próféta (ﷺ) leányának és Ali ibn Abu Tálibnak, a Próféta (ﷺ) unokatestvérének gyermeke, aki a Hidzsra utáni 3. évben Ramadán hónapban, 625-ben született Medinában. A nagyapja – a Próféta (ﷺ) – házában nőtt fel, és az arca nagyon hasonlított a Prófétáéra. Mohamed Próféta (ﷺ) nagyon szerette őt, és mindig örült neki, akárhányszor látta is. Okos, béketűrő és jóakarátú ember volt, ő a Paradicsom fiataljainak ura. Apja, a negyedik kalifa mártírhalála (660) után kalifának választották. Hat hónapnyi uralkodás után lemondott a kalifaságról (661), hogy megkímélje a muszlimokat a véres polgárháború következményeitől – ahogy a Próféta (ﷺ) jövendölte (al-Bukhári) –, és ezért ezt az évet a Közösség évének hívják (Ámul-dzsama'áh). 13 hadísz hagyományozott. A Hidzsra után 50-ben, 670-ben, halt meg Medinában.
- Al-Irbád ibn Szárijja (Abu Nadzsíh): Prófétai társ, az első muszlimok közé tartozott. Ahl as-Szufah törzséből származott és sok hadísz hagyományozott. Szíriába költözött és Himsz városában lakott. A Hidzsra utáni 75. évben, 694-ben halt meg.
- Anasz ibn Málík (Abu Hamza): A Próféta (ﷺ) társa, tanítványa és tíz évig a szolgálja volt. A Próféta (ﷺ) fohászkozott érte, hogy nagy vagyona, sok gyermeke legyen, és hogy sokáig éljen és sok áldásban részesüljön, a túlvilágon pedig a Paradicsomba jusson. 2286 hadísz hagyományozott. Anasz 103 évesen Baszrában halt meg a Hidzsra utáni 91. évben, 712-ben.
- An-Nauwász ibn Szem'án: Apjával, Szem'ánnal kereste fel Mohamed Prófétát (ﷺ), és vette fel az iszlám vallást. A Próféta (ﷺ) fohászkozott érte. An-Nauwász Medinában maradt, hogy elmélyült vallási tudást szerezzen. 17 hadísz hagyományozott.
- An-No'mán ibn Besír (Abu Abdullah al-Anszári): 14 hónappal a Próféta (ﷺ) Medinába vándorlása után született (623-ban). Apja és édesanyja is a profétai társak közé tartoztak. 8 éves és 7 hónapos volt, amikor Mohamed Próféta (ﷺ) meghalt. Szíriában élt, Kúfa, majd ezután Himsz városának kormányzója volt az Omajjád di-

nasztia uralkodásának kezdetén (661). 2286 hadísz hagyományozott. Gyilkosság áldozata lett a Hidzsra utáni 64. évben, 676-ban.

- Dzsábir ibn Abdullah al-Anszári (Abu Abdullah): A Hidzsra előtt vette fel az iszlám hitet. A második a'qabai esküben kisgyermekként vett részt apjával. 1540 hadísz hagyományozott és 94 évesen, a Hidzsra utáni 74. évben, 693-ban halt meg Medinában.
- Dzsurthúm ibn Nászir: prófétai társ, egyike azoknak a muszlimoknak, akik jelen voltak a Hudejbiai szerződésnél 628-ban. A Próféta (ﷺ) elküldte őt a Khusejna nevű törzshöz, amely az iszlám követője lett. 40 hadísz hagyományozott. 694-ben halt meg.
- Muád ibn Dzsebel (Abu Abdur-Rahmán): 18 évesen vette fel az iszlám vallást, és jelen volt a második a'qabai eskünél. A medinai muszlimok legbékésebb, legbökezübb és legszemérmesebb fiataljai közé tartozott. A Próféta (ﷺ) az iszlám vallás szerint megengedett és tilalmas dolgok legjobb ismerőjének nevezte. A Próféta (ﷺ) Jemen, Omar pedig Szíria kormányzójának jelölte ki. 157 hadísz hagyományozott. 38 évesen az amwászi pestisben,¹⁷³ a Hidzsra utáni 17. évben, 638-ban halt meg.
- Omar ibn al-Khattáb (Abu Hafsz): az arab Kurajs törzsből származott, az Ámulfil (Elefánt Éve) után 13 esztendővel született (583). Omar az iszlám előtti időszakban a Kurajs törzs nagykövete volt. Mohamed Próféta (ﷺ) küldetésének kezdete után rendkívül ellenségesen viszonyult a muszlimokhoz. Már 40 férfi és 11 nő vette fel az iszlám vallást, amikor ő is muszlimmá vált, a küldetés után 5 vagy 6 évvel (616 körül), a muszlimok pedig fellélegezhettek, hiszen ezzel enyhült a Kurajs részéről az őket érő bántalmazás és üldöztetés. Abdullah ibn Maszúd erről azt mondta: „Azóta vagyunk erősek, mióta Omar felvette az iszlámot.” (al-Bukhári) Bátorsága és merészsége miatt Abu Hafsznak nevezte őt a Próféta (ﷺ), a Hafsz pedig az oroszlán egyik neve. Mohamed Próféta (ﷺ) Al-Fáruq (a szétválasztó) nevet is adta neki, ami azt jelenti:

173. Amwász város Palesztinában, ahol kitört a pestis járvány és Sám felé terjedt. Kb. 25 ezer muszlim halt meg ebben a pestisben, köztük Abu Obaidah Ámer b. al-Dzsarráh (رضي الله عنه).

akivel szétválasztotta Allah az igazságot és a hamisságot. Mek-kából Medinába vándorlása nyilvánosan, a Kurajs törzs szeme láttára történt. Omar az iszlám történetének második kalifája (kalifa: utód, vagyis Mohamed Próféta (ﷺ) utóda a kormányzásban). Az első kalifa, Abu Bakr jelölte ki halálakor (634), a muszlimok pedig hűséget fogadtak az új kalifának, aki ettől fogva az *Emír al-Mu'minin* (a Hívők Vezetője) címet viselte. Tíz és fél évet uralkodott és 63 évesen mártírként halt meg, a Hidzsra utáni 24. évben (645 körül). A Próféta (ﷺ) és Abu Bakr mellett temették el Medinában. Uralkodása alatt az iszlám vallás elterjedt az egész Arab-félszigeten, Egyiptomban, Irakban, Szíriában, Palesztina és a mai Jordánia területén.

- Abu Szaíd al-Khudrí, Sza'd ibn Málik ibn Szinán al-Anszári: prófétai társ, vallásjogász, tudós és elöljáró. 1170 hadísz hagyományozott. Medinában 86 évesen halt meg a Hidzsra utáni 74. évben, 693-ban.
- Szehl ibn Sza'd asz-Sza'di al-Anszári (Abu al-Abbász): prófétai társ, tudós volt. 100 hadísz hagyományozott és közel százévesen, a Hidzsra utáni 91. évben, 710-ben halt meg.
- Szufján ibn Abdullah at-Thakafi (Abu Amr vagy Abu Amra): prófétai társ Táifból. A Thakíf törzssel együtt vette fel az iszlám vallást. Omar kalifa idején Táif kormányzója volt.
- Temím ibn Ausz ad-Dári (Abu Rukejja): prófétai társ, a Hidzsra utáni 9. évben, 631-ben lett muszlim, korábban keresztény volt. 18 hadísz hagyományozott. Nagyon vallásos ember volt, betéve tudta a Szent Koránt és éjszakánként végigolvasta. Medinában, majd Oszmán kalifa halála után Palesztinában élt, és Hebronban halt meg a Hidzsra utáni 40. évben, 660-ban.
- Wábisza ibn Mi'bad (Abu Qirsáfah): prófétai társ, 631-ben vette fel az iszlám hitet. Híres volt érzékenységéről, hamar könnybe lábadt a szeme. A Hidzsra utáni 90. évben, 709-ben, halt meg. 11 hadísz hagyományozott.

Al-Bukhári és Muszlim tudósokról

Al-Bukhári és Muszlim az iszlám vallástudomány két leghíresebb hadisz-tudósa, akiknek *Szahih* (ép, hiteles)¹⁷⁴ hadiszgyűjteményei a mai napig a legelfogadottabbak és szinte mindenhol forgatják azokat az iszlám világban. Fontos azonban megjegyezni, hogy ez a két hiteles gyűjtemény¹⁷⁵ (*Asszahihain*) nem tartalmazza mindazt, ami a Prófétától (ﷺ) hitelesen fennmaradt, hiszen vannak hiteles hadiszok más gyűjteményekben is.

Al-Bukhári: teljes nevén *Abu Abdullah, Mohamed ibn Iszmáil ibn Ibráhim ibn al-Mugíra ibn Berdizbah al-Bukhári*; perzsa származású volt, a közép-ázsiai Bukharában (Khoraszán tartomány) született a Hidzsra után 194-ben (810). Apja meghalt még kisgyerek korában, és az anyja viselte gondját. Rendkívüli adottsággal rendelkezett a memorizálás terén, betéve tudta a Koránt és már kiskorában rengeteg hadísz tudott fejből. Tizenhat évesen jutott el Mekkába, ahol a zarándoklat teljesítése után hat évig jogtudományt és hadisz-tudományt tanult. Ezután útnak indult más muszlim városok felé. Al-Bukhári azt mondta magáról: „Kétszer voltam Sámiban, Egyiptomban és al-Dzsazírában, négyszer voltam Bászrában, hat évig maradtam al-Hidzsában és számtalanszor voltam Kúfában és Bagdadban.”

Mivel nagyon fontosnak tartotta a hadiszok összegyűjtését és azok hitelességének vizsgálatát, szigorú feltételeket állított fel egy hadisz elfogadásához. Így több mint tizenhat éven át utazott, hogy összeszedje a hadiszokat és az információkat a hagyományozókról. Kutatómunkája során elvégezte a hiteles és hiteltelen hadiszok elkülönítését, és a hagyományozók megbízhatóságának, hitelességének tisztázását. 600 ezer hadísz gyűjtött össze azokon a településeken, ahol tudósokra lelt, több mint ezer hadisz-tudóssal találkozott, akikkel eszmecserét folyta-

174. Egy hadisz elsősorban akkor hiteles, ha ép láncolattal rendelkezik (szahih asz-szened), vagyis a hagyományozók láncolatában szereplő személyek mindegyike a közösség által megbízhatónak ismert muszlim.

175. Fuád Abdul-Báqi, Alloulo' wal-Mardzsán című könyvében olyan hadiszokat gyűjtött össze, amelyeket al-Bukhári és Muszlim egybehangzóan közölt (muttafaqun aleih), 1906 hadiszból áll.

tott ezekről a hadiszokról, és ebből a hatalmas mennyiségből választotta ki a leghitelesebbeket (7397, ismétlések nélkül 2602). Ezeket híres művében, *al-Dzsámi' al-Szahih al-Musznad min Hadisz Raszúl-Allah (szalla Allahu aleihi wa szallam) wa Szunanihi wa Ejjámihi* (röviden *Al-Dzsámi' asz-Szahih*, A hiteles gyűjtemény) című kötetben közölte.¹⁷⁶ Ezt a kötetet úgy tartják számon, hogy ez a leghitelesebb könyv Allah Könyve után.

Útjai során több mint ezer nagy tiszteletben álló tudóssal találkozott, mint például Ahmed ibn Hanbal, a hanbalita jogi iskola alapítója. Al-Bukháriról sok hadisztudós írt, például Muszlim – aki egyben a tanítványa is volt –, at-Tirmidi, an-Naszái, és mások. Al-Dzsámi' asz-Szahihon kívül több mint húsz könyvet írt, mint például: At-Tárikh al-Kabír, al-Adab al-Mufrad stb. Hidzsra után 256-ban (870-ben), egy Szamarkandhoz közeli faluban, Khartankban halt meg 62 évesen.

Muszlim: teljes nevén *Abu-l-Huszein, Muszlim ibn al-Haddzsádzs ibn Muszlim al-Qusejri an-Naiszábúri*, a Hidzsra után 204-ben (819-ben) született Niszábúrban. Szülővárosában kezdte tanulmányait, majd tizennégy évesen jutott el Mekkába, ahol a zarándoklat teljesítése után egy ideig tanult az ottani hadisztudósoktól. Ezután útnak indult más muszlim városokba, például Bászrába, Kúfába, Bagdadba és Egyiptom városaiba, hogy folytassa tanulmányait. Utazásai során rengeteg tudóstól, köztük al-Bukhárítól, tanult. Leghíresebb könyve *Szahih Muszlim* (Muszlim hiteles gyűjteménye), mely rendezettségéről (fejezetekre és alfejezetekre osztotta) és a hagyományozási vonal leírásának rövidítéséről vált híressé. Huszonkilenc éves volt, amikor elkezdte írni ezt a könyvet és tizenöt év múlva fejezte be. Könyvében 300 ezer hadiszból csak 7275 hadiszt (ismétlések nélkül: 4000) közölt,¹⁷⁷ amelyek hitelessége felől nincsen kétség. A tudósok úgy tartják, hogy Szahih Muszlim a leghitelesebb könyv Szahih al-Bukhári után, de Szahih Muszlim könnyebben olvasható és a rendezettség szempontjából jobb. Muszlim sok könyvet írt, például *Kitáb at-Tabaqát*, *Kitáb al-Dzsámi'*, *Kitaab al-Aszma'* stb.,

176. Ezt a könyvet Ibn Hadzsar magyarázta Fath al-Bári című könyvében.

177. Ezt a könyvet an-Nawawi magyarázta Sarh Szahih Muszlim című könyvében.

amelyek csak kézirat formában léteznek. A Hidzsra után 261-ben (875-ben) 56 évesen halt meg. Halála éjszakáját azzal töltötte, hogy egy vallási kérdés után kutatott. Naszrábádban, Niszábúr közelében temették el.

A többi hadíszt lejegyzőiről¹⁷⁸:

A hadísztudósai szerint a hitelesség szempontjából a két hiteles gyűjtemény (*Asszahihain*) után az ún. *Szunan* következnek. Lejegyzői pedig a következők:

3. **An-Naszái:** Abu Abdul-Rahmán Ahmed ibn Su'ajb ibn Ali An-Naszái, de an-Naszawínak is hívták, utalva a Nasza nevű híres városra, Khoraszán tartományban. A Hidzsra után 215-ben (830-ban) született Naszában. A hadísztudományát tanulta, és Hidzsász, Khoraszán, Szíria és az Arab-félsziget lakóitól gyűjtött. Sok időt töltött Egyiptomban, ott terjedtek el művei, majd Damaszkuszba költözött, ahol próbatétel érte. Ramlában, Palesztinában halt meg a Hidzsra utáni 303. évben (915-ben), 88 évesen. Sok hadísztól és *ilal*ról (a hagyományláncolat hibáiról) szóló művet hagyott maga után.

An-Naszái első könyvének az *Asz-Szunan al-Kubrá* (Nagy hagyományok) címet adta, mely könyv magában foglalta a *szahih* (erősen hiteles) és *ma'lul* (gyengén hiteles) hadísztokat egyaránt, majd ezt összefoglalta *Asz-Szunan asz-Szughrá* (Kis hagyományok) címen, és az *al-Mudzstabá* (kiválasztott) nevet adta neki. E munkájában csak az általa erősen hitelesnek ítélt hadísztokat szerepeltette. Ez utóbbi gyűjteményre utalnak, amikor an-Naszáitól származtatnak egy hadíszt. Az *al-Mudzstabá* tartalmazza a *Szunan* gyűjtemények között a legkevesebb gyenge hadíszt és kétes hagyományozót. Fokozata: A két *Szahih* gyűjtemény után következik, és a hagyományozó személyek vizsgálatát illetően megelőzi Abu Dáúdot és at-Tirmidit is. Al-Háfiz ibn Hadzsar azt mondta róla: „Hány olyan hagyományozó van, akitől Abu Dáúd és at-Tirmidi is elfogadott hadísztokat, ám an-Naszái kerülte az ezekről való hagyományozást (nem vette bele a gyűjteményébe). Előfordult, hogy olyan személyek hadísztainak szerepeltetését is kerülte, akiket a

178. A tudósok felsorolásakor nem kronológiai sorrendet, hanem a *Szunan* gyűjtemények általánosan elfogadott hitelességi sorrendjét vettük figyelembe a két *Szahih* gyűjtemény után.

két *Szahíh*-gyűjtemény tartalmaz. Összegezvén, an-Naszái feltételei (a hadíszok elfogadásához) az *al-Mudzstabában*, a két *Szahíh*-gyűjtemény feltételei után a legszigorúbbak.

4. **Abu Dáúd:** Szulejmán ibn al-As'ath ibn Iszhák al-Azdi asz-Szidzsisztáni, Szidzsisztánban született a Hidzsra utáni 202. évben (817-ben). Innen indult útnak, hogy a hadísz-tudományát tanulja. Irak, Egyiptom, Szíria és Khoraszán lakóitól gyűjtött hadíszokat, de átvett Ahmed ibn Hanbaltól és másoktól is, köztük al-Bukhári és Muszlim tanítóitól. A tudósok dicsérték és azzal jellemezték, hogy tökéletes a memorizáló- és felfogóképessége, illetve jámbor életű. Baszrában érte a halál a Hidzsra után 275-ben (889), 73 évesen.

Szunan Abu Dáúd című könyve 4800 hadíszot tartalmaz, amelyeket a szerző 500 ezer hadíszból választott ki, de gyűjteménye csak a vallás-jogi döntvényekkel kapcsolatos hadíszokra korlátozódott. Abu Dáúd a következőt írta könyvéről: „Megemlítek benne szahíhokat és olyanokat, amelyek közel állnak vagy hasonlítanak hozzájuk. Ha könyvemben nagyon gyenge hadísz áll, arra világosan utaltam, és nincs benne olyan hagyományozótól idézve, aki kerülendő. Amelynek kapcsán nem szól-tam hibáról, az *száleh* (használható), némelyikük hitelesebb mások-nál. A legtöbb hadísz, amelyet a *Szunanban* megemlítek, híressé vált hadísz.” Asz-Szujúti azt írta: „Lehetséges, hogy a használható (száleh) hadísz alatt a figyelembevételre utal, nem pedig az érvként való felhasználásra. Eszerint (tehát a használható) magában foglalja a gyengét is.” Ibn Kethír azonban a következő véleményen volt: „Amiről hallgatott, az *haszan* (jó hitelességű), és amennyiben ez igaz, akkor nincs probléma – vagyis az nem jelent problémát, ha a *száleh* (használható) alatt az érvelést értjük.” Ibn asz-Szaláh azt írta: „Erre alapozva, amit úgy találtunk, hogy általánosságban van megemlítve a könyvében és nincs megemlítve a két *Szahíh*-gyűjtemény egyikében sem, s nem nevezte azt erősen hitelesnek senki sem, tudtuk, hogy Abu Dáúd *haszan* hadíszai közé tartozik.” Ibn Munda azt írta: „Abu Dáúd azt a hadíszot is bevette a gyűjteményébe, amelynek gyenge hitelességű a hagyománylancolata, amennyiben az adott témában nem talált más hadíszot. Az ő megítélése szerint ugyanis ez erősebb érv, mint a tudósok véleménye.”

Abu Dáúd Szunanja híressé vált a jogtudósok között, mert egybe-
gyűjtötte a vallásjogi döntvényekről szóló hadiszokat, és a szerző meg-
említette azt is, hogy megmutatta Ahmed ibn Hanbal imámnak, aki
jónak ítélte. Ibn al-Qajjim dicsérettel illette *Tehdzib* című munkájának
bevezetőjében.

5. **At-Tirmidi:** Abu Eisa Mohamed ibn Eisa ibn Szúra asz-Szulami at-
Tirmidi, Tirmid városban született Dzsáhún szélén a Hidzsra után 209-
ben (824-ben). Hidzsáz, Irak és Khoraszán lakóitól hallott hadiszokat.
Közmegegyezés alakult ki arról, hogy imám (vezető) és szaktekintély
volt, olyannyira, hogy al-Bukhári is támaszkodott rá és vett át tőle, an-
nak ellenére, hogy tanítója volt. Tirmidben halt meg a Hidzsra után
279-ben (892-ben), 70 évesen. Számos könyvet írt az *ilal*ról (a hagyó-
mányláncolat hibáiról) és más vallási témákról.

Szunan at-Tirmidi című könyvét (más néven *Dzsámi' at-Tirmidi*)
a vallásjog fejezeteinek megfelelően írta meg, és belefoglalt *szahih*,
haszan és *daif* hadiszokat is, de világossá tette minden egyes hadisz
besorolását annak előfordulási helyén, világossá téve a gyengeséget is.
Foglalkozott továbbá annak magyarázatával is, hogy a tudósok közül
ki vette át azokat a hadiszokat. Könyvének végén egy, az *ilal*ról (a ha-
gyományláncolat hibáiról) szóló művet közölt, melyben sok hasznos
ismeret található.

Munkájában olyan vallásjogi és hadisz-tudományi ismeret jelenik
meg, mely más könyvekből hiányzik, s ezeket az ismereteket Hidzsáz,
Irak, és Khoraszán tudósai is jónak vélték, amikor a szerző bemutatta
nekik könyvét.

Ibn Radzsab azt mondta: „Tudni kell, hogy at-Tirmidi könyvébe be-
vette a *szahih*, *haszan* és *gharib* (ismeretlen, furcsa) hadiszokat is. A
gharib hadiszok közül vannak *munkar* (elutasított) hadiszok is, főként
az Erények könyvében, de általában ezt világossá is tette. És nem tudok
arról, hogy hazugsággal vádolt személytől – egy önálló hagyománylán-
colat alatt – hagyományozott hadiszt átvett volna, akinek hazug voltá-
ról közmegegyezés alakult ki. Igen, lehet, hogy beveszi gyűjteményébe
azt, akinek rossz a memóriája és akinek hadiszaira az jellemző, hogy
gyengék, de ő általában világossá teszi és nem hallgatja el ezt.”

6. Ibn Mádzsah: Abu Abdullah ibn Jezid ibn Abdullah ibn Mádzsah al-Kazvini, Kazvinban született a Hidzsra után 209-ben (824-ben). Élete során al-Rajj, Baszra, Kúfa, Bagdad, Egyiptom, Szíria és Hidzsáz városaiban járt és a hadisz tudományát tanulta, de sok hadisz gyűjtött a felsorolt területek lakóitól is. A Hidzsra után 273-ban (887-ben) halt meg 64 évesen. Számos hasznos könyvet írt.

Szunan Ibn Mádzsah egy olyan könyv, amelyet szerzője fejezetekre osztott és 4341 hadisz tartalmaz. A legtöbb késői tudós úgy tudja, hogy ez a könyv a hatodik a hadisz-gyűjtemények között, vagyis ez a könyv a legalacsonyabb rangú a Szunanok között, An-Naszái, Abu Dáúd és At-Tirmidi Szunanja után következik. A tudósok körében gyakorlattá vált, hogy ha valamely hadisz egyedül ő említi meg, akkor az általában gyenge hadisz. Ibn Hadzsar azt mondta: „Nem lehet egyöntetűen állítani – amennyire rálátásom van a műre –, de általában sok *munkar* (elutasított) hadisz található benne.” Adz-Dzahabi azt mondta: „Sok *munkar* és kevés *maudú* (koholt) hadisz tartalmaz.” Asz-Szujúti azt mondta: „Abban volt egyedülálló, hogy olyanoktól is bevett hadiszokat a gyűjteményébe, akiket hazugsággal és a hadiszok ellopásával vádoltak meg. Vannak hadiszok, amelyek csak az ő hagyományozása útján lelhetők fel. A legtöbb hadisz megtalálható a többi hadisz-gyűjteményben is, míg 1339 hadisz csak egyedül ő említett meg.”

Ahmed ibn Hanbal *Musznad* című gyűjteménye

A hadisz-tudósok a két *Szahih*-gyűjtemény és a Szunanok után harmadiknak rangsorolták a *Musznad*ot. Az olyan hadisz-gyűjtemények közül, amelyek hadiszainak a hagyomány-láncolataiban magának a hadisz-gyűjtő tudósoknak is szerepe van, a legfontosabb Ahmed ibn Hanbal *Musznad*ja.

Ahmed ibn Hanbal: Abu Abdullah Ahmed ibn Mohamed ibn Hanbal al-Sajbáni a Hidzsra után 164-ben (780-ban) született a Marv nevű településen, majd Bagdadba került. Az iszlám világ nagy részét bejárta a hadiszok után kutatva. Járt Hidzsában, Irakban, Szíriában és Jemenben. A Szunna mellett nagy jelentőséget tulajdonított a *fikh*nek (vallási jog), s így vált az egyik *fikh* iskola alapítójává. Minden tudós dicsérettel illette, többek között as-Sáfii, Iszhák ibn Rávijah, Ibn al-Mudaini. Imám

Ahmed ibn Hanbal szilárdan kiállt a Korán teremtettségének tévtana ellen, amikor a hatalom arra kényszerítette a tudósokat, hogy ezt a tant vegyék be az iszlám hivatalos hittételei közé. (Ezt hívják Mihnának.) Hatalmas hadisz és fikh tudós volt, aki nagyfokú önmegettartóztatást és istenfélelmet tanúsított egész életében. A Hidzsra utáni 241. évben (855-ben) halt meg Bagdadban, 77 évesen.

Ahmed ibn Hanbal több mint 750 ezer hadisz közül válogatta ki az ismétlődő hadiszok nélkül 30 ezer hadiszt tartalmazó gyűjteményét. A tudósok erről a *Musznadról* háromféleképpen vélekednek:

- 1) Minden hadisz, mely benne szerepel, érvként használható (mérvadó hitbéli és vallásjogi ügyekben).
- 2) Vannak benne *szahih* (erősen hiteles), *daif* (gyengén hiteles) és *maudú* (koholt, hazug) hadiszok egyaránt. Ibn al-Dzsauzi „*al-Maudúát* (A koholmányok)” című munkájában azt írta, hogy a *Musznad*-ban 29 koholmány található. Al-Iráki 9-el többet számolt.
- 3) Vannak benne *szahih* (erősen hiteles) és *daif* (gyengén hiteles) hadiszok, amelyek a *haszan* (jó, elfogadható) hadiszok szintjéhez közelítenek, de koholmányok nincsenek benne. Ezt a véleményt képviselte Ibn Tejmijja, adz-Dzahabi, al-Háfiz ibn Hadzsar és asz-Szujúti. Ibn Tejmijja szerint Ahmed feltételei szigorúbbak a hadiszok elfogadásában, mint Abu Dáúdé.

Ahmed ibn Hanbal azt a feltételt szabta magára nézve, hogy nem hagyományoz közismerten hazug emberektől, még akkor sem, ha *daif* hadiszok vannak is azok között. Akik azt tartották, hogy koholmányok is vannak gyűjteményében, azért gondolták így, mert nem tudták hogy Ahmed ibn Hanbal fia, Abdullah, illetve Abu Bakr al-Katii olyan kiegészítéseket tettek munkájához, amelyek eredetileg nem voltak benne. Több olyan mű is készült, amely összegezte vagy magyarázta Ahmed *Musznad*-ját.

*A hadisz
tudománya
(musztalah
al-hadisz)*

Allah bizony elküldte Mohamed Prófétát (ﷺ) az útmutatással és az igazság vallásával, és elküldte vele a Könyvet és a bölcsességet [a hikma], vagyis a Koránt és a Szunnát. (Korán, 3:164, 2:151, 62:2, 2:231, 33:34.) Ezt bizonyítja a Küldött (ﷺ) szava is: „Megkaptam a Könyvet és vele együtt valamit, ami olyan, mint az.” (Abu Dáúd)

A Szunna tehát – a Korán után – a Saria második forrása. Hangsúlyozza azt, ami a Koránban van, elmagyarazza ítéleteit és céljait, részletezi összegzéseit, és körvonalazza általánosságait. Allah azt mondja: „És leküldtük hozzád az Intést, hogy megmagyarázd az embereknek azt, ami leküldetett nekik. Talán elgondolkodnak.” (Korán, 16:44), és azt is mondta: „És csupán azért küldtük le hozzád az Írást, hogy megmagyarázd nekik azt, amiben egyenetlenség támadt közöttük, és útmutatás és könyörület gyanánt a hívő népnek.” (Korán, 16:64)

Fogalmak (definíciók):

Hadisz: A hadisz nyelvileg közlést jelent. Vallási értelemben pedig a Prófétára (ﷺ) való hivatkozást tartalmazó közlés, amely a Küldött (ﷺ) mondását, tettét, jóváhagyását, testi vagy erkölcsi tulajdonságát foglalja magába. Néha a szunna elnevezést használják a hadiszra, mivel Mohamed Próféta (ﷺ) cselekedeteinek, mondásainak és jóváhagyásainak összességét hívjuk Szunnának. Így a szunna szinonimája a hadisznak.

Khabar: szinonimája a hadisznak. Egyesek szerint a khabar nem csak a Prófétára (ﷺ) való hivatkozással történő közlést jelenti, hanem a Próféta társára (szahábi), illetve ennek a társára (tábi’i) való hivatkozással történő közlést is. Tehát a khabar tágabb fogalom, mint a hadisz.

Athar (a hátra hagyott nyom, tudás): Általában a Próféta társára (szahábi), illetve ennek a társára (tábi’i) való hivatkozással történő közlést jelenti, amely ennek a személynek a mondásával vagy a tetteivel kapcsolatos. Athar a Prófétáról (ﷺ) is lehetséges, de ilyenkor meg kell említeni, hogy ez a tudás a Prófétától (ﷺ) való.

Hadisz kudszi (szent hadisz)¹⁷⁹: Az iszlám tudósai között közmegegyezés alakult ki afelől, hogy a szent hadiszok szavai a Próféától (ﷺ) származnak, jelentésük pedig Alláhtól sugallt értelem. Az arab a „*Kála ta'álá*” (azt mondta a Magasságos) vagy a „*fímá jarvihi an rabbihi*” (abból, amit Urát idézve mondott) mondat – ezzel kezdődnek általában a szent hadiszok¹⁸⁰ – arra utal, hogy egy, a Próféától (ﷺ) származó mondásról van szó, amelynek tartalmát illetően a kegyes Próféta (ﷺ) Allahra hivatkozik. Ez a hivatkozás azonban nem jelenti azt, hogy a szent hadisz közvetlen, szó szerinti isteni kinyilatkoztatás lenne, hiszen akkor azt a Korán egy részének kellene tekintenünk, nem beszélve arról, hogy a Korán egész szövege teljes mértékben hiteles, és Allah ígéretet tett arra, hogy megőrzi azt. A szent hadiszok között viszont vannak hitelesek, kevésbé hitelesek, és nem hitelesek. Tehát a hivatkozás annyit tesz, hogy a szent hadisz eredete, tartalma és jelentése Alláhtól származik. (Ilyenre van a Koránban is példa, hiszen számos esetben a Korán nem szó szerint idézi a személyek mondásait, csupán a mondások jelentését említi meg.) Mindez azt jelenti, hogy a szent hadiszok nem képezik a Korán részét, hanem a hadiszok egyik fajtáját alkotják. A hadiszok két fajtáját különböztetjük meg: *hadisz kudszi* (szent hadisz) és *hadisz nabavij* (prófétai hadisz). A szent hadisz tehát különbözik mind a Korántól,¹⁸¹ mind pedig a prófétai hadiszoktól.

A hadisz dokumentálása

Mohamed Próféta (ﷺ) élete során a hadisz leírása két szakaszon ment keresztül: először meg volt tiltva a társaknak, hogy lejegyezzék a hadiszt, nehogy összekeverjék a hadiszt és a Koránt. Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta: „Ne írjatok rólam, és aki a Koránon kívül mást írt tő-

179. Az Úrtól származó vagy isteni hadisznak is lehet nevezni (Ibn Othaimen: Musztalah al-hadisz).

180. Ezek sohasem jelennek meg a prófétai hadiszok elején.

181. A szent hadisz felolvasása nem tekinthető istenszolgálatnak, vagyis nem lehet imádkozás alatt felolvasni belőle, és a pusztá olvasásáért nem jár jutalom Alláhtól; míg „aki egy betűt is olvas Allah Könyvéből (a Koránból), annak azért jutalom jár! S a jutalom annak tízszerese (is lehet)” – mondta Mohamed Próféta (ﷺ). (at-Tirmidi)

lem, akkor törölje le azt!” (Muszlim) Később a Próféta (ﷺ) engedélyezte ezt. Abdullah b. Amr azt mondta: „Mindent le szoktam írni, amit Allah Küldöttétől hallok, hogy megjegyezzem. A Kurajs törzs azonban megtiltotta ezt nekem, és azt mondták: Mindent leírsz, hiszen Allah Küldötte egy ember, aki haragvásakor és megelégedettségekor is beszél?! Ezért abbahagytam az írást, de elmondtam ezt Allah Küldöttének (ﷺ), aki rámutatott a szájára és azt mondta: „Írjál! Esküszöm arra, Akinek a kezében van a lelkem, hogy csak az igazság jön ki innen!” (Abu Dáúd, Ahmed) A hadisz írásának engedélyezését az bizonyítja, hogy néhány társnak voltak jegyzetei, amelyben rögzítették azt, amit a Próféta (ﷺ) hallottak. Például Abdullah b. Amrnak voltak lapjai (szahífab), amelyet asz-Szádíqának nevezett. Abu Hurejra azt mondta: „Nálam senki sem tudta jobban a prófétai hadísz, kivéve Abdullah b. Amr, hiszen ő leírta, mi pedig nem.” (Ahmed) Ali ibn Abi Tálibnak is voltak lapjai, amelyben a vérdíj szabályait és mást is rögzített. Fennmaradt továbbá a Próféta (ﷺ) néhány levele, amelyet az alkalmazottjainak íratott az állatállomány zakátjával kapcsolatosan, illetve a Próféta (ﷺ) egyszer azt parancsolta a társainak, hogy írjanak Abi Sahnak. Abi Sah ugyanis nem tudta megjegyezni a Próféta (ﷺ) egyik szónoki beszédének részleteit, és megkérte, hogy írják azt le neki.

Annak ellenére, hogy a társak megjegyezték a Szunnát és megőrizték – hiszen ezt látták és tapasztalták – egy része a Szunnának le is volt írva. A hadiszok első hivatalos összegyűjtése Omar ibn Abdulaziz idejében, a Hidzsra utáni első század végén (kb. 718-ban) történt, mert ő volt az első kalifa, aki megparancsolta a hadiszok dokumentálását és összegyűjtését. Al-imám az-Zuhri (meghalt H.u. 124/ 742) volt az első, aki teljesítette a kalifa parancsát, Omar ibn Abdulaziz pedig mindenhol elküldte a könyvét. Az-Zuhri nemzedékét követő nemzedékben nagyon elterjedt a hadisz dokumentálása a kalifátusban. Mekkában Ibn Dzuraidzs (meghalt H.u. 150/ 767) volt az első, aki összegyűjtötte a hadiszokat, Medinában pedig Málik ibn Anasz (meghalt H.u. 179/795), s az ő nevéhez fűződik a Muvatta (Egyengetett út) című munka. A módszerük a dokumentálásban az volt, hogy a prófétai hadiszokat a szahába (a Próféta társai) mondásaival és a tábi'ik fatwáival (vallásjogi döntéseivel) együtt gyűjtötték össze, ahogyan ez ismert a Muvattában.

A harmadik század a hadisz aranykora volt, mivel ekkor összegyűjtötték, dokumentálták és rendszerezték a hadiszokat, illetve megkülönböztették a hiteles hadiszokat a többitől. Ebben a században megjelentek a Musznadok, amelyek kizárólag a prófétai hadiszokat tartalmazták, és mentesek voltak a szahába és a tábi'ik fatwáitól. Az első, aki ilyen művet írt Musznad at-Taiálszi címmel, Abu Dáúd at-Taiálszi (meghalt H.u. 204/ 819) volt, illetve Imám Ahmed (meghalt H.u. 241/ 855). A Musznadok a hiteles hadiszok mellett más hadiszokat is tartalmaztak, és ekkor al-Bukhári (meghalt H.u. 256/ 870) megírta „*al-Dzsámi' asz-Szahih* (A hiteles gyűjtemény)” című művét, amelyben csak hiteles hadiszokat jegyzett le. Al-Bukárit Muszlim követte (meghalt H.u. 261/ 875), aki könyvének a „*Szahih Muszlim* (Muszlim hiteles gyűjteménye)” címet adta.

A két hiteles gyűjtemény (*Asszahihain*) után sok könyvet állítottak össze a hadiszokról, közülük a legfontosabbak az ún. *Szunan* voltak: Szunan Abu Dáúd, an-Naszái, Dzsámi at-Tirmidi és Szunan Ibn Mádzsah. A hadisz tudósai szerint a hitelesség szempontjából a két hiteles gyűjtemény után az ún. *Szunan* következnek.

A hadisz tudománya (musztalah al-hadisz)

Természetes volt, hogy a hadisz összegyűjtésével és dokumentálásával egyidejűleg megjelentek olyan tudományos (módszertani) szabályok, amelyek alapján meg lehet különböztetni az elfogadható hadiszt a többitől és az elfogadható hagyományozót a többitől.

Tudni kell, hogy minden hadisz két részből áll: a metnből (szöveg-törzs) valamint az isznádból (névlánc vagy lánc). Azt a tudományágot, amely a hadisz hagyományozói, illetve a hadisz tartalma után kutat abból a szempontból, hogy elfogadható vagy elutasítandó, a hadisz tudományának (ulum al-hadisz vagy musztalah al-hadisz) nevezik. Témája tehát a hadisz maga és a hagyományozó, célja pedig annak az ismerete, hogy mi fogadható el a hadiszokból és mi nem. A hadisz-gyűjtemények között hat olyan van, amely kiemelt jelentőséggel bír, s amelyek közül az első kettő tekinthető a leghitelesebbnek, és így is nevezik ezeket:

1. al-Bukhári (meghalt H.u. 256/ 870) „*Szahih*” gyűjteménye
2. Muszlim (meghalt H.u. 261/ 875) „*Szahih*”-ja

3. Abu Dáúd (meghalt H.u. 275/ 889) „Szunan”-ja
4. At-Tirmidi (meghalt H.u. 279/ 892) „Szunan”-ja
5. An-Naszái (meghalt H.u. 303/ 915) „Szunan”-ja
6. Ibn Mádzsah (meghalt H.u. 273/ 887) „Szunan”-ja.

Vannak még más gyűjtemények is (például Addárimi Szunanja), illetve megjelentek kevésbé hiteles, ún. „daíf” (gyenge) hadiszok, valamint hamisítványok, ún. „maudú” (fabrikált, koholt) hadiszok is. E hadiszok kiszűrése nagy figyelmet és munkát igényel, s napjainkban is folynak kutatások egyes hadiszok hitelességének tisztázása érdekében.

A hadisz tudományában alkalmazott főbb csoportosítások és kategóriák

Többféleképpen lehet osztályozni a hadíszot:

Az alapján, hogy az adott szövegrészt ki mondta

Marfú’: egy adott szövegrészt a Küldött (كُذِّبَ) szavának tulajdonítanak.

Mauqúf: egy adott szövegrészt egy *szahábi* saját szavának tulajdonítanak.

Maqtú’: egy adott szövegrészt egy *tábi’i* saját szavának tulajdonítanak.

A láncolatban szereplő személyek egymással való kapcsolata alapján

Musznad (folyamatos): a hadiszokat lejegyző tudós az adott hadíszot a saját tanárától (sejktől) hallotta, aki szintén a tanárától hallotta, és ez a láncolat így visszavezethető egy *szahábiig*, aki a Küldött (كُذِّبَ) szavaként idézte a szövegrészt.

Munqatía asz-szened (megszakadt hagyományozói névláncolatú):

Azaz olyan hadíszról van szó, amelynek hagyományozói névláncolata nem folyamatos (nem mutaszil asz-szened), vagyis a hagyományozók láncolata valahol megszakadt.

Murszal (elsietett): egy olyan *tábi’i* idéz egy prófétai hagyományt (legyen szövegrész vagy cselekedet), aki *szahábikkal* találkozott, tőlük hallott hadiszokat, mégsem említi meg azt, hogy melyik *szahábitól* hallotta.

Mu’addal (összezavart): legalább két egymás utáni generáció hiányzik a láncolatból. Leggyakrabban úgy találkozhatunk ezzel, hogy egy olyan *tábi’i* idéz egy prófétai hagyományt (legyen szövegrész vagy cselekedet), aki *szahábikkal* nem találkozott, vagy tőlük nem hallott hadíszokat, kihagyva az idősebb tábi’it és a szahábit is. Tehát itt legalább két ember hiányzik a láncolatból.

Munqati’ (megszakadt): megszakadt a láncolat, ha a láncolatban szereplő, (a tábi’i után élt) egymást követő emberek nem találkozhattak egymással (például nagy korkülönbség miatt, vagy az egyik még meg sem született, amikor a másik már meghalt).

Mu’allaq (felfüggesztett): ha a hagyományt lejegyző tudós (vagy más ember a láncolatban) közvetlenül idézi a prófétai hagyományt (legyen szövegrész vagy cselekedet), kihagyva az összes előtte élt generációt. **Balágha** néven is hívják ezt, mivel a tudós sokszor úgy vezeti be a hagyományt, hogy „eljutott hozzám” (balaghani).

A hadísz közlő személyek száma alapján a láncolat különböző pontjain:

1) Mutawáter (egymást követő): A mutawáter az a hadísz, amelyet olyan embercsoport közölt más hasonló csoportról, akik esetében lehetetlen, hogy a hazugságban megegyeztek volna, és úgy adták volna át egymásnak a hadíszot, hogy látták vagy hallották volna egymást.

a) Szavában mutawáter: Amikor egy hadíszot ugyanazokkal a szavakkal közölnek, ahogyan hallották a Prófétától (ﷺ). Az ilyen hadísz nagyon ritka. Például Mohamed Próféta (ﷺ) azt mondta „Aki szándékosan hazugságot mond engem illetően, hát foglalja el a helyét a Tűzben.” Ezt a hadíszot több mint hetven szahábi közölte.

b) Jelentésében mutawáter: Amikor egy hadíszot – jelentését illetően – sokan közölnek, de a szavakban nem teljesen egyeznek meg a közlések. Ez a fajta hadísz gyakran előfordul. Például: Azok a vallási gyakorlatok, amelyek nemzedékről nemzedékre eljutottak hozzánk, mint például hogyan kell imádkozni, hány rakából áll az ima stb.

A mutawáter mindkét fajtája a biztos tudást jelenti, ezért kötelező igaznak tekinteni, ha egy állításról van szó, illetve kötelező végrehajtani, ha parancsot tartalmaz.

2) Áhád (elszigetelt): Azt, ami nem mutawáter, áhádnak nevezzük.

- a) Híres (meshúr): Amikor a hadísz három vagy több hagyományozó közli.
- b) Ritka (azíz): Amikor a hadísz két hagyományozó közli.
- c) Egyedüli (gharíb): Amikor a hadísz csak egy hagyományozó közli.

Az alapján, hogy a láncolatban szereplő személyek egymást hogyan idézik:

Muszalszal (egységesen láncolt): Amikor mindegyik hagyományozó ugyanazt a mondatot mondja vagy ugyanazt a tettet teszi a hadísz mondása közben, amit a Próféta (ﷺ) mondott vagy tett.

A muszalszal lehet az idézésben, amikor a láncolatban szereplő személyek egymást ugyanazzal a szóval idézik, mint például haddaszana (beszámolt nekünk), akhbarana (elmondta nekünk), szami'tu (hallottam), amarani (azt parancsolta nekem). E kifejezések azok, amelyek alapján ki lehet jelenteni, hogy a két személy találkozott egymással, és az egyik hallotta a másikat.

Ennek ismerete segít a tedlíz (elrejtés, eltitkolás) felismerésében, hiszen vannak kifejezések, amelyekből nem derül ki első ránézésre, hogy egy adott ember a láncolatban valóban közvetlenül hallotta a hagyományt az előtte szereplő embertől ('an-, qál-). Ez a csoport több vizsgáldást kíván a hadísz tudósaitól. Vizsgálni kell, hogy a két ember találkozhatott-e (térben és időben), illetve nem volt-e elrejtő (mudallsiz) az említett kifejezéseket használó ember.

Mudallasz (titkolt, rejtett): A tedlíz (elrejtés) úgy vezetni a hadísz, mintha magasabb hitelességi fokkal bírna, mint valójában. Ilyenkor a hagyományozó az egyik esetben a szenedből (láncolat) rejt el valamit úgy, hogy olyan szavakat használ, amelyek azt sugallják, hogy a hagyományozó hallotta vagy látta azt az embert, akitől hagyományoz. Például azt mondja: xy azt mondta, vagy azt tette, pedig csak találkozott vele, de nem látta a hivatkozott tett megtételét, s nem hallotta a hivatkozott mondást az adott személytől.

Az elrejtés másik fajtája, amikor a hagyományozó más tulajdonsággal jellemzi azt, akitől hallotta a hadísz, azt a látszatot keltve, hogy másik emberről van szó.

Az elrejtő (elhomályosító) hagyományozótól nem fogadható el a hadísz, csak akkor, ha a Szahíhokban is szerepel.

A láncolat és a szöveg kapcsolata alapján:

Sádz (rendhagyó): ha egy szövegrész hiteles láncolaton keresztül lett lejegyezve, de ellentmond egy olyan szövegrésznek, ami még hitelesebb, még erősebb láncolaton keresztül maradt fenn.

Munkar (leleplezett): ha egy szövegrészhez gyenge láncolat tartozik és ellentmond olyan szövegrésznek, ami erős láncolaton keresztül maradt fenn.

Zijádatu thiqa (egy megbízható ember hozzátétele): ha egy szövegrész több különböző láncolaton keresztül is fennmaradt, és az egyik hiteles láncolathoz (amiben megbízható emberek vannak) egy olyan többlet információ tartozik, ami nem mond ellent más szövegrészeknek.

Idrádzs (beszúrá): akkor beszélünk idrádzsról, amikor az egyik hagyományozó saját magától szűr be szavakat a hadíszba anélkül, hogy ezt jelezné. Ezt általában azért teszik, hogy megmagyarázzanak egy szót a hadíszban vagy a bölcsességét világossá tegyék. A beszúrt mondat a hadísz elején, a közepén vagy a végén lehet.¹⁸² Például: „Végezzétek alaposan a mosakodást – jaj a sarkaknak a Tűztől!”

A láncolatban vagy a szövegrészben szereplő rejtett hiba alapján:

Mudtarib (labilis): Az a hadísz, amelynek a láncolatát vagy a tartalmát illetően eltérés tapasztalható a hagyományozók között, és nem lehetséges az eltérő véleményeket összeegyeztetni, vagy az egyiket közülük megerősíteni.¹⁸³

182. A beszúrt szóról vagy mondatról nem lehet megállapítani, hogy beszúrt, csak akkor, ha a hagyományozó ezt elismeri, világossá teszi, vagy pedig lehetetlen, hogy a Próféta (ﷺ) a beszúrt részhez hasonlókat mondott volna.

183. A labilis hadísz gyenge hadísz, nem lehet bizonyítékként használni.

Maqlub (felcserélt): ha a szövegrészben vagy láncolatban bizonyos szavak, mondatrészek vagy nevek felcserélődnek.

Mu'allal (hibás): ha a hadisz hibától mentesnek tűnik, de tüzetesebb tanulmányozás után azonban kiderül, hogy valamilyen hibája van. Például a musznad hadiszról kiderül, hogy valójában murszal vagy marfú', egy szövegrészről kiderül, hogy valójában mauqúf.

A láncolatban szereplő emberek memóriája és karaktere alapján:

Szahih (hiteles): Egy hadisz hitelességét a hagyományozó emberek névláncolatának (isznád) segítségével támasztották alá, amely tartalmazza azoknak a személyeknek a neveit a Prófétaig (ﷺ) visszamenően (megszakítás nélkül), akik a hadiszot egymásnak szájról szájra adták. Ebben a felsorolásban mindegyik személynek muszlimnak, épelméjűnek, nagykorúnak, megbízhatónak, hitelesnek, valamint nagyon jó emlékező képességgel rendelkező személynek kellett lennie,¹⁸⁴ illetve mentesnek kellett lenniük durva hibáktól és olyan tettektől, amelyek ellenkeznek azzal, amit hagyományoztak.

Haszan (jó): Egy hadiszról akkor mondjuk, hogy jó (haszan), ha a fent említett feltételek teljesülnek rá nézve azzal a kivétellel, hogy a hagyományozó személyek között van olyan, aki az igazmondásról híres, de nem rendelkezik annyira jó emlékező képességgel, mint az előző kategóriába tartozó személyek.

Más miatt hiteles, maga miatt jó: Ha a jó hadisz több különböző láncolaton keresztül maradt ránk.

Más miatt jó, maga miatt gyenge: Ha a gyenge hadisz több különböző láncolaton keresztül maradt fenn, azzal a feltétellel, hogy a hagyományozó emberek névláncolatában nincs hazug ember, vagy olyan, akit hazugsággal gyanúsítottak.

Daif (gyenge) hadisz: Az a hadisz, amely esetében nem teljesülnek a fent említett feltételek.

Maudú' (koholt): lásd a következő részt.

184. Ennek tisztázása érdekében alaposan kidolgozott életrajzi lexikonokat készítettek. Az a tudomány, amely az életrajzi kérdésekkel foglalkozik, az „ilm ar-ridzsál” nevet kapta, vagyis a hagyományozók jelleméről, megítéléséről szóló tudomány.

Minden hadisz, ami elterjedt, hiteles is?

A válasz egyértelműen nem.

Ahogy már említettük, minden hadiszhoz tartozik egy láncolat, hogy milyen személyeken keresztül maradt fenn. Ha megbízható emberek szerepelnek benne, akkor sorolják a hadisz tudósai a hiteles hadiszok közé. Átlag muszlim csak akkor idézhet egy hadiszot, ha biztosan tudja róla, hogy hiteles! Ez pedig úgy lehetséges, hogy:

1. A hadisz olyan hadiszgyűjteményben szerepel, amelynek gyűjtője olyan tudós, akinek a véleménye mérvadó a hadiszok elfogadásában vagy visszautasításában. Például al-Bukári és Muszlim hiteles hadiszgyűjteménye.
2. A hadiszot hitelesnek ítélte egy olyan tudós, akinek a véleménye számít a hadiszok elfogadásában vagy visszautasításában.

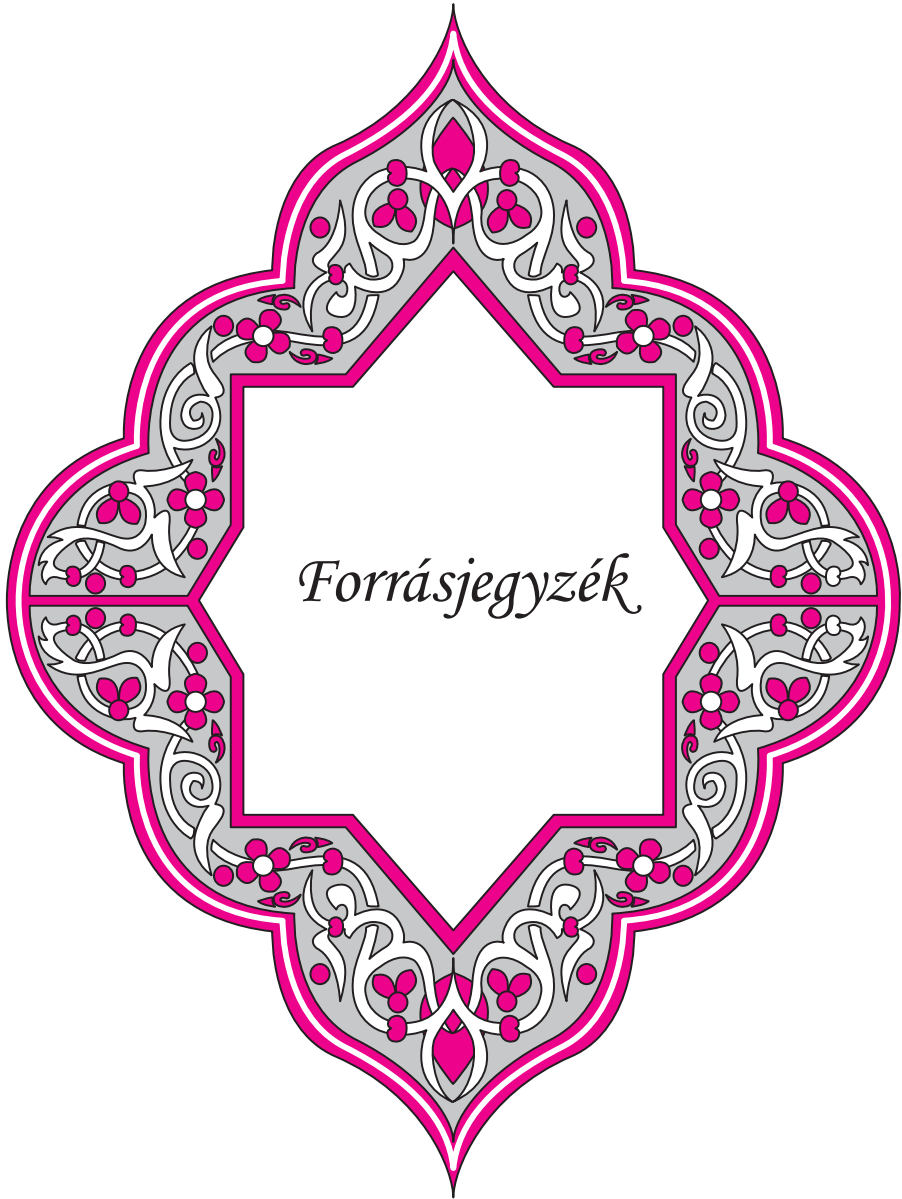
Az egyik elterjedt nagy hiba a hiteltelen mondásokkal, kitalált történetekkel való dobálózás, és ezek követése azzal a tudattal, hogy Mohamed Próféta (ﷺ) származnak. Ez az egyik útja annak, hogy a muszlim letérjen a Szunna helyes útjáról.

Mohammed Próféta (ﷺ) megtiltotta, hogy hamis dolgot adjunk a szájába: „Aki szándékosan hazugságot mond engem illetően, hát foglalja el a helyét a Tűzben.” (al-Bukhári)

Ilyen hazugságnak számít, ha valaki olyasmit „idézt” tőle, amit nem is mondott vagy tett.

Tilos az ilyen hazugságokat vagy gyenge hadiszokat tovább adni: „A hazugok közé tartozik az, aki olyan hadiszot ad át, amelyről úgy gondolja, hogy hamis (nem hiteles forrásból származik).” (Muszlim)

Még úgy sem szabad egy hadiszot tovább adni, hogy nem tudjuk róla, hogy hiteles vagy hiteltelen: „Ha valaki mindent, amit hall, tovább ad, elég bizonyíték arra, hogy hazugnak számítson.” (Muszlim)

Forrásjegyzék

كتاب شرح الأربعين النووية

الحمد لله ربّ العالمين الذي مَنَّ علينا بالإسلام، وأكرمنا ببعثة النبي عليه الصلاة والسلام، فأخرجنا من الظلمات إلى النور، وجعلنا خير أمة أخرجت للناس تأمر بالمعروف وتنهى عن المنكر، والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله الذين نصرُوا الدعوة ورفعوا لواءها، وعلى أصحابه الذين بذلوا وصبروا وصابروا ورابطوا واتقوا فأفلحوا.

نحمده على جميع نعمه إلى الأبد، ونسأله المزيد من فضله وكرمه بدون حد، ونشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له الواحد الأحد، الفرد الصمد، الذي لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفواً أحد ونشهد أن محمداً عبده ورسوله وحببيه وخليه وصفوته من المخلوقين وخاتم الأنبياء والمرسلين، المكرّم بالقرآن العظيم المعجز الدائم على تعاقب السنين، والمشرف بالوحي الكريم لهداية العالمين، المخصوص بجوامع الكلم وسماحة الدين، صلوات الله وسلامه عليه وعلى سائر النبيين والمرسلين، وآله وصحبه والتابعين وكل من دعى بدعوته واستن بسننه واقتفى أثره إلى يوم الدين.

أما بعد:

فإن الإيمان مجرداً عن العمل لا ينجي من النار، ولا يكون كاملاً، ولم تذكر آية من آيات القرآن الإيمان إلا وقرنته بالعمل، لذلك عرّف علماء السلف رضي الله عنهم الإيمان بأنه «نطق باللسان، واعتقاد بالجنان، وعمل بالجوارح والأركان». ولقد كان من العلماء من جمع أربعين حديثاً في أصول الدين وبعضهم في الفروع وبعضهم في الجهاد وبعضهم في الزهد وبعضهم في الآداب وبعضهم في الخطب، وكلها مقاصد صالحة رضي الله عن قاصديها. لكن الإمام يحيى بن شرف النووي رحمه الله رأى جمع أربعين حديثاً مشتملة على جميع ذلك، فكل حديث منها يمثل قاعدة عظيمة من قواعد الدين قد وصفه العلماء بأن مدار الإسلام عليه أوهو نصف الإسلام أو ثلثه أو نحو ذلك، ثم تحرّى في هذه الأربعين أن تكون صحيحة ومعظمها في صحيح البخاري ومسلم، وذكرها محذوفة الأسانيد ليسهل حفظها ويعم الانتفاع بها إن شاء الله تعالى. هذا ولقد سماها مؤلفها رحمه الله بالأربعين في مباني الإسلام وقواعد الأحكام.

وهذا الكتاب الذي بين يديك أخي القارئ يحتوي على ترجمة باللغة المجرية لمتن هذه الأربعين حديث النبوية مع شرحها شرحاً وافياً، وفي ثنايا الشرح تم ترجمة أكثر من ٥٠٠ حديث صحيح جليها مأخوذ من كتاب رياض الصالحين. وقد رأينا تنمة للاستفادة ترجمة نبذة مختصرة عن إمامنا ومعلمنا الأول المبعوث رحمة للعالمين خير خلق الله محمد ابن عبدالله عليه وعلى آله أفضل الصلاة والتسليم، وكذلك ترجمة نبذة مختصرة عن جامع الأربعين الإمام أبي زكريا يحيى بن شرف النووي، وعن رواة هذه الأحاديث، وعن جامعي

الحديث أصحاب الكتب الستة رحمهم الله جميعاً ، وكذلك كتبنا نبذة مختصرة عن مصطلح الحديث تم فيها تعريف الحديث وأنواعه وتاريخ تدوينه وكيفية تمييز صحيح الحديث من ضعيفه.

ولقد أعتمدنا في تأليف هذا الكتاب بعد الله سبحانه وتعالى على المراجع التالية:

- ١- القرآن الكريم
- ٢- تفسير القرآن العظيم لابن كثير
- ٣- تفسيرالكريم الرحمن في تفسير كلام المنان للسعدي
- ٤- فتح القدير للشوكاني
- ٥- شرح الأربعين النووية لابن دقيق العيد
- ٦- جامع العلوم والحكم للحافظ ابن حجرالعسقلاني
- ٧- رياض الصالحين من كلام سيد المرسلين للنووي ، تحقيق: محمد ناصر الدين الألباني
- ٨- شرح الأربعين النووية للشيخ ابن العثيمين
- ٩- شرح رياض الصالحين للشيخ ابن العثيمين
- ١٠- شرح الأربعين النووية للشيخ صالح بن عبد العزيز آل شيخ
- ١١- شرح الأربعين النووية للشيخ محمد بكار زكريا
- ١٢- فتح الباري شرح صحيح البخاري للحافظ ابن حجرالعسقلاني
- ١٣- شرح صحيح مسلم للنووي
- ١٤- عون المعبود شرح سنن أبي داود للعلامة أبي الطيب شمس الحق العظيم آبادي
- ١٥- صحيح الجامع الصغير وزياداته للشيخ الألباني
- ١٦- سلسلة الأحاديث الصحيحة للشيخ الألباني
- ١٧- صحيح الترغيب والترهيب للشيخ الألباني
- ١٨- سلسلة الأحاديث الضعيفة للشيخ الألباني
- ١٩- أصول الدعوة للدكتور عبدالكريم زيدان
- ٢٠- توجيهات نبوية على الطريق للدكتور سيد محمد نوح
- ٢١- آفات على الطريق للدكتور سيد نوح
- ٢٢- معرفة الخصال المكفرة للذنوب المقدمة والمؤخرة للحافظ ابن حجرالعسقلاني
- ٢٣- سلسلة مدرسة الدعوة للدكتور عبدالله صالح علوان
- ٢٤- اقتضاء الصراط المستقيم لشيخ الاسلام ابن تيمية
- ٢٥- رسالة العقل والروح لشيخ الاسلام ابن تيمية
- ٢٦- مجموع الفتاوى لشيخ الاسلام ابن تيمية
- ٢٧- مدارج السالكين ، لابن القيم الجوزية
- ٢٨- الوابل الصيب من الكلم الطيب لابن القيم الجوزية
- ٢٩- زاد المعاد في هدي خير العباد لابن القيم الجوزية
- ٣٠- كتاب الروح ، لابن القيم الجوزية
- ٣١- إعلام الموقعين لابن القيم الجوزية

- ٣٢- كتاب الإيمان للدكتور محمد نعيم يس
- ٣٣- فتح المجيد شرح كتاب التوحيد لعبد الرحمن بن حسن آل الشيخ
- ٣٤- شرح العقيدة الطحاوية لابن أبي العز الحنفي
- ٣٥- نحو ثقافة إسلامية أصيلة للأستاذ الدكتور عمر الأشقر
- ٣٦- القيامة الصغرى للأستاذ الدكتور عمر الأشقر
- ٣٧- فقه الدعوة في انكار المنكر لعبد الحميد البلالي
- ٣٨- مجموع فتاوى ومقالات متنوعة لسماحة الشيخ عبد العزيز بن باز
- ٣٩- تزكية النفس للدكتور أنس كرزون
- ٤٠- الأخلاق الإسلامية وأسسها لعبد الرحمن حبنكه المياداني
- ٤١- تذكرة الدعاة للبهى الخولي
- ٤٢- دروس من القرآن الكريم للشيخ صالح بن فوزان الفوزان
- ٤٣- منهاج المسلم للشيخ أبي بكر الجزائري
- ٤٤- الجنة دار الأبرار والطريق الموصل إليها للشيخ أبي بكر الجزائري
- ٤٥- معارج القبول بشرح سلم الوصول إلى علم الأصول في التوحيد ، لحافظ الحكمي
- ٤٦- الإنسان بين المادة والإسلام لمحمد قطب
- ٤٧- الصحوة الإسلامية بين الجحود والتطرف للدكتور يوسف القرضاوي
- ٤٨- هذا الدين لسيد قطب
- ٤٩- الجهاد في الاسلام لمحمد شديد
- ٥٠- شخصية المسلم المعاصر لمصطفى الطحان
- ٥١- رسالة إلى الغرب (هذا هو محمد الرسول الذي يعظمه المسلمون) للشيخ فرج هادي
- ٥٢- المختصر الوجيز في علوم الحديث للدكتور محمد عجاج الخطيب
- ٥٣- الإصابة في تمييز الصحابة لابن حجر
- ٥٤- أسد الغابة في معرفة الصحابة لابن الأثير
- ٥٥- حياة الصحابة لمحمد يوسف الكاندهلوي
- ٥٦- الرحيق المختوم لصفي الدين المباركفوري
- ٥٧- القاموس المحيط للفيروزآبادي
- ٥٨- موقع الدرر السنية ، المشرف العام الشيخ علوي السقاف
- ٥٩- موقع الاسلام ، المشرف العام الشيخ صالح بن عبد العزيز آل شيخ
- ٦٠- مجموعة مواقع الاسلام ، المشرف العام الشيخ محمد صالح المنجد
- وهناك بعض المراجع الأخرى ذكرناها في حواشي هذا الكتاب.

هذا وينبغي لكل راغب في الآخرة أن يعرف هذه الأحاديث لما اشتملت عليه من المهمات واحتوت عليه من التنبيه على جميع الطاعات، وذلك ظاهر لمن تدبره. وعلى الله اعتمادنا، وإليه تفويضنا واستنادنا، وله الحمد والمِنَّة، فهو الموفق وصاحب النعمة وآخر دعوانا أن الحمد لله ربَّ العالمين.

*Név- és
tárgymutató*

A föld művelése (felvirágoztatása): 158
A három ember története: 25, 219, 315
A hívők vezetője: 21, 425
A Kába látogatása: 164
Abdullah ibn Amr: 204
Abdullah ibn Abdul-Aziz ibn Báz: 295
Abdullah ibn al-Hárisz: 406
Abesszína: 89, 386
Ábisz b. Rabija: 365
Abortusz: 52, 53
Ábrahám: 172, 179, 187, 194, 381
Abu ad-Dardá: 142, 187, 230, 276, 315
Abu Ajjúb al-Anszári: 144
Abu Bakr al-Dzsazáiri: 195
Abu Bakr: 24, 91, 121, 237, 246, 257, 266, 352, 386, 390, 391, 392, 422, 425, 432
Abu Darr: 223, 229, 421
Abu Dáúd: 15, 24, 34, 66, 72, 85, 90, 105, 106, 108, 121, 129, 145, 150, 156, 157, 205, 209, 216, 229, 236, 237, 243, 245, 255, 256, 257, 258, 266, 287, 302, 303, 306, 314, 315, 325, 327, 366, 370, 373, 377, 399, 403, 404, 428, 429, 430, 431, 432, 435, 437, 438, 439
Abu Szufian: 35, 185
Abu Umama: 107
Adakozás: *lásd Önkéntes adakozás és Kötelező adakozás*
Ádám fia: 107, 314, 326, 349, 350, 369
Adomány: 25, 33, 36, 43, 59, 79, 83, 89, 92, 103, 107, 128, 143, 144, 158, 164, 166, 197, 205, 206, 216, 223, 224, 225, 229, 230, 232, 311, 314, 326, 410
Ahlusszunnah wal-dzsamaá: 57, 194
Ahmad Inb Hanbal: 15, 27, 28, 76, 138, 145, 150, 152, 166, 171, 187, 206, 210, 216, 224, 229, 235, 247, 253, 257, 273, 286, 295, 296, 307, 314, 319, 327, 350, 352, 353, 354, 356, 366, 372, 377, 400, 409, 420, 427, 429, 430, 431, 432, 437, 438
Áisa bint Abu Bakr: 15, 24, 63, 66, 85, 151, 205, 216, 237, 353, 383, 389, 390, 391, 395, 396, 398, 422

Al-Albáni, sejkh Muhammad Nacer-eddín: 142, 230, 237, 261, 308

Al-Bará' ibn Ázib, Al-Bará ibn Ázib: 354, 357

Al-Bukhári, Mohamed ibn Iszmáil ibn Ibráhím ibn al-Mugíra ibn Berdizbah: 12, 16, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 35, 43, 44, 45, 46, 51, 56, 60, 63, 66, 71, 75, 79, 82, 83, 84, 89, 91, 93, 97, 100, 105, 106, 108, 109, 114, 120, 121, 125, 126, 127, 128, 130, 131, 135, 141, 142, 143, 144, 145, 149, 150, 151, 156, 158, 164, 165, 166, 172, 174, 175, 179, 180, 188, 194, 195, 203, 204, 206, 207, 208, 216, 220, 225, 229, 230, 231, 232, 237, 238, 245, 253, 255, 256, 257, 258, 265, 266, 267, 271, 272, 274, 276, 285, 286, 287, 292, 294, 297, 302, 303, 304, 306, 312, 315, 316, 317, 318, 319, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 333, 336, 337, 339, 343, 344, 347, 349, 350, 353, 356, 358, 359, 363, 365, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 382, 389, 391, 396, 397, 398, 400, 401, 403, 406, 422, 423, 424, 426, 427, 429, 430, 438, 444

Al-Dzsunaid: 22

Al-ghiba: *lásd Kibeszélés*

Al-hajáa: *lásd Szégyenérzet*

Al-Haszan Al-Baszri: 58, 210, 272, 296

Al-Haszan ibn Ali ibn Abu Tálib: 113

Ali ibn al-Huszain Zain al-Ábidin: 207

Ali ibn Abu Tálib: 113, 161, 207, 246, 314, 351, 364, 386, 392, 394, 411, 412, 423, 437

Al-isztighfár: *lásd Bocsnatkérés*

Al-ithár: *lásd Előbbre helyezés*

Allah iránti szeretet: 98, 214, 336

Allah kegyelme: 11, 53, 58, 84, 106, 127, 158, 163, 165, 172, 219, 220, 225, 252, 295, 296, 316, 323, 343

Allah neveiről: 337

Allah pártfogója, pártfogói: 333, 334

Al-Mamun: 85

Al-Muhászibi: 114

Al-wara: *lásd Óvakodás szintje*

Anasz ibn Málík: 125, 129, 145, 150, 174, 208, 237, 274, 307, 315, 353, 358, 390, 408, 423

Angyal, angyalok: 53, 54, 55, 72, 75, 107, 128, 129, 142, 186, 196, 197, 200, 208, 219, 220, 232, 235, 253, 268, 311, 315, 316, 317, 318, 323, 324, 350, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 376, 383, 384, 399

An-Naszái: 21, 24, 28, 34, 47, 53, 59, 64, 74, 75, 106, 113, 152, 205, 206, 216, 229, 236, 239, 246, 307, 324, 327, 353, 356, 427, 428, 429, 431, 438, 439

An-nasziha: 79, 81

An-Nawawi: 16, 44, 119, 419, 427

Anszár: *lásd Medinai muszlimok*

Anya: 38, 46, 51, 53, 56, 63, 164, 190, 199, 265, 266, 286, 381, 423

Apa: 56, 107, 199, 208, 286, 336, 381, 391, 420

Aqída: *lásd Hittan*

Arafat: 164, 389

Árva: 76, 98, 206, 235, 263, 265, 266, 373, 381, 382, 384, 385, 400, 405, 412, 414

As-Sáfii: 85, 316, 431

Ásura: 164

Attagháful: *lásd Elnéző*

At-Tirmidi: 15, 22, 29, 53, 57, 58, 59, 60, 66, 72, 74, 75, 90, 92, 105, 106, 107, 108, 113, 114, 119, 121, 128, 138, 143, 145, 161, 165, 166, 171, 186, 204, 205, 208, 209, 216, 224, 232, 236, 237, 238, 239, 243, 244, 251, 254, 255, 257, 263, 272, 287, 291, 292, 294, 305, 312, 314, 315, 316, 318, 326, 327, 329, 339, 348, 349, 350, 351, 353, 357, 359, 366, 369, 370, 371, 373, 377, 399, 406, 421, 427, 428, 430, 431, 436, 438, 439

Átutazó: 144, 347, 348, 349, 350

Az állatokkal való jó bánásmód: 155, 156, 157, 403, 404

Az éjszakai ima, éjszakai imádkozás: 164, 253, 254, 327

Az erős hívő: 37

Az evilágról való lemondás: 272, 273, 274

Az ifjú és a mágus: 188, 189

Az-Zuhd: *lásd Az evilágról való lemondás*

Barát: 125, 143, 144, 155, 207, 266, 319, 384, 394, 401, 402, 413

Barzakh: 351, 358, 359

Becsapásos eladás: 302

Bejt al-Meqdisz: 324

Béke, békesség: 173, 188, 396, 397

Beképzeltség: 24, 34, 53, 231, 258, 267, 306

Bidea: *lásd Újítás*

Bíró: 286, 287, 287, 314, 387, 403, 414

Bizalom: 106, 272, 386, 394, 413

Bocsánatkérés: 163, 214, 217, 266, 372, 373

Boldogság: 12, 13, 14, 46, 51, 55, 57, 186, 238, 364, 415

Bőjtölés: 25, 33, 36, 43, 45, 46, 57, 65, 98, 107, 142, 143, 163, 164, 193,
196, 197, 223, 225, 230, 236, 239, 251, 253, 254, 261, 274, 276,
325, 327, 334, 335, 343, 410, 420

Bőkezű, bőkezűség: 59, 60, 106, 141, 143, 144, 173, 236, 253, 265, 320,
339, 424

Bölcsesség: 36, 72, 84, 85, 173, 265, 279, 281, 293, 295, 298, 304, 316,
382, 385, 416, 435, 442

Búcsúzarándoklat: 389, 390

Bűn: 11, 12, 45, 58, 74, 75, 80, 83, 85, 98, 136, 145, 150, 156, 161, 163,
164, 165, 166, 174, 180, 185, 196, 197, 199, 204, 205, 207, 210,
214, 215, 216, 217, 219, 224, 235, 238, 239, 251, 256, 258, 261,
265, 266, 272, 274, 285, 286, 287, 297, 301, 303, 304, 305, 306,
313, 317, 324, 325, 327, 328, 333, 334, 339, 369, 370, 371, 372,
373, 374, 375, 376, 377, 414

Bűnbánat: 66, 98, 164, 217, 264, 336, 369, 370, 371, 372, 373, 375, 376

Büszke: 14, 173, 386, 410, 413

Család: 26, 104, 137, 143, 188, 200, 225, 274, 276, 292, 350, 353, 357,
381, 382, 383, 384, 395, 396, 408

Cserbenhagyás: 306

Csődbe jutott: 305, 410

Dhul-Nun: *lásd Jónás Próféta*

Duáa: *lásd Fohászkodás*

Dzsáber ibn Abdullah: 239

Dzsihád: 90, 91, 251, 254, 266, 365

Dzsinn, dzsinnek: 172, 213, 358, 372

Egyenes út: 84, 172, 185, 186, 267, 353

Egyistenhit: 43, 44, 80, 105, 185, 254, 374, 377, 388, 416
El-hawa: *lásd Kény-kedv*
Ellátás: 29, 51, 55, 56, 57, 145, 215
Elnéző: 151, 166, 237, 312, 394, 408
Előbbre helyezés: 126, 337, 364
Elrendelés: 33, 36, 55, 57, 173, 197, 197, 236
Elszámoltatás: 13, 89, 93
Elvetendő tettek, elvetendő dolgok: 12, 121, 155, 223, 224, 280, 291, 292, 293, 294, 389
Emberölés: 98, 136, 137, 344
Engedelmesség: 22, 37, 38, 80, 119, 174, 185, 196, 197, 207, 209, 219, 224, 229, 244, 245, 254, 265, 273, 320, 335, 338, 366
Erkölc, erkölcsösség: 15, 34, 35, 137, 142, 143, 152, 166, 167, 180, 200, 230, 235, 236, 237, 238, 258, 301, 319, 394, 396, 395, 397, 399, 400, 401, 402, 407, 408, 409, 411, 412, 435
Értelem: 320, 436
Eskü: 45, 51, 58, 79, 107, 188, 198, 206, 216, 265, 285, 286, 287, 292, 307, 316, 325, 350, 365, 373, 377, 395, 397, 409, 420, 422, 424, 437
Eszmáa – Abu Bakr lánya: 266
Evilági élet: 12, 13, 14, 24, 143, 161, 167, 179, 186, 198, 214, 272, 273, 275, 276, 319, 348, 351, 352, 355, 358, 415
Fatima: 208, 390, 397, 423
Fatwa: *lásd Vallásjogi döntés*
Félelem: 11, 13, 24, 85, 161, 166, 172, 173, 187, 218, 296, 318, 333, 335, 372
Felelős, felelősség: 46, 57, 83, 97, 230, 231, 267, 292, 295
Feleség: 14, 22, 23, 63, 76, 127, 237, 274, 276, 336, 377, 382, 383, 386, 390, 395, 396, 398, 422
Feltámadás Napja (*lásd még: Ítélet Nap, Utolsó Nap*): 11, 13, 38, 45, 46, 128, 167, 200, 203, 204, 209, 232, 238, 255, 286, 291, 306, 311, 312, 314, 326, 365, 369, 372, 397, 410
Feltámadás Napjának előjelei: 33, 38
Feltételezés: 120, 256, 286, 301
Feltűnés: 25, 29, 59
Férj: 83, 382, 395

Fohász meghallgatása: 105, 107
Fohászzkodás: 80, 105, 106, 107, 109, 266, 370, 371
Fösvénység: 210, 215, 216, 364
Gábrriel angyal: 33, 34, 35, 38, 39, 256, 339, 347, 374, 384
Ghibta: 304
Gondok enyhítése: 36, 165, 175, 207, 306, 311, 312, 326
Gyehenna: 58, 83, 92, 209, 215
Gyűlölet: 91, 115, 131, 246, 266, 293, 296, 302, 353, 366, 422
Gyűlölködés: 302, 303, 305
Háború: 90, 91, 93, 333, 385, 411, 413, 423
Hadd: *lásd Határ*
Hadisz kudszi: 213, 436
Hagyatkozás: 57, 172, 218
Hála: 24, 79, 104, 108, 130, 204, 205, 216, 225, 229, 230, 264, 265, 266, 312, 317, 323, 326, 337, 389
Halál: 13, 53, 56, 58, 66, 76, 136, 137, 157, 167, 173, 185, 187, 190, 206, 208, 245, 267, 316, 324, 326, 347, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 358, 369, 376, 383, 390, 391, 392, 395, 397, 398, 400, 416, 419, 421, 423, 425, 428, 429
Hallgatás: 141
Harag: 136, 141, 149, 150, 151, 152, 156, 161, 164, 198, 207, 220, 271, 272, 286, 303, 308, 335, 338, 339, 343, 353, 354, 355, 365, 372, 377, 395, 396, 437
Harc: 59, 60, 89, 90, 91, 93, 135, 195, 223, 224, 251, 254, 336, 339, 388, 392, 415, 416
Határ: 52, 73, 209, 261, 262
Házasságtörés: 135, 136, 137
Hazug eskü: 265
Hazug: 38, 142, 358, 372, 413, 416, 430, 432, 443, 444
Hazugság: 116, 199, 255, 256, 261, 355, 416, 430, 431, 440, 443, 444
Hérakleiosz: 35
Hidzsra: 21, 22, 25, 169
Hira barlang: 382, 383, 384
Hit édessége, hit íze: 12, 126
Hit: 12, 13, 15, 22, 24, 28, 33, 36, 38, 44, 55, 58, 80, 91, 93, 103, 114, 125,

130, 141, 173, 180, 186, 194, 203, 210, 218, 231, 235, 237, 246,
255, 268, 274, 291, 293, 302, 313, 319, 325, 333, 337, 365, 392

Hitehagyás: 136, 137

Hitetlenek: 100, 312, 339, 348, 353, 354, 356, 374

Hitetlenség: 12, 65, 76, 98, 100, 126, 150, 199, 215, 246, 328, 343, 353,
377

Hittan: 64, 172, 187

Hittestvériség: 125, 198, 301, 304, 305, 306

Hitvallás: 36, 44, 292

Hívó: 11, 13, 14, 21, 23, 29, 37, 45, 47, 58, 63, 64, 82, 84, 99, 100, 103,
104, 113, 115, 121, 125, 126, 127, 128, 136, 141, 143, 161, 162,
165, 173, 174, 186, 187, 188, 193, 194, 205, 207, 208, 209, 214,
225, 236, 237, 238, 244, 255, 256, 273, 286, 291, 293, 296, 302,
303, 305, 311, 312, 313, 318, 326, 329, 334, 336, 339, 343, 347,
348, 349, 351, 352, 353, 354, 356, 358, 359, 363, 364, 365, 366,
372, 373, 374, 389, 393, 400, 421, 422, 425, 435

Hívók anyja: 422

Hívók példázata: 127, 311

Huzejfa ibn el-Jemán: 76

Ibáda: *lásd Istenszolgálat, istenimádat*

Ibn Abbász: 55, 76, 121, 171, 172, 207, 208, 264, 275, 325, 371, 420

Ibn Abi Sajbah: 263

Ibn al-Mubáarak: 16, 24, 152, 307, 316

Ibn al-Qajjim: 24, 54, 237, 281, 336, 430

Ibn Hadzsar: 79, 163, 308, 427, 428, 431, 432

Ibn Hibban: 237, 247, 318, 357

Ibn Mádzsah: 24, 25, 66, 119, 145, 162, 163, 164, 217, 254, 271, 279, 287,
302, 304, 314, 318, 327, 337, 339, 343, 348, 356, 366, 371, 431,
438, 439

Ibn Maszúd: 99, 100, 106, 113, 247, 273, 348, 349, 375, 424

Ibn Othaimen: 73, 243, 297, 334, 419, 436

Ibn Radzsab: 16, 163, 329, 363, 430

Ibn Szirin: 301

Ibn Tejmhah: 24, 54, 267, 272, 281, 302, 319, 335

Idegen: 33, 34, 144, 266, 347, 348, 349, 350, 394, 402, 409

Idő, hasznosan tölti idejét: 171, 236, 338, 349, 382

Idris al-Khulani: 129

Igazmondó: 51, 114, 245, 304, 382

Igazság: 16, 44, 53, 75, 81, 83, 84, 90, 93, 115, 157, 190, 229, 231, 256, 287, 296, 297, 298, 304, 264, 374, 382, 383, 395, 396, 416, 425, 435, 437

Igazságtalanság: 25, 90, 91, 93, 107, 131, 145, 165, 214, 215, 293, 298, 304, 306, 313, 385, 399

Ihszán: 33, 37, 38, 121, 158, 334

Ihszánul-izlám: *lásd Jó izlám*

Ikhlász: *lásd Őszinte hit*

Illemszabályok: 34, 106, 293, 294, 313, 393, 406

Imádkozás: 15, 33, 36, 43, 44, 45, 57, 75, 79, 89, 92, 113, 143, 193, 197, 203, 205, 229, 236, 251, 253, 254, 261, 274, 291, 307, 327, 334, 344, 347, 381, 393, 396, 436

Imán: *lásd Hit*

Irigykedés, irigység: 126, 223, 266, 302, 303, 304

Irigység: 126, 223, 266, 302, 304

Istenemlegetés, Allahról való megemlékezés: 74, 75, 142, 203, 224, 254, 317, 337

Istenfélelm: 152, 161, 162, 163, 167, 218, 244, 246, 301, 307, 313, 320, 333, 334, 338

Istenszolgálat, istenimádat: 23, 28, 46, 64, 65, 74, 75, 113, 155, 172, 185, 194, 196, 198, 232, 262, 272, 273, 274, 285, 333, 335, 338, 436

Islám és az imán közötti különbség: 36

Islám időszámítás: 21, 418

Islám pillérei: 43, 45, 47, 79, 334

Islám törvénykezés: 16, 29, 34, 52, 63, 65, 71, 72, 73, 74, 81, 90, 92, 97, 98, 99, 103, 137, 185, 262, 263, 267, 280, 281, 285, 305, 344, 363, 364, 365, 366, 435

Islám: 12, 13, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 28, 29, 33, 34, 35, 36, 38, 43, 44, 45, 47, 57, 58, 59, 63, 64, 65, 66, 71, 72, 73, 74, 79, 81, 82, 89, 90, 91, 92, 93, 98, 100, 104, 105, 113, 119, 120, 121, 125, 129, 130, 131, 135, 136, 137, 141, 142, 143, 144, 155, 156, 157, 158, 162, 166, 185, 187, 188, 203, 206, 210, 216, 224, 230, 231, 236, 237, 245,

251, 254, 261, 263, 271, 273, 279, 280, 281, 285, 287, 292, 293, 294, 295, 297, 301, 302, 304, 306, 307, 313, 314, 320, 325, 326, 334, 335, 336, 344, 352, 357, 363, 364, 370, 373, 376, 382, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 392, 393, 394, 396, 398, 399, 401, 405, 407, 413, 416, 420, 421, 423, 424, 425, 426, 431, 432

Iszlámra hívó: 89, 295, 296, 297, 298

Ítélet Nap (*lásd még: Feltámadás Napja, Utolsó Nap*): 24, 38, 44, 46, 92, 149, 162, 217, 231, 272, 273, 296, 298, 305, 312, 349, 356, 358, 373, 391, 420

Jámborság: 74, 114, 205, 235, 236, 238, 246, 292, 296, 313, 319, 329, 419, 429

János Próféta: 206

Jézus, Mária fia: 39, 194, 287, 374, 393, 415

Jó iszlám: 121

Jó megjelenés: 28, 237

Jó szándék: 27, 28, 64, 225, 325, 329

Jó szó: 25, 44, 229, 230, 231, 312

Jólelkűség: 144

Jónás Próféta: 108

Jóra parancsolás: 229, 291, 292, 297

Jótanács, tanács: 22, 60, 79, 82, 83, 84, 85, 116, 130, 149, 151, 254, 305, 314, 347, 351, 352, 390

Jótekonyság: 253

Jótétemény: 104, 216, 337, 349, 373, 395

Kába: 106, 164, 286, 381, 385, 388

Kalifa: 21, 85, 243, 246, 392, 420, 421, 422, 423, 425, 437

Kár: 52, 56, 171, 279, 280, 281, 294, 298, 301, 303, 305

Kedvesség: 81, 84, 85, 155, 156, 293, 395, 398, 403, 404

Kény-kedv: 22, 64, 336, 363, 364

Képmutatás: 76, 246, 255, 266, 422

Képmutató: 116, 208, 255, 357, 358, 359, 377

Kereskedők: 206, 386

Kétség: 52, 71, 73, 113, 114, 119, 197

Kétszínűség: 257

Kézfogás, kezét fognak: 305

Khabbáb ibn Al-Arat: 188

Khadidzsa: 382, 383, 384, 386, 395

Kibékítés: 229, 230, 392

Kibeszélés: 199, 256, 257

Kinyilatkoztatás: 39, 65, 67, 99, 125, 144, 161, 197, 246, 263, 274, 365,
384, 389, 392, 393, 398, 407, 436

Kitaláció: 63, 64, 243

Kivándorlás: 21, 22, 25, 169

Korán: 14, 15, 35, 39, 60, 72, 80, 81, 90, 97, 100, 103, 121, 131, 179, 194,
195, 203, 208, 209, 246, 262, 264, 265, 294, 295, 314, 316, 325,
333, 334, 337, 339, 353, 374, 382, 384, 385, 386, 390, 392, 393,
411, 435, 436

Korán-idézetek: 11, 12, 13, 14, 15, 23, 24, 27, 28, 35, 37, 39, 45, 47, 52,
53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 63, 65, 67, 72, 74, 75, 76, 79, 80, 81, 82,
83, 84, 85, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 97, 98, 99, 100, 103, 104, 105,
106, 108, 115, 120, 121, 125, 126, 127, 130, 131, 135, 136, 137,
142, 144, 149, 151, 156, 157, 158, 161, 162, 163, 164, 165, 166,
167, 172, 174, 175, 179, 185, 186, 187, 188, 193, 194, 195, 196,
203, 205, 207, 208, 209, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 223, 235,
237, 244, 245, 246, 247, 251, 252, 255, 256, 257, 261, 262, 263,
264, 265, 266, 267, 272, 273, 274, 275, 281, 286, 291, 292, 294,
295, 296, 298, 304, 305, 307, 312, 313, 314, 316, 318, 319, 320,
324, 325, 327, 328, 329, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 343,
347, 348, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 363, 364, 365, 366, 369,
370, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 381, 382, 383, 384, 385, 386,
389, 390, 392, 393, 398, 399, 402, 407, 411, 412, 414, 420, 421,
422, 425, 426, 432, 435, 436

Koránista: 366

Könyörület: 11, 13, 27, 56, 81, 84, 100, 127, 128, 131, 145, 155, 156, 162,
165, 174, 186, 204, 206, 217, 230, 246, 256, 264, 272, 311, 317,
323, 343, 352, 353, 359, 369, 370, 371, 372, 382, 385, 393, 397,
399, 401, 402, 403, 404, 412, 414, 435

Köszöntés: 130, 198, 303

Kötelező adakozás: 35, 45, 92, 103, 155, 224, 253, 410

Közösség: 12, 27, 56, 57, 60, 63, 89, 98, 100, 121, 135, 137, 138, 156, 162,

171, 180, 195, 232, 238, 245, 280, 291, 293, 294, 343, 363, 365,
369, 385, 386, 387, 388, 392, 393, 398, 423, 426

Kufr: *lásd Hitetlenség*

Küldöttek: 82, 103, 104, 197, 415

Látszatért cselekvés: 29, 59, 60, 377

Lélek: 52, 54, 71, 74, 75, 104, 127, 151, 167, 210, 218, 235, 238, 251, 258,
338, 352, 354, 355, 356, 358, 359, 364, 366, 399, 401, 404, 409,
414

Lemondás: 272, 273, 274, 275, 372, 419

Málik ibn Anasz: 63

Mecset: 27, 34, 64, 128, 130, 163, 232, 236, 258, 311, 315, 318, 326, 327,
328, 387, 390, 407, 409, 419, 421

Medina: 21, 22, 34, 89, 127, 236, 307, 325, 327, 381, 386, 387, 397, 407,
409, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 437

Medinai muszlimok: 307, 386, 387, 422

Megbánás: 36, 163, 185, 217, 350, 369, 370, 371, 373, 385

Megbocsátás: 106, 126, 141, 163, 166, 207, 213, 215, 230, 303, 344, 348,
352, 369, 370, 372, 375, 385, 406, 407

Megőrzött Tábla: 55, 323

Megszilárdulás: 186, 187, 188

Mekka: 21, 22, 33, 43, 46, 127, 197, 239, 251, 324, 327, 328, 334, 381,
382, 384, 385, 386, 387, 388, 402, 407, 418, 419, 420, 421, 422,
426, 427, 437

Mekkai kivándorló muszlimok: 225, 386, 387

Mértékletesség, mértékletesek: 120, 152, 252, 272, 274, 295, 338, 420

Mózes Próféta: 85, 179, 194, 295, 384, 393, 415

Muád ibn Dzsebel: 35, 161, 216, 251, 252, 253, 375

Mufti: 239

Muhádzsir: *lásd Mekkai kivándorló muszlimok*

Músza: *lásd Mózes Próféta*

Muszlim ibn al-Haddzsádzs ibn Muszlim al-Qusejri an-Naiszábúri: 12,
16, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 33, 35, 37, 43, 44, 45, 46, 51, 55,
56, 58, 59, 60, 63, 64, 66, 71, 75, 76, 79, 82, 83, 85, 89, 91, 92,
93, 97, 99, 100, 103, 106, 107, 109, 114, 116, 120, 125, 126, 127,
128, 129, 130, 131, 135, 141, 142, 143, 144, 145, 150, 151, 155,

156, 157, 158, 163, 164, 165, 166, 172, 174, 175, 179, 180, 185,
187, 190, 193, 194, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 214, 216,
217, 220, 223, 224, 225, 229, 230, 231, 232, 235, 237, 238, 239,
245, 246, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 266, 267, 274, 275, 285,
287, 291, 296, 297, 301, 302, 303, 305, 306, 307, 311, 312, 314,
315, 316, 317, 318, 319, 320, 323, 325, 326, 327, 328, 337, 339, 343,
350, 353, 358, 364, 365, 366, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376,
377, 383, 389, 391, 397, 398, 400, 403, 406, 410, 419, 421, 426,
427, 429, 437, 438, 444

Noé: 82, 194

Nyelv, a nyelv ártalmai: 47, 104, 119, 120, 142, 143, 185, 199, 204, 205,
251, 254, 258, 261, 291, 293, 313

Omar ibn Abdulaziz: 437

Omar ibn al-Khattáb: 15, 21, 33, 35, 43, 89, 157, 193, 207, 246, 347, 351,
352, 365, 392, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 437

Oszmán ibn Affán: 246, 359, 392, 425

Óvakodás szintje: 114

Önkéntes adakozás: 29, 103, 142, 164, 203, 205, 206, 230, 231, 251, 253,
254, 334, 410

Önkéntes tett: 29, 193

Őszinte hit: 22, 24, 28, 83, 105, 158

Paradicsom: 13, 14, 15, 24, 25, 28, 37, 44, 45, 46, 51, 59, 60, 72, 82, 83,
92, 99, 107, 114, 125, 126, 127, 138, 143, 144, 145, 150, 151, 164,
166, 167, 174, 175, 186, 191, 193, 194, 195, 196, 197, 199, 200,
204, 207, 209, 230, 231, 236, 237, 244, 249, 251, 252, 253, 257,
258, 271, 287, 295, 303, 306, 307, 308, 311, 313, 315, 316, 317,
337, 347, 349, 352, 353, 354, 357, 358, 359, 363, 364, 372, 374,
375, 391, 393, 399, 403, 423

Parancsok, előírtak, kötelező tettek: 97, 98, 100, 104, 193, 194, 316

Példamutatás: 296

Péntek: 106, 107, 163, 327

Pletyka: 199, 257

Pokol: 11, 59, 92, 125, 141, 156, 166, 167, 210, 252, 255, 297, 328, 354,
358, 359, 366, 372, 374, 401

Proféta örökossége: 34, 35

Próféták: 72, 100, 128, 179, 187, 194, 196, 197, 235, 264, 268, 291, 315,
381, 385, 391, 393, 399, 407, 415

Prófétaság: 179, 383, 407

Qatadah: 358

Quba mecset: 327

Rabia ibn al-Háarith ibn Abdulmuttalib: 389

Ramadán: 33, 43, 45, 98, 163, 164, 193, 197, 251, 325, 326, 327, 423

Rejtett dolgokban való hit: 51, 54, 55, 58, 100

Remény: 165, 166, 172, 173, 175, 217, 218, 275, 318, 329, 350, 369, 370,
371, 372, 373, 394

Riaá: *lásd Látszatért cselekvés*

Rib'i ibn Ámer: 93

Rokonsági kapcsolat ápolása: 11, 29, 35, 44, 105, 109, 144, 145, 155, 198,
230, 235, 263, 264, 266, 328, 329, 384, 395

Rossz szándék: 23, 24

Rosztól való tiltás: 229, 291, 292, 294, 297

Saria: *lásd Iszlám törvénykezés*

Sátán: 22, 37, 53, 65, 74, 75, 137, 138, 149, 150, 205, 207, 209, 217, 247,
258, 264, 319, 348, 370, 371, 373, 376, 416

Siker kulcsa: 167

Sír: 13, 54, 65, 158, 199, 257, 350, 355, 356, 357, 358, 359

Sírk: *lásd Társítás*

Sors: 36, 57, 173, 186, 187, 252, 297, 358, 391

Szabad akarat: 57, 97

Szabadság: 209

Szahábi: 246, 326, 420, 435, 439, 440

Szahíhul-dzsámi: 107, 108, 149, 150, 175, 195, 206

Szahíhut-targhíb: 311

Szaleh Próféta: 82

Szalmán al-Fáriszi: 276

Szándék fontossága: 21

Szándék helye: 23

Szándék jelentése: 15, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 37, 46, 58, 59, 60, 63, 64,
71, 72, 73, 84, 93, 100, 115, 136, 166, 197, 214, 224, 225, 273, 279,
280, 295, 301, 324, 325, 328, 329, 343, 344, 348, 408, 440, 444

Származás: 311, 320, 388, 426

Szégyenérzet: 179, 180, 181, 214, 329

Szent hadisz: 213, 214, 272, 436

Szépség: 12, 14, 15, 29, 119, 121, 128, 231, 307, 347, 395, 405

Szerénység: 25, 34, 179, 231, 394

Szeretet: 12, 13, 39, 76, 80, 81, 84, 98, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 173, 214, 216, 218, 246, 253, 258, 271, 272, 275, 302, 311, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 364, 366, 376, 382, 385, 395, 396, 402, 403, 422

Szilárd Próféták: 194

Szív: 12, 21, 23, 24, 28, 36, 39, 44, 58, 67, 71, 74, 75, 76, 85, 92, 93, 104, 105, 106, 114, 115, 116, 125, 128, 129, 131, 149, 166, 172, 173, 174, 185, 186, 194, 206, 208, 210, 213, 214, 216, 218, 230, 231, 235, 238, 243, 244, 246, 251, 254, 265, 267, 273, 291, 293, 296, 298, 301, 302, 303, 304, 307, 313, 314, 316, 318, 319, 320, 329, 335, 336, 337, 338, 343, 348, 352, 370, 371, 372, 376, 388, 395, 401, 402, 408

Szomszéd: 141, 143, 144, 198, 313, 377, 401

Szufján ibn Ujajna: 316

Szuhaib: 188

Szunna: 28, 29, 46, 57, 63, 64, 66, 67, 80, 97, 98, 99, 103, 165, 179, 194, 243, 245, 246, 262, 274, 325, 334, 365, 392, 421, 431, 435, 437, 444

Szülőkkel való törődés: 56

Tanácsadás feltételei: 84

Tanácsadás: 79, 82, 84, 254

Tanúságtétel: 35, 43, 44, 92

Taqwa: lásd *Istenfélelem*

Társaság, társ: 14, 22, 25, 34, 43, 45, 59, 79, 83, 108, 130, 131, 142, 143, 144, 149, 163, 166, 171, 174, 185, 186, 188, 193, 194, 195, 196, 204, 206, 220, 223, 224, 225, 229, 230, 238, 243, 244, 246, 252, 253, 256, 257, 271, 274, 285, 294, 298, 303, 304, 305, 313, 319, 325, 326, 328, 338, 358, 363, 366, 374, 375, 376, 391, 392, 393, 394, 400, 402, 403, 407, 408, 410, 412, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 435, 436, 437

Társítás: 29, 44, 59, 60, 103, 195, 198, 199, 203, 214, 251, 253, 265, 336, 369, 374, 376, 377
Teremtés: 51, 53, 99, 173, 196, 385
Testvériség: 81, 301, 387
Tettek érvényessége: 23
Tilalmak, tilalmas: 15, 71, 97, 104, 105, 108, 119, 120, 162, 164, 193, 194, 195, 199, 213, 230, 235, 261, 262, 263, 265, 273, 280, 351, 373, 424
Tisztaság: 83, 104, 125, 129, 203, 293, 405, 408
Titok feltárása: 255
Tíz Parancsolat: 264
Tudás keresése: 34, 72, 315, 399, 411
Tudás: 22, 24, 34, 35, 54, 55, 56, 58, 60, 66, 72, 81, 84, 85, 107, 131, 135, 173, 185, 196, 216, 239, 251, 252, 261, 265, 266, 267, 273, 295, 304, 311, 313, 314, 315, 316, 318, 326, 328, 329, 349, 395, 399, 411, 420, 421, 423, 435, 441
Túlvilág: 23, 82, 93, 179, 214, 273, 347, 348, 349, 351, 352, 354, 359
Túlzott hízelgés: 257
Türelem: 166, 171, 174, 203, 206, 207, 208, 293, 295, 297, 298
Újítás: 11, 64, 65, 66, 67, 80, 243, 246, 302
Umm Kulthúm bint Uqbá: 142
Umma: *lásd Közösség*
Uszáma ibn Zejd: 91, 151, 396
Utolsó Nap (*lásd még: Feltámadás Napja, Ítélet Nap*): 33, 36, 125, 141, 143, 144, 254, 351
Vád: 136, 286, 397, 430
Vágy követése: 364, 365
Vallásjogi döntés: 261, 437, 438
Változtatás: 90, 150, 188, 292, 293, 294
Végzet: 58, 350, 393
Vélemény nyilvánítás: 267
Vendég: 127, 143, 144, 198, 384
Vétek: 25, 129, 223, 343, 344, 369
Vitatkozás: 197, 236, 258, 394
Wali: *lásd Allah pártfogója, pártfogói*

Waraqa: 384

Wuhaib ibn al-Ward: 347

Yahya: *lásd János Próféta*

Záhir: 408, 409

Zarándoklat: 33, 36, 43, 46, 164, 197, 244, 251, 253, 327, 385, 389, 390,
421, 426, 427

Zikr: *lásd Istenemlegetés*

